

Próchnacé   gumí, pampé, wosné,

XV med.
v

Próchnyestabesit, R. XXIV, 48.

~~oss. nr. 1629 dokryl. wíg. Tanc.~~

~~Pr. Kar. Serw. I 88.11.~~

~~Rozpr. 22/str. 48, w. XV~~

60

Prochniec

Prochniec = putrescere

m. xv R. xxiv, 66.

~~jęg. nr. 1619. Mar 2 Grad. R. 191.~~

~~Pr. Kar. Str. I 29~~

Rozpr. 24 str. 66 pocz. w. XV

471

7

Isti (sc. mali Christiani) potius eligunt
putrescere, proclivem, in viciis quam
florere in virtutibus. xviii.

~~prochytel~~ Prochytel

prochytel

~~prochytel~~

putrescent prochytel

R. XXV, 174.

~~Brückner Laz. str. 3.~~

~~Rozpr. 25 str. 174~~

→
2087

~~Anal. 4/4 b. 71~~

In quibus peccatis multi dormiunt
et sic putrescunt ^{et} prochnyaya

Isti potius eligunt putrescere ,prochnecz, in
viciis, quam florere in virtutibus

1/2 v 384p
de RXIV 66

XV in.GlKazB II 98

Prochnice

traci 217

Smareczeit prochnice

1/2 x v w. y H. 12, 143.

1420 y A x 11443

Prochnice = videre corruptionem

Prochnicz = videre corruptionem | 1844 | R. xxiii, 306.

~~(dicit propheta in psalterio:~~
(nec dabis sanctum tuum videre
corruptionem Psal 15, 10)

Prochaieci

Prochnyeze = putrescit | 1447 | R. XII, 41.

Prochnisi - putrescet

Prochny^getyl = ~~putrescit~~ p. 1471, МПКУ. 4, 68.
ver.

kal.: vya₂ v₂thnyegeye

(memoria iusti cum laudibus,
et nomen impiorum putrescet

cf. Wiednieć (Prou 10, 7)

Próchnieć w sobie

Nie to pogubił sam swe syny, w sobie
próchniał [animumque eius filiorum
clades graviter affligebant] Rom. 107.

Próchnieć cf. Rozpróchnieć

Prochnic' of Sprochnic'

Próchnisty cf. Niepróchnisty

Prochno

Caries prochno

ca 1420. Wok Tryd nr 65

Prochno

prochno caries 1437 | Wisl. № 228. s. 85

KATAL NEKOP. Biol, Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437

194.

Brochao

1471

~~substantive~~

Brochao = carier } R. xxiii, 288.

Prochno

prochno = caries ligni

1437

Prod. n. 2578.

1437

ROST. Symb. r. 1437

2518

Prochno 'caries'

caries, prochno

c. 1500 Erz. Stead 78

Prochno

glos, cyn bruderweyp, vel est flos vel vetus
lignum, splendens de nocte, yathrew
albo prochno

c. 1500 Etz. Stow 78

Prochno

• prochno

Q 1455 JA.14.489-

XIV

72

~~ARCHIVUM XIV str. 489ok. r. 1455~~

Prochno = putredo

prochno

(putredo)

ca 1461-67. Serm. 111r.

1424 / 108 *Mrs. R. VII r.*

233

Sermones r. 1461-67

Kapit. Krak. № 1424/108 ~~Mrs. karta~~

Prochność = putredo

prochność
(in putredinem)

ca 1461-67. Sermon. 443.v.

1424
108 ~~Mns. K. 443v.~~

628

Sermones r. 1461-67

Kapit Krak. № 1424/108 Mns. karta

procer

procer (exceptis parvulis) Gn. pl. 155, a.

Exceptis, procer, parvulis

Trócz

W Ryżynie gzedus pany, bils, ...
* Amyśl baroso wyelky dwor;
procz panosz trisiztha ricerrow

Aleksy r. 14

Прощ

Тоще товач будзе н ннх еффемь па-
но, еыати запалныя у палыдсе протле
моду калстис днѣа, прощ собот божих
(exceptis sabbatis domini)

132 Lev 23, 38

Prober - absque

^{tyżsi, ktorzisz y gim;}
Ciepser pokazmu uermye ~~procz tego~~ (excepto eo),
czos siep... gann dostanye Pz. deut. 18, 8. ~~Wzaitko...~~
~~szaliti procz labuque/elata it. Jos 6, 24.~~

✓ w tego myescze z oczcziszni opamw dostanye.

5383

Funder

Alle myasto y rozitko, cross in nyem by 5
malizous spatiti, cross elota a webra
a sidow myedraimich y elassmich

(absque auro)

Bd fos 6, 24

-----15d

/19/ Pytalyscze tesz nasz
czo /20/ albo przy albo ma-
my /21/ pozlacz za ortel
/23/ [Mogaly przyszaszny szo
/24/bye myecz osobnego py
/25/sszarza procz radczczk-
yego] /27/ GEden czlowyek
szam /28/ szye obyeszyl czo
sznym /29/ maya vczynycz
ludzye /1/ GEden czlowyek
zabyl /2/ swa zona yprzyny-
osl /3/ rosgrzeszyenye albo
/5/ Mozely woyth besz ga/6/
yonego sandv rok odlo/7/
zycz do zayvtrza gdy szye

Proca

(Art 24. niżej Psychosom)

Stroca

(msi aliquo impedimento essens
pripedit)

ca

oczny dziedzynne daley trzech nydzal roku nys
 yą dacz. [Ale gdy bąda szaleba a dziedzina, tedi
 dsa abe pdsądek przerszczoną szalebą przed na
 na wypowiedzesz, a ny z ryczerstwem naszego
^{dnr}ery thą ysta rzesz rozgudziny, procz bysny biki
 nykterym nagabanyh pylnym ogarnyany, tedy
 essery abe przynamnyey cztyrzan kv sadzy y ped-
 dkowy polaczyny, ktersy taką rzesz dziedzynną
 dlug sprawedywoszcz rozgodzą.

/20/. W kaszden powyasesz na bycz sądza./

/V/stawiany, abí kaszdy wogewoda nyal swego
Dział. 11-12

Procc - etti

My kha ysta neer rosgadimuz, procclyimuz bit: ryektorym
nagabaum pyluzm ageruyeny Briar: 11.

Prócz

Utho offyaruje bogom prócz
gednego pana boga szarnego ✓
szabyeszlygy (qui immolat diis,
occidetur propterquam Domino
solé, Ex 22, 20) XV p. post. Kalendarium 285

Фрoсь (сm гeн.) = praeterquam

кто offyаиye вoдoт фрoсь гeднeгo
гaнo вoдo гeтeгo, вoдy... гy,
слoвye: тaкy гy, гy... кaчeнeнe

[Ex. xxi 20] 2 1/2 xv Кат. н. 385.

(Qui immolet diis, occidetur, praeterquam
domino soli)

Wij.
Radziwit: } oproce

Prosz

Nyerabyay blysznyego thwego

procz radu sprawy dlywego

~~1411 R. XXIV, 94.~~

Seck VII.

Pet Zach. F. 10518 k 189

Br. Kaz. Sw. 1 str 57

Rozpr 24 94 r 1411

Skłg. rym. red. —

3294

(Seck III 13: kromya osadrenya)

5

procz

(sine legitimis actoribus)
Sandze procz pewnego namyenyoruzgo
powodu... pozwow slacz ny mayaz

Sulz, sim. rb.

Procr - absque, sine
Wzrost pod skazyenym... wrauwu swego...
Procr przykeranya Landlego... wry zakomiel
nagabacz... nye ma szm yecz Jul. 9. Ustawaamy,
~~aby... decorece... mogly mape irobze wrauz procr...~~
~~Uzya wolej 76.~~

(Absque mandato indicis)

Proces

(bnał 23: kwamy swady)

Paknyaly proces wsey swady... Tyotr
ki byl wvanyon, thedi yaho yest okicay,
Tyotrowa praysaga przykarogemy bier
praproseny

Sul 34

(extra omnem contentionem)

Prócz

prócz... rskojmi - in absentia fideiussoris

Maczey dlużnyk Mykolajowi poryczcy prócz
Wawrynca rskojmye zapłacił ty pyenyadze,
sul. 51 jako wynowath był

(in absentia Laurentii fideiussoris)

(brat 48: kwan rskojmycy)

Proer - praeter

szadza... ma... tradiciz... przy narrey oblyer notery
alybo lewz proer narz sz narrego osobnego
przykazanya Sul. 63.

~~Wazni proer przykazanya szadza oblyer notery~~

~~magalace nye mas szadza. 9~~

(Dziat 49: abo kromnye mas)

(vel praeter mas)

Prócz

Wstawiamy, aby... dżewiere... mogły
może siebie... wszędy... przez tego strygar
albo opychadlnyka woley

(sine eiusdem patris... voluntate) ^{Str} 76

~~Janus~~ ¹² ~~12~~ *Proc*

*sine incubitu conce-
pisse & procre begu po-
spolnego*

~~Brückner Kaz. Si w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 160~~

med. *Petr. I 1785. h. 300.*

~~fol. XV,~~ R. XXV, 160.

1646

Procr - sine

procr bolescy - sine ve

HK XV SKY V 278
med.

Que idem est quod sine ve, nam cum ve, id
est pena ordinatur contra peccatum

(FW)

Procer

Est cum intencis sanctorum doctorum
quod totam vitam absque, procer,
enim peccato consummavit

xv. med. 819 v 278

(FW)

Procr - abs

procr - abs (dubio) 282

~~procr absque (peccato) 278~~

Revera ex quo nobis percepit nostros parentes
honorare abs ^{procr} dubio

$\frac{1}{2}$ $\overline{XV}$ SIC $\overline{V}$ 282
med.

(Ort Mac 56: kwom gaynego

-----65d

-----)

Ta/15/mo ysthe przed praw-
em /16/ gdzie gest oszalow-
an Sa/17/dą zagoraczą yle
wga/18/yonem sandze anyet-
rze/19/bą go gyndze szuka-
cz al/20/bo podlug prawa
may /21/ {Dzyedzyczny wo/22/
yth nyemoze ny/23/zadney
wyny /24/ zyszkacz albo
wzancz pro/25/cz gayonego
Sandv]alle /26/ podda ly
szye ocz ktho /27/ a wysz-
naly ge

Inoia

ten ma to dzyerzecz pełn-
ycz y gystzycz podlug
prawa

-----6c
/25/ Dzyedzyczny woynth /26/
nymoze nyzadney zysz/27/ka-
cz albo wzancz procz /28/
gayonego sandv /31/ Dadza-
ly komv kv ga/1/yonemv sza-
ndw /3/ Saszyczszkye lu-
dzy /4/ czo nyeszlsruzą yą
ku na/5/szemv szandv thy
moze /6/ voyoth zaraczycz
aby pra/7/wu staly /10/ Wo-
yoth nyemoze ny/11/kogo v-
pewnycz ktho za/12/luge na-
kogo gymyenyym /13/ czo nye-
lezy pod yego raka /15/ Czo
moze bycz zwano /16/ chro-
motha albo czyaszkye rany

Próca

-----13a
/27/ Mogaly od dzyeszaczy
/28/ grzywyen czo pozycza-
yą /29/ na zaklad wzancz
gedn/30/a grzywną doroku
czynszv /32/ Mozely kto ku-
pucz ktore/33/koly gymyen-
ye tako ysz /34/ czo gye
przedala y szaszą /1/ kup-
yla one gymyenyne /4/ (Moze-
ly kto [swe] dluz/5/nyką sw-
ego vlapycz y /6/ przed
woytha przywye/7/scz procz
poszla albo [pro] /8/ procz
przykazanyą?/11/ Pytalysz-
cze nasz o pra/12/we

Index

OrtOssol 19,3,w.27-34 -
19,4,w.1-12

-----13a
/27/ Mogaly od dzyeszaczy
/28/ grzywyen czo pozycza-
yą /29/ na zaklad wzancz
gedn/30/a grzywną doroku
czynszv /32/ Mozely kto ku-
pycz ktore/33/koly gymyeny-
ye tako ysz /34/ czo gye
przedala y szaszą /1/ kup-
yla one gymyenyne /4/ Moze-
ly kto swe dluz/5/nyką sw-
ego vlapycz y /6/ przed
woytha przywyne/7/szc procz
poszla albo pro /8/ procz
przykazanyą /11/ Pytalysz-
cze nasz o pra/12/wo

OrtOssol 19,3,w.27-34 -

19,4,w.1-12

Proca

(Autnac 63: bez gayne-
go rzodu)

-----76b

/19/ albo gynne rzeczy g-
dy /20/ gemv od przyszas-
znykow /21/ nyebandze wy-
rzeczono /22/ albo czo g-
est pravo sprawa /23/ [PR-
zepadnyely /24/ ktho wyna
pro/25/cz gayonego sz/26/
andv woythowy thą /27/ wy-
ną moze on wysz/28/nacz]
chczely yą ktho /29/ dacz
ale nyechczely gei /30/mv
kto powoley dacz /31/ Te-
dy moze woyth tego /32/
ystego poszwacz przed ga-
yny Szand

Fróca

OrtOssol 51,3,w.19-32

/12/ y od powyedcz obvdw
 /13/ bylo popyssano Tedy
 da/14/ly tho przysszaszny-
 czy /15/ czyszcz przeth nym
 ypyta/16/ly obudw stronv
 Tako /17/ ly szye Tho sta-
 lo Tedy /18/ od powyedzely
 zobv stro/19/nv na to mamy
 wth/20/em doszycz [pothem
 yaw/21/no rzecznyk procz
 szandv /22/ na drodze rze-
 kl] przysza/23/sznychy nye-
 sprawnye/wczynyly Jsz ony
 wya/25/czey gedney stronye
 az/26/daly Szwozych vsth
 odpowyedcz gego popyszacz

Procz

62

(Ort Mac / 8: bez wymy)

Jakby ktorys clemych mysl wythowstwo
-----91a
dziedziny w mysczye...

ktorego wythow/7/stwa
vzywą zmlynow /8/ Sczyn-
szow procz wyn acz /9/ ge
gym pozywają czo od /10/ ny-
ego na prawye szye /11/dcz
a on dziedziny wy/12/th
Szluszbą od wythow/13/st-
wa zaslugvge Then /14/
dziedziczny wyth chczal
/15/ by czyrpyecz zmyasth-
em /16/ na szoszye y nagy-
nem /17/ myesczkyem placze
row/18/nye szgynymy myes-
cza/19/ny Mozely ten wyth
szynkowacz Szukno kra/21/y
acz

Procz

(Człowiek 28: leśny jego obrony)

-----111a

[Człowiek czo przyszagi
przed raczczamy,
ysz prawie /5/ szosował
od szwego gy/6/myenya. Ja-
ko gest vnasz /7/ prawo y
obyczay a ya/8/ko wmrze
ten człowiek /9/ nayda
wyaczey pony/10/em procz
yego obrony /11/ gymyenyą
nyszly szo/12/szował] pod
szwą przy/13/szaga A tho
wyaczey /14/ nyszly ged-
nacx Maya/15/ly zaprzane
y od przy/16/szazone
gymyeny raczcze wzancz
namyesczka potrzeba

Procz

OrtOssol 66,2,w.4-16

(Ort Mos 90: przez)

-----114b

wkthorych leczye mogą gye
szandzycz o gorące rze-
czy gdy wnych

zagoraczą wph/6/aczono [y-
tesz gdy może sz/7/wym

gymyenyw wla/8/dacz procz

opyekaldnyko/9/w. szlowye

dacz y, nye/10/chacz komv

chcze yako /11/ chcze a

mogą ly mv /12/ tho bro-

nycz kako może /13/ prze-

czyw themv vczyn/14/ycz

podług prawą a /15/ byl

by wolen wszwem /16/ gy-

myenyv

albo mogaly gye tesz przy-
sznacz przed thymy lathy

OrtOssol 67,3,w.5-16

Procz
Takie myle lath na myce dacz,
acley słowye myale latha, c. y lath
gdy może swyfn gymyenyw

(Out Mac 80: berz)

-----114d

dzyeczą... może /szwe gyda-
cze gymyenyne oddacz

procz szw/30/yh opykal-
nykow] /31/ ale przymarle
dzye/1/czyczstwo y stoya-
cze gy/2/myenyne ma dacz
spr/3/zyszwoleym szwych
/4/ przyrodzonych ytesz /5/
mogą tho dzyeczą pr/6/zy-
czysznicz od powye/7/dacz
oczkołye bancz /8/ przed
prawem yako /9/ gest prawo
sprawa prave /10/ MOgaly
dzyeczą /11/ prawem przy
/12/czysznicz aby dzyedzy-
cz/13/stwo

szlowye oczczyszna przedal

OrtOssol 67,3,w.29-31 +

67,4,w.1-13

Wtedy dzyeczą ma dwanasere lalki,
tedy gbra... może /swe
Procz

-----128d

/13/ Wmrzely nye/14/wya-
stą a /15/ ponyey nyza
/16/dne dzyeczą nyeszos-
ta/17/nye komv przydzye
/18/ gey gydacze gymye-
nye /19/ A mozely zona
szwe/20/mv mazowy oddacz
/21/ zaszwego zywothą
/22/ szwe gydacze gymye
/23/nye procz woley szw
/24/ych blyszych przyro-
dzo<nych>?

Jawór

Ort0ssol 73,2,w.13-24

(Ord Mac 118: bez zony)

(Cant Mac 118: przez
zarobkowym 63d olomni)

masz tesz procz zony wsz-
yal pyenyadzy na dwye
grzywnye

/24/ czynszchv tegosz do-
mv /25/ popo gorzenyv za-

szyą /26/ ale nye przed
gayonym /27/ sandem atesz

gest ten /28/ masz dluzen
procz zasta/29/wyenia do-

mv y tesz /30/ tha gego
zona raczyla /31/ tesz o

drugye dlugy za /1/ Szwe-
go thego maza ten /2/ ma-

sz vmarl a.gego zo/3/na
wyszala szye

wgego polowyczą gymyenia

OrtOssol 87,2,w.24-31 -
87,3,w.1-3

Inoch

-----163c
wształ gey polowyczą szw-
ego stoyaczego gymyenia
czo go szam dobył y zaro-
był tako aby ona
pogego szm/13/yerczy jako
dzyedzycz/14/ką vczynyla
yako by /15/ chczała ale
poko on zy/16/w ma wnyem
władacz /17/ yako wszwem
potem /18/ masz y zoną
zastawy/19/ly to gymyenie
y za /20/ tho yesczye wy-
nowa/21/czy a masz tesz
procz zo/22/ny wszył py-
enyadzy /23/ na dwye
grzywnye
czynszchv tegosz domv

Ort0ssol 87,2,w.12-23

Procz

(Out Rac 119:prozess)

-----164d

to tą zona czyrpyecz mv-
ssy na szwey cząsczy
przeto

ysz on wthem byl /8/ wol-
en a zazywotha /9/ czyny-
cz y nychacz czo /10/

chczal a {dlugy y zasta/11/

wyeny procz gayone/12/go

szandv nyema tą /13/ pan-

ny placzycz szeswey /14/

czasczy] podlug prawa /15/

TRzeczyego /16/ czlowyeka

/17/ zapowyedanye Sp/18/

rzyszaszny poszlem /19/

a ma szye ostacz

bo nyszadny czlowyек moze

komv zapowyedacz ktore

koly gymyeny gedno woyth

albo gego poszel-----

OrtOssol 87,4,w.7-19

S. W. C. S.

(Outline 431: present)

-----186a
/7/ Był by ten v /8/
wasz wten czas, /9/ gdy
gey wyan/10/ował, aby wya-
now/11/ano procz gayone-
go /12/ sandv, tedy ona ma
na/13/przod wszancz tha
osm/14/dzyeszanth grzy-
wyen /15/ gdy szyć gych
ona nye /16/ puszczyla al-
bo nyeod/17/rzekla przed
prawem /18/ y ktemv tesz
ma myecz

czto gey masz od dal przed
prawem albo przed gayonym
sandem y zapyssal podlug
prawa

Ort0ssol 95,4,w.7-18

fróca

(entrac 137. przez)

-----199a
druga rzekla ysz ona mnye
zostawyla tho odzenye w-
mem czynszu woyth rzekl
Ja znam

/28/ ysz ona zastawyla to
/29/ odzenye do przysczya
/1/ Swego maza } maly ta/2/
kye woythowo wysz/3/nanye
mocz, albo wgy/4/nych rze-
czach takych, czo /5/ szye
przednym staly pro/6/cz
przyszasznykow } albo /7/
mogaly przeczyw temv /8/
mowycz przed gaynym /9/
sandem albo czo o tho /10/
gesth zaprawo podlug

OrtOssol 100,4,w.28-29 -
101,1,w.1-10

Frócz p. w. f.

Prócz
gdy, poymyć coś a ony
maszynista - wyamyć ... sth
grywen, mnyey albo wyacrey, przez
szadł ost Mac 20

(Entosol 26,2 : przez szadł)

w. Lytle

Proor - sine

Moody proor says proor the neery * ^o Lytle? Oct. Mac. 63.

Procz

Preter, procz, carnem viuere 1456

ZabUPozn 91

procc

besswady albo procc swady

~~1. post~~
XV, R. XXV, 199.

~~XV.~~
~~Bräclinet K&Z Stad 8~~
~~Rezept 25 str 194.~~

Процъ

ber

108 r

Abhølebiliter ~~Процъ~~ scrøbanya
nyppyskana 1494 empy. II. 324.

Si ipse, qui est vera et eterna vita manet
in nobis et nos natura mortales in xpo
in vita vera abhølebiliter, proce scrøbanya,
nyppyskana mors eterna in vita et in posse-
ssione fiet hodie.

(GR)

Procz

12. * pismo

20
20

111

Skreślin chrześcijaństwa neorzystego procz urzęd-
du malszrenskego. ~~1399 Mar 8 od 34.~~

Dek III 1-14, 16, 17, ²⁰ ~~18~~, 25-30, VI.

3 procz ib. III 22.

Dek III 7.8. w ogóle nie
mają procz...

2. procz ib. III 18.

4. krom ib. III 15.

Dek III 9 nie ma materiału

7. croma ib. V 4.

2-6. 10-14. 16, 17. 20. 22. 25-30. VI

Проц.

III 22

Местной градеи мурзистого
проца отиади малаемского.

Дек III 22.

~~Р. №. 199.~~

Procz - extra

(brat 47: gdy my o tych rzeczy
wyjednem)

(extra terram)

Gdy procz ziemie bierzemy, wtedy o dziedziny
pospółte rokcy.. mogą być dzierzany sub. 63.

~~Ja klubi gundze procz zander chcyelibi syan
siednacz, thedi thimy iednaczmy... syan
wuyordan. ib. 87~~

~~Ja knyafy procz wsrey swadi... Pyotr li byl
vranjon, thedi... Pyotrowa przysaga
przyka rogemy licz przipszczena ip. 34~~

Procz

(concordiam)
(si... nunc vehementer extra iudicium)

Pełkibi gynie procs sandu cheryel: bi
syan siednac, thed. thiny sednacny
... syan wygodan

Sul 87

Procz - extra

Procz stanow Izraelskich karali gim bycz Bk Jos. 6, 23.

(extra castra Israel) manere fecerunt)

A miedwoy tam mlodreuce winyodlasta

Raab yofesa, y maczesz gey, y bracsq, ...

a procz stanow izraelskich) 5 3 3 4

Karali gim bycz.

(Ordnac 37: kromy stholsze)

-----39
kako tego nayn /1/ Rada
ma dowyescz albo /2/ kak
on tego ma bycz praw /3/
podlug prawa prawego /4/
NA tho my przysza/5/szny
czy mowimy /6/ Smaydburk
Mo/7/wyl ly to ktho proc
stol/8/cza gych, to gyst
gyndze /9/ ysze radzcze
nye sza praw/10/dzywy, al
bo gym nyegest /11/ wyer
ycz [Tego moga oto /12/ r
dzcze owynycz]

Endez

Ort0ssol 35,1,w.32 -

35,2,w.1-12

Tróer

Abraham veld: Dobre, ysse yd, wazdy procr
mnye

(Abraham ^{vere} bene usi sunt propter illam)

20 132 Jan 12, 16
blodne i ces. pro ni jako přečinně -

Proz

proz sekund - heussen gerychte
~~2. pd. xv~~ - Ord. Pr. VII 560

proz zony - an dy wrowe
ib. 560

Proter

^{veniens}

Mathyas Suka *reconit domini
Petri Plusto, quia venditit viginti
talenta et decem soros siligenis
et debet nuc quator sexagens
et finem, qndo dabit, et termi-
nus ad festum Pasce, et si non
conperet, thyles sodi, gyle igistiy,
pro vitke ⁽⁵⁾ salobi

* moie Jas. pro? 1423 JP x xxvi 34

Lapiske nejasma, zepsuta

Próg

1281 (35) Taco gym pomoz bog etc. Jaco
to | fwacza | Jfze pan Thoma qui-
czky | gacz prog yftawidla vidzer-
fzal | mymo trzy lata dobrowolnye

nyfz | go lyft pozewny zafchedl
atefz | gych vifchey nyepodnofzyl |

1428 Pozn w 1281

Próg

1453

Taco gym pomofz bog † etc. Jaco
tho | fwacza, [Jfze pan pyotr Scora
pod | fandk polznanfky widzerzal
gacz, | prog ycolo nadzewaczy ftop
mimo | trzy lata | etc. |

1435 Poznań nr 1453

Próg

1282

(35) Taco gym pomoz bog etc.
Jaco to | swacza | Jize Szczepan Qui-
leczy gacz, | prog yftawidla vidzer-
fal | mymo | trzy lata dobrowolnye
nyfz go lyft | pozewny zaschedl
atefz gych vi | fchey nyepodnoszyl
etc. | — — —

1428 Poznań nr 1282

Prog

pauperem per postem vad domum
suam perhibere non vult intrare.

Spreez [H] prog

EB:

(i.e. spreez prog) =

pxt prog (qui penes se locant

canes... et pauperem) per postem

in. xv R. xxiv; 65.

~~Jazm 1619 Mar. 2 Grad. K. 15'8~~

~~Bn. Kah. sw. I 28~~

Rozpr. 2⁴ str. 6⁴ poz. w. XV

425

PROG

Hodie sunt tales aliqui, qui... pauperum pe
postem przet prog ad domum suam permittere non
wlt intrare

in 186p
LX XXIV 65.
tam pauperem

XVin.GlKazB II 95

Prög

Prög limes 1437 | Wisl. №228. 5. 87

~~KATAL REKOP. Bibl, Jag
№ 228 Isnàensis, r 1437~~

518

Prag - limen (sc. zina geroboamowa)
(limen domus)
Przepręstęła przez prag domowi, nalyarla, ano
dceerę umarło Pz III Reg. 14, 17. Dicutłbi ar do
pragu (ad sandnes / nyedyeshyego bilbi rozproson,
adłpđ erę pieręgnęe paq bog ib. deut. 30, 4.
Wpżtek Izopa omoceręe we krawy... a kpperęe yf...
na oba pragy ^(utrumque postem) ib. 2k. 12, 22. Wzřłowy qęgo krew, y po-
męcęe... na zwyřehnich prodreep (in superlimi-
narijs / domowich ib. 12, 7

5385

Snop

rozróżniony jego krew z pomaszczone
na dwa podwoje a na wyższych
produkach domowych

B2 Ex 12,7

(in superliminambus)

Fróg

Boer þann frjóðre Kyrris Egiptskye,
a gðr. sebr ussrval beru na swyðrmyel
prodreth y na ðu þaðwogu, mymyeoz
ðenyrre ðomawe

(in superliminam)

132 Ex 12, 23

drog

* Wzrost drogi. amocrye we kawy, ...
a kroczye yj na swyszczelny podwoze
y na oba drogi

(utrumque postem)

B2 Ex 12, 22

7.000

(ad cardines caeli)

A restibus ex de progressu nyctythesyces
libri respiciunt, altitudinem ex ~~est~~ mensurata
per Bog, 7000

132 dent 30,4

cardines caeli 'michone'

Próg - limen
~~Próg - lxx~~

~~na prodre~~

Licet in ~~luc~~ limine, na prodre,
iaceat pater.
per calcatum ~~ca~~ 1861-67 Term. 92. 2.
perge patrem scissis oculis

2 kanti z lego
sawego niyca.

Prog = limen

na prodze in limine

ca 1461-67. Sermon. 92. v.

Prog

drugi, admissa
podroze

Na proadze = super postes

~~1471~~

1471

MPKJ. V. 29

(bent 14, 20; scribes ea super postes et rannas
domus tuae)

Deut. XI

prog

настроение
зубыне. sharp

Na witzchnyem progw- in super liminari.

14 MOKYŮ 16

(sc. domus)

(Ex 12, 23: cumque viderit sanguinem in
super liminari et in utroque parte
inducendet ostium domus)

Prog

Do progred ad cardines

1471

MPKJ. V. 31

(Deut 30,4: si ad cardines caeli fueris dissipatus, inde te retrahet dominus deus tuus)

~~Deut. XX*~~

Prog 'limen'

limen, prog

ca. 1500 Erz. ~~How~~ 78

Prog

ano kosurol namknyono,
Wyaner thu lesral pithle' progo,

Aleksy W. 103

Hekroy

Prag-hiwa

Leval pathle prag R. 212, 104.

prog

Stem luminari ~~alio~~ prog yuercina
necessaria sub domibus super muro
ponat forma meliori, tunc illam li-
gat ad columnas. 1426 MMAe. XVI, No 991.

~~r. 1426 No 991 478~~

MONUM ~~medii aevi histor~~ 16

Ulan Acta capit Poznan

172

(Próżna) Próżna

Próżna frustrata ca 1428 PF i 480

Praxis of -Praxis

(pro) Prožnicey

Prožnica = vanum

(in vanum)

Ovi castrorum po prožnicki^v saukali se duse
mory J. 62, 9 (in vanum quaerunt).

Uve. Pat;

(Po próżnicy)
Próżnica

Nye byerki to próżnicki
gymena borego

Deb IV, V.

(Deb I 5. 11. 18. 25. V 4: daremno, I 4. II 1. VII 1
darmo, VII 4: nadaremnye, I 1. III 14. 15.
V 1: na daremno, I 2. 3. 6. 7, II 3. III 30. V
var. of. nadaremni
2. 3: na darmo, VI: po próżnicy, I 8. VII
5: próżno, VII 2: w próżności)

abcđdefghchijklmnoprstawzzz

(VI)

Poproszniczy?

Wybyerz meery any daway

poproszycy swoey

R. 1111, 94.

Deb VI.

Peł Łaci. M518 k.189

Br. Kaz św 1 str 87

Rozpr 24 94 r 1411

Sklg. rym. red. —

6

3207

1 ma proszycy)

po próżni

Alysz gospodzyn wzyyny dom, po próżni
czy działają, gysz czynió gy pat 126, 1

Fe: po próżności

(in vacuo)

(PO) próżniowy $\rho_{\text{pr}} = \rho_{\text{pr}}^r$

$\pm a_2$

po próżni - in vacuum: Ostramany b₁ b₂ w trybie słosce
slonyfery po $\rho_{\text{pr}} = \rho_{\text{pr}}^r$ par. 24,3.

(Fl : na prosznosc)

(supervacuo)

PuKJ

- 24.3.

Proz'nica cf. (po) Proz'nicy

(Próżnic) Próżnić

Prósnyły = vacarent ~~§ 1474 H.P.W. V. 58.~~

Esth 9, 17

17

lub vacarent prosnyły

lub vacarent * poznawały

v. próżnować

Proznic'

x

Prussilit bicham =

ful laboremus et non)
ociemur in. xv, R. xxiv, 62.

~~Jag. nr. 1619. Mar. 2 Grodz. K. 98.
Pr. Kaz. s. w. I 88. 25.~~

Rozpr. 2⁴ str. 62 pocz. w. XV

250

xv in.

k. 98

PROZNIĆ

(PROZNIĆ)

Ecce vlt, ut laboremus et non ociemur
,prosnilibichom, in adulteriis etc.

nie miel identyony
cytat jini r 15tp

de RXXIV 62
tam, "iste" a nie y ecce

XV in. GLKazB II 85

Proznic
Nieproznicie = cibo? non vane?

Ite neproznicie, predicate
non fabulate *in. xv. R. xxiv, 65.*

~~zag. str. 1679. Mar. z Groch. K. 138~~

~~Pr. Mar. Str. T. 28.~~

~~xv in.~~

Rozpr. 24 str. 65 pocz. XV

415

PROŻNIC

(PROŻNIC)

Ite, ne proznicze, predicate, non fabulate,
omni creature

cytat' in 5887p

2a

RXXV 65

XVin.GIKazB II 94

Proznie' cf. Oproznic'

Prozmic' cf. Prožmic'

Proznic' cf. Sproznic'

(Próżnie) Próżnie

A yesthlyby kto...

(minus caute)

[sy]e p[ro]żnye albo nye baczaz przysyagal

Reg. -
1484 Zapiski 717

A yesthlyby kto orzh <p>rożnye albo
(minus caute)
nye baczaz przysyagal ... ma...

Zmowiczi trzy parzienie 1484 Reg 717

(Préface) - frustra

...
Je vous envoie cet ouvrage, ainsi que
à propos de votre sagesse, dans l'attente
tota
Jul. 70.

(Próžno)
Prózno - frustra

vide ne me frustra habeas

patre bymja prózno nyčravodril.

ex. IV. Pr. Fil. III. 180.

Průzníc' y. Mprůzníc'

Proznie cf. Wyproznie

Proznie cf. Nieproznie

abcćdefghchij~~kl~~m~~n~~o~~p~~r~~s~~t~~u~~wz~~z~~z 18

(Proino)

twry boga yednego

~~twry boga yednego~~ Nyebyerz

proszno zymyruya yego.

~~Pr. Fil. IV 745.~~

Dec 18, VII 5.

~~St. w "Chroica etc. 1480 r.~~

~~w Paw. Gaud. t. t. yd. t. yd.~~

was. cf. uadoremis

~~Dkg rym. Rd.~~

1

~~Top. Reg. i drob. zab. koniec w XV~~

349

~~Pr. Fil. IV, 745~~

~~Red. I. H. Bob.~~

daremno I 5. III 8. 26. V 4.
darmo I 4. II 1. VII 1

na daremno I 1. III 14. 15. V 1

na darmo I 3. 6. 7. II³ III 30. V 2. 3. VII 3

na daremnie VII 4

po prokurzi Dek IV. VI

w ymosnoscz VII 2

Proins-functa

The vslaweyce... get your storano wyererey, ...
a thakore your proovno [tuta] shaggy Sub. 67.

Tal -

Drist -

Próżno
Próżno

naprózno czym robyl przez przyzyci.
amarnye sylo mi gdem strawyl

Pr 12. 49, 4 (in vacuum ... et vane)
(kop. popowinny ... marrie)

Na prózno Puyem. robyl przez przy-
zyni a marnye sylo mi gdem
strawyl

Is 49.4

In vacuum laboravi, sine
causa et vane fortitudinem
meam. (consumpsi)

Prozno
Prozno

Prozno ly kxidzesch, thesch prozno
odyoxech⁴⁷ 1446 Pamdit. XXVIII 307.

Prozino

131 Jacom przitem bil, ifz Borziflaf
spufczil | Sula profno¹⁾ [rancoie
ftwa] rancoiemstwa | dzefzanczi
grziuen. *Alii in testimonium iura-
bunt quatuor testes.*

1393 Pozn : nr 131
Lchsz I nr 1360

prožno

A tocz mowj tuta, rzekacz: bo onj bnda
naschizenj, giczk czu sa tako lacny, o gem
mowi w pysesny panna maria: lacne
napelnyl dobrego, a bogate puscil prožno

1/2 XV R. XXII, 240.

XV med.

n. 221a

(divites dimisit inanes
Luc 1,53)

Proino

Proino chodząc = vanus

Jesus... nigdy nie był lekich sbyera:
jow, nigdy nie był proino chodząc
[nunquam levis, nunquam vanus]

Rom. 142.

Prožno

(ja)co

Micolay ne puscil Paula tej rzeczy
prožno, kedi szoltistwo przedal

1393 Pozn nr 167
Lchsz. I nr 1510 Hube 26 nr 232

G102no

325 Ja(to¹) Siman pufczil Bernarta |
o piancznafcze {grziwen} y owfizitki
rzeci | profzno

<ko>

1397 Pozn w 325
Leln̄ w 2404

Grozno

946 yaco tho swa|czca, yfze woytek
ftarfky pufczył pro|fno maczka no-
wowejfkego otÿ wfzy|tkÿ rzeczÿ

1418 Pozm m 946

prožno

Thaco my pomofzy bog yfwonti † |
Jacom przy tem bil, kegdy woŷ|czech
wro⁷yczil^{a)} lift dzerfkowŷ, tedy |
go wizego pufczil profno |

a) L. 2589: wronczil.

1400 Rościan nr 156

Prozno

182. Jaco to fwatczimi iaco Jura Puf|cil.
Potrka Profzno tey wfteczy, | czfzo
meli do porzflawa |

r(z)

1400 Pozn w 182
sieh VI w 101

Prozno

824 Tako gim pomozi bog yfuati † iaco |
fmi przitem bilÿ yfze toma pufz-
czil | mrocotø wfzech zalob prozno |
yto ,czfo nayego Bezal gofpodø |

1403 Pan m 824

Piel VI nr 423

Prozno

748 Tako gim pomozi bog yfwan{ti} | †
iacofmi przitem bili, kedi | Potraffz
pufcil . profno, trzeczey | meri we-
mline, Mikolaygewi | Cobilinfkemu.
Alii in testimonium |

1404 Pau nr 748
sieh VI nr 657

profno

Jacom przitem bil, kedi dzerfzek |
Racla po profno pufzczil tich |
czterdzefzci zaczi bil wranczil

Piek. nie notuje.

1406 Rościan w 325

profno

Jaco to fwaczø, iaco Sandziuoy
ne|pufzczil Jerantha profno przed |
ftarim sandza maczerzinego po|ffagu

Piek. 1283. Przyb. 9.

1408 Kościuszki nr 380

Proszno
leso Boguphal bil vinovat Stamporowi,
To mu zaplacil y tego gy poscil prosno vsti y ranek.

14// Hube. *Lb. 54.*

Primo

Жаком не писала Дзедрича просно
тег оранси блисоси, розе учпил у
Николас 1411 Мубер 58

prošiny

Jako. Marczin Jawfzÿ. fnamenitego
flodze|ÿa. nepufczilgo profzno.

1416 Kościan nr 024

proszno

Tako gim pomozi etc⁵. Jakofzmj⁶
przitem | bili, kedi⁷ [kedi] Pjotrek⁸
Grzibenfki | mowa, mal cum⁹ Jo-
hanne, tedy⁹ [go] | nepuscil proszno
Jana tego¹⁰ za|powedzena¹⁰ prze-
dana dziedziny | Grzibna etc¹¹.

1417 Kosián nr 644

profzno

Tako etc. Jakofmÿ przitem bili |
kedi Staffek profzno. pufczil | Kab-
lana przifzangÿ, yegofz Mi|colaÿ
poftawilbÿl przecziw ÿe|mu.

Et causa istius presbiter non iurabit.

14 17 Koscian m6 640

Prozno

odstampinga

Czesz Piotrasz miał [odstampinga] swoje własne
rękoopisanie w Byeganowie swemu bratu Lasczo-
wy na wyeky y tano my nie systerze miał wyano-
waco trzysetta grzywien, tegoż go ^{ya} rękoopisanie
prozno nie puszczył, any gynoego wzięł

1417 Pysdr nr 487

Prozno

Yako tho swyadczo, ysze czsq iest Woyslaw
ranczyl sedm grzywen, tego yego rancoyemstwa

Maczey prosno ne puszczyl

1418 Pyzdr nr 515

profno

(leg. z swego)

Jacom ja swego ymyna wyprawil
ranco|ymye wktore mya Maczek
wranczyl aon | mya stego nye wi-
prawil a dla tego mya pan | goljaff
pufczyl profno rancogemstwa

1426 Koscian^m/1172

Próžno

Yakosmy przy tem bili, yako Maczey ^{Cruk} doszyez
vczinil Pyotraszewy Choczyczakemu za posag^z
yego szyostri y o the gy prosno pusczil

1420 Pyedr nr 662

Prozno

1251 Taco nam pomoz bog †, Jacofmy !
przitem bily, Jako yefd Micolay
lu | fzowfky pufczil profzno kony
fzrze | bcza ycobil Jaronemu fwich
wlof | nych, ktorzefch on byl nalafł
vnego | *Et alii in testimonium* : Jaco
to fwacza | — — —

1427 Pozu w 1251

Prozno

1279 Taco Jemu pomolz bog Jfwaty | †,
Jaco Nikyel o | szadził fwoy | Sład
wbucowczu Scepanowy | konopcze

y Schepangy profzno pu | fczył
wizyego. domnye czagnacz etc. |

1428 Prozno nr 1279

Prozno

1543

Tako gemu pomofz bog † Jako^m cÿ |
neranczÿl [ezloweka] {pytra Scoka}
poftawycz | naporoczky zavicze;
Aczbychÿ | czo ranczÿl, tegofz ty-
mnÿe pufeyl | profno | — — —

I

1432 Prozno nr 1543

R, p

proino fut:

quitowach vel ¹⁵⁷
prosandpurchidz

guitare

guitare PrFl.V.8.

~~uied, XV N 33.~~

~~Pr. Sr. St. p. Str. 8.~~

Brückn PrFl 5 3

w XV p. post.

169

reste! %

Groźno

17. Czł [m] miroflaw ranczil prze|cziw.
Maczeyewi, tego go uczinil | proźno
etc.¹⁾

1387 Pozn nr 17
lehsz 1 nr 190
Kurbestb a

Proximo uerynič = iustificare

Laurencium

Domini iudicantes knethonem iustificaverunt

^{ulg.}
~~algantel~~ proximo gy uerynili contra Jacobum
..., quia ipsum non probavit scabinis pro
1432 Tym Proc. 270
iwamine ulg. o ppono 2

Próing

Eze pan Tworek grziwnój, cso za Ondreya
rđčil zřpon, vzinił tho prosno, vzinił
za yego slusbó 1402 Mubelb 102

Prozno

1178 Tako gym pomofz bog etc. yako
to fwacza, | yako benak nevcynyl
rakoym profzno | potraflichevich.
any lifta, dal pyfzcz ny | peczacy
przywefzyl, anyge potrzafz dal |
pyfzcz przefzbenakowey woley |

— — —

1424 Pozn nr 1178

Prozino weryni! = iustificare

Domini iudicantes Stanislaum kmethonem...
iustificaverunt vulgariter pro[]osno werynyli
pro iure terrestri de medio manso

1432 Tynk^{Wol.}~~Wol.~~. 24

Proszno weryfik - absolutne

Landra Legatko Hermana otk tego gabanya
porozno weryfik Sub. 40.

thaky wlostna przysraga sra otk gabanya
gego prosno ocri my(3). b. 79

wloryw mykrenye Falkowy (absolut)

Diel -

Prozno uczynić

Quitto ... id est absoluere a debito
uel debitum reddere. Quitavimus
prosznoszmy uczynily.

1444 Ro2 Paul 222 r.

Proino

Gdy niektóre słuchasz ... może, żeby niektóre
my gemu nierówny bądzie w wrodzeniu
kajano słowa sadal, a sąpyers tego
gemu zapny, thaly włostną przysaga są
oth gabanyo jego proino ociny (provincy)

Sul 79

(absolut)

Prozno

1298. — Taco mý po | moz bog † Jaco[m
nyewiz | al] powiraczeniu tych fwy-
ny, | ktorem dal napanfke lkaza |
nye tychemu nepufczil pro | fzno |.

A
(log. tychem mu)

1428 Pozu no 1298

prošino

Thako nan bomofzy bog *et sancta* † |
Jako tho szwaczymy, Iszelzmÿ przy |
tem bily, gdy Domyenyk Sprawa |
dan myaſto potkomorzego nagra-
nycze | myedzy Parzenczewem amyed-
dzy Rancz|kem. Tedy gy Michal
amycolaÿ | proszno pufczyly, awf-
tampyly na | potkomorzego vyyaw-
ſchyzze Sprawa | przyyaczelſky,
amyzmÿ przy tem | bily.

r (d)

1434 Kościan nr 1472

Próżno

Jako Bedzey stal radó y nacladem z Yaroslawa
wó e thó czyansz, gyess zyscala w Nadarszy-
czach, a nigdy yey nye puszczil proszno

1423 Pyszár nr 719

Prozno

Yako snye cupya roskayala Przemien a nyo

panna Janon tego dla,ysa gego nyesusanyna nyo

chczal scody prozno puczick

1420 Pysdr nr 668

Prozno

934 Taco my pomoz bog yfwanthi † |
Jacom przytem. bil, gdÿ boguflaw |
fdąbrowy pufczył Benaka [da] fda |
browy dziedzicza profzno acz gÿ
bil. | pofwal. *Et duo testes* : yaco fmÿ |
przytem bily, *videlicet Andreas Crup-*
ka et Nicolaus eius filius sunt testes.

1418 Pau m 934

prožno

Tako. gim etc⁶. Jako przitem byly⁷ |
kedi⁸ Sandziuoÿ pufczil profzno
Albertum⁹ et Vincencium⁹ {itego¹⁰
po|mozena. prawa}¹¹, othego czlo-
we|ka, czfzomu¹¹. Inym prawa melÿ |
pomocz¹¹ wmancziczach

1416 Kasian 24 598

Prozno

Dzianku (j) sz Bogu y szwy (m) przyaczelem,

puszczayan ezye prozno.

1424 Pysdr nr 977

Prozno

I puszczyła to proszno dzęczyłszy

1424 Fydr nr 1006

profzno

Tako nam etc. Jaco ten con |
czffą Thomyflaw cupyl wfche|bora
pro novem marcis minus uno | fer-
tone, *istis pecuniis* stąpłyl super |
dominum *Michaelem* Muffylą | na-
buczaczkego y profzno [g] | gých
wżebor pufzil tych pye|nandzy
Thomiflawa.

1428 kóścian^{nr} 1348

Prozim

Ya (ko) m ya nye kaszal kmothowioza prees

s dzyedzyni, anym go presno puszczył

*wstehich rzeeszy

1429 Pyedr nr 991

Próino

Tako yako Sbyetha czothka Yanowa Lubyenszkye

go nye poszyczala grzywny v Yakusszewy;

Jakussza[ewyl] prosszno puszczyla

1432 Pыздр nr 1047

Prozno

~~Есть Мирослав рачил против Мачееви, tego
го учинил прозно 1387 лето. Т, № 190. Милой
не пущил Paula сей речи прозно 1398 иб. № 1510.~~

Poru w 17

Poru w 167

Prozno

J. ne pucerit Jerantha prosno przed Klarim
Landra macerrinego poseagu

1408 Piek. ~~1408~~ 368.

Koniam n 380

Próżno $\neq$ Niepróżno

2. Prošino

Prošna (vana, Fl: prošnoscy) malwyly
sa kandy ku [swemu] blysynemu
swemu Pul 11,2

(Próznocht) Próznocht

prosnocht girovagus

1437 // Wisl. №228, s. 87

KATAL REKOP. Bibl. Jag

№ 228 Isnàcensis, r 1437

425

(Próżność) Prózność

Ibi est summa vanitas szwirchowna przes-
necz XV p.post. GlKórn II 191

Prozności = inania

~~Prozności~~

Prozności = inania

Prozności = inania

(Put : prozności)

Próbnici

(vanitatem)

Przez mikroskopie przesnoszcz y szukacze
kser² tel 4,3

Put sim.

Prósimi

Newinowati rękama y czistogo serca, i iense
ne wról w przeszność ^(liniarski) dune swojej

Te 23.4

Aut nim

Primum

Ne sedral iesu s radi; proshwoscy
(cum concilio vanitalis) PL 25,4

(Put : marnoscy)

Próżności

A gisz są szukali zle wne, molwili są
próżności (vanitates) Fl 37,13

(Pul próżności)

Próznosci

Ale zaprawdę w serelika prózności prokni
człowiek sziwózi (veruntamen universa
vanitas omnis homo vivens) Fl 38, 8

Pat sim.

Próznosc

Otworczy oczy mozy bysta ne wydrzely
próznosczy (ne videant vanitatem), na dro-
dze twozey osujwy mę, Fl 118,37
Put sim.

Prozimosi

Averte oculos meos^a, ne videant profanos vanitatem

(Psal 118, 37)

XV med. Gb Wroc 79v

~~9 m 14 0 0 14~~

Proznanosc

Proznanosc = vanitas

Odwroc oczy moje, aby nyewidzeli

proznosci (ne videant vanitatem).

Psalm 118, 37

~~222~~

M. W. 23 b.

Próba

Przonośnik (uranum) jest wam przed
wstępując
swatloszop V Fl 126,3

Pat sim.

Próinošic

(vanitati)

Glowek proznoscy^v podoben wrynon
gest, dny gego jako czen myyayó
Fe 143,5

but sim.

prosumose, i

inanitas prosumose

pot. XV, R. XXV, 153.

XV med. R

~~Brückner Kaz. S. w. 3.~~

~~Rozpr 25, str 158~~

~~Lot. I. 475. k. 62.~~ 992

~~no. 1000 - XV~~

Proximosi

a poddan gest proximosi

Med. 1/4, 1, 96, 1/2 XV. sim. ib.

Vanitati enim creatura subiecta est,
poddan gest proximosi uerbyk,
non uolens, sed propter eum qui
subiecit eam in spe (Rom 8, 20)

Prozinosé

Vanitati

Prozinoserij

dly i, 96, i^h xlvw.

Prozřenosť

Prozřenosť = inane

Lačrpe napehly dobroze, a bogathe opuscil
+ prozřenosz [divites dimisit inanes]. MW. 139b.

divites dimisit inanes

Ω

Luc 1, 53

Próchni

Pwał jest w mnostwe bogactw swyde
y prawnogl w proznostry^z swoyey (in wa-
nitale sua)

put 5.1.7

(Il: prawnogl wieszutności)

Próznosi

1) gynyly w próznosicy dny gych

2) rychlonurk Put 77,37

(in vanitate)

(il : w geszutnosci)

Proinsi

Ony mye... rozbra sznyly u prozno szczyach
swoych (in vanitatibus) lut Dent 30

Prozności -

Nidal odefmnye marnosory y thego
szwyalka proznosory Naw. 76.

675

Przeznosić

Osnomoczeni bōdzcie wsitci sła czińōszy
na przsznosc (confundantur omnes iniqua
agentes superuane) Pl 24,3, sin Pl 30,7, 34,8

(Put :: po przsznocy)

Próba

Alysz gospodzyn wczyny dom, po prozności
cy (in vanum) dzakaję, gysz czynię gy

Fl 126.1

(Pat : po prozności)

Proinasi

Alesz gospodzyn strze^edz b^odze masto,

W ~~ie~~ prozności czyni, gysz strze^eg^o jego

Te 126, 2 (frustra vigilat qui custodit
eam)

(Put w prozności)

Prosimosci

Bo malwyce w mysly : wezmó w lin vanitate
masta swoga R 138,15 w prosnosczy

But sin.

Prozność

III 2

W proznoścy mystatcu trego nye bers
gimienya borego. ~~XV Apr. I 151~~ Dek III 2 in

proznoścy ib. III 1.

to proznoścy ib. III 6, 14, 15

no proznoścy ib. III 16, 26, 29.

ku proznoścy ib. III 25, 30.

to proznoścy ib. 10, 17, 19

~~V proznoścy Dek III 7, 8~~

Dek III 3-5, 7, 8, 11, 13, 18, 22, 27, 28, 31.

proznok^r

w proznok^r — in vacuum

1449 R. XXV 165

ladiuvantes autem exhortamur, ne in
vacuum gratiam dei recipiatis II Cor
6:1.)

Proznošic - vanum

pro proznošery - in vanum

~~1/2~~ ~~XV~~ sky V 281

XV med.

Ex hoc habe

IL 275v

Prorinoii - olium

Prorinoe erve w prozno szery BZ Sk. 5, 17.

(vacatis otio)

5010

Próbuje

Ne naszedl ies dlowaięze przosznosy^l ^{lul sim.}

na przosznosz (lul pnes wzytko)

(odisti observantes vanitates super uauue)

il 30,7

~~il 30,7~~

Próznosť

(supervacuum)

Na próschnosť stromocily sô dusrô moio

Fl 34,8

(Pit: radar bayaly dusrý moyey)

Proinoci

Gydsre vsta malwyla s $\dot{a}$ proznoscZ.

(vanitatem) Fe 143,8   sim. 143,8

sim. Pul.

Proznoie = vanitas

La prauđ wroleka proznowek prokui celowek.
Fl. 37, 8. Prozez witalicera proznowek? Fl. 4, 8.

Ne sedzal iesu s radō proznowey Fl. ~~25, 4.~~

Celowek proznowey podoben weryson gest Fl. 143, 15.

Wermf w proznowozey masta swoga Fl. 158, 89.

Menastral ies chowaidere proznowozey na
proznowek Fl. 347 (oditi observantes
vanitates superuane).

Proznośi = vacuum

(in Phil. wstawack)

Proznośe jest nam. przed swatłoczą wstawack

Fl. 126, 2 (vacuum est vobis ante lucem surgere)

~~Proznośe jest nam. przed wstawack~~
~~wstawack Phil. Proznośe jest wotwil Fl. 49, 6~~

(vana laqueabatur). Proznośe wotwil 14

Fl. 11, 2 (vana loculi suak).

Na proznośi = supervacuum: Ostromozgi kódece
wotwil 14 a czińcay na proznośe Fl. 24, 5

Proznośi = in vacuum: Alje gospodry wotwil
dom, po proznośe dalać, gye czińcay Fl. 126, 4

W proznośi = in vano: Ne wotwil w proznośe dawe
lwoicy Fl. 25, 4 (non accepit in vano animum suam).

Ne proznośi = frustra: Alje gospodry wotwil (!)
kóde masła, we proznośe czińcay, gye wotwil
zego Fl. 126, 2.

Prozmosi

ult namque Deus ab homine, ut de
bonis sibi collatis ratio assignetur...
an ^{widawel} prudenter dispensabat, ... an bene ^{dobnie}
congregavit ... an tempus sibi concessum
convertit ad Dei laudem vel fortasse
ad mundi pro/nos/or vanitatem

XV med. Gl Wrocław 645

Proźność - vanitas

Wzrosły w proźności dny

gdyż ^PPs. 77, 37. Dny moje...
rozdrasznyły w proźnościach swoich deut. 30.

~~Ps.~~

~~77, 37.~~

a b c ċ d e f g h c h i j k l l̇ m ṅ o p r s ṡ t u w z ż ż

Prozność

III 1

Prozności nestatku Twego

nemcy ymena borego. 1399 Mac. Dod. 34
Dek II 1

~~Dok. rym. Rd. 3 - cia DOdat~~

~~ki 34 T. Maciejowskiego II~~

~~1399~~

<w ?> prozności

Prozność

III 25

W prośbnoścy niestatku twego nye byerzy
ymyenia bozego. ex. XV ~~Pril. IV 713.~~

Deb III 25, 30.

Proznošć

III 16

Na proznošć nystatku thwego nje tierz
gymiona božcego. ex. XV Prof. I 358.

sek III 16, 26, 29.

Prośnać

W prośnoszoz nestatku twego
ne berz ymena boszego

§ek III 10, 17, 19.

~~abcđdefghchijklmno^uprsstu^wz^zz~~

III 22

Proszność.

Wproszności niestatk ku
twoego nietylcz gymyenia
bozego. R. xxv, 199.

~~Brückner Kaz. Św. 3.~~

~~Rozpr. Tom 25, str. 199~~

~~Pet. Lac I F №449~~

~~ze Skalki w XV~~

Skłg. rym. Red

5 ~~3000~~

poziński

~~Luc. 2. fugite etc. non in yeme i. e.
in morte nec in sabbato ⁺⁺⁺ propter
proinoseri virtutum in. xv. R. xxiv, 62.
Jag. m. 1619 Mar. 2 Grob. K. 92
Pr. Kar. serw. I 88 25.~~

Rozpr. 24 str. 62 pocz. w. XV

~~62~~
11

Προξνοσι' cf. (pro) Προξνοσι'

(Próznowai) Próznowae

~~XXIV.~~

Próznowacy bandze = vacabit

Ger. lib.: próznowacz bandze

1471 MPKJ. V. 30

l cum acceperit homo ^{uxor} super uxorem, non
procelet ad bellum... sed vacabit absque
Deut 24,5

~~XXXV~~ culpa domi suae; ut uno anno
laetetur cum uxore sua
Deut. 24,5
Deut 24,5)

Proznowac'

Proznawaly (^{zam.} pro: proznawaly) = vacarent

~~Proznawaly~~

pro s nyly
vor dub.: V

1471 MPKJ. V, 58

quem constituerunt esse solemnem, ut in
eo omni tempore deinceps vacarent
epulis, gaudiis atque convivis.

Esth. IX, 17

proznovať

K tej čistosej nabierz treba tých
wod: napřewey wodi mądroszi... ^{ss. wodi mądri} la taz
nje da proznować w tą to fila, bo groz.

Je XV R. XXII, 241.

chow łablany jest proznowany

Proinowai

(prosznyyasze B.)

Proznagycze vacalis oero

(Ex 5,17)

~~Proznagycze~~ (proznagycze)

~~MPKJ. IV. 15.~~

1471 MPKJ. V. 15

Ex VI, 17

~~S. 117~~

~~—~~

Proinowai - vacare

Proinowai - vacare (varietis otio) BZ

Ex. 517.

5311

Próżnowaci

Proszmuyaz (pro: prozomuyaz?) = oia... ventris } 1866

R. XXII, 16.

L. 218

Ev. xxxi

Incusant auidi pes et manus

oia ventris

∩

,proszmuyaz,

→

Omnia solus habes lucra
labore caues

Proznować 'ociari'

ociari, proznovacz

ca 1500 Erz. ~~Slav.~~ 78

Proznować
proznujący 'ociarius'

ociarius, proznujący

c. 7500 Et. 5400 78

Proznowac of. Wyproznowac

(próznowanie) próznowanie

K tej cristoscy nabicku treba tych

wod: napýrwely wodi mądrosexi...

| a tak^{si} nýe da ^{wóde} próznowax w tą to
fita, bo grzechom kabla nýe gest
próznowanýe XV med

1/2 XV R. XXII, 241.

Proznowanie 'otium'

ocium, proznowanie

c. 1500 Era. ~~Stow~~ 78

Prozowem?

Prozowem 54

Sibiru neralubil se Stachue prawa dru-
heer tako iao witem⁷ praz kedy nan pluen
pocranio palowac na prozowem

Proc. 1403 Bibl. Warsz. 1857 II 800 przyp.

(Próżny)

Bo nie w gich' vszede prawdy, serce gich
prozne jest (wr ~~est~~ eorum vanum
est) Fl 5,10

Put : prozno jest

(Próżny)
Proszny

Day nam pomoz z zamotka, bo proszke
zbawene czlowere (quia vana salus homi-
nis) Fl 5 9, 12

(Pul: $\frac{1}{2}$ bo prozna moiz czlowyera)

Boże (Próiny.)

Daż nam pomoc z zanięta, bo *proezne
sbawene czlowece Fl 107,13

Pat: prozne

(quia vana salus hominis)

Procyon = Venus

Wzrost za sprawość procyon sinowe ludescari Fl. 61, 9.
~~Senne giel procyon iest Fl. 5, 10. Procyon~~
~~zbowone erloweere Fl. 59, 12. Gospodria we~~
~~mislene ludaska, bo procyon sę Fl. 98, 11.~~

Put sim.

(veruntamen vani filii hominum)

(Proiny)

Gospodzin we mislena ludzka, bo prozna
sđ (quoniam ranae sunt) Fl 93,11

(Put : ~~g~~ mynly..., isz prozne sđ |

Proziny

ferdas ~~wolne~~ ~~gymjensje~~ slaxhetne w dju =
skjem ~~prawje~~ nel ~~dzednydstwo~~ ~~lijuskije~~
v
5.

friuolas dilaciones i.e. inútiles prolongaciones
alias proszne odwlokij 5.

Art. Cel 5

111

Stown. Tac. pol. Cel.

Proziny

Proziny = gracialis

Inquam spes impii ...

tanquam spuma gracilis, quae a pro-
cella dispergitur Sap 5, 15 |

1471

MPKJ: V, 76

lib. var. lib. pp. : gracilis Cyrenka

Sap. 5, 15

Прошу. Прошу?

Day, why...

sketches make sketches and sketches

prose about individual to see

M.W. 66.a.

Proziny-

Odpadz odemnye, gospodnye, ducha
prozney chwaly; nyepryyazn lakomstva,
nyewdryacernoscz zlega poradzanyu Now. 10.

Prożny

Hoc faciunt stulti, quos gloria vexat in-
nis proszna

XV p.post. RRp XXV 182

k. 306r

Prorocy.

Prorocyá

Primus homo Adam... transgressus est
precepta domini, spe inani seductus, pro
spe inani

Prorocyá nadryya

XV p. post, R. XXV, 183.

~~Brückner Kaz. str. 3.~~

~~Rozpr 25, str. 183~~

~~Ces. sl. 44. k. 779.~~

2969

na₂ nadryya₂, magis consensit diaboli-

Prozmy = frivolus, inanus

#

~~prosne~~ prosne et vas redditur verba vestri dei friuola et inana.

I¹XV R. XXII. 334.

XV p. pr.

~~Rozpr. t. 22. str. 334~~

~~68 a~~

~~H. Pr. Gg b. d.
8 LVI~~

~~68~~

Proximy

Nemo vos seducat
inaniibus verbis

etijecelary nye swow-
obrij waawz nikt
proximij albo
mawimij selowij

XV wed.

LXX. 1. 76. 1/2 d. w.

(Eph 5, 6)

Prosimy

Stultit ^{logium} ~~logium~~ ^{cc} ~~logium~~ s^un^ye^s ^un^ya p^ro^s ^un^ya
mowa 1453 R. XLVI, 351.

Ifornicatio... aut auaricia nec
nominetur in vobis aut turpitudine
aut stultilogium s^zla r[e]zecz *snyes^z
Eph 5,4 n^ya $\longrightarrow$ *prosz^un^ya
mowa 1 Eph 5,4)

Prozay
mana

Prozna = vana | 1444 | R. XXIII, 308.

Petisti ne levi saltem maculare vitam
famine posses

z imyo vshopisu ; levi pl. vana

po m, n - sp. novulne
migliorii suenae

inana !

noziche
b. radlio ouesume, tutri 91

Proiny = superfluous

Josef... řekl jej: sieder, drierij klusie
a nie mowi proinych slow [noli super-
flua verba loqui] Gen. 62.

Prořiny = otiosus

Wszelkie słowa prozine, ktorei będą-
ludzie mowieć, i mając od niego liczyć
dać Bogu [omne verbum otiosum, quod
locuti fuerint homines, reddent rationem
de eo in die iudicii] Rorm. 329.

Gojny
Proien: superfluum
proien

Dieciatho... reho Josefowi: kemui
reho, by to proinya stowa, kiedys
o odwoim (!) ludu stymat. Roman.

64.

Proxi = sine pondere

Terie miły Jesus, kiedy miał dresięć lat,
kiedy sie nigdy nie śmiał... ani słowa
proziwego z ust kiedy wypuscił [et
verbum sine pondere nunquam post emisit]

Rehu. 100.

Proizny = profanus

Przed stoicem wencia nie proinego
nie mszili [ante solis ortum nihil
profanum loquentes] Rom. 182.

Prożny

Grammatici certant et adhuc sub iudice lis
est, prożny szkladacze vspor pod dobro-
volnoscą gadayących XV ex. G1Kórn II 210

Proximy
Proren^u h^uci - vacare

LO

~~Atta~~ G^udr^u w^ust^uz p^uym^uz^u z^uo^up^u n^uo^uv^uz^u n^uz^u p^uo^uz^uz^u ^{kw} ~~h^u~~
b^uz^uz^u... a^ul^ue p^uo^uz^uz^u b^uz^uz^u p^uo^uz^uz^u p^uo^uz^uz^uli w^u d^uo^um^u ^v ~~h^u~~
B^uz^u Deut. 24, 5. (sed vacabit absque culpa
domu ^u ~~h^u~~)

5909

Prożny

(ociosij proszny =) r. 1420 Rozpr., 83.

Jag. nr. ~~1299~~ k. 26

Br. kas. św. I. 46.

1420 Rozpr. 24 str. 83 pocz. w. XV

Mat 20, 6

2540

k. 26

Proziny = otiosus

Rekl' im: cremu tu stoicie wszytek dzien
prozni? [quid hic statis tota die otiosi?]

Romu. 393.

^{Proziny}
~~Proziny~~ - otiosus

dla tego jest proziny (!) abowym-
ryny — ideo est otiosus quia --
operatur

K1270

$\frac{1}{2} \bar{x} \text{ skyr } 270.$

Idco est otiosus ^(sc. homo), dla tego jest *proziny, etc

v. Prozen Prozni

Proiny - próinujacy

~~Isiewica Marja... nigdy próinujacya nie
była Rom. 19.~~ (!)

Prozhen Prożni
Prożni 'prozmyśay'

Chcąc ona zawždy popetnić utożenie
albo pływaj swego(!) świata, a by nigdy
proznya(!) nie była a też nieco ja samę
czczyca była w kościele, szedшы i pokłękta
Rozm. 19

v. Prożni

2. Proźny

Jesus... nigdy nie był leniwy, ani
proźny [nunquam piger, non accidior
sus] Rómw. 14².

(accidiosus = molestus, importunus)

Proiny: otiosus

It gadyi nyjednat robotniki ... wirat ine na
targu stojac proine [vidit alios stantes
in foro otiosos] Rom. 392.

Průny
Průrien—

Lebe vacante gdy stolec průrien gesth
+ ca 1428, Průl. I, 487. Vacabit bōdre průrna
487. Frustra průrna - 490.

10 43 6 8

281

Prošny

Szemya bila nyuszycerna a prosna
terra autem erat inanis et vacua)

B2 Gen 1, 2.

102ny

Myasto Davidowo to ostalo prozno
(vacuusque apparuit locus David) B2 I Reg
20,25

Proxiny
Prozen - vacuus

~~Any 40 rekassaz w opatzenyu meem prozen BZ
2x. 34, 20! Myaslo prozno bito ob. Nek. 11, 1.
Prozena bito wczuury terna a prozena ob. Gen. 1, 2!~~

5908

Proziny - vacuus

(vacuus)

Naleczona wzysto dauidowa prozina BZ Reg. 20, 27.

~~*Prozina myj nawrocyt pan 16. Ruth 1, 21.*~~

5913

Proziny

Prozina = exinanita, vacua

1471

MPKJ.V, 65

exinanita, prozina, vacua

Ps 74.9

Quia calix in mane domine
in mari, plenus uncto, et incli-
navit ^{ex hoc in hoc}
| veruntamen faex eius

non est exinanita Ps 74.9

Ps. LXXIV

lib -

prošiny

Tako mi etc. Jakom. neoftawila. |
profzne role czszobÿ maldrem |
mogl. offacz. nawolwarcze, kedim |
fmim manzem mala. spuszcicz |
pradleweÿ [[d]] Bronkowo.

1416 Kościan m 581

Próiny

Jaw mne Jassek sagal kobily sacmo-
wtör) na proszney pastwe syla
1424 Tym[Pro] 223

p. moneie

Proziny = vanus

Bernardus

Non debet denegare pascha vana, proziny
festivi Johanni... et ipsius kmethonibus
1424 Tym Proc. 235

p. Tym Proc 233   Co do znowem

Prorin - ~~vacuus~~ cavus

Older den q. nye byl ereli, alye woppor prorini
(cavus) BZ Sk. 38, 7. ~~Kalennonyarbo~~

s desk a notoz dzurawii

(sed cavum ex tabulis et intus
vacuum)

5912

Proziny

Prozine = ^W ~~concastrum~~

lub sim.

(1471) MPKJ. V. 10

Inon solidum sed inane et
Ex 27, 8,) carum intrinsecus facies. Hud

~~EX. XXVII~~

Proimny

Esurientes implevit bonis et divites dimisit profne inanes

XV med. Gt Wroc 58.

Prozmy.

Prozmy

Lawrence napelnyl dobrym,
A bogactwe opu szczyf prosme.

Ev. ex. XV PF XIII 2579

Ewlam
(Luc 1, 53)

(esurientes implevit bonis et divites di-
misit inanes)

Prošiny

Pyrworodzenca synow twich wiplaszysz,

any szjć, ukazesz w opatozenyu meem

prozen Inei apparatus in conspectu meo

vacuus) B2 Ex 34.20

sc. ego, nome ~~Kazdaletis~~
~~praxna, ca~~

Non veniam ad eum^{sc. (Christum)} ociosa, prozna, sed
cum argento precioso
ociosa praxna

xv post. R. XXV, 179.

~~Brückner Kaz. sr w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 179~~

~~Prod. 444. h. 263~~

2555

Proizny = inanis

Booslayno rest, bich spad ad magich
^{La)}
neporyczol (pro: neporyczol) procznic
(pro: proczni) / St. 7, 4 (decidam merito ab ini-
micis meis inanis).

Idcidam merito ab inimicis meis
inanis |

pat: procznych

Proziny

Wisłom bika pełna a prozno; nyp; nawro-
cyl pan (vacuum redusit me dominus)

B2 i Ruth 1, 21

Prozny
Prozny

Mieniać niewierni żydowie przez to, aby on był krol
stracony, tszczy a prozny, albo skrolewstwa ssadzony,
a by też był krol tszczy a prozny, jako treść; Rozm. 831.

Proiny

112v pr

(vacare profny bicz)²

Apostoli volentes liberius predicacioni vacare,
congregantes omnem multitudinem dixerunt

XV med. Gylwaer 112v

Prozny
Prozn

A to rzekł i rzuciwszy się między je ku miłemu Jesu-
cristowi i rozciął wszytki więzy (wazy) (826) albo po-
wrozy, ktoremi był związany, aże stał prozn (poszn).
Rozm. 825—826.

Proziny
Prozn

Gdyż miły Cristus już prozn stał, tako ukrwawiony i tako trudno ubiczowany, tedy odstąpiwszy od słupa, obeźrawszy sie barzo pokorno, pokłęknał, dziękując Bogu Ojcu stego, iż tako obfito przelał swą świętą krew prze człowiecze zbawienie; a wstawszy i poszedł ku swemu odzieniu a kiedy koli stąpił, tedy wszystkie stopy było znać, były krwie napełnione. Rozm. 826.

0

Prořiny
řrořizen

Nye bandezek řrořizen = non eris immunis

R. xxiv, 360.

xv merid.

Eccles 11,10

~~23,10~~

Ine in multis sint actus tui, et si
dives fueris, non eris immunis &
delicto Eccles 11,10)

Proziny - Liber

Proszny[s]ce byly sprawiedly woscy - liberi
fuistis justice AKH. VI. 445

Cum enim servi essetis peccati, liberi
fuistis justice gdy grech panowal
wasz proszny[s]ce byly sprawiedly-
woscy XV p. post AKH VI 445-
(Rom 6, 20)

-----27d

/18/ A maya szobą dzyeczy
/19/ Ten masz obadwa vm/20/
rą mogą ly gych dzye/21/
czy gyemyenye wszancz /22/
czyli czo praw gesth albo
/23/ NA to my przyszasz/24/
nyczy zmaydburku /25/ mow-
ymy prawo /26/ | Spyly masz-
czyszna sznye/27/wyastą a-
lbo szdzyewką /28/ czo pr-
oszna gest albo szo/29/bye
wolna a potem ya /30/ poy-
mye wmalszenstwo |

Groźny

Dzyeczy czo szobye szobą
myely wmalszenstw Thy o-
bu dwv wyeszma Gymyenye

OrtOssol 30,1,w.18-30

sim. Ost Mac 28

Proziny

✓ Prozna, nepocrestywa = (meretricem [mulierem])

R. xxiv, 361. Jud 16, 1

XV und. (sc. Samson)

(Abiit quoque in Gazam et vidit
ibi mulierem meretricem
ingressusque
est ad eam)

Prożny

Nil enim valet mundum esse corpore qui
pollutus est mente volnā abyō prosnya
ca 1484 GlKórn II 214

Proszym
prozen

~~12~~

liber al. proszym 1473 ~~1473~~ 11, № 854.

Ius decrevit, quia est liber al. pro-
szen 1473 ~~1473~~ IX nr 854
et nihil debet poli pro isto

STAR. Prawa pols, pomn, T 9

Piekos. Akta sadu leńs.

w gród. Goleskim r: 1473 № 854

~~127~~

Próiny

Jaco Passek ... wczinil Kwathcowskego

proszna o ten con 1386 Rubelb 61

Próžiny

č. 50 bil. Gassek ranczil Dzerškovi, za to
gemu dal zastawe i woznil sy prasna

1383 Kubeľo 67

Proiny

(Prozdiseu)

64. Jaco Maczey v mouil sbogufzem,
czfobi dobil | narancoymach, tho
mu mal dacz athim mal | bicz prof-
dzen

1389 Pozn. nr 64

Lehsz I nr 537

7A IV 180

Prozany

Item veniens ministerialis ad iudicium
regale recognovit, quod Staszkonem Rubicz-
szky ter introduxit wozal ad heredita-
tem Kripszko, et nullus sibi nocuit ibidem.
Et ipsum premissit dictus Staszko
Petrum et Bronissium, ut hereditatem
Kripszko dicto Staszconi facerent prozno
de mandato regis et iudicii 1385 Leku I

nr 2076

Prozay

384. — Szaftanpily y pana Jana Verze-
nicz|fky' yfze on iest profzen ale
onŷ fe vprav|fze fthaffkem luboff-
kym rog *alias* do po|roczkow o dze-
dzyna byefzdzrowfka.

1398 Pozn nr 384
Leleni nr 2707

x Prošny
Prožen

Go Passzek Marzcowi [z] zaplaćil... ledy gy
prožnya pućeril 1399 | Aktp. VIII, № 8834.

Grube kr 59

Jaco godi Passzek Marzcowi dresyanc
gruwnen zaplaćil y pyanc szkobi, tedi
gy prožnya pućeril 1398 rubekr 12

Proziny

498 Jacom przitem bil. iaco Bartlomey |
dobeflawā profna pufcil dwu |
conu |

1401 Pozu w 498

Preh VI m 125

prożny

(105) Jaco dobrofzca nicolaia pvfz-
czila | zalobi profna^{a)} odwe cope

a) Piek. 943: prosno.

(leg. copie)

10 — Roty kościańskie

405 kościan w 274.

Proziny

594 Tako gim pomozi bog yfwa|ti|†.
Jacofmi fzÿednali Potrafz | Gorzecz-
fki Smachnø oÿmene | tako do-
bre Jaco Trzidzefczi | krziwen, ÿto-
fmi gø vÿednali | ÿfzaplaconeſø
ftalo ÿ otogo | prozna pufcila

1406 Pozn nr 594
Pieh vi nr 1025

Pozny

626 Tako gim pomozi bog | yfwanti †
Jacom przy|tem bil kedi. Jacub vřfz|
nalfø yfze Potrafza pufcil. | (30)
profzna panczinancze krziwen Alii |
in testimonium — — —

1407 Pozn nr 626
Rek VI nr 1156

proizny

Tako gim etc. Jako przitem bilý
ÿz | *Petrus Grzibenski* pufczil profz-
na | Pÿotraffa Grabÿonowfkego *pro*
istis | *causis, pro quibus ipsum*
induxit in | *caucionem fideiussoriam*
erga iudicium.

1416 Kóscian nr 571

PROZNO

Proziny

Tako mÿ etc. Jaco Jan Trze|beczkÿ
pufczyl profznã* Ofchu|ffego kma-
thowicza mego | ktoremv vynã
[[dal]] offytho | Ochãzba dawal
Jaco pãncz | grzÿwen.

a) *Może zam. Oszus<ki>ego lub Osiec*

1428 kościół nr 1340

prošiny
prošiny

Tako mÿ etc. Jakom doſchÿcz
wczÿ|nÿl pannye barbarze ſcheſtrze |
pana Maczkoweÿ y proſznã | ma |
puſczyła zaplathÿ

1432 Koſciã^{NV} 1434

Proziny
~~Proziny~~ - liber

Michal super te uwa dixit, vi

Wis istud liber prozen 1402 piek. 700. Baquiss...

~~roczil gy pisec prawo postavit, kazigy postavi,~~

~~tedi rokoyemstwa prozen 1405 rb. 262. Uternit~~

~~Kwathcowstkego prawa o ten con 1386 Hubetb. 61.~~

~~Uf hereditalem Kripiotko dicto Stauconi facerent~~

~~prozenp de mandato regis 1395 dekr. 7, N° 2076.~~

~~Proziny [i] ore byty sprawyedywozory (liberi furtis~~

~~justicie) A.H. VI, 448.~~

Cf. Proziny

Prorocy

Ľaco Boguss ne rōcil guator maras za
Ľaslawa preciuo Ľaskowi, ale rōcil gy
prŕzed prawo postavit, [g] kedĭ gy posta-
vi, tedy rōkoyemstva prozen 1405 Pydr
nr 266

Průiny
Prozen

O kloro na mē cztirdešery grosey Pather
zalowal, thym mu zaplaesil y uesinil
mē przoena 1411 K.M. I. nr. 1623.

Pröiny
~~Pröino~~

to jo

m

~~census plattu~~

~~in quo census alias placere~~

liberum ~~at~~ prosno

Istum censum solus astinxit se solvere

... Anne... et hanc intro missionem, quam

sibi debuit dare. 1440 ~~SLPPP~~ II N° 2834

in kaplam, hoc est liberum Krak 1440

al. prosno, racione istius ~~10~~ superioris obli-
gacionis facte 1440 SLPPP N° 2834

Próiny

Item prout domina Steerkonissa debuit
statuere Sowyl, ea constitucione est li-
bera al. proschna 1442 AG2 XI 205

Paoring - salulus

Gotki w gantk slawy bandazerekli, ~~maya~~
~~byer~~ otk moeri gyez maya byer wsluz a proony
(liberi et soluti) Jul-22. thym tho vasy-
kem

Diel 8, vyzvoleny

Spozny

6a

czynny; ale ysze nyektorzy swą wfałnoszą abo
ess dla nyedostatku, zdany przed sądem, dosycz
weczynywszy przez odehoda, przeto chcemy, a-
taczny za to nyszadney wyny nye podyaly, ale gdy
dą preparacy sądownye, mayą bycz dany za rąką.
knyaly z yaczstwa wczekną, tagdy yvss od yacz-
wa bada wyzwolony; ale e ding nyecz, wylawszy
złodzeystwo, e to yaczstwa nye mogą bycz prozny.

/13/. O dzieczkowanyv wynach./

/0/ zaciady nyektory vřząd chcemy polosycz
a vbostwa naszych poddanych, bo navczili sya
gued semper dampnati. Dział. 8-9

sol - solvere tenebuntur

Proziny

prozin

Przes wlostadz przysaga wrynyong oth gabanya
ma bicz prozin wrynyon (absolutus) Sul. 33.

Nye doszwyathay-ly powod, thedi

sampers nye sznayaasy dlugo,

przes wlostadz przysaga wrynyong

oth gabanya ma bicz prozin

wrynyon Sul 33

Deiat 21: tedy gego

zemyanyh vlastnoy rōkō vobōdre pny-
syā gwsy)

(ab impetitione agentis absolvetur)

sim. OrtMac 78

-----97a

' Tedy on tego /31/ przyszą-
stwa wolen /32/ y proszen
gest ale pr/33/zyszaszely
ku przyszą/1/stwu bez wy-
ręczone/2/go czassv ten
nyemoze /3/ szyć szam sza-
ndycz pr/4/zesz przysząs-
twa przesz /5/ szwe obes-
czye bo przy/6/szasznyk
moze do czassv /7/ czyagn-
acz wczvdze zye/8/mye po-
szwem obesczv /9/ albo dz-
yalu tako az w/10/szdy sz-
drugymy przysz/11/asznyky
ma ortele

OrtOssol 60,3,w.30-33 -
60v4,w.1-11

Proszę Proszę

-----54b
/12/ a lysz by natho przy-
sz/13/gał wyszcze szyć oba
na /14/ myą spuszczyły a
czom /15/ wyedzał thom pr-
aw/16/dzywy wysznał anye
/17/ chczą przysząc Tedy
/18/ rzekl mykolay |Gdy/19/
szech my szyć puszczyły /20
oba na warszowo wy/21/szn-
anye a warsz wysz/22/nal
podlug mey rzeczy /23/ mo-
gą ly yą proszen /24/ y p-
rawa bycz Czy czo /25/ ge-
st prawo

OrtOssol 41,3,w.12-25

Pródnij
lin. Dittler 47

xi. Oktober 81

-----101c

Tedy rze/28/kl ten ozalo-
wany czlo/29/wyek Gdysz
ya gemv /30/ stal ku pra-
wu a on /1/ Podlug prawa
y wasze/2/go szkazanya
namyą /3/ nyedowyodl yvsz-
lym /4/ proszen odnyego
albo /5/ czo gest prawo
podlug § /6/ prawa mayd-
borszkye /7/ ORthele thy
§ czosz /8/ ge wyrzekly
szą /9/ prawe

a then czo zalowal mogli
wthem Sandze thy szwe
szwyathky poszwacz

OrtOssol 62,3,w.27-30 -

62,4,w.1-9

Handwritten signature

OrtOssol -

-----118a

tedy wszdy powodowy prze-
padl
trzydze/1/sczy szelagow
wargyel/2/thv a wdythowy
wy/3/ną Takyesz nyebandz
/4/ely powod podlug szka/5/
zanyą przyszagy przy/6/
gladal | Tedy sampyerz /7/
gest proszen y wolen od
/8/ powoda | ocz myal przy
/9/szagacz y kthemv pow
/10/od woythowy wyną /11/
ma odlozycz y dacz wy/12/
yawszy tesz ysz by myal
nyektora zawada albo na-
gabanye

Proszę Proiny

OrtOssol 68,4,w.31 -

69,1,w.1-12

sim. OrtRac 98

-----129d

/2/ Mozely ten czlowy/3/
ek czo nayn lysth /4/
szwyadeczny mayv vka/5/
zacz szlowye przyszlacz
/6/ szamo trzecz ysz zap-
laczyl /7/ ten dlug po-
day cze tego /8/ lysta
Tedy on tego dlu/9/go
bandze proszen A ten /10/
lysth straozy szwoya
mocz /11/ podlug prawa
pravego

OrtOssol 73,4,w.2-11

Proszcie Prosziny

Jim. O. A. No. 103

-----137c

maly szampyerz znacznak albo
zaprzecz

aprzy/19/szancznak szam szwa
raka /20/ o then dlug al-
bo ocz/21/koly takyego

czo pow/22/od nayn zalow-
al aby /23/ tego wszego

praw y /24/ proszem mogli

bycz | a /25/ tesz mozely

powod /26/ wthore na Sam-

pye/27/rza thasz rzecz

zalowacz /28/ szlowye gdy

by przy/29/szagy nayn

nyedokonal

Mozely wthore zalowacz k-
gyego samnyenyv czyly
nyemoze

Ort0ssol 76,4,w.18-29

Indisim

sin. Ort Mac 124

-----172d

przepadly tesz o tho woy-
th czo Jsż tedysz nyedo-
konal prawa y then rzecz-
nyk czo przepādł

czo wzał py/6/enadze atey
rzeczy nye /7/ dofoldrowal

wthem ten /8/ mordarz ge-
st proszen kro/9/lewszka

proszbą ykaza/10/nym kro-
lewskym /11/ BAndzely

przysza/12/szny woyth od
/13/ szwego pana wy/14/

nowan przed prawem /15/

Jsż to tą rzecz chczac

nye /16/ do szadzyl slow-
ye nyedo/17/konal

znaly tho przed prawem Te-
dy on gest vczynyl na prz-
eczywko szwey przyszadze

OrtOssol 90,4,w.5-17

Handwritten signature:
F. W. O. S.

sin. 0.11.130

-----183d

• maya gy osadzycz o taką
rzecz ocz gest zaczwyer-
dzon albo tesz

gdy by gy ny/20/kth chcz-
al foldrowacz /21/ mozely
on thym bycz /22/ proszen

Li>

prawu] podlug /23/ prawa
jako szye ma /24/ NAYdzy-
ely kto /25/ szwego czlow
/26/yeka albo nye/27/wya-
sta a przywye/28/dzely gy
przed prawo /29/ yako ge-
st prawo Ten /1/ Ma^{ma}pyr-
wey doszwy/2/athczycz
nayn

Jsz gest gego zaczwyerdz-
ony czlowyek

Ort0ssol 94,4,w.19,29 -

95,1,w.1,2

Prószny

Ortossol -

-----209a

Tedy meth woch/17/owa mv-
sszy zasszyą /18/ swą ro-
lyą przyyacz /19/ a han-
nus tako gey /20/ bandze
praw y prossz/21/en yako
gest prawo /22/ Tesh prz-
ym/23/nye krotho/24/szyn-
sczy szlaly popra/25/wo
do lwowa taky/26/my Szło-
wy Grzegorz /27/ zalował
na Ruszkye/28/go popą rz-
ekacz Tho /29/ nayn zalu-
yą Jsz moy /1/ koyn

wbyełl wgego dwor othwo-
rzony a thamo gego czela-
cz vgonyla mego konya na-
ploth

Ortossol 104,4,w.16-29 -
105,1,w.1

Indyng

a wthem koyn gego szkoc-
czył nakol

y wrażył szyć /26/ a cze-
ładz moya nye /27/ gonyła
gego konyą /28/ gestly ya
thv czso wy/29/nowath po-
dlug pra /1/ | Wmyely pop
p/2/rzyszancz sam /3/ swą
rąka ysz /4/ gego czeladz
Grzegorz /5/owa konyą
chczacz v/6/pvsczyly Te-
dy pop gest /7/ praw y
proszen od Grze/8/gorzą
podlug prawą |

Indyng

OrtOssol 105,1,w.25-29 -

105,2,w.1-8

(OrtOssol 14).
tedy bajtko jest praw.)

jsz gego oczecz tylie mv
 zostal wynowath poszmyerczy
 a tako ge prawem /14/ prz-
 yczyszna ysz mvssy /15/ o-
 czczow dlug zaplaczicz /16/
 nyszly gdy by chczalo /17/
 tho dzyeczą od bycz tesh
 /18/ szamoszyodmo przysza
 /19/gwszy tedy bandze p/20/
roszno tego dlugv S /21/
 prawa prawego ma /22/ MO-
 zely opy/23/ekaldnyk /24/
 opyekanye opvsczycz /25/
 dla takyego na gaba/26/nya
 albo trudne a /27/ twarde
 rzeczy przewlec
 szlowye odloszycz Asz do
dzyeczynnych lath

Próznik

Prozny to

Judex... Jawbum... saluum fecit at
prosznego 1447 Stapp. IX, Nr 438. pro

guenque maris

STAR. Prawa. pols, pomn, T 9
Piekos. Akta sadu leńs. w gród.
Goleskim

~~nr: 1447 Nr 438~~

~~38~~

Протити

I 2

А тые майда, лы млодкыца, теды тин,
што тив дано, шоначк, прыскабне,
яко тые прыкнуты тего, а тале
тего бандке протен

[Ex. XXII 8] 21/2 XV Катин. 285.

XV p. post. Катин 285

Prorok - vacans

Ten rygdi ma gabra cłowyka, którego
pan ku sprawycu swogich barry takas
spuscronich i prosnich ustawy Sul. 96.

Ten ,gen wsdawa ... ma polozic ranc-
yemstwo otho ,ie rygdi ... ma ... gabra
cłowyka, ... ktorego ... ku sprawycu
swogich barry tako spuscronich i pros-
nich ustawy Sul 96 (quem ... pro regi-

mine suorum mellificiorum taliter per
resignationem vacantium ordinaverit

Sul 86

Prožny

Buynič prožnym - cassare.

Thy prywyteye ytko kthemis jako
szmyethnee a blądnee / prooznee
: szynymy sub. 28, kazymy, wstrucani
y odszywani (cassamus, irritamus
et revocamus)

(Dział 16: odwoławamy y kazenymy se
za nyrs nyecz)

Prorogatio-inanis

Targ prorywko theme ustanoweny...
bica wdrowiony prorogacji Sub. 52.

(contractum contra hoc statutum ipsum
decernimus irritum et inane)

Dziel 44 : ardyby klo. nadto wzywnyl,
tedy duren, aby ten targ nye stal
ny sacz

Proizny
Prozen

Sluz nye zapysani dawno seryan dzyossyanery
lyath bandye prozen (~~inchoet~~ (agens pro
mutuo inchoet) Sub. 110.

(agens pro mutuo infra decem annos
inchoet adionem)

Proriza ~~mulla~~ irritus

Prerona dawnosier nyjedna yetk mozen synyey-
sehego vstavopnaya i prorona (mulla et irrita)
Jul. 110.

Gynako ma biez oppalsonno, gdy toby
lysti albo zapyssov twardoscy nyalbi
khorokoli pelne twardoscy albo doslojnye
vyari, tegdi / 0 pnerenoney dawnoscy
nye ma byz smyalosier albo nordnyeye
albo donrymanyye, gdy prerona dawnosca

ny jedna jest moczn ny nyeyshogo vsto-
wyeny a i prona (tunc de ipso proe-
~~scriptione minime praesumat. Idem vis-~~
tute praesentis statuti sit nulla et
irrita)

Boozy

W protine z in vacuas | 1474 | R. xxiii, 297.

065. W 818

Proziny
Proziny. inanis

Inanes prozine $1\frac{1}{2}$ XV R. XLVI, 357.
XV p. pt.

Proiny

Proina ma bycz. r. 1450 Ar. Fil. IV 570.

Prošiny

Bódre prošna vacca bit co 1428 BF I 487

Prožny
Prozen, Prožilly - vanus

Скверных прозу есть п. 5, 10.

П. 5

5.10.

Próiny

Spíjlij mas s cyya nyenyastha,
s dnywka, ero prozme yesth albo
srobye wolna, a potkem ye poznye
w malzensthuwo, ... dnycey, ero sroba
nyely pred malzensthwem tly nye
maya nyr gyl gynyenya ostalac 28(9)

Próizny

chorely then vlovych ro lysth svuya-
deermy na my maya vlvraer svlowye
pouyryadr samotoreer ysr zaplaeryl ten
dlug thedy on thego dlugu badre
prozen, a ten lysth stovary svwe moer
Vst mac 99(g)

Próby

Gdy kto przyniemy przyszytych
na swa przyszytych, tak, jak my-
mu przyszytych do ktorego czasu,
a gdy czas (czas) przydaje tedy on
tego przyszytych przez i wolen
jestli Ost. Mac 78(is)

Prozmy
Prozmy

Jasek zagad kobiti na prozmy pastue 1424 Ko. M.
R nr. 96.

p. Tyn-Proc 223

Proziny

A thako thego bandze proszen

XV p. post. Kaluzim 285

Ex 22, 8

Proziny
Proziny - liber

Maczey umovil s Boguzzem; ersobi dobil na rancey-
mach, tho mu mal daer, a thim mal bice prosdzen
1389 Hube 26.7.

Proziny 24

Cf. ~~Proziny~~ Proziny

Prošiny
Prožen

Sampyoz gest prošen y welen od
powoda.

Ort. Kat. 213

~~ii 2 11 1/2 be. Ort. 213~~

Proziny

Spý ly masz czarna sz nyewyasta, ..., czto
parosznna gest albo szobyje wolna, a
potem ya poymye po malszen'stvo.

Orb. Kat. 182

~~II ⁷/₂ XV S. h. ter. CXI 182~~
sim. Gr. Vtel 119

ledig

Bojiny
Proxen

Harsz poyxnal podlug mey mecy, moga.
ly ya proxen y prawa bycs, cy czo
gest prawo?

Ort. Kat. 140

~~11 ⁷ XV p. l. ex 140~~

Prošiny
Prošien

banka prošieno topa dlygr

~~2. pol. XV~~ Ord. Br. VII 950

Prozen

Nos, Nicolaus ... advocatus in Warra, ... reco-
gnoscimus, quomodo veniens Jacz cum
patre suo in banito iudicio prevaluit
Jacz patrem, quia est alias prosen vini

1459 Warra nr 51

dae'

Pročiny of. Niepročiny

Proziny of. Proxmi

Kon byaly pod kopynnykyem
 Sbroya kopynycza ma prawa
 noga zadnya myasza Kon
 Szywy japlkobyythy podpacho-
 latem kopynyczy Kon wrony
 malo lyszy podpacholkyem
 Strelczy Sbroya Strelcza
 Kon Srydza plesznywy Spro-
themy noszdrzamy Strelczy
 Sbroya Strelcza Kon Szy-
 wy japlkobyythy Sprothemy
 noszdzamy Strelczy Sbroya
 Strelcza Kon byaly Swab
 podpacholkyem Strelczy Sbr-
 oya Strelcza Kon Szelasz-
 no Szywy Strelczy chramye
 na zadnya noga ma y Sdrow-
 em vkazacz Sbroya Strelcza

Kon byaly pod kopynnykyem
 Sbroya kopynycza ma prawa
 noga zadnya myasza Kon
 Szywy japlkobythy podpacho-
 latem kopynyczy Kon wrony
 malo lyszy podpacholkyem
 Strelczy Sbroya Strelcza
 Kon Srydza plesznywy Spro-
 themy noszdrzamy Strelczy
 Sbroya Strelcza Kon Szy-
 wy japlkobythy Sprothemy
 noszdzamy Strelczy Sbroya
 Strelcza Kon byaly Swab
 podpacholkyem Strelczy Sbr-
 oya Strelcza Kon Szelasz-
 no Szywy Strelczy chramye
 na zadnya noga ma y Sdrow-
 em vkazacz Sbroya Strelcza

(Pmc)

Pod

Kon vrony jnochodnyk Strel-
 czy maly Sbroya Strelcza
 Iacub boboleczszky Kon
 czyszawy lyszy Sbyalemy
 trzemy nogamy podszamem ko-
 pynyczy rowny Sbroya kopy-
 nyczna Kon czyszawy podpa-
 cholaczem kopynyczy Kon
 Szywy Sbyala gaba podpacho-
 lkyem Kopynnyczy Sbroya ko-
 pynnyczna rowny Kon Swya-
 thlo Szywy podpacholaczem
 Kon Swrona plesznywy Stre-
 lczy dobry Sbroya Strelcza
 /k.51v/ Kon gnyady Sprote-
my noszdzamy Strelczy pan-
czerz lapka kusza

(Pauć)
 Pro

1499 Górs Jazy 275

k.51r-v

Pruc' cf. Rozpruc'

Princ' of Wyhooi

~~Prad~~? Prud ? 1479

Item ascribo domino plebano in Kerecz
piscinam al. vyerchny prvth 1479 Kod-
Wil I 371

u H. raduaty inu mein Wetne Styrinere

Prus

De genealogia, qui dicuntur Prussi et defen-
unt in clipeo labatum cum altera dimi-
dia cruce et pro proclamacione habent vul-
gariter Napora

1415 R.J.H. III nr 29

Prus

Stenczel Prusz, cyn schmid von Stargard
ius habet et litteram sufficientem civitatis
Stargard, dedit $\frac{1}{2}$ margk.

1495 Lib. iur. nr 8783

Stanislaus Prus de Cuyawia ius habet,
pro littera portanda Martin platner
fideiussit ad Johannis Baptiste, dedit
unam lepkam sive galeam. 1463 Ib. nr 6707

Prus

Stanislaum Leszmyewsky et Johannem
de ibidem de armis Prusskoy

1472 Koxier. II nr 14.

Prus

Ex clinodio Prusy. 1442 Tyn Proc. 174.

Clenodium Prusschy

1443 Tyn Proc. 174

Prus

Prussy, de armis Loser[e]sche

1468 Tym Proc. 173

Prus

De armis Prussowye

1471 TynProc. 173

Prus

Vadium inter Puchali et Grosszowe

1438 Wolff Zap. 5

Irus

inter... dominum episcopum Glouensem...
et inter Bronissium... et coadiutores ipsius
videlicet de nodia Irussey

1438 Hoff Zap. 5

Prus

Vadium inter subiudicem Nurensem
et Pruschy.

1443 Wolff Zap. 8

Irus

inter Prussy... et inter Gerora.

1453 Wolff Zap. 21

Prus

inter... Nicolaum de Jereuyere de armis
Grussy et inter Johannem de Schuchodol
de armis Dolagy

1453 Wolff Lap. 22

Pous

habemus nostrum ius sicut ceteri Pruscho-
wye

1455 Wolff Lap. 27

Trus

inter... Nicolaum Lankunam ex cleyno-
dio Goussy ex una parte

1442 Wolff Lap. 7

⁹
Irus

Ceterum de clenoolio dicto Prussy
Andreas de Baldiky, Busch de ibidem...
iuramentum prestiterunt

1446 Wolff Zap. 12

Grus

Gregorius Rambischewsky, Johannes
Legadlo armorum Prussy

1466 Wolff Lap. 57

Prus

inter... Mathiam Cramars de Nagoresyno,
suos fratres ceynodiales de armis
Prussowye... ex una

1471 Wölff Zap. 80

Gross

Inter nobiles et terrigenas... de armis
et clenodiis Grossy ex una

1477 Wolff Lap. 112

Trus

inter... Martinum, ... , Nicolaum filios Jacussii
de Gorky ex una ple armis Truschi

1483 Wolff Zap. 134

Gros

Martinus..., Mathias Petri...: Gauscho-
vy[e]

1488 Hoff Zap. 146

Prus

Prussowye in campo rubeo
crucem unam et semissam
defert.

dr $\frac{1}{2}$ $\overline{\text{XV}}$. 2 Aug. Elen. 24.

Pruski

Prusky (Golia gens) ~~Prusky~~ R. XVI, 338.
XV p. pr.

Golia, pruszky, gens tepuit, pars saucia
membra reduxit, cogitur altera sed
succubuisse nere.

Truski

Nicolaus... debet ponere... in iure coram
domino iudice ius suum Trusshye in 4
septimanis

Zap Maz
1458 ~~Hoff~~ Zap. 33

Pruski

Submisit se responsurus in terminis com-
munibus a suo iure pruske recedendo

1462 Tjm Lqd. 109

Pruski

Nicolaus de Pyotrcovo -- a suo iure
Pruskye recedendo

Zap Maz
1462 ~~Hölf Zap.~~ 45

per Tym Proc 179 prussis 109

Truski

ac. vj. recit

Johannes... suum ius Truskyc recedit
alias ołhstapucy

zap Maz
7466 ~~Kolff~~ Zap. 58

Pruski

g. 59. m. 6

1614. (36) Jakom ya nyezachowala po oyczv swem Grzegorzv
praw thoyest prusskyego y nawoythovsthwo wnadarzinye podla
poszwv thako dobrich Jako XI-ta sexagene thako my pomozy
etc. — Jako my tho wyemy.

1487 Zap Kana nr 1614

Pruski

g. segment

1620. (178) Jakom ya nyeothsthapyl prawa swego prusskyego
gdym ranczyl pyenyadze za pyotrha]sgorzelskyego thako my
pomozy etc.

1487 Zap Wansz nr 1620

Pruski

Obserwacji. Są pithressier qrywen pruskiego
4402. Mark. 117.

Xin.

Pruski

i. p. l. m.

Facom ia ne winouata > Teuborowi
pol ispy pruskimi penpery

1405 Ks Maz ĩ nr 574

Pruski

Facsimile ^{Ondrzejowi} [newinowat] grziwni i szesersi
 grozri pruskich penózi 1417 K. A. I. nr. 1033.
~~Facsimile newinowat pruskich penózi 1417 K. A. I. nr. 1033.~~
~~nr. 571~~

Pruski

g. pl. 4

Obrócili się *pithnessich grynem
pruskich przez paltori grynem

~~1402~~ Math. 114.
XV in.

oprac. Gumnowski: Podrocznik numeracji polskiej
1742 II
D. Kiersnowski, wstęp do numeracji
pol. wieków średnich

184p. 981

- 11 -

Pręty. mi. m. dia. rot. / 6185 II /

Prusak

~~Prusak~~

pro armorum insigniis eidem nobili Venessae Petryczyn
posteritatisque illius stemma Prusak dictum
dimidiam secundam cruceem et manum loriceam
cum cladio vibrato supra stemma positam . . . .
conferimus et donamus 1455 Styp. VIII ~~№ 1335~~
'467

STAR. PRAW POLS, pomn. T. 7

Ulan Inscriptiones clenodales

ex libris sua Crac. Rok 1455 № 1335

~~333~~

stemma - . rød, herb, druse genealogiske

Prusy

De elegnodio Prusii vel Stabiera 1401. A.H.H. III, 125.

De elemodio patris Prusio 1414. A.H.H. III, 310.

~~De elemodio Prusii 1417. A.H.H. III, 310.~~

~~De elemodio Prusii vel Stabiera 1418.~~

Prusy

Andrzej y Bartholomej s Prusi widyerszyeli
Mieszko, crast w Pruszech tzi a Fridzeszi
lat w pocoyw 1416 NKK. III, 266.

Prusy

De... clymodio dicto Prussy

1407 RJK. III nr 8

Provy of Piensay

~~abcédefghchijklmnoprstuwz~~ z z z

prawi

Pravi Pravi

mówi.
nere

~~cum mandato parviessent przylubili (t. j. przylubili, nad p. haeczyk
skrócenia = ri?), voxite obycasuyemy, inquit vulgaritas pry itd. Sub anno
d. 1476 est finitus iste liber.~~ 1476 R. xxv, 276.

Br. Dr. zab. jez, pol, R pr, t, 25

cf. Prawie

s. 276 GLOSZY Bibl. Jag, nr 2340 r. 1476

222

3

Priapa-Priapus

Μαγευαυ αυφ αυραυαυ, αβι αυε βιλα κυφρζυφφ
ω αυραυφρυ τηρ μαυλι φριαφυ ΡΖ III Ρεγ. 15, 13.

(in sacris Priapi)

5914

Tryk.

Vadium Lubycze cum Tryky alias Tmesky

1492 Wolff Lap. 156

Tryk

Martinum, Petrum filios Johannis Tryk
de Uytmyera

1492 Holff Lap. 156

Przyna

Thu syc poczyna przyna. M.W. 1a.

Przyna

modły i

Panje bozje wszechmogacze (!) noPo primyze patrzayemy. MW. 83a.

loc. 89

~~Handwritten scribbles~~

Prjma.

2 1 3 4

Modlythwa yako na | prymje.

~~18/2~~

N. W. 96 a.

Przymał = primo

Praczym ... mayat moicxi syedmy
godzyn od prava duchownego vsta-
vone thoyes ^{< jutrznię >} ~~th jutrznię~~ ^(dicant...) prymał pri-

man), tercię, sextę, ~~(nonę)~~ niesfor-
y kompleta ^{Reg. —} 1484 ~~Rapit~~ ^H H4

~~(dicant universi quotidie septem horas cano-
nicas, videlicet matutinum, Primam, Tertiam)~~

Prima

1. 24.

[a ka] plany... za pryma, maya, moviczi thy psalmy

1484 Reg. 7 14

(clerici videlicet scientes psalterium pro
Prima:)

Prymas - prima

loc. 29

Do prymy y po kompleksie
mayat smovicki mnyayshe Predo
Req. ~~1484~~ 1484 14 714

(quibus horis videlicet prime et comple-
torio minus symbolum et psalmum M. m
adiçant)

Przyna

at. 17

Na wszelką przyna psalmy thy szc

Put 21 arg.

Przyna

ac. 179

Na przynie psal. 117, 179. ~~Na
wielkie przynie 179.~~

Na przynie ten psalm bywa spye-
wan

~~Psalm~~ 117.

Pryskanie = scaturigo   in 1500

Scaturigo pryskanye. ~~II 1/2 XV 67. Tit. III 287.~~
XV p. post. PF
(1506)

Tu scias de re cor doctrina scientis
sideribus, sicut donat Appollo, gl. sol,
inbar, vt fontis scatebra, gl. scaturigo
pryskanye, raro grandes pluit undas

out. JR

Tryxer ulcus = Bot. Tryxer (?)

Ulcus, ein Geschwür oder ein Cyste,
Tryxer

ca 1500 Etz. ~~Sitz~~ 112

ulcus - wund, zapstrenie, rana

v. Bot. 8 i. 11 579

Pyszczak cf. Hypopyszczak

Prza

Vlodek ... contra Arnoldum ...

nobili Wsczele ... causam suam

oly. prza pro violencia ... assignavit

1434 Ks Mar III 19

'opiate sądowa' - wy. Słownika Łaciny średniowiecznej.

Nicolaus ... cum sufficienti procuracione
 obyawl szyc a fratribus suis ..., defendit
 y zaszedl ... Mathiam ... cum ipsius citacio-
 ne ante iudicium stans ~~se proq~~ pro
 debito patris ipsorum mobil. Nicolai heredis
 de Fristak et de Jaczymyrz pze memorie,
~~notas~~

1491 AGZ XVI 232

Prza

(1. 6)

msy

qui te concitat ad Terminum prolapsum,
prout propositio ei responsio alias prypoziwa
ku roku przepelzemu, yakosch prza y ode-
prza est facta in libro castrensi Leopoliensi

~~470~~ ~~469~~ A 92 XV 102

odeprza - odponidi na zaruty praciwuka prociwnego
(antenna pruda)

dv. 59.

Prawa

~~Kp~~

ad querelam al. Ko przy 1468 Stapp. IX, № 647

STAR. Prawa pols, pomn, T 9

~~89~~

Piekos. Akta sadu leńs.

w gród. Goleskim r: 1468 № 647

Præter

Ex quo actor in longiori die non stetit nec aliquod legale impedimentum portavit, nec pecuniam posuit iuxta supra scripta, tunc in iure requiro, si potest post istam citationem primam ad aliquam querelam ab proy venire, ex quo sic suam causam amisit. Ista est mea melioratio, quia sine citatione alia ad querelam ab proy venire non potest, et quando sibi iudicialiter fecerit, tunc ego sicut pars adversa paratus sum ius dare, iur recipere.

STPPP
1468 ~~1468~~ IX 647

Prza

Interrogavimus dominos, an memoriale
recipere deberemus a Barbara pro eo, quia
ipsam nobis. Jacobus de Gnyewschina
tamquam heres ville Konyuchi et rem
intercessit responsione al. prza pro villa
Konyuchi contra infm. dom. Hricskonem Palltm.
~~Podol.~~ Podol. actorem, qui domini nos infor-
maverunt, quod adiudicatum et memoriale
recipere deberemus et recepimus a Barbara
pro eo, quia ipsam intercessit responsione

Prza
yako

(Ya swemu bratu ne karal pricz t^o priczbi ukazowal
1394 Hube Ib. 70. Jakuse ne widawal Andregeci
swaj pricz 1399 Dekre. II, No 1278.

... abramowska

Arzo - causa

oc. 89

Розроще прѣ мочѣ суд. 42, 1.

~~Розроще прѣ мочѣ суд. 42, 1.~~

~~Розроще прѣ мочѣ суд. 73, 23.~~

(discerne causam meam)

Fl: obexoy mees moip

Pu!

42.1.

Proxa

spór sądowy (S. 121)

at. 18

Non intrando contradictionem al. nre wsthyempuycer
w przye, 1490 | Hipp. II, № 4473.

Domine iudex, non intrando contradictio-
nem al. nre wsthyempuycer w przye, peto
decermi evasionem

Prza

ae. sg.

ego non accedo alias niewstapuya
ad ius alias ueprozp cum Capitaneo
domino

1487 1192 XIX 314

Præ

al. 27

Cui antequam respondebo et contro-
versiam faciam al. in præ utaq; p; q;
contra eandem utationem et meliora-
tionem assertam seu nominatam
defectus non omittendo

1481 1462 XVI 1468

Prze

Nulequam proponam ab Wuygda, we prze, 1478 / H. pp.
 II, No 4110. dicit michi nomen suum

Prza

al. 57.

Sigismundus intrat in controversiam al~~ia~~

we prza

1473 A 92 XV 166

Prza

ms. 19.

Prza = controversia

lub.: controversia - prza

1471

(et, cum fuerit controversia, stabunt in
iudiciis meis et iudicabunt Ezech 44, 24)

Ezech 44, 24

Un: ydr

Prza

Benevolam ad ius impositionem alias
we prza (prza) wstaważenye 1471 Kozier. I
nr 57.

Prza

Pieter Polansky swu proze odersial

14650's. nr 126

Proza = contrarium

Quia tu ⁱ intrasti mecum in contrarium alias ~~in~~ [s]
 prop. 1460 ^{sub} ~~proa~~ Podk. 92.

proza

proza = causă 1471

lubi: causam proza (27,4)

MPKJ.V, 26 Num 27,4

(rettulitque Moyses causam earum ad iudicium domini Num 27,4)

Num. XXVI, 62 *proza*

Przsa

ae. sg

Wzmyesze Moyzes przϕ gich na
sϕϕd fanv

BZ Num 27,4

(causam)

Prza

m. 19.

Będzeli przą ^(causa) między rzyktonima,
a wiproszi sobye sędzō

Bz Dent 25, 1

- Proza.

m. 29.

Festlhy msz woyodze dzewko panno,
gesto nye ma mza, a popadno yo
spal s nyf, a proa prozislaby k sodoe,
da, ktosz spal s nyf oteru dzeworemu
nyf ozozoz zowary srebra

Bz Deut 22, 28

(nes)

Prza

Stanyeta oba, gichzetto prza iest,
 przed panem <w> widzeny kaplan-
 skiem y sφdowem, gesto w tich dnyoch
 sφ

82 Deut 19, 17

(causa)

Prza

i. 39

Pakli myepodobni sood a myeysty
przed soob opatryst, myedzi kroyf
a kroyf, myedzi przf a przf, myedzi
trrodowatim a myetrodowatim, a sz-
drego slowa myedzi twimi wroti mye-
myczre syf, wstaw, gidzi do myaster, ktore
iest viszoolil pan bogtroy BZ Deut 17, 8
(causam et causam)

Prza - causa

Ku bogom, to jest ku bytku pom obu prza ma
 przydz B2 Ex. 22, 9. ~~Wanycze Marzas przed gich~~
~~na sęd pane i b. Num. 27, 4. Pakli nyc podobni~~
~~sęd a nycety przed sobi opatreci. m. 14. 1~~
~~prza a prza. - gidi do m. 14. 1. deut. 17, 8.~~

(causa)

5915

Proza

at. 29.

Domini, Michael ipse Kay, quid fecit in
primo, secundo et tercio termino, quod
ad ista obtinuit et nichil feci nec dixit
ad obiecta, et nunc in quarto termino,
cum iam Johannes introivit in contro-
versiam at. w. proza, primo ista dicit
verba

1454 AGZ XIV 413

Pa

930. (161) Jakom Ja Nyewzdal wprawye ostha grzywyen
prze Janowi Cprissovi Crakowyanskemu contra parissowi.

1452 Zap Wansa nr 930

Præ

n. 89.

Et in isto ex utraque parte nulla
fuit litisquestio al. præ.

1452 AGZ XIV 350

Dobek Zimawsky liberabat fideiussorem
 suum dom. [Jo]hannem Holambek, sicut
 fideiussit <pro> eo pro lego erga dom.
 Johannem Filipa Pycostrowski, solens esse
 iustus domino Joh[ann]e[n]i Flobre, qui Jo-
 hannes intraud[er]o] cum ~~Dobek~~ Dobkone
 utis questionem al. prza, recessit a iure,
 quem Dobek condempnavit

Proza

Domine iudex, ecce meum intravit
 litisq^uessionem al. ~~ve~~ ~~proza~~, pono memo-
 riale.

1450 AGZ XIV 297

- loc. 12

- 9. 12

Præa - actio.

Wschelky czlowyek, yenezbi nye bil przi przi albo zalobye w sandryetã nye stidal swey prze, ten any ku straczenyu any ku wynye ma bycz skazan Sul. 85.

~~Præa, rzeczi swey rzecznykowi albo pycerzi swemu..
pelyerzi 23.~~

H. 270

Item omnis, qui non fuerit circa actionem, dictam præa, in iudicio coram iudice, et non renunsiaverit suam actionem, quod dicitur wedac, idem ad perditionem non iudicetur, neque suam causam perdet

Prza

Sandra ma sandze szedzaney
wrandnyka swego. do gospodi oney
paney s przeyoniky gey ma posslacz,
przed gymsze rzecz swoya alybo przey
rzeci swey rzecnykowi alybo pyer-
tzi swemu ... polyezi sul 23

Dnia 10: przed ktorymsze tho rzecz ma pole-
cyz swa swemu rzecnykowi

H. 53/4 - coram quibus actionem sive defensionem
suae causae advocato vel procuratori ...
delegabit.

Præa

Domini supradicti dederunt ad prox. conventio-
nem generalem ad dom. Regem, ubi erit
conventio in regno, presbitero Duci Michale
Oschowski cum nobili Syenkove Lopatkyer
de Ostalewice pro monastir Onygor, prout intra-
verunt litigiositatem alias re præa pro tutoria
eiusdem monastir et pro Tjedor twymyon senio-
re monachorum in eodem monastir manen-
tium, tandem domini partibus fecerunt ponere
ⁱⁿ super tutoria dicti monastir

1449 1462 XIV 286

al. 84

Prza

Nicolaus... condemnavit Petrum..., quia ipse
intercessit Martinum... in triginta marcis
et totidem dampni, quia ivit a iure incipien-
do causam al. wstapiszy ve prza et literas
iudiciorum ponendo a iure recessit

1449 AGZ XIII 290

Prza

Ex quo partes intraverunt litiſque-
ſtionem al. ve prza, iam debet
litiſqueſtionari al. przez sye

1448 AGZ XIV 264

~~prosa~~
 obiz

~~apb~~

Et ambe partes memorialia
 posuerunt super suis litis questio ni.
 bus altas na swe proze

1448. AGZ. XIV. 262.

~~ARCH. XIV.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sądów LwoWskich

R. 1448. str 262.

499

Prza

ac. 28

Et Alteri parti ex dominis assidentibus iudicio
videbatur, quod Christopherus deberet habere
litisquestionem al. prza e contra, prout
Christopherus per suum procuratorem dom. Nicolaum
de Shadow replicabat al. adpyrat dicens:

1446 AGZ XIV 226

Proza

ac. 19

1
√ Tunc

2. Dominus Zagorrensk. dixit: Ecce dono
meum memoriale, ex quo dicit, quod
nullam mecum habet causam al. proz.

1446 AGZ XI 287.

1 Tunc Jacobus dixit: nullam habeo rem
causam al. proz, sed opto satisfactionem vel
fideiussoriam. V

Prza

loc. 49.

Vasya Popodnya proposuit super Dimitr
reum, quia stando secum in litis questione
al. ve przi appellavit eam furem et de
honestando eam, quod sibi subtraheret
libros et alia existimando iniuriam ad
triginta sexagenas

1444 AGZ XIV 135

Przda

ac. 89

Dedimus ad dom. Pattrm. wthoni pyattiek
ad eius adventum et ibi inuenire debet,
si est articulus terrestris vel castrensis
iuxta eorum citationes, si debet amittere
vel litisquestionem al. przda habere

1444 AGZ XIV 132

Prza

Maczek ex parte dom. Wolczkonis nuncius
succubuit sex scotos pene iudicio et
patri, quia non habens procuratorium
intrauit litis questionem al. ve prza

1444 AGZ XIV 125

Dominus Nicolaus dixit: Non est hoc iudicium castrense nec me pro eo eritis iudicare pro trecentis marcis et obmittens hanc causam alias præa post ea reposuit supradictam litteram regalem

1444 AGZ XI 247

Prza

ac. 19

Dominus Fredricus ... iuravit ... quinque
kmetonibus ... quia non potuit venire
ad terminum propter aquas, sed kmeto-
nes ... habent ante se suam actionem
prza pred nye.

1444 1762 XI 229

Prza

nr. 19.

Dominus castellanus dixit: [Iam nolo iuri
recedere al. odstąpić *Taszy, quia iam
tecum feci prza ~~et possit memoriam~~

1443 AGZ XI 217

odstąpić Taszy - zrezygnować z rządania wyją-
śnienia od ródzkiego co do wydania
przerem uprzednio decyzyi /

Prza

In controversiam a. w spor et in prza | 1442 | S. 111 p.
 II, No 3054.

Johannes ... luget penam sex scotorum
 Anne ... , quia differendo terminum
 contra Annam intrabat in controversiam
alias w spor, et in prza.

Prda

p 4

100.89

~~320 ... tunc istam causam sibi non
dedimus ad ius terrestre, ex quo prius
intravit realitatem alias weprzi cum
procuratore domini Korymowskiy ~~cum~~
~~calpa predicta~~~~

1442 AGZ. XIV, 63.
~~Arch. B. XIV,~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sądów LwoWskich

R 1442 str 63.

102

Præ

Dominus castellanus et capitaneus pre-
dictus dixit, ut nominaret et nomina-
re deberet hunc, pro quo fideiussit,
ac etiam ipse castellanus barrovensis super
huiusmodi actis posuit suum memoria-
le dominusque subiudex recepit ad
interrogandum super dictis actis et. p. r. i.
ad terminos proximos celebrandos

1440 AGZ XI 164

Prza

Stanislaus de Didaticze actor receperunt
inter se cum Budcone ad alios terminos prox.
Et subiudex cum camerario receperunt ~~inter~~[^]
inter ipsos pro prza ad interrogandum

1437 AGZ XIII 46

prza

et exivit de stuba de eadem propositione,
vlg de prza

Pens intraus propositionem,
et penam succubuit actori,
et penam-fideiussit, 1430 *Happ*
et exivit de stuba de
eadem propositione, vlg,
de prza

~~VIR~~

Hotel II № 2318

~~Krak 1430.~~

~~511~~

prza

ac. 17

Takomi. po^{mozi} bog yfwati †. Ja-
kom | bil pozlem otpane Elfbethy
wer|nerzewa do. Henicha et Ja-
nufza | aby ya bronily ot Woczecha
Two|rzianskego otha, zaftawa. czizo
yej | zana, ranczyly przot nizli~~ma~~
fnym | weprza wftapila.

1418 Kosiarn m 746

Prza

~~Prza~~ ... n. sg.

accio vlg. prza

Soworconi ... cum lanaan ... accio vlg. prza
et causa pro duobus villis

1417

1417 Alppp.
Heleel II No 1507

~~Krak 1417~~

341

Pura

to

238. H. nota, Hanchua uxor Petri de Oli-
ner contulit causam suam totalem rly.
1770 Petro marito suo contra et aduersus
Bozulanum de Sobicono 1413 Cms. 40.

confesso

Księga ziemi czerskiej str ~~40~~
Zap.sad. CZERSK r ~~1413~~

Prza 40

u. 58

107. St. nota, yvia clauimus Heythak Plochocinsky
et Wropl et Guroolth commiserunt suam vlg.

prza, pro hereditate dita Sobikono, contra
dominium Boguslaum, decimus Mathie dicto
Hothusky 1408 Cr. 17.

Księga ziemi czerskiej str 17
Zap. sad. CZERSK r 1408

præa

indirium

Et committit causam suam

vlg.

~~iniquiter~~

præ

jacussio Gra-

boynomsky

vice

subiudici

140ϕ Kóiciaū us 167
Feb 20

Prza

Sędziy twoje przed

Aut 73,23

Porza = causa

Wskan, bozza, y seddy przez twoje Fl. 75, 25.

sim Put

(iudicia causam tuam)

Prze

Bo jeszcze wzywałeś sąd mój z prze
moją

Pril 9, 4

Ποικα = iudicium

Ποικα οὐκ ἐστὶν ἄλλο τι ἢ ποικα ποικα Fl. 9, 4.
sim Paul

(καὶ ἄλλο τι)

πί

Prza

Jaco)

Jakusz nie wsdawał Andrezejowi
swey przearni 1399 Selsz II Nr 1278
o lemi niczsz *wey

Prza

al. 29

Widmo
Causam suam comisit vlg. *Prza w przela, super
patram et dampnum, coram domino palatine
et omnibus iudicibus
1394 - II - 1667. 1667

causam comitit - powiesze' bonis
mowadzieci spowoy

Prza

~~Przy (czynny)~~

90v lw

przy⁴

Secundo que sunt cause fletus eorum

qui quasi nichil fecerunt contra dominum
actualiter, meretricium.

XV med. Głw noc 80v

⁴ Wywar nie dokonany = przy (czynny)

Prza (?) - frumentum   Veiusdem
Λ 000

Rex ^{...} capitaneatum ... cum omnibus centibus, praediis, exactione
duorum grossorum ab. poradne, teloneg molendinis, frumentis
ab. sprzamy natu maiori filio Vincentiae in gubernationem
committit 1494 Matr. II nr. 298.

Prxa

Ta věc a přa... má státi až do rokův

1473 Os'is. nr. 175

Prza ? cf. Oprza

~~1591~~

~~pro propositione alias Oprza~~

1438 Bern no 1591
AKH III 342

Pozac' cf. Zapozac'

Przanki = pl. *Berberis vulgaris* L.
przanki = barberus } 1460 } Rod.
n. 3403.

drzewo, drzewo, drzewo przanki (z powodu
kolceder)

bot. berberis zwyczajny

3403

RCST. Symb.r, 1460.

Przasnek - laganum

Officerowacz bōdō... przasnky przasne BZ Lev. 7, 12.
~~Kapłany wstacymy bōdō mad allebi... q mad przasnki~~
~~y mad przasnymy ib. I par. 23, 24.~~

(offerent ... lagana azyma)

5316

Przasnek

Kapłany ostawiony bōdō nad chlebi' ...
y nad przasnki y nad przernycraney

B2 I Par 23,29

(ad kapana aryma)

Przasnki

Przasnki = arimos

1471 MFKJ. V, 15

(et edent carnes nocte illa assas igni
et arimos panes cum lactucis agrestibus
EX 12, 8)

~~XT~~

EX. XII

Prasnek

1 prasnek =

asimus

{ 1472 } Rost.

nr 1518. Mirkwarszony chleb, jak
oplatek

asimus : mirkwarszony chleb.

Chleb mirkwarszony i bez drożdży tak, jak
drinejre oplatki; może wprost to samo
znaczy

ROST. Symb. r. 1472

1518

Prasnek

zyma, prasnek ul. prasne kryastho

ca 500 Er. Stov 78

wyd.: placek z nickwaszonego ciasta.

Prasmy cf. Prasmy

Prasinica
Prasinica-azymus phagula

ac. pl

Skwarzył prasinice, 4 gedy 14 Bz Gen. 19. 3.
v

(coxit azyma)

5852

Prześnica ^{masnek}

ac.pl.

Prześnice? - azyma

Bódyceye zachowawaax przesenne BZ
Ex. 12, 17

(et observabitis azyma)

SW. + Prześnica, + Prześnice, nica, pl. prześnice

6119

~~Cf. Prześnice~~

Praxinica
Praxinice - aryma

masnet

ar. pl.

Водоросле гостер прасерныче, Вл. Д. 12, 20.

~~За съединеніе формъ водоросле прасерныче. 34, 18.~~

~~Прасерныче прасерныче прасерныче. 16, 18, 2.~~

(арыма)

6116

Prasznica prasnek

g. pl.

za siedm dni posywar

Adress przesnyer

32 Ex 34,18

(septem diebus vesceris arymis)

Prasnia ~~nasuta~~

i. pl.

Wesny ... nycky s prasznyramy

BZ Lev 8,2

(canistrum cum arymis)

Przaśnica

Kapłani wstawyeni bōdō nad chle-
~~bōj pōswyēt nīm y a nad obyātō chlebowōj~~
 y nad przaśniki y nad przcznycsa-
 my (sacerdotes... super panes proposi-
 tionis et ad similiae sacrificium et ad
 lagana azyma)

BZ I Par 23, 29

Przesnica prasek

g. pl.

gedly sinowye israhel sci... y cziynyly
swyqto przesnycz za syedm dnuy w wysyetyu
(et fecerunt solemnitate[m] asynorum septem
diebus in laetitia) B2 I Esdr 6, 22

Uw. swyqto przesnych
1000. ... - -

Przasmica

Przeinice - Phase

Dal krómię tego Fosias w ^uwzremu ^ulyudu, ktori tu
nalezon w to swy pto, gorr sławy przesmyce,
karanow) BZ II Par. 35, 7.

ly skopow ... trzidzescy tchcy frow.

Idedit praeterea Fosias omni populo, qui ibi
fuerat inventus in sollempnitate Phase, agnos
et haedos de gregibus et reliqua pecoris
triginta milia ..)

6115

Prasničky
Prasničky - arymorum

(Prasničky)

U slawity dzen slawni prasničky BZ II Str. 7, 14.
~~god prasničky obrozaj ib. Str. 57, 18.~~

(et celebraverunt diem festum
arymorum)

6117

Prasniury

związany z prasnikami.

God przesnyzych ostrzegay

B2 Ex 34, 18

(sollemnitatem arymorum custodias)

Przasniczny
Przeźniery - Arzymorum

A wzięto z nyczek przeżnierych... chleb przez
kwasu... y polosy tako v wyrzebu na tuku BZ
Lev. 8, 26.

(tollens autem de canistro arzymorum...
panem absque fermento)

6118

Przesność = arymis

Godziemy... nie kwasie starem... słowem... w słowinistie
słowem, ale w przesności albo w niekwasności
czystości a prawdy. [Itaque epulenter non in fermento
veteri neque in fermento malitiae et nequitiae, sed in
arymis sinceritatis et veritatis]. ca 1450 ~~ca. IV~~ 572.

(I Cor 5, 8)

PF

Prasny

Prasny azimus 1437 | Wisl. № 228. s. 85

~~per. per. fol.~~

KATAL REKOP. Bibl. Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437

~~67~~

Przasmy
Prasny, przasny

*praszny -)

(arymo. 1476 Akk. Lit. III, ~~108~~ 108.

Maciej z Krzepic
Polkowski Katalog Rękopisów
Kapit. Krak. № 150 w. ~~rok~~ 1476 32

Przamy
przasny

wchleb przasny

nye w oprzaskownem (~~czonem~~ w oprzasth kownem,
oprzaskowy), chlebe [...] zakwasonem albo zagryne-
czonem, w przasnem chlebe w kwasonem chle-
be ~~st.~~

~~A. h. ⁵⁰⁸ XIV. n. 1425.~~

~~1413-4 JA. 14. 50³X~~

in pane azimo (sed nisi in) fermentato nye w
oprzaskownem (i.e. w nieoprzaskownem), w
oprzasth kownem, oprzaskowy, chlebe ... za-
kwasonem albo zagryneczonem, w przasnem
chlebe, w kwasonem chlebe 1413-4 JA XIV 503.

Prasny
Prasny

o dleb prasny ....

Prasni = in hac cena dedit

eis panem azimum

in xv R. xxiv, 65

~~Jag. m. 1619. Mar. 2. 159~~ 159

Pr. Kar. sin. T. 28.

Xviii. ^{xxiv} 65

~~Recept. 24 = tr. 5 poz. w. A~~

In hac cena dedit eis Xc panem azimum

* prasni ..., ut homo puram conscienciam habeat
et non infectam ne maquina szoni.

PRZASNY

In hac cena dedit Christus panem azimum
przasni, per quod castitas notatur, ut homo
puram conscenciam habeat et non infectam

juo 8 1/2

5 new epigram
kontekście

20 XXIV 65

XV in. G1KazB II 95

Przasny
Przasny

prasma = asimos panes

in. xv. R. xxix, 68.

~~Jay m. 1619. chae. 2. 220~~ R. 220

Pr. Kar. sm. T. 31.

Et edent autem carnes nocte illa assas igni
et arimos, prasma, panes um lactucis agrestibus

(Ex 12, 8)

557

Rozpr. 24 str. 60 pocz. w. XV

PRZASNY

Edent autem ...azimos, przasne, panes cum
lactucis lodzigi, agrestibus.

in 5 Stp
de R XXIV 68

XV in. GlazB II 103

Prasmy

Bodzycze

~~Bodzycze~~ geszcz mybssso tej nozi pye-
ryone w ognym, y prasmy chieb
s kwaszn~~o~~ merruch~~o~~

BZ Ex 12, 8

(et arymos panes)

Pozasny
Pozasny - przymus

Sredni dry pozasny chleb (aryma) bōdrowe geseck
BZ Sk. 12, 15. ~~Officium bōdrowe przymus przymus. 100.~~

712.

(septem diebus aryma comedetis)

Przaimy
Prasny arymus

Uczyły się 188 podpopielaty chleb^{*} prasny Bz. Sk. 12, 39.
bo myś mogły ukwaszyć

(fecerunt subincericios panes arymos)

5853

~~o. prasny o. prasny~~

Przasy
Prasny
prasne ciasto

z yma, prasnek vl. prasne eryastho

ca 300 Er2 ~~Sto~~ 78

Przasny
Presny - arymus

Expurgate vetus fermentum ut nitis
nova consparsio sicut estis asimi, gl. id
est puri ←

sicut estis asimi (sic).

yako yeszcze przesny
(sic) albo czysczy.

I Cor
5.7

1438. R. XXII. 351.

fol. 251a

wystry ' bez zmiany moralnej.

rok ~~1438~~

~~gl. 251a~~

2 Rozpr. t. 22. str. 351.

2

P Przaszny
Przasny

sicut estis
animi"

praszny

1. T. j. "arymi", "arymis."

̄V med. 1/4, i. ~~1/4~~⁸¹ 40 XV.

Expurgate vetus fermentum ut sitis nova
conspersio, sicut estis animi praszny
(I. Cor 5, 7)

Przasiny
Prasny

Praschny - azimi

ub: azimi prasny 14HMPKY V 127
(I Cor 5,7)

expurgate vetus fermentum, ut sitis nova
conspersio, sicut estis azymi)

Przasny

Expurgat~~e~~ vetus fermentum, ut sitis nova
conspario, sicut estis asymi przasny (I Cor
5,7)

XV p.post. RRp XXV 175

k. 124v

Przymy
Przesny = Arymus

~ przenosić

Vymecyere stari quass, skropyeny | nyeqwassye-
ny, przesny. [Expurgate vetus fermentum, ut sitis
nova conspersio, sicut estis arymi.] ca 1450 Prof. IV
572. (I Cor 5,7)

~
przenosić: Nye quassyeny, przesny (sicut estis arymi
I Cor 5,7) ca 1450 PF IV 572;

Prasny
Prasny

Prasny = asima

B. prasny

sub: asima - prasny

144 MFK. V. 120

(Mat 26, 17)

(Prima autem die asynorum, accesserunt
discipuli ad Jesum dicentes:)

Ua: 11 pierwszych ludzi trzech prasników przytoczili
ucniowiec...

Przasny ~~był~~ verte!
~ Przasny miód
ducentas truncas vivarum apum
alias vlow, tres truncas mel-
lis alias kłod przasnego...

1436 AGZ. XII. 12
~~Arch. B. XII~~

Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sądów hal

R 1436 str 12

55

Quod idem Jacobus bona ipsorum videlicet
byemon et popodie videlicet ... ducentos
fruncos vivorum apum al. vlow, tres frun-
cos mellis al. klod prasznego et duo frun-
cos mellis extorti et alia ibidem accepit
ut ducente sexagene ipsos dampnificando.

Przasny

o wodzie

Capociam roborum dictorum klodzini do-
brey pod brakem s klezczmy y z regla-
my ... et hoc si aqua fuerit recens al
przasną 1457 ZapRpWarsz 1, 187.

Przasny
Przasny planus (?)

In campis planis, alias na przasných polach

1448 Mon. Iur. II 34

Insuper damus et concedimus kmethonibus
predicte [...] in campis, planis, al. na przas-
ných polach, sex annos et in mericis duode-
cim libertatem omnimodam, expirata
autem libertate prefata, kmethones ville eius-
dem de quolibet lanceo tres pertones [...] poloni-
calis consueti, ...

^{Przasny}
Przasny prasne (pole)

Henricus... recognovit, quia obligavit quinque
stadia alias stagyenye agri in laneo...
quatuor stadia culta alias przasne et
quintum incultum in rubetis

1470 1470 1470 1470 5

~~pro~~ parasny

Item omnibus hominibus advenientibus
statum libertatem quidem in omnia
saepes mexicana, in regno autem vlti.
naproxasnem, utroque, qua liber-
tate elapsa quilibet h. metho census
et alias soluciones solvere tenabi-
tur, sicut ceteri h. metho solvunt.

~~:Arch. B. II,~~ 1447. Reg. II, 131.

Archiwum bernardyńskie. T. II

R 1447 str 131

Prasny

prasne (pole)

Item procurator domini regis proposuit super
Steczkonem, quod tu recepisti agros exstirpatos
al. * prasne rutinis regalibus

1436 AGZ XIII 3

exstirpo - zupełni wykończyć, pociąć, wyrównać, wyłuszczyć
niam

Przasiny
~~Przasiny~~

~~Yano yezere przasiny = sicut estis azimi / 1438 / R.
xxiv, 376. (II or 5, 7) = R xxii 351~~

Page of Spruce

Process of Wpizae

Page of Wyssge

Prząc cf. Wyprzęgać

Praczkę   praczka? sprazucha, klainarkos

maiori Maxurek... a reformatione praczki
cinguli thulowey, a toto dedi XVI den. unq.

1500 Lig. Bud. 34

Praxia

aurifabro pro argento ad duo ficua, ..., ad que
ficua faciebant dua xatla et duze praxki
per manus Chlewyerky et a labore pariter dedi
I flor. et L XII den. ung.

1500 Lsig. Bud. 33

Przyczka cf. Przazka

Przagać' cf. Wyprzegać'

Nie istnieje hasło przagać!

Przeŝtek cf. Przeŝtek

^{Przysłka}
Przysłka = pl. *Equisetum arvense* L.
przysłka = cauda equina

Rosl. n. 2547^f. (Paris ib. 6176) 1437

Equisetum arvense L. - kopyś polny

(Prasicka) Prasicka 'Equisetum arvense L.

~~Prasicka~~^{llc} castanea equina ca 1465 Rost
no 422~~4~~

Prasicka is. n 4225

Prasitka (*Equisetum arvense* L.

Prasitka cickamen. ca. 1465 Post nr 3870,

Prasitka 'Equisetum arvense L'

Prasitka castanea equina ca 1465 Rost
nr 4224.

Pringlea 'Equisetum arvense L.'

Pringlea ciperus agrestis 1419 Post
m 5189;

PRZEŚŁKA

113

Prześłka

2

Cannacellus przysłka

XV ex. G1Lek 56

Prasitka 'Equisetum arvense L'.

Prasitka cauda equina ca 1460 Post
nr 328f.

Praslika 'Equisetum arvense L'.

~~Praslika~~ Praslika cauda equina 1472

Port in 114,

Przysłka

Przysłka iparis

ca 1500 Rost 7159

Equisetum arvense

kuda equina

iparis

Prasa Lk

Dipsacus L.

Virga parboris ^{idest} (*vir. prasika*, *Saxotheca*)

(ex. ~~XV~~) R. 411 F.

Ros. I 101

Przastka v. Chrząstka, cf. przajileni

prastka - cartilago ca 1455

JA XIV 490

cartilago przastka (gurgia chrząska 274b,
chrząska ib).

chrząstka

Przastka 'cartilago': ca 1455 JA XIV 490

Przastka cartilago

Przaszc

Neo przanda przesde

ca 1420 Wak Tryd nr 203

Przedi

Inovala abo prezenta ~~111~~ = nevi 1757 R. XXII, 40

Prasć

Praxandz = nent

B. ~~id.~~

ubi: praxada

1411MPKJ V 118

(Mat 6, 28)

(non laborant neque nent)

Prądź = neo

Bacz [r]cie lilije polne, kako rostą, nie
robią ani prądź [considerate lilia agri,
quomodo crescunt: non laborant neque nent]

Rom. 281.

Mat 6, 28

Poznań of Naprzysz

Przątek (?) '2' :

przątek - tołtrum (?)

455. JA.14.495.

660

~~ARCHIWUM SIE 1958~~

Prześleni of Prześleni

Prześliska cf. Prześliska

Pragmatic of Sprague

Przeżka
Przeżka = acus

paliola plaszynyky, subky

In illa die ... auferet dñs... Vacus et prorensky.
XV R. XXII 322. (Fs 3, 22)
(med)

acus = szpilka, su przeżka

Przysika

L 8

Specialiter in nodulo ab. w zawyżanym zekyel,
przysika o ekliuzi erentky pcaurata argentea

1495, Roczn. Krak. XVI, 63.

~~zenkyel cum przysika 1495 ob. 61.~~

cf. Przysicka

~~14, Roczn. Krak. XVI,~~

121

Prązka

lingulum argenteum deauratum
cum 8 wentek, prązka et zankel
rubeum ex axamyntho

1495 Roien Krak XVI 64

Przeźka

Lingulum argenteum deauratum, tka, ka
dota, try centky et zenkyel um pzensko

1495 Rocz Krak XVI 64

Prze

→ za morze outprze morze - trans fretum B.

~~111~~MPKYV 118

Trans fretum ^{za morze} ... Pant-paresch ^{morze}
prowyecz (Mat 8, 18) 1971

cf. Przez

Prze

Est altare Christus, in quo fertur
victima sancta, sunt autem vestes sancti,
quas se vestes, viduit, alti liberator
caeli gradibus, gl. se. super gradibus
illos pro us thapnye, pultus, gl. se.
gradibus, iter ad aram discipuli
Xpi signantur.

Vgl. assumit, usyel

Poze (cum acc.) = super

Super gradus poze wsthanne. $\text{II} \frac{1}{2} \text{XV}$
On Fil. III 288.

Prze - per

Tu bil spal prze noz (nocte) BZ Gen. 32, 13.

dormisset ibi nocte ille

5920

Proze

(росс маҫе)

Multipliciter multisque modis ^{salvo} dñm Deus
loquens patribus nostris ^{pro} in prophetis nobis
novissime diebus istis locutus est in
filiis, ... per quem fecit et ^(novellus) secula

XV med. Gl Wroc 84v

missus per eos francos

one

Porikaral jimen (per cum) sam

B2 ~~dent 22,29~~

Num 15,23

prze

'za jaśniejącym
'ca paucy'

per fructus

a dadasz go dziełnikom

prze sprawce w domu bosiego;
acz go ony rozdali między si, pier
działaió w koszyk ludem

IV Reg 22, 5

Bab 227 6 22

proce. = per

per os tuum

Czemu to odpowiada sprawadności moze,
obrot (!) may proce (pro: proce.?) wla
stwaya w l. 49, 17.

Per: proce

me

Afternoon of mass at night me
Sage believe. Acynky chualy
In 1790

pure

gy... chuali... pure gego velike
skuthky

In 1786

Jan 16. 175a. 1756

pre

Pre nódz, ne ymaiócich
y pre shane obogich nyne ustanó,
melui gospodru FL 11,5
Li. Pub

pm

Obnovl me jo st draz
Spoved nosci pne ymo svicie

prayer naven sum
Fl 22,3
L. Dub

Spr.

Arze

przemysł, me. date [ko] woznyj, gnyet moy

(kropter nomen meum) PZ Iz. 48, 9

~~wodi jaze oblyd szen [ye] nacair kai schie i b. Naum 3, 14~~

~~PZ Iz. 48, 9~~

przemysł, woznyj, [abi] myebilo

podganye moye

i b. Iz. 48, 11

klanzac syj, bódj jaze panna

i b. 49, 7

Pre = propter

To wam będą, pre moje czyni i mię
[haec omnia facient vobis propter nomen
meum] Rom. 569.

pro

pro negyaseto moie

propter

Fl 26, 17

Li. Paul

fine

fine nepravocelo moie

propter

Fl 68,22

— . P₁

pro Boaiyá

Fl 121, 8

— Per

propter ↗
↘

pro dom Josephina 121, 8

— Per

Prore = propter

2. ust driatek mlodych nie umie-
jęcych mówić, skomach (!) chwale prore
twoje nieprzyjaciele [ex ore infantium
et lactentium perfecisti laudem propter
inimicos tuos] Rom. 457.

pro

Mne rem pro praesentibus
(propter innocentiam) propter ies

Et 40, 13

En. Pro

Pre

Tei re Jordanem rehg. jeden Simon...
pre mestwo jego rywota od rbojec
wybran kroleu [vastitate corporis
fretus a latronibus rex creatus est]

Rom. 114.

fine

Bo fine ord morning se
Asistek dson

prepter se

IL 93,24
sim. Pub

Spv.

fine

szegly ~~2368~~ 2250 smi fine szegő szem-

Bot 2368

Prze

Skój miły syn... nie daj mi tako wielkie
ratóci prze cię ciopieć Rom. 499.

one

one passed

prepar

Fl 44, C.
L. Feb

Proe = propter

dia

- Bogobawieni, którzy cierpią- u dośrenie
i nienawisć od ludu proe prawde
[beati, qui persecutionem patiuntur
propter iustitiam] Rom. 264.

fine

galean yest moysess fine nye
(propter eos)

Fl 10532
C. P. P.

Prze

O nasz miły stwórcy, niepatrzy dzisiaj na nasze grzechy, ale weźry na oblicze pomazańca twego, kto-reżci dzisiaj prze nas (834) nieczystymi ślinami żydow-skiemi pokalano i uszkaradzono i rozmaitemi razy ubito. Rozm. 833—834.

Prze

Ktocoly czszn^ę matk^ę ma, sz ney wszytk^ę
czeszcz otrzyma, prze n^ę mu nikt ne naga-
ny   Słota w. 95

pro

Stor ~~ty~~ ludzsky ogarne cre,
i jnen er visokosca adydri

El 7, 8, sin Pur
et propior hunc in altum regredere

Prze

Dał mi Bóg brata jedynego syna a prze
tego mam radość, mądrość i wielką tęsknotę
Rozm. 527.

Prze

Tei jest ten, którego twój ośec chciał zabić!
i prze tego pobit wiele ludzi w Betleem
Rohm. 798.

poze

nieprawdziwe słowa przez
mencientes propter me

pag. no. 1299. k. 77.

Br. Kaz. św. I. 49

Rozpr. 24 str. 86 pocz. w. XV

2959

Mat 5, 19

prze

Ludzye... bąda mowycz wschitko zle
przeckiwo wam, wsacz prze mya

$\frac{1}{2}$ XV R. XXII, 233.

Pro = propter

Bogobawieni jesteście, kiedy... będą wrytho
ste mówić przeciw wam kłając a by to proe
mie czynili [beati estis, cum... dixerint
omne malum adversum vos mentientes, propter
me] Rom. 264.

Pro = propter

Kto straci duszę swoją pro me, znajdzie ją [qui autem perdidit animam suam propter me, inveniet eam] Rom. 365.

Prze = propter

Propter hoc prae, mimoto. $\underline{I} \frac{1}{2} \underline{XV}$ $\underline{R} \underline{XXII}$ 334.

free

free to write

Ex 48.9

Bah 64a2.1

Prze

✓ propter iniquitatem
✓ et propter depressionem

A thegodla bacząc w themtho vstawyenyv,
ysz prze nyewdzącznosc przez dzieczy vczy-
nyonę a prze ponyzenye stadla, ysz oczcecz
bacząc wyszszze, czso gen v synowye przez
wdzące gimyenya vczynily, gim nye thbal
any chczal dopomocz, kedy ge na gymyenyv
szchodzicz vydzał §ul 75

Prze - propter

O kmyeczu prze erzywdan przez gfdanczem Sul. 91.
~~Gdi włodica rabyre slyachuzycza, p^o koran ma verinyz, a ma
proszyc prze Bog, obi yemca obrazony e spuscrono 1/3.~~

John Kennedy

President

FL 106,17

W. P. W.

Prze

Et contristatus est rex ^{prze}przifaga propter iusiurandum

XV med. Gł Wroc 72 r

Pne

(przegor)⁵
Ve mundo ab scandalis

<szonia>

XV med. Gł Wroc 81 r

mar 18,7

Prze

Erunt signa in sole, et luna et stellis et in terris
pressura gencium prze nepokoy morsky
schnoz pre confusione fluctuum maris,
arescentibus [autem]¹ hominibus pre timore et
exspectacione, que supervenient² universo orbi. Nam
porzuso sze³
virtutes celorum movebuntur

XV med. Gł Wroc 100v

Luc 21, 25-6

Prose (cum acc.) = propter

Overstropny byskop prose svoj skalyo-
nosek... prxyromnan jest malpye

Indiscretus episcopus propter sui
fatuitatem.. assimilatur, Amiae
in XV CNPKy. V, 431.

Pre

A tu sie jemu poczęli nasmiewać... rekąc:
... Już stoj, jako masz stać, jako i twoi rowien-
nicy... narobili stać proe twoje szalenstwo

Rom. 733.

prze

Błogosławiony, gich przesładocek
czyrpya prze spraiedliwosek, to gich
gest crolestwo nyebyeskye

1/2 XV R. XXII, 233.

Pre

Bo wyśle wudrych ludry pre pay=

karamye - quod multi extranei

homines parendo edicto cesaris
ad hoc demum illac conueniunt

1/2 XV skry 261

me

some pregnancy

Jan 27, 41

Feb 30 6 37

Pre

~~Pre~~ jego Karie nieprzyjacielom a oni to
czyndz-, bo on karie, a pre jego karin
(kassn) przepuscili im przez odejcie Rom.

634.

Pine - ab

Pine yey pures thmay stanser -
ab antiqua etate

$\frac{1}{2} \bar{xv}$ sky $\bar{v}$ 263

comendat ipsam ab antiqua etate et
direct

Pne - de

Pne pelnoscy - de plenitudine

$\frac{1}{2} \bar{xv} \text{scy } \bar{v} \text{ 277.}$

Virgo Maria a triplici genere commendatur.

Primo de plenitudine, pne pelnoscy, gracia -
num... 2° de multitudine, pne noslysch -
noscy, virtutum... 3° de magnificentie,
pne wylikoscy, glorie singularis

Pre - de

Pre wyelikoscr - de magnitudine

$\frac{1}{2} \bar{x} \text{ sk} \bar{y} \bar{r} \cdot 277.$

Pre

dicitur autem frater Domini przeosobnocz
(prznawysze)⁶ prerogativam et excellenciam sanctitatis

XV med. Gł Wroc 33 r

Prze

Causa - prze cros szgrzevil et modus in
culpa - cacosz szgrzevil vel opiczay. XV
Tab. 518. med.

Proze (~~nam acc.~~) = propter

Propter crapulam proze obloystwo. p. 1450 h. fil.
IV 578.

June

June Gandy

Jan 8, 21

Feb 10, 28

pre

pre Abrahamson 20nd

Jan 12, 17

Box 1461

Prze
propter instituentem prze
wstawicrela | c. 1420 | R. XXIV, 86,

zag. nr. 1299 k. 98

Br. Kar. św. I. 49

Rozpr. 24 str. 86 pocz. w. XV

3072

Prore = propter

A potem począł karać święty Jan
Heroda, jenie swan Antipas, prore
Herodję [arguebat enim Herodem
Johannes propter Herodiadem] Roem.

241.

juice

Wermu Swego zono, g dnye
dierce, ges to man, abi cy nye
zapino ly jospolu jore gncea
(in scere) ges myarve

BS Gen 15, 15

Pre

Judan... dońojen byb wielkiego po Tspienia
pre jego greck Rom. 759.

June

June mycology mylosora

Jan 29, 20

Bot 3395

Pre

Święty Jan... to czyni dla wielkiej śmiary
alboi też może być pre wielką miłości,
która mał ku Bogu Rom. 671.

gme

Lud w srodach pyzyc gme (pae)
nyedostafky rad

Bz Ex 17,3

June

Ros purcyl lyud... radermy June
diebre (super leuo), ger bil bog ucrynyl
Davidou B2 ii Par 7,70

prze

5815

~~prze... modyl... bogu~~

prze klonie rzec (quam ob rem) rozrywal 49 par? 16.

II par. 25, 15. ~~Napier... prze pampier (ob monumentum)~~
w k... (pro: k... ib. 2x. 17, 14. Zmarli 49 na pusci

prze (per) dlugy obochod drogy ib. Jos. 5, 4. ~~Bodroz... mycz~~
w... prze... (ad) pri

~~modroz... prze... ib. Deut. 22, 18. Gently bodroz... mycz~~

mal, takz malo rad udzetyy prze bog (libenter
impetrari... ib. Jos. 4, 9. Ner przid w ustawyonem

crasu ze wzrelkego wzasta kaplany y spore, diid nye
u krocz qnyewu borego prze takz rzec (negotii huius)

ib. II Eodr. 9, 18. Rozpuscyl lud... radostny prze dobre, gere
bit bog ucsinyl Davidowi ib. II par. 7, 10. Przikaral przen

(per eum) wam ib. Deut. 22, 29.

fine

Acz przedó w ustanowionem czasie
ze wszelkiego miejsca kapłany y sódze,
obioró dnye ukrocó pnyemu (osiego fine
stahó mecz (negotii huius) Bz II ~~Pat~~ 9, 13
Esdhr

Prze

Ideo propter quod et deus exaltavit illum
prze ktore rzeczi przezrzczone yest bog
w serczech wyernych powyssil gy (Phil 2,9)
XV p.post. GlDom 52

pre .

Syedrall usriteli lyud... Anosder
Syo, za grech a pre deser (pro peccato
et pluviiis)

B I Esdr 10, 9

Prze - causa

Thobias prze swadzbę syf myeskal wrocyer syf Bz. 10, 1
Aaly aye adperereryer temu myasta prze ^(propter) pyfer dracyt
sprawyedywich? Ib. Gen. 18, 24. Nya upartubalq qego
przez (propter) noddenge ducha a prze dralo przetwardo
ib. Ex. 6, 9. Sud tu sprdawic przerya prze (pro) ayedo-
slatky wod ib. 17, 3. Rödger Husryer prze (pro)
drewke swo Rachel ib. Gen. 29, 18. Prze (pro) klono
rrecz proicyer? ib. Neh. 2, 4. Yedzal wawitek lyud...
szpöper syf za gresch a prze deszer (pro) peccato
et plawis/ib. I Sdr. 10, 9. Izrahel... kaniel syf prze
(super) zbyeye qenego pokolenya ib. Judic. 21, 15. Wozny
swyof zony y draye drewce, qesto macz, abiry aye zagindly
pospolu prze gresch (intelere) tego myasta ib. Gen. 19, 15

5917

Prze (cum acc.)

[Zalóżer wyetka y bolesz[er] mam w prwozym
szere w nym, a tho pre mogye... po thoby wyetkye
thuszene y nyewymownye myszlejenje. 1747-1762
Tab. 544.

~~79 parsonow kras f... p... ?~~

lub -----73d

*Occasione alterinis
poc. Be. officii
Przel.*

Czy tho mayą /29/ gynie
przyszasznyky /30/ kszoby
wybracz anye /31/ Raczcze
a tesz raczcze a/32/ny za-
dny czlowyek ma /1/ Sza-
dycz przyszasznyka /2/
przegyny vrazd przesz /3/
gego vyny Daley tesz ba/4/
dzely kthory przyszasz/5/
nyk wsząth wgyny v/6/rząd
od radzecz mogą kte/7/mv
przyszwołycz gyny /8/ prz-
szasznyczy atho ro/9/szv-
mem gdy to nyegest /10/na
przeciwy gysthym przyszan
dze

OrtOssol 50,2,w.28-32 -
50,3,w.1-9.

Si Ort hinc 62

Præ

Hoc fecit propter 3es raciones: primo propter
przewpefnye
resurreccionis certificacionem

XV med. Gł Wroc 39v

Prze.

A kieszony każdy człowiek ma
zadanie przyszywania prze giny
wład przez jego giny

Art Mac 62 (goin)

pro

pro gnyer nyepnyacelow

Par Dewt 39

sed propter isam inuicem
distuli

32, 27

Pre = ob

Barro dlugo mogli być żywi na świecie
pre ich sprone wzywianie [vivebant
quoque longissime ob victus simplicita-
tem] Rom. 183.

Знае

преимовна

профтер инфамия

1432, н. XXV, 270.

fine

This is the finest fine paper less
the coarse adp. lark

Pub 72 arg.

me

Ya nye srmujem prysthapucz,
alyek przyala mego sthwozza, me
me wyetylye guschy y me me
nyejmeszpyeczensthwo

Nov 117

~~prze/prze~~
prze

z powodu.

Prze ~~ty~~^{ty} ~~dw~~^{dw} bok^{xx} ~~prze~~^{prze} ~~cl~~^{cl} ~~at~~^{at} ~~ha~~^{ha}
nye ~~ck~~^{ck} ~~ylem~~^{ylem} ~~sn~~^{sn} ~~ath~~^{ath} ~~ne~~^{ne} ~~go~~^{go} ~~sk~~^{sk} ~~w~~^w ~~ja~~^{ja} ~~tha~~^{tha}
skarpa ~~tl~~^{tl} ~~oc~~^{oc} w. ~~cl~~^{cl}

~~M.P.K. 7. I. 197. h~~

~~Zale umier h. Nhr. A. 9. 94~~

Præ

Præ trojacie rjawienie swiat [t]oſci
drien ten trojakiem imieniem werwan
[has tres tamen manifestationes
propriis quidam nominibus distinguunt]
Rom. 204.

Pre = propter

no skutek

Tako s tego miasta wiele ich miernyło
wien pre stowo onej niewiasty [ex civita-
te autem illa multi crediderunt in sum-
mum Samaritanorum, propter verbum mu-
lieris testimonium perhibentis] Rom. 249.

Prze

Prze ty słowa, które reki jako młodoerca
rci Boskiej, dostojen jest śmierci Roku. 727.

Prze

ktemu słowu nieodpowiedział przety rzeczy, jako są
już powiedany. Rozm. 845.

Prze

Pilat... niekto?... którego chcecie, abych wam
puszczył? Barabę rbojce, którego dźwierzyicie w
jęcistwie prze męziobojstwo, czyli Jesusa Kara-
rańskiego? Rom. 808.

Prze

A także przysądził, iżby się mi[ ]ła stać prośba żydowska o Barabasza, którego są prosili, i puścił im tego, który był przez mężobojstwo wsadzon w ciemnicę, a Jesucrista podał ich woli. Rozm. 814.

Prope = propter

Było na wyspach piętne piekła jedno
miasto... które miasto prope jego spokój
recreo było jest Abramowo, jakoby u
mathi na tonie [qui locus propter sui
tranquillitatem sinus Abrahe dictus est,
ut sinum matris dicimus] Rom. 395.

Fre

Fre niektórych potrzebnych ostawiwszy Jesucrista
w domu Annarowem niedł. caifasz. w dom
krolewski Rom. 704.

Pre

Mogło tako być, że Łajfan tego domu
Ananowego... Pre niektóre potrzebne
miał być na wieżnicę Rdm. 704.

Pre

To mamy urynić, by słowa nasze były
ustawione ode wrythick pospotu, by nam
(nam) nie recrono, iie pre pardość sryniq-
(sryniq) Romu. 743.

Pre

Wierawny Pilat, iie pre prawq- pociw jenn
narvoté ji podali, i reki k nim Rom. 790.

Pre

Judasz ... pokuta, przywiedzion, cwi-
stakiem udręceńm i boleśią serca, która
się jemu nigdy nie godziła, iże to czynił
nie pro miłości Boga, ale pro ciężkości
grzechu ... przyniosł Ty istne trzydzieści
pieniędzy Rom. 759.

Gre

Tęgo dla wskazał to cesarowi Filip,
brat Archelausow... a wskazał to
prose, dwoje [pro: dwoje] reer [duabus
tamen incidenter de causis] Romu.

114.

Pre

Judan... nekł: rgnerytem wydawcy i
radadziowy krew niewinną ... Unakoi ba:
ry, ile ta Judanowa spowiedki nie go:
dziła sie pre trojaka necz Rom. 759.

Pre

Ku królestwu duchowemu dwójaka rzecz jest
potrzebna; ... a pre tę dwójaką rzecz miły Chrystus
mieni, iż by na ten świat przyszedł Róm. 785.

Pre

Chemu mi ty Jesus prepustiť, iie ten
ndrajca jeho taku smiercu svoj iywot
skonal? K tomu odpowiedaju, iie pre
trojaku nec to sie stalo Rom. 769.

Pre

Nie było im tačno albo podobno, kogo ukry-
rować pre tę samotną śmierć Rom. 774.

ze wzgl. na

pre

Israhel ... kairal syó pre (super)
Zbycye genego feroletnya

82 Jud 21, 15

Prze = propter

Xp̄t gesty on na temtko swecze prze cęp velyke
vboštvo... cirpal byl Gn. 5, b. ~~At mity~~ Ftorec
gy nazv kt mily prze gego velyke vuynty chualy
Gn. 179, a. Prze ftore vcho, chovci ge včvr
f szemp selony, mas vzp... vospamftacr
Gn. 173, b. Prze gego velykč dobroc (a magna
bonitate) Gn. gl. 148, b. Prze gego moer
(a fortitudine) Gn. gl. 148, b. ~~Czytbye,~~
~~cyerze duchowny, porova prze myly bog~~
Gn. ap. 3, a.

June

Pre ftore vcho, chosci je vpsr
f sremó sclony, mas sro ... respemítac

In 1736

26 43gl. na

June

Xc ... geb ... Tho ... June fery thky ...
krescyany wcynt
Gn 178r

juce

Xpc... s^o... f love... janny janie
juce se cystotki' polosyl

ju 186a

fine

pre ge celebre ocrasene

In gl. 70a

olla, re ungl-ma

pre

Prejogo ~~me~~ moer (a fortitu-
dine)

In gl. 4486

me

Pre jego wielki dobroć (a
magna komitate) Gu pl. 148 b

pre

pre gosp. ulebovosoz

Zu gl. 1486

rola, ze ugl. ma

Boze = propter

proten
proter

Z ust deceskich y sedych swirzebawal iev chwalf
proze nepozitiaale (!) swowe Fl. 8, 3. ~~Z proten~~
~~w wistokow adydzi Fl. 7, 8 (et propter hanc~~
Ibor sudzsky ogarne ore, i proten w wistokow
adydzi Fl. 7, 7-8. (et propter hanc in album
negredere) Bo idem proter ciopat prociwost
Fl. 68, 9 (propter de sustanui opprobrium)
Isem plodny ... w slouow pro (!) zloby
proby way dych w ny (!) Fl. 106, 32 (a malitia
inhabitantium) etc. od slozowy myszkajp-
crch w nyey Prt. it

S. Fab

rdla' kamis

cel

Prze

Bòc· dzis· a orodofnica ku twemu sinowi .../
prze c· o zbauil mne od moyich fszech
tsezic ~~XIV~~^{XV in.} med. ModlJag 36

Indyca. Prze

Iacosz tho Iudyth olopharna zabyła pysznego myczem głowa
szczala przelud Bozy ktorzisz yest on chczał rad zagubicz.

$\frac{1}{2}$ XV R. XXV, 221.

Br. Dr zab jez pol Rpr t 25

S 221 ~~Plu. Zdrowa będi uaswiętsza
Kro'lewu~~

~~Sieciechowski I pol w XV~~

praxe

A exe tho mylossijerdze, sije nje biwa
cristo ot marney fali, a prosexije praxe
bog a ku bosrey fale, tegda gest darmo

$\frac{1}{2}$ XV R. XXII, 241.

Prze (~~cum acc.~~)

A który posyła mi się prze mią - p. 1450 Gról.
IV 577.

que

A l'édie uermana m'ó sronó .

Que ktoró'sto epusrey
estoyer ocrora swego y mace s'ró
Gen 2, 24

Bab 36 20 .

June

Arzaly nye odpuszczyz temu myszku
June (pnopted) pyderdresyot sprawy abych?

B2 Gen 18, 24

fine

Accordingly the present paper,
only myers

Jan 24, 21

Feb 28 a 23

pre

pre myś, wczymyś, (abiz)myś
leto wórganie myś

SS Is 48, 11

pro

klanyacz syj bódj pro pana

B2 Is 48,7

propter deum

quij dla pana
epamur?

Prze

A tho z boxim zgyednanym prze nasche lepsche,
aly przesch nasch clokonanya swego przygyaly-
pro nobis aliquid providente melius

147111PKY v 133

Heler 11, 110

pare

Xpus pare chudobę naszą
y naszą witalną materję
Pud 11 ary.

June

Yess thy & myela sthapyl June
bird gossayelsky Now 77

per

Pre-causa

Twe orlowyeronstwo pre nasz grzeszne
na krzyz dawo Now. 95. Ya nye samym
przystapyc, abych przyala mago stwor.
ca, pre me wyetykne grzechy 4 pre me
nyeprosypycerenshwo 117. Yesz thy z nye.
ba skapyl pre lud yzrayelstwy 77.
Ucrym tho panye prezw uschytky macer,
nyky dwe y pre prosba malhy Tucey 85.

Price

O slahetny myly prave klonys price
nas od vca sffgo ugebeskyo [ylla nas]
na then sffgat stupyl

XV ex. Glep 68

Prore = pro

Pro'... Bog i syn Bog^{prore} ~~prore~~ nas optcomy
[pro nobis incarnatus] Rom. 67.

Prore = propter

Odpowiedział miły Jezus i dodał im:

Nie prore miie ten głos przyszedł, ale

prore was [non propter me haec vox venit,
sed propter vos] Rom. 46f.

Pre

Pre mie = causa mei

O miły synu, proszę siebie, ucy mi
to prośbie mie, smiutuj sie nad nim,
odpuści jemu winę [O, mi fili, te precor
causa mei, ut sui miserearis ignoscens
culpam ei] Rom. 133.

Prze

Odtychmiast nie jest prze was czas nauki
ale czas sądu (są-dę) Rom. 7:23.

Prze

Hic est enim calix sanguinis, krwye,
~~mei~~ ... qui pro uobis et pro multis ~~effunditur~~
effundetur in remissionem peccatorum,
y przye wyele gych przyelana bōdzye
nya othcupyene grzyechom ca 1431 Msza

XII s. 216

Msza I. III. II. VI-VIII : ca 82a

Proze-pro

Ustawiamy, aby ożezeez sza slego syna, a thakesz zetra syn
proze ozeza nye erirzpyal Sub. 69.

Quint 59: za ozeza

pater pro nepotem filio et e
converso

4 169-5

Prze

Oczekuję, wszakom ja twoje przed
wyernie, dalbych swoj sywoth. przed,

Aleksy W. 47

fine

Bóidó, slurry fine (pro) dreakhó
Inó Rachel B2 Gen 28, 18

Prze = pro

Więtszej miłości mimo Też nikt nie może
mieć, aby kto drugę swą dał pro przyjaciela
[maiozem hac dilectionem nemo habet, ut
animam suam ponat quis pro amicis suis]

Rom. 568.

me

мѣсто же милго хра цюпелы
Ju 172 bi

pre

Mamy teraz my nektoró mókó...
pre milego xpa ... jwcipecz

~~Gn 173a~~
Gn 178a

pmc

skoro svega azala pmc mistego
Xpa dal... obkupca In 1726

me

Só, cry... shoró, soego azala só, or
só, oniy fue mitego Xpa City d[2]aly
Ju 173a

prec

Ex iem precz (Pur. precz)
Ciazpal preciznoscz

§ 68, 9
frapto de sustinui offrobrium)

prze

~~*... Skrzypce przeżył 64 dni do końca wojny~~

~~Wojni. P. fil. 5, 321. 22. 1944.~~

~~każda karta z data miłosywy prze chezu Cnslo~~

~~cyż pylez Bławi. P. fil. 5, 322.~~

pre

Xpus mŕny krew omŕtych
pŕeljanŕ pre starę ymperya
yego

Aut 78 ary.

fine

Naklonnyl form sekze moze na
czenen (pro cyuene) praxot fuyeh
na iteky fine oflacrone

El 118,112

Li Pub

propter redistributionem

cel?

Prze-

Pro bono publico prae popolite, Polono sca 1428.
 Trif. d. L, 484. Pro licentia prae puserene - 492.

-----36d
 albo /26/ gych albo pospo-
 lithe /27/ dobre gyednaly
 tamo /28/ gysthe przed kxa
 nżaczem /29/ albo przed pa
 ny athen /30/ czlowyek nye
 sznayacz /31/ kxżaczyą a
 ny panow /32/ czo są przy
 szlany osob/33/no od kro-
 la przemyeszkye /1/ dobre
 any radzecz wyrze/2/kly by
 nye ktchore ny/3/rzadne sz-
 romothne szlow/4/a layacz
 a Szludzmy /5/ gego czo
 szany byly /6/ myecze y-
 kordy wyma/7/wyaly

pro. e. k.

J. Mac

Trze (cum acc.) pro'

pro bono publico, proze pospolytne dobro

c. 1500 Erz. ~~Stoa~~ 78

cel

Prze

365. (40) Jakom ya dziewczki (d) swogey neslal dostanislawa
przethi rzeczi octores name zalowal.

1432 Zap Warsz nr 365

Præ

Notandum, quod deus beatam virgi-
nem... tripliciter creavit. Primo
creavit eam in esse præ bit. nosz
producendo XV med. glwroc los v.

cel?

Bytuois(i)

notandum, quod Deus beatam virginem
 Mariam tripliciter creavit. Primo creavit
 eam prebituo
 in esse producendo

XV med. G. W. v. 105 v

cel?

prze

A przet tim stoji: exe vrxrav ihus
gromadi, anij cxi k nymu gida, genij
prze sobrowije, drudzi prze nauczenije,
trzeci prze milowanije jego, ... wlas
na gora

1/2 XV R. XXII, 234-5.

proze

pro nostra redemptione

proze otkupyeniya naroda

~~pat. lat. I. F. 475 k. 64~~

~~Brückner Rozpr. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 154~~

~~polowa w XV.~~

prot. XV, R. XXV, 154.

1131

cel

Prze

Ligna decortiant wr. lupya prze myarga
 $\frac{1}{2}$ XV Tab. 516.

Prze - ~~pro~~ ob, ad (finale)

Napisać to prze paup'ce (ob monumentum / w kryjówce (!)
Bz. Ex. 17, 14. Próżnie myślar wiekad przed stauł,
k nyemur prwidzecz prze forinodroup przigodę (ad
requisita naturae) ib. Deut. 23, 12. Wódj tym opira-
wycar szreclę domu bozrego, acz czto potrzebnego prze
oprawycenye (instauracione) uzycę F. ib. 14 Reg. 12, 5.

5919

Præ = ob

Præ pamyæner = ob monumentum

1471 M.P.J. v. 16.

Ex 77, 74

alla pamyæi

pro ob, ad (finito)

Bodres mycor nichad pmed stami,
k nyemur poidres pme poidresand
poidres (ad requirita naturae) B2 Bent
23,12

jme ob. ad (fructe)

Bó dój tym oparyacz stuechó donnu
leonego, acz czo potrzebnego jme opna-
myenje (custrauratione) uzrso

BZ IV Reg 12,5

dla uczeln
wielu oparic

pre

Kodi pre oblyósienyer nacsirpui
soluc

BR Nah 3:14

-----115a

MOgaly dziecżą prawem
prziczyszczacz aby dzie-
dzyczstwo

szlowye oczczysz/14/na
przedal prze zapla/15/cz-
enye dlugow oczczo/16/wy-
ch gdy gych on ny/17/ema
czym gydaczym /18/ zapla-
czycz gymyenyem /19/ albo
czo o otho gesth /20/
Snaly dziecżą /21/ dlug
szwego ocz/22/czą czo
szostal wy/23/nowath ten
ma zapla/24/czycz tako
daleko yako /25/ gego
dziedzyczstwo sza/26/ga

Free pr. c. Ac.

OrtOssol 67,4,w.13-26

Sm on 90

fine

X fine fine od kupyemye
erlenyee kyelyer fuzl msky
nyellae
cut 7 Yang

A duchownie podług (830) wielebnego Bedy przez tę koronę tarnową rozumie się szwyączye (!) naszych grzechow, bo jako nasza ziemia rodzi tarnie pchające. także miły Cristus przyjmując koronę tarnową barzo przykrą a barzo ostrą, pchającą ciernim, mienił, iż nasze boleści sam on miał nosić a prze odpuszczenie grzechow jest cirkpiał, które grzechy człowieka pchając albo koląc więcej niżli cirknie. Rozm. 829—830.

Доре - Дла (орнамент)

Летопись про наше избавление Р. XIX, 98.

руч.

Prze (cum acc.) dla

Prze odpusty nam tam z placzem yal pa-
pyera, zandacz. ~~by mi odpusty racyt doca.~~
~~Mac. Sed. 139.~~ ~~Act. xv Mac. Sed. 139.~~

Pre = ad

Viele diuow ucynt, iie pismo dostojnie
popisa no pre wierzenie wiernych Rozm.
43.

Prze = ob

Żyd niemiłosierny wiaryci nie chce, iżeś ty
porypedł prze ich zbawienie p. nieba [cum
tu veneris eorum ob salutem de celis] Rom. 227.

Prze

Gdyż miły Cristus już proz stał, tako ukrwawiony i tako trudno ubiczowany, tedy odstąpiwszy od słupa, obeźrawszy sie barzo pokorno, poklęknął, dziękując Bogu Ojcu stego, iż tako obfity przelał swą świętą krew prze człowiecze zbawienie; a wstawszy i poszedł ku swemu odzieniu a kiedy koli stąpił, tedy wszystkie stopy było znać, były krwie napełnione. Rozm. 826.

Porre = ad

Chciał naśladować Jesucrista, si, by sie
nanocyt end dricatać porre swoj Rysk [vo=
lebat sequi dominum, ut disceret signa
facere ad lucrum]. Rom. 289

Pre = pro

Ca niemoc nie jest ku śmierci, ale
pre chwale życia [infirmities haec non
est ad mortem, sed pro gloria Dei]

Rom. 434.

Jo 10, 4

dl
cel

Orie

Więcej pre imienie tego świata synimy,
mili pre rakon albo pre sbawienie Polku.

585.

Pre

Podobno jednemu słowicku umrzeć, czwi-
pre stawienie wsze go świata Rom. 670.

Arze

jaku

Знамыон уыз, сыз, /Arze oguen = die tar ignis
1466 } R. XXII, 20.

Prore

Prore to ucho, które miły Bóg nawrócił
i udrowił, znamieniemie nie wiara tych, nie
nie o tego ludu żydowskiego obrócił i wie-
rzyli w Jezusa Rómu. 644.

Pre

Pre for slovo wredny który jest s. p. w. d. y.

Pre for slovo: wredny, który jest s. p. w. d. y.

rozumieć, która jest s. p. w. d. y.

mamy tego rozumieć, s. p. w. d. y. podług miłości

Wardley

Bohdyj Row. 785.

Pre

Niły Jęsur... nekł: ... Ale pre to, cwiż pre
moją nękę- ... witycie tego, ktoregi wy mni-
macie prostego kłowika, siedząca na prawicy...
moey Bożej Rom. 742.

'anpli'

Prze

Illi autem ^{poſty} proſecti ^(przyjamaſz czynoſz) predicaverunt ubique
Domino cooperante et sermone ^{naſla dny oſz} {m} ⁴
confirmante ⁵ ſequentibus ſignis

XV med. Gł Wroc 38r

Wroc 16, 20

Kny Janowcy

Prze

Cum autem Dominus vellet tollere Helyam per
powetrze ray prze-
turbinem in paradysum

XV med. 96 Wroc 55v

(IV Reg 2,1)

с за помощью

Prze

Videntes nunc per speculum in enigmate,
yako prze^śszwyerczyadlo a w przykry-
czv 1456 ZabUPozn 108

my janczy

Prze

(mar. kul: przez)

prze podobieństwo - per allegoriam B.

~~MPKJ~~ 128

Gal 4, 24

cf. Przez

przez 'przy pomocy, za pomocą'

Pre

Pre to pytanie nie chce wydać sądownia,
alib mocą tej wrythiej rady prewrotnej Rom.
726.

Wymaganie
Spasob

1926

Podly mto sendra tupo jannny
me ty, que do broto, troid, gospodue

El 24, 8

Ci. Puro

me

Pre ymo' troie, forpode,
Smitues se gnecciosi memur

Il 29, 12
C. Par

pour

pour qu'on traite

propre

de 30,4
C. Dur

pure

pure young stage

frequency

PL 105, 9

← in Part

me yungó fraye

FL 108,70

propetal

C. Pw

pro

pro malis troyis

propter eloquium suum

Pl 118, 154
C. Pl

Pre

Prossymy pre teoss (J. Chr. pana
nawego)

(depreccamur per eundem Christum
dominum nostrum)

1924 Skra ^{III} 3 s. 62

~~pross 6 8 VI-VIII~~

Pre

Dacr racy... pre ihesu crista
(domare digneris... per Christum)

1424 Pre ss. 63
III

pross 6 & VI-VIII

Pre (cum acc.) = per

Dac rary...

~~Podawca prirany~~

Pre Thesu Crista, pres gogor ta wnistka
ranydy dobraa tworisz, ~~swa cyje, paryjant,~~
~~segna sz y dawasz nam~~ ^{I xv} Mac. Evd. 63.

Prze

Thobyę dawają długie słusby
wyczyn[ę]emv bogv zyvemv y wyememv
prze syna Thwego Yhu Chrtā (Tibique
reddunt vota sua aeterno Deo vivo et
vero)

1456 Msza ~~VI~~. 260

przez ~~7~~ VII

Price

Michael my price was
Kashan banded breadth
was

M.W. 54 a.

pre

Uczyni to panye pre24schytky
maczemnyky tye y pre preska
mathky tye

Nov 85

Prze

Przybiegam wam przez święty Mojżeszow
zakon, przez Boga żywego i wiernego, prze
niebo i ziemię, ile tego słowicka nie
znam R. 691.

me

rossia me myly bog

In af. 3a

five

prosa five myly beq

In ap. 3a

Prze

prze miły bog

Czyebye, oycze duchowny, ^sproszę prze miły bog,

~~Gn ap. 3 a~~ aby mią regreszył

Spaw 5.

w miasto hoga ib. 3.

Prze

Gedi nicolay prosil prze bok
by mu otkrustil praisrig
1402 Mark. 117.

Prze

przebog

Gdi wlodika zabyye slyachczycza...pokoran
ma vczynycz.....a ma prosycz prze bog,abi
yemu obrazenye otpuszczono (debet petere
propter deum,ut sibi indulgeret) Sul 93

Prze

Gestly bōdziesz myecz malo, takez malo rad
udzelyay przebog (si exiguum tibi fuerit,
etiam exiguum libenter impertiri stude)

BZ Tob 4,9

June

Gently holden myez malo, takez malo
nad ndzelyay June 6op (tiller. inpetri
Shude) B2 Tola 4,8

Wednesday 10th Aug

Vol 4, 3

Page 316 a1

-----87c
/14/ y vlaknyenyv y pogrze
/15/chu nyepamyetalye /16/
rzekla ta pany navcze/17/
chą temv goszczowy prze/18/
bog panye gosczyv mye/19/
czye dobra myszl thy py/20/
enądze nyemaya mnye /21/
szgynacz any wam pa/22/nye
woycze y pytamy /23/ na pr-
awye Gdysz tha /24/ pany
wszwem szmath/25/ku y włā-
knyenyv y /26/ nyerospamy-
atale to/vczynyla gest ly
tho sz/28/lubyenye

OrtOssol 56,3,w.14-28

*Prze
pr. e. K.*

morely 40yth... fordrower...

-----90b
przebog /32/ albo mozely
wthem for/33/drowanyv tego
tesz za/34/rączycz albo
zączwyrdycz /1/ az do pr-
zysczyą gego prz/2/yrodzo-
nych czyly czo gest/sprawa
prawego mayd /4/ W0yth al-
bo szandzą /5/ może szyro-
thnych /6/ ludzy szlowye/
czo przyrodzonych Thu /8/
nyemaya mogą nagle /9/ fo-
ldrowacz rzeczy yako /10/
przyrodzeny gych by tv
/11/ byly a tho gest spra-
wa prav

OrtOssol 57,3,w.31-34 -

57,4,w.1-11

June

*Inve-
gn. e. Hc.*

-----94a
besz w/19/szey od mod mowy
/20/ szwych przyrodzonych
/21/ Tu gescze nasz daley
/22/ pytalny moze ly ktho
/23/ szwe dzyedzyczstwo
gy/24/gymyenyne poszwey /25/
szmyerczy oddacz perszo/26/
nye gedney apotem /27/ dr-
ugey czwarthey albo /28/
trzeciŕey a pothych Sz/29/
myerczy wszythkych /30/
mozely oddacz na kos/31/
czyol albo na czerkyew /32/
albo gyndze prze bog w /33/
testamencze albo
czogest Sprawa prawego

Przebieg

Mozely ktto swe dziedzictwo oddac na Honorjol albo na wyzhen
albo gunde prze bogu w testamentozie? Ort. Mac. 7b.

-----123b

Gdy czlowyiek bandze oza-
lowan o przyszaga albo o
glowa... albo oczokoly
bandz a o tho przyszagy
szkaza

/15/ a powod Sampyerzo/16/
wy prze bog y prze do/17/
bre ludzy, od pusczy przy
/18/szagy yvsze tey rze-
czy /19/ czo nayn zalowal
ocz /20/ myal przyszagacz
Gest /21/ k tv woythowy
kthora /22/ wyną no powo-
dze albo /23/ na zampe-
rzv czyly n/24/yegest al-
bo czo gest pravo

Some p.c. He.

OrtOssol 71,1,w.15-24

-----123b

Gdy czlowytek bandze oza-
lowan o przyszaga albo o
glowa... albo oczokoly
bandz a o tho przyszagy
szkaza

/15/ a powod Sampyerzo/16/
wy prze bog y prze do/17/
bre ludzy od pusczy przy
/18/szagy yvsze tey rze-
czy /19/ czo nayn zalowal
ocz /20/ myal przyszagacz
Gest /21/ k tv woythowy
kthora /22/ wyną no powo-
dze albo /23/ na zampe-
rzv czyly n/24/yegest al-
bo czo gest pravo

Ort0ssol 71,1,w.15-24

Janek por. e. We.

Prze

osthattek ero by zostalo miaya preboog
roszduca

1491 RK7£ VII 57

zebrać

-----9b
/9/ Kiedy potrzebyszna /10/
po ortel do wyszego prawa
/13/ Pytalysczye mozely
/14/ mnych yle tych czo ny-
e/15/ byerzą przebog albo
/16/ nye zebra yle tych
czo szebrzą /18/ Daley py-
talysczye /19/ nasz o pra-
wo Czoszszez/20/my wam pyr-
wey py/21/szaly az goracze
rzeczy czo są /23/ Daley
yakosczye tesz /24/ nam py-
rwey pysszaly /25/ y zadne-
go przysszazny/26/ką moga
szandycz

Inne
por. c. He.

Ort0ssol 17,1,w.9-26

Barer - per

Pane Stanislave pře[ž] starostan widano y yey
lud po pravdze vuzedl 1404 piek. No 801.

Prze

Yacobus... za pocrestnego, crsnego, od zadnego w sprad-
nem zawodze podessramy, ani yest naleson y prze
dobri luth... za tagego myan, drirsan y chowan.
1474 Lab. 540.

proze = prae

Kto znae moze gniew swego, a ~~proze~~ ^{proze} strach,
swój gniew swój rozliczyć? Fl. 89, 13

(quis novit facultatem ~~suam~~ irae suae et prae
ardore suo iram tuam di numerare?/.

przed strachem twoym gniew swój
rozliczysz Pr. 1. p. 89, 11;

przed

Prze

A ye sz mnogò twarzò czudnò, ..., szòga
w m;szò prze drugiego, szukajò kòsza
lubego Słota w. 32

Prze cf. Przed

1434 Pozn nr 1441

free

A vinyl etc free ^{car} glycerin Cassin

propried ?

IV Reg 13, 11

Bab 214 6 21

Зме.

a муфромовските фоме

осекриваите миве [non confun-
das me ab expectatione mea].

Psal 118, 116

M. W. 38. 16.

(44): 45

fine

One (fine) kind, near pronyss?

B2 Nek 2, 4

1
fine kind, near
roco?

Uaj C2 ego redasi!

Pre = de

Ta klątwa jest o świeckie pomijające
rzeczy, „ale ni jest pre niebieską-
światłóć” [iota maledictio de rebus
est caducis, non est de celestibus sem-
piterne lucis] Rom. 27.

D

Prze

Nie lekajcie się prze moje krolestwo, bo by moje
krolestwo było o tego świata, bęgi moje napraw-
dę odjęli by mi; iż bych nie podan rydom
Rom. 780.

Prze

Christus... rekt: Gospodnie serce moje...
wierzy na moją duszę, że jest niewinna.
Tego dla prze mnie nieprzyjaciele wyzwol
mie Rom. 610.

pro

pro gusni lyosi orucyly
myedzi kaplami ... na olyetoi dreeang

pro: proeto

Feb 10, 34

Sotter ego misimms Bab 302 615

Boze (pro: przez?)

przepryrodronego grzechu

e. 1420 } R. xxiv, 83.

~~Jag. nr. 1299. k. 30~~

~~Br. kar. św. t. 46.~~

Rozpr. 24 str. 83 pocz. w. XV

2632

~~Mar 4, 4/2~~

22.

ber

Pre (= Prer) -

Linee ulteriori pre dalsego + ca 1428.
Pril. I, 483.

Prze

Statuimus *quid si quis citaverit
vel citari procuraverit aliquem
sine legitimo actore vlg. prze powoda,
taliter citato ipse citans vel pro-
curans talem citacionem XV vlg. pantna-
dzescza penam solvere teneatur XV p. ~~pr.~~

pr. AKPr ~~ii~~ ⁵⁵⁸ 559

Prze

Aput homines

(przewodpena)

autem procul dubio minor erat

XV med. Gł W noc 24v

Prze

przeprzestana
Sine intermissione orate

XV̄ med. Gł wroc 37r

Prze

Ponam sedem meam ad aquilonem et ero
Altissimo similis. Ob quam superbiam de
celo est eiectus et irremissibiliter
a prze opusczena in inferno est submer-

~~54r~~ sus XV med. G1Wroc 54 r

Proze

~~Proze~~
= bez

locum hamito iudicio ... viceadvocatus re[co]gno-
vit, quia sedens ipsum detinui alias proze byera

1464 Torzesin. 74

~~W. A. Van~~
proxe

ber

Davysx wrythky proxe lutosery,
nyl crymyvncz srathney mylosery

MOKY. T. 191, 347.

~~W. A. Van 347~~

Prze

Przepisanych obranczy - sinete
bez fissanich obrzeczow B 14 M P K y 110

os 3,4

cf. Bez

Prze

Jego święte ręce związali opak na grzebt,
aby im Pilat wierzył a proe wrytki iasoby
ii by ji umorzyl Rom. 750.

Prze (?) [Pro: przeciw?]

Christus... rekt:... Weiry sjece, wie nie
podług mej winy idę na mekę, ale
tobie ofiarowan dano (!) obiata pro ~~me~~
~~niewinności~~ [Pro: przeciw?] mej niewinności
za winy greszących Róm. 610.

Pre

876. (639) Jaco mye Stanislaw vinowat syetmdzesanth gr.
przedw grosu polowicza pwoługroszczych(!) apolowicza wdrobnych
penędzy racoyamstwa(!).

1438 Zap Warsz nr 876

Prze

560. (189) Jaco sza mya Stanislaw nieraneczyl gotowych
pyenandzy wlozimirowy ale pyacz kop przedzesanczy grossy
bydlem. — Jacom ya przitem byl Stanislaw neranczyl gotowych
pynandzy (!) zamarczina wlozimirowy ale pyacz kop przedze-
sanczi grossy bydlem.

1442 Zap. Warsz nr 560

przed

Tako † Jacom przitem bil ýfze |
lutek neranił Thomiflaove | zoni
ani prze ýego moczø. výfzedł |
szwego domu oth fwých [v] vřit | kw
Iste, qui presens fuit.

Ad testimonium testes: Tako † Jaco
to fwatczýmý, ýfze | *ut supra*
supra (!)

a) L. 2173: Jaroslawicze.

v (leg. z swego)

1388 Nosician w 107

Prze ?

prze z instr.

Lulek nie nauil Thomistrave zoni ani prze y ego
moze wytrzed swego domu.

1398

II W

2178.

Przed

522 Tako gemu pomozi bog yfw<an>-
{ti} | † iaco{m} se nezamowil prze<u>
pani | Czarnkowskimi Janoui praw |
bich vfm krziwen |^a

1401 Poznań nr 522

June

June wielkió, Starościzó
y June wieli gazono jatrucz

Gen 48, 10

Bale = przed
a June Starościzó

Bab 416 24

Pro = pro

Jesus rekr? im: ... Siedzieć na prawicy mojej
albo na lewicy nie jest me dać wam
czuć... ja by [pro: jakoby] pro was, i żeście
mi przyrodzeni [sedere autem ad dexteram
meam vel sinistram non est meum care
vobis quasi pro vobis, id est quia propinqui
mei estis] Rom. 402.

dh

Pro = pro

To jest gwiazda, ktorai miata
spokolenia Jakobowa wymiadi pne
ten swiat s kryste [j] diewice [hic
de Jacob oriens est figuralis stella,
qui pro mundo natus est de virgine
puella] Rosm. 67.

Prore = propter

Matko moja miła... wiele wesela s to.
bę ostawię z moich swolentow, którzy...
w mie wierzyć a tobie prore mie będą
barzo radzi słuzić [in me credituri
qui sunt et tibi propter me libenter
servituri] Rom. 171.

Prze

Alii Iohannem baptistam propter eminentiam vite proprie przevyffokego¹ sywotha, quia ita sancte vixit, quod Christus putabatur. Alii autem Helyam propter evidenciam proprie przovkaza-nye² moczy potencie, quia ignem de celo misit super potentes vel peccatores. Alii vero Ieremiam...

*wyf*³

aut... Elyseum propter excellenciam sapiencie

XV med. Gł Wroc 55v

Prore = propter

Stworzycielu moj, jen jes' mi t'o'mik dy =
stoty, prore cie dusze moje s'labit [vovi-
meam animam propter te creator, deus qui
munditie semper es amator] Rom. 35.

Pre

Ach, co sie wiele tego stalo przeci
stworzycielowi pre Laske swiecką! Pozn.

685.

Proe = propter

Ale wzięwy ją [sc. jad] rozleję wężem
(vevasha) ręce w ogień i zostawię go
sobie mało proe moje przyzore [mo =
dicum mihi propter dubios casus...
reservavi] Rom. 106.

Prze

ale Jesus odpowiedzenia jemu nie dał le prze czwo-
raka rzecz. Rozm. 843.

June

Smartli so' na jinsi June (per) dugy
obochod dragy B2 Jos 5,4

Proze

Proze cresc - causa discipline i. e. honoris.

1421 mpxy 83 .

/27/ Gdy przyszasznyczy
/28/ za swe albo zaposz/29/
spolne pyenyadzye /30/ po-
szla po prawo /1/ Syroth-
ny czlowyecz cz/2/yaszko v-
ranyon tego fol/3/drowal
woyth przez swe/4/go rze-
cznyka prze gego /5/ szyro-
czstwo wydzacz gy /9/ Ban-
dzely przyszaszny /10/ woy-
th od swego pana /11/ wyn-
owan przed prawem /13/ Da-
ley o thym rzeczny/14/kv
mowymy prawo g/15/dysz on
tho vyznal przed

OrtOssol 20,4,w.27-30 -

21,1,w.1-15

fine

-----171c

SJrothny czlowyek czyasz-
ko vranyony albo wranyon
tego foldrowal woith

przesz szwego czlo/15/wy-
eka tho gest rzeczny/16/
ka przegego syrothstwo

/17/ y ostrzegl tho wfol-
dro/18/wanyv w wyschylaly

/19/by bolescz a by tesz
mogl /20/ v wyschycz za-

lobą ate/21/mv ozalowanem
mv czlo/22/wyekv vdzalano

dzen /23/ do zayvtrzą Te-
dy przy/24/szedl przed

prawo komv /25/ dana wy-
na

OrtOssol 90,2,w.14-25

File (p. c. A.)

Prox²,

dicitur autem frater Domini

prosobnoex

< propter >⁵ prerogativam et
(pr na wy ss ze)⁶
excellenciam sanctitatis

XV med. Gł Wrocław 33r

⁵ Tak w rękop. zaw. pr na wy ss ze.
Może Pr na j wy ss ze?

Præ.

praemotioribus

propter auctoritatem officii

R. ~~XX~~ 242.

fine

Nye upozluchaly sego fine nōdrenye
olucha a fine dralo finetnarde

Ex 6,9

pro

pro David de Luigi Negro

ne otcuracay oblysa
- Negro Crista
propier

El 137,10

in. Pub

Pre-propoter

Pre-rathkor (sic) a trochay -
propter raritatem et paucitatem.

$\frac{1}{2} \overline{xv} \text{ sic } \overline{y} \overline{v} 280$

~~prezeg~~

1) prezeg

1449 A.XXV 164

Wydziałowa dawna w jednolitym wmyśle
~~af. bog~~ (prezeg, SKJI 57 (qui exhorta-
XV med.) tur... in simplicitate
Rom 12, 8)

2) prezeg pana Jezusa : 6.161

Prosimy was y poproszamy
~~prezeg~~ pana Jezusa - in domino Jesu
(I Thes 4, 1) XV med. SKJI 73

pod Bog jest kartka

Lagard

Prze bog

Prze bog

Prasnowy, tego cy trimańo
y wyele mił prze bog dawano.

Aleksy w. 124

pod bog karłkajst

+

~~Pretoq~~

Telci gdi stala ossada pane byt gostkey hy
Paskowa ledi. poslali comornika hy vosnego
do Paney hy do Paska prossacz gych prebok
aby gim othfuscili prissangy hy kgenew
pirwey nishi postli hy ius coperi pocerati
Inamonowacz za nimi

1398. Bibl. Waror. 1861. III. 34.

pod Boq kartka jest

Prebeok

Nicolay prosil prebok, by mu odpustil
porisxigq 1402 Matk. 117.

pod Broq karfka just

Przebog

~~Przebog~~

Gdi wlodika zabyye slyachczyca...pokoran
na vczynycz....a na prosycz prze bog,abi
yemu obrazenyje otpuszczono (debet petere
propter deum,ut sibi indulgeret) Sul 93

+ mi wch

Przebog

Gestly bōdziesz myecz malo, takez malo rad
udzelyay przebog (si exiguum tibi fuerit,
etiam exiguum libenter impertiri stude)

BZ Tob 4,9

Pre bog Josef ... syn Jakubow..

Pomaga z kardennu, ktokol pre Bog
pozio dom. 31 pre bog

pod Bog kartka jest.

+

Okroło przesławni, koto nye bogyn
Pne - szmeruy,

✓ A wrakasz pne tho racryl ~~na~~
szp na then swyath nanderyer
y stpnyer - 1451 mec. Dod. 105.

Pre to

Dziwica Marja... poręta wolać ne-
kacy: ... Ach, miie nędrnej, smadi jestem
pre to Marja werwana, ab am ari tudine
od gorkości Rohn. 740.

Przeź (bea)

534

Tako mi pomozi bog yiwanti † |
czfo mi mowil. wzegnew bich |

namen¹⁾ bral. to mi mowil prze |
fzmecha¹⁾ |

1402 Po 24 w 534
Pień vj m 257

pro

pro ^{omnes} othno uere. ~~o~~ba uere
propter negligentiam expiationis

In gl. 156a

Prosep = pro

Martinus kmethe ... fideiussorem posuit ...

pro comminatione alias fore g[r]ora

1446 Tyn ^{Wol.} ~~Wol.~~ 16.

Przed

?

{kedy}

Then yfti marek|przewedze Swath|
kÿ then Rotha thedim | nawrfzchw
pan potr p^{re} | pÿfzanga (!) Szaffra-
nyecz | nyema othbywacz Szad | na
dawnofeza Szemfz | ka yedno oth-
powedacz | yako nalepy hwmÿe |

1647a

1444 Pozn no 1647

Przeź

Sed sicut bonis necesse est, ut
meliores etiam per ^{preuvaranje} contumelias⁴ existant.

XV med. Gł Wroc 18+

⁴ W rlygn contumelias

Pre

Chcesz nyceniasty widrecz pne kraszó
tegdí pamýdtaý, ýze tanita) od swego
brata czystotó szgubila. (pro Tamara)

1/2 XV. Glog. fecs. Bibl. Warsz. 1873. III

Prze.

Prze wielkosca ma y ó, riego.

1140 R. XXV. 242.

Prze (cum acc.) = per

prze ostawicznó navalnoŝ
(per tempestatem turbacionis)

ca 1461-67. Term. 96. v.

$\frac{1424}{108}$ / *V. Mrs. V. 96. v.*

Prze (cum acc.) = per

prze lakomstwo

(plur avariciam)

ca 1461-67. Lem. 96. v.

$\frac{1424}{108}$ H. Ans. ~~45. 96. v.~~

prze

per continentiam

prze wstrzymanye R. XXV. 181.

~~0. 414 k. 301~~

~~Brückner Kaz. śr w. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 181~~

2822

Prze

4 per vocem przemolwoz =

c. 1420 R. XLIV, 81.

~~Jag. nr. 1299 k. 4.~~

Br. kas. sm. 1. 44.

Rozpr. 24 str. 81 pocz. w. XV

2202

Prze

Incommutabilitates prae nycauro =
Ornye 1454 R. XLVII 352.

Prze (summa)

Temv na swadomye a prze byepw gystotu nasze
pacyth k temv lysthovy rawyeryti karalyomy.
~~Spa. Rom. Sp. III. 335.~~ 1498 Sp. III 335.

Pre jazy

f p

przezasz - qua mediante

~~(prze jazy ft)~~

c 1455. JA. 14. 495.

~~ok. r. 1455~~

727

~~ARCHIWUM B. 4. 5.~~

-----165a.
/26/ NJetrzeba tego po/27/
zywacz przetho /28/ a za-
powyiedzano/29/ly komv ge-
go gymye/30/nye a on doma
nyeb/31/yl albo nyeposz-
wan /1/ A to gymyenyne oz-
alo/2/wano szlowye prawem
/3/ doszyagnyono a on by
/4/ o them zapowyedanyv
/5/ nyewyedzal then mo/6/
ze szyą zaszyą kswemv /7/
gymyenyv czyągnacz /8/ a-
le ma przyszancz ysz /9/
byl

tako daleko ysz nye mogli
pyrwey przydez-----

Ort0ssol 88,1,w.26-31 -

88,2,w.1-9

Prze z Rk.

Σ 007 Mac 120

Prze

Tego całowycza [x. yal] burgraby prze
jego nechy odmyany

Out. Br. VI 390

~~IX XI XII III IV 390~~

-----196d

/1/ PRzyszasznykow /2/
gest ortel spraz/3/wyedy-
wy a /4/ tho strofowanye
nye /5/ mą moczy podlug
prawa /6/ yako gest prawo
mayd /7/ PJtalysczye /8/
nasz o praw/9/o thymy sz-
lowy geden /10/ czlowsyk
gosc przysze/11/dl do
myastą Tego cz/12/lowyeka
Burgraby /13/ prze gego
rzeczy odmy/14/any slowie
ysz mye/15/szal rzeczą

Ten czlowsyk zobowyzal
szyą wyatcztwe lysth vka-
zanyą od myastą kkryburgkv

OrtOssol 100,1,w.1-15

@Lma 136: press

Jane pr.c. Ac.

Prze v jen

Przeł. Przełog

Prze of. Przed

Prze cf. Prze to $(\tilde{z})/(\tilde{t}_0)$

Prze v. (n)toż

Prze v. Przetoz

Pore of pores, pores, pores

Prze ^{Co} ~~Prze~~cz

Proc. Pzen'zeto

Prze of. Przet
Przet by
Przet iże

Prze of. Przetoc'
Przetoli
Przetoz
Przetozci

Prze J. Przetociem

Præ. cf. Psetozito

Pre of Pre2

Prze cf. Przy

Przebaczyć-
przebaczywszy
perpendentes - ca 1428, Prof. l. 1493.

glossy / około r 1428

MAL. Zab j polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str. 493

+

631

Pnebacryc'

perpedentes

pnebacrywszy

ca 1428

PFI 493

Karte a 8

Przebadac

Przebadana pilnować z nimata diligencja f. 1436 / R. XXIII, 276.

Prozebić

* Prozebitti domum [= dab-]

1345 ~~Handl~~ 3, 81

H. L. Pom

* Cysebyte dant

1345 ibid.

sprawa w Bibl. PTT

Przebiec

~~Gęsta~~ Jaco Swanthosławowu radó
Dzi kaznó..., ani gego vedzenym paney Macesławe
rôku przebito ani gey ran dano 1401 ~~Diet. 571~~
Rytdr nr 156

Præbić
Præbity

1

manus mutilata

vg. præbityha

1424 Arch Cestr Crac II 230

1424 Cestr

230.

Prebić

?

pregit vlg. prebyl

1426 Arch Castr Crac II ~~479~~

1426 Cstr

179

Præbic'
Præbity

percussum al. præbitq

1429 Arch Castr Crac III 887

1429 Cstr.

887

Przebić

— ibi invenies ... aurum certum,
et ibi undique ubi per percussa est
a~~tra~~ przebito arbor plynem,
invenies, quod quaeris. DE LAB. III, 356.

Przebiec

XV mod.

Rzyse przebieg = cuneos penetrabo | R. XXIV, 359.

Transibit

Przebyegnye = transibit

1471, MPKJ:V, 89.

X 28 (veniet, fsc. Assur, in Aialh,
transibit in Magron Is. 10, 28

+ Is 5-13 P 28

Przebiec - evolvi

Pakliti nye viplacit, a rok bi przebyegł, ~~supra~~
(anni circulus fuerit evolutus) supra dierzecz ma
ge B2 dev. 25, 30.

5322

+

~~cl. fo. fo. 4. 5. 3.~~

Przebieg

cum agris, pratis, campis, silvis, mericiis,
gavibus, quercetis, rubetis, virgibus cartium
spastrami et cum fluviiis, pisciniis...
z dolynami, montibus y ronnoseria
my et cum aliis przebiegu ad eas villas..

1407 rok. VII. 57

Archiwum bernardyńskie. T. VII

Dyplomatarysz Rok 1407 str 57

16

"Text dokumentu ten wyjąty z powstania Lvgm. I... 1515
parto ronez z wyjąty Lvgm. Aug. ... 1549... pierwszy przysięg wi. jag.
jui Lvgm. I tytuł w kopii przedłożony 1811!"

~~n p p~~
prebiegai

1317. . . Sux dixit, quia eadem bona
tenet Lyppowce, ab aliis suis pre-
decessoribus et tua mater fugit ab
eis alias prebyegala . . . quod mater
mea ab istis bonis non est fugitiva
alias nyeprebyegala

~~ARCH. XIV.~~
144 SAGZ. XIV. 162.

Archiwum bernardynskie. T. XIV

Zap. sądów LwoWskich

R 1445. str 162.

314

~~1711~~
Przebrzeżan

quod villa Kronathyn
erat patris Petri... et eadem villa
post patrem ipsius fideiusserat matri
ipsius et erat possessa per matrem
ipsius et nunquam est perambu-
lata alias przebrzeżanę nec nullo
iure aquisita

~~1711~~ GAGZ. XIV. 214

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sądów LwoWskich

R 1446. str 214

412

Przebiegai

(Frater Dorotheae) respondit: non est valens a. nyegodna
ipsa Dorothea dotem et hoc pro eo, quia ipsa percurrerat a.
Przebiegala, quia fuit inter stipendiarios et aliunde ubique
voluit et absque voluntate... fratris sui post virum (d. j. Zamař)
iuit. .... quia ipsa curabat et percurrit a. Przebiegala
et fuit benevole ubi voluit.

1487 (AGZ. XIX, 259.

Przebiegai sig ?

Ne przebiegala tożmou dis-
cussabat in. xv R. xxiv, 69.

gag. nr. 1619 mac. 2 grocy k. 309

Pr. Kas. sio I 32

Rozpr. 24 str. 69 pocz. w. XV

703

fol. 309

non discurrerent neque begala (p
per corras et plateas,

scribitur h
supra mensuris

PRZEBIEGAĆ SIĘ

Secundum est debita clausura et significat diligentem custodiam, quam in se habuit, non enim discurrebat ne, przebegala szc, per coreas et plateas, ... sed in domo clausa mansit

1/2 v. 88
2/2 RXXIV 69

XV in.GlKazB II 111

Probiegdy

Probiegdy = expertus

1471, MPK J. V, 83.

Vir in multis expertus cogitabit
multa et per multas didicit
enarrabit intellectum.

+

Lulus 25-35

BS

Prebirać
Prebirać = dividicare

W ujęwaniu (krzywa ny v) miał wielkie
władzenie... ani prebirał między
karmiami [In victu Jesus tenuit magis
nam parcitatem... nec dividicabat
inter cibos] Rom. 158.

przebierać

przebirac

Quod ... Nicolaus abbas et suus
conventus fluvium... debent... libere
eis reformare pro ipsorum commo-
do et mundare al. przebiracz
et immundicias ad rippam inferio-
rem proicere

1446 DokM^p III 177

przebieranie

prebivanje

Reparatio seu mundacio, al.
przebyranie, fieri debet bis
in anno

1446 Dok Sup III 178

Przebiewanie = acceptio

Reprobat acceptioem personarum tampe prze-
bywanie w ludziach. c. 1450 Art. IV 578.

x

~~praelector~~
praelector!

penetrabo

praelector R. XXV, 181.

~~Brückner Koz. str. 3~~

~~Rozpr. 25 str. 181~~

2846

~~Quod. 414. 303~~

+

XV p. 107.

wāta' ōi, mehihi', me dōhene' ōi;
meho' ōi, meji', i'p'hoi', dōhēd',
wōi' mehi' ōi' ōi'

Penetrabo omnes inferiores
partes terrae.

Ezechus 24, 45

Przebieżec

Johannes... Janussius... fideiusserunt...
statuere Mathiam... ad ius... quidquid
domini decreverint, usque ius per
transibit vlg. alior prawa przebessi

1403 Ksiaz Pozn no 1351

A

Przebieżec'

Quousque jus fiet inter ipsos volg. az prawo przebeży
1399 dekr. II, № 1300. Januss s Czeleiem rżeril
Stascowi za Simuna postawicz gę przed prawem, az
prawo przebeży 1403 piek. 451.

+ L. m. j. +

Porebijai

Porebyal (dunil... ebur) pp. xv. R. XVI, 345.

Pneljal duxit (ebur)

L

X v p p r i

Prebijać

Mógł miły Chrystus rzeć onę przymowę
pospolnego ludu: prawda prebija głowę
a dobry uczynek szyć. Pamięć Pows. 684.

Porzebijać - irruere

K niemu mowyl Achis kral: Kogocz dzisz porze-
byjal BZ I Reg. 27, 10.

In quem irruisti modie

5923

Porzebijai = porrigere

Porzebiya (quod porrigit ad infernum) Gn. 9. 134, a.

Przebijac'

(sc. Iesus Christus)

Iesus Xpus

Ciolo mayaneri nazretliche z obliqerim ber wschego skmarstereña a ber
wschegj zawadi yetk rumyonoskel umyerna prebyyala ^{du} Iwisch. Nr 2157.

XV

[quam rubor moderatus venustavit] ?

vide Pausan. ^{hork. d.}
1821 + 54
1875

Discrimen habens (h) medius
capitulis iuxta morem nasale wo-
rum / frontem planam et pec-
nissimam cum facie sine naga /
et macula aliqua / quam rubor
moderatus venustat.

Przebi^{jac'}

Nam pura et devota oratio est magne virtutis
tis, quia celos penetrat, aures dei intrat,
petita impetrat, yakossczye w nyedzela xxx
przemynala slisszeli, yze przebya nyebyossa
XV p.pest. GlDom 61

+

Przebijać

Omnis oracio si pura est... celos sine du-
bio penetrat przebya

XV p.post. RRp XXV 182

k. 321r

Przeboj = Antistrix

clpa podrisboj

et turris usora

Antistrix ^s przeboj 11/2 XV R. XLVII, 358.

XV p. pr.

+

theologiae perit antiquitatis

Розебайе

Розебайе = vincula | 1444 | Р. xxiii, 306.

+

Preboje) ? cf. Groboje) ?

Prober

Alber 124

Prelig of Pre

~~Przeboić p p z~~

~~non genuit przegrod~~

vacca vaccam cornuauit alias zabodla et vitulum
alias czelya in ipsa vacca przebodla

1438 Skupp

~~HOŁCBI II № 2758~~

~~Krak 1438.~~

681

10
II
II
II

Przebośi

1669. (361^v) Jakom ya Nyeprzebodl (?)² krovy < gnyadej³ >
katharzynye zenye Mykolayovey de Brzvnyno wasznoczy jako
polkopy < gwalthem > Thako my po etc. — Jako ya tho vyem.

14912ap Warszawa nr 1669

² bod poprawione, moze na: ko

³ na kniaz moze być: dy

Przebość 'perforare'

perforare, przekłocx, przebosox

c. 7500 Etz. ~~Sto~~ 78

Превои

Роднамама, рана, Јеко
Пунжун, Кхонус, дла, одручену
схуата... востну, преводуан
ex XV Катун. 293.

Przebovii - perfodere

Przebovii gy ia kopygym ku zemy Pz I Reg. 25, 8.
Szaly nadziei' matz w luyure Treyaney... na
myemzeto (!) w zlegnyely erlawyek, zetyre syf
y wnydze w gego r'k' y przebovii i' ib. II Reg. 18, 21.
Pabrit sego Saul, abi Davida przebovii kopygym
k syenye ib. I Reg. 19, 10.

5221

nunc ergo perforabis eum
lancea in terra semel,

pro operas in baculo harundines atque
confracto, de ipto, super quem, si in-
cubuerit homo, comminutus ingredietur
manum eius et perforabit eam?

Nisusque est Saul configere
David lancea in pariete (et
declinavit David a facie Saul)

Przebrać

Spinus

Sciotha ne przebrał nec habet utilitatem 1389
Paw. III, N° 1450. Przebrał mediam marciam,
et propter dampnum popatł 1394 Paw. IV, N° 207.
Ne przebrał tego schanszepna rzeczca, ani tego wzitek ma
1397 dekuz. I, N° 2396.

Prebrai

Jaro tyc o glowa yedual y prebrat 1298 / 1877.
VIII, № 7252.

*

Przebrać

379. (W 2, 83 r. 1432) Octori kon thomek (wceradzoni) nam[ø]
załował zathem ya penędzy (nyeprzebral) nepobral alle za swoy.

1432 Zap Warsz nr 379

+

Przebrać

Jako yā tho wem o cTori kun (wcradzoni)
Ihomek nya Borzima zalował za then
on pen dzi (nye przebrał) ne pobrał
alle za swoy

1432 Zap Warsz nr 380

+

Prozebrai

Capitaneus dixit, quod tu prozebral penam,
alias chasba

1455 Tyn Sagd. 167

Przebrać

Sbythna capytula.. polski popysana, thy opuserywsky, orwo
sz nych przebrawszy, myedy dzyrszanthymy szapolozona
Sul. 62.

Przebrai - eligere

Przebraaw mōtre przesyłne ze wstrego Izrahela, +
y wznowi syq przecyw Syrskemu Bz 1 Par. 19, 10.

Spitur Joab... elegit viros fortissimos
de universo Israël et perrexit
contra Syrum.

5925

+

Przebrać

Yacom ya ne przebrała plocha 1417 Ks. M. - Tm. 2754

Porebrai tiq- transmitti

Gallaad

Pores vrekp dro porebral j qechal ku gorse (BZ)
Gen. 31, 21.

Jach... am ne transmissio, perperet
contra montem Gallaad.

5928

+

~~Prebrnaji~~ (?)

Prebrnaji - transire

Prebrnaji sem Jordan tento BZ Gen. 32, 10.
Sesslata spjeglerra i gori, a prebrnawssi
Jordan, prislata ku Josue ib. Jos. 2, 23.

OT: prebrnaji sem jordan
transiwi Jordaneu istum
nde
Descerunt exploratores de monte
et transmissis Jordane, venerunt
ad Josue

Brzebroda

λ Optinuit lacum ad Chomaneriere a limitationibus
usque ad Brzebrodi 1388 dekr. I, N° 409.

λ Quod Bartholomeus ... jure et judi-
cialiter

Prebrod

A vado Prebrod vulgariter nuncupato. 1358

Kod Nr. III 106.

Item a metis in fine Blorino
super viam que vadit a Prebrod
versus Strelnam ib. 106.

Prebreze

das do grundlich gelegen ist na
prebreze an der alde Weisil

1449 Crac Art nr 417

przebudowaci

Jacom. ya przebudowal na to bu-
dowanje | yo X marcas
Testes: Jaco to fwateza?

1424 Rościan nr 1028

przebudować

of przebudować

Kości nr 105

† Jaco[z] nate rolø czofzm mal
oth | Czandza Opatha przebudo-
valem | taco vele iaco trzy grzywny

L. 2165.

1398 Kościan nr 104
105

Przebudowac' v. Przybudowac'.

Prebyci - habitanci

Tu prebydcieir bylko crasow s uym BZ Gen. 27, 44.
Zapori sydal Raquel Tobyaara, abi za dwye nyedrely
u nyego prebit (mararetar) s. Tob. 8, 23.

5928

+

Przebyć - traverser

Ne mogł Jaschek przebiec w tuż dw niedzeli, kedi
mala listh daec, przeser rzekę Vartoh 1412 J.A. VI, 215.

„przeprawić się przez wodę”

Przebyć = pertransire

Nullatenus per Viam pertransire, vulgariter
przebiez, potuit

14 28 Mon. Jur. V 136

Przebyci

... yuzh thv chera pyzrypyeva maka...
... vmezo osvva nadvorre,
golyu nyepzebil ramorre.

Aleksy w. 163

Przebyć

Proszę sea namy Baga, bance thy nama koga, bychom morze
przebyły, do nyeba przyplynaly R. 214. 69.

ca 1500

Przebyć

Byen syf ku Labanawy...
do Aram a tu przebφdzisz
(habitabisque) tylko czasow
s nym

BZ Gen 27,44

Prebyć

A zaprosyφgl Raquel Tobyasa,
abi za dwoje nyedrely v nyego
prebit (ut. m. duas hebdo-
madas moraretur apud se)

BZ Tob 8, 23

Przebyć = demorari (demorabitur

to wewnątrz przebyć przez a do wnętrza wesele

Fl. 29, 6.

3,

'pactwać'

sim. Pub

Przebyć = commorari
(qui habitat)

Yensae prebitwa w pomocy najwizszego, w zakre-
sionu boga usba prebpdre Fl. 90, 1 (commorabilis)

sim. Put

Porzebyć - ~~permanentes~~ ^{*} ~~permanentes~~ _c

Duży zornio! ale ty przebedyś

Publ 101.27.

(permanes, Fl: zostanesz)

Przybyc

Przybyk mily [dn̄s meus ih̄us] ^{Th̄ XV} P. XXII. 335

XV p. pr.

Przebyć (?) - prebytek, cenaculum.

~~pre~~ prebycz-

+

(cenaculum. 1476, Akad. III, 108.

Maciej z Krzepic

Polkowski Katalog Rękopisów

28

Kapit. Krak. 150 w XV rok 1476

Przebyt = incolatus (incolatur)

Gorze mne, czy przebit mogą podwożyć się gości,
Fl. 119, 5.

sim. Pub

przebywał gości i przebywał gości
w Cedar

cyfry: porostawanie
Tunicki,   i przebyt

Przebyt

A dacz racsi, gegosz prosimi, a
na swece zborni pobith, po
ziwoce *raski prebith (Bogur C: przebyth)

Bogur A. B. D-F;

Prebytk domilium)

A gęgoty prot mi a na swecze
Boviere. par rari Lpo szwoere rajjiski prebytk
~~in. xv Jag. 1619. Bogus. A B D E F~~

prebytk ib. C.

Przebyt

Y vsaynyone yest w pokoyu
myasto yego (sc. boga), a
prebyt (habitatio, Fl: przebywanie)
yego w syon

Ps 75, 2

Przebyt

jednocy albo wyspowow^o sobie
* nysbeske przebyth,

*1) cryt. wyskowai.

$\frac{1}{2}$ $\sqrt{w}$. J.H. 12, 144.

XV, p. post.

Prebył = habitaculum

Zblandzły st na poszwy bez wod
drogy mała przebyła, ne naleśly Fl. 106, 8.

↑
habitaculi

Sim. Pul

miasto prebyta c miato
~~miejsca~~ zamie-
czane,

Prebyt

I wywodł gye na droga <prosta>,
bychp szly w mesto prebyta
(in civitate habitacionis

Fl 106, 7
sim. Puł

Prebyt

I posadził tamó łacne
y wstawyły sę masto
prebyta (civitate[m] habitationis)

Fl 106, 36

sim. Pur

Przebyt = vita

<ciasa>

Wyerre w... Vmrtwich wstanye, a potom
~~wy~~ wieczny przebit Amen. ~~1777 A. 7 72.~~

Wyerre 9, 12

xivth ^{1, 3-8, 13, 14, 17, 18}
wczni

(weds in ... resurrectionem, vitam
aeternam Amen)

porozbyt = tabernaculum

Pokazali są porozbyt ymensa twego i. 73, 8.

(tabernaculum)

sim. Pub

to w czym ry mieszka, przeluzna
budynek mieszkalny

porobyt = habitator

Bo

Wybrał gośd pan syon, wybrał gośd yf w porobyt sobe
Fl. 131, 14. (Wslawyly yf maro porobyta Fl. 106, 25)
(constituerent civitate habitatorum). ~~Dragy
maro porobyta maro Fl. 106, 4.~~

(in habitationem)

sim. Pub

Przebyteczny - habitabilis

Alje opyfoz synonye jsrahelscy
Gedy erbydozeczy lyat. manog, dolepit bity nye
porysly do fremye przebiteczney. Ps. 16, 35.
(in terram habitabilem)

5329

Przebytek

Iszcz kalsde stworene, gdiszy
ono ma porodsia, szukacz ono
szobe prebitku, gdesbicz ono
p nem *othpocynoło

Gn 36

Prebytek

Imperator ecclesias reparans
ad propria remeant do suo
^x 120 prebitku navroul

Qu gl. 143 a

Przebytek

Gospodnie, kto będzie przebiwać
w prebitrze twóim (in tabernaculo
tuo)

Fl 14, 1

sim. PuF

Prebytek = habitaculum

W wyedrzez ge a nadrysz na
gone dredrychtwa twego, w wyelny
twardem prebitere twem (in...
firmissimo h-o tuo), * ktorosz
uczynyl panyc

Bz 2x 15,17

Prebytek

kt shunzi polosait prebytek
(tabernaculum) hooy

Fl 18,5

Sim. Pul

Prebytek

Bo seril me w prebitku
(in tabernaculo, Put: w stannu)
swoim w dzeu zlich zasciesil
me we seriu prebitku
(tabernaculi, Put: stana) swojo

Fl 26, 9

Prebytek

Obredl iesm y offerowal iesm
w prebitku (in tabernaculo,
Pal: w koszczyelce) ~~swietu~~ iego
offerę

Fl 26, 11

~~Do~~ Prebyteri

Ab inicio et ante secula creata sum
et usque ad futurum seculum non
desinam, et in ^{prebitlu} habitacione sancta
coram ipso ministravi.

XV med. Gf Wroc 105 v

Przebytek = habitaculum

Z przygotowanego prebitka
(habitaculo) swego ustrzał
jest na wszystkie

Fl 32, 14 Pul

Prebytek

Proto bog skazi ze doconera,
wierphi eze y mynere eze
z prebitka (de tabernaculo)
nego

Fl 51,5
sim. Pul

Przebytek = tabernaculum.

Pokolenie moje... obłożę go żel odemna, yako by
przebytek pastuchow Fl. 82. 12. W stancii przelom
przebytek sway Fl. 81, 52 Bog... wyuczenie z przebytku
swego Fl. 81, 52. Wzrost me w przebytku swym, Fl. 81, 52.
w dziech ciekawosci me we sercu przebytku,
swego Fl. 81, 52. Biorz ze przebytku z przebytku
swym Fl. 90, 10 Gaspard, Ato bode przebytku
w przebytku swym? Fl. 11, 1. Offerental icum
w przebytku jego offerent Fl. 26, 12. Kasa mily prze
bytku swego! Fl. 85, 1. Zrzebytku (!) gich od
poczenia me z poczenia Fl. 48, 11. Wzrostu swego
swego y prawdy swego, ex testa me przemiete... a pre
bytku swego Fl. 42, 8. Wzrostu icum odnawianu bode
wse bode w przebytku goscinnosci Fl. 23, 11. Pochy
pochyly wzrost adol gich w przebytku swym Fl. 11, 12.

Prebytek

Wiedzen ge y wscerysz
na górze dzedycastwa twego

matwardzego prebytku

(firmissimo habitaculo) twozego
Ex 15, 17

Fl Meys 20

Sim. Pub

Пребытек = habitaculum

Весми на мѣхъ гране і шѣптіней
твѣхъ шѣптіней ꙗ зъ високости
мѣсѣческыеръ прѣбитѣа (de excelso
caelorum habitaculo) Вѣ Деут 26,15

Prebytek

Ty vslišxi^{ch} ~~gich~~ (pro vslišisz)

Z nyebyos s prebitka tvego
tvardego (de firmo habitacu-
lo tuo) modlytri gich

B2 II Par 6, 39

Prebytek

Y priszle modlytwa gyele
gich do prebitka myfitego
myebyeskego (in habitaculum
sanctum caeli)

B2 II Par 30, 27

Przebytek

Cze iesta me przewedle y dowedle
na gort swedle twoid y w
przetitky twoid (in tabernacula
tua, Pul: w stany)

Fl 42,3

Przebytek

Erzebitky (tabernacula, Ruf:
stanowye) gih od pocolena az
do pocolena zwali sŏ ymona
wa w zemach swogih

fl 48,11

Prebytek = habitaculum

Bo Lichoti s prebitrech (Puf: w
prebytkoch) in ho-is) gich

Fl 54,17 Puf

Prebytek

Mikrał iem odrucon biz w domu
boga mego w ferey niz bidliz
w prebiterech (in tabernaculis,
Pal: w stanoch) greznicow

Fl 83, 11

Przebytek

Wszystego kwaszonego mye bódreseye
gesza, we wszech waszch przebidrech

*b. (in punctis habitaculis vestris)

*bódreseye gesza przeszyse

B2 3x 12,20

Przebytek

Nye podmycsycsye ognya
we wszech prebitrech
waszich (in omnibus habi-
taculis vestris)

BZ 2x 35,3

Przebytek = habitatio

Wszelkiego dnia nye ucinie w nyem, bo
sobota bora iest we wnech watrik
in ~~in~~ cunctis habitati-
onibus vestris)

. 21.
BZ Lev 23, 3, 24

Sim. ib. 23, 31

Przebytek

Ty to myceana będe y wlostna
we wszekch prebitorech wasych
(in cunctis habitationibus vestris)

B2 Num 35, 29

Przebytek = habitatio

Bzdor przebytek zick pusł Fl. 58,30 (foak habita-
do eorum deserat)

sim. Put

Przebytek

laco meselqzich mszech
(habitation) jest w tobe

przebytek

il 86,7

sim. Put

Przebytek

Y pobit wszystkie piramidy
w zemi Egipta, początku
wszech robot gól. w prebitkach
(in tabernaculis, Ruś: ~~u~~ zyceny)
Cham

71 77, 56

Przebytek

Kacisze mity przebiteczne (tabernacula
Pul: staronowe) twogi, gospodnie cacy

Fl 83,1

Prebytek

Bicz nie przibliżi se prebitcowi
(tabernaculo; Pul: stanomy)

Fl 90,10

Przebytek

Wyróżniony łacina y <z> przebytko
<u> (de habitationibus, Pul: s
przebytkow) gych

Pl 108, 9

Prebytek

Pokolenie moje otędo gest
y otterono gest ode mne
yakoby prebytek (p taberna-
cula is 38,12) Fl E2 3

sim. Ruf

Proszę dek = habitaculum

~~Łacynowanego przebrną swego wezwat ied na
wszdy Fl. 52, 14. Nowył ge 94 w wozy swogey
ko probytko swyteme sweme 2 Fl. Nowy. 15.~~

~~Lichbi w parobroek gic parred gic Fl. 54, 17.~~

1 ad habitaculum EX 15, 13)

sim. Puf

Przebytek-

przebitki

sonoda - ca 1428, Pr. fil. I 489.

glossy / okolo r 1428

MAL. Zab j. polsk. №2503 Bibl Jag

Praga Fil. t. 1 str. 489

360

Przebytek

Quam felix est fouea illa obscuritatis humi-
lis, semper stabilis,... bonorum vitalium regio,
gl. mansio habitaculum p^{re} bitek, plena

1436 RRp XXIII 278

k. 106v

2° Praebytch.

Im hospitium n^o praebytch.

1440 R. ~~XXV~~. ad 2.

Przebytek - Domicilium

Starosty.. szędzą.. nagabanye gwałtowne cryego
przebytku Jul. 79.

Wstanyang, aby starosty zem
nassil myno ulonky miney
popyrane mykake sadnyer nye
mychy : ... nagabanye gwałtowne
cryego przebytku (pro violenta
domicilii alicuius invasione)

Præbytek

Ab initio et ante secula creata sum
et usque ad futurum de seconzena
seculum non desinam, et in habita-
tione præbiteru sancta coram ipso
ministravi, xv med. ~~Wok~~ ^{Wroc} 105v
(Eccles 24, 14)

Przebytek = domicilium

Domicilium przebytek. p. 1450 Gr. Fil. IV 571.

Print 12.45.

Przebytek

Gesty która schrona w domu
oczesa twego, mozeły bier
przebytek (locus ad manendum)
w niego który?

BZ Gen 24, 23

Przebytek - habitalo
Plew a

szana geth dower & uq, a chroni dower ku
porebitku (ad manendum) 132 Gen. 24, 25.
Lous...

5933

Przebytek

Woda bit giesz w myloszery
twey ludu twemu, ludu
ktorysz nikupyl. I myosl gien
gi w szyle twey do pre-
bitka szwyfatego twego
(ad habitaculum sanctum tuum)

B2 Ex 15, 13

Prebytek = mansio

Tedi slo gest writho mnorstvo
synow izrabelstkih s punery syn,
po smik prebiterech, podle
reay, fawsey (per mansiones
mas iuxta sermionem domini
castrametati sunt) BZ 2x 17,1

Porzebytek - mansio (tribus)

Izlo qest wasitko unnosxtwo synow Terahelskich s pu-
srescy Syn po swich porzebiterech (per mansiones suas)
Poz Sk. 17. 1.

5934

Prebytek

Kaho krasne stany twe, lako-
bye, a prebitki twe (tentoria
tua)

B2 Num 24.5

Prebytek.

Mocny jest gisce prebitok
(habitatulum) troj

B2 Num 24,21

Prebytek = habitaculum

Wycelbnorcp gego byerp obloci,
prebytek (habitaculum) gego
na visochosi

BZ sent 33, 27

Przebytek

A sinowie izraelsi wroczyli
syt kaszci w swem pokoleny
y w swey celyadzi do ~~swy~~
swich praebitkow (in tabernacula
sua)

B2 Judic 21, 24

Przebytek

A treśća kłpca w bronye, iak
gest za przebitkem scyfoway-
kow (post habitaculum scutario-
num)

B2 IV Reg 11,6

Пребытек

Пребитек твое (habitaculum tuum)
у мисаце, у весаче твое, у дрог
іачем премедал

B2 IV Reg 19, 27

Prebytek

A cy to są prebitkowe gich
(habitacula eorum) po wszach
a po kragynach sinow Aaronowich

B2 I Par 6,54

Prebytek

V dom, gen bil vdzalal, y
karuyc na gego stole
y prebitli gego panosz
(habita cula servorum)

B2 II Par 9,4

Przebytek

Na prebitykach = in castris

1471, MPKJ.V, 41

Ipse praebuit alimenta regi
cum moraretur in castris || Reg 19, 32

32

Probytek

Probytek = sedibus

(var. lub. sp.: probytkow)

K. 34 v 471

MPLJ: 1/100

(venerunt ad eum de cunctis
sedibus suis || Par 11, 13

Prebytek

W prebytku = in Tabernaculo

1471X

MPKJ. V. 63

quis habitabit in tabernaculo tuo

Psalm 14, 1

Frebytek

W presbitero in domicilio

~~W presbitero~~

ver. lub. : w presbitero

1471, MPKJ: V, 65

factus sum sicut nycticorax
in domicilio 101, 7

Ps. C1 v. presbitero

Probytek

Probytek = Tabernacula

~~Tabernacula~~

vero

(tabernacula iustorum

germinabunt

Prov 14, 11

1471 X MPKJ.V. 68

Prov. XIV

✍

Przebytek

Przebytek domestium

B. # (qui domitium habet
in monumentis Marc 5, 3)

HH MPKJ V 120

Przebytek - habitatio

^{y chwaly}
Raduy szel przebytek syon Ps. 7.7.

^u
(prebywane, habitatio sion
Is 12,6)

Przebytek

Słownice z myeszycer stały
w przebytku (in habitaculo suo
Hab 3,11) swoim

Puł Hab 17

Przebytek 'aedificium'

przebytek (aedificia)
gl. XV Pamłit. XXVIII 307.
ex.

Prebytek

Rozyjni, boze, Jafeta, acz
prebiwa w prebitku (in
tabernaculis) Semowem

BZ Gen 9, 27

Prebytek = habitatio

Tich gest bil prebytek (et facta est habitatio eorum) z mesa az do Yozephar

BZ Gen 10, 30

Пребытек

A gymy, gys to sze vrodzaf,
twozy bodd a gymyenyem
swey bracyey wezany bodd
w znych prebitkach (in pos-
sessionibus suis)

BZ Gen 48,6

Przebytek - habitatio, locus habitatorum

Sich geht bei ~~przebytek~~ z Acta ar do Josephus Bz
Gen. 10, 50 Vermany bōdy w znych przebitkach
(vocalibus in possessionibus) i. b. Gen. 48, 6.

5931

Przebydek-

przebitek
incolatum - ca 1428, Prof. I 490.

glossy   około r 1428
MAL. Zab j. polsk. №2503 Bibl Jag
Prace Fil. t. 1 str. 490

429

Przebytek

przebytek incolatus

1437 | Wisł. №228. A.87

KATAL. REKOP. ~~Bibl. Jag~~
№ 228 Isnaëncensis, r 1437

451

Prosebytek

Prosebytek = incolatus } R. xxiv, 366.
  } xv med.

Heu mihi, quia incolatus
meus prolongatus est nimis
(Psalm 119, 5)

Prebytek

Otpocinjenje dal bog israhel-
skim ljudzem svim a prebi-
tek (habitationem) asz na
nyeki w jerusalemnye

B2 I Par 23,25

Przebytek

przebytek - incolatus

C1455. JA.14. 494.

597

~~AR. CIIICMXIV str. 494 OK. r. 1455~~

Przebytelu

Volens ergo benignus Dominus nos donare in
60 lw *wygnane*
celo melioribus, in hoc exilium mundi nos || eiecit,
przebitku
ut atriti miseriis huius incolatus sine intermissione
ad supernam patriam anhelemus

XV med. Gł Wroc 60+

Prebytele

ut ^{possem} post huius ^{tempore} prebitulu ^{transitum}

99hr

incolatus mereamur ipso

perpetui regno eterno

XV med. Gl Wroc 99r

Prebytek

A golin w[i]nidsece do zemye
prebitka (habitationis) wasego
... a weinyce offyers bogo

B2 Num 15, 2
Num 33, 55

Prebytek

Aui pokalayese zemye prebitka
wanego (habitationis vestrae)

B2 Num 35,33

Prebytek

~~Na~~ Na prebolek = ad peregrinandum

~~X~~

~~MPKJ. IV. 14.~~

(ad peregrinandum in terra tua
venimus Gen 47, 4

1471 \

MPKJ. V. 14

~~X~~ Gen. XLVII

Przebytek

In qua sancta trinitate credimus 3es personas
(przebytek)
esse, unam vero essenciam

XV̄ med. Gł Wroc 46 r

Prebytele

105v

ides beata virgo Maria dicit se esse creatam
neprebitlu
non essenciali creacione sed intellectuali,
quia Deus scivit ante creacionem mundi
^{vpad}
casum angelorum in celo et casum hominum
in paradiso. Insuper ab eterno scivit
^{naprawene}
reparacionem hominum futuram. Et
ides virginem, de qua nasci voluit, ab
eterno ^{szednat} previdit

XV med. Gł Wroc 105v

Prebytek

Beata virgo... dicit se esse creatam
ante secula non essentiali creacio-
ne ne probitku sed intellectuali

XV med. Głwroc 105v

Przebytek

In quibus verbis, ut dicit Fulgencius, indivisi-
przebitku
bilem trinitatem in substantia ostendit

XV̄ med. Gł w roc 47r

Przebytele

przebitky
Denique, ut scribit Dyonisius de ierarchiis, quod
in celo empireo sunt tres yerarch<i>e

XV̄ med. Gł Wroc 81v

Præbytek

W præbitcey (pro præbitcech, in
cubitibus, Pul: præbytarech)
warzich senszayere se

Il 4,5

Przebytek = penetrans

Poradziła szewca z ich szaby w porobkach kralaw
zich Fl. 104, 29.

(in penetrabilibus, Puf: in prebyturech)

Arpe byter - habitaculum

~~Arpe byterech~~ (in penetralibus) Pulv.
104, 29. ~~Arpe byterech~~ (in habitaculis) 54, 17.

Pulv.

104. 29.

Przebytek = cubite

Bezdł te nadawać w przebytkach swoych Fl. 149, 5.
(in cubilibus)

sim. Puf

Przebytek

Przebitek = thalamus in. XV | R. XXIV, 61.

~~Jag. nr. 1619. Mar. 2 Grodz. K. 14~~

~~Pr. Mar. str. I 8824.~~

↓

Rozpr. 24 str. 61 pocz. w. XV

171

Primus locus est fons thal-
mus prebitus in quo
locuta est (sc. B. V. rgo)
cum angelo

~~480b~~

Prophet etc = cubile

480b

5

→ Kado wacz se bandą w prze- bith koch swogich [in cubilibus suis]

Banda se messelice szwianca [s. pro: szwianca] w chwale, (in cubilibus suis Psal 149, 5)

480b M W. 14a.

Przebytek

In domo patris mei przebitku mansiones multe sunt

(Jo 14,2)

XV med. Gł wroc 3A v

Przebytek

In domo patris mei mansiones przebith-
kow multe sunt 1456 ZabUPozn 104

(yo 14,2)

Przebytek

A ti wczym sobie korab s drewa
keblowanego, przebytek (mansiu-
culus) w nyem rozlyesni
sdzalat

BZ Gen 6, 14

Prebytek

A za tym Benedab wcykaiš
wzedł w miasto do prebitkef
gen bit wuptr jonebithe
(in cubiculum quod erat
- intra cubiculum)

B2 III Reg 20,30

Prebytek

A gđin ony odesily, wenska lu-
dith do prebitka swego (ingressa-
est oratorium suum)

B2 Judith 9,1

Przebytek

Ingruedienuini, si potestis,

Pudicum, (czysty a poczesny) sororis

vestre cubiculum, przebitek 1456

ZabUPozn 90

Przebytek - cubit

Zgłosz myślenie

W słowach

być 35, 4.

Stwierdzenie i myślenie, staly w przebytku
(in habitaculo) swym Hab. 17.

(in cubili suo, Fl: w loszu)

~~Publ:~~

~~35, 4.~~

Fructus

quasi suam electam ana-
lysis hanc hanc motu perage-
bitur ut

XV, p. 101 - MV, 200.

myles, obluventis

Prosebydek

Prosebydek z aulam; 1444, | R. XIII, 202.

Nocte surgentes

ut pio regi pariter carentes
cum suis sanctis mereamur
aulam ingredi caeli

Prebytek

Jesu Christe mygli,...

Christe, ... rask my daer prebytek w nyebye
voryschny. 1467 Tab. 447.

Przebytelu

Hec verba debent dicere omnes, qui in hoc
tempore Pascali susceperunt dominum Christum
(przebutek swych sercz)
in hospicium sui cordis

XVmed. Gł Wroc 26v

Przebytek

Secunda desponsacio est ... eciam triplex.

Prima est, qua unigenitus dei filius desponsavit sibi carnem humanam (obłubł szobe przebitek czloweczy desponsavit sibi carnem humanam) XV med. GlWroc 159 v

+

Przebytek

Anna szwyatha nyebem y ziemya szobyze
szpawyl, sz kthorey szobyze przebythek
obraer naczil. MW. 76a.

Præbytek

Xpus... woyeszylu
duseny præbytek

Put 45 arg.

+

Przebytek-

Angielskie weszely, przebytek wsey
szwyathey troycy, tryebye proscha 72aw. 61.-62

Cf. Porrybytek

677

Porobytek - habitaclum, cubiculum, 5330

~~Możemy iść gdzieś porobytek tuay BK Num. 24, 21. Uczyrn
sabye korab i drewna habitaclum, porobytek, ^(mansuncylas) porobytem
rosłyżmi sdratax ib. Gen. 6, 14. Benadab wycekarq,
wszedł w wyasto do porobytku (in cubiculum), gen
bet wystrze porobytku (intra cubiculum) ib. III Reg. 20, 30.
Kwela Judith do porobytku (oratorium) swego ib. Judith 9, 1.
Ułani syp potylawcy swyego porobytku (sanctuari) ib. Ex. 38, 26.
~~Wydzi~~ Bizer brzoza cyprze w brzoze, iate gest za
porobytkiem scytlawym ib. IV Reg. 11, 6. Aż poro-
bowa w porobytku (in tabernaculo) Jenowem ib. Gen. 9, 27.
Pydo to porobytkawye gich ib. I par. ^(6, 54) Porobytkes (heutoria)
twie, ialco w dole lpszem ib. Num. 24, 5. Wrocyly syp... do
swich porobytkow (tabernacula) ib. Judic. 21, 24.~~

Przebytek

Wyszycielu nie będę
w mym, w myobyeskem
prebycie

Pub 19 arq.

Porebytek

Kalde slawarsne, gdikey ono ma porodier, trukawr ono
szobe porebitku Gn. 3, 6. Jest gy blago (slawit w) ve-
knzem porebitku Gn. 164, a.
↓ gl.

Magnificavit eum [...] in celo in eterna
coronacione

Prebytek

~~aby godin, aby wasz p'iaeli~~ Luc 16.9
~~mekviste prebitky =~~
~~ut cum defeceritis, recipiant~~
~~vos in eterna tabernacula; R. xxiv. 7/8~~

~~Jag. m. 1297 k. 57~~
~~Pr. Kar. s. 1. I 37~~

XV in.

Rozpr. 27 str. 74 pocz. w. XV

1398

Przebytek

pr ut cum defecerimus in hoc mundo, recipiant
przebitku
nos in eterna thabernacula

XV med. Gł Wroc 64 v

przebytek

A takosch timi a takými cztirmi
obicnájmi wicisizený, bloslawjeny
sa tu na drodke, bo wydraz cista, wyara
boga, a potom qi vrxra okyem w oko
w wycernem przebittku

1/2 XV R. XVII, 244.

med.

Præbytek

Sancta eterna nykuste prathich
præbytky 1453 § XLVII, 350.

sed per proprium sanguinem
introiit ^(i.e. Christus) semel in sancta

(Hebr 9, 12)

Prebytek

K temu było sto lib
srebra, s ktorich wiani
sφφ potstawcy szwyφ tego
prebitku (base sanctuarii)
w werxycu, qdzes opone wysy

82 2x 38,26

Prebytek

A gdješ bil druyecz nasze pal. (sc.
Abram) sobye ku prebitku
(in holocaustum), szedl na
owc myasto, yako genu pan
beg pr. kazal

BZ Gen 22, 3

Sim. i. C. 22, 6. 7

Poreby dek - holocaustum (?)

Fedi wezmze drwa ku porebistku (ligna holocausti) y
wswyore na Ywaaka BZ Gen. 22, 6.

5932

Przebytek of Przybytek

Przebywacz = habitator

☪

Sylus z woala odzworala dzwzdzeka, wuz dzy
pzebywary w kanaam f. St. Kays. 17 (robustus
Maah obtrawit tremor, obriguemak omnes
habitatores Chanaan).

Ex 15, 15

vorstarten

(Pub: ss trz ply # wszystkie

pre byway pze Kanaan

1471 MPKJ V : wstrachily schiz

Presbytaer

ut queant laxis
resouere fibris

Presbitaer = incola | 1444 | R. xxiii, 308.

Przebywacz accola

Przebywacz - accola

1421 MP Ky V 133

(var. lub.: przebywacz aut przebywacz
w gosierynye)

Locutus est autem ei Deus, quia erit
semen eius accola in Terra aliena Act 7, 6

Act 7, 6

Пребиваае

Thedi y prebiwaae they wixi
(cumbours in eadem villa), qdysch
ponyuni dreszancynq daer, mayq
clancsi bier thesz 2 drapye szq
they the gych dreszancynq

Jul 3

Przebywać

jest ostawiono, aby nie wzięszy
knięczy albo przebywawsz
(non plures metones aut incolae)
s geney wszy pospolo moglo do
drogcy wszy winyz, mysly gedem
abo dwa

Sul 44

Prebywacz

Movimy onego bicz przeszkodziwego,
gysz tagempnye slobyzer
prebywaczom (habitatoubus)
krolewstwa naszego, slobyzer
a szbyczy chowa

Jul 47

Prebywacz

Ostawylisni..., ze kyełkokrocz

... prebivacze (ex incolis rtham...
... aliquis incola

naschik, biscopich... wty ^{ave kmetta} ... ^{inhabent}

yeden prebivacz albo kmyecz ^{incola}

prebivacza gyszczego zabyyet,

ten tho manzoboyera osuny kop
groschow... ze zabytega das

Jul 109

przebywacz

przebywacza

habitatorem 1/2 XV, PrFil.V, 74.

med.

~~LUB Kilka zabytków~~

~~A 7 Glosy połowa w XV~~

~~Pr, F, t, V str. 73 74~~

~~320~~

Prebywar-habitator

Warvy ^{cum} ryp, abi nyedi s prebiwar=
ny (habitatoribus) semye oney
w myyasn nye wchadral

Bz Ex 34, 12

Przebywacz

Ktoregos to dobiwzi myastecka
y wladali sφ przebywaczami
(possederunt habitatores)

BZ Num 21, 32

Prebywar = habitator

ogyen... pozarl Arnon Moabitskih

y prebiwane (habitatores)

ne misze Arnon

(pro misze?)

Bz Num 21, 28

Prebywacz

Potem wstawyły prebivacse
ierusalemsci (habitatores Jeru-
salem) otosiasza... krolew

BZ II Par 22, 1

sim. 16. 32, 26

34, 30

34. 32

Prebywacz

Preto Manases synod Judovo
pokolenye y prebivavse
ierusalenske (habitatores
Jerusalem), abi vsinyly sle
skutki

BZ II Par 33, 9

Prebywacz

Gesz bity zgromadziły sluzę
(n. pieniężce)

Kosycelny a wrotry ... ze wrzgo
Judi... y ode wszech prebivacow
ierusalamskich (ab... habitatoribus
Ierusaleni)

BZ II Par 34,9

Prebywacz

Owa ia przychodzi myle z tego
na to myasto y na prebivace
(super habitatores) gego

BZ II Par 34, 24

sim. ib. 34, 28

Prebýwacz

Pokorilesz syđ w wydzienyo
bozem s tej recai, która
pomyedzana precyw temu
myastu y prebýwaczom
ierusalemskim (quae dicta sunt
contra... habitantes Ierusalem)

B2 II Par 34, 27

Prebyszacz

Any kto s krolow israkel-
skich wcinyl takego prziseya
iako wcinyl Jozias kaplanom
a nauersonym.... a Israhelu, gen
bit naleron, ~~ta~~ prebiwaczem
ierusalemskim (et habitau libus
in Ierusalem)

B2 II Par 35, 18

Prebywacz

Prebimacze = incolae

1471, MPKJ. V, 166

cum essent numero brevis, paucissimi
et incolae eius Psal 104, 12

~~var.~~

(var. lub. sp.

K. 43r : prebywaczay)

Przebywacz

Przebywaczem = colono

~~Przebywaczem~~

eadem lex est indigenae
et colono, qui peregrinatur apud vos

1471 / MPKJ. V, 16

Ex 12, 49

Prebywacz 'domesticus'

domesticus dt. *notus et familiaris*, haus-
genoss, *prebywacz*

c. 7500 Erz. ~~Stoc.~~ 78

Przebywacz - habitator

Użyczył Tobiasz (Przytę) kapłanowi a naukonim
a wreszcie Judowi pokoleniu a Izrahel, que bit
naleron przebywaczem Jerusalemskim (qui repertus
fuerat, et habitantibus in Jerusaleu) BZ II par. 35, 18.
Szedł do domu boga y wreszcie wprawye ... a prze-
bivaczem Jerusalemskim ib. 34, 30. Ta przywody, wyelo z tego
na to wyzasto y na przebywaczem zego ^{1, 6, 34, 9} ib. 34, 24. ^{1, 6, 34, 9} Prokorski
tyż w wydrzeniu borem sley rzeci, ktora powyedrana pro-
cyw temu myastku y przebywaczom Jerusalemskim ib. 34, 27.
Wladali tyż przebywaczom ib. Num. 21, 32.

5935

Przebywacz - incola, habitator.

Ujeden prebivacz abo kmyecz prebivacza gonshego
zabyce Sul. 109. Prebivaczre they wri.. powynni
drezaneryna dacz 3. Jest ustanowono, aby nye
wazrey kmyeczy alybo przebivaczow s geney wry
popyolu moglo do drugoy wry vinyer 44. Jagempnye
slobyacz prebivaczom ~~królestwa narego~~ (habitator
ri kus) ~~królestwa narego~~, srodreya a sabyegy
choma 47.

Prebywać

Kto jako gospodyni bog nar,
gen ne wysokosery prebywa
(habitat)

Fl 112,5

sim. Pub

Prebywać

Gysz dbayt w gospodna jako
gora syon ne bŕdke pomison
na wely, qeu prebywa (habitat)
w Jeruzalem

Fl 124,1

• Tim. Prib

Przebywać

Gospodnie, kto będzie przebywać
(habitabit, Pol: będzie mieszkał)
w prebitcie twóciem

Fl 14, 1

Пребывать

* Учили сп ме іако лев готови
ку лупови а іако шчениф

* лвовф пребиваіфсе (habitans,
Рул: пребувауфса) в іазкинач

Fl 16, 13

Przebywa

0

Incola ... (!) [↑] przebywa

~~1170~~ RQp xxiv 379
1471 (w. 109)

Prebywać

Spewayese gospodnu, ⁱ gense
prebiwa w Syon (habitat in Sion)

Fl 9, 11

Sim. Pw

Prebyvať
len paebiwa (habitat)
na nebesech, poŕmeie se
gim

Fl 2,4
sim. Put

Prebywać

Ty wem w świętem prebiewan
(habitas), slawa Israhel

Fl 21, 3

hier. Puf

Bozebywai = manare, permausa

~~Ty la prawda, gospodar, na wely prebowac Fl. 10, 12.~~

~~Pawda tego prebywa na wela wela Fl. 10, 8.~~

~~Pred Hunerem prebowac bide ymf tego Fl. 7, 17~~

Prebywać

K tobie podrzygl gesm ocaj
moge, gennie prebywar (zui habitas)
na nebe

Fl 122, 1.

Am. Pul

Przebywać

A miłosiernie tre będzie nastado-
wacz me..., abich przebiwał
(ut inhabitem) w domu
boszem

Fl 22, 9
Jim. Puf

Prebywać

Jedney prout iesm q od gos-
podna, tey b o d o d o b i w a e z ,
bich prebiwal (ut inhabitam)
w domu bozem po waztky
duy

Fl 26.7

sim. Pur

Пребуна́

Вона ієт рема у релуоса ієу
окрѣд рема у гисх пребунаіф
(habitant) у нем

Fl 23,1

м. р. б

Prebywać

Z magotowanego prebitko
swego wessal jest na wsitky,
giz prebiwayp na zliezmi
(habitant terram)

Fl 32,14

sim. Pur

Пребыwać

Ale od niego pomysł se mieszka
prebywajoci (habitantes, Ruf:
bydlyfca) na xemi

Fl 32,8

Prebywać

Pray w gospodzie... a
prebiway ma zemi (inhabita
terram, Pub: bydly)

Fl 3b, 3

Przebywać

Uxima posuycze wsticy, gisz
prebiwacze (qui inhabitatis orbem)
na sweze

Fl 48, 1
Sim. Pub

Przebywać

Przebywać bφdφ (inhabitabant)
z ^{*}senyφ

Fl 55, 6

Sim. Prf

Przebywać

Przebivacz 6 φ dφ (inhabitatio)
w prebitore twoiem na weky

Fl 60,4

sim. Pur

Prebywać

To prebywać бѣдѣ (habitabo)
bo jestem wybrał yѣ

Fl 131, 15

Jim. Pul

~~Porphyria = habitare, inhabitare.~~

~~Genus porphyriae hanc procreavit quoniam in domo Fl. 112, 8
(qui habitare facit flexilem in domo) et non in corpore
porphyriae Fl. 21, 5. Tunc porphyriae ut habitare Fl. 21, 4. Quia
porphyriae ut habitare, quia porphyriae ut habitare Fl. 118, 1
Bona est semper ^{in domo} semper, et quia porphyriae ut habitare Fl. 22, 1
Ne verum (pro: verum)... ut porphyriae ut habitare
Fl. 22, 11 (non ut habitare... habitare ut habitare).
ut habitare ut habitare ut habitare ut habitare (1)
ut habitare Fl. 22, 11. Bona est ad habitare porphyriae
porphyriae Fl. 22, 11. Bona est ad habitare porphyriae
ut habitare ut habitare... ut habitare ut habitare
ut habitare ut habitare (1) Fl. 106, 5. Bona est ad habitare
porphyriae ut habitare Fl. 119, 5. Bona est ad habitare
ut habitare... ut habitare ut habitare (1) porphyriae ut habitare
ut habitare Fl. 10, 13 (ut habitare ut habitare habitare
ut habitare ut habitare). Bona est ad habitare ut habitare Fl. 36, 5.~~

Prebywać

Błogosławoni, iegoz ies wtral
... , prebiwar ~~bedre~~ (in habite-
bit) w tremech twogih

Fl 64, 4

Sim. Puf

Prebywać

Góra, w ieysze lubito se iest
bogu prebivacz (habitare) w
mey, a zaprawdy gospodzin
prebivacz bōdze (habitabit)
do concera

Fl 67,17
Sim. Pul

Prebywać

Bφdz prebiter gich pust
a w stanach gich ne bφdz,
iensze bi prebiwal (non sit,
qui inhabitat)

Fl 68, 30
sim. Pub

Prebywać

gdzby mar albo zona malzenyeny
na przestapenyu malzensrthwa slowy
yrbzby zona szgynym marem albo mar
szgynna zona przebywal ero ony maya
otho crypucer Ort Mac 96 (g)

Przebywac

gdzie mac albo zona malzerzemy nat przestepcy emy
angalzenrtkwa; srolawye ysrby zona sr gey mny m
onqrem albo mac s2 gqoms zong pzebywal,
ero ony mayq, v fho cryrpuar? Oct. Mac. 96

Prebywać

Gora Syon, na ieyszes pre-
bywał w ney (in quo habitasti
in eo)

Fl 73,3

nm. Pul

Przebywać

Y odpodził prebitek Sylo,
prebitek swoy, gdzie prebiwał
w ludzoch (ubi habitavit in
hominibus)

Fl 77,66

mun. Puł

Prebywai' = habitare

Tak prebiwal, Israel w zemi
habitarit
Horeyskego

Bz Num 21,31

Prebywać

Rozłoszili się prebitycy... Amon
w Annalech eudzojemcy i

prebiwaiycsimi Tir (cum habi-
tantibus Tyrum)

Fl 82,6

(Pub: eudzojemcy
prebywaiyc
w Tyne)

~~sim. Pub~~

Prebywać

Yensze prebiwa (habitat) w pomocy
najwyższego, w zakresie boga
z neba prebφche

Fl 90,1

sim. PuS

Prebywać

synowie służy twócych prebywacz
bōdō (habitatunt)

Fl 101, 29

Sim. Pul

Пребывать

Толосыл... сземъ плодур... в
неплоднор... * пре аглобѣ

пребывающыя в ны (habitan-
tium in ea, Рус: мнѣскыѣ срич)

Fl 106, 34

Prebywać

Gone mne, ysz prebit moy
predlozyl sφ gest, prebywal
gesm (habitari) s prebywayφ-
aymy w Cedar (cum habitan-
tibus Cedar)

Pl 119,5
sim. Pub

Prebywać

Prebywać $\text{Cp d\phi}$ (habita bunt)
prawy s oblycsym twogym

Fl 139, 14

Sim. Pul

Przebywać

Genere przebywać kasze (habitare
fact) przedkładkuyf w domu
maczen synonim *raduyfese se

Fl 112,8

Prebyvať

Owa kako dobre y kako weszelo
prebywaer (habitaru) kraj
w qechu

Fl 132,1

Sim. Pub

Prebywać

Ne wetaf na sloweka wfozey
y na prebywajucego (~~z~~ habi-
tadorem Is 38, 11) pokozya

Pl. 22 2

Sim. Pul

Przebywać

Bolescy odzierszeli przebywajądzi
(habitantes) Phyllostomy

Ex 15,14

Fl Moys 16
sim. Pul

Prebywai - inhabitare

Wszystcy tam prebywajacy othyez mogz Sul. 44.

(inhabitantes
, biden)

W thich przytroch ...

Dzial 34: Wrytha dzedzina)

Παρεβύωαι

Παρεβυωαί = habitantes / R. xxiv, 372.
↓
xv med.

Erant autem in Ierusalem
habitatores viri religiosi et ex
omni natione, quae sub celo
est (Act 2,5)

Prebywać
z nie mogły się spoku
prebywaca (reluctant habitare
commuter)

B2 Gen 13, 6

Prebywai'

Acz wieszmy pere moze rano
et prebywacz bōdō (Sim.
habitawero) w krajach moza,
bo z tamō rōkō twoja pnewedre
myš

И 138, 8

Sim. Pub

Przebywac

virgo beata in domo sua iuxta montem Syon
przebiwala
dicitur remansisse

XV med. Gł Wroc 68r

Przebywać

Ada wrodzyla Labaela, genze bit
oczyca przebiwaypsym w stanyech
(habitantium in tentoriis) a takye
pastizow

B2 Gen 4, 20

Przebywać

Rosyri, boze, Jafeta, aca
prebira (habitet) w prebitku
Semowem

BZ Gen 9, 27

Prebywać

A bit Loth w Segor y
prebiwal gest (mansit) na
gore ..., bo syf bal prebi-
wacz (manere) w Segor

BZ Gen ~~4~~ 9, 30

Prebywać

Otocz zemya wsitka przed wamy,
prebiway (habita), wotze cherez

B2 Gen 20, 15

Przebywać

Кые быер, сын, мему
зони з дзевек Чананей-
шчик, в гичsze то зему.
прэбывани (habito)

BZ Gen 24, 37

Przebywac

Przebywajacy - hab, labor

Y Straceny 148 wroty przebywajacy Canacyzczy BK
Ek. 15, 15.

(obliquerunt omnes habitatores
Chanaan)

5940

Пребывающий = habitator

Страны сфф жителы пребывающие
(habitatores) Канарские
C Bt Ex 15, 15

Prebywać

Ostrzegajcie praw mihi y sŃdow
a pŃlucie gey, abi was zemyŃ
nye wyproszta, w nyŃŃ to
gidŃci y pŃebiw[y]ayŃci
bŃdrecie (quam intraturi estis
et habitaturi)

B2 Lev 20, 22

Przebywać

A usnosw ocy vsnal Israela
w stanyech prebivaypes
(commorantem), kazdego
w swem pokolenyu

B2 Num 24, 2

Пребываи' = permanere

2. Pakli wskate polozisz gnyafdo
tre a bōchen prebivavz vizwo-
lony s plenyenya cin, kako
dlugo mozesh prebivavz, bo
Arvo pochvici op Meris electus
de stipe cin, grandiu poteris
permanere?). BZ Num 24,22

Prebywać

A gdisz wnicken do zemyc,
ktord's to pan bog da tobye,
odzerzisz yš a przebiwaypor
w uyey (habitaverisque in illa)
nensen

B) Deut 17,14

Prebywać

Yponye: Potri tyf a prebywaos
bopde (habitat) Iwacl fale
(leg. w fale)

B2 Deut 33, 28

Przebywać

Cy sφ, gysz przeszly lordan...,
a wszystkie signaly, ktorzi pneti-
naly (qui morabantur) po
wdolach (lep. udolach). B2

̄ Par 12, 15

Prebywai - habitare

5937

~~Ua iostem pau, ienre prebiswam unyedi qni Hanael
Thim: BZ Num. 35, 34. Nye bwee tyau wemu zoni
2 dwock Chauaneythial, w gichsreto ceuy prebywai
ib. Gen 24, 37. Lawgym bil pascunenyidci myakle
slawo a prebiwai ^(unwyt) to prekericya ib. I par. 17, 6
Hndroz do reaye... odrozaz qd. a prebiwayper w myay
ozerec ib. Gen. 17, 14. Obewri wrokkc myaklay wrokkcgo
prebiwaiqcego (inhabitantow) na ceuy ib. Judith 3, 7
Uthsegayere praw. aki was zamyd (!) nye wyruwila, w
w upisto gidyci y prebiwayperi bi dwock (intra tunicis
et habitantur) ib. xcv. 20, 22. Bi gawre bil ozerec prebi-
wayperym (habitantium) w slawach ib. Gen 4, 20. Prebiway,
qze chowr, ib. 20, 15.~~

Przebywaj - versari

~~Uczini wasz pan bog twaj waszego nad wasztki ludzi, gado
przebywaj na zemi. Ps. Deut. 28, 1. A wiez i swiemy
ze waszym ludzem przebywacz (converseris) J. Judith 6, 18.~~

A iako syz tobye bode lybyer,
tak

5938

-----2a
DAley gdy masz poy/20/al
zona czo sznyą /21/ pyr-
ey przebywal ny/22/szly
yą wmalzenstwo /23/ poyal
/24/ De roboracione alias
/25/ Ozatwyerdzenyv in iu-
dicio pro capite /27/ Gdy
by kthory czlow/28/yek za-
twyerdzon wna/29/szym pra-
we rok ydzy/30/en o glowa
o rany al/31/bo ocz koly
/2/ Gdy by wyleganyecz /3/
poyal wmalzenstwo w/4/yle-
ganyczą /6/ Gdy wyleganye-
cz po/7/ymye wyleganycza a
/8/ czy tho maya dzieczy a
/9/ thy dzieczy maya gy
/10/ne dzieczy

Ort0ssol 11,4-12,1,w.19-10

Przebywać!

-----27c

/1/ Aby był wyleganyecz /2/
Czosz gemv tho wyma/3/wya-
no poko był żyw /4/ Tedy
mogą gego przya/5/czyelye
przyrodzeny sza/6/moszyodm-
ymy nyepode/7/szrzany
przyszagą v/8/kazacz ysz
gest szmalszen/9/stwą vro-
dzon acz chce /10/ yego
gymyenia dosz/11/yancz al-
bo wszancz pra/12/wem pra-
wym /13/ Gdy masz poy/14/
mye zona czo /15/ sznya py-
rwey /16/ przebywał nyszly
ya /17/ poyal ato gest yaw-
no

OrtOssol 30,1,w.1-17

Przebywał

-----31a
/30/ sznyewyastą gyną bez
/31/ malzenstwa tako asze-
by /32/ tho bylo yawno al-
bo a/33/sze by zastano ya-
wno albo /1/ Azby zatho
yawną poku/2/thą przyymo-
wal a yego /3/ zona wmrze
athen masz /4/ poymye oną
nyewya/5/sthą wmalzenstwo
czo sz /6/ nyą spal y prz-
ebywal /7/ bez malszenst-
wa agdy by /8/ myely szobą
dzyeczy mo/9/galy thy dzy-
eczy

wszacz gych gymyenyje czy-
ly nyemoga

Ort0ssol 31,2,w.30-33 -

31,3,w.1-9

Freleywac

Prebywać

Idy masz pojmye zona, czo sz nya
pyowey prebywal ... a maya szoba
dryecky ..., moga ly gych dryecky gye-
myenye worancx

Or. Dtel 118
sim. Ost. Br. VI 347

~~118 118 VI 347~~

Ponchawai - wine

Mar Payne song, ero sr myq pyowun ponchawal,
nyerly ya payal Oct. Mar. 28.

Przebywać = esse

Przebywaiciście ja jestem

na ziemi (incola ego
sum in terra); nye krzy ode mnie prokarania
twego.

M.W... B. a.

Psalm 118, 19

Продювані +

Дай нам...

вспомогі в боротьбі з
русським продювані.

№ 4 а.

- przebywać - habitare

Strzepla w ^(habitatus) wszystkich przebywają (Rauvau
Pul. No-17. ~~Przebyły mys... jako lwyca~~
~~przebywają w w. roku 16, 13.~~

Ex 15, 15

Fl: * przebywają

Pul!

~~Pul. Noys. 17.~~

Превыгаі

Ты зеш выбрана... у
бандыеск прэвыоар праз
Копура з крольестхые
мывыенхыем

Нав 44

przebywać

~~przebywać, ds, ac:~~

~~przebywać incolexe~~

PrFil.V.24.

~~jęz. N 2036. J. Gerd. imp. v.~~

~~Pr. is. ST. p. 24.~~

Brückner Prfil 5 24 kon XV

XVex.

938.

Prebywać

Na my₃ wschyschery pogl₃day₃,
ktory w myelnye prebyway₃.

ex. ~~ten~~ XV. Pr. Fil. V. 103.

Przebywać

Day tychom kryelze wydzely
a w myelzeszyech przebywali
ca 1500 & r O N W V 14

Prebywać

Aui prebywać bǫdże (neque habitabit, Ru: any... będzie prebywać)
pai tobe zgłobliwi, any preby-
waca bǫdǫ (neque permanebunt;
Ru: any zostaną) neprawy
pred owima twinu

Fl 5,5

Prebywać

I weselisz se bōdō wszitory...

y prebiwac bōdziesz (habita-
bis) w nich

Fl 5,13

Sim. Pw

Przebywac = commorari

Przebywac i. real laicne wala przebywacel wokodze
Fl. 30, 16.

(commorantium in circuitu)

sim. Pub

Przebywać = demorari

De ira tege w dolore perhibeatur l. 24, 14.

(demorabitur)

sim. Puf

Prebywać

Ale prawi bidlis bōdō na zemii
y prebiwar bōdō (inhabitabit)

na weky wekom na ney

Fl 36, 31

sim. Rus

Prebywać

leusze niwodsi iŋtoze w mozi
takez ty, gisz se nasnewaiŋ,
gisz prebiwaiŋ (habitant)
w grobech

Il 67,7
sim. Pul

Prebywać

Pomysł se more z pełnosz
jego, okręgiem ziem i gisz
prebivaić (habitant) w nem

Fl 97,8

him. Puł

Пребываѣ

Зверста твоѣ пребиваѣ вѣдр
(habitatunt) w moy (sc. ziemi)

Fl 67, 11
sim. Pub

Prebywać

Bliu boiŝceich se iego zbawene
iego, iszbi prebiwala (nt inhabit,
Puł: aby bydlyła) sława w zemi
naszey

Fl 84,10

Prebywać

Bo by bog me podpomógł me,
pres mala prebivala bi bita
(paulo minus habitasset, Pul:
prebywalaby) w pekle dusza
moja

Fl 93,17

2 (prebywac = habitare, inhabitare)

~~Gone są, na rzeczy prebywał w woj. 72, 1. Opozycja
prebywałem gdzie prebywał w budach 77, 86. Wła
szenie dwa budy w budach me... atch prebywał
w domu swoim w Hago dy 72, 9. W budy dostawa
budy prebywał w domu swoim 72, 26, 74. W budach
na budy, reze bi prebywał 72, 8, 20. Bi w budach
Je jego zbawne jego, it bi prebywała sława w domu
w woj. 72, 14. By bog na podparciu me, przez wala
prebywała bi buda w domu swoim 72, 9, 17.
Prebywa budy w prebywa lewem w woj.
72, 6, 4 (inhabitare). Prebywa budy w woj. 72, 13.
Kto budy prebywa w prebywa w woj. 72, 14, 1.~~

Przebywać

O duszy, o grzeszney, sam bog pyta
ymyal, dyablu ya odcymiał

Gd^uśch tho sam przebywał, tho ya k sobye
pryiał Boguś.

przebywa ib. D & F.

kroluyc ib. B.

Prebywai

~~Proch...~~
Proch 12a namy sry nauka thego, aby nam rangl dury
do przybytku mycskary, greszko sam przyya. P. XIX, 80.
gram

XV med.

Prudywar

latitobal prubiwala

latita bat

XV in.

I $\frac{1}{2}$ XV.

R. ~~XXX~~ 2 by.

Prebywai-

prebywał

comoratus - ca 1428, Prz. t. I 489. Resi.
dere prebywacz albo nałtrocyz - 491.

glossy około r 1428

MAL. Zab. j. polsk. №2503 Bibl. Jag

Prace Fil. t. 1 str. 489

384

Przebywać

residere przebywać albo
nawraczyć

ca 1428 PFT 491

Prebywać - habitare

Abō pretho lubowal... prebywać
mel quia delectabatur $\perp$ habitare

$\frac{1}{2} \overline{XV}$ skę $\sqrt{258}$.
mel.

$\perp$ in utero virginis

$\perp$
sc. Xpc

Przebywać

A tak oznaczono $\text{b}^{\text{f}}\text{d}^{\text{d}}$ jako $\text{gim}^{\text{y}}\text{e}^{\text{m}}\text{e}$
a ja przebywać $\text{b}^{\text{f}}\text{d}^{\text{d}}$ s wami
(me commorante vobiscum), bo ja
jestem pan, ienze przebywam
(qui habito) in yedii syri
israelskimi

B2 Num 35, 34

Prebywać

wsami iśp pan bog twoy wiszego
nad wsistki ludzi, ges to prebi-
wajp na zemi (quae versantur in
terra)

B2 Deut 28, 1

Prebywać

Y wrocyl syf Senacherib, krol
asyjski, y prebiwal w Nynywen
(mansit in Ninive)

B2 11 Reg 19, 36

Porebywai - esse

(cum esse vobiscum)

Bo

Gratum & vobis porrebiat, laudem bit porre vobis
hanc BZ Tot. 12, 18.

5941

Przebywać

A me ipso non loquor od szyebye sa-
mego, pater autem in me manens prze-
bivayący ipse facit opera 1456

ZabUPozn 104

(zo

Przebywać

Przebywały = versabantur

1471

MPKJ:V/28

(et nota fierent quae in tuo animo
versabantur Deut 8, 2)

VIII

~~Deut. VIII~~

Presbyterii

Presbyterii, bidly = ^uconversare

One despicias narrationem
presbyterorum sapientium
et in proverbis eorum conversare

1471^u

MPKJ. 179

Eclus 8, 9

Eclus. VIII

Przebywac'

Przydy, przebywa, myszka = conversatur^u

1471. МРКВ. V, 85.

fili abominatorum fiunt filii
peccatorum et qui conversantur
ecclus 41, 8: secus domos
impiorum

Prosebywać

Prosebywać bandze = accubabit

1471

MPKJ:V¹⁸⁹

parcus cum haedo
accubabit Is 11,6

Is 11,6

Przebywać ?

przebywać a. szyćdzecz - recumbent B.

~~111~~ MPKY V 118

(wan.kal.: banda schedecz)

multi... venient et recumbent
cum Abraham... in regio
caelorum Mat 8, 11

Mat. VI

Prebywać

Xpus nam pres rane zmartrych-
wlanye wnystho dobre daye,
aer będzem prebywan w yeco
myene

Put 58 arg.

Przebywać-

Bandyesch przebywać przez konycra
w ^{h)}kołjeszkoye nyebeszkym Naw. 44. Derys,
czy masche szamnyenye, w ktoromre nyer
dobrego nye przebywa 157.

Сребыва:

Dusche swyathy... smysly nasche nawyedry
... abychom z thoba, przebywały, pdrye kro-
huya, swyacry angeli

II $\frac{1}{2}$ XV Q. XIII str. XXIV

XV p. por.

Przebywać

(Przybywać)

A myś mogły szę na zemy
noyaszcz (sc. stad), abi prastiwali
spolu (ut habitarent simul),
bo gub było barzo mychye

. BZ Gen 13,6

Przebywać
(Przybywać)

У стогісе вхістєі дхыз
пед панєм богєм вазєм,
кхуфзфтє вазєа... у сыновє
у зєні вазє, прїчєдхуєє,
гіс тє стєбф прїчєдхуєф
(advena qui tecum moratur)
в стєчєх

BZ Deut 29, 17

Пребываѣ

Благославяемъ, гдѣ
прибываеѣ (habitant, Fl.
prebivaio) в домѣ твоѣмъ
коже

Рис 83,5

Prebywać = habitare

Król Abagarus... prebywał podle rzeki [?]ufra=
tes w muryjskiej ziemi [trans flumen
Ethiopiae Eufrates appellatum habitabat]

Romu. 225.

Przebywać = habitare

Arzenie p drzewicach, które są prze-
bywały podle kościoła Salomonowego
Rorm. 15.

cf. Przebywać

Prebywać = habito

Mnimajcie (!), aby oni byli krzywymi
wzrogu ludu, prebywającego w Jerusalemie?
[putatis, quia et ipsi debitorum fuerint
propter omnes homines habitantes in Jerusa-
lem?] Rom. 373.

Prebywać = manere.

Przez swego [pro: swego] powrotka w jed-
nym bostwie & wieczności prebywamy
w równej mocy boskiej [nullo sub initio
cum una deitate ab eterno mansimus
in pari maiestate] Rom. 164.

Prebywać = perfui

Miemili tei, iri by dobre dusre wysredusry
s riatā na wschod stōica prebywały
[animas... bonas ex utas corporibus ultra
oceanum degere, ubi sit reposita eis per-
fruitio ad orientem] Rom. 183.

Prebywać z niewiastami

Greici... nimieli [pro: mienili] bać się nie-
umierności prebywać z niewiastami, mni=
mając, aby z nich nijedna prawdy nie
showała [ravendam intemperantiam femi-
narum, nullam earum fidem viro servare
putantes] Rom. 182.

Prebywać

Podniesiony na powietrze ukazał się
(szczę) twarogiem djabłom, którzy
tamto prebywają w tym ciemnym po-
wietrzu Rom. 769.

Prebywać

Wtore kolewstwo Jesucistow jest to, w
ktorem sie on prebywa swą moją, postunen-
stwem i miłością Romy. 787.

Przebywai

być gościem

Przebywai po gościwie - peregrinari
Wsiitko

Gadec zaimon bídze ta rodyzercow, yako y przebiwayo-
czemu u wazr po gozrzycy Br. Sk. 12, 49.

(colono qui peregrinatur apud nos)

5939

Przebywać

VIII: przebywać = accola

B. przebywać a. przebywać w gospodarstwie
- accola B.

~~MPKJ.V.133~~ ~~711~~

(var. kal.: prebyvaer)

(erit semen eius accola in
terra alicuius Act 7.6)

Przebywać = permanente

istnieć
trwać

Łginska jest pamiątką z
se awfkiem a gospodarin
na wety przebie (permanet)
(Put: na wety bzdure)

Fl 9, 8

Prebywai' = permanente

Prebiwa na weky (permanet)
u oberzemu bokem

Fl 60.7, Put

Позебываи = haeredi base

Сирпосы (!) / гопадна, сри позебывае бѣдѣ
на реви Fl. 36,9 (subtruncates bawianum,
спи haeredi labnak terramp).

sim. Pub

Prebywać

Bog ma miejsce swótem swoim,
bog iensze prebywać kasse
(qui inhabitare facit) jedyna-
kego otierania p domu

Il 67,6
sim. Pul

Prebywać

A prawda tego prebywa (mancet)
na wtek weha

Fl 110,3

Sim. Ruf

Знебыцкі = перманент

Боіам божа івота знебіва (
~~перманент~~) на век веком
перманент

Fl 18, 10, Pul

Prebywać

Chwałę jego prebywa (maret)
na nek nekolny

Fl 110,10

sim. Puł

sim. Fl i Puł 111,3.8

Пробыwać = permanere

Na wieki, gospodnie, słowo twoje
przebywa (permanet), na
wieki, na wieki

Fl 118, 89 Prób

Porebywai. manere

~~A bit doth w Segor y prebiwal gect na gorre, a
dwyce dreece gego s aym. Bo eys bal prebiwaw
w Segor Bk Gen. 19, 30 / Ya iodek Zawngya bit
prebiwaw yai dei nyarta stawa a prebiwaw (manens)
to priskrieyu ib. I par. 17, 6. Abzal Tracta w starych
prebiwawce (commorantem) ib. Nam. 24, 2. Jach may
nye hieze w otowreze na wyety prebiwawce (!/
Cau prebiwawce) / ib. Gen. 6, 31 Snacherib... prebiwal
w Nyonywen ib. I par. 11, 20 Wzilli wignaty, klawer
prebiwawce (morabantur) / po wadlyach ib. I par. 12, 15~~

5936

Превыwać = перманере

І прэбываю^x в бодзе (перманубіт)
се стучуем ....

Fl 71, 65

P: растаюе

Prebywa: = permanente

Pred sluncem prebiwaw bōdie
(permanet) ym p'iego

Fl 71, 17

Puf: yest

Prebywać = permanere

Ty naprawdę, gospodnie, u
wielu prebiter (permanes)

Fl 101,13 Pw

Prebywać = permanere

Od naroda do naroda prawdziwa,
zobowiązuje się i
prebywa (permanet)

Fl 118, 20 Pul

Przebywac

Erat quidam vir sanctus sedule devocioni insi-
przebiwal
stens. Hic singulis annis sexto Ydus Septembris in
poswaczane
oracione positus² iocundam sollempnitatem angelo-
rum audiebat

XV med. Gł Wroc 75r

Przebywać

Præto, sinu moy, ... przebiway
(prosperare) a dzalay dom panno
Bogu twemu

B2 I Par 22, 11

Przebywai - prosperari

Sicut way, bodz par s lobs, a forebiway, a dzalay dom
panu boqu. BZ I par. 22, 11. ^(prosperare)

5942

Przebywać

Ale zawsze był przemycy-
iφci miasta stanow a przebi-
waiφ (maneus) w prakricy
ze wszystkim Israhelem

82 1 Par 17, 6

Przebywać

Przybywać

Bo przeszłyrdzono jest nad nami
myłozaryrdrye tego a
prawda bosa przybywa
(maret, Fl: przebywa)
na wykry

Pub 116, 2

Пребывать

? Tedi Olofernes ... obezni (pro
obdzerzi) wszelke miasto y
wzelkego prebivaiφsego na
zemu (omnem inhabitantem terram)

B2 Judith 3, 1

Prebywanie

miechome, przedstawianie
na jakimi miejscem
pobyt

Gospodnie, utowal iesu
crasf domu twego y masto
prebiwana (locum habita-
tionis) slawi twoicy

Fl 25,8

sim. Put

Przebywanie

I vixinilo se iest w pocoyu
masto iego a przebywanie
(habitatio, Ruf: prebyt)
iego w syon

Jl 75, 2

Przebywanie - habitatio

(dominium habitatio)

Ati przebywanie panyam pre krachkosez
przyrodzenia od sborow maszynnych awreyki
bylo rozdzielono Jul. 23.

... wstawla moza masza

Przebywanie - habitatio

Wodreaga gich a przebywanie bto. gost Bethel

Ps. I Par. 7, 28.

[^]
(habitatia)

5943

Prebywanie

...pani buki ffehmogwey f twogcy geoly-
ny lithorys zlym a zapamgetalym
gest wpangetamye a dobrym ff syg.
hffale prebywanye

XV ex. glwp 69

Przebywałe = Habitatio

Verduo se iest w pocoyu waslo ~~jego~~ jego, a,
przebywaue jego w syon Fl. 75, 2. Skitawal
desu... waslo przebywaua slawi swozey Fl. 25, 8.

Przebywanie

*w/nay*¹

Probet² autem seipsum homo et sic de pane illo edat et de calice bibat. Et ergo oportet digne
(*wcynky*)

sumentem hoc sacramentum habere actus et habitus virtuosos.³ Probet² autem seipsum homo, si habet
(*sue*⁴ przebiwane)
actus et habitus virtuosos³

XV med. Gł W roc 48v

I Cor 11, 28

Przebywanie - conversatio

Wydayere z was mpre mpre y ymyale, y klorich przeby-
wanye jest doswyaterone w pokolenyach warrich BZ
Deut. 1, 13.

^
conversatio

5944

Przebywanie

Kw przebywania^u = in conversationem

war. lub. sp. 480; Kw przebywanv

1471, MFKJ.V/76

si quis artifex faber... arte sua
usus diligenter fabricet vas utile

in conversationem vitae Sep 13, 11

Exp. 18

Przebywanie

Alye * przybieranie (habitatio)
synów izraelskich, często sff
bili w Egipcy, było gest
trzysta lat y trzydziestcy

BL Ex 12, 40

Prebywać = permanente

Powiedział też bog: Duch mój nie
będzie w słonie na wyeky
prebiwać (non permanent)

BZ Gen 6,3

Przebywawać

I powiedział gust bog:
Duch mój mój będzie
w człowiecze na miękki
przebiwawaca (non permanent)

BŁ Gen 6,3

Przebywca

~~jest~~ Kōs jest wysluchacz ~~Przebywca~~ tych

4 przebywca tych ~~Przebywca~~ 5, arg.

Xpus... najwysty nade wremy ludy
przebywca jest 98, arg.

Fuld

5.

Przebytnca - accola

Яков Przebytnca был в плену
в Кам. Пут. 104, 22.

~~Пут. 104, 22.~~

Przeceścić
Przecadzić

<Q>
Wyszmy... 1cy gelyny a olay łobkowy rowną mysz.
spuszczysz the poszpolu a przebadzyw maszysz wodną
maszczą

XV ex. G1Lek 46

PRZECEDZIC

Ad restrictionem vlue recipe aquam pluvialem...
et fac bulire et excocta al. ^{*} przecza^{<zi>}dwszy abluat
se socia et erit sana

XV ex. G1Lek 70

Precedit: ~~deserere~~ ^{deserere} deserere ^{apicis} apicis

Corpus enim est modo tenebr-
sum grossum et mortali peccato
subiectum, sed tunc

Defecabitur ^{per} ~~per~~ ^{cedit} ~~cedit~~ ^{no} ~~no~~ ^{pandit} ~~pandit~~

1454 R. XLVII, 352.

in ~~apicis~~ ^{apicis} ~~deserere~~ ^{deserere} ~~cedit~~ ^{cedit}

Przechadzać się z perambulacją

Przechadzał się w niewinowarskiej serce,
mego powrodo domu mego Fl. 100, 3.

Pró: pochadzalesm perambulabam

Brzechadzae 109

109

Brzechadzala sp. = *spaciata* fruit
in. xv; R. xxiv, 70.

~~Jay, 100, 1619 Mac. & Groves. R. 322~~

~~Pr. Kar. sp. I 33.~~

~~Tercio eam (sc. columban) emisit
(sc. Noë) et tunc per diversas arbo-
res viventes et flores redolentes
discurnit et *spaciata* fruit ✓~~

Rozpr. 24 str. 70 pocz. w. XV

PRZECHADZAC SIĘ

Noe... emisit columbam de archa... Tunc per
diversas arbores... discurrit et spaciata fuit
,przechadzala się,

in v. 88fp
de RXXIV 70

XV in. 61kazB II 115

Przechadrai - transmittere

Tak wyekly, isre
Sinowy e Amonowy Jordan przechadrai eca, karily
Kedp Bz Judea. 10, 9.

v (transmissio)

5345

Przechadzac

-----30d
Item Quartus evnuchus zwro-
na pylesznyvy ynochoda prze-
chadza sub sagitrio cum ar-
mis et balista Item quin-
tus albus equus Tureczky sub
sagitaro cum armis et ba-
lista Item sextus evnuchus
albus sub sagitaro cum ar-
mis et balista yarvnowsz-
ky est conscriptus infra
dominiam palmarum Item e-
qus pylesznyvy yaplkobythy
bonus kopyenyczy sub eo cum
armis plenariis Item alter
equus szwab szczysza szywy
kopynyczy sub laicello

Przechadnac'

oguns... ewmehus z wrona klyesanywy,
ynochoda przechadxa

1495 ^{9p} ~~dyoty~~ 279.
Jan

Przedstny

Błdã kw obycze szoney z necra-
mi surymi kw wony przedstny
pano

BZ dew ~~23~~ 23, 18

(in odorem suavissimum dominis)

Przedkasy

<wie> przyni^o wy^oney woney pre-
dasy (odorem marissimum)

BZ der 26, 31

Przedstry

Offyerowacz b'edze wamy' prze-
chacni' panu (in odorem sua-
ritatis domini)

Bz Nam 15, 7,
sim. ib. 15, 10. 24. 18, 17

Przechytny

Offyery me y dlebi y kadrido
wonyey ~~wasas~~ ... przechytny "offye -
royere crasy swimi

B2 Num 28,2

Num. ib. ~~28,3~~ Ex 35,28. Num
28,8

✓ (odoris suarissimi)

Prechýtny

Ale offyarovyre obyati' uonná
prechýtná v panu

BZ Num 28,27

v (in odorem suavissimum)

Przedstny

Offyarvire k woni przedstney v
pano kadritlo

BZ Num 29, 6,

28, 24.
sim. 16. 129, 2. 8. 13. 36

v (in odorem marissimum)

Przechętny - suavissimus

Officeruyere obyatk wonnę przechętnę panu BK
Num. 28, 27. [Nie] przynę wyjęrey woney pre-
chętney ob. Lev. 26, 31. Officeruyere obyatk k wong
przechętney ob. Num. 29, 36.

5346

Przechytny

Przechytny^h = meracissimum.

~~Przechytny~~

1471 MPKJ.V/31

(sanguinem urae liberet meracissimum)
Deut 32, 12)

W krew jagody piť jako najszerszy

Deut. XXxii, 14

Przechniny

Contra przechnam:... Nicolay ne scriit sboza
przechniniego ocz[er]a 1402 Piek. 77-8.

^{Prechodnacy}
Prechodnacy penetrabilior

Prechodnanscha - penetrabilior

ИЗМЕРЯЮЩАЯ 131

ver. heb.: ^{измеряющая} pychayca penetrabilior

(virus est enim sermo dei et efficax et penetrabilior omni gladio ancipiti Hebr 4, 12)

v. pychai u mensiliwore

Przechodzący cf.

Przechodzić

Przechodzica cf. Przechodzica

Przechodzenie

Przechodzenia = deambulatoria

var. ~~helo~~ :

~~Przechodzenia = deambulatoria~~

1471 \ MPKJ.V, 41

~~N Reg. XIX~~ 2

Percechadzi'e = perambulare
writhe podlit ies pod mogli iego... owere... y
Rohy morske, iere percechadzi'e morske
It. 8, 8, simi fut

(qui perambulant)

W. let. 23 medwedz, po sicie' i' kach

Przechodzić = pertransire

Poloszył się terminy y

Użyła się w nocy; w nocy przechodzić będą
worek z wycofka Fl. 103, 21.

lesna

√ Pr: chodzący będą pertransibunt

Przechodzić = excedere

Excedis ^{<ol>} przechodziś
~~IX~~ XV R. XLVII, 358.
p.m.

Prochodzie!

~~Prochodzie!~~

pergit prochodzie

dr. pol. XV, R. XXV, 148.

~~Prochodzie!~~

~~Kazania Piotra z Miloslawia~~

~~Odzie Swietokrzyszta dr. pol. XV~~

~~Prochodzie!~~

~~Prochodzie!~~

697

Przechodzić się 'spaciarz'

spaciarz, przechodzący sxya

c. 1500 Erz. ~~Stow~~ 78

spaciarzowi

Prechodrić - penetrare

promyen slonecrny sklo

prechodry - ^{sicut} radius solis

vitrum penetrat $\downarrow$ sine vitri
fusione, roslanyenya sic xpc domi-

$\frac{1}{2}$ XV SKY $\bar{V}$ 259.

mus ex virgine natus est sine ipsius
steri corruptione

Przechodzić

Sed profundum penetrat abyssum, prze-
chodzi przessedennosc 1456 ZabUPozn

Przechodni'

1. warkai ip wrenkai
2. rdi melhi wrenkai

Przechodni' = penetrant
isv. lub. i przewaraja

1471) MPKJ. V. 67

(ad inferos gressus illius penetrant Prov. 5,5

Prov. V, 5 w karku jego przedniego do piersi

Przechodzić

przechodnięze
~~przechodzić~~ / ^uprzeziante-ca 1428. Przp. I 475.

Głog około r 1428
Kalurowski Zap. 181. pols. 2503

Pr. Fil. I 475

z praeius idpaj prodem

860

Prochodric - proevenire

prochodra - (gracia) proeveniens

$\frac{1}{2} XV SKY \sqrt{271}$.

deus ... paratus est omnibus ostendere
stellam me gracia ... que vocatur
prima gracia seu gracia proeveniens
prochodra

Præchodice.

Præchodice

proficiens.

n. 1450

R. XXV. 223.

ic' neprod, volic' postpy

Przechodzić - praecedere

Wzrost sze anioł bory, genre przechodził stani
Izraelstye Bz Ex. 14, 19. Lica. 16. Jent. 1, 38.

V (qui praecedebat)

I iic prodeum, na przednie 5947
W kl. seiti przed dozem in.

Przechodzić

A wszakże nycie wyjeżdżili panu bogu
naszemu, jeżeli nasz przechodził i
na drodze go zastawiał iest nyciesze,
na nyciesze strony wstępowali

B2 Deut 1, 33

“(qui praecessit vos)

w. nedi przed nami

Przechodzić - praecedere.

Wstawiamy 142...

¶ Kmieć moźnego czasu słyegem gdi othydze, thedy
rzezy, ktorekole w domu ostawy wozekayaz, pan
wazy sobye mycy moez odzirzeez.. a tho gdy wozekl
myyena, wyuz, panyska, przechodazera, sub. 61.

o tych wyznach myzey popysano

(et hoc ubi nulla culpa dominii praee-
cedente)

Dział 62: a to take, acoby kmieć kow
panu, od ktorego zbiezy, mye mysz my-
ktorey wimi

Prechodzie

prechodzici yest cresp ~~etc.~~

~~konathamit. // c. 1420 // R. xxiv, 85.~~

~~Yag. nr. 1299 k. 63.~~

~~Br. Kar. srow. 1. 48.~~

~~sed qui maior est in vobis fiat sicut
minor et qui precessor est, prechodzici
yest, sicut
administrator (duc 22, 26)~~

Rozpr. 24 str. 85 peež. w: XV

10t

2903

W metoryny pars surzuy

Przechodzie

Conversatio eius nihil molestie, nihil
potrzebowal ogarnow
indigenie senuiebat, || odoriferis fubeitus

floribus, gloria et honore coronatus
postawon
et constitutus super omnia opera pharmano-
ris, magis autem insigne dominice
similitudinis ^{*przechodzi} praecebat

XV med. Gł Wroc 34r

Przechodzić

Homo (...) qui transcendit przecho-
dzy nubes 1456 ZabUPozn 102

J. przeważa
przejmując

Przechodzie

exsuperat przechodzie

^{p. post.}
+ 2 xv ca. 71 12, 143.

przechodzić, ^{1, 1, 1}
~~przechodzą, dążyć, dążyć~~

przechodząca precellere

XV ex. PrFil.V, 26.

~~zag. w 2036 J. Jarl. comp. v.~~

~~Pr. is. st. p. st. ab~~

Brückner Prfil 5 26 kon XV

1000

Przeobrażi

honore invicem wprowadzając i jeden
preuenientes drugiego exera, przeob-
raczej

XV ex. 124, 1, 58, ~~124, 1, 58~~ w.

(Rom 12, 10)

W uściwiciu jeden drugiego wprowadzając

Przechodzić - procedere

~~Dawnosć roczna przeryw powodowy przechodzi~~
gdzi ktos o chodzey stwo... do roka przez szazada theyze
wzi... nye bandze oskarzono, dawnosć roczna
przeryw powodowy przechodzi Sub. 18.

(procedit)

Prechodci

gl. (transitoria new) ^s ^t ^f ^{ne} vel
*prechodce

Multi pro transitoria regno exponunt
corpus et animam pro regno eterno
volunt

XV, med. gl Wroc 78 v

Wierzenie: nic, to ty, mniemam,

Przechadlic

Przechadzy rok w ujęciu pochodzące bregy = agit
 celeres annus in orbe rotas | 1466 | R. XXII. 17.

Przechodzić = supergredi

Przechodzi w rękę = supergreditur condicionem

R. XXIV, 361.

XV met

melusci

Psychodica.
Psychodica - precursor

Precursor psychodica
№ XV R. XLVII, 35f.
p. p.

przechowaci

Tako my pomozy bog etc. Jako tho |
Swath <czci> {my} Jako paný zacowika
Eliza | beth nyepzechowala any cho-
wala poze | feze na {pana} wanczenca
kuranowfke {ko} any fznym | opeczo-
wala Jandrka

1418 Kóscian ^{nr} 1341

Przechować

Jaco Pavel supil kon v Mikolaya
y v yego dzieci za polczwarthi
grahny, a on mu gy myäl.
przechować do swatego Marcina

1415 Pyedr nr 413

Przechowanie

Thomas ... diffamatus et inculpatus pro
conseruacione predonum, al. o przechowanye

1450 StPP VII 392

Przechowywać

Quod

Nunquam aliquem furem ^u furti ne przechowywał
1399 Spaw. III, № 4576. ~~Scarbimir ne Kradne
ani przechowywa 1406 Hube 76. 85.~~

Przechowawca'

Jako skarbnik nie kradnie ani
przechowawca, any vszitha me

1406 Hube 26 85

przechowywać

Jaco³ to fwateza³ yaco⁴ pan Donÿn
nÿeprzecho|wawal⁵ anÿ radzÿl anÿ
cazal anÿ potrze|by dal pozefczÿ
czÿfo panny^{a)}⁶ hel[[ka]]{cze} {szoftra⁷
ÿego} [[fzey]] | pozegl ge⁸ ÿmÿenÿa
yaco fto grzywen

a) y poprawiono z a.

1424 Kościan^{NW} 1074₅

przechowywać

Jaco to fwateżą Jaco pacoff wo-
licowfkÿ nÿe przecho|wawal supra
pozefczą na panÿą farnowfką anÿ |
radzil anÿ potpomocz dawal anÿ
zanÿm fwadecz|twa lyftem za fwa
pyeczającą dawal przeczÿwo | ÿe

1424 Kościan nr 1083

przechowywać

Jaco [pan Szczepan] kŷedŷ pani
{Margorzata} Sarnowŷka mŷyala | rok
wgorcze^b) z pozefcŷŷ *supra* tedŷ
pan Szczepan nŷe | czŷynil fwa-
deczftwa zapozefcŷŷ^b) przettimi^b)
pani czffo | nattim^b) ŷzedzeli anŷ
mv radzŷl anŷ gŷ przecho|wawal

1424 koŷcian^W 1084

przechowywać

Jaco to fwatczą Jaco Pacoff Wo-
licowfký | nye przechowawał *supra*
pozczeza na | panyą farnowfką
aný radzil aný pot | pomocz dawal
aný zaným fwadeczftwa lyft|em
zafwą pyeczanczą dawal przeczywo
yeÿ

1424 Kościan nr 125~~4~~3

przechowywać

Jaco kedÿ panÿ Margorzatha Sar-
now|fka myala rok wgoreze zpo-
zefczã *supra* | tedÿ pan Szczepan
nye czynil fwadeczft|wa zapo-
ffeczã przeththimi panÿ czffo na |
them fzedzely anÿ mv radzyl anÿ
go | przechowawal.

1424 Kościu an^{nr} 1254

Porzechowawai

Any ~~nie~~ radzyl, any go porzechowawel

1424, Przyb. Kozł. 1/7.

Prechować

~~Ati wemag y swa crym~~ Ysre Mikolaw
sz Plawna neprechowana stodreyow
yego wyedrenym any sznym szyme.

1415-27 Bill. Warszawa 1861 III. 39.

przechowywać

Tako gym pomoz bog etc. Jacoto |
fwatcżą ÿffz pyotrafz golfky |
langnowa anÿ gego towarzÿ||ffew
[[f] włanczkem leffze nye | przecho-
wawal anÿ gemv po|trzeby|zÿn
anÿ fordrunkow da|wal fzwą radą
anÿ fwą po|moczą.

1428 kósuian^{NV} 1342

Przechorawaci - fovero

^{stem} Quod foveret alias przechorawal in ci-
vitate Bandzen de Hlesia, qui ab inde
1434 Wrant Hist. xxiv 535
venientes in regno incunentis inferbant
et sibi partem dabant

cf. Przechowywaci

Przechowawai
quomodo idem Johannes
fures observaret solg. ^{dicendo} przechowawal

1434 Slupp.

~~Helvet II N° 2534~~

~~Krak 1434.~~

599

1002

Przechowawac

u -- quomodo idem Johannes

Fures^{r)} observaret vulgariter
dicendo

~~diado~~ przechowawal pro

qua quodam inculpacione et difamacione

ipse Johannes -- evasit --
v. 1434, Arch Jer Crac CXLVI 255, 99

STPPP II 2534 2 roznicy diado = di-
cendo

34 ~~APK, Jer Crac. 146, 2. 255, 99;~~

Tr. 255. 99.

Przechowywać

Thako gym pomofzy bog y fwyan-
thy † | iako tho fwyaczczimy yfze
pany wychna | oftrowyeczska nye
przechowawala zlo | dzegew na pana
mycolaya Schelewskiego | any fgey
wolya konmu nye vkradzon iako |
dobry iako *IV marce* any tego
vŝchytka | ma — — —

1435 Poznań nr 1653

Przechowanie

Johannes ... diffamatus et inculpatus
pro conservacione predonum a. o. przechowanie
1450 Supp. VII³, ~~№ 938~~. 392

przechowywać

*... prout est inculpatus, quos fures
perservavit ~~alio~~ przechowywał.*

1443 AGZ. XI. 228.

~~Arch. B. XI.~~

~~Arch. B. XI.~~

Archiwum bernardynskie. T. XI

Zap. sądów sandozkich

nr 1443 str. 228

256

Przechowywać - servare

W tego thesis nyczystnego wyrzekami, gen
thayemnye słodzege" przechowiwia Jul. 15.

cf. Przechowawca

Tw. c. o

Przechowywał

3020. (210^v) Jakom ya zlodzeya nyepzechowywala anym
rzeczi vnyego gwalthem chazyebnya rzeczka zabrala.

1471 Zap Wana nr 3020

Przechowywać

2985. (94) Ja ko ya nyepzechowiwam oczczowego gymyenia
ale czo chowam tho chowam swogye Tha ko mi pomozi etc.

M68 Zap Wana nr 2985

Prochod

Prochod = spatium

~~B. 2~~

1471, MPLI. V, 68

(donum hominis dilatat viam eius
et ante principes spatium ei facit ^{nov}
18, 16)

Frov. XVIII, 16

Wazni mu mejsce pred knizicny

przechod

Thebonarius narium, dwg,

przechodow passuum II 1/2 XV App. X, № 197

et poncium, northow, custodibus storum

REK. POLKOWSKIEGO

2 POL. XV w

STAR. Prawa pols. pomn, T 10

41

Ulanowski Libri Formularum *repop. Polkowickiej*

Pol XV w ~~1425-1434~~ № 197

przechod

przechod * brarale

PrFl.V, 11.

~~Gran. I. V. 401.~~

Pr. ir. st. p. 82 //

Brückn PrFl 5 11

XV p. post.

verte! %

449

chyba nie braccate, bo to raczej
'cingulus renium' tylko braccium
2 innego wokabularza (Gssol)

Braccium, ... id est vadium proprie
praechoth est est a bracos, quod est
breve

Przechod

Braceum... id est ^{radum} ~~bractist~~
proprie praechoth. Et trahitur
a brachos, quod est breue.

1444 RozPaul 37v.

Prorechod = vadum

Incipiendo ^a vado, quod dicitur prorechod usque
ad Blancisino

1425 Mon. Iur. 27

~~1425 Mart. Mar. 27~~

Przechod 'semila'

semila id est dimidium iter, cyn fuszpfat
~~oder stegg~~, przechod, stesčka, vel sexeska

c. 1500 Erz. Stow 78

przechod

usque ad primam

viam dictam przechod 1367 kod. p. III, 295.

COD. DIPLOM. MAJ. POL

T. III, r 1367 str 295

36

Prechod

Joannes dedit... mansum possessio-
natum... et ortulania al. zagroda
in villa... et agro... et pratum, quem
pratum idem Joannes... Tenuit
u prechoda ibidem in K(ochanov)

^{XII^{ca.}}
(148!) P F I 215

p

przechod, ~~przechod~~

przechod b. saecum

PrFil. V. 10.

~~Sic ut X 32~~

~~Pr. sr. st. p. str. 10.~~

Brückn Prfil 5 10

w XV p. post.

354

Prechod

prechody - deambulatoria B.

~~##~~ MPKY v 41

var. kol.: prechodniemyz

II Reg 19 ?

cf. Przechodzenie

Prochod

~~###~~

Prochody = deambulacra

var. lub.: prochody aut palare
? Peter &

1471, MPKJ.V/43

(aedificavit ... quattuor deambulacra
inter columnas cedrinas III Reg 7,2

~~###~~
W diodini

III Reg. VII, 2 Kin. konstanz

Przechod-

przechod

preambululum - ca 1428, Prof. I 496.

456 y

glossy okolo r 1428

MAL. Zab j polsk. № 503 stol jag

Prace Fil. t. 1 str. 496

J isi modem

BzB vymezení
Hou

832

Przechód

In transiitu przechodzie
(quasi libia, quae sunt in transiitu
aquae Eclius 50,8)

HPKJR_p $\bar{v}$ 51v

V. lt. 79 nad ueluzoz nodz

Przechod

12 jpr.

Andr. Przechod

1372 bod fil. IX 48

Przechod

dobro tego kmeza na wozu wszyal
y tym wozycanem przechodi, kim schez
y przechodi o stare swoje prawem
do yedzo.

1443 ~~Garsn.~~ L XXIV

Dr.
Przechrsta

Bartosch Przechrsta

1441 Prof. IV 20

Przechyta

Nikel przechyta

1472 (AGZ.XV.148, sim. i.b.

Przechsta p

~~2293.~~ ~~Pr.~~ v. Nicolaus Przechsta civis
Leopot. 1493 Agz. XV, 306.

Nicolaus ... super...

~~Arch. B. XV.~~

Arch. B. XV.

Johannem Pyrzyńka

Przechsta

1474 i 6-173

~~Agz. XV.~~

Archiwum bernardyńskie XV.

Zap. sądów lwowskich

R. 1493.

str. 306.

311.

Prechysta

Stanislaw Kocz, Panek, Fyalkowskij
Prechysta

1500 AGZ XVI 301

Przechwalać się - gloriarsi
osłomienem li drzew wyszterczy, ... gypz
Przechwalać się w obrazach świętych. 96, 7.

V 7 l : sławić się , gloriatur

W dubiu się

~~Przechwalenie~~
Przeżalenie = iactantia

przeżalenie

(iactantia)

ca 1461-67. Serm. 96. v.

~~1424. V. Ms. R. 96. v.~~
108

112

7 *rephinosi*, przedrukowanie - 4

Przechwalny-
przechwalny
inglorius - ca 1428, Prof. I. 495.

~~glossy~~

około r 1428

MAL. Zab j. polsk. №2503 Bibl. Jag

~~Prace Fil t. 1 str. 495~~

791

~~Przechwalny~~

przechwalny ingloriosus

1437 | Wisł. №228. s. 87

KATAL REKOP. ~~Bibl, Jag~~

№ 228 Isuàcensis. r 1437

468

Prechwała

lot
44b

ostentationem chelpy l' prechwa-
ly
c. 1500, yH, 10, 383.

Xpc enim post baptismum nullum
adhuc fecerat miraculum ^{propter IIII - or: ... Secun-}
^{udo,} Vest
nos doceret nos ostentationem
fugere, quia superbia mater est
vicionum

Przechylić

Swyancxy nyedxyelye swyante, aby
oxye ne przechilil na werinki
preclanthe

dek V 3

prychilil ib. V 9, 4.

vrich < l > il ib. V 1.

Psychyčlie síe.

24

po Pomm'saró'sice uesele saró'te
abísó nepráichil'í navesimný
práedate.

R. ~~XXV~~, 241.

te 3 rzigt = 3 nógnd of. id. é' é' é' é'
of. práedat' síe R. XXV 240

Prechylie sie.

Imyancay myeduyelye smyante
Aley saze neprachylil noucrim=
kai prechlanthe

R. XV 2d:0.

Del V

ws2. 3 wright kinds & i unep stov. of.

n. prachylie sie R. XV 241
" OF IV 568

Przezić

3057. (281) Jakom ya sszamo pyath gwalthem przischethwschi
nagimyeny Bronischowo sszostra bronya nyebilem nazoną gego
anym gey szwoyka naglowye przeczam (!) Jako polkopi polgros-
chkow anym gey zadal rany othphorzona (!) y cztirzech sszynych
anym gey vschkodzil Jako osszmy koopp polgroschkow.

1472 Zap Warsz nr 307

Smekhytryc

10b

vezaszanya strany a potapyenya, przeto 15/
ny / chesacz pomocz obyena stronena, vstavlia-
ny, aby edtychayastu ozy, ktore pozowa przed
nas albo przed naszego sadza, dobre a dluge
ynyeli rozmyslenye na odpowiadanye przed sa-
den, aby takyny chytroszczany abo chytrzyny
szalobany nye byli prsechytreny. Przeto chese-
ny, aby sapyeretsa abo peretsa prsedny szaloba
wszythka polaszyl na lyscze posewnem tako,
ysze nye bądze potem nyczs przyloszone kv saa-
lobie. Tako tesz gdyby kto byl pozwan o

Dzial. 14-15

Chilo Tact

Parechytoryci - fraudare

Ustawiają, aby być, klone porow, długie ymyeli rozmyśleń
na odpowiadanie przed sądem, aby takimi chytroskami
byli parechytoreny Dział. 15.

Przeciągnąć - prorogare

Także wreszcie spora część do lat podobnych
onych rzeczy była przeciągnięta
odłożona Sul. 54.

(urque ad aetatem debitam
illorum puerorum prorogatur)

Proreia, gnaf

Proreagnona = protensa / 1444 / R. xxiii, 302.

(et hoc significabit eius, sc. Mariae, magna spes, que fuit protensa ad celum)

Przeciąganie - attrahere

Gdy iednacez ktorego iednanya... do sandu bi syan
przezyagnaly, thedi gich... iednanye przed pani
vimowicz mayan Sul. 87. (wskazane i)

(quando mediatores concordare ad iudicium
se traherent)

~~précagné, ne, nax~~
przeciągnąć

Prosty ~~szew~~ w nybo cragnye,
a szathny mo nye précagnye
De marte w.

~~MPK 7. I. 193, 421.~~

~~Sl. o sm. 419 421~~

a b c d e f g h i j k l m n o p r s t u w z z̄ z̄

Pracis. Pracisig^v

(in spacio stadiis se-
xaginta wprzeczasz ^{*stay}). 234 ~~propter infamiam przeomowa, toleranda~~
~~czyrpyana (nad tem dzyrzana). 235 velosom dextrarium nawodnyka, ad~~
~~participandum huoposowanyo;~~

x przeciaz spacium? R. xxv
~~Pracisig 286.~~ 270

~~Br. Dr. zab. jez. pol. Rpr. t. 25~~

s. 270 GLOSZY Pet. Zac. I. F. nr. 460

r 1462

186

17

Intericiāz "interstīlium"

- a) interstīcium, id est interuallum, ~~inter-~~
~~scheydo~~, ~~preczyasz~~
- b) interuallum dicitur proprie ~~faciem~~ ~~semparis~~,
~~interlasse~~, ~~preczyasz~~
- c. 1500 Etz. ~~Stow~~ 78

Przebiegi

Intervalum dicitur proprie spacium
temporis praeteritum

cor 1500 212 78

Pracigšenie?

(Luc 16, 26 et in his omnibus inter nos
et vos chaos magnum firmatum est)

magnum chaos (inter nos
et vos, a prykšt. obazaru
i Lazaru) vyetke (vydarte)
pracrasenye R. XXV, 172

~~Brückner Kaz. Srw. 3. xv p. part.~~

~~Rozpr. 25, str. 168 & 1912~~

~~Ossol. #14, 12 A~~

Przeziwnaj - quiescere
ter Professori, ter do pytam stam zasoby-
Nawrozi ty Aaron - gdzie jest przeziwnaj, nyla,
zatrzaenye BZ Num. 16, 50.

(postquam quiescit interitus)

5348

Przecie cf. Przed sie
Przed sis

Przebiegac'

przebiegajocem
przebiegac' - ca 1428, Prof. I 486.

glossy okolo r 1428

MAL. Zab j. polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str. 483

182

Przebiegac

przebiegac *praeſuente*^x

1437 | Wisl. №228. s. 88

KATAL REKOP. Bibl. Jag

№ 228 Isnaensis, r 1437

632

Przeciekać 'perfluere'

perfluere, przecykać

ca 1500 Err. Stow 78

o Przecierpieć
Przecierpieć

Przecierpieć. ca 1450 Profil. IV 577.

Przebieg of. Przebieg

procedis

Nicolaus... cum Jacusio... Nicolaus... et Paschou
V pro silua et iniuriis videlicet przezyedzi

~~pro silua et XX przezyedzi 1399 Hppp~~

VIII, no 9164, 9166

terminum pervenit cum habent ad collegium
proximum v

Sm. 16. nr 9166

STAR. PR. POLS pomn. T3

Ulan. Libri iud crac r 1399 no 9164 : 9166.

Przeciesi

Yacom ya ne wól Mserichney przeciesy
na nos syey domu 1410 K. M. Mr. 1528.
sylo

Przebieg

Wp. przebieg

1415 Arch Ter Dziec Ia 46, 9

1415

J. B. I, 46. 9.

Proceci

Pro constitutione proceci in ⁱⁿ apelana; 1416;
Hpp. II, No 1480.

Raphael... testibus docuit contra Stanislaum
de ibidem, quod sepes supra domum
na sagummi ibidem secum non habet
sepere et,

Species

g. pl.

Raphael... cum Floriano... habent terminum...
pro eo, quia cepisti duodecim ligna & procecy
duobus hominibus in hereditate non diuisa gra-
nicijs

1416 AKGr. III a. ~~137~~ 138

Sim. 6. 136

Preces ~~et~~

Raphael... cum Floriano... habent termi-
num... pro duabus rebus ^(et) talibus precibus

1416 A K Gr. viii ~~q~~ ~~136~~ 136

Prociēs = lignum ?

g. pot.

Jacsius ... cum Nicolao ... ^{ferminima habent... prociēs} quia sibi violenter
interdicere voluisset sciendi ligna alias birxven
et procrexi ad edificandum

1417 AK Cr. viii ^{##} ~~141~~ 141

Pracies

pro travibus vj. *oppjecessij

1422 Arch Castr Crac I 166

1422 Cstr

166.

Arabis 'bellus, pici dnuo, chust
trava, puen'

n p,
Przeceś

Ingratibus laicis de claus debet
edificare domum pro sua sessio-
ne et Sobyentky robora ad edi-
ficandum ~~aliam~~ przeceśy et
naerynye de silvis suis propriis
debet dare

1473

AGZ. XVI, 102.
~~ArchB. XVI,~~

Archiwum bernardynskie. T. XVI

Zap. sądów Sanockich

R 1473 str 102

126

Præcis'

In duobus emergentiis ab ira obscha-
rech duo etiam concusserunt totam
avenam et octoginta robora ab præ-
cresay et septem ex cæteris secca-
verunt

1493 Hf 2 XVI 248

Porzecis' cf. Przycis'
Przecios

Porecziki - ~~valde~~ gravis, gravissimus

Będę nad ^{szczytami polnymi ...} ~~szczytami~~ i obieramy moor wyelamy
poręczki BK Sz. 9, 3. poręczki muska poręcz-
czyłka w doom Flavacorum ib. 8, 24

(pestis valde gravis)

5349

Persecuti

Y mōkēch sī nass Egiptai a pōrcōwōn-
rjēz sūō nām, wsklōdajōcz na nass
pōrcōwōnōw

(persecuti sunt imponentes B) Deut 26, 6
onera gravissima)

Przeżyłki

Ynezjny pain tako, y przysła muchy
przeżyłka w domu faraonow a slug
yego

(musca gravissima)

135 Ex 8, 24

Przećwic'

Odspowiedzial pan bog: wezmij my lewem
trzeciogo lata, a lewo, a stepyecz, ... z poro-
czyzny ze na dwoje z poloss na gramaol'
(haec divistea per medium) 1392 Jan ¹⁵XV, 10

Porzecinae - incidere

(sc. Plafurms)

Porzecinae, praecipua ruri wodne Pa. Judith 7, 6.

(incidi praecipit aquaeductum illorum)

5350

Przecinać

924 Tako gym pomoz bog yfwanthi †
yaco | to fwaczeza | yaco to, czizo
fmÿ rambili, | to smy ~~rabili~~ ne-
szobe rambili, ale smÿ | droga prze-
czynali

1417. Pau w 927/1

Przecinaw

Ista valent ad sequencia retrogradacio
zasyastap, retrogradus zasyastapny,
remissio rosczyagneye, ... tropicus
zassyawroth, *antarticus przeczynaw,
orizon obezrok, solsticium sloneczstay
... torrida zona gorna zemya, ecentri-
cus wybyegowny XV ex. GlWp 75

precios

20. Name z desku

figura obscurera

precross * plutes⁽⁴⁾ *

1437 | Wisl. № 228. s. 88

KATAL REKOP. Bibl. Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437

658

Proccios

Eidem advocato et suis posteris ^{alg.}
Unam mansam (sic), que dicitur vulgariter (sic)
proccios. 1425 Kod Pol. II 412.

checiny

Caput granicies Babbe, ad advocaciam perpetue
addicimus

cf. Proccios'
Przyccios'

Przeżycia

Oktore snamyenya damba przezossany Mi-
colai na Serpana szabwał, thego mo hon-
nye przezossal

1455 Tyn Lad. 72

Przeciotka

Tercia linea consanguineitatis: ...
promatertera przeczyothka XV ex.

GlWp 21

Procciv

pozeczuj gemu

~~2. pod. XV~~ Ord. Pr. VII 552

Preciw

165. <ha>nka ne profzila na ten fəd
preczif | <...> anim go fžadala

1393 Pozu nr 165
Leksa I nr 1508

Przeciw

Ne prosila na ten sąd przeciwko anim go szadala
1393 Lekcz. I, N° 1508.

Perm 165

Prezidiu

Prezidiu naše darovanie me ^{h)} štátu z rozvoja-
zame byer, bo sje štátu mychly namy
se dobrej voly z se omyslu z se ⁺podvjer-
denym prava, ysby prezidiu ~~them~~ myer
mye receno

Oct 60

Sim. Oct 48, 1

/2/ sząwyąszal tako Jako
 mye/3/dzy namy na pyssza-
 no /4/ wyawnem pyszmye
 prze/5/tho nasze darowan-
 nye y /6/ zawyaszanye ma
 stacz /7/ Bo tho szye st-
 alo myedzy /8/ namy szdo-
 brey woley y /9/ szvmysz-
 lu poczwyerdzono /10/ a
 szprawem nigdy przez/11/
yw temv rzeczono any /12/
 szgynaczono do yego szmy
 /13/erczy kthory thu mye-
 dzy/thymy ma sprawnye 0
 /15/dzerzecz tego vmarle-
 go /16/ rzeczy albo gymy-
enye

Frederic J. D.

20/1/1916

-----98d

/1/ ysz gey tho dzyedzyczs-
two /2/ przed gayonym szan-
dem /3/ wszdano /tako ona z-
lomy /4/ they drugey pany-
ey w/5/wyazanye przetho, y-
sz /6/ ona wczasz ge odwol-
ala /7/ y przeciwy themv
mo/8/wyla podlug prawe/9/
go prawa /maydborsz /10/ WA-
sche pyta/11/nye o prawo
/12/ gesth takye Ge/13/dna
pany myala dzye/14/dzyczst-
wo y nyewyescze /15/ rze-
czy y vmarla y zosta/16/wy-
la poszobyte gedne/17/go
szyna

OrtOssol 61,3,w.1-17

(ort Mac 79. 14 numer)

Prezid

Frederick

-----99d
albo /31/ | acz mogą tho od-
wo/32/lacz gego blyszy pr-
zy/1/rodzeny | albo czo prz-
eczyw /2/ ma bycz themv | a-
lbo czo /3/ gesth sprawa
prawego /4/ G0thowe pyena
/5/dze albo gynne /6/ gyd-
ącez gymye/7/nye swę czlo-
wyek mo/8/ze dobrze dacz
naszwey /9/ szmyertelney
posczeley /10/ tako ysz
on od szyebye /11/ da y
odnyego ponyoszą /12/ ale
od kazely czo-----

OrtOssol I 61,4,w.30-32 -

62,1,w.1-12

Jim. More 60

Præcis

Should to meet myself also as more the
advertiser yett blyng jony rockery also ex
jorecynw themme me theye

Outline 80

-----109b

Potem vmarla ta pany pyr-
wey nyszly szye sthym sza
powyednyczą rosprawyla
tho gest pospolu

szw/14/ym mazem ysz thych
dze/15/czy opyekaldnyczy
mye/16/nyly acz gey masz
thych /17/ dzyeczy oczcz-
ym nyemą /18/ dzalu kthym
pyenadzom /19/ bo on gych
gescze wszey /20/ nigdy
nyemyal avo/21/bronye

przeciwy temv /22/ ten o-
zczzym mowyl Gd/23/ysz on
zopyekaldnyky/24/em pos-
polu

zagego zony zywotha tą do
foldrowaly szye thych
dlugow

OrtOssol 65,3,w.13-24

Pracis

Précis

Précis them + design them money

Outline 87

-----114b

wkthorych leczye moga gye
szandycz o goracze rze-
czy gdy wnych

zagoraczą wph/6/aczeno y-
tesz gdy moze sz/7/wym

gymyenyw wla/8/dacz procz
opyekaldnyko/9/w szlowye

dacz y nye/10/chacz komv
chcze yako /11/ chcze | a

moga ly mv /12/ tho bro-
nycz kako moze /13/ prze-

czyw themv vczyn/14/ycz
podlug prawa | a /15/ byl

by wolen wszwem /16/ gy-
myenyv

albo mogaly gye tesz przy-
sznacz przed thymy lathy

OrtOssel 67,3,w.5-16

Freiw

Present

I golyby ^hke kromyly, yaho mi preeywo
therm~~u~~ crynyes pooling jenerer

Out/Rec 90

-----133a

/2/ ATho czyrpyal rok /3/
y dzyen az strzechy /4/
albo szrynnny wo/5/dą czy-
eklą [przed] przesz /6/ ge-
go dwor albo dom /7/ prz-
esz prawey odmowy /8/ sz-
lowye ysz przeciwy /9/
temv wczasz przed pra/10/
wem nyeodmowyl /11/ albo
zabronyl ten mv/12/szy
tesz tho daley czyr/13/
pyecz

nyszly by myal lysth albo
sprawa ktore szwyadeczst-
wo yszby daley tego nye-
myal czyrpyecz podlug
prawa

OrtOssol 75,1,w.2-13

Przećiw

mm

Przećiw

Jeżeli wyobrażasz sobie że dajesz, że strachy
(Ciep. i strachy) albo że nymy nicola cykła
przez tego domu albo dwa przez prawy
odmowy, słonye prz. przeciwno temu wczas
przed prawem nje odmawyal, ... ten musy
też to dalej wyobrażec.

OutKac 101

-----136c

asz ge chrzczono... tey
to nyewyasty dla naglos-
czy szmyerczy tamo gyste
wkomorze gdzie tho bylo
wta/29/gemnyczy przy vra
/30/dzenyv themv Jako /1/
Gest obyczay a chce /2/
to szwyathczycz przeci/3/
w temv rzekly tego /4/ v-
marlego maza dzye/5/czya
ysz temv ony nye /6/ ch-
cza wyerzycz aby sza /7/
tho dzyeczã zywo na/8/ro-
dzylo A pytayã pra/9/wa
rzekacz acz by gedem /10/
maszczyszna nyemyal
przythem bycz-----

OrtOssol 76,2,w.28-30 -

76,3,w.1-10

Przeci

Przeci

Protein

Protein should be by the marks
obscure

Out Nov 103

-----141d

A zaly moze zapowjedanye
yvsz ma mocz myecz
nyszly ma kto /23/ stego
moze od czysznacz /24/
przeciwy rzekl | ten czo
/25/ mv gymyeny przed
/26/ gaynym szandem zast
/27/awyono | Gdysz ten czlo
/28/wyiek przyszedl szdrow
/29/ przed gayony szand
gy /1/ szdobrego namysz-
lenya /2/ mnye dlug wysz-
nal ysz /3/ mnye napyrwey
wyno/4/wath nyszly ktho-
remv /5/ gynemv
czo gym wynowath

Przećiw

OrtOssol 78,3,w.22-29 -

78,4,w.1-5

sim.

Pracini

Pracini temu reki ten, ero pned gajnym
sedem the gymyeny zastawyen[4]o

Art Mac 106

-----145a

gdysz ten przyszasznyk kv
prawu przyszagl

y szgynomy przy/9/szaszny-
ky ortel nalaszl /10/ ten
czo gy przyszaszny/11/czy
wyrzekly nyegestly /12/
ten wyedzacz przeciwy /13/
szwey przyszadze yaw/14/no
vczynyl Gdy szwym /15/
przyyaczelom na prze/16/
czyw przyszasznemv or/17/
telowy stal azaly yv/18/sz
ysty ten gest krzywo/19/
pryszasczą y bes prawa
/20/ zostal Slowye czescz
/21/ straczyl

albo czo o tho gesth prawo

OrtOssol 80,1,w.8-21

Przeiw
rim. Ort 145a 107

-----1550

tedy zalował powód rzeka-
cz zaluyą szą na tego sz-
lodzeya ysz on przyszewd
wme gymyeny y vkradl my
thy szkory

a ya gego /8/ naszladowal
az wge/9/go gospodarza
dom gdz/10/em tą gradzy-
esz nalaszl /11/ y tego
byeszaczego za /12/ gora-
czą yał pytam pra/13/wa
|gdysz on tą kradz/14/ye-
szną szygy ma mo/15/zely
on przeczyw the/16/mv rz-
ecz| albo czo zato /17/
czyrpyecz

Pracis

OrtOssol 84,2,w.7-17

Precint

Gdyż ta krakowska nie może być ma,
możemy on precyzyjnie tłumaczyć

Art. 114

-----189a
gego zoną nyema dzalv w
them domv przetho ysz ten
dom

wzdam gemv /7/ a y gego
dzyeczom po /8/ nym dzye-
dzyecznye my/9/ecz a ysze
byl sobye zo/10/stawyl
wolne panstwo /11/ swego
gymyenia poko /12/ on zyw
przeczyw themv /13/ mowy
ta pany Moy /14/ masz v-
czynyl mnye dz/15/yedzy-
czka poszobye prz/16/ed
gaynym sandem po/17/dlug
spyewanyą mego /18/ lystą
a nyeszlomyl

mnye on tho thym Jsż on
dal ten dom wzdacz szobye
y_gego_ponym_dzeczem-----

OrtOssol 97,1,w.6-18

Przećiw

Przeciw

Przeciw temu mowy ta jaamy

Ort Marc 133

-----195a
pytam prawa g/9/dysz bar-
bara wkvppe/10/nyv tego
domv wspomv/11/anyą tako
ysz pogeego /12/ szmyerczy
myala myecz /13/ ten dom
a dorotha w/14/yedzala
ysz ya wszda/15/wanyv y
przyyaczv /16/ tego domv
przed praw/17/em zamylicz-
ano a ona /18/ tho czyr-
pyala szlowye /19/ prze-
czyw temv nyemo/20/wyla |
azaly yvsz nye gesth bly-
szhą barbara tego domv
myecz y ostacz szye wnyem
albo czo gest prawo

Przećis

-----190b
moya zona

besz mey voley y /3/ wye-
dzenya klracze ko/4/mv
podala aza ly by /5/ thym
kto mnye mogli /6/ moją o-
brona tego gy/7/myeną
szkazycz |prze/8/czyw the-
mv rzekl brath /9/ tey v-
marley zony | gdysz /10/ to
gymyeny gescze za /11/
zywotha mnye moya /12/
szyostrą za poleczyla p
/13/rzed gayonym sandem
y samą kswemv gydaczemv
gymyenyv klvcze nossylla
a swey obrony nigdy go
pvsczyla

Ineius

Ort0ssol 97,3,w.2-13

Fræci'w

Fræcryn themu rækel brath þey yegs rmarley
zomy

Out Mac 134

-----196a

Tedy rzekl /27/ doroczyn
rzczyk gdisz /28/ ona
wysznała ten lyst /29/
maly gy polozycz albo /1/
Czo gesth prawo Tedy /2/
prawo nalazlo ysz gy /3/
ma polozycz ten ortel /4/
layal barbarzyn rzecz/5/
nyk y przeciwy temv /6/
ortelowy wyrzekl or/7/tel
gdysz powod rzekl

ysz nyemą wyączey pany
barbara zalowacz a vczy-
nyl Gwar a kthey panyey
prosto zalowal a wswey
zaloby nyszadnego lystą
wspomyoną

OrtOssol 99,3,w.26-29 -

99,4,w.1-7

Przećiw

Przeciw

Słowa nasze mają być przeciw jemu ra-
pukosze, ile się wygnił kółem rydowskim,
~~WAWA~~ boi to jest przeciw cesar-
nowi ~~ROMANUS~~ a przeciw Rzymianom
Rom. 744.

Przeciw

Ale to reki miły Chrystus przeciw Pilatowi i
przeciw rydom, którzy minimali i wierzyli,
aby on wydał królową Riemskiego Rom. 779.

Precisus = adversum

Tedy rekt? jemu Pilat: ... ara mie synyri,
jako wielkie swiadectwo mowid. precis
tobie? Rom. 772.

[Non audis, quanta adversum Te dicunt
testimonia? Mat. 27, 13]

Przeciw

A gdyż miły Cristus był obleczon, tako uźrząc to biskupowie i książęta żydowscy a bojąc się, by jego Pilat niepuścił, (838) napravili wszytek lud, aby wołali przeciw njemu rzekąc: Rozm. 837—838.

Prezium

Dzudy kiedy wstali świadcy kory we świa-
dectwo, natychmiast pojechali mówić prezium
biskupom Rom. 716.

Przeciw

Być przeciw komu

Judas... przyjął ty istne trzydzieści
pięćdziesiąt szylebnych i rzucił je przed
biskupem rzymskim..., jakoby to było w jego
mocy, iż by mógł przemienić władzę tych,
którzy byli przeciw miłemu Jezusowi Rzym.

759.

Przeciw

O tem, jako żydowie wołali przeciw miłemu Jesucristowi, żądając, aby ukrzyżowan. Rozm. 837.

Presiw

Wirawny to Pilat barro sie leknowny
i porab jwi tayar (!) presiw jemu [2]
swego stolca Rom. 757.

Przeciw

mamy zakon, a podług tego ma umrzeć, bo sie synem
Bożym czynił, jako otem naprod (!) pisano, i bał sie,
puścić liby ji, a by przeciw zakonu nieczynił, anie
puścić libygo, bał sie, aby syna Bożego nieukrzyżował.
Rozm. 842.

Prociw

Ustaw jeden fabryczny świadek i
reklamuj. Kiedy są dwie reklamy, najdziej
dobre rzeczy przeciw jeemu, iż ci je są, di
Rom. 743.

Przeiw

Wstał jeden fałszywy świadek i rekr:
Panowie... ja wam radzę, abyscie sie tak
przygotowali przeiw jemu, iż by umarł Rom.

743.

Preew

Tedy rydowie rawotali wielikimi gbozy preew
rycerrowi rekazy: ... tyś nie rozumiat, ... co ony
mowily form. 753.

Presis

Ustawy to rydowic, ię namie na chorągwiach
swe oblicie skbania głowy i dala chwatej mi be.
mu Jesuistowi, jesse nigcej rawobali presis
chorziam, aby oni slyskely (!) chorzgi
i dali chwatej Jesusowi Rom. 755.

Preziv

A ry dove vidy rekli preziv Pilatovi:
myjmy vidieli, kako sie oni sami kyc
ne chytli, dajce jemu shvaty Rom. 755.

Przeciw

Krzywi świadkowie... świadczący przeciw
prawdzie 2 Cor. 7:13.

Preciw

Mowili, by sie on krolew ozni^ł,... ale to
zgo^ł obliwie przemienili jemu, aby si^łreckie k^oz^oz^o
preciw jemu pobudili Rom. 778.

Przeciw

17. Czło [m] miroflaw ranczil prze|cziw
Maczeyewi, tego go uczinil | prozno
etc.¹⁾

1387 Pozn. nr 17

Lelesat nr 190

Linbeleb &

Greis

38 | pani poluiczka¹⁾ hanka ma pošta-
uicz | zachoczcø przecziw Pot^{ra}-
szoui²⁾ | Czepurkemu | pana Cho-
ranzego pafka [wf] wto flowo |
elzeft pan pafzek yey maſz neflu-
boval po | t^{ra}feui panczidzefanth
grziven ani otem yego | zona ve
ofkupene craykova czfofz¹⁾ kupil |
pan pafzek.

1399 Pozn w 378

Lekin: w 2898

Hube 26 w 387

JA IV 188

przeciw

Taco mi pomofzi bog yfzwoti | †
iakom przitim bil ifze przibiflaf
po|dal fcodi p{l}aczicz Szidom fa
falkana afage | gego fzonan przezif
potrkoui boroffkemy. *Nichil dedit.*

a) L. 1530: Miroslaus, Przilepsk.

1393 Rościan w 59

Proceiw = adversus, adversum
Osweci ocri moie, ... bi negdi ne wekl upryacel moyi
Przemogiem proceiw iemu Fl. 12, 4. Any
~~proceiwym wstpl iem proceiw blizniam~~
Swagiu Fl. 14, 4 (opprobrium non acceptu
adversus, proxiimas suas). Wale boiurdewich
proceiw mac Fl. 50, 2.

(Pud: naproceiwit yemu)

(proceiwit adversus eum)

Precis

Wiley grew y swdss precis sim, p'sr goud

me

H 34,3
sim Paul

(conclude adversus eos)

Przeciw

Nijymy słaby z rany zj przeciw tymi,
co mye gabyo'

Gen 34, 3

(conclude adversus eos)

¶ Preciis

gospodnie, kto b'og'ce prebivace w prebitcu Amoiem?

... Jezus, ne ucinił Isari w i'g'ie Amoiem...

~~Ami ucinił blisnemu swemu a'ugo, amij~~

precoruzni w'ól rest precia blisnim swogim

(adversus proximos suos)

Pl 14, 4

sim. Pm

Pracis

Any vorynyl blyssnyema svem zlee,
any prekoryny byal prercyn blyssnym
svym

Pr 14, 4

Præciw

Wła lud twoy zglębili radę cy miśłiti sę
præciw swótim Awogim

(adversus sanctos tuos)

Fl 82,3
sim Paul

Præcis

Na ľud tvoj zglobyly radę y myslyly
přecyň svojstym swym

(adversus sanctos tuos)

Ps 82,3

Prezior

Zdeptali s^o me nepriatele moji vsuho
ohra, bo vele bohidrich precyn mne

(adversum me)

Fl. 55, 2
Dm. Paul

Przećiw

Zdeptały miłe nieprzyjemne moży całego
dnia, bo rychłe bazyńcówych przeryw
mnie

Fud 55,2

Prociw = in

Asvromocremy bddrese *physrny, esse
Krywe licholan cequity procecyw mne Pl. 118, 78

Ciajwle iniquitatem plectunt in ues.

Sim. Paul

Przećiw

Asvromocremy b'edacze p'ysny, bo kerym'ye
slosser c'zyn'ly z'onec'yn' n'ny'e

Przeć 118,78

Prezici

Pospolu prezici tobe obrod noslosti. so: pre
bitky Yohneow y Ismahelit

(adversum te)

Fl 82,5

Am End

Przebieg

Dozpułu przeczyn tobre obrzód polozylly

lut 82,5

Przećiw

646 Tako gim pomozi bog y fwati¹⁾ | †
Jaco to fwateczø | czło pani | Sbo-
rowfka wranczila fwey | rankome-
ye¹⁾ przećiff Mach|ne¹⁾ Starnowa|
toge¹⁾ wýpra|wila podluk yednacz-
fkego | fkazana

1408 Pozn nr 646

Piekv̄i nr 1227

Borzeiw

x Rancil Yelen za Borzislawa praczin Grzimala 1413
AKH. III, 213.

Jaco do swadczani, jako dwi lata minęła temu
nancyausstwa, ero *

Przeciw

Od bil gest røcojrn tish, ceskos
bili røcaily przeciw Niczvojtowi

1411 Pyzdr no 324

przeciw

Tako nam pomozi bog. y fwanti † |
yako tho fwaczimi | Jako fwãtomir |
Carfziczski, czszo gÿ wodl. Micolaj
Curanowski przeciw paneÿ pradle-
weÿ., tho wodl. zacziwo rzeczo |
ÿza. | tho nechzal. przifzancz.

1413 Kościan nr 489

przeciw

Tako mi pomozi bog. y fwanty † |
[Jakom Staniflawa zydwokÿ | ne-
zaftawil wrokojemstwo. | przeciÿw.
Micolaÿewÿ Grzibowfke^{<m>}uf | bur-
grabio wtrzczo Czanecz pÿan|czy-
dzelzanth grziwen.

1415 Kościan nr 526

przeciw

Tako etc. |Jakofmÿ przitem bili |
kedi Staffek profzno. pufczil *Kab-
lana przifzangÿ., yegofz Mi|colaÿ
poftawilbył przeciw ÿe|mu.

Et causa istius presbiter non iurabit.

1417 Koscian nr 641

Przeciw

Yakosmy przy tem bili, gdi Derska wróczila
y [gl s Wo(j)slawem za wzdanye zplachcza
w Czelmowe Wawrzyncza przeczyw Dobrogostowy
y Mychalowy s Czelmowa

Praciu

1100 Taco gým pomofz | bog etc. | yfze
Jaroflawy, byeganow | fky xacz mi-
colay., negdý klodzeifky | badaczy
| ^{*}něvroczył wedwenacze grzi | wne
rankoyemftwa przeciw przip | ko-
wy | Splaczcow anýmu lifta, natho |
mal dacz. *Quilibet per se iurabit* |
- - -

1422 Poznań nr 1100

Przeciwn

1170 yako czo Micolay, Splaufky | wran-
czył yandze | yą, Blofzuyewikego (!)
przeciwy Mycolayewy | Slupskemu |
fzapoffag dwefcze grzyven | to
wfzythko fzaplaczył yedno dze-
wączdze | fzanth grzyven oftał dlu-
fzen groffy Schy | rokych

1424 Poznań w 1170

Przeciw

1191 Taco gim pomoz bog etc. yako to-
fwacza || yaco Mycolay, werzenycz-
fky yadwyfin ocz | ecz | wraczyl
dzyrfka Babinfkego wofch | mnacze
grzywen, ywerdunek groffchy | pra-
fkych. | przeciwy yczakowy ymaly-
nowy || kuwerney racze ypenadze
pobral ypeczacz | fwa kulyftu przy-
wefchyl |

1425 Pozu nr 1191

Przeciw

1240 Taco mu pomoz etc. | yacom new |
raczil Tworzyana ypyotra przeczyw |
yandzreyewi / wldacz grziwny gro |
fchow nawederkow |

1427 Pozu nr 1240

Przeciw

I3I4. ~~T~~aco my pomoz bog / Isze w ten czasz y tey da
ti kyedym myal swyathky wodzycz y tesz schar
pogyedzynkyem przyschagacz przecyw dzyeczem
pana Dzerska Roswarowskyego. tedym poyal
swyathky wodzycz y przyschaga cynycz | y kon
sza podye mpna powalil y stluk mya y dlam-
tego swyathcow wodzycz nye mogli any przyscha
gy czynycz.

I429 Pozn nr I3I4

Przeciw

1524

Takomi pomofz bog/Jfzem | ya nÿe-
ranczyl zathomka przecyw | Jano-
wy. Sgandk|^(kop.)abymu myal wfdacz |
Dobitek yfzytem yfgÿnſchÿmi rze-
czami | czofz by miali przÿcz poge-
go othczu | adaley Jaco polzem (!)
omawya | — — —

1429 Pozn w 1524

Przeciw

1408 Taco my pomofz | bog † Jizem ya
newraczila Micolaya | watha vedwe
grziwne przeciwy woy | towi|Sbuku |

1432 Pozu nr 1408

przeciw

[yz. potr porofz. [[tego czafzu] {te-
dÿ} {kedi xandz Canczlerz. fwatký
woÿdl | przeciw Swanfcowÿ bil..!
Chleboÿecz | cza. fukną nogawiczã
etc. | } bil xan|dza Caⁿczlerzew chle-
boÿeczca. ÿego fzu|knã. nogawiczã
trzewicz dral. raczcza | ÿwoÿt bil.

1418 Košice m. 661

Przeciw

1296 Taco mý | pomoz bog etc. / Jaco *(według miał?)*
wten | czałch | kedý ^{le} mał rok przy-
zadze przeciżif | panu bodzacz, po-
yalem maporoczky (!) | przvfzaga
czynilz *(poma)*

1428 Pozu no 1296

Przecin

Yako wtenczasz, kyedy my ~~krzy~~ rok brano, bilem
nyemoczem prawa nyemoczą, przeziw panu^{*} Jarosla
owy; y wtenczasz, kyed (y) my wtore rok brano,
yeszczem sz nye bil nyemoczem

1444 Pysdr nr 1212

przeciw

Jako. pýotr. nezaranczil. | Sliwenf-
kego przeciw [[bra] | Vacze zafwo
braczã. ale | fam zafzø.)

14/8 Košice n 696

Pracis

(pno me)

948

Taco etc. yfze potr nazaranczil. Mi-
colaÿa | Sliueⁿfkego przeciwy wa-
cze zafwã braczø | ale fzam fzafta

1418 Pracis 948

mm - m 955

Pracis

955 (76 v) Taco gim etc. yaco tho
fwaczczą|yaco | potr. | wa | a } naza-

ranczil przeciwy [wacze | {Slywen-
fkemu}] {micolayewy} Sly|wenfke
[go] {mu} zafwą braczą ale fzam
zafzą

1418 Pau m 955

Przeciw

1215

yaco /~~Slap~~/ Stanislaw gowarzewsky
wrazyl Stanislaw Slapa przeczyw
Janowy Comornyczkemu /yze /~~swey ze-~~
~~ny list~~/ yego zona swatochna mala .
swoy list stary vanny slomycz a no-
wym yey listem mał swadacz przet pa-
nnem starosta, czo gy mala na gowarze-
we y temu yescze trzech lat ne .

1425 Pozn nr 1215

Przeciw

1306
Taco gym pomoz bog † Jaco |
fwacza | Jaco maczek Rogalinſky |
vicupyl poſpłaſcza ypolozily tam, |
kdze ſchobyw wirzekli przedyed-
naczm | przeciſſ tym braczey,
czofz zobye | rzekli przedyednac-
my | — — —

1428 Pozu w 1306

Przeciw

1520

Takomi etc. || Jfzem iabyl prawa
nyemocza nyemo | czen odboga
fiozona tedy kedim mial | przyffyan
ga czynicz przeczyw Jochnie |

1429 Pozn nr 1520

Przeciw

1310

Taco mý pomoz bog †/Jacom wten |
czafch, kyedym mał Swathký vo-
dzycz | przeciżif Marcynowý. Sloth-
nykowý Spo | Inyana, tedom byl
nyemoczen p^{ra}wa | nyemocza | ot-
boga flozona | — — —

Kisiclan

1428 Pozu nr 1310

1429 s. 1316
s. 1313

Przeciw

1313

Taco my etc. | Jacom wten czafch
tey dati Jaco | dzyfz bylem Nye-
moczen prawa | nyemocza odboga
flozoną tedy | kedy pan pyotr pod-
komorze my | al przeciyyəmyne
fwyathky wodzycz | adla tey nye-
moczy nyemoglem | Swyathcow
fluchacz | — — —

1428 Pozu w 1313

przeciw

Taco my pomoz bog † Jaco | wten
czafch kedým myal fwath|ky wo-
dzycz zawicze yaco dzifch|eyfchey
dati przeciw wfche|borowy tedym
byl prawa | nyemocza nyemoczen
othboga | flozonya — — —

1428 Kościeln^{nr} 1471

Przeciw

1316

Gorka peremptorie iurabile sigillatim

Taco my po | moz bog Jacom wten
czalch tey | daty *prout heri* [*inter*]
bilem nyemoczen | p^{ra}wa nyemocza
odboga flozonya | tedy kedy Cly-
mek skrzislawnik mal | przeciwy-
mye fwyathky wodzycz adla | tey
nyemoczy fwyathcowem flu | chacz
nyemogl |

1429 Pozn nr 1316

Przeciw

1427

Taco my bog pomoz | etc. Jfzem
by⁽¹⁾pra^{ra}ua nemocza nemoczen | od-
boga flozona tedy, kedym mal przy |
schaga czynycz naporoczkach prze-
czw | marzgorzaczce |

1433 Pozn w 1427

Przeciw

1446

Taco my pomofz | etc. | Iizem byla
p^{ra}ua nemocza | nemoczna, ta nemo-
cza yaco da | wno nyewitayancz
tedy kedy^m ma|lą przifchaga czi-
nicz przeciw do|brogoftowy| po-
powfkemu

1435 Pozn nr 1446

Przeciw

1460

Taco my pomofz etc. Jfzem | byl
p^{ra}ua nemocza nemoczen | othboga
fiozona tedy, kedym ^(mar) | Swyathky
wodzicz napyrwem | rocze aprze-
cziff Jacobowy | — — —

1436 Pozn nr 1460

Przeciw

1325 Taco my pomoz bog †/Jfzem | ya
byl nyemoczen p^{ra}wa nye | mocza
odboga fzlozona tedy | kyedym mal
rok odmawyacz | ftany przeciff
Jochne | poobfch | ilanu | — — —

¹⁾ *Part. pass.*: rok stany, *por.* stać rok.

1429 Pozu nr 1325

Prezcin

1 1149

Kyektora z nasych slycheryson, poli na
qrodzech pnceryn mycnyaschyon bywaje
polorzeni, ...ny pod cryje choraznyje z nasrey
wajski: stanicycz suz obyeli.

(contra hostes)

(Dial 8: napreeryn)

Jul 21

Przećiw

Crzynić przećiw - contradicere.

Przećiwstwo ten pcam, poth lathorim gcof (oc. 2102).

Przećiw - przećiwstwo czynny, wyzna
* przyznadraszera pnapadnye. Sub. 80.

(alias ille, sub quo fuerit contradicere) H 323

(ten, pod lathorim obiect przećiwstwa czynny)

Пресит

13433

Пред нами... пресит мауробаяс: мыес
бадан заловар... пелан и офсчейкан
моч

(contra homicidam)

— Sub 108

Precis

A wrako myeffmeryw tvey woly

benes cryrpyemye - 1452. Mus. Dod. 105.
ale elobrawolnye dicesa slonycha allupyer.

Proces

Jakoz zye *patyni' Katherina... ^{(na rozrinnka gest} poret prawem
odwolala procyff Poreuskyemu..., the gest nye
stala a nye odpyratel

1452 Os'w. nr 92

Przećwic

Też: lud tu wóhoyé jacyzja pre nyc-
dostatky wóol, semwaly sóó jnucywn

Praysresowy
(contra Praysen)

MS2 Ex 17.3

Præciw

Sporisydol syd præciw genuw Forcee, sin Ro-
mely

(adversus eum)

B2 IV Reg 15, 25

Προσείω (2 dent.)

οὐσαν^{iti} ~~ἡ~~ προσείω γυμνὸν βόσιν ἢ σὺ (βοτῆν) ὄκταν
(adversus eos)

Byz. I. Mach. 2, 32

(adversus eos)

Pracis

Atlyčilo syđ syerce swe a pokorilers syđ
pred bogem vsliřaw neery pracyn (re-
(contra locum istum et habitatores eius)
mo myastu a pracyn syn, gysz w myem
bidlyđ

132 IV Reg 22, 19

Przećin

Wyprecywyły syś precyn krolowy
(restiterunt regi)

132 11 Pow 26, 18

Praciu .

Wzitek caso przisluzze k slizobye boza nye-
bzeskego s przytnoscyo bōdz dano do domu
bozego, abt snad nye*roznyewal pracyw
(contra) królestwu 32 I Esdr 7, 23
regnum regis et filiorum eius)

• królestwu y synow jego

Przećin

Przećinowy byłby kłho * przycywn przećin albo prze-
cyn myśleniey ochwał, o kłho w myś
wajese moze wozycas myna podług myślar-
cuy

43.1. przycywno
(Ortossed 43,1-2: przycywno)

Ort Marc 48

Przećin,

P. Reciw

Gdy ten nasz poyal w matzensztwo
swa namboz, a mykth preczyn shenu
nye odnawyal, kiedy shy obyeey, es soboz
(leg. i soboz) mychy... za (leg. soz) matzenskiye
obyeey.

(Ant Essol 31.3: preczyno)

Out Mac 30

PRZECIW

Maszc przeciw dnem

XV ex. G1Lek 45

Praciu

Ykto pracsyn naceram nowyl albo myeszkyey
wchwalye

Out More 49

Przećin

Przećin themeu neyobry sycy nyekthovym
lubryam yaloby pryzredl albo mynagl
olussy obryu obrazanya opowobryego

(Ouf Ossol 48,2 : przećynob)

Ouf kac 60

Przećiw

Przećiw temuże wieki geden człowieka, co wybrań
obycyem y tudy pańcy psychodnylyem

Art Mac 82

Sim Art Mac

Przebieg

Chcąc mój mąż doprowadzić przed sądem
sędzią ~~o~~ białych mem opychało hylem
mem dawanie przyswoił, nyc przesyła the
mu nyc mowca, wthem amark, pnieho
dawanie z wygymowanie ma nos z stacz
podług prawa

Artkare 132

Sim. Artkare

-----104a

mogl ly by gey tako masz
dacz... yako wthem lyscze
stogy

gdy to gymye/20/nye pothy-
ch dzieczech spra/21/wnye
nanya wmrzecz /22/ myalo
czyly czo gest spra/23/wa
przeczyw temv rze/24/kl
geden czlowyck | prze/25/
czyw temv czo wyban /26/
wybran dzyeczom ytey /27/
panyey wopyekald/28/nyka
Gdysz ten vmar/29/ly czlo-
wyek sdrow stal /30/ przed
gayonym sandem

y dopytal szye pyrwey or-
tela mozely szwe zarobyone
gymyenyne dacz komv ohoze

OrtOssol 63,3,w.19-30

20 p. 1930

Przeleci

mogli by by gey tako masz
dacz... yako wthem lyszcz
stogy

gdy to gymye/20/nye pothy-
ch dzieczch spra/21/wnye
nanya wmrzecz /22/ myalo
czyly czo gest spra/23/wa
przeciwy temv rze/24/kl
geden czlowyck [prze/25/
czyw temv] czow[wyban]/26/
wybran dzieczom ytey /27/
panyey wopyekald/28/nyka
Gdysz ten vmar/29/ly czlo-
wyek sdrow stal /30/ przed
gayonym sandem
y dopytal szye pyrwey or-
tela mozely szwe zarobyone
gymyenyne dacz komv ohcze

[Frederic] aboghe

Przeciw

Żebyśmy kłhomu przyzyszczyli wszytki z gynnym
rad ~~od~~ radkiele,
Moga kłhemu przyzyszczyli gynnym
przyzyszczyli a kłho rozumny
gdy myggesth przyzyszczyli przy-
szadze

Dat Mac 62 (smodel.)

(Dat Oszel 50,3: napreczyw)

-----187d

Ta pany mowy /7/ Gdysz
moy masz oczyw/8/ysze
przed gayonym /9/ sandem
Bandz mym o/10/pyekaldny-
kyem mem /11/ v dawanyv
ywymo/12/wyenyv przyszwo-
lyl /13/ nycz przeczyw
themv /14/ mowyacz wthem
vm/15/ar1 przetho moye
daw/16/anye y wymowyenye
/17/ ma mocz y stacz pod-
lug /18/ spyewanya mego
lysta /19/ podlug prawa
na tho prosymy wasz nav-
czczye nasz sprawa ayako
szye myecz ma thą rzecz
podlug prawego prawa

Ort0ssol 96,3,w.6-19

Pracis
zipsuty

przeciwyw /26/ themv rzekl
 pyothr /27/ Gdy warsz nyep-
 rzy/28/ szgł a zasz my Myko
 /29/ lay to przepadl ystra
 /30/ czyl naprzeczywko m/31/
 nye czyly nye Nagych /32/ o-
 bv pytanye przyszasz/33/ny-
 czy wyrzekly taky /1/ ortel
 Gdyszesczye szyą /2/ oba d-
 wą prostho na w/3/arszowo
 wysznanye /4/ puszczly ysz
 warsz n/5/yprzyszgal to nye-
 sko/6/dzy mykolayowyey rze
 /7/czy a pyotr praw te/8/mv
 y ortelowy layal albo przy-
 ganyl

Freiw

 OrtOssol 41,3,w.25-33 -

41,4,w.1-8

im Outkac 47

Precis

Precisyn themu nell Yan

Ant Proc 47

Przećiw

Przećyw t̄emv rehl Tyotr

Ort. Kař. 140

~~mozeby przećyw t̄emv coo movyoz~~

Ort. gl. 99

~~VII ¹/₂ XV liber. CXI 140~~

-----92c

y powynen /31/ gemv sthego x
szluzycz /32/ na wyeky ten
Jako v/33/marl zostala po-
nyem /1/ gego zona y dzew-
ka to /2/ dzieczą vmarlo a
math/3/ka przypowyedzala
szyą /4/ ku czasczy tego
dzieczącą /5/ rzekacz ysz
nanyą od /6/ vmarlo they
dzyewky /7/ tey czasczy te-
go to szolty/8/stwą przcz-
yw themv/rzekly przyrodzeny
tego /10/ dzieczącą y sz-
lowye mathką nyemą prawa

Freiw

OrtOssol 58,3,w.30-33 -

58,4,w.1-11 firm. Nul

Презид

Президтхемн секлы стей дагелык жерго
демы

Октябрь 74

-----97d

/10/ Gdy na przeczyw the-
mv /11/ nykth nyeodmawal
a /12/ ona postawyla pora-
ka /13/ acz by ktho blys-
zy przy/14/szedl a tho po-
dlug pra/15/wą vkazal ysz
by mv ch/16/czala y myala
tho gym/17/yenye y dzyedz-
yczstwo /18/ postapycz/po-
them wpir/19/wem szandze
przysla te/20/go vmarlego
czlowyeka /21/ zona y od
wolala tho w/22/yazanye y
rzekla przeci/23/w themv
Rzekacz ysz to /24/ dzye-
dzyyczstwo

OrtOssol 61,1,w.10-24

Przeci

Sim.

Przećiw

Polnym w pierwszym radzie pomyśla tego
smarłego zosa y odwołala się wysmaruje
y kilka precyzj temu rekacer

Out Mac 78

-----98b

ku dokona/5/nyv nyszly by
yą kto /6/ mogli od szandz-
ycz albo /7/ od czysznaćz
przeciwy /8/ themv rzekla
tha pany /9/ czy yą wyasz-
no wtho /10/ gymyenyne tho
gest dze/11/dzyczstwo gdy
ona tho /12/ zamylczala to
dzyedzycz/13/stwa wyazanye
a yą /14/ yvsz wyaszana a
zaly /15/ ona nyemą tesz
daley /16/ yvsz mylczcz
albo czo /17/ gest prawo
podlug pra-----

Przeciwy

Przećiw

Przećiw temu rekla ta pamy

Dob Mac 79

-----104d

gdysz szam nyemoze bycz
/20/ kthemv tho poleczyl
/21/ przed szandem szwe-
mv /22/ opyekaldnykowy a-
by /23/ tho dal yako on
szam /24/ tedy wywolacz
y opo/25/wyedacz przed
wyszym /26/ wylozonym ga-
yonym /27/ szandem | Jakosz
to vczy/28/nyl a tą pany
prze/29/czyw themv nycz
nye /30/ rzekla | any wthem
go/31/raczem szandze Any

OrtOssol 63,4,w.20-31

Freiw

Sim. Ant Mac
83, 61. d.

Przećiw

Yakio the werynyl a thia pomy pacyw
themu tedy myz nye reketa

Out Marc 83

kthemv mowy tey panyey
masz

gdy ye/28/mv thy pyenadze
szlu/29/byl ten wynowacz-
ecz /30/ dacz gescze za-
zyvothą /31/ gego zony y
tesz tho /1/ gydacze gym-
yeny a/2/zaly by on nye-
byl kg/3/nym blyszly po-
szwey /4/ zenye nyszly
gey dze/5/czy przeciwy
themv rze/6/kly opyekald-
nyczy (G/7/dysz thy pyena-
dze gescze
nygdy wgego obroną przy-
szly

Przeciw

Ort0ssol 65,1,w.27-31 -
65,2,w.1-7

Bin.

Prescriptions

Prescriptions taken weekly psychodrugery

Out Nov 87

-----130d

Zastawyly komv kthorekoly
zastawyone przed prawem
gymyeny

ten ma tego /17/ gymyeny
prawą ob/18/roną ymayą gy
spra/19/wny wyaszacz Ny-
szly/20/by drugy szlowye
czo /21/ zastawyl | otho
wyasz/22/anye prawem mogli
/23/ przeczyw themv mo/24/
wycz podlug prawa | /25/
Gdy kto komv /26/ byerze
gego /27/ gymyeny y ges-
cze /28/ kthemv go wyasze
o /29/ gygra
albo o przegygra a ten to
zaluge

Przećiw

OrtOssol 74,1,w.16-29

sim.

Prezident

(0) the wyrażanie prawem może przycygn
themu mowca .

Out Marc 99

-----147b

/1/ | SToyacze gymye/2/nye
czo czlowyek /3/ ge sam
zarobyl /4/ y gydacze mo-
ze przed /5/ gaynym szan-
dem za zy/6/vothą dacz
komv chce /7/ a przyro-
dzeny gego ny/8/emoga
przezyw themv /9/ ale
gdy by oddal stoy/10/acze
gymyenyje czo na/11/yn od-
vmarlo, przezyw /12/ temv
moga bycz gego /13/ bly-
szchy przyrodzeny |
acz othem wyedzely a wol-
noly gym bylo tamo przyd-
cz w rok y dzen

Przezyw

OrtOssol 81,1,w.1-13

-----147b

/1/ SToyacze gymye/2/nye
czo czlowyek /3/ ge sam
zarobyl /4/ y gydacze mo-
ze przed /5/ gaynym szan-
dem za zy/6/vothą dacz
komv chce /7/ a przyro-
dzeny gego ny/8/emoga
przezyw themv /9/ ale
gdy by oddal stoy/10/acze
gymyenyne czo na/11/yn od-
vmarlo przezyw /12/ temv
moga bycz gego /13/ bly-
szchy przyrodzeny
acz othem wyedzely a wol-
noly gym bylo tamo przyd-
cz w rok y dzen

Przeiw

OrtOssol 81,1,w.1-13

Preceiv

Stoyace gymyeny, cro ye cłowych nam
zaroby... more przed gajnym brodem za zy-
wota. dac kosmu chere a przyrodny yezo
nje moge mowyc preczyn temu, ale gozdy
adhal stoyace gymyeny, cro nany odmarlo,
preczyni temu moge byc yezo Atmac 109
blysy przyrodny

-----199a
druga rzekla ysz ona mnye
zostawyla tho odzenie w-
mem czynszu woyth rzekl
Ja znam

/28/ ysz ona zastawyla to
/29/ odzenie do przysczya
/1/ Swego maza | maly ta /2/
kye woythowo wysz /3/ nanye
mocz, albo wgy /4/ nych rze-
czach takych czo /5/ szye
przednym staly pro /6/ cz
przyszasznykow | albo /7/
mogaly przeczyw temv /8/
mowycz przed gaynym /9/
sandem | albo czo o tho /10/
gesth zaprawo podlug

Przeiw

OrtOssol 100,4,w.28-29 -

101,1,w.1-10

Prezidi

Maly takeye wysznanye waylowo mocz... albo
mogoly przeczys term mowcz jonec gajnym
szadlem

Ortlac 137

-----200c
azalym yvsz ya nyeblyszy
swoy zywoth y czescz og-
nacz sam swa ranką odcz
y praw bycz albo czo gest
prawo o tho

/12/ przeczyw temv rzekl
po/13/wod | Gdyszem ya gy
/14/ przywyodl przed pra-
wo /15/ szyacztwą y wola-
lem /16/ nayn Jako na me-
go /17/ mordarzą a zaly
on y/18/vsz tego moze
przed pra/19/wem odbycz
szam swa /20/ ranką albo
czo o tho /21/ gest za-
prawo podlug

Pracis

Ort0ssol 101,3,w.12-21

Pracint

Pracyn themu rebel powad

Orthac 138

-----204b
GEden zyd zalowal szye na
krzesczyanyną ysz gy lay-
al y naszwal gy kvrwym
szynyem

Tego sz/7/ye wysznal krz-
esczyan /8/ zyd pytal pr-
awa ma/9/ly mv zatho po-
kvpycz /10/ Tedy przysza-
sznyczy sz/11/kazaly ysz
gdy szya w/12/ysznał prz-
ed gayonym /13/ sandem
ysz mv layal /14/ ma mv
pokvpycz Ten /15/ przysz-
asnykow ortel /16/ layal
ten krzesczy an y /17/
wyrzekl przeciwy temv
/18/ taky ortel |

Gdysz wszyczy ludze zydy
zowa kvrwyszyny-----

OrtOssol 103,1,w.6-18

Przećiw

Przećiw

Ten przyszywaszmybow ortel layel* krzeszany
y nekl przeczyw temu taby ortel

At Mac 170

-----126b

przeto ten czlowyiek racz-
czam... nycz nyeprzepadl
/12/ any pokupycz ma, Nysz
/13/ly by czo gynego mya
/14/sto vczynyloprzeczyw
/15/ gemv |albo raczcze
mye/16/ly fordrowacz osz-
obno /17/ podlug prawa
prave /18/ Gdy by czlow
/19/yek oszandz/20/on sp-
rawa nasmyercz /21/ a kr-
olewską albo gy/22/na
gwalthowną ran/23/ką od-
yal go od szmyer/24/czy
albo kako koly od/25/pro-
szyon
kako Tego czlowyeka daley
maya puszczyc

OrtOssol 72,2,w.12-25

Przebieg

Przebieg

Przebieg ten słowem myastho albo raczca
mye nye przebieg any pokropcz, mystlyby
myastho co synnego przesyw yem
albo raczca myely ferdnowace oszabno pod-
lug prawca

Outkac 97

-----132b

MOzely myasto...wczynycz
wyelkyerz...kv polepszenyv
/27/ myesczyekyemv czyly
/28/ nyemogą albo czo gest
prawo /29/ Raczcze moga
/30/ dobrze szwymy /31/
rostropnyeyszy/32/my Mye-
szany /1/ vczynycz wsz-
wem myesz/2/czye pospoly-
thy wyelkye/3/rz... kv vszy-
thkv myesczkye/4/mv bez
wyedzenią /5/ y bez wo-
ley szwego wy/6/szego pa-
ną |Gdy ten w/7/yelkyerz
nyegest przcz/8/yw pos-
polnemv pyssza/9/nemv
prawu |podlug prav

Przećint

OrtOssol 74,3,w.27-32 -
74,4,w.1-9

win - Ant. H. H. H.

Inżyci'w

Pracze moze swenny (lep. z swenn) resty
nyjny myescramy wrynyer wrem (lep. 11 wrem)
myescrye porypolythy wylkyer, goly ten wyl-
kyer nye yesth porynyw porypolnemw obremw
pysranemw

Chitrac 100

-----173a
BAndzely przyszaszny woith
od szwego pana wynowan
przed prawem Js z to thą
rzecz chczacz nye do sza-
dzył slowye nyedokonal
znaly tho przed /18/ pra-
wem Tedy on gest /19/ vcz-
ynyl na ~~przeciwyko~~ /20/
szwey przyszadze y przez
/21/yw swemv prawu | y stra
/22/czyl swe prawo a nye
/23/ moze wyaczey woithem
/24/ bycz szlowye naprawye
/25/ szyedzecz a ma Swemv
/26/ panv pokupycz wyna
/27/ a tho gest sprawa pra
/28/wego maydborszkyego

Przećiw

OrtOssol 90,4,w.17-28

fin.

Fræciv

Theoly yest on uszynyl napreczyn
swey pnyryachke y pnczyn swem
pnan (hp. pnan)

Out Mac 124

P r z e c i w

An ipse aliquam responsionem habere possit,
mozeli przeczyw temv czo movycz, vel quid pro
eo succubuit et meruit?

OrtRp 55, 1

Smeciw

AKT IV 353/1

60

any dzielisz między sobą, ale gestyżymy, tedy za tydzień, a gestyż lecze, tedy za dwie niedzeli mają być chowane, a to lubo sprawno lubo niesprawno załad będzie wzięt. A wszakosz ten, czygy gest zakłade dw niedzeli ma gy wyprawyc; pakiliby nie wyprawyli any chęzał wyprawyc, tedy ten zakład tyto sądziłszy między sobą mają rozdzielyc. (Pakilibi czy ysczy sądze abo gynszy, ktorzy na wyrzeku są wypisany, przeciwy naszej wolej wozynily, a zakłady przed czasem wstawionym między sobą rozstargali, te i ten, czygy gest zakład, lubo będzie kon abo skłoda podług osacrowanyer muzy dlosycz

Bział. 9

Przeciw

11b

/30/, Złoty podług zasady ma czyste.

/P/rzydawa są częstokroć, ysz gdy nycorzy bywają pozwany przed naszą oblycznoszcznyktore vini, the gest o gwałt abo złedzewo, wzięli sobie obyczay, ysz the nyc swą plą, ale przykazany swych panow abo starszych zynya, ktorasze wynową od złosci y od smyrzy częstokroć byli wyzwoleny, | Czo szesny v. znaali, ysz the byle przeczywko sprawiedlywoschy boszey, przeto bojazny boga mając, przecywa t- Dział. 16

ustawiony.

Præciw

Præciw præikaranyq = in sententiam^c

1471x M9K7. v, 57.

(now. lub: præcrywo præcaranyq)

(Esth 3, 4 Cuique hoc crebrius dicerent, et ille nollet
audire, multiaverunt Aman scire cupientes utrum
perseveraret in sententia)

(bedric li Amari ~ prædisizaisin)

Q. Reciv. = adversum

130 Siedzieli krianzanta,

U przeczuw mnye mowili.

(adversum me loquebantur).

(Ps 118, 23)

M.W. G. K.

Precaire

Bo sklonny [my] by preczyn tobye sree, myshy-
by rady, yca nyc mogly ustanowyer

Ps 20, 11

(declinaverunt in te mala)

(Pl: w czo, lig. w ciz)

Przećiw

(adwersum me)

grody

Ale zostawij preczyn miye ~~bez~~, miye *bez
sye bacz sycerze miye

(fl: precawo miye)

Plut 26, 5

Preciis

Her wstana preczyn miye boze, atem ya
bede powier

(adversum me, Pl: precioso me)

Plut 26,6

Praciu

Wszystkie dzieła przegarnaly miye niyepnyer-
csele mozy, a gysz miye chwalyly, przeczynt
miye przysyrgaly

Praciu 101,3

(Fl. praciuo)
(adversum me)

Przećiw

Cerkiew przesyła przesyła do nas
mólwy napomynające nas ku semyerze

Jul 12 8 am.

Prze ciw-

O... pany,

Nye chodź za mma w schowrye, bom,
ery zgrzeschyla prze ciw thwey nasz wyroch.
s chey mylosory Naw. 90. ~~Bychom wyelnye,~~
~~myly bura, nigdy nye wydzely gyna to, jak,~~
~~na lycem, prze ciw baw 120. Fyze my wyl.~~
~~my szwyaly, a ya prze ciw thoby locha 124.~~

Пречиу

ач гы подам в гых волѧ, пречиу вѣтауенуи
у закону у пречиу обичаюи римскети
у Римлянон верыне ~~Др. XV~~ Rom. Pam. 473
р. пост.

Przeciw

1.

O tem, jakoż synowa Pylatowa posłala ku Pylatowi
swoje sżęge (pro sżęgi) szelęncz,...

Wyszby przeciw temu sżędu nie wydał boz
jest człowiek sprawedliwy

Z. p. XV Rozm. Pam. 474
p. post.

posłala ~~ku~~ temu synowa tego sżęge swoje szękanca
ny yedney wyiny ty nie masz przeciw temu człowieko-
wy ib. 475

Przećiw

1

A kiedy Pylat wstąpił na stolec, postawił
do swemu syna jego służę (swoją służbę)
swoje sługi: My jednę mamy syna
mają przyciężu temu człowieka

XV p. post. Rom. P. 475

Precis (cum dat.)

Toi jeŝ zhaica rakonu; Ten si mandai precis
rakonosi Rom. 804.

Przeciw = contra

Djabel nima we mnie nijednej mocy,
wszakoi będzie przeciw mnie ukaró:
wac swoję chytróść [demon in me
nullam habet potestatem, tamen contra
me nitetur falsitatem exercere] Rom.
167.

Preiŭ = in

Lygnwie wstanaŭ preiŭ ocson i bę.dę-
unę.craí are do śmiercei [et insurgent filii
in parentes, et morte eos afficient] Rom. 311.

Przeiw

Ach, co sie wiele tego stalo przeiw
stworzycielowi proz taske swieczka ! Rom.

685.

Prociw = contra

Poczęli szukać krzywego świadectwa
przeciw mi temu Jemciwstowi Roman 713.

Przeciw

Tu się natychmiast powzięły rozmaite śmiechy
przeciw miłemu Jezucristowi, pomawiając je (!)
w rozmaitych słych rzeczach Com. 749.

Precis

Jdyi sa mouti ty iaboly ... neho jenu
Pilati: ... ty man slova ... tako Baskawe, ...
a preto pricie mox ty slova Baskawe
nemu bu du, kory wote precis tobie Romu.

772.

Preiur = adversus

Pilat... rekt: ktoré iatoly al[bo] pomouy
preiur temu rhowieku macie? [quam accusa-
tionem affertis adversus hominem hunc? Jo.
18, 29] Rom. 790.

Prešiw

Nirawny Pilat, iše pnie prawa prešiw jemu
narrošé ji podali, i reki k nim Rom. 790.

Przeciwno, contra

Tako Todrica poernie sie barro trazić,
bo wiatr był przeciwno jemu [navicula autem
in medio mari iactabatur fluctibus; erat
enim contrarius ventus] Roum. 350.

~~Właściwa~~
przebieg

zajmujące go
skuteczne
przebiegiem

Wszystko pomogło apteky,
przebieg mniżej rathne leky
do warte w.

~~WPKJ. I. 190, 308.~~

~~W. sm. 302 308~~

~~WYKAZ~~ i prozeiw

Konycz theme bandre,
gdy lekarz w mey scolye vrandre,
bozem * przyerzyc smyrtelney schodre
nye naydre vrelia na ogradre.
De Monte

~~MARK T. 190 315.~~

~~Al. sm. 309 315.~~

Preciw - obriam

(pre yemv)

precryw yowmv (!) obriam ei

(Mat 25,6) ecce sponsus venit, exite obriam ei

~~X~~ XV SKY V 284.
med.

niejako rozumieć
zajść drogę

Przebieg - in occursum, obviam
genere to. gdzie był wzmiank.

W. bywał gość ^{Przebieg} w g. m. B. Z. Gen. 18, 2. ~~Przebieg~~ ~~Przebieg~~
~~gen. 18, 2. I par. 21, 21.~~ se drany swego stanu.

(in occursum eorum)

5953

Processus

Processus gy Ornan y psyche processus genu
z gumba (et processit ei obviaum)

B2 | Par 21,21

Præcio (cum dat.) = in

gen postal era dixit præcio nunc
qui misit te hodie in accessum meum

ca 1461-67. Lerm. 444. v.

Quesius

у бисселе ^{ду} ~~схлудны~~ по ~~мессу~~
genus ex xv mt ky ii, 320.

(Jo 4,51)

Autem eo descendente serui occurrerunt ei
(et nuntiaverunt ^{ei} dicentes, quia filius eius vivebat)

Preterea contra

Virga to ludie p. Naretha tako viele
idque hunc precium in p. Jousem, wielki
strach uderzy na nie [de castello
Nareveth homines videntes tot leones
contra se cum Jesu venientes] Rohn.

139.

Preziew = obriam

Wziawszy swoje lampy i wyszły preziew
oblubieniu i oblubienicy [accipientes lampas
deas suas exierunt obriam sponso et sponsae]

Rom. 48f.

Prezium = obriam

Owa obłubieniec i dzie, wynidicie prezium jemu [ecce, sponsus venit, exite obriam ei]
Roku. 487.

Preiwi

Ustawy preiwi jej i przywital ja
baro Laskawie Rom. 497.

Przeciw

Chrystus... jest mek! ... wstańcie, cwi pojed-
dzimy przeciw Judaszowi zdrajcy i rydom,
ofiarujemy się dobrowolnie Rom. 6:12.

Przeciw

Chrystus... rekt: podźmiemy przeciw im, ac' (aer)
nas nie szukają - Rzym. 6:14.

Przeiw

Jako rydowie wybiegli przeciw miłemu
Jesucistowi, kiedy był przywiedzion ku
wrotom Renu. 662.

Preziw

Hymnidrie preziw jemu, wotajaje Rom.

662.

Preziw

Horuocy wybiegli preziw jemu i byli
radzi i baro weseli Rom. 665.

Preciw

Panie, który były jedne wstaly s ptolega, ...
też były wyszły preciw Jesusowi Rom. 752.

Prociw

Panie, ... wiodszy swoje dzieci, które jedno
czterdzieści dni miały od urodzenia, i szły
prociw miłemu... Jezusowi Rzym. 753.

Preciw

chorągwie i bałwanowie smięli się albo
schyliłi preciw miłemu Jezusowi Róm. 754.

Przeciw

Pilat karał chorągwie, iże się nachyliłi
przeciw Jezusowi Róm. 755.

Przeciw

A jedno [sc. Jesus] pojdie [w] wieńcę, a
sie wrytki choręgi pokłoniły przeciw jemu
i dali jemu chwale Rom. 757.

Proteus = contra
Hanaer cre biddi 24
Postawę proteus łobe oblicze twoje w. 49, 22
(statuam contra faciem tuam).

(Pis: postawęę gwałt obras swoy)

na wyrost
po przekazyaniu

Przeciw

Go1 Tako gim pomozi bog y fwanti †
/ iaco to | fwatezim, yfze ta niua
czfoye¹⁾ Swanfek | dobil nagne-
womirze, tey yändrzeÿ ma | trzeczą
czanfz dziedzicznym prawem ylang|
[teh] tich, czfofzø przeciw tey
niue

145 Pozu w Go1
Pm 16 11

Przeciw

1378

Byerza to kufwey czezi ykumey |
dufý [Jacom ya] | Jaco pany pofzna-
(^m)fka | ⁽ⁿ⁾cznac dofycz p^{ra}wu nafza-
dzenya¹⁾, po | szadzila ^(m-s)przeciff Ja-
nowý fdambrowi | a on mya przy-
gcz nechczal | rzekacz | y fnyefd fte-
ao powyatu atefzmy neye | fd
ofzald (!) apany raczila rzekacz |
hyf ya tobye dofycz szadza ten
ma | p^{ra}ua dokonacz ydofycz yczy-
nycz[a] | [czo] aczo tobye ten sza-
dza fkaze to | ya tobye chcza za-
placzicz.

1) Na marginesie dopisano. nafzadzena.

1430 Pozn w 1378

przeziw

usque ad viam, que vadit
ad s. Paulum ^(anchum) respectu lateri-
ficii ecclesie S. Marie ^(anchae) Sandomi-
niensis vlg. przeziw <cf> egel-
niczy

1442 DokMp III 29

Przeiw

V. Toldus ortum ipsius ex opposito
linterum, alia~~ad~~ przeiw Korithu,
Ostatkoni resignavit habita solutione
et posuit solidum

1449 Przem. nr 496

Francia

Francia vece ymyd gest Fignis. Va gyolre
precyw Assyrom

(contra Assyrios)

Gen 2, 14
B2 ~~Gen 2, 14~~

Præciis

Attol, post praeceptum noscedu sturca
hu gora Betel

(inde transgrediens ad montem, qui erat contra
orientem Bethel)

B² Gen 12, 8

Præciw

Polkaly se s Moysessem a s Haronem
khenyze so staly preczyn [gym] gylócsym
oel faraona

(qui stabant ex adverso, egredientibus a Pharaone)

B2 Ex 5, 20

Prezios

Alje preziosn ischodu [r] slunecnemu
pyřodzyesyt lobyeth vokelal openi

(perro contra orientem)

B] Ek 38, 13

Przećiw

To mowyl iest pan kw. Koyressowi w polu
Swabskem naol Jordaneu przećiw Jericho

(contra Jericho)

B2 Nam 85, 1

Preziw

(contra orientem)

Preziw wschodni słonecznikos dwa tysięcy
era lokyet bōoke, takes preziw połudny

* bōoke dwa tysięcy era

(contra meridiem)

Bd Num 35,5

Przeciwno - contra, ~~ad~~ ex adverso

(Contra) Przejaw
Pogrzebl ży w dole zemye Moabskiej przeciwno Jezor
Bdz Beat. 34, 6. ~~Przeciwno rzece qayd gest Vajris, ta qayre
przeciwno Niyram ib. Gen. 2, 14. Sredzi niyedi Bethel
a Hay przeciwno zachodney stronie ib. ad occidentalem
plagam / ib. Jas. 8, 9. Potkali rze s Maggrem a
s Baronom, ktorzyzto staly przeciwno yym, qydyozym
ad Fexaona ib. Ek. 5, 20.~~

5954

Porreiw - ad

Siedzieli wyczi Bethel a Hay porreiw zachodney Stronge
(ad occidentalem plagam) BZ Jos. 8, 9.

5955

Przećiw

A fazy (tego d) nysa a we dwudzesku mysz
(ryjca) obyati cymly na otarciu, (rysztol
~~na otarciu [ryjca]o bil przećiw otarcom)~~

(contra althare)

OZ I Mach. 1, 62

Preces

Preces (var. lat.: precryuo) modlebruyi
'coram propitiatio.

1471MPKv23

(loquere ad Haren fratrem tuum, ne omni
tempore ingrediatur sanctuarium, quod est
intus velum propitiatio, quo tegitur arca
Lev 16, 2)

Tracim

rapineciolo

altrimecus

prosecuto teholye = altrimecus

1471 ↘ MPKJ. V, 50

(II Par 9, 18. fecit quoque rex solium eburneum
grande et vestivit illud auro mundissimum, ...
et scabellum aureum et brachia duo altrimecus)

II Par. IX

Prozeciw

Bychom czebyc, myly boze, myzdy mye
wyobryety gynaals, yedno lycem proczyn
lyerw

Staw 128

Preceiw = contra

Dwie mili od Quarantany leży góra preceiw Galilei, na (a!) tej był szatan Jezucrista postawił [secundo miliario a Quarantana contra Galileam dicitur mons esse, super quem statuit dyabolus Jesum] Rom. 199.

Preściw

Święta Maja Magdalena wyszedłszy
k niemu, wzięła jej kluczyki preściw
słońcu Rómu. 497.

Præcin

v slovnem b

Ne ovin svadecstva falzivnega
tracif radnemu

Delk I 4, VII 2, 3.

(Delk III na svojo bliznogo)

1-11. 13-20. 22. 23. 25. 27-31: na)

Przeciw (2x)

1652

przethofz mÿ fwyathkowye
czfo gefł | pan Starofłta zalował na
krezona oth | krolya othy wfchifłtky
rzeczy kthorimy | gy wÿnÿł oth
krolya, thako nam po | mołzy bog
y fwyanthy † | yfze tho | Swyacz-
czimy, yfz gefł krezon wthych |
wfzifłtkych rzeczych praw prze-
czyw | krolyewy ÿ przeciwy korunye |

1435 Pom nr 1652

Prociw

Swyarczynu, ysz gest Hronon w tych wsi-
kich wsiach praw pzecriw krolzewy y pze-
cryw korunye. 1435 Poc. 283

Pozeciw

1602

Tako gey pomofz bog † Jakom nje-
widala. fwemu. manizu trzeczey
czanfczÿ Nÿeczay | nÿ. polyfcze
dziedzicznem ktorim fza przeciw
panv Gnÿeznyenkemv przaj anym
go | panem. dziedzicznem. vczynÿla

1440 Pozan no 1602

Przećiw - contra

O wystawieniu sługi przećiw panu Jul. 52.
~~Przed nami przećiw manzo beyeri przez bandan~~
~~zatomacz pełnan przez £ 109.~~

44
sim bral

skoth, a tento Ian gydacz za nym nalazi, ale Ian zaprzal, aby nalazi czrzos. Tedy my Ianowy skazalysmy samemu syą odprzysyandz.

/107/. O drzewie owoczowem.

/D/rzewo iableczne abo vszythcowe kto poraby, czyge gest, za szkoda wyardvnk z vyna pyathnadzeszcza.

/108/. O oczyszczeniu slvgy przeczyw panv.

/G/dy pan naprzeczyw sludze swemu abo wlo-darzowy o nyektore wyny abo krzywdy badze, te-
Dział. 44-

Præcis

His mihi aggressibus precibusque parum bene ma-
serunt

(nos proavariicati sumus in oleum ¹³² ~~est~~ ¹⁰² nostrum)

Grzeiw

Nikakie temu wieryć nie mogę,
aby mógł taką niemilość ukarać przeciw
swej śmiernej matce Rому. 590.

Przeciw - contra, adversus, in.

9.

Przeciwy są wrościek ~~to~~ ^{to} darmo trądził przeciwa-
malo nieprzyaczelom? *Ps. Jos. 7, 3. Sprawy są*
przeciwy (adversus) temu *Facee i. b. IV Reg. 15, 29. Mo-*
dyły są ^(adversum) *temu urroganiu i. b. II Par. 32, 20. Poko-*
rzilesz są przed bogem, uchliraw rzery przeciwy temu mya-
stu (contra locum) i. b. IV Reg. 22, 19. Miswi zaprzestaly pre-
cyw ⁽ⁱⁿ⁾ *panu bogu i. b. I 2 edr. 15, 2. Wzprzeciwyły są przeciwy*
Krolyopy (regi) i. b. II Par. 26, 18. ~~Odłal są ten bydn. przeciwy~~

(contra hostes paucissimos)

5951

Financi

Ten ps(alu) powołuje, że Xpus jest wyżej
natwardszą precyją myepnyaczelną

Pub 60 ang.

Przeiw

Oth mathky bore to moer mayd (Tranie),

ysy pnceryw gym hwydpta wityayd

Stota w. 102

~~Arch. Lit. 500. of. 1410.~~

~~Stota.~~

~~C. 1440. JA. 14. 500.~~

Przeciw

Niemiał by mocy i jednej [n dopisane u góry] przeciw mnie, być niebyła dana odwyszej mocy, czyż od cesarza albo od Boga, jako mowi święty Paweł, iż od tego jest wszytka moc, ale ty, Pilacie, aby mniemał, iż by owszeją był niewinien mej śmierci, tegodla który mnie tobie podał, (847) więtszy śmiertny grzech ma, ale ty też praw być niemożesz, aby grzecha niemiał, bo kakokoli to czynisz jako poganin, niewiedząc albo bojąc sie cesarza, ale mowisz, iż mam moc, a pomoc niechcesz, przeto grzech masz śmiertny, iż niewinnego niezbawisz śmierci. Rozm. 846—847.

Przeciw = erga

Jesus odpowiedział reakcją jej: Marta, Marta,
pieczętująca się a smęciła się przeciw wielkiej
męcy [Martha, Martha, sollicita es et turba-
ris erga plurima] Rom. 334.

Przeciw = adversus

Na tej skale ustawię cerkiew moją a wrota
piękielna nie przemogą przeciw jej [super hanc
petram aedificabo ecclesiam meam, et portae in-
feri non praevalebunt adversus eam] Rom. 363.

Praciu

957

Taco etc. yaco tho fwaczczą | yaco
Mi|rzon yyan, czfzo fza rączyły mi-
colaye | wÿ. Bodzoporowfkomu (!) tho
zapłaczy | ly przeciwy gych fzeftre
~~nezem~~ {niczy} fefzcznafcze | grzy-
wen grofÿ fyrokych katharzine
fpel | na |

1418 Poznań nr 957

Przeciw

1204. Tako gim pomoz bog etc. | jako • nezapla-
cene penadzy [p] rakoyemskych preciw
ruschicowiczu | ... co ye wancil Janusci Go-
rzewsky tam ych ne wiprawich (!) | na skotliny
sto [y paer] [dz] y sdecdrzeianth qruisen

1425 Pozn nr 1204

Przeciw

5

1226 Taco mu pomoz etc. || yaco oneza-
placzone pana dzetrzi | cha Medzy-
chodfkego negdy fkodzene^m | dze-
facz grziven onezaplaczone pena |
dzy przeciw pafkowi ptafchcow-
fke | mu | *Et alii*: yaco [tho] to fwa-
cza *Duo* | *testes quilibet super decem
marcas*

1426 Pozn us 1226

przeciw

Wskazani do

Yaco Wawrsincowy ...

fkemu⁵ / nedano⁶ palza⁷ dla vipra-
wy⁸ fma | szoftrą anÿ⁹ on przec-
wich¹⁰ gemu vaceÿ¹¹ vano|wa^a)¹²

a) Niżej dopisano współcześnie: peto, i

(pro przeciw)

1421 Kości an^{nr}/1206

~~porciunant?~~

nie ma odporowstania

porciun

(prawo)

Ostal 48 (ten 48, gzer bil z Suori, porciun 48 (populo),
gzer 48 prezidencal Tebny BZ III Reg. 16, 22.

Wyjswozest nad urod ludem...

5952

Present

Pluse my vechny svyathy, a ya
preceyni khotye lyche

Nov 124

Preciu

wy: 2002
BT. Właściwość napisu, part

Preciu semu-kessu

russum // ~~russum~~ R. XXIV, 21.
XV in.

~~zag. nr. 1297 A. 20~~

Pr. Kar. inw. I 34

Rozpr. 24 str. 71 pocz. w. XV

861

(Mat 4, 7 Hif. Hues: Russum scriptum
est: Non templatib. demissum deum tuam)

Porreio

Porreio Lemu - e contrario

Uesualem urelye, aly poklōd nyepryazreleme, a ty
porreio temut blagoslavio gim BZ Num. 23, 11. Baga-
wye ^{Kralow Syrshyob,} ~~pristepuid ke mnye. A ony porreio temu bily~~
~~st worrama Israhela upad rb. II par. 28, 28.~~

(e contrario)

5358

Przećiw

He level Ezechias a prorok Izayas, sin
Amos, modlyly syj^o precynw temu wróga-
my^o

• (adversum hanc blasphemiam) B2 !! Par 32,20

Przebieg

(auxit contemptum in domum)

A nad to y erasu swey mōdai farisjo-
rōl wazwōkemya pōrcyō swemu pōmū,
yōliss sam twōl tchar to swey orōbyc
ōfyrōwal dōyab: bōgan damaskim swich
nyepryiacyst rēlōc: Bōgōwyc krōlyōw syt-
skrch wōpōmagaid gym, gess to ra wōmūy-
nōm dōyētōmūy a pōrōtōpōrūyō tōu mūyē,
a emy pōrcyō tēmō bōly sō wōdēmū Isra-
hēlu w pōd y gēmō
(cum e castris)

32-7
BZ II Par 23/3

Przeciw = ad

Powida mi synku miły, co mam
morysić i przeciw takiej potwarzy
co mam odpowiedzieć? [et ad hanc
calumniam quid est respondendum]
Rom. 126.

Przeciw

Tedy rekt? jemu P. lat: nie odpowiada
nie przeciw temu? Rom. 771.

Prezio

Jdyi sa mowili ty iatoby i ino orz-
maite, prezio temu wrytkiemu nie nie
odpowiedzial Rom. 771.

Przeciw

Jest błąd kacerrow, in słow. Manichei, a
przeciw temu mamy tak odpowiedzieć Roman,
780.

przećiw

Nadza a blopo stoją przećiw
schobije jako gorzkije a slotkije

~~1/2~~ XV R. XVII, 248.
med.

Procius. ²

?

Proced = contra

v Contra meis Dominis i foreth moy kssasrasr,
hic non audeo respondere

1423 Liel. I 145

Cui exadverso respondit dominus: Hoc est debitum
et pro debito ego v

Precis (4)

Vide: Pre Form. 610.

Proceedings of Naprosceiw

year

Przeiw cf. Przeiw, Przeiwce.
~~Przeiw = adverbium~~

~~Przeiw = adverbium~~

Praciniac' sig

Bo nes sy pobib (pro pobil) wssistley
praciniac'ore se mene^v fover wimi

(omnes adversantes mihi)

H 3, 7

sim Paul. MW 118a

Przeciwić się

Bo yes ty jechyl woystly *przeciwy
yese szej myje bez wyny

Put 3.7

Przeciwić się = adversare

Do ies pobit mosit by poruczony =

waizak (sic) sie mnym [omnes adversantes mihi].

M. W. 110. a.

(Ps 3, 8 Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi)

precipitiae lig - assistere

~~etc~~
Od precipitandis se praevidet suorum horum
me Fl. 1679. nam invenire oia

Sicut Punt

(a resistentibus dexterae hae)

Przeciwiac' sie

Od przeciwywazydcsych mye prawycy
Awoyey strzesy mye ychlo zrzemycze
dka

Pub 16, 8

prosecutio tunc = advenari

Ne ventura se uadeamus, gressu se prosecutio
mene salobliue Pl. 34, 22. ~~Pro res by pabul pro:~~
~~probit/ ueritky prosecutio de se mene~~
~~proser uini Pl. 3, 7.~~

Sim. Pul.

(qui aduersantur nulli inique)

Przećwic' się

Nie wysyłać się na wale muś,
gdy to się przeżywać, mnie zlob-
lynie

Part 34.22

Przeiwiać się

Terz sja daram wymyen deo omnipotentij ~~re dvan~~
~~seja salongow wyary wyateg kraccaganokycy, acz-~~
lych Terz grzesny czlowyk, ~~ustapylem wygorak~~
~~w ciary,...~~ ^{napredywo boem} ~~bliznyl... napredywo porycet...~~ ^{*} pre-
cywawery sja wyerney sprawyedywocy. ~~et. IV~~
~~Pr. I 119.~~

Spaw 3.

Porzeciwac się

16, 4

Porzeciwacy (i.e. ~~porzeciwicy~~) = contradicetur ||
in. xv, R. xxiv, 71. XV nn.

(Luc 2, 34) Ecce positus est hic in minam... [et in
resurrectionem] multorum in Israel et in signum
cui contradicetur)

Pr. pise o hancowym cy dno branicie c
i cykle to jah inf.

Prosecution: ip

Other persons yet then...

na example, chloremutaya
by law prosecution and.

Evam. ~~xx~~ ~~PT xx~~ 295

ecce positus est hic...

(Luc 2, 34 in signum, cui contradicetur)

Przeciwniac' sig

incomplete

H130

Wstecz przycinajac, ^{zsz bedy o wyrzeknieniu} ~~metodyczna~~ do szanowego
bycia wstecz

Sub 55

(Hel: przycinajac, iz bedy o wyrzeknieniu szanowac)
(Adiucutes)

Przeciwiać się ^{m.} contradicere

zemur sze przeciwyaly

sibi contradicebant

Et in aliis annis eius operibus sibi contradicebant
(sc. Indei) zemur sze przeciwyaly

$\frac{1}{2}$ XV SKY V 262
med.

Preziw'ac' siç

A restli nye b'ichece *cherece bidlicre-
low zemye zaphachis, ... b'old' syç preziw.
yaez wam

(adversabuntur vobis)

13 } Num 33,55

Przeciwności - ~~adversari~~

(aversatur omnem inimicitiam)

(i.o. pan)

Gauzebnij giel pan^v, klas to erini, a przeciwny sy^p
wszey niesprawiedliwosci BZ Deut. 25, 16. Jestli
~~nie b^o d^osecze cherec biotivretow zemye zagladioz...~~
~~b^o d^o sy^p przeciwnyact wam ib. Num. 33, 55. B^o d^o setali~~
~~dwa m^oza mycz myczai w^o b^o swas, a geden z aiel p^ose~~
~~eriny sy^p (rikari coeperrit) drugiemu ib. Deut. 25, 11.~~
~~Nye p^osecyw my sy^p, bich cyebye w^o lala y oderdait. Ruth 1, 16.~~
~~Przeciwny sy^p p^osekaranyu baromu, nadp^ost^ori sy^p p^ose^p,~~
~~wyellitere na goz^o ib. Deut. 1, 48.~~

5357

Præcipua' ris

Præcipua' ris = *exasperans*

(Ps 77,8 ne fiant, sicut patres eorum,
generatio prava et exasperans)

1471, MPK J. V. '66

(var. lub. sp.: præcipua' ris) /

Præcipua res. resistere

75~

~~Resistebamus~~ - præcipua res
1444 MPRY II, 323. A

Contra autem pedes domini steterunt, cum in
peccatis positi, eius itineribus retinebamur
præcipua res

(EB)

(retinebamur - 2. participium: pro in statione t, præcipua t præcipua
hanc, sed dicitur et)

Przeciwiac' sie.

David, Ischy jego syn Absalon

przeciwnyal sse yennu

Pub 142 ang.

Przeciwić się

¹³⁰
~~to~~ kardy, który szyć królem czyni,
pracycywa szyć cesarzowi
Z. p. XV Rozm. Pam. 472
p. post

(Jo 19, 12: cuius enim, qui se regem facit
constatuit Caesari)

Przeciwić się i adwersor

Ale miły Jęsus obrociwszy się rekt jęmm:
pójdri sa mędz sęatanie, nie przeciwięj
się mnie, ~~nie rozumiesz, co boię jest, ale~~
~~so będrę kę~~ [vade post me satana, nec
adverseris mihi] Rom. 364.

Przeciwiać się

A gdzie jest to powiód mity Jezus,
wzrysy, którzy się przeciwiali jemu, wieli:
kimś sromy naptowqwsy się miłrceli [et
cum haec diceret, erubescabant omnes
adversarii eius] Rom. 377.

Przeciwiać się

Kristus rekt?... Symunie, owa szatan...
tobie i im przeciwia się [w] wierze Polm.

559.

Przeciwić się = resisto

Mógł li by namiastek świętego Piotra
dobyć miecza przeciw tym, którzy się pre-
ciwiają świętej wiary (!) ? Rom. 639.

przeciwnie do

przeciwnym sraz

obdicere PrFil.V.21: XV ex.

~~jęg u 2036/4 Carl comp. v.~~

~~Pr. si. st. p. 8821.~~

Brückner Prfil 5 21 kon XV

817

pyłeciwiać się

prrocny wyach sęga, in stare

PrFil.V, 24. ^{XV ex.}

~~ję. krosb. j. gart. coup. v.~~

~~Pr. w. st. p. str. 24.~~

him Enr

Brückner Prfil 5 24 kon XV

924

Przeciwić się 'instare'

(instare, eynstan oder widerstan, prze-
czyvacz szyc)

ca 1500 Erz. ~~Stow~~ 79

pyłeciwiac si's

proczymyach snya

obwellese PrFil.V,25. XV^{er.}

~~jad. N 2036. Jgarl. am. v.~~

~~Pr. sr. st. p. 87, 25~~

Brückner April 5 25 kon XV

967

Praciwiac' m'g

Bódketali dwa móza mycz mycz
sobó swar a qeden z nich praczi-
wya syj dwogycm~~o~~ pracziwye.

(unus contra alterum mixam B? Deut 25, 11
coeperit)

Porzeciwiać się

~

294

Swarzących się, porzeciwiających się = pugilum
1466; R. XXII, 24.

gl. sc. dens,

Qui pugillum bella federat, swarzących się;
porzeciwiających się niesgodny między, arte
swar

∕.

His argumentis manus dicit omnipotens,
Qui pugilum, et pugilancium, pugnancium Scolo-
gorum et logicorum, swaraczyci suq,
preczywyaczyci suq, bella federat arte
sua

(E.B.F.W)

~~Przebiegiem, wale, wale~~
przeciwnie się

Czemu ryja tak szybko przebiega,
do morte w.

~~MARK. T. 192, 372.~~

~~A. osm 372~~

myśląc, że może nabywać?

precipitac. 3

precipitac. 3
precipitac. 3
precipitac. 3

precipitac. 3

1466 2 Rp XII 19

k. 248 (fine)

Qui d. se. servus, nostris membris derogat, gl. debruit
precipitac. 3, his membris

poterunt sic

in vicem adversantur

spolus potestis wyay asse - in vicem ad-
versantur

1449 R. XXV 166

~~potestis utroque~~ (!)

(Carnis enim concupiscit adversum spiritum,
spiritus autem adversus carnem:
Gal 5, 17 haec enim sibi in vicem ad-
versantur, ut non quaecumque vultis
illa faciatis)

Przeciwić się - contrariare.

Ysa. 66:25 ^{yni} ma w sobie bląd nieszczytnych. ~~Przekazy~~
Przekazy ^{yni} myślowane, ~~prosze~~ przekazy są
przykazanyu bożskemu Sal. 28. ~~Wstecz~~ ~~przekazy-~~
~~myślowane~~ ~~do sądu~~ ~~tego~~ ~~wstecz~~ 55.

(Biat 16: yn thu bylo pniecynko sjanieckly-
wacery bosney)

(quod dicitur contrariatur precepto divinis)

przeciwaci się

przeciwnyach są

obuwire PrFil.V.22. XV

~~Pr. ja. 12087. Just. imp. v.~~

~~Pr. 11. 11 p. 11. 22~~

Brückner Prfil 5 22 kon XV

867

przeimiaci się

~~przeimiaci się, a s, se, a se~~

przeimiacych się

obronie PrFil.V.22. XVex.

~~jęz. w 2036. j. Gort Comp. v.~~

~~Pr. 87. st. p. str. 22~~

Brückner Prfil 5 22 kon XV

838

прѣдсѣдствіе

прѣдсѣдствіа суда

обдѣле PrFil.V, 24. r XV ex.

~~яг. в. 20 ст. г. гарл. кон. в.~~

~~Пр. в. ст. п. стр. 24.~~

Brückner Prfil 5 24 kon XV

913

Przeciwniac' się

Противоуыересса своѣ resistite

(war. kal.: przeciwnie siebie)

РКРК҃ Рр V 14r

(Sorbis estote et vigilate, quia adversarius
vester diabolus tanquam leo rugiens circuit
quaerens quem devoret, cui resistite fortes in
fide scientes eandem passionem ei) 1 Pet 5, 8

Przeciwnac' n'z

N' koniec psalm Dawydow, namera-
ydczego nas przeczonyac s'ye leane-
nem

lut 10 ang.

Præcipitatis

1) Tym schia, schobye præcipitaya = concertatur

B. Sam sye sobye præcipitaya = concertatur (H)

(avar. lub.: concertatur sam sye sobye præcipitaya)

(Eclus 38, 29: sic faber ferrarius sedens iuxta
incudem et considerans opus ferri: vapor

1471, MPKJ. 85

ignis uret carnes eius, et in calore fornacis
concertatur)

Prüfungsamt

ide, hancum, me
prouby's, poudy (pau)
s.

Prüfungsausschuss (Prüfungsausschuss)

in der in der

PrFII.V.27. XV ex.

ja g. 2036. J. Garl. 1000. v.

Pr. sr. st. p. sr. 2036

Brückner Prfil 5 27 kon XV

1020

Persecutor

3 sq. praet.

Sed qui tunc ^{,persecutor,} persequerentur peccatores,
venit... peccatores saluos facere

Lu. 145a

Przećwic' aly

Sivslaj przećwiyal syd gjest otzro
memu

(persequatur)

BZ Num 26, 5

Prociwici się - persequi

U nędzili sę nasz Egipczi, a prociwycy sę nam,

(persecuti sunt / Rz. deut. 26, 6)

imponentes omnia gravissima

wskazyjąc na nasz prociwiskie bramy-
na.

5958

Przeziwiar' się

aj przyjdę na coś weszli. by to kłótny, prze-
cziny wyjdę z syć tobyc, snóbró, coś, olajóól
mje sqinyes2

(persequentes)

132 Gen 28, 41

Przeziwai sie - persequi

Wzrostko przekłóca obroci pan lag na swe neprizyauzele
y ty, klórzisz crebye nyenavidzít a przeziwyayít syé BóZ
Deut. 30, 7. ~~Przeziwyayít syé tobye, wódzít eró Ib. 28, 45.~~
~~Liésky przeziwyat syé yst otéca mema Ib. 26, 5.~~

(et persequuntur)

Przeiwiać się

kegdy badać wam karydy ludze y
badać sze wam przeiwiać..., wyzywając
wsistkima zlosera

~~Arb. IV. 512, c. 1418.~~

6/418. JA. 14. 512.

valeri pennsine: 3 sq. pnaes.

Perseciwiae t'is = ~~persecutione~~

Mundus enim iste... pulchris mulieribus, magnis

^{diuiciis}

Persecutus sup. ~~Spagnat~~ cum homine / Gn. gl. 166, a.

Persecutus al (sup) (~~persecuebatur~~) / Gn. gl. 145, a.

Præcursiva (413)

Præcursiva.

1440 R. ~~XXV~~ 242.

Przebiegac' nig

Przeszywane nse

1440j RXXV 166

(Rom 6, 21) ?

Brückner sehr ungenügend, als nie wieder iadung odponied
nisi z tym migsem Berli.

Przeiwiać się = observe

Przeiwiać, przeiwian
się, dostrzegać
coś, zachowywać

Observabant eum - przeiwiali go.

XV Lab. 521.

med.

Przeciwniac' ois cf. Naprozeiwiaoois

Przećiwiać of. Sprzećiwiać

Przeciwianie — contradictio

Knaga br noser alybo przeciwywane, kto jest ^{gdzi} kthobi
byl skazani, a dosier werynyek... wgerdylbi Sul. 31.
~~dosier wzego przeciwywana... dosier werynyek ma 50.~~
a sr sandv rwa leugbwaserz bi sseroll,
prevecronego wazkowemstwa nye werynyek.

Preciwianie

gynozim castellanom, sandomyjskiego
a lwbelstkiego wygłosy, po sesery
grywnam foras wszezo precywyamya...
daer y dwoyer werynyer ma
(absque omni contradictione) / Jul 50

Præsumianie

sine contradictione pres

prescyrianya

It. xv. J. H. 12, 144.

p. post

Prociwianie = persecutio

Prociwane persecutio. ~~IX~~ XV R XXII 333.
p. pr.

Cum tanta esset persecutio, prociwane, Xanorum,
ut infra unum mensem XVII milia Xanorum mar-
tiro consumerentur.

(E13)

Przeciwnie-

R 2211 264

Bande my naprzecywo przecywny
mogym nieprzyaczelom ^(wydomym y nie wydomym) mberne p.
bronye raw. 147.

(sit contra insidias inimicorum
meorum)

681

Przebiewanie - impignorantia

(pro impugnatione?)

Impignorantia agnate veritatis -

- przekazywane prawie prawdy

~~142~~ XV MPK II 312.
p.p.

Precinici sig

Si autem aliqua terra ^{precinici sep,} rebellis
Romanis

In gl. 155^b

Przeciwić tibi = resistere

Uj grarui dexa kelo przeciwi se Sobie? (Mt. 7, 7)

Sim. Paul.

(quis resistet tibi?)

Przećiwie' ni3

Czy groźny yes a lebo przećwiny srye
tobie?

Prut 75,7

Przeciwić się

2. pl. impar.

Cui resistite - lijemus przeciwiemus se

L. H. Y. 1, 95, ~~12~~ xv vs med.

(sc. diabolo)

Cui resistite fortes in fide quoniam prae uincemus se, hanc uincemus uincemus (leg. 2. u. u. u.)

(I Pet 5, 9)

Przeciwić się

Præseriueræ sebia = resistite

(var. lub. sp.: præseriueræ sebia 1204)

1441 MPKJ V 187

(I Pet 5, 9 Sobrii estote et vigilate, quia ad-
venans vester diabolus tanquam leo rugiens
circuit quaerens quem devoret, cui resisti-
te fortes in fide scientes eandem passionem
ei)

Procrinid - contradicere

Procriniger - contradicetur

X̄ XV SKY V 262
med.

Ecce positus est hic in ruinam et resurrectionem
multorum in Israel, et in signum cui contradicetur
procriniger

(Luc 2, 34)

Przeciwieństwo - contradicere

"yemusz on sze badez przeciwny
cui contradicetur

Ecce hic positus est in signum cui contradicetur"

1/2 XV. med. SKY V 262.

(Luc. 2, 34)

Porzucić się - resistere

Żałuj serce moim bożym woli porzucić? BZ Gen. 50, 19.

(resistere voluntati)

5962

Przećwic' się

A pałky przesywycs sujō bōdzess a nye
bōdzess chycycs puszczycs gego, etocz ya
sajutna * przywypōłō kobilkey w tme kowajnye

(sin autem vesitōs)

B 2 Ex 10, 4

Przećwic' się

A jeżeli aby tał chęć bóg
przyjść kassn mój chodźć w przećw-
noszcz przećwio mnye a przećwicz
syć bóg

(sed ambulaveritis ex adverso mihi) (Bl ~~26~~ Lev 26,23)

Pracioso sig

Præter rogarey hærey bygen æshicra
swô, iacem præredt, abich syð præ-
civil tobye

B 2 Num 22, 32

(ego veni ut adversarer tibi)

Preciwic' m

Ty to synowie Eatanovi a Abironovi,
kryżyżta z hoh, ktoriss bili powstali
preciw Moysesovi a Haronovi w swadhe
Chore, qdiss sō syō precivili bogu

132 Num 26, 9

(quando adversus dominum rebellaverunt)

Przećwic' się

Przećwicz się przykazany boremo...
wpyjeszisz na goró

(adversantes)

132 Gent 1, 43

Przeiwie tię - adversari

Nye przeyu my syę, bich cyebye oslala y odesla
 Bz Ruth 1, 16. ~~Przeiwu syę prytaranga bozemu...~~
~~Wyzlisere na gorę 16. Jeat. 1, 43.~~

(ne adversaris mihi)

Procedin' 2'g
Bo gest lepni posturustwo myr obyata, ...
Procywyc syj gest raho grech
wycrego

I Reg 15, 23
B2 ~~Am~~

(quasi peccatum hominandi est repugnare)

Przeciwić się - rebellare

Przeciwył się przeciw gemu sługa jego Bz III Reg. 16, 9.
~~Id się przeciwili bogu i b. Num. 26, 9. Przeciwył~~
~~się (repugnare) jest iako grzech wysewego. b. I Reg 15, 23.~~

(rebellavit)

5361

Przeciwie' nie

Ad tego wfaaz, ab: smyal syf
przeciwnicz?

Ad IV Reg 18, 20

(ut aualeas rebelhane?)

Preciisic' siš

Slissano gest w narobech a jozem
mekl, yse hi a židowye misijeye syž
precyrycz a pneto okalacye mur

(cogitatis rebellare)

132 (Keh 6, 6)

Przeciwi!

A rebelly le myw!

(sic)!

Ještě ~~ty~~ myse przeciwyce - win[...]

(cre i)

prz

I Mach. 2, 83

[Leop. przeciwyce - i]

(resistitis et nunc ad huc?)

Przeciwić

Testiby ktho... thernv xie cherial preeny-
wyes slowy... thaki. ode casy... ma byes
odssandion

1491 RK7 ± Vn 58

Przeciwić się

Człowiek nie ma się przeciwić swemu nie-
przyjacielowi Rzym. 267.

Przeciwić się

Judasz jest więc wojską, ktorą była
trzysta wódzyk ... a była meladzi krolewska
..., aby się nikt nie mógł albo i miał
przeciwić Rom. 614.

Przeciwić się, resisto

Styprelisic, nie wzrono: rąb na rąb, oko na oko,
ale ja wam mówię, nie przeciwiajcie się stemu
[ego autem dico vobis: non resistere malo] Rom.

269.

Przeciwić się = resisto

Było pokarano, jakoż pnie święty Maiej,
nie przeciwić się we rtem Rom. 638.

Przeciwić się = resisto

Apostołowie jeszcze nie byli dokonani
[w] wierze, aby się nie przeciwili stemu
Rdm. 639.

Przećwic' się

A gdzieś wśród pagani od twego
licza a rozrywki granice swe, nysradni
nie bódzyc się przerywcz ryemu twy

(nullus insidiabitur)

B2 Ex 34, 24

~ kryżnai

Przeciwić się - insidiari

A moje myślenie z was, lubi być za moją śmiercią, ... proto

Wzbudził sin mój sługi mego przeciw moim nieprzy-
iaczylem, żeu my być przeciwu Bb 1 Reg. 22, 8. Nie
slyly, kakobi być nam przeciwu (molirentar insidias)
16. Aek. 4, 8.

or do drisycgo druga.

(suscitaverit filius meus servum meum adver-
sum me insidiantem mihi usque hodie)

5363

Przećwic' się

Sebrawssi syć wsitci, abci przidócz boiowaly
precynw Jerusalem a mislyly, lako bi syć,
nam precynwyly

(et moliventur insidias)

Bz Neh 4,8

Prociwé sig

Prociwé sig = insidiatus

1471

MPKJ. V. 44

(¹⁴ Reg 15, 27: insidiatus est autem ei Baasa,
filius Achise de domo Isachar, et percussit
eum in Jabbethon)

~~1471~~

III Reg. XV

Przeciwić się

прислать, прислать, прислать
написать

naslaix = ixixixix

B. naslaix aut praeerwicz ixixixix. - insistere B.

(Luc 11, 53 cum autem haec ad illos diceret, cepe-
rent pharisaei et leges periti graviter insistere) et or eius
(war. hal. naslaix)
opprimere de multis)

~~MP Ky~~ V 123

⊕ Preci'nic' sig

Nullus enim ante demones secundum
Senecam posset subsistere, yse nige-
den clouek ne moelby sed precinice
slim, nisi esset subsidium sanctorum
angelorum

In fl. 149 a

Przeciwić się

IV

opini' a s
obac' się, wytworai'
nie podobać się
nie lubić

To pryncyp, mił będzet *gogu, a przeciwiwz
wzł swojemu wrogu. ~~1417 Wist. Kat. Nr 14 St.~~

Dele II.

Prociw: 5/3

qogu (pro bogu)

To crinder mit bddawz Baga, a prociwuz 12 d'wogema wrogus ~~12~~ XV

R. XIX, 120

Przeciwić się

stawić opór

A padniesz kalschi na swą bractwo
rako boy (pro boyow) oczekajōdes, niezadni
& wasz nye bōdes smyecz syō przeciwnicz
wyepniōczelom

Bz Lev 26,37

(resistere)

Przeciwić się

Nyze bódkiem mocz [...] przeciwnyca syf
gym, bo gich bog obrony ze

(B2 Judith 5, 25)

(non poterimus resistere illis)

Przeciwić się

Idto gest ten, gen mowy, br sinowye
israhelsci mogly przeciwnyc syb, kerolys-
ny Nabuchodonosorowy z woyshkam gegs

(resistere)

102 Judith 5, 27

Przeciwić się

na tym parum radziam posłuszny bym...

My przyrzangamy... ^{y także} promoz sze przeorywyer,
ktosoby naprzecywo* radzem (!) postawyl
sre. ~~IX~~ XV Lab. 539.
p. post.

Przeciwić się = resisto

Lękliwsi się popowie i mędrcy
żydowski (!) nie mogli się jemu
przeciwić [territi sacerdotes et Levite
non poterant ei resistere] Rom. 449.

Prociwici sig

k. 80

precivie sa = resistere R. xxiv, 75. XV rim.

~~Jug. m. 12 97 k. 78. 80.~~

~~Pr. Kad. sro. I, 38.~~

Rozpr. 22 str. 75 poz. w. XV

Et non poterant resistere, 1567 precivie sa,
sapientie et spiritui, qui loquebatur (Act 610)

Precinić resistere

precinostawiaci'

bandre precery wyer - resistet
data est tibi annis potestas in celo et in terra,
quando enim illa potentia omnipotens sue
potencie resistet, bandre precery wyer, qui de carne

H₂ XV_{med} SKY V 280.

tua sue carnis unipetit originem.

Przeciwić

Cognosce hunc te esse meliorem, cui te oppo-
suisti vlg. przeczyvyl

XV p.post. RRp XXV 174

k. 47v

Przeciwić się

Tako ty czterzy elementa albo przyro:
dzenia rjednalyi sie w jego świątym
ciele, iie jedno drugiemu swoim przyz
rodzenim nigdy sie nie przeciwilo
~~Rom. 15b.~~ [humores isti quatuor cum
certa quantitate concordabant in vi:
sem in sua qualitate] Rom. 15b.

Przezwieście - persequi

u zwycięzcy, u zwycięzcy goryczascej...
Kani coś pan byadź - a przezwiecie sy toby bōrze,
dayśd nye sginiesz Bz deut. 28, 22.

(persequatur donec pereas)

5384

Przeziwić sig

Perzeziwił schaz = persequebatur

1471 $\sqrt$ MPKJ. V, 30

(Deut 26, 5: Syrus persequebatur patrem
meum)

3. 10. 7. praet.

Przeciwić (nie)

goydus

Legitur in ^e* Scolastica² hystoria, quod Caius²
newolstwo
 imperator misit Herodem in exilium, ubi fame
ediz/ przeciwiła⁵ (nie)
 mortuus est. Herodias² cum insultaret capiti Iohannis,
 capud de monumento in faciem eius sufflavit et
 protinus expiravit

XV med. Gł 6900 72 v

5 Do yet neqz pniehãadu wyrazu Tacini sluzego
 braku nie

Przeciwić się

part. pres. act. ab.

Qui vero genitoris sui, insultando prae-
cziwyacz sze, opera non facit XV p. post.

G1Dom 70

negat genit.

walczy',

Proseiwic' sic

227

Proseiwic' sic = in hant / 1466 / R. xxii, 17.

Ecce dies oritur tempusque, locusque duelli,
stant pugiles, in hant, mente manneque sibi

q. eo minantur, sc. ipsi, proseiwic' sic,

(Fr)

Przeciwić się - obviare, contrairo, occurrere.
gimnazj)
Niewszythnosozam przeciwny jest ch~~ce~~gez.
ustawiamy Sub. 75.

(obviare cupientes)

Przećiwic' of Sprzećiwic'

Przeciwić się f.

Wsprzeciwić się

Przefwien^{ec)} ≠ v. Przeciwny.

Przeciwnie - contradictio

Skazujemy, aby ^{był to na tym} ~~to~~ ^{wynik} decyzji... przez wszelką
przezwycięzając ^{spadło} Jul. 51.

(absque aliqua contradictione)

(Bierut 43: tedy oczekujemy rezultatu na spacer
na decyzji)

preciosissime.

~~1773~~

Per hunc eius pollicem designatur nobis nostra
potencia ad faciendum bonum opus et resistendum
malis operibus vtz. ter prexywemy
ad resistendum terpre-

xywemy R. XXV, 173. XV p. part.

~~Brückner Kaz. śr. w. 3.~~

~~Rozpr. 25 str. 173~~

~~Obs. d. 414. k. 30.~~

2005

Przezwienie

przezwienie snameniste
Secundum peccatum est inpugnatio agnitione veri-
tatis

XV med. Gł. Wrocław 43v

Przeciwienie
~~Przeclony~~ chereomy aby... pod przynajmniej
17d

dosyca wesnyenyia tym to klątym rozgrzeszenye
dane, tege dla, aczby esy ysesy swiateowie
swiadcztwa dokonali, aby takym przeoczywie-
24/ ny prawda nye zagynala. | Aczby yvss takym
lvdzem klątym ros/ rozgrzeszenya nye chezano
daes, a to take, yszby to bilo yawno, gdyby
prosyly rozgrzeszenya, gdyss the many z navky
boszey, kto sya vkorzy, yvss gest rozgrzeszon,
ale to podlug Boga, ale nye vstawy czyrekwie
swiatey, tedy chczeny, aby kromye vraszenya
rzeczy, to gest causi, sadza swiadcztwo

5ziai. 23-24

(Sul 35: isser thimthos swyathhom belanthim
Kv veynyenyu shylth swiadcztwa a kw #KPr 115 (34)
wspomozeniw prawoke, abi prande nyevczyszona, dal

Przezwyciężenie - oppositio

Chcemy, aby klasycznym rozumowaniem dawno tego sta, aby
takim przeciwnym prawdziwym zwycięża bież. 23.

(ad prohibendum tantummodo testimonium
et subveniendum veritati, ne veritas
opprimatur, beneficium absolutius suspendat)

przeciwnie PRZECIWIEN

Item prefati etiam magistri sellato-
res potuerunt eis euerre prreky-
nnye seu corregium pro prre-
erynnye, ubi eis placuit.

1472 AGZ. VI. 155

~~Archiwum bernardyjskie l. VI~~

~~DYPLOMATA RUSZ~~

~~R. 1472 str 155~~

177

Prosecution - opprobrium

Ukryty procesywność może Fl. 18, 39 (ampulata,
opprobrium. usum).

Przeciwnieństwo - contradictio

Utny * przeciwnieństwo moje puf. 118, 39.
~~Rozgrywał się o wody przeciwnieństwa 105, 32.~~

Puf!

118. 39.

przeciwiństwo

Sty... nje omjezac ginako, omowa,
przeciwnyństwem a myrsjaczkamij
dobrim odawajz

№ XV R. XXII, 246.
(mest.)

Pracovníci

Chcete ou, bichem mi takto nvest
sya, pracovníci radevady, ~~aschbi-~~
~~chom~~

XV med. R XII 247

przeciwićstwo

Zawsze tako bilo, ere nýsrodni
sluga Cristow nýe bil prxes prxe-
cniýwýenstwa

§ XV R. XVII, 248.
med.

Орцивиство

Гло гуча керезыгүрүскүгө берген
сүгү керезыгүрүскүгө берген

Пул 141 аң.

Przeciwności = contradictory

Podobnie jak w wodzie przeciwności
Fl. 105, 32.

(ad aquas contradictionis)

Przeciwnieństwo

I rozgrywały się w wody przeciwnieństwa

Pub 105, 32

Przeciwnieństwo - contradictio
A gdzieś ty opatmiesz, psyches ydi k ludw swemu, ...
Bosz straryl myś na pocii Syn w przeciwnieństwie
wielkości BZ Num. 27, 14.

(in contradictione)

5385

Przeciwnieństwo

Stwierdzenie że w woły precy -
wyznacza

Sub 80, 7

(Pl: precywnolwena)

(apud equum contradictionis)

Przeciwno

Nicolaus Piglowski gest odbil
rękojm tich (...), czasoz bili
nan zalowali przeciwno
Miczrojtowi de Hjärdu.

1411 Pyzdri nr 323

Przeiwko

czynić przeciwko procedere

* Cier do dossierowania dost^haker =
nego przeciwko gey winyono ma
byc ^{also do czegoś, the first ma delikatna there's byc.}
SUL. 4,

* Pakuży zona kitherego slachowicia nye bandęczy
dawa przesawiną podrap; pres karanye kieszeln
asz do dossierowania
(centra ipsam procedatur)

M. 20

Przeciwno - contra

Nykolaj przeciwno Andrzejeuy polozył, y sby gę
wranyl Jul. 51

(Ciaś 43: <13> antolth szalował na Andrzeja)

(Bartoldus contra Andream deposit)

Preeciuko

Ku othlorenyu szkodnego nalogu,
... yse zona po szmybery mażna
na stholer wadowskem preeciuko
nyktorenzu vstawyenyu... ostanyax
po mażu wszystko gymyenyje trzymala
... vstawyamy (Ad abolendam
dampnosam consuetudinem... quod
uxor marito mortuo in sede viduati
(contra quandam antecessoris nostri
institutionem)... temanens, omnia
bona possidebat, ... statuimus)

Jul 94

Przeciwno

Nye sennicse przeciwno panu any
nyd boyce loda sennye ley to

(contra dominum)

13³ Num 14.9

Przeciwno

Bo iakożem powycobrał tak ucinęty
wzrost sebranyz temu to zaszczyniam,
iess to iest powstało przeciwno myje.

(adversum me)

Bd Nam

14.35

Preциклы

Низкая створка прециклов паров

(центре доминант)

В. Н. Н. 16, 11

doyad tho gymyeny /18/ ny-
 egest wszdano przed /19/
 prawem ale (bandzely tho
 /20/ wszdanye poczwyerdzo-
 no, /21/ asz przeciwno te-
 mv wrok /22/ ywdzyen nykth
 nyeodmo /23/ wy, Tedy kthemv
 szandzą /24/ albo panstwo
 nycz nyema /25/ yą podlug
 prawa /etc /26/ DAley gdy
 masz /27/ bydlil szwoyą
 /28/ zoną poczeszną wmal-
 zen /29/ stwe a then masz
 spal by

sznyewyastą gyną bez ma-
 lzenstwa

OrtOssol 31,2,w.17-29

ssm erthae

Przeciwno

Przeciwno

Byłoby to wzdanie potworów
as przeciwno theme v rok y w chyeu
mykth nye oohomy, tedy rozbye
y pausethwo nye ne waye pooluf
prawa

Art Mee 30

(Out June 30: Precioso)

Precioso

-----31b
 wszacz /10/ gych gymyenyne
 czyly /11/ nyemoga albo
 kto ktem/12/v prawo ma
 /13/ NA to my przyszaszny
 /14/czy Smaydburku pra/15/
 wo mowimy (Gdy ten /16/ ma-
 sz poyal wmalenzenst/17/wo
 szwoya mamka, acz /18/ nyk-
 th przeciwyko ^(kemu) nyed/19/my-
 awyal, thedy thy dze/20/
 ozy czo szobą myely. potem
 /21/ yako są poyaly wmal
 /22/szyenstwo są malszen-
sz/23/kye dzyeczy
 amogą wszacz gymyenyne gy-
 ch sprawego prawa-----

Fracinioko

-----51a
tedy moga /20/ ony dobrze
na prawye /21/ szyedzyecz
potrzebvgely /22/ woyth al-
bo Szandzą y /23/ kasze a
nyetrzebą gym /24/ tego my-
szkacz przetho /25/ acz th-
owarzysz szyedzy /26/ wyą-
czthwye /Tesz gdy/27/by prz-
yszasznyk prze/28/czywko
raczczam nycz /29/ gynego
przestapyl ge/30/dno tho
czo mowyl /31/ waszą rzecz
awy by/32/sczye proszyly
to ysz by /33/ wasz przyp-
rawye Szo/1/stawyono-----

OrtOssol 4o,1,w.19-33 -
40,2,w.1

sim. Ort/Marc 45

Preciolo

These golyby prysyasaungh nyc gyn-
negs nyc gneshtazpyl forecynwho
raycam, yedno tho, ero mowyl, wasrg
ner, a wy bynerye prosyly, tho ynly was
pry prawyce zonthawylly, thegdla nyc
nyehyby qo w yacsthwo radhyer

Out Mac 45

-----55d
/1/ Gdysz pyotr nayal ten
/2/ dom [y] vopyekaldnyko/3/
w tych dzyeczy sprzy/4/sz-
wolenym gych mat/5/ky and-
rzeyowey zony, /6/|andrzey
to czyrpyal a /7/ kthemv
mylczal any /8/ przeciwyko
temv mow/9/y1|Tedy pyotr
ma dzy/10/erszecz swoy na-
gem to /11/ gesth dom czo
gy nayal /12/ do szwego
czassv yako /13/ gy nayal
przeciwyko /14/ themv orte-
lowy rzekl /15/ andrzey ta-
kymy szlowy-----

Przeiwko

OrtOssol 42,2,w.1-15

mm Ostrac

Preziwko

gdyś Pyskter nazywał ten dom
o psychadnykow szych obycy
sz przynwolenym gych matkiy, Andre-
wey zony a Jan. Ho cypyal a k the-
nu mykosal any precywkos thero-
nowyl

Out/hec 48

Preciutko

H107

Przyrod-precisorem - sperner

Paknyglibi ktho precyulco themv
przyzetar vstavymy, svego dlyrebmyleu...
pnykro vpsiminal, vyny, zaplacior me

Sul 46.

(Si quis vero sperneris hoc statutum)

Lincoln

Przeciwno

H 123

kech pan przeciwno wlotarzeny celys gy^m
seur shoch swenw o myelthore reery alyes
korynch: swe ma esse reery, techy Aten wlo-
dars... ma su, susees, & swyathiky cayscyer,

(contra vladanum)

(briat 44: napreeryn)

Sul 52

Fraciwko
(Out Mac 4 S: pencycynt)
(Out Mac 4 S: pencycynt)

-----57d
/19/ gdy nayda kradzesz al
/20/bo roszboy wgego zam
/21/kv czosz szam knyemv
/22/ klucz noszy Nyszly by
/23/ takye male rzeczy al-
bo /24/ male ydrobne rze-
czy /25/ byly ysz ge mv no-
szo/26/no oknem wrzvczycz
/27/ zatho moze na krzyszv
/28/ praw bycz jako geth
/29/ praw podlug prawa /30/
/Przesthapyly kto /31/ prze-
czywko racz/32/czam albo
przeczyw/1/ko myesczkyey
vffale

od tego mogą raczcie wsz-
andz wyną podlug myłosczy

OrtOssol 43,1,w.19-32 -

y offaly mycsur^{43,2,w.1} /ye/tenou

-----57d
/19/ gdy nayda kradzesz al
/20/bo roszboy wgego zam
/21/kv czosz szam knyemv
/22/ klucz noszy Nyszly by
/23/ takye male rzeczy al-
bo /24/ male ydrobne rze-
czy /25/ byly ysz ge mv no-
szo/26/no oknem wrzvczycz
/27/ zatho moze na krzyszv
/28/ praw bycz yako geth
/29/ praw podlug prawa /30/
Przesthapyly kto /31/ prze-
czywko racz/32/czam albo
przeciwyw/1/ko myesczkyey
vffale

od tego mogą raczcie wsz-
andz wyną podlug mylosczy

OrtOssol 43,1,w.19-32 -
43,2,w.1

Przeciwywko

/1/ Pytalysczye nasz o pra
 /2/wo Szaluge szyą pyotr
 /3/ na andrzenia ysz gy ch-
 cze /4/ wygnacz szdomv prz-
 ed czasem /7/ Daley gdy cz-
 lowyek by /8/ ozalowan o .
 glową albo /9/ o szmyertel-
 ne rany /13/ Pytalysczye O
 prawo /14/ kthora rzecz ma
 bycz go/15/racza swana a
 kkako yą /16/ mayą poszna-
 cz /20/ Daley przestapyły
 ktho /21/ przeciwyko Racz-
 czam al/22/bo przeciwyko w-
 chwale /23/ myeszczkyey

Przeciwyko

/1/ Pytalysczye nasz o pra
 /2/wo Szaluge szyą pyotr
 /3/ na andrzejya ysz gy ch-
 cze /4/ wygnacz szdomv prz-
 ed czasem /7/ Daley gdy cz-
 lowyek by /8/ ozalowan o
 glową albo /9/ o szmyertel-
 ne rany /13/ Pytalysczye O
 prawo /14/ kthora rzecz ma
 bycz go/15/racza swana a
 kkako yą /16/ mayą poszna-
 cz /20/ Daley przestapyły
 ktho /21/ przeczywko Racz-
 czam al/22/bo przeczywko w-
 chwale /23/ myeszczkyey

Pracioso

-----4d
De previso aut insi/25/gn-
ito alias ovznaczo/26/nem
consule et iurato /27/ Da-
ley bandzyely kto /28/ wyb-
ran raczcza albo przy/29/
szasnykyem y postawy/30/
on a bandzely then vz/31/
nazon /4/ Przeszapyly kt-
ho prze/5/czywko raczczam
albo prze/6/czywko vchwale
myesczkey /7/ Moga raczcze
wszancz gy De transgressio-
ne lau/9/date pene alias
wylkrzv /10/ Daley przes-
tapy ktho /11/ myesczky
wylkyerz

OrtOssol 13,4,w.24-31 -
14,1,w.4-11

Przeiwko

-----4d
De previso aut insi/25/gn-
ito alias ovznaczo/26/nem
consule et iurato /27/ Da-
ley bandzyely kto /28/ wyb-
ran raczcza albo przy/29/
szasznykyem y postawy/30/
on a bandzely then vz/31/
naczon /4/ Przeszapyly kt-
ho prze/5/czywko raczczam
albo prze/6/czywko vchwale
myesczkey /7/ Moga raczcze
wszancz gy De transgressio-
ne lau/9/date pene alias
wylkrzv /10/ Daley przes-
tapy ktho /11/ myesczky
wylkyerz

OrtOssol 13,4,w.24-31 -
14,1,w.4-11

Przeinsko

Пречи who

Преставы бы кто пречы who расцсам...
од tego мoga, расцце постандз пымна,
поодлу... вфалы мыескыей.

Ord. Kat. 183

~~II 7 XV 183~~

o tho czo nanye takim /13/
 kthorym zalowano a o/14/ny
 przynyeszly vkazan/15/ye
 takye kthorym szye /16/
 nyemoga zostacz przetho/17/
 ony szwa rzecz straczyly
 /18/ A nyemoga gyny dalsy
 /19/ dzen myecz albo vkaza
 /20/nye drugye przynyeszcz
 /21/ podlug prawa przezyw
 /22/ko themv wydzly szye
 /23/ nyektorym ludzom kako
 /24/ly przeszedl albo mynal
 /25/ dluszy dzen vkazanya

Przezywko

 OrtOssol 49,2,w.12-25

(ortMac 60:przezyw)

(quod directe contrariatur precepto
divino) PhK II 3 (20)

Smećwko

11b

/30/. Złośnyk podług zasług ma czyrpyecz.

/P/rzydawa są częstokrocz, ysz gdy ny-
torzy bywają pozwany przed naszą oblycznoscz
nyektore vini, tho gest o gwałt abe złodzey-
two, wzięli sobie obyczay, ysz tho nyé swą
olą, ale przykazanym swych panow abe starszych
zynną, kterászto wymową od złośczy y od smyer-
zy częstokrocz byli wyzwoleny. Czasé szesny v-
hali, ysz tho byle przeciwyk sprawiedlywosczy
oszey, przeto bojazny boga mająca przeciwyk ^{sw.}

Dział. 16

Dział. 16 ^{skawian}
Dział. 16: (you... przeciwny się przykazanym boskim)

Przeiwko

Pomowil gy bycz słodzegya, ... gy ⁵we czerz gęg
Przeiwko Bogu et iusticiam nepodobne*
smóczayoc. 1474 Lab. 540. (indebite)

Przeiwko

1395. (348^v) Jako Ja tho vyem Jsze adam Jalmuszna..spye-
laszkowo (!) Stanislawovy panchthilovy (przede) poszmyrczy Rook
(othg) othkladal przezywko Stanislawovy ~~S~~^Myszczino (!)

1475 Zap. Warsz nr 1395

Przeciwno - adversus

Nye mowczye przeciwno bogu zloszcz Psu. 74, 5.

(adversus deum, Fl: precyjos)

Smeciwo

Postawia, oblyze swe przeczuwko
wam. (pomom jaciem meam contra
vos, Lers 26, 1?) XV p. post. Katiem 28?

y bandzycyze padacz przed swymy mypnyacyd-
my -

Przeciwno

A uczyniwszy to Pyłaj, ~~grze~~ ~~to~~ ~~można~~ ~~jemu~~
~~nie~~ ~~nie~~ ~~pomogła~~ ... ysz jemu dawaly wina,
aby czynyl przeciwno cieszarowu wyycawszy
wody y umywal swe ruce Rozm. Pam. 476
2 p. 8v p. post.
przed ludem - (Mat 27, 24)

Precriwho

To gohi wshiri. Balaak, viniokre jone-
criwko genre, w mi(e)sere kroabitshem

132 Num 22, 36

(expressus est in occursum eius)

Oraculo

Wspominają, co Sobye jest ucrinil
Analech ni dnoche pethaw cró, polices
visreth z Egipta: kalu jest seol pre-
crinlu sobye

(quomodo occurrerit tibi)

B2 Deut 25, 18

Przeziwko

2)

He wd sedl przeziwko Terohemovi
a kaplani, gisto nyeshi shvinyo' rashtu-
byenya bozo', shah- na sarchey zemi-
possvool Terohamer

(coulua bericho)

132 fos 3, 17

przeciwko

3)
napraciwko ugod
po przeciwny stronie

z Bogusławem
iacosm ya ~~f~~ zamenił

przeciwno karzme yfadowi niw

w Dobrowie

1403 Pyzdry nr 219

Preziwko

To gólisz ucimti... s gremachiwsi preziwko
gym wsitko pospobtwo ^{nije} obzwyach
stamowich, wyawita syj wsitkim slawa
toza

(adversum eos)

B2 Num 16,
19

Preciwko

pruot ^{czynn} ^{czynn}
na ^{czynn} ^{czynn} ^{czynn}

Omseri palecz ne kerwi gcy, poleropy
preciwko drwyam stanowim seduknoez

(contra fores)

Bd Num 19, 4

W składowi obok kopii, części
wobec kopii, innych

Przeinako

Kto eristota mylowie, ten sie trzyma ^{w wszelkiej} to myce eristo erie

ialko owera preeerywko wilkow

~~Bibl Sem. 1873. III. Foreign. Glog. facs.~~

~~1/2 XXV~~) Gloger

Przeziwko - coram

Przeziwko szedim $\frac{1}{2}$ glosom powstany BZ dec. 19, 52
or powzeci dwarz stawego

(coram, cano capite)

5367

Przeciwno-
procha wyebye... aby myly Yesu krótk...
Moja dusza voryschyl wnałbrenym
vesrelym przeciwno shwemo boremo da.
ruf Naw. 106.

Przeciwno = contra

(~~pro~~ psycha)

Luha przeciwno szaszydowy [wał] wal-
ka gyst, crakagyqer gromu y strzali.

~~II~~ ~~XV~~ R. T. XVI.
p. part.

(superbia contra vicium balneum est expectans toni-
trum cum sagitta)

Porzeiwoko

Quia tu contra me perdidisti ¹⁰ p^olg. essez ty porzeiwoko
mne stracizil o thj rzeiz 1422 Cxrs. 264.

539. (162^v r. 1441) Jacom (!) mnye szedzeszkem (!) vyednano
a on myal dwoye jednane polozycz. — Jacom ya jednaczem byl
eze szdeszek myal dwoye jednane polozycz przeciwyko mrocz-
kowy. — Jaco ya to wem.

1441 Zap Wawa nr 539

Przeciwno-

zaprawda

Paklubi (władca popytyhi był, polowyczen przeciwno) ^(respectu)
 slyacheryczewi za rani. vesnye Jul. 104.

(medietatem respectu nobilis)

napisane

Przeciwno - adversum, contra

And sed przeciwno Jordaniowi Bz. Jos. 3, 17. ←

Dak uwingę wremu sebranyu... ierto iest powstalo

przeciwno mnye ~~Pat~~ ~~Num~~ 14, 35. Nye sremoziera

przeciwno panu ib. 14, 9. ~~F~~ Omocri palecz we krewi

gef, pokropy przeciwno drzewom ib. Num. 19, 4.

5966

~~Ammonitium~~

premonita.

contrarie preceponere

XV p. post R. XXV. 177.

~~Brückner Kaz. srw. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 177~~

Cum manibus suis funderet montes et omnes racinoniales...
pro luctu... ex amissione talis fundatione... et postremo erant
quasi premoniti.

~~1776 224 351~~

ipse. sc. Nechrogo, sicis oculis increpabat. eos dicens:

Namquid vos vultis esse deo contrarie preceponere?

Prasawita = adversarius
A dolandea, bore, boka layas nyepiyanyel, (ds conca?)
Dassui prasawita yud aware Pt. 73, 11.
~~Gopada lakae pro lakae bdd 14~~
~~prerayany gego Pt. Am 15.~~

(adversarius)

Preziownik

brassny precyownik ymye Swoye

na mychey

Pr. 7/3.11

Przeiwnik

Gospożna * lokacz bódó sđ preczynny
gęps

Fl Hum 15

(I Reg 2, 10 aduersarii eius)

Pracownik

Gospodni se będo bacz preczynicy
yego

Aut. Hm 15

Porciwnik

Porciwniky = insidiantes / 1444 / R. xxiii, 303.

(defensor noster, aspice, insidiantem tuos
reprimere, gubernare tuos famulos, quos
sanguine mercatus es).

~~sikt~~ preciznik

¶ These on, bichom mi tako vnátr
sya precizivženstvu (!) radovaly, asch
bichom y z sevnátr sho pocarowaty
ludrem, a precizywt nikom (!) nye abi-
chom ge na wysesschi gnyew praiwo-
dsili, ukawnyacs gich nyedbalowcz

¶ XV R. XXII, 247.
med.

Przeciwnik

A gelsz... wuidzen kw boyw przeciw wrogom
swim a hessz geseze y woz y wyj-
essy, nyehkossz zastopu, nisz by mass,
twich przeciwnikow, nye lokay syj gich

(curvus et maiorem, quam tu habebas, adversarii exercitus multitudinem)
non timebis eos) 132 Levit 20, 1

Przeciwnik - insidiator
woga naręgo

Próba pana... wyzwolyła nas z ostki nieprzyjaźni-
łya a przeciwnyka BZ T Str. 8, 31.

na drodze

(insidiatoris)

5970

Przezwany

ac. lat.

Głuch przezwany i wrzucysz w głęboke
ialo bramy w wody i wysyła

(persecutores... eorum)

B'z Neh 9, 11

Przeziwnik - persecutor

Zagnalacz ot nas nyepriyiacyelya, przeziwnyka
(persequentem) naszego BŁ. Jób. 8, 18. ~~Giech~~
~~przeziwnyki / persecutores / wzruylen w gło-~~
~~bokow ob. Nch. 9, 11.~~

5371

Przeciwnik - adversarius

Prorok... o przeciwnych mocy
Ps. 136, arg.

~~Ps. 136~~ ~~Ps. 136~~

Przeiwnik

~~Sarbia estote et vigiliate, quia aduersarius~~

aduersarius
reiter diabolus tam- przeiwnik... ruzycy
quam leo rugiens circum-
querens. kwasy, obchody

sumed: 1/4, 1.95, 1/2 1/2 w.

(I Pet 5,8)

Przeciwnik = adversarius

Satan mieni się przeciwnik [Sathanas[?]
enim adversarium sonat] Rom. 364.

Przeciwnik

A w mroźnym sławie swej słowyl
jesz wrothly przeciwny mi

(adversaries Aves)

B2 & 15,7

Pracownik

Y gonili ze ^(adwersarii) pracownicy col wrot
az do Sebarim

B2 fos 7,5

Przeciwnik

Bóds w polyan a w lyp wossitkim
swim przeciwnykiem

(adversarius suis)

B2 IV Rep
21,19

Przeciwnik - adversarius

Przekonywyk bit Jozu kralyowy Adaxerowy BZ,
I Par. 18, 10. Gynilige przeciwnicki ib. Jos. 7. 5.
Uwziw f.. wyeli kosep zastopu... taweh przeciwnickow
ib. Defet. 20, 1. Bide w plyn a w lup uwziwkim swim
przekonywykom f. 1v Reg. 21, 14.

(adversarius)

5068

Prosecution

Et nee quest prosecution = et non est saltem

(14 Reg 5, 4. Nunc autem requiem dedit dominus
deus meus mihi per circumitum, et non est
saltem neque ¹⁴⁷¹ MPKJ. V, ⁴²
occursus malus)

~~III Reg. V~~

Prezisionik

H 273

Idi ten isti komyes na swem pnceryonyhu
ziscree sandownye, Aeshi pom, ... swego (dep. 2
swego) komyeczya Izi priniwi vesunye

(super suo adversario)

Jul 88

Przecionik - adversarius

89. w ten czas s tegoz gwaltu... sandownye syan
spananyedhyn [syau] nye vez. ny...
Przeciwnykowi tego w wyney ~~ledziye~~ kotanpcon
Sul. 96. Kmyer na swem ^{wymiar trysize} przeciwnyku dziseze
Sandownye 88. Wyna ~~cozto~~ przeciwnyky
Cheremi, abi thary nepostuszny.. w raneze przeciwny =
nykoom swoyon zwapany bili podani 22. Sandza...
urzadnyka swego do gospodi oney paney z przeciwnyky
zey ma poslaer 23.

(eidem part. aduersae)

Przeciwnik - rebellis

Aezbi... nye przep uzeronabi bita pres pona alybo pres
wycerznyeze wycerz bicz eraz²zaana²cherezemi, abi wyna
...cytho przeciwny²cy²naam² zaplaerycz² bity powymy. Sul. 30.
v. 20. 20. 20.

aezbi... szrebnymkowu pres s²quob²z² wasna myna
neemo na Alve² Alve² eraz²eraz²... nye przep uzero-
na bi bita pres pona alybo pres wycerznyeze
wycerz bicz eraz²zaana² podlug² p²neroz²nego
obrownamye² ---, cherezemi, abi wyna² .. cy² Alve²
precywny²cy² ^{naam} zaplaerycz² bity powymy. Sul 30

(videm rebelles) (Aaly zamyanyu)

* Porcisonik - recivens

Bier bila tyf ossliera nye schitola s drogy, & stp-
poceri z nyosera mnyc, porceriwitek, (dan
locum resistanti), bit bich erd zabil, BZ Num. 22, 33.
a owa bilaby ziva estala

5369

^{Przeciwno}
Przeciwny
~~Przeicinien~~ ?

K. 43 a 8

przeciwno prawu

contra iuris formam - ca 1428^{ca} ^{Pr. Fil. 1485}

glossy / około r 1428

MAL. Zab j. polsk. №2503 Bibl. Jag

Prace Fil. t. 1 str. 435

130

Przeiwno - contrarium.

Przezwiera przezwono wzynil Sul. 46.

Przezwiera przezwono wzynil Sul. 46. Przezwiera przezwono wzynil, thed
puno oney way... zaplacnyer me foohig qee pnyzq
(Briet 37: przezwonosce wzynil).

(si quis... (contrarium fecerit))

Przeciwno

Boaz, tu sie przemienia nauka filozofowa, iie oba polne rzeczy sa podlegne..
Owejaq. Tu musi byc przeciwno Rom. 5/8.

Przeziwoność

przeziwoność

angustia 1428, PrFil.V, 69.

..

~~LUB, Kilka zabytków~~

~~A 21 Glosy rok 1428~~

~~Pr, F, t, V str. 69~~

~~252~~

Preciosos

que oves erant inter spinas et
(roszmaytich)
tribulos varietatum iniquitatum
et sulorum, et has oves opportunitate
bonitatis mee oportet ^{me} adducere .... iam
per prospera et ~~preciosos~~ ^{adversa}

XV med. Gł Wroc 30r

przeciwność

l. pl.

Mami sija, strzech, lichom przeciwno
bogu nje mawiali w przeciwnościach

XV R. XII, 237.
med.

Preciwność-

Dozre my przez gimn, tute, myli pa.
nye, abych mogła serypsya przeayw,
noscy Naw. 86. ~~Do nye chere szmyerory~~
~~grecznego odowycia y cypry przeayw.~~
~~noscy od nyego, 88.~~

~~Wskazywac narowczony a~~
~~grecz~~

Przeziorność

Yako srebro albo slotho mlothem kuyacz
barro bywa rozryzono, thak y myloser.
w przeziornosci są dosyathera y
mnosy. ~~Mac. Dod. 448. c. 4500~~ ⁴⁵⁰⁰ Mac. Dod.
148.

Preziwność

A jako będzie w którym namyśle albo w której
preziwności pro słowo boie, tako sie natych-
miast pogorszy [facta autem tribulatione et
persecutione propter verbum] continuo scandaliza-
tur] Rom. 338.

Mat 13.21

Przeciwność

Mox stultus deridens yronie, gl. conuarie-
tatis p^{re}czywnosczy, derisione sic dixit

1436 RRp XXIII 276

k. 62v

•

Przeiwność

A wy iścieście ostali albo stali se mną
w pokusach i przeiwnościach moich, a ja
sprawiam wam stałym królestwo wieczne
[vos autem estis, qui permansistis mecum
in tentationibus meis | et ego dispono vobis...
regnum] Róm. 559.

(Luc 22, 28)

2 w mylnym rozumieniu s. pl.
słowo Taciturnitas:

Przeciwność

Institutū corrente rota, s przeciwnośc
rosznemy, cur vrceus erit XV ex. GlKórn II

209

(amphora coepit institui: ~~currente~~ rota cur vr-
ceus exit?)

Et fortasse cyperum scis simulare: quod hoc,
si fractis exatet exipes navibus aere elato qui
pergitur. -- Benigne ut quodvis simplex duntaxat
est et nunc.

Przedwasi = opprobrium

Bo iemu przez cörpera przeciwności Fl. 68,9
(propter de sustinui opprobrium). Ya
~~verum de gemis in precibus gemit Fl. 108,24~~
~~factus sum opprobrium illius~~

(Pant: gayubz)

Przećiwność

J ya uczynił se gesm w przećywność gyn

Fl 108,24

sim. Paul

(ego factus sum opprobrium illis)

Precyzność

Jest to czynnik, który służy w precyzyjności
gym

Put 108, 24

Przeziwosc'

Otey my ote nure przeywosser y potopod

(aufer a me opprobrium et contumeliam) Pl 118,22

sim. Cu

Prezidents'

Odlymy ode nune prezidentsy y po-
tpe, bo ysm semyadectwo Awoye mihal

Part 118, 22

Πραξιωνος = opprobrium
Oddali

~~Πραξιωνος~~ οδουμης πραξιων-
ωσος η αναγινωσκουσα (oppo-
brium et contemptum).
(Ps 118, 22)

M.W. 6 1/2.

przeciwność

v. 59.

O tych to błogosławieństwach miłującym
a robującym przychodzi przeciwność, mię-
szyćka a przesławianie od slich

1/2 XV R. XXII, 245.
med.

Przeciwność = contumelia

Contumelias przyecrywnosery. ca 1450 Bril.
IV 574.

Præcinnosi'

acc. pl.

Ganyenya aut præcinnoseri = contumelias

1471f. MPH. v. 67.

(Prov 10, 18: abscondunt odium labia mendacii,
qui profert contumeliam insipiens est)

Pracownik

An nye chere smyevy freshnego
chovycha y krypy prezyonasy ool
nyep chayanaz navrasenya gyep

Naw 88

^dPrzeciwność

Niektórzy w jego święte lice, bili ... ręką:
provokuj Chryste, kto jest, kto cie uderzył. A
to na przeciwność i za sromotę jemu mówili
Rozm. 728.

Preziwność

Bacamy, czemu... Swaniclista wypisuje to,
które się działo przy męce mi tego Jesuerista,
tak samo i takiej preziwności Rom. 728.

Preziwność

Pan wrego stworzenia... za nas takie
preziwności sirpi Rom. 728.

Przeciwność

Nasz zbawiciel jest jako kot... uplwan jako
wzgardzony... Tego dla która myśl nie odlaty
takim i tym podobnym przeciwnościam, a nawiczej
o zbawicielu myśląc? Rom. 729.

Przeciwność

Jako mienią niektórzy, że to istne odzienie było, że niegdy starzy królowie żydowscy koronowani, bo według świętego Augustyna ty słudzy sprzykazania Pilatowego le przeto, że żydowie dawali jemu tę winę, a by się on królem czynił a też, że jemu Pilat królem zwał, chcąc Pilat dosyć ich gniewu uczynić i przykazał, aby jemu naśmiej obleczone wto istne odzienie pawłoczyste, aby żydowie nasyciwszy się jego przeciwności albo sromocie (!) i nieżądali dalej przelania jego krwi niewinnej; Rozm. 828.

Przeciwność

O miły Boże, i co może przydź ku myśli baczącemu albo pamiętającemu koronę tarnową miłego Jesucrista. jedno ukazanie wzgardzenia, przeciwność sromocenia, a trudność męczenia? Rozm. 830.

prosecutionis

Prosecutionis = opprobrium
(nov. lat: pnceczywycenstwo)

~~MPKJ. IV. 12.~~

1471 MPKJ. V:12

quae, sc. Rachel, concepit et peperit filium dicens:
(Gen 30, 23) Abstulit deus opprobrium meum)

Gen. ~~XXXI~~

Preciosus'

Preciosus acerbitas

ca. 1428 PF 1.475

Przeziwnosc'

~~przeziwnosc' ^{a?} o orbitas = ca 1428 Pp. I 475. Per-~~
~~secucio przeziwnosc' - 488. R. 44ax~~

ca 1428 PF I 488

Głog
około r 1428
Kalonowik: Zp. jsr. pols. 2505.

Por. Fil. I. 475 .857

Przeziwność = persecutio

Persecutio przeziwnosaz. ~~T~~ XV R XXII 334
p. par.

Persecutio si

anchos humani generis in voce existens peribit
officia, caeri, dividebat, persecucionem, praecrymner,

praecrymosch = dividebat

in XV / R. XXIV, 68.

persecucionem ~~apostolis~~

~~Zag. nr. 1619 Mac. 2 Grodz. K. 224~~

~~Pr. Kar. Sm. I 31.~~

~~apostolis, pacem discipulis... delegavit~~

Rozpr. 24 str. 68 pocz. w. XV

537

przeciwność

ac. sg.

Błogosławieni, gdyż ciępiją prze-
ciwność albo przesławanie prze-
sprawiedliwość

XV R. XII, 245.
nest.

(beati, qui persecutionem patientur
Mat 5, 10)

Przeciwność

Niesz tu maal slych suboszez, teleer tam*daerz
mók y srylnych przeciwnoszczy. ca¹⁴⁵⁰ Pr Fil.
IV 570.

Przeziwność

Łaska... przysłysza jest, ... bo ktho błysnego
prawdzywe myluje, tedy od niego
žadana przeziwność moeruje noszy.
~~Mac. Dod. 148. c. 450~~ ^{EXXV} Mac. Dod. 148.

(I Cor 13, 4)

Preiwnoi'c = malignitas

[=ne mna]

Ja mna bydrien bydlic' na wicki proerpier
no' nie bojq. sis ich pdrady i ich pueliwe
no'ci [securus est ab insidiis et maligni-
tate] Rom. 22f.

Przeziwność

przeziwność * replicatio

1437 | Wisł. №228. s. 80

KATAL REKOP. Bibl. Jag

№ 228 Isnàcensis, r 1437

695

Præcinnus

9.59.

Præcinnus
contractatus

1441 (R. XXV. 208.

Przeciwność

Secundum peccatum est in Spiritum
Sanctum impugnatio agnitione veritatis,
id est przeciwność prawdy

XV med. ~~Waldkirch 225 v~~

~~225 v~~ Waldkirch

Les Wyd 134

4, 8-5-

Przeciwności

S dowodu przeciwności = ab oppositus 1457; R. XII, 41.

~
Precipitatio - contrarium

HKP II 270
acc. sq.

~~Kto przeciwnie rzeczy panu dozwolnemu, to genu
ma odlozyr z wyzna, pyatnadziesca Dnia 37.~~

Aczoby kto na to smyal rzeczy, yako
zofalere przeciwnosez rzeczy panu dozwolny
nemu, Aczoby czemukolwiek zj pan dozwolny
o schkole, rozka swa, pozmyszysze, to genu
ma odlozyr z wyzna, pyatnadziesca
(Dnia 46: przestepca przeciwno rzeczy)
(volator contrarium fecit) Dnia 37

gylkokroc na woyna sczie ma bycz, szadny z
naszych poddanych ma stacz we wsy, ale na polv,
a tam nygednego drapyesstwa any w konyoch any
w dobythkv any w gynszych w ktorychcole rze-
czach maya czynycz, gedno tylko pokarm konyem
y to dosycz vmyernye tamo maya sobie zyskowacz;
any tesz w dąbrowach any w gayoch kv bvdowanyv.
Aczlyby kto na to smyal vczynycz, yako zvfal-
cze przeciwnosc vcziny panv dziedzycznemv,
tedy w czemkoly gy pan dziedzyczny o schkoda
rąką swą poprzysyąsze, to gemv ma odloszycz

z wyną pyathnadzescza a nam o gwalth 38/ drv-
ge pyathnadzescza. /

/83/. Dzalv dzieczy nye maya myecz s oczczem.

/P/ospoliti obyczay w krolestwie naszym
gest, ysz po smyerczy maczerze, dzieczy od ocz-
cza swego dobra gymyenia polowyczną, a tako dla
swego glupyego rozvmv mlodych lyat gymyenie stra-
czaya a straczywszy dla myersyaczky oczczowej,
ktora gemv czynya, acz sya nad nymy nye slutuge,
w vbestwo wpadaya; a tako s takyego rostargnye-
nya gymyenia obye stronye nyedostatek y szkoda

Przeciwność = rebellio

3 pl.

przeciwności

(sine rebellione)

~~1461-67~~ Sermon. 315. v.

$\frac{1424}{108}$ Ms. P. 315 v.

Sermones r. 1461-67

419

Kapit. Krak. № 1424/108 Ms. karta

Przeciwność - Displacentia, controversia.

Nyqeny przeciwnoſtery albo myśzaneczky między
naszymy słacheryy wszechodzą na lowyſkask Jul. 81.

(nomenclaturae displacentiae sive controversiae)

Przeziwność

insolencijis, id est displicencijis myer-
szonykhamy albo przeziwnoszczami

Hon. Jac. pat. Cet.

Orti. Cel. 6

Przeciwność = insolentia

Insolentiais przeciwnościami. ex.
XV Lab. 528.

Out Lab

Przeciwność - contradictio
zapłach, gospodnie, y nardziel yeryky gych, bo
Yesm ~~wydział~~ wydział zloszer y
(Przeciwności par. 54.9. w myeszere

(Il: lichotó y przeciwność [cr])

(iniquitatem et contradictionem)

Put]

54.9.

Przeciwność.

Polozylesz nas w przeciwnościach są trya-
dom naszym.

(Il: w przeciwnościach)

Ind 78.7

(posuisti nos in contradictionem)

Prosecutione

11. pl.

XV(?)

Prosecutione = controversie | R. xxiii, 286.

Corum domino... asserunt (sc. curiales) malefici-
cum proditorumque suum se inimicis,
invidia et controversie, prosecutione, rursus
hostilitas multa leta dies.

Precinnosć'

5

I pakli any tak chęćec bódreze pnyóóó
kassu nuf, chokóóó w precinnosesece
precinno mnye a precinier syd bódreze,
(amblyopias ex adverso mihi) - B2 Lev 26, 23

Przeciwności: +

~~W przeciwności adversus~~

W przeciwności - adversus

Ja przeciwno wam przyjdę w przeciwności ~~Prz dev~~
(^{exs...} contra vos adversus incedam) Prz dev. 26, 24.

Ony będą ch(e)ć być przeciwność przyjdę wam, chodźcie w przeciwnościach ~~Prz~~ przeciwno-
mnie (ambulaveritis ex adverso mihi) b. 26, 28.

va poraż, was sedmknocz prze grecki wacke

5373

6. ac. p.

Przeciwności

Przeciwności (in India) pp. XVI, 347.

1. eq.

Preciznosť

81 lw

Veniente autem nocte frater cum ministris sedet
przeciwnofczy
in insidiis, ut^e interficiat² innocentem

* XV, med. głowa A r

(R 10, 8)

* tal. no. rhp

(Sedet in insidiis cum divitibus,
in occultis ut interficiat innocentem).

duo, quibus

Præcipuè

^{specyngy kryz}
Præcipuè seram ^{seram} leuioni molliuine
1466 | R. XXII, 12. | disgrassentur |

Fortunam nempe malam in prosperitate
nostra si pertimescimus, profecto cum venient
(sc. mala) in nos, leuioni molliuine, ^{q. pacatione} ^{condemnatione} præcipuè
seram ^{seram} leuioni molliuine, disgrassentur.

Pręczywność

Pręczywność = ob contumaciam / 1466 / R. 2511, 11.

Quercus non, quia subdita, confisa
roborens, aquiloni non nouerit cedere,
a natius sede deuellit et ob suam con-
tumaciam obfuretur. (JR)

Preiwaóie

Smierdialo niewiernemu ry dowstwu z ich
ust nieczystych, ai sie serce miłego Jesu:
wista od preiwaóie onego smrodu moglo
rosieó Rom. 731.

Prze ciwność

8 pr

(m)ofcz
(Ignominia proprie przeciwyam)²

XV med. Gł Wroc 8 r

Prociwnota, = molestia

Amv

Ladney prociwnoty gym nye wezay R. XXIV, 361.

nec quidquam molestie intulit eis
(Ac. ignis) XV med.

(Don 3, 10)

① Preciwny

21.5g. uent H 320

1 2000. niepomyślny
niepomyślny, niepomyślny

(gd[2] 182)

Lydowskyc przewyższono, Chrescyg
non sawrd: gest precywny z myepny
cehne

Sul 7 8

(contraria est et inimica)

Przeiwymy

l. pl. f

Deus autem paciencie...
det uobis id ipsum
sapere in alterutrum
secundum ~~Christum~~
(Rom 15, 5)

6
Boog a prawda na-
szę, sława, iijspiedy-
wosze w rebrach pre-
erijuenijel.

17/4, 1. 50, 1/2 x v. aned.

Preciwny

Frates, inditk vos, sicut electos dei sancti, ... modestiam
pariensiam;

moena, wrijpizidlywosy
w precizijnijet me-
rach.

Gl. se. in aduersis
tollerandis;

Łk 2, 1, 62, 1/2 traned,

(Col 3, 12)

Przećinny

5. g. sg. neutr.

Ustawy sro, ake nje mowyl przećinny
Jacobowy nyess przećinnyego

BZ Jan 31. 24

(ne quidquam aspere loquaris
contra Jacob)

S. t. g. m.

Przeziwuy

Ta poydō przeziwoko wam w gnyewyc
przeziwem

(in amore contrano)

BZ Lev 26, 28

Przeziwony

s. ac. pl. m.

Nye nyedro, yzess Ai-sam bog mas,
gen hress boze przeywone et paszotka

(qui conteris bella)

132 Juchth 9, 10

B.T. - we pomał "Tobse Poma, tetyng niwecny wojiny

Презишты

Г. инстр. р. ф.

Котораго выара ные падхые
ныгды сламана аны (случае) ^{прелюблен} збтхлу-
чана паднымы презекушными морал-
носчыяны ^{Reg.} 1484 Р. ф. IV 704

(consciendum
nullis inquam turbantibus nullis quassan-
dum fluctibus tempestatum)

Przeiwny

6.
(pro wyuczy)

A uzkawszy to Tylat, yrye ta mowa yemu
nycz nye pomogla salye wyen, crye roz tyrg
przyecrywny byl medxy ludem... wzyawszy
wody y umywal swe ruce *Form. Pam. 476*
L. 12. XV p. post.

(videns autem Pilatus, quia nihil proficeret, sed
magis tumultus feret [Mat 27, 24])

Preciwny

Dostojnie mi się widzi, by ten ortowiek nam
preciwny od naszego odpisan kraja Rom. 583.

Przeciwny - contrarius.

Cheremi, alii forma ^{wyszej} ^{pralozona} ^{z. 10 y d. emneg} ^{...} ^{ny} ^{wstawye =}
nye ~~haste~~ ~~o~~ ~~nyechowany~~ ~~interdicta~~ ~~papye~~
rkey karmi ma ~~byc~~ ~~byc~~ ~~przeciwno~~ ~~Sul. 5.~~
~~Zydowskie przewyazthwa. chrzeszcyanom zawodi~~
~~gest przeciwnae 79.~~

(clausula de interdicto superius hincianis
praemissa. us. obstante)

przeciwny
*Zawssde

? n. p. m.

Dobrze słym są przeciwny a mój-
syerny

XV R. XXII, 244-5.
med.

Przeciwny - contrarius

Przewrotność jest droga twa mójże y przeciwna
 Bzł Num. 22, 32. Ja przyjdę przeciwko wam
 w gniewnym przeciwnym i. b. Lev. 26, 28. Trzecz
 boga przeciwnie (exteris bella) i. b. Judith 9, 10.
 Chociaż są, a bi mójże włożył przeciw Jacobowi
 nyci przeciwnego (ne quidquam aspera loqua-
 ris contra Jacob) i. b. Gen. 31, 24.

(inhibique contraria)

5374

Precewmy
Precewmo

wyklad: {neboz wam

Gloria ait: Ne indignemini, si
precewmy
mali prosperantur in hoc mundo

XV med. GŁ 200 35r

Horacjal a indeluzje daje pod Precewmy
Karlus spool Precewmo

Preciosus - contrarius ^{Langley n. 50. f.}

Preciosa a meluba

contraria et displicens (superbia)

X̄ XV SKJ V 260
med.

Quoniam Christo dominus multum contraria et
displicens, preciosa a meluba, est superbia,
avaricia et illicita delectatio huius seculi

Przeciwny

Execrabilis przeciwna. ca. 1450 Gr. Fel. IV 580.

Poreciowy
Poreciowo asperum

6. pygmaea, alba, ovata
n. sp. number:

Nye zdaer syf to wyełmy pizerywno o symu
a o dzewo ludy (non tibi videatur asperum)
super puero / BZ Gen. 21, 12.

5372

Poreciowo
lenticularis sp. n.

Preceivny. 6. m. g. iniekt.

Quod

~~*Preceivny, et*~~

Cum sanctus Nicolaus conperit illud scelus abhorruit, precibus in bylo, et statim massam, byla, sui panno involuto per fenestram nocte iniecit.

~~*abstinencia*~~
*abhorruit p

```
ceivnombylo
```*

XV p. post. R. XXV, 182.

~~Brückner Kaz. str. 3.~~

~~Bozpr. 25, str. 182~~

2900

~~*Bozpr. 25, str. 182*~~

przeciwny

25.

Przeciwna = ^wadversaria

(now. lub.: ~~adversaria myjna~~)

1471 MPKJ. V, 9

(gen 15)

Gen. XV

Przeiwny-
przeiwnyj
aprobrius - ca 1428 Fil. 1486.

~~okolo r 1428
glossy okolo r 1428~~

MAL. Zab. j. polsk. №2503 Bibl Jag

Prace Fil. t. 1 str. 436

169

Prosecution

re. sg. m. s. y. d. l. o. n. e.
m. s. g. o. m. e. s. e. l.
p. o. u. t. p. e. r. f. p. o. u. t.

prosecution * insultus

1437 | Wisl. № 228. s. 87

KATAL REKOP. Bibl, Jag
№ 228 Isnacensis, r 1437

448

Przeciwny

inst. - pl - neutr.

Jan... gy sprosznymi, wragaybierzmy, omowinny,
przeciwnymi, niesznymi, ... niesprawedliwimi,
zlostliwimi slowmi omowil. 1474 Tab. 540.

precipimus

et tunc ubi decrevit eius, metropolitani
debet evadere cum duobus propinquis
vicinis ex utraque parte et tertius
przekyorny Sumsu, quartus Mal, Guin-
tus Stepan, sextus Dempho ..., isti
debeant iurare sabbato post Katheri-
ne.

1443 AGZ. XI. 227

~~Arch. B. XI.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zap. sadów sanockich

№ 1443 str 227

255

bonimus Johannes... est actor super Thascha-
lam lunethenense. Besho pro furvatis pecuniis,
quia sibi eandem pecunias dedit qu. ad ser-
vendum et ipse eandem abnegavit ad. rapre-
sye

usque ad officium
expurgatio, iustificatio
analitica
fructum, furvatum
teles, Beshinarianum, testificatio

Przeciwny = rebellis

(1)

~~przeciwni~~ przeciwni (sic!); et congregata multitudo dixit:
audite rebelles) et increduli. ~~322(20) a a~~ I $\frac{1}{2}$ XV Spr. I 308.

(Num 20, 10)

XV p. pr. SKYI

~~Spr 1, 308; I pol. XV~~

157

Quadr.

Przeciwny

3. §. 89. m.

Przeciwnego vphv = oppositi chori / 1466 / R. XII, 15.

(sc. vespertilio)

Sinequit Vanes, ...

nec timet gpositi, q. adversi, contra-
nie przeciwnego, castra iunare chori.

Przeziwny

Cziena, szta, czynocie przeziwny
- cur efficiimini in satana 1471

Apkz. v, 41

(II) Aug 18, 22: cur efficiimini mihi usque in satana?

Prociwng

Procyw(n)g exasperans

(mar. lat.: prociwngygyzes sch₂) ^{hPKy Rp V43r}

(ne fiant sicut patres eorum, generatio prava
et exasperans)

(num. kapituly: profiwny)

Precipitum

stoma puerum: ^{ol. sg. f.} precipitum 1/2
n. sg. d. 1/2

Precipitum et sandus nyc more adyer, abyss.
donyer veyny alybo obagnery za tho;
w cem skoran, gynyko znyansom precyni
ney stronye ma biez polom

Sul 7

(adversario ligatus tradatur)

Przebieg

d. 18. 6.

H 50
HLP, IV 17 (5)

Nyktury w obecności albo też kępnos-
ce, przywiedzenie, odchodzenie z powodu ska-
żony za dług, niezłego doświadczenia
przebiegu choroby nie weryfikacji

Jul 22

(Dziś 8: doświadczenia nie weryfikacji przez odchodzenie)
(nullam satisfactionem adversario impendentes)

Przeciwny - adversus

Przeciwna druga strona stojąca ośm słuchająca
 rzeczy ma być oddzielona Sub. 25. Zwyczajnie
~~przeciwny stronie (adversario) ma być~~
 podan § 7. 25.

A rzeczy strona przeciwna, uszły nie tam
 były wyęprze polithi ... ma pozrywudzić
 własną przysięga, ib. 69

(adversa pars)

Przeziwony

n. 2. f. H 144

A kreteby chona przeziwna, yrbu nye
tham byty wyepne pobithi, gake suanye
wczynyl, ... tedy ktho thy wyepne pobyl, ma
poczynyrobic wlosna, pnyaga, yr tham sre
pobylthi

Jul 68

(pans adversa)

Россины

7. n. sp. n. n. n.
~ rosily, rosily

Ambiosum ^s rossino

H₂ XV R. XLV, 359.

pp. pp.

Przeiwmy

gysz the paury wysnata do slubycyze przed gaj-
nym sadem,
maly ona gysz albo mycina tych

pyenyadry daer, cryly, ero prawo na ta

precrzywa rzecz y othpowydzrenye

gesth. Ost Mac 71(g)
(pro: pmarcreuz)

(Ost Orol 56,4: me. the pneserona (pro: pneserona)
na) nec

(ad dicta prefuta)

Preciwo

(¹widoli²)

243. Czfo¹) potrrek wold. swadki | prze-
cziuo¹) weczenczeni toge wold zap-
prawo²) | rzeczø.

(¹widoli²)

1389 Pan w 243

Lekoz 1 w 608

Flube Zb w 85

soln. 1424 Kwiec. w 1055

przeciw

uam

Jaco Januff [~~my u~~] mne przÿ|wÿodl
na ofstatecznÿ rok cu yednanÿv
[[o | dzal] a rosp^{ra}uÿe o dzal przeci-
wo fwemv | bratu | a on fwemv
nyepzÿwÿodl

Alii in testimonium.

a) Zapiska skreślona.

1424 Kościan^{n^v}1055

(adversus dominum et adversus
Christum eius)

Przeziwo = adversus, adversum

Przeziwo ta sekuli są se na gromady przeziwo
gospodau y przeziwo iego pomaraneru Fl. 2, 2.
Wele gicż wstare przeziwo mne Fl. 3, 1. Mowę
przeziwo prawemu Fl. 30, 22 (loquuntur adversus
justum). ~~Przeziwo ta sekuli są se na gromady~~
se są przeziwo mne samego (pro: samemu?)
neprawdo (!) upoię gospodau Fl. 31, 6 / confitebor
adversum que iniquitatem meam domus).
Przeziwo mne weselili są se Fl. 34, 18. Przeziwo
mne sreptali są Fl. 40, 8.

sim. Pawl.

Prezioso

Uzajizeta serly seye w yechu prezioso
kigu y prezioso pomazayrechi yego

Pub 2,2

Пресува

Господне, пресе ја и расплоди
исто ме *набегну*, ати још остаци пресува
ише

(Plur: напрегнуво)

Fl 3, 1

(multi insurgunt adversum me)

Przeciwno

(Puf: przeciwno)

Acz wstań przeciwko mnie groź, nie bój się se
kacze serce moje, acz wstań przeciwko mnie
boj, w ten ra bóg ci pomoże

(Puf: przeciwno)

(adversum me)
— — —

Fl 26, 5-6

Prociwo = adversum

gospodnye. pmoz saq sie rozpodsij; 19. 30 my
mazi,

Wiele gich wstaje prociwo mnye [multi in-
surgunt (adversum me)]. MW. 118a.

Ps 3, 2

Exercicio

Ugalowal ies w obeszum moiem stol
pazecyno sym, piz mójóczq

(obshenus eos)

Fl 22, 6

film. CW

Przećino

Magłowales przećino, stol przećino
sym, ero mye myczq

Przećino, 6

(adversus eos)

forciwo = in
130

Wslali d forciwo mne swelowe kuzwi Fl. 26, 18.

(insurrexerunt in me)

Gen. Ref.

Przećiw

Bo pozostały przećiw umyję przyzwoitych
zlosny

Part 26, 18

Pracowa

W Am. got. są se sesli. prapala pracowa
una, wżdez elusó mció. radzil. są - se

H 30,17

(adversum me)

Am. BW

Przećiw

W tem, gdy są sze seszty jospolki przećiw
nuncy, wyjąca * chusa * moze ~~ta~~ są szej
niebzyły

Prz 30, 17

Przećwio

1.

Yszu mowę przećwio pruwemu licholó
w jisznosu | y *nećwioćasari

Pl 30, 22

(adversus iustum)

Sim. Paul.

Præcino

Just money, justice, justice, justice, justice -
to us, justice, justice, justice, justice

Phi 30, 22

Preceivo

Spontanees [re] b[e]h[e]v[er]e preceivo in
suntis + repraesentatio ino[rum] respectum

Fl 31,6
Sim. Riv.

(confitebor adversum me)

Pracine

Sporyelaceae belz pracine nnye
myeprowdy nnye goryodim

Put 3.1, 6

Prociro

Prociro unne weselih si se y weseli si se

(adversum me)

Fl 34, 18

giam. Pent

Przewo

Przewo minye wjeszycyly syc

Part 34, 18

Przeziwo

Polosrit resm strozed vstem mozim,
yshi nastal gizesm przeziwo nune

(adversum me)

Pl 38,2

Pracyno

Folozyl yeson : strozō vstam inoym,
goly yest byl pāsnykh pracyno nnye

Put 38,2

Pracioso

(adversum me)

Pracioso mne seřetaly seř rozřteru na-
přijacelone mne; pracioso mne mřshli: seř
(adversum me)

ale mne

PP 40,8

Brn. Průt

Przećiw

Przećiw miły szepaty wysłery miły
ponyaczilny miły, przećiw miły miły-
szlyly si zleser miły

Jan 40,8

Præciv

Slowo .liche postavit. se; præciv mine

FL
~~FL~~ 40, 8

(adversum me)

Firecino

slow home postally of January 10
runye.

Put 40, 9

Prucivo

Prucivo una multitudine di grossi secolari
me invecchiati

(adversum me)

Fl. 65, 15

sim. Rev.

Fl. 108, 2

Przebieg

Przebieg choroby młodożywej, z wyjątkiem

we wczesnej

Przebieg 68, 15

Prezio

Molwyly a' prezio mae yd'ychen

(s)cyrym

(adversum me)

¶ 108,2

him. Paul

Przećiw

kolwylj przećiwu miye rżyzkem by-
wym

Prut 108,2

Praciuo

Stylyly ~~se~~ pracuyno nre

(contra me)

St. 139, 8

Sim. Ant

Pracioso

Mysaligly przerywo runye, be. smach
wzmaszal sye bzdj

Jan 139,8

Præcivo

Bo cædri mitali sî præcivo unne

(obversum me) El 7.3.3

Pracewo

Bo czechy rostaly pracejwo runye

Prac 53,3

Przećiw (adversus fratrem tuum)

Sędzić przećiw bratu twemu wielkić sędzić

y przećiw siostrze maceze twojej

kladli sędzić sędzić

(adversus filium matris tuae)

Pr 49,21

Inziwo

Szyedzdez przczywo bratu twemu
wyl yes y + przczywy maczyery
dowal yes zly przychad

Part 49,21

Pracovní

Živáci maláthich vezinich sú se jedny
přehy / vznechly. sú se pracovní jim
vřecové giel

(contra eos)

Fl 65,8
sim. aut

Pizciwo

* Straly dzezynne wcyngly taje rany
gich y wznyemofly taje pacywo gym
yazykomye yred.

Luó 63,8

Pracovní

Beze mě, všichni mě z ruky gres-
ného y z rýki pracovní začem crinj-
cjo y zlepo lsm. Pub.

H 70,5

(de manu contra legem agentis et iniqui)

Przećiw

Bore my, myny mye z rly gres-
nego y rly przećyw zakom cęnd-
cego y zlosnego

Przeć 70,5

Inzeiwo

To drate gych, gyz wntarq nure o gos-
pactma y gyz molwi zlee jencrywo
drosy moyey

(adversus animam meam)

Fl 108, 19
Sim. Red

Przećiw

(adversus malignantes
Kto przystane nene przećiw zglob-
czim albo kto stane u mił przećiw
czimczim lichoty?

Fl 93. 16

(adversus operantes iniquitatem)

Preziwo

(adversus malignantes)

Kto my testuje porozumie zglobyst-
czym albo kto skazuje se nad pre-
czywo czyniemy zloszoz?

(adversus operantes iniquitatem) ^{Ps 93, 16}

Przeciwno

To *chyba się, jeśli wolęć sumy
w boja, y jeśli wolnyś ale przeciwno
chudy mojej

Prut 108, 19

Preiwo

Bezowaly *preciwo mne slawno
albi zydow

Fl. 119,6

(impugnabant me gratis)

(Ru: prekaraly my za dlow)

Przeziwo

Tedi yest sandera wloerlaw[sk]y przeziwo yemu
rzekl, esz spytay go, pane starosta, qezesmo
mo' tho uerimli 1402 Matk. 118.

na mikroscopi
korkiem

Inciwo

patze ciwo

562 Tako gemu pomozi bog | yfwanti †
[a] iacomifzø pact | medowi . na-
maczegu dzalem | doftal *prze
wo memu |^{*}pratu Janu | — — —

1404 Pozn nr 562

rieh vi nr 661

Przeziwo

Jaco mi szp pact medowoi na Macregu dzalem
dostal przedziwo memu pratu Janu 1404 piek. 188.

Przeewo   quatuor
Jaco jre
Boquss rexeril III marcas 2a Crastawa przeewo
Jaskovi 1405 ~~piet etc.~~

Pyzolr nr 266

Let ^{Poreciwo}

obow.

0 Kłhore było Nirek na mój szalował, poreciwo theme
Szantar Alene wanowa / 1417 / Ors. 102.

stim ib.

koruś

przeciwo

Jaco tho Swateza, ysz pýotr a mý-
colaÿ z Szemlina wýtrzýmalÿ |
czwartha, czafcz zemlina przeciwo
hancze a Szimvny f wýflawicz ||
mýmo trzÿ a trzýdzefczÿ latha |
wpokovv

1420 Koscian^m/776

przeciwo

Tako³ etc³. Jaco moÿ oczecz ne-
 rączil⁴ {dominika⁵ nÿwgednÿ} nÿ⁶ |
 [[gednich]]⁶ cztirzi[[ch]]⁷ grzÿwen⁸
 [[przeciwo]]⁹ do|minicowÿ]]⁹ ale fza¹⁰
 cone¹¹ na panfke¹² fka|fzanÿe¹³

1420 Kościan^{ms 796}

przeciwo

Jaco czffofmÿ⁷ raczilÿ⁵ za micolaÿa |
a woczecha przeciwo⁶ Jana⁷ gef-
mÿ | scodny XI⁸ *marcas*

1420 Koscian^{nr 838}

przeciwo

Jaco to ffwanteza Jaco Zacharias
[[C]] z cz|machowa nÿe rzekl Jaffzewÿ,
abÿ gÿ | chczal fzechowacz ku po-
zedze dobrze | przeciwo Bÿena-
kowÿ luboffinfkye|mv

1422 Kóscian^{nr} 957

Preciwo

1113 ¹Taco gym pomosz bog etc. yaco
to sw | acza/yaco zachafias Czma-
chowfky ne | rzekl Jaffewy, aby gy

*chezał schowacz | ku pozedze do-
brze przeciwo benacowy | lubo-
fzynfkemu | — — —

1122 Pau nr 1113

przeciwo

Jacom newranczyl² Marczina³ wran-
ko|yemstwo³ przeciwo⁴ Abramo-
wý dz|bankemv, a⁵ ným⁵ go rzekl
przed⁶ fandem^m | wýprawicz

23
14~~24~~²³ Košian nr 998

przeciw

Jaco to fwatcza / Jaco Pacoff Wo-
licowfký | nye przechowawal *supra*
pozczcza na | panya farnowską
any radzil any pot | pomocz dawal
any zanym fwadeczftwa lyft|em
zafwą pyeczanczą dawal przeciwo
yeÿ

1424 Koscian^{nr} 1253

Sim. 16. nr. 1083

przeciwo

Jaco to fwateczą | Jaco pacoff wo-
licowfkÿ nÿe przecho|wawal *supra*
pozefczą na panÿą farnowfką anÿ |
radzil, anÿ potpomocz dawał, anÿ
zanÿm fwadecz|twa lyftem za fwą
pyeczającą dawał przeciwo | ÿe

a) *Zapiska skreślona.*

1424 Kóscian^v 1083

przeciwo

Gostinskÿ sie iurabit. — Rotha:

Jaco dla nyewyp^{ra}wenÿa ranco-
ye^{ft}{m}{w}fthwa pana byrtho
fcha | przeciwo panv Dzedrzÿchow
|gem fcodzen *decem marcas.*

32

1427 Koscian nr/271

Przeciwiw

Przeciwo

1397

Taco my pomoz bog | † | Jfze czom
mał przywescz pana grab | fka na-
poroczky przeciwo panu Janowy |
tego | dla m̄ gey przywescz nyemogl
y fze | byla wten dzen napogrzebye
viwey dzewk<y>. |

1432 Poznań no 1397

~~Przeiw~~

Przeiw

1436

Taco my pomofz bog | etc. | Jfzem
nyemoczen byl p^{ra}ua nye | mocza
odboga fzlozona tedy, kedy^m mal |
przifchaga czynicz przeziwo ra-
bafch | ewi | othonich poroczcow afz-
dotych ne | wftayacz |

1434 Pozn nr 1436

Sim. 1432. il m
1350

Przeciwo

Przeciwo

1390 Tacy my pomoz bog † | Jizem
p^{ra}ua nyemocza nyemoczen | oth-

boga fofzona tedy, kedym mal |
przifchagacz przeciwo Micolayewi
Ru | thsky — — —

1432 Pozn nr 1390

Przeciwo

462. (387) Eze pyotr zaplaczil winy Marcinowi mogimy penedzmi iwolem, ktorem zostal przeciwo voyczehowi. — Jaco ya tho wem Eze pyotr zaplaczil winy Märčinowi woczehowimi penedzmi iwolem, ktore zostal przeciwo woczehowi.

1435 Zap. Wanz nr 462

~~Przeciwo~~

Przeciwo

1580 ^{Yze} pany Judka, zona Jurzączyna, ssiyostra

Mirossewa, quidbriff dala przeciwo

lystnowy, kthory obmawya na traidzesseczy

grzywen...

1437 Pozn nr 1580

Preciwo

4178

~~Mowie precinwo cremur contradicere~~

Bracia niedrelna sz nym precinwo
^(thugs cymer nyc cheryg)
them vbi mowly. Sul 13

S prospolythym mlynavem alyes shugz ycdan
* bracth szq more o kwiwdq pmed obianym szqndry
szqndryer... , wstkolyc qynow

(licet alii fratres contradicerent)

przeciwno
Ludzie, ... ^{niegodziwymy gesejce, gdy badez wam + rajcez} ~~af~~ada mowycz wschitko zle
przeciwno wam, bozcez pnie myzce

~~XV~~ R. XXII, 233.
mech

(dixerint omne malum adversum vos Mat 5, 11)
A Stosunku do tego:

przeciwo

'w stosunku do'

Mami są strzeż, bichom przeciwo
bogom nje mawiali w przeciwnościach,
przeciwo ludzem slego za sle nje
wracali

№ XV (R. XXII), 237.
med.

Przećwiczenie = contra

O bożym gniewie przećwiczenie takim
pobudzonemu

(in ira Dei, contra tales excitanda)

~~in~~ XV med. v, 431.

Parceivo

Parito nyo au gresed, ali ti ^(contra me) paracywo
mnye kicrimys, ohlancat paracywo.
mnye kape nyespranycellyswe

(indicens mihi)

B2 2 Jul 11/27

Przeuro

Sauł przeuro. # Burzum z ułdson, bo tyly-
steonye boiwid jzeczno myye

(adwersum me)

BZ 11 Reg 28, 15

Przećiw

Czto rzecz, gdzie się małycech, bsz
tu się nawet przycywo sobie

(adversum te)

132 Jer 13, 21

Przeiwio
(Dont'noe 48: porucznik)
(pro: ...)

-----55b
czo gy nayal v /8/ opyekal-
nykow dzeczczy/9/nych sprz-
yszwoleńyą /10/ gych math-
ky ktorasz /11/ ma czwart-
hą cząszcz te/12/go domv a
gesth andrze/13/yewa zona
|abydlyl /14/ sznym przesz
zyma wtem/15/sze domv a pr-
zeczywo /16/ themv naymowa-
no /17/ dothychmyasth nycz
/18/ nyemowyl mogaly /19/
ya wthem domv szyće/20/dze-
cz nyemyecz do tego /21/
czasv

yago szem gy nayal czy czo
gest prawo

-----55d
/1/ Gdysz pyotr nayal ten
/2/ dom y vopyekaldnyko/3/
w thych dzyeczy sprzy/4/sz-
wolenym gych mat/5/ky and-
rzeyowey zony /6/ andrzey
to czyrpyal a /7/ kthemv
mylczal any /8/ przeczywko
temv mow/9/ył Tedy pyotr
ma dzy/10/erszecz swoy na-
gem to /11/ gesth dom czo
gy nayal /12/ do szwego
czassv yako /13/ gy nayal
preczywo /14/ themv orte-
lowy rzekl /15/ andrzey ta-
kymy szlowy |-----

Ort0ssol 42,2,w.1-15

Prezioso (out more 48: precept)

Præcino

Et stridentibus stridentibus et præcino
molibus sō

(Præcino)

(adversum me loquebantur)

Præcino 118, 23

Przećiw

Czerkaw o wiołkach albo o szych du-
choch młody, abychem przećiwio zlemu
swojeckemu ten boga wzdychały

Pat 139 ang.

Przećiw

Głos Yezulenistow albo czerelne janczy
wo chyalu, janczywo wsien dosnyu,
gysu yechu w tego smyate obozu
wjeszczyls syc

Fun 143 ang.

Porcius = (verus) obscurus

Prot II 4

Noted sem porcius crudoreum? Fl. ~~Fl. 2/4~~

(ex [?] ~~vi~~ obscurus alienigenae).

in occursum

Pracino

2

Przywrócić mię y bliżny mię pracino
mnie przybliżyć se se 7 7 7 37, 11

(adwersum me)

do. w. P. w.

Prze ciw

Przywrócić miły z kłopoty mojej

przeżywo miły przyblysty syje z

staly

(adversum me)

Put 37.11

Грехово

?

Въ денъ замиѣтъ моего бжеа звалъ тебѣ,
мѣстѣмъ руганѣмъ въ носѣ преество тебѣ
у те тебѣ здравѣемъ

(contra eum)

Fl 76, 2

Orucino

W obyem zamytho mego boga sushol
yem, iskama moyun so noey pre-
cyro yem, a nye yem obudrom

Part 76,2

Prociwo - adversum, contra.

~~Postawny mę kwas. To górze wiskral baid,~~
~~Witredl prociwo gim Bz I par. 14, 8. Obnawitem,~~
~~byadra tua prociwo twarri tucy ic. Jer. 13, 26~~
~~(profil. 4, 301). Fylysteawye boiuis prociwo~~
~~mnyc ic. I Reg. 28, 18. Si prociwo maye zle~~
~~erjnyer ic. Judic. 11, 27.~~

(obvium eis)

5975

Gydris przećiw gym = venit ad se

B. it.

(duc 14, 31: Quis rex... ^{non... cepit} si possit cum decem mi-
libus occurrere ei, qui cum viginti milibus venit ad se.

14r.

MPKJ V 723

(sc. alio regi)

Prociwo = contra

Wzregu dnia,

Tramola moja przeciwo mnie jest Fl. 43, 17.

Pornewogli id se przeciwo gijm iperowe giel Fl. 63, 8.

Bozesz may wimi me... z rzyki przeciwo zakonu
crinskiego Fl. 70, 5. Bzdure przeciwo gospodarstwu

Fl. 108, 14. Boyowaly przeciwo (!) mnie dawno Fl. 119, 6.

sim. Pul.

(contra me est)

Persepolis

inscriptions d'egypte s'ont trouvées

persecution m'ont été

Page 43, 17

Przećino

130. kielichy miedzi na poznaniamy z greck
rusy przećino - inne jest zawiadzi

(contra me)

Pl 50,4

Si'm Pund, Si'm Kont'sin'

Przećiw

Bo zhorca miye za miye y prach
moy przećiw miye jest zawody

Part 50,4

Przeiwō (pawdat.) = contra

~~Bo esse lichotō magy ya magy: Greek~~
moy przeiwō mne gest wryghy, wregdy.
~~Mac. Dod. Kart. Swidr.~~

Przebieg

U pacjenta w przebiegu choroby

dobrze

(adversum me)

TC 108,4

sin. Pul.

Preccivo

I potozly preccivo naye se za obore

Lut. 108, 4

Prezioso

3

W pomieszczeniu naszym se lichota... albo

* naprawednost ocer (o)w rycy przed symmer
gospodarnym y gnet manure bycz na hdyre spladom

Wzrostu jacyzno goscichu weszy

II 108, 164

(Fiant contra dominum semper)

gnet przed powiem

fin. and

Paracino

Beoli paracino logu wedy

Part 108, 14

Przeziwo

618 Tako gemu pomozi bog ylwanti | †
Jaco to wem | Jaco Adamowa | mat-
ka vȳdana zadrogoczinem | prze-
czywo Befdrowfcu abȳefdrow | fco
przipadlo nalefczins Babkø — —
— ↵

1407 Pozn nr 618

lieh u nr 1141

przeciwo

Jaco ta carezma, o którą mýą Jan
a Jacuff w|szandze obvinilý, ta
nyedana býla przeciwo | trzecz
czanfeszý wolwarcow

1425 Kościuian^{m/}1140

Preceius

Quia Domus iste ex opposito lapidee domine
Stephanouey, et argentum, et pannus et tota
supplectilia domus ceserunt domino Bonite,
sed ortus maior secessit domine Stephanouey
absque lapidea et ortus preceius⁽ⁱ⁾ go.

1428 Mon Tur. III 10

Venerus ad iudicium bonitum Elizabeth
dem me. Stephanone. cum genere suo
Bontate et filia eius Margaritae, neque
verunt ex utraque parte omnia binode coram
iudicis bonitatis, quia concordaverunt et dispo
suerunt inter se...

Fixativo

3.

Odnaszenie bycia two przeciwko twarz
twoj (contra faciem Anam)

137 per. 13, 26

Przeciwo

in respectu ingo³

przeciwo^u modlebney - *coram propiciatorio

(non. lat.: precium)

~~###~~ MPKYV 23

(Lev 16, 2: loquere ad Aaron fratrem tuum
ne cum tempore ingrediaris sanctuarium,
quod est intra velum coram propitiatorio,
quo tegitur arca)

R. ~~xxxiii~~ 136 coram propiciatorio

cf. Przew

Præciuo

Præciuo scholæ = e regione (se respicientes)
~~regionibus~~

(var. hab. præciuo)

1471

MPKJ. V. 43

(III Reg. 7. 5. unus autem ordo habebat columnas
quindecim contra se invicem positas et e regio
ne se respicientes)

III Reg. VII

Przeciwo

Ten stary mąż i jego żona, Elzbieta
pr[er]dziatkami, osobnym, darem
w swe[j] starości przeciwo wremu przy-
rodzeniu wielbny i porostawny płod przy-
jęli Rozm. 46.

Przeciwo

6.

363. (37^v) Jako mikolay wsszel przeciwo thim penedzom
wmrokowskiego swe polowicze.

1431 Zap Wamz nr 363

Przeciwo

2739. (196^v) Jaco gednacze namiro(g)nyega poloszili przeciwo
*nye(!) szaplaczicz poltrzecyeg grziwni gednanego. — Jacom ya
mironyegowi przigednal przeciwo grabi < poloszicz > poltrze(g)-
cyeg grziwni gednanego.

1427 Zap Warsz nr 2739

Piseczko cf. Naposieczko

the Precious of Taprecious

Porcicus cf. Porcicus, Porcicus

Przeciwof. Przeciwomowie'
Przeciwomowienie

Przeiwomowa

Przeiwomowic = contradicere
 Rozdres, gospodue, rozdrel idzeli gich, bo
 [idem widral lochob y przeiwomowidz] w
 mesure Fl. 54, 9^e (vidi... contra-
 dictionem, sc. contradicentem) Wyimaw
 me od przeiwomowidzkiego luda Fl. 17, 47
 (scripsit me de contradicentibus pa-
 pulis sc. de contradicentibus populis).
 Zasciez ie w prebitede sworem od
 przeiwomowidzkiego idzelpow Fl. 30, 26 (a
 contradicentem linguarum)

(quomam vidi iniquitatem et contradictionem
 in civitate) (Part: classer y przeiwomowidz w myse
 ee)

Przeciwostrwa d. Przeciwostrwa

Przeciwomowa cf. Przewomowic

31 54,9

Pracjowomówi'

Włoscy ze
specjalizacji w pracach

Wyimusz me od pracjowomówięcego

ludku

Pl 17.47

(empies me de contradictionibus populi)

(Pur: od swaru ludzkiego)

B.F. ze sporu ludku
muy. 2 p. d. o. m. i. ludku.

Przeciwności

Zasady 12 w praktyce tworzą od
przeciwnościach i przeciw

(a contradictione linguarum)

Pl 30, 26

(Rut: od zapowiedzenia rzeczy)

B. l. od swam psychis

15. j. od - wa nensha

~~Przeiwomowic's~~ Przeiwomowic's.

of. Przeiwomowic

Przeciwomówienie

Przeciwomówienie = contradictio

Polowit dei nas w przeciwnym kierunku
naszym Fl. 79, 7. ~~Kant jest w wadliwym~~
~~przeciwnym kierunku Fl. 80, 7.~~

(Kant: w przeciwności)

(in contradictionem)

31. nobis: a nas. powod. strony oko.
Wij: no. przeciwieństwo

Pracjowosczenie

Kusil iem ee v woli pracjowosczenie

Fl 50,7

(Pud: pracjowosczenia)

(apud aquam contradichemis)

wyj: nad wodami swarn.
puz nosalacki Preiba

drodz o miedziowolne i praweln broln roody no. puzbyni
i swan

Przeciwomówienie cf.

Przeciwomówienie

Przeciwoję c_p. Przeciwność

głwrot 8 r

Prociw = adversum

Bo sedzeli si lex drosota,

Prociw me molwyli, *Ps. 118, 25.*

ale sluga twy snasyl se w prawofact, twogych

(*Lat. prociw*)

(*adversum me loquebantur*)

Porcivora cf. Porcivora, Porcivora.

Przetawowy

Skierunek państwa Przetawowa n/w 1400 | Str. III, 190.

Przeclawski

Kedi zastawal Palandze Nikolayewi, tedi wymowal
Przeeslawoska lanka 1404 piek. 205.

Præcucio' (sig)

Præcucio = expurgatus

~~Præcucio~~

~~MPKJ. V. 13.~~

1471, MPKJ. V. 13

Gen. XLI

Expergefactus Pharaos mursum
dormiit et vidit alterum
somnia: 41, 4

Przeucić

Przeuczucie - expergiscimini

147MPK) v 112

yoel T,5

Expersiscimini, dicit, et flete
et ululate

Idy macturama faryna zona a rany zany nymage
na sarem gylarem gymymy the garym ii iii xv
v. 117.

long.

Process of Napier's

Process of Process

Process of Co
Process

Bozack of Boze.
Co

Przecz

Cf. Co Słota w. 91

Process of Prosecution

~~Przeobra~~ ~~z p~~

~~881~~ . . . in latitudinam oly. na prze-
cro

~~X~~
Księga ziemi czerskiej str 166
Zap.sad. WARECKIE r 1416

CZRS

203

Interea.

shao fmeera.

R. ~~XV~~, 258.

XV p. 258?

+

Przeemnica?

Alodium et orthoferalia, obori: i przeemnicze
reformare 1424 K. M. II nr. 679.

W Tym Groc. 241 ta sama zapiska ma „przeemnicze”

Przeznica

576. (219) Jacom ya nevczinila halene skody zacopą grossy swa przeznicza syla. — Jaco ya to wem Anna nevczinila halene skody zacopa grossy swą przeznicza syla.

1444 Zap Wanz nr 576

+

Przeznica

In vias et sepos na szeregny, na rostany, na
przeznycze. p. 1450 Gr. F. 1. IV 578.

+

1659. (592^v) r. 1494) Jakom sya Ja Sthoba vgednal Jsch^s
 thy myal < es > Grodzycz przeznycza tha[m] navythkach vog-
 rodze myedzy ograde[m] Mykolayovem y twoyem pod zakladem
 czthyrech kop grossy a nye zag[ro]dzyles Thako etc. — Jako
 ya tho vyem ysches < my to vgednalj > voyczech myal zagrodzycz.

1494 Zap Wasm nr 1659

+

Porecnica

Porecnica, roley swey... obligat^u 1476; | *Hepp. II, No*
4176. | *obligat*

Prægnica 'vicus'

prægnica (uliva prægnica):
vicus, prægnycza

c. 1500 Etz. ~~Slow~~ 79

+

Przesznica? Przeznica? Przeznik?

Johannes

Staiance, ^{iacens} (nad laubany podlye Kusovier rolycy
a koncem ku przesniza jego, a podle brata
jego... ~~for. Jan. Jan. III. 334~~ 1480 Spr. III 334
obligant.

dane pod herb Przeznice

Przeznik

~~Przeznik~~

przeznik - caudatus

~~przeznik - caudatus~~

C/1455. JA. 14. 495.

Cf. rzecznych ~~ok. 1. 1400~~

696

~~ARCHIWUM 14. 495~~

causidians pmeconyk
(283, b neconyk), prolocutor
neconyk, avenga pzymonia

---

neconyk adskel

ohoice poy.

Przeźnik of. Przesznicka

Przećny

Duo theolonea: unum versus Cracoviam
decimam ebdomadam...; secundum
theoloneum versus Vratislaviam dictum
przećne celo et ad partes dexteras Siadiam
per viam... undecunque pecora, iumenta
et pecudes per... oppidum... pellentibus...
vel etiam cum curribus onustis... equitantibus...
... tocians de quolibet pecore, pecude aut
iumento sex duos denarios... nichilque
de predicto theoloneo dicto przećne celo
pro nostra Mte R. aut nostris successoribus
reservando in futurum.

(1367) 1501 M.M. de XVI nr 1981

Przeerany

Przeerany, uporny = importunus, 1456; R. xxii, 13.

sic importunus, gl. _m contrarius przeerany
uporny, fit, gl. _m sc. coluber, magis

†

Przeciwny

Ad viam przeciwna 1447

MMAe. XVII, 462

MON MED Aevi TXVII str

462

Rok

1447

154

+

Przeciwny = inferior

Ex ista parte inferioris alias przedniego smuga
Lub
1448 ~~Prat~~ Podk. 37

Przeorny   popieranie, łowienie, grise

Przeorna ulica - divorticulum

Assectabor te ac deducam usque ad
divorticulum - Poyda stoba y doprowa-
dra crie ar do przeorney vlicie.

Ex XV, Pr. Fil. III. 178.

Przeźny

v przeźnego drzewa ligni

transversalis

n. 1500, GA, 10, 382.

Proceromy.

Proceromy lasiocirris.

nač term (inuz reha?) psrothmy
(virentibus h^uth^urymy).

14 b2, R. XV, 269.

przeznaj

Alios scopulos... riparimus
usque ad viam transversalem
e vlg. as do przeznaj drogy

1447 DokSup III 240

Procerony

Quinto via procerona de Opaz

Mon. Tur. VI
1432 ~~Atch. Mas~~ 81

Prezmy

In platea dicta Prezmya vlicra

1432 Mon Jun. iiii 29

Przezwoka

Niewąz roley... klora lęczy na przezwokach a godu-
liniska, polye maczkowskej owy 1475 / H / pap.
II, N° 4174.

a polye trinkowicem, y kciu roley
do granice do scharstey.

+ (M²)

do toliam concem:

czyjy shody... klopotli ~~prozisy~~
hubostwo przesla oragane

z 'spencse, klotnis'

R XXIV 359

dloueps mi
pene
(te wet trade in)

Przeżyć - comminari

Boż nyc przeżyć jako zyni erlowyek BZ Jwrth 8, 15.

non enim quasi homo sic Deus
↓
comminabitur neque sicut filius
hominis ad iracundiam in-
flammabitur.

5978

Przeorynic' ~~+~~

quod eadem statuta de Camellaria regali. . . .
exierunt, nec ea affectit ~~alias~~ przeorynic'
neque falsificavit ea.

1433 Supp.

Halca II M 2478.

~~1433~~

cf. Przeorynic'

~~580~~

+

Præcristy - purissimus

Per offerentis tunc olei olivæ præcristi Bk
dev. 24, 2. Uozelal... sody... z slova præcristego
ib. 8k. 37, 23. Prýknil gy sloem præcristy. ib. 37, 26.
byenre nupr eisly popyal krovi y podlypke gy
pored slany na præcristem myesem. ib. Num. 19, 9.

(ut adferat tibi oleum de olivis
purissimum)

(ferat ... vasa ... de auro mundis-
simo).

(Vestitque illud auro purissimo)
(et effundet eos extra castra

in loco putissimum)

arty waly o d reuivoyicel's

Porecristy - praeclarus

Porecriste y wriitko lepre offycowar bōdrece.

BZ Num. 18, 30.

(*Si praeclara et meliora
quaeque obtuleris*)

5380

Przeżyty - praeclearus

Czasz moja... kako *o* przeżyta jest! Ps. 22, 7.

(praeclearus)

Ps. 22, 7.

Ps. 22, 7.

Przezysły

Dziewyca thedy przezysła
porodziła Je(s)v c ryjsła

ca 1500 Vitet ~~185~~ De nativ w. 13

+

Prozervin

Tedy položili dva listky,
a jako je prozervinová, tedy neht... reznyk

~~2. pat. Kr. Ost B. V. 11 555~~

Ost Ossol 99,3

Przełożyć - legere

Bil krot wsl hyski... y przerwiedze BZ
IV Reg. 19, 14. Przewiedly (relegent/porika-
zanye krotowo starostam i. b. II Str. 8, 68.
(2)

(et legisset eos)

5981

-----195c
barbarzyn rzecznyk rzekl

pytam prawa g/4/dysz vcz-
ynyl Gwar m/5/ozely zalo-
by podwy/6/szycz tedy rz-
ekl woyth /7/ y przysza-
sznyczy Szly/8/szyny ysz
szye pyta po /9/ dokaza-
nyv y rzekly pa/10/ny Ba-
rbaro maszly /11/ ktore
dokazanye pol/12/osz ge
Tedy polozyla /13/ dwa
lysthy a jako ge /14/
przeczyono Tedy rzekl
/15/ doroczyn rzecznyk
(*dum perfectas fuerant*)
gescze ona ma gedem lysth
na ten dom

Przechryste

Proserpine =

Opak gedy on tatho gisly luth preserved by
Jn. 184, b.

Przeźcie cf. Cox

Porzec' (?) - petere

Gymel s'ze wyklada odpłata, bo tu przy s'zy [cf. Boh.
přeje si] wedyko mylosrerdzym s'abe odpłacierz
(l'itera Gymel, quae interpretatur retributio, qui
sibi multipliciter gratiam retribuere petit) Pub.
118, arg. 2.

(^x Brückner f. A x XV 85)

f

Poszei

Posyer = negas | 1866 | R. dxii, 15.

+

Porci - negare

RTZ

Bo wyci udrzeo Egipczy y rzeko bi ty bita woya
zona, y zabyczer myd, a ty porcy (el te reserva-
bunt) / Bz Gen. 12, 12. Porata Sara rzekper: nye
szmyalam syb. 18, 15. +

(negavit)

5382

+ +

Przeć się

Wyczerpie, gestly by woyle był nye-
pryszrasny a pral by srye tego, ero
nays xalowano, tedy moze prwa,
nyewymnosca 'pryszraga vkaracs.

Oct. Kat. 212

afpoe

~~II 2 XV 1/2 bet. 0X/ 212~~

Przeć się

Christus... nekt? nie przeć się, nie Ty mówisz,
nie ja krol jestem Romm. 783.

Przeć hi
Gdy ybysta

Przeć hi dwa przed prawo a party 1222 0 thakey eslonok

Orl. Mac. 122.

+

Prze sie

p s

2068. domine Iudex, ecce hic a do-
mino suo litis quæstionem agittat
~~vulgatiter~~ prze ssye et non habet
procuratorium, ad iudicatos michi super
expensam.

1448 AGZB. XIV. 264.

~~por przy sie, prochie~~

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sądów LwoWskich

R. 1448. str 264.

+

508

Prosci ste

Zwa autor przejęcie

1444 AGZ. XI. 245.
: Arch B. XI.

+

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zap. sądów sandoeckich

R 1444 str 245

282

ikp s t
proci sig
et ad hoc conabatur alius yktemorsya
parc 1469 AGZ. XII. 325
: Arch. B. XII.

AGZ
nim V. tel. st.

†
Archiwum bernardyńskie. T. XII

Najd. zapiski sądów hal

R 1469 str 325

676

Przeć

Upek wysnal nan coper y zagoni a on nicerx
ne praaal na Dzirxka 1402 J.A. VI, 207.

+

Ones tvoj, ne pra sja
oty dredihe, any byeha,
na srachozosa speding
prawa zensheps, dal na
sja nlu stau 1418
Tfaw tu ar 129

Przei sie

* Mala cum judeo Benarr przali szj litteris 1394
Leksr. I, N° 1879. Jacom szj o tto przal, kedi
Smichna odsadzona porzarnich penandy 1400/piel. 7.
Stanislaw ne bral otk kmoth mitha, kyedi ska,
za ktorim przal 1415 AKH. III, 252. Derecz tway,
ne prza sja o ty dziedzine, any byerra, na sta-
choezera podlug prawa zemskiego, dal na sja roku
starc 1418 Praw. VII, N° 129.

FZ.

Przeć

Jacom ya s Serepanem ugednan pod
zacladem zre sye nye gmal napzeciwo
mnye od Marcissa przeć (!) p chansb

1427 ZapKansu nr 2743

+

Przec' siz

price of semno nechaerof
ale on semno ~~pry~~

1423 Arch Jer Crac CXCV 164,3

1423 P.

Pr. III 164.3.

Stanislaw me bral oth
knock mitha kyedi praz
sa ktorin pral 1415
AKH III, 252

~~Stanislaw me bral oth
knock mitha kyedi praz
sa ktorin pral 1415
AKH III, 252~~

e/1
przac

Jaco to² fwateza³ Jaco Michal ne⁴
obfilal⁵ fto|yflawa aby gý wprawe
zaftampil ýaco | mv ranczil za-
warunk ale⁶ ffa ffam przal | ne⁷
obfilajacz⁸ [mya] ýego

1424 Kościan^{nr} 1038

Præc'

price of semper nechaer
all on semper præ

1423 Arch Ter Grac CXC 164,3

1423 P,

Pr. III, 164 3.

Przeć się

conquerere alias precessio

1434 Arch Ter Grae CCCXII 485,20

1434.
let. II. 485, 20.

n p s

Præfatus

domini, habeo procuratorium a domino meo, sed in eo non agito huiusmodi questionem ^{mlg.} ~~vilgariter~~ nye praesente

[ergo] da domino meo ad ius Terrestre

+

1448 ~~AGOR.~~ XIV, 264.

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sądów LwoWskich

R 1448. str 264.

509

Préc

Mowi święty Augustyn ... : nietylko ten pory
Crista, jen pory, a by on był Cristus, ale i ten
[pro: jen?] sie krescjanym byc pory Rom. 689.

next

Prace 43

ysak, ametho de Misulathice, etans coram
iudicio terrestri vicius alias przalseye
a nobili Johanne de ibidem

1448 AGZ. XIII. 257,
~~i Arch. B. XIII,~~

†
Archiwum bernardyńskie. T. XIII

Zab. sądów przem i przeworsk

R 1448 str 257

291

Przyć^{e/}

1602

Tako gey pomofz bog † Jakom nje-
wfdala. fwemu. manzu trzeczey
czanfczy Njeczay | nÿ. polyfcze
dziedzicznem ktorim sza przeciw
panv Gnÿeznyenskemv prza, anym
go | panem. dziedzicznem. vczynyla

1440 Pom w 1602

+

Przej - negare

~~M p W~~

~~Przej~~ przysw swej wloszney mowy -
negas propriam vocem

c 1455. JA. 14. 494.

+

626

~~ARCHIVUM SAN. JOHANNIS. 1455.~~

Przei

Przy (negat) pp. xv, R. xvii, 344.

przezy negat

+

Przeć - negare

Przećwana strana acz pri, wlostonen przisuzongan
zaprezenie prawy wydzyc ma sul. 95.

prawy wydzyc

(si negat)

~~in post~~
Przei 413
et ad hoc conuabatur alia yktemu-
skaparl 1469 AGZ. V. 214.
Arch. B. V.

+
Archiwum bernardyńskie T. V

DYPLOMATARYUSZ

R 1469 str 214

73

Prac

~~367~~ 367 tego naczø zaluÿø efz przÿal | we-
tw|u|dzeftu¹) vetrzech tako do-
brich iako lam | [[gwaltem filø mo-
czø letmø kmoth] letmøn{acz}cze²)
kmoth filø moczø gwaltem | wfzø-
lefmzi newoth (itom²) fwofznim za-
ftal | aczbimi tego przal gotowem
to vkafacz

Item Krziwosanth taliter respondit:
Snaÿø efzem wfzøl | aczfom vezinil
tom nafwem vezinil ÿgo|towem to
vkafacz.

1399 Pozn m 367
Lekn⁵ m 2842
Hube X6 m 378
JA IV 187

Przeć

Az bi mi tego przal, gotowem to ukazacz 1399
Lekcz. I, N° 2842.

my pom ni 367

• zapisać

Prze' sy

[*Sic iurat | venator*] Galanszka *sic iurat*: iacomfzø otto przal kedi Simich|na¹) otlandzona pofzaznich pe|nandzi |

Venator sic iurat: iaco to lawt | czø iaco Simichna¹) otzandzona | pofzaznich penandzi |

1400 Pann w 428
Diek vī w 21

Préc

Pieter... przy..., aby swój rynek schował?
Ronn. 689.

a thym szyath szwyathkom
 czo sznym maya przyszancz
 moze myecz /9/ dzen ku
 drugyemv y /10/ ku trze-
 czyemv szando/11/wy a ba-
 ndzely na /12/ nye wymye-
 nyono /13/ po vmarley ra-
 ncze /14/ wzałoby a na-
 kogo /15/ czo koly zaluge
 albo /16/ zaluyą mvszy
 sznacz /17/ albo przez a
 nyeszna/18/ly mvszy szye
 tego /19/ sam szwa rąką
 spra/20/wycz
 szlowye przyszacz

Przez

Przeć

Qui vero geniteris sui opera non facit,
negat, przy szyć, genus XV p.post. Gl-
Dom 70

+

-----131c

Stanyelyszyć to awysznyly
kto to albo zaprzyly szyć
ktho tego a bandzely to
nayn dokonano

Tedy on muszy /21/ za to
czyrpyecz czo gest /22/
prawo a Szandzą sz/23/lo-
wye woyth to mą /24/ sza-
ndzycz a przylyszą /25/
kto tego anyemoga /26/
nayn tego dokazacz /27/
Tedy on moze szyć /28/ o
tho sprawycz Na /29/ krz-
yszv podlug zalo/30/by
yako gesth prawo

Ort0ssol 74,2,w.20-30

Przec' sziz

-----78b
/1/ zacz by stalo Tedy ten
pan /2/ podlug oszaczowan-
ya ma /3/ gye zaplaczyez
albo komv /4/ przyszwoły
daley wyecz/5/czye Gestly
by woith/był nyeprzyszasz-
ny apr/7/zal by szye tego
czo nawn /8/ zalowano Tedy
moze /9/ szwā nyewynnosc
przy/10/szaga vkazacz na
krzyszv/szam albo szesz-
yathky /12/ Tedy on szos-
tanye przy /13/ szwem pra-
we y woij/14/thowstwe po-
dlug prawa

OrtOssol 52,3,w.1-14

Prac' sie

-----39c
sznym vczynycz zap/19/rzy-
ly szyą ktho tego ten /20/
szye ma odprzyszancz po/21/
dlug prawego prawa /22/
Pjtaliszczye nasz /23/ o
prawo thym/24/y szlowy Gdy
by kto/25/ry czlowyck rze-
kl przed /26/ dzyedzyczn-
ym panem /27/ o Radzczach
aby nye /28/ byly prawdzy-
wy albo /29/ gysz gym nye-
mają w/30/yerzycz a czo
then za to /31/ przepadl
agdy by on te/32/go prszal
kako tego nayn Radą ma
dowyescz

Przeć

-----41b

a mogli by go oszan/20/dzy-
cz jego prawo wczynycz /21/
a owynily gy Stara a1/22/
bo mloda rada wysznaly /23/
szye tego czo przed stara
Ø24/ rada mowyl ywyszna1
/25/ tho gemv gydze o ge-
go /26/ szywoth a przyly
szya /27/ tedy moze szye
sprawicz /28/ na krzyszu
yako prawo /29/ yest a
stara rada

yvsz nyemosze nayn szwya-
thczycz bo ony Jusz nye-
szedzą wradzye

OrtOssol 35,4,w.19-29

Trzec sie

Prisei si

poznyj syq

a gdy by one tego przszal

~~2. 1. 1956~~ Ord. Por. VII 556

Præ - negare

Godby ~~the~~ thes præ, yaho on thes ma odly præ?

Clat. Mac. 27.

Godby thes præ yaho the many rada
ma byes alho yaho on thes ma odly præ
y præ byer godby præ.

proce 43

Tunc dominus Petrus Creticovics posuit
memoriale dicens: ipse proce et non
habet procuracionem neque sibi domi-
na verba resignavit, dignemini mi-
hi lucrum iudicare.

~~Arch. XI,~~

1443 AGZ. XI. 211

x

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zap. sądów sanockich

R 1443

str 211

229

Przeć: negare

Vstania przychodzącego sądu przeć,
mni mając, aby dusze pospoln szialy
umirały [resurrectionem mortuorum
futuram negabant, animas mori cum
corporibus putantes] Rom. 181.

Saducéi ... vstanya przychodzącego sądu
przeć, mni mając, aby dusze pospoln
szialy umirały

~~am~~, przeć

przech, mowy

dedicere PrFil.V.21:

XV ex.

~~iąg. X2006 J. Gavl. comp. u.~~

~~Pr. ir. st. p. str. 21.~~

Brückner Prfil 5 21 kon XV

+

815

proci ~~in p s~~

~~3389.~~ domine Iudex, hic video lite-
ram Regalem hic positam, nescio per
quem, et hic actores non stant nec iure
agitantur alias nyc pro syc

1453 AGZ. XIV. 450.

~~Arch. B. IV.~~

+

Archiwum bernardyńskie. t. X. v

Zap. sądów LwoWskich

R 1455. str 450.

750

~~Przec~~

~~A~~

~~1441.~~ hic ego sto et volo litis.
questionem facere aliter ~~przec~~

1446 AGZ. XIV. 221.
~~Arch. XIV~~

+

Archiwum bernardyńskie. T. XIV

Zap. sądów LwoWskich

R 1446. str 221.

425

Soniec

Gdyby któś człowiek zekł... o racyach
mówiacz aby nie były prawdziwy..., czy
them za to przepadł, a gdyby tego przal,
yako to mamy rada ma być, albo
yako o m tego ma odbywać?

Ont Mac 37(g)

Porzec się

Przysmały szyć, wtedy ma kaszdemu
mayerz pokropicz stho ij trzydeszczij szela-
gow, a przyły szyć, tego tko then może
nyewymnoscz 'szwa ukaracz szam

Dot Mac 37 (100).

t.

p

contra aliam personam comparuit et ~~pro~~
pro ~~pro~~ eum eadem libera,

262

~~pro~~

1398 Slupp

Heleel 11 No 259

~~Krak 1398.~~

STAR. PR. FOLS pomn, T8

Ulan, Libri iud crac 1398 No 7267

108

+

Prac

Chala cum judeo Benasz

Praci 126 litteris 1394 Lchor

I No 1878

Przeć się

Agebat wlg przsal szą, 1424, *Supp. II, № 1990.*

Testes nobilium Mathie et Petri heredum de Miressew, cotra Mathiam melendinaterem de Syetnew: Bernardus... , Marcissius... Sbisce..., Johannes.
Veniens Mathias de Mireszow agebat vlg. przsal szą pro pena contra Pacessium procuratorem Mathie melendinateris.

+

Veniens Mathias de Chirosrou
agebat vlt p[ro]p[ri]al su[us] p[ro] p[er]ne
contra Facosium procuratorem
Mathie molendinatis,

d /P/yo^otr postawyl syą naprzeczyw Ianowy sa-
a zy o rzecz, którą przed nym myal abo czynyl;
le zdanye Ianowo aczkole wspyrayacz syą przal,
a s^uądzey nye naganyl. Tedy my rzecz abo skaza-
nye Ianowo s^uądzey vst^uawylysmy mocz myecz a na
Pyotra vyną podlug skazanya s^uądzey.

/57/. Pырwsze skazanye s^uądzey na myecz mocz.

/F/alco pozwal Indrzycha o dziedzyną, ale
Indrzych zawyodl syą dawnosczą, czegoszto po-
dlug prawa dokonal. Tedy s^uądzia Falcowy przysa-
Dział. 29

Lacom sup otto pmal, medi'
Suičina otsandsona pozna z-
nich penandry 400 P. 87

Smeć się

gdymby raczere sz przyszyaszmyki y sz
poszpolszthwem uczymy wyelkierz... y
thenby pothwerdzom krolewskim...ystem,
a q/d/y bysta przysza dwa przed prawo
a party szej o thaky celomek, ooz then
wyelkierz myalby bycz pnceryw przyszyasz-
nemu praw, jako maya przyszyaszmycry
prawo albo onel wyrecz?

+

Ort Mac 122 (str)

Dorei

Zophia non

~~incidit~~ incidit se ad nymphaeum se ad perpetuitatem;

4491; Spp. II, No 4384.

Zophia... proposuit contra ~~petrum~~
Petrum... Petrus Zophie dixit:

proci si (o pryzysos)

affectavit iuramentum ab
parlsze o pryzysyaga

1490 AGZ XVIII 264

Inycho astitit terminum ab. vstal
roh super eundem Stanislarem et
affectavit iuramentum ab. parlsze
o pryzysyaga.

proceſſus ſig

Nicolaus Somil procurator Fridrici succu-
bit penam, quia non monstrata
procuracione magnifico cum Domi-
no Petro Castellano et capitaneo
Sanocensi agere incepit alias
proceſſus ſig II scottas.

~~Arch. B. XI~~

1440 AGZ. XI. 164

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zap. sądów sanockich

R 1440 str 164

154

~~Przebie~~

Idem dominus Stanislaus Stalski luit
penam domino Castellano Sanoceński
pro eo, quia ex parte domini Iudicis
perlsse, non habens procuratorem, eadem
pena est VI scotti. 1444 ~~AGZB.~~ XI. 234.

+

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zap. sądów sanočkih

R 1444 str 234

262

Proxi sis

Petrus, alias Pyetryk ... hinc penam ...
quia proxal ssya a Margaretha uxore
Johannis kmethonis ... et ipsa sibi non
fuit commissa 1469 Jym ~~26~~ 35
(Sad.)

+

ps

^{una}
actrix disceptavit in jure...at przala szyc

~~1430~~

1463 Hpp.

~~Helios II № 3719~~

~~992~~

~~Krak 1463.~~

+

cum astrois disceptavit in
Jure cum eodem, alias pra-
la syl, et postea disceptato
jure, optavit sibi dari ad
statum dicti Jacobi fratris;

Porzec' cf. Przejsć

Price of Opium

masses (raise wages, mechanize
mechanics of the capital)
new historic mechanism

Przec' cf. Odepzrec'

Prozei cf. ~~Odprozei~~ 103

Przeć cf. Podeprzeć

Przec' cf. Popozec'

Przec' of. Przeprozec'

Przebieg choroby

Prose' of. Upsee'

Proxi' of Nesputze'

Prose of Hypocrite

Россіи еф. Гаптуеві

Przeć cf. Lepzeć

Proc of Napier's

Przeć of. Odpierać

Поэзія ч. Опіева

Przeć cf. Podpierać

Przeć of. Popierać

Przeć cf. Przywieracé

Przed' cf. ~~Rospisze'~~,
Rospierac'

Przed uolem a przed oslem wyarkah ~~do~~ po-
tozyc ~~z~~ bil CV 30.

K3W.

Przed

308

Przed (cum instr.)

— mat, leszφ w yasloch przed oslem i wol(em).

XIV Roc. 232.

ex.

Przed

Przed nim podłożyły

K'st w cr 32

Przed

* Położenie oni na sfa kolana
przed nim rzęca mu oni były dwaś
daly

Gn 3 b

Przed = coram

~~At mouiy... dzp'kagp gemu prot swptisny.
Gn. gl. 165. dzewp'hhko... gesty ono bilo przeth
swp mld mathkp plakalo Gn. 4, b. Tci swp ony
pred luermy wkaungp dobry, aliez ony swp
pred badzem sly Gn. 11, b. Nechaer swp tentho
had pred tobp spoweda Gn. 174, b.~~

V. aliez f krolfstwe nebeskem [p] przed swptisny
ungdy gesty swp ono bylo smalo

Przed

Przed jego nogami gest ona
bila padla

Gn 14 b

Przed

Stożce one były na stożce obly-
cze przed swąthim Janem
padły.

Gn 1826

(loc)

Przed = ante

On... skin...

Przed olharzem... gesty on cłozal byl
Gn. 184, a.

Przed

Statana (^{leg.} ~~st~~ statana) bōdō stack
przed tobō (astabo tibi)

Fl 5.4, sim. Put

leg: bōdō stat przed tobō
st: rano przed statanem ci przyśle swoje i czeban

e. iust. ~~locat~~

Preed = ante

(ante oculos tuos)

Any przedywar body neprawy przed oczyma twymi (Fl. 5, 5)

~~Robota jest przede mną (Fl. 72, 10. Ktoż tak chce
zawon byz, przede wszystkim potrzebuję (!) gasi, aby
dziwotł terosmanek wesp (Fl. 11, 1.~~

~~Body slacz przed tobą (Fl. 5, 4) (aslabo kibr)~~

~~Zauw bodze (!) w postach przed oczyma
narrima (Fl. 78, 10) (innolocal in ualimntus
corum oculis nostris)~~

L sim. Put, sim. Fl i Put 13, 7. 25, 3.
35, 1. 100, 4

Wuj: przed oczyma twymi
Bł, nie ostoj, sie przed tob, nierobni

Przed - ante

cum rust.

Gdy przydo y pokaszo se przed
obliczem boszym (ante faciem dei)?

Fl 41. 2. sin. Rut

Przed - ante

Ne polossili sę boga przed ob-
litzim swojim (ante conspectum
suum; Put: przed sobą)

Fl 53.3

BF: nie mieli boga przed swymi oczyma

Przed - ante

cum instr.

Copali są przed obliczinn
mójim (ante faciem meam)
iamq

Fl 56, 9, ssm. Put

Put: nade meum dol wykopali

Przed- ante

cum ducte

Padnmi przed bogem, placzymi
przed gospodarzem (ante dominum).
ienste wzimil nas

Fl 94, 7, sim. Pur

cam instr.

Przed

Lecz riczerz albo panosza czyzy szensko
~~trarz, . . .~~ czszo masz na stole lepszego
(sc. ~~trarz~~ ~~trarz~~)
przed szobõ, czyzi yõ, yszby zyla s tobõ

Słota w: 78

Przed - prae

Skazanye (maya verynyer / boga maysex ^(Stral 21 przed) przed
oczyma (Sub. 54.
(prae oculis))

a b c ć d e f g h c h i j k l m n ń o p r s ś t u w z ź ź

Przed (cum instr.) = in

~~prę przed yako wezora y trzeciý dryen przethim; In-
gressa est aliquando sicut heri et nudius tertius cum duabus
puellis 322/20/b.8; przedwarzu Tulit ergo Moyses virgam, que
erat in conspectu domini. 322/20/a;~~

(Num 20.9)

~~15~~ XV SKJT 308.

~~1 (leg. przed twarz) Spr 1, 308: I pol. 15~~

Quadr.

158

RF: rebrol N. lady opred oblicem jaluse

Przed - praec

Veneruntque angeli vespere Sodomam sedente
przetwroti?
Loth pre foribus civitatis (Gen 19.1)

XV med. Gł Wroc 89r

127: w miejscowej kronie
Bf: w braku Sodomay
Wuj: ts. jak 127

~~prze~~ przed.

Uncto digito asperget,
Vseprcies contra velum

przed rasklonija Altaria (Lev 4, 17)

~~Brückner Kaz. św. 8.~~

~~Rozi 25, str. 154~~

~~Lev. 1. 475. k. 93.~~

~~L. XV, R. XXV, 154.~~
med.

Isi: polropi przed zaklona, tj. przed rasklonija
by polropi przed siednikowic przeciw rasklonie

1196

Pned - ante

(ale gdyz gy vszala pned
sobg sed videns ipsum antese)

~~XV~~ XV SKY V 2 5g
med.

Proed

(17p 7,9)
 Proed oblicrym (barentka) ~~adans~~
~~si loyale odryemye - vim conspectu~~
~~ayni, amisti stolis albis~~

$\frac{XV}{med.}$ sky $\bar{r}$ 275

Ex omnibus gentibus... stantes ante thronum v

BF: Huru... stojacy przed tronem: przed barentka
 Wuj: wital... nenne stojacy... przed obliczem barentka

Przed - ante

cuca 4-ante.

Ustawyl przed ragem (ante para-
disum) rozkosy dieubyn

BZ Gen 3,24

BZ: postawil przed ogrodem dieubyn

Przed - coram

cum instr.

Otoż wzięta zamy przed
taby (coram te) gest

BZ Gen 13.9

BT. caly ten kraj staj przed taby otworu

Przed

wszyscy proroci prorokowali
przed nyma (in conspectu eorum)

BSZ III Reg 22.10

~~sim. ib.~~

bruj: przed scenyua id

Przed

Polityk na kolumnie przed
Helyaszem (contra Eliam)

BZ IV Reg 1.13

Przed - coram

cuem rust.

Wiszedł gest. genste rostrum
przed <to>by (coram te)

1877 Wale 2.1

Wyg: litery by rozpraszal przed toly
Bl: pagromia androga pascobolbia

Przed 'ante'

ante rciem przed szpicza wojskij

br. cel. 1, ^{sim.}br. kel. 233

przed

Otóż czy przed tobą stoya,
~~ogładay postawa moja~~

~~MPK y. I. 182, 55.~~

~~Opal. o śmierci 55~~

De morte w.

Przed

Takom ya (nie przyszedł na gospode) ~~+~~
anym zwołał Karwowskychi, ~~nie bandancez~~
~~synny zenege kleymatko~~, gdy my seha
bronył przeth. gospoda. 1477 Koch bdcz 135

Przed (cum instr.)

Ganek brukowany przed domem
~~miembuapny nad broda, przykrycia:~~
~~liestratos, i.e. structura de lapidibus,~~
~~hebraice golgotha ~~24/25~~ XV Kaluin. 245.~~
p. post.

Przed

2 incho. lokalnie

karal Pylat stolyecz... przygotowack
przed swoym palaczem y przed wszyckym
ludem (Rozm. Pam. 474
~~474~~ XV p. post.

Przed

cum iustis.

~~z~~ bandą padacz przed wami (~~et coram~~
~~est~~ coram vobis, Lev 26, 79)
XV p. post. Kalisim 287

Przed

z in. sk. lokalne

Otem jako Pylat mylego Jhu Krysta karat
předszye przywyeser y przed szobą postawyer

~~27~~ Rozm. Pam. 476

(p. post.)

Przed 2 inchr. loci

Ja yester Gabel, chtory stoye przed bogiem
(ante deum Luc 1.19)

~~Ev. ex. xv. 17~~ ~~18~~ ~~19~~ 20 21
Ew. 7m

~~Chłonek w dny dlat. przed oblycym~~
~~oszel kyo. h. v. d. r. il. 195~~

Pred (cum instr.)

Jako ji pomawiali pred Pilatem... a kako
prosti, by stat pred Pilatem Rom. 749.

Pned (cum instr.)

Pilat... siadł na stolem a miłemu Jesusowi
dał stać przed sobą Rom. 775.

Pred (cum instr.)

Kiedy stał miły Jesus przed Pilatem, wyjechał
ku rydom na dwor Róm. 790.

Pred (cum instr.)

Żydowie natomiast stali przed Herodem,
pomańiajże miłego Jezusista [stabant...
constanter accusantes eum Luc. 23, 10]

Rom. 797.

Przed. ad

Tako dryecy rebrawchy ty yotne
skorupy y polozly przed nogy
iesucristusowymy [pueri nam te:
stulas suas portaverunt ac ad pedes
pueri Jesus prostraverunt] Roman. 123.

Przed

Jesus... przykazał lwowi, aby natychmiast
dziecię przyniósł rasie przez uszami, tedy
je nagle przyniósł i postawił przed no-
gami Jezuscristusowemi i powiedział przez
[qui confestim puerum illesum reporta-
vit, eum ante pedes Jesu collocans recessit.]

Romu. 160.

¶ *Pred = contra*

Idzie do tego miasta, ktoriemu jest
pred wami [ite in castellum, quod
contra vos est] Rom. 445.

Pred (cum instr.)

Padają dobrzy i padają źli przed Bo-
giem, ale dobr[zy] padają na swe oblicze
i modlą się Bogu... ale źli padają - wrzask
Rzym. 630.

Pred (cum instr.)

Mienili To silny gredu wri di w dom
poganski. Pretori nie wensli w dom poganski,
ale stali pred do man. Rom. 748

Ined

Gdyż ji tako trudno koronowali, posadziwszy ji nastolcu i wezwali kniemu albo zebrali wszytkę tłuszczę żydow i inego pogaństwa i poczęli sie jemu naśmiewać i kłaniający sie przed nim i poczęli plwać w jego święte oblicze a rzekąc: Rozm. 832.

Przed-ante

Ponocrowaly przede dwuyoriny domu BZ III Reg. 14, 27.
Szlyad przedchadzperich nalyecrls ssp w slanyech
przed morzem (super mare) i b. Sk. 14, 9. W Hufkye
oblokowen przed nimi gidreir. (praecedas eos) i b. Num. 14, 14.

5990

wuj: und morsem, Df 15.

Przed

(var. lub. rp. : pod)

Przed drzewem yablonswym = sub arbore malo

(sub arbore malo suscitari be Cant 8.5)

~~Przed~~

1471

MPKJ. V. 74

1471, 5

Cant. 8

Przed jablonia orzechowca cis

Przed

Mnogi jesteście przed dzwyrzmy bódze,
czszo na yego masto szódze Słota w. 43

^{ultra}
Pored - extra

~~(Nye waidra w gegodan ale)~~

~~Nyel bledi oslawyl pored myarlem Bz Jan. 24, 44. Sta~~

~~myare pored nim (foris) a on labye vinyare, crare~~

~~bipre myare ib. Sent. 24, 44. Owa du nye strali, ale~~

daley pored tobq (ultra te) gest ib. Reg. 20, 37.

5389

Bz: em. jencere nie datij od ciebie jest stricata
Wry: oto tam datij za tobq jest stricata

Przed
przede

Dal ge... tim, gisz porwoszewaly
przede dwoyrzemy) domu koolyo-
wa (ante ostium)

187 III Reg 14.27

Przed
(przede)

1164 Taco gym pomoz bog etc. yaco tø
fwączą | yako czø ýan Turkowfky
czø konýdze | fízaczora wfzał kżą-
dzu Strzeffkowy ýiego | kmeczem

Skobilnik týwfł przedewfzå | wo-
plotczech wturkowe gwaltem |

1424 Poznań nr 1164

Przed - ante

Gdi Tha zrazza ^z ... we wny alybo, lybo przedwrazet, na drodze byla ...
othbyta Sul. 30.

sim. Drial 18

V(ante villam)

Przed

13a

karmyacz, lecz chowany dwa niedzeli a syny
tydzien, a po tych dniach niewyprawiony kromy
kterey wyni nam abo naszym sądzi mają być
przysądzeni. To też chcemy, gdy siwzebnyk
przy dziezkowaniu nykterego zamyany z pa-
cholkę sądzey gwałtem we wsy abo przed wsy
abo w granyczach abo za granicamy albo gogo
kmyczew byłby odbyth, wedy taky zamyany nam
abo naszym sądzi przypadny wynę pyathnadzes-
eza, a zakład ten, konv przysądzen był sa-

Dział. 18

Przed - extra

cum instr

Gdzieś bil wyjel błędi ostawyl przed
myastem (extra oppidum)

BZ Gen 24.11

BZ: pora miastu

Przed - foris

Mye widziest w jego dom..., ale sta-
nyest przed nim (foris), a on tobye
winnyest, czost bróde myest

BT Deut 24, 11

Wuj: przed domem

BT: na domie bstrien stul

Przed

Yte Kristus przed myasteru od
Tydowstwa byl obtopyon

Put 16 arg.

Przed - ante
przede

cum tuetur

Któryś może chcieć zbrawon być,
przede łosnym (ante ouunia) potrzeb-
byżno gest, aby dżerował kżce-
sc(ij)anskę wess

Fl 17th 1, sim. Puf

Pred

284 Jako mi se wanczlaw poclonil
przeth | fwantim marczinem yotofm
gy vczan | dzal. *Fideiussores sic iura-*
bunt:

Jako fmi viranczili [wanczkowa]
wloda | rza fkot Vanczflaow przeth-
fwantim | marczinem. *Ultimi tres*
in testimonium.

1391 Pan m 284

Lehn I m 1019

przed
eo

cum instr.

Jacom zażył XIX scotu et⁵ IV ca-
pras⁵ | wzagayone lancze czlfo zat-
knjona przet swantim⁶ wo|czechem

1423 Koscian ms 989

prsed

Jacom zařal wlankach awzakafnř
dobř|tek | zdrzeczcowa przetřwan-
thim Michalem

1424 Kořci an^{nr}/1223

P r z e d   cum instr.

Esz mu nye dala kopy we dw nyedzelu przeth
swanthim Marczinem

1424 ZapWarsz nr 49
sim. ib.

Przed - ante

Przeth (dial 4: przed) swanthyu
Jalubem gey thargowacz yma

Sul 4

Przed - ante

Przed swytanem (ante luciferum,
 1471 [MPIC] V 66: przede, war. lub: przet,
 dryem) wrodzyl geom ued

Fl 109, 4. sim. Puf

Prædædñiem

~~Prædædñiem~~

var. lub.: præd

Prædædñiem = ante luciferum

~~Prædædñiem~~

1471

MPKJ.V.66

ex utero ante luciferum genui te Psal 109,3

109

Przed

Przed dniem - ante luciferum

1421 MPKY V 66

cf. Przed

Przed

przed dnem - ante luciferum B.

14110PKY V66

Cf. Przede

Przed - ante

cum astr

Przedmowa jest wam przed
swatloszok (ante lucern)* wstawyok.

F1 126, 3, sim. Put

Woj: proino unice przed dniem wstawai

Przed

~~Sed et mulieres quedam ex nostris terruerunt~~
~~nos,~~ que ante lucem, przed swyatem, fuerunt
ad monumentum XV p.post. GlDom 53

(Luc 24, 22.)

Bf: ~~hoy~~ rano u grobu

Przed

507 **Jacofmi Bili pofili Voczechouii (1)**
vczafz przet/godi, dowoytha zbuku
 izbi pokazal Twardocz ftaro | czino
 nayego czanfci negolewa | igotow
 yø [p] Bil vicupiez *Alii*: | Jaco to
 fwatczø vczafz falal. |

1401 Pozn nr 507
 Piek VI nr 140

Iacemsi bili pos[ili] (~~to~~ pos'li) nocze-
 chomi ^(pro Soczechowi) vczasz przet godi do woytha z Buku,
 izbi pokazal twardocz steroczino na yego
 czansczy Negolawa i gotow ye bil vicupicz
 aly iaco to swateczó vczasz salal

1401 Piek VI 44

Przed

559 Tako gim pomozi bog yfw|anti
 Jaco to fwatczø Jaco | letni low .
najylzerze ledni | czi, przifluchał .
ytrzimal . | cugorze Mikolagewey
przet | fmerczø^q kazimirowø ypo |
gego fmerci |

1403 Pozn m 559
 Piek vj m 479

przed

z Szerepan trzeci latta

przed się smerczą

ne bil w trzymannu cze drelniere

14/8 koscian nr 665

przed

Tako etc⁵. *et sanctum*⁵ *ewangelium*.
 Jako othem | wemÿ. ýz panÿ Han-
ka. Cibcowa. | vmarla. pozlednÿ.
wtorek. przed[bo]⁶ | godÿ bozego
narodzena⁷. szewtorku | na szroda.
*Et testes in*⁸ *testimonium*⁸.

1418 Kościelná nr 731

tą moze dobrze szandzą
oddalycz... na odworzony
czas

czynycz /8/ szlowye przy-
szancz aw/9/yaszane cza-
szy szą wszyt/10/ky nye-
dzele y pyathky /11/ krz-
yszową nyedzelą py/12/a-
thky y adwenth przed /13/
gody y szyedmdzeszanth
/14/ dny przed wyelka no-
czą /15/ wthych dnyoch
nyema/16/yą szye szandzy-
cz ale /17/ wgynych dnyo-
ch gdy /18/ szye mayą
szandzycz

albo prawowacz Tedy woyth
ma szebracz sand y gaycz

Ort0ssol 69,2,w.7-18

ort0ssol 92

Fried pr.c.1.

tą moze dobrze szandzą
oddalycz... na odworzony
czas

ante Pascha

czynycz /8/ szlowye przy-
szancz aw/9/yaszane czę-
szy są wszyt/10/ky nye-
dzele y pyathky /11/ krz-
yszową nyedzelą py/12/a-
thky y adwenth przed /13/
gody y szyedmdzesanth
/14/ dny przed wyelka no-
czą /15/ wthych dnyoch
nyema/16/yą szye szandzy-
cz ale /17/ wgynych dnyo-
ch gdy /18/ szye maya
szandzycz

Przed j.c. S.

albo prawowacz Tedy woyth
ma szebracz sand y gaycz

Ort0ssol 69,2,w.7-18

Muc p

Przed (cum instr.)

Święty Augustyn mówi... : trudno dołi-
rzyć, którego dnia... się to stało..., przed
wielką nocą byli w piątek wieczor-
Pom.

#67.

Przed

cum instr.

Jakom ya w poniedzalek przed
swanthe Margorzata ne szma-
wyalem drugi s Bernarthem

1419 TPaw VII nr 1195

Przed

Jakom szan Regnolthory othcazal
na dwie niedziele przed szwanthim
Marczinem

1428 ZapWansz nr 302

Smed - ante

3b

syądz, jaco nye mogli jacz wynowaczeza, a jaco nye byly przyczynocz smyerezy zabytego, tedy byskvp ma dacz rozgrzeszenye. A wszdy wynowaczeocz ma bycz powolan, a przez kogokoleby byl vlapyon, ma bycz wydan byskvpowy.

/4/. Aczby pan chezal skvpyocz dzessyaczyna.

I tesz ktorykoleby pan po sway wszy dzesyaczyna chezalby kvpyocz, ten przed swyaty Iacobem^v ma targowacz s prelatom, ktorego gest dzesyaczyna. Paknyaly zamyeszka, tedy prelat kromye wszego nagabanya pana, 5/ dzesyaczyna
Dział. 4-5

-----1a
Item Hanvsch Czecholcz Rothmystrz pyeschych popyschal szye Anno domini Millessimo quadringentesimo nonagesimo septimo fferia secunda In crastino s. Barnabe dwye nyedzyely przed szwyathem yanem Item walach szywy yablokobythy maly strzelczy yvnochodnyk
Item Glynka Byalogrzywy maly strzelczy Item walach gnyady ma naprzednym pleczv blyzną maly strzelczy Item wrony plesznywy kon maly strzelczy Item Hanvs Rothmystrz wkopyncyey szbroy zvpelney szchwlyczą

Przed

Pored (cum instr.)

Yze Dwanacere lath pored tarem umarl
strigek gego

1427 AKGr. VIII ~~168~~ 168

Przed

1562

Tako gym pomolzi bog y fwyatŷ |
Crzifz Jako tho fwyathezimŷ Jfze |
pan Cufz Golanŷeczŷky oczecz |
pana Michalow fwiru nŷedawal |
Czinŷchu henriceweŷ trzilatha |
przedŷyego fzmŷercza¹⁾ |

1433 Pozn no 1562

tricus dicitur antequam
moretur

Przed p.c. 9.

-----190c
gdysz to gymyeny gescze
za zywotha mnye moya szy-
ostrą za poleczyła przed
gayonym sandem

/14/ y samą kswemv gyda
/15/czemv gymyenyv klv/16/
cze nossylla a swey obr
/17/ony nigdy go pvsczyła
/18/ a ny dala wobrona .sw
/19/emv mazowy Thv gdzie
/20/ by tho mocz myalo a
/21/ mey zenye wme gym/22/
yą gdy mnye nyebylo /23/
trzczy dzen przed gey
/24/ szmyerczą
klvcze dala zadobrey pa-
myaczy y od vmarla go w-
nyebronye gey maza

OrtOssol 97,3,w.14-24

0 t 17 June 134

Præd - in

cum instr.

Muzilo in lucello al. præd
* soyachem alias homines re-
clinavit

1439 AGZ XII 75

Przed (cum instr.)

~~Mscrishak stal na slonem myszeru, przy~~
~~gladayer swyathkow, a swyathkowe stali, aby~~
pozeth poludnyem prziszcz nye cheryali

1446 Spr JW. VIII 2, 39

Przed (sumi. instr.) = ante

Przed smyerkym nye slyadawal
wywota smyertych

(Ante mortem) non inintabatur
vitam sanctorum

~~in~~ XV anky. V, 428/8.
_(med.)

~~Napomykanie y nauka lew byskupu
kako yd ynd smyert przed stolem
za stolem y go stolca~~

~~Prohibitio et informatio ad episcopum
qualiter se habere debeat ante mensam
in mensa et post mensam ib. 428/9.~~

Przed (cum instr.)

Rozmyszlay pylnye pylnosce Thwa y vmyshl,
tkorzy twym gymnyenym szye opyckageja,
a tho przed upadnyenym. ~~II~~ ~~XXV~~ R. I. XXXIX.
p. post.

Przed (cum instr.) = ante

Rossprowyay swe rzeery przed ^(ante morbum) nyemocraz
~~#~~ XV R. Ts. XLVII.
p. post.

Przed - ante

cum instr.

Kako sje yma ymyect [p]przed
stołem (ante mensam) y za stołem,
y po stole

XV med. MPK] V 429

ante copulam

-----28a

Ø31/ Dzyeczy czo szoby
 szobą /32/ myely wmalzen-
 stwe /33/ Thy obu dwv wye-
 szmą /1/ Gymyeny pogych
 szo/2/bą szmyerczy ale dz-
 yeczy /3/ czo szobą myely
przed m/4/alszenstwem czy
 nyemogą /5/ gymyenia mye-
 cz Sprawa /6/ Gdy by geden
 /7/ czlowyek zat/8/wyerdz-
 on wnaszem pra/9/wye rok
 y dzyen Oglo/10/wą albo o
 rany albo oczo/11/kolwye
 takyego

Frud p.c. J

a wthem czasye nyeprzy-
szedl kuprawye

OrtOssol 30,1,w.31-33 -

Orthrac 28 30,2,w.1-11

Przed

Dziesięć, co sroba myeły przed małżeństwem,
czy nje mogą gymyenia myeć

~~# 7 XV~~ Qñ. Vřel 119

-----105c

ten czo to vczynyl vczekl
tako asz szą goraczey rze-
czy nyevchopyon

albo nyevlapy/24/on o to
by o zalowano /26/ wednye
szlowye przed /27/ noczą
mozely themv mi/28/rv zlo-
mycz wyaszany /29/ czasz
othern szlowye zka/30/zacz
y vczwyerdzycz czyly /31/
nyemoze albo czo gesth /32/
prawo prawo maydbor /1/
TTanyelyszye kto/2/ra nye-
vrzadną^{3/} rzecz

o ktora by czynycz goracze
prawo to gesth sand

OrtOssol 64,1,w.23-32 -

OrtOssol 85 ~~64,2,w.1-3~~

Przed pr.c. Gesth.

Ttanyelyszye ktora nyev-
rzadną rzecz

o ktora by /4/ czynycz
goracze prawo to /5/ ges-
th sand a bandzely tho
/6/ zadnyą szlowye przed
no/7/czą zalowano Tedy
moga /8/ tego szlomczą o-
zalowacz /9/ myrv o tą
rzecz nazayv/10/trz acz
gest wyaszany czasz /11/
y konacz nayn podlug pra-
va

Przed pr. c. j.

OrtOssol 64,2,w.3-11

. OrtOssol 85

do lice auto medicum
notis

Przed p.c.y.

-----182c
na to ten czlowyck przysz-
edl zaszya kswemv prawu
wesweschech myesczech
a nykth /22/ mv moze przy-
ganycz /23/ podlug prawa
Jako /24/ gest prawo mayd-
bor /25/ MOZely ~~ny~~ woyth
/26/ besz gayonego /27/
sandv rok odlo/28/zycz do
zayvtrza gdy /29/ szye
stanye bezpraw/30/na rze-
cz przed polnocza /31/ ysz
kogo zabya albo /1/ Czya-
szko vranyv albo /2/ ocz-
koly takyego
ocz by myano goraczy sand
sandzycz albo gaycz

OrtOssol 94,2,w.21-31 -

OrtMag 130

~~94,3,w.1-2~~

de die ante mediam nocte

Samuel pr. c. J.

-----90a

kthe thy rany pr/17/zed
polnoczy'nyezaluye /18/ Ty
szą zamyeszkaný al/19/bo
zaspany podlug prawa /20/
DAley pytalysz/21/czye na-
sz o pra/22/wo gdy by ktho xxxxy
vczyn/23/ył naglą rzecz
nad Szy/24/rothą albo nad
gosczyem /25/ albo nad ta-
kym czo by /26/ thu przyro-
dzonych nye /27/ myal moz-
ely woyth /28/ albo szadzą
fordrowacz /29/ albo gyny
czlowyck /30/ az do gego
przyrodzo/31/nych przyseczyą

v (Orthoac 72: wa dnye p... polnocna)

Przed - ante

cum instr.

Si filiaster molendinum cum
piscina exemerit ante demissio-
nem aque de piscina al. przed
spustem

1463 1467 XVI 2
sim. ib. 6

Przed - ante

we wtorek,

1468/

Ya theses, mlodych yezh... przed obyadom pyzema dokonal / Wsk. Nr. 785

Przed

yakom ya zadzyszal Katharynina
cro, ser pryth posszem za ~~thymni snakty~~
~~ktorem swandony ikasal~~

1464 Zap Warsz nr 1142

Przed 2 instr. ~~lat~~ temu.

Zako^uya ^uha osiednyc^u od s^ubudor-
wanya ~~prze~~ przeth poszwem d^ugn^uchoz
1469 Cz^uas. s^ulv XXXV

a chcąc wyny w tych ksyągach wloszoney, bo
czastokroc zly acz acz/s/ nye bądze są bal
grozy, ale są bądze bal wyny.

/1/. /N/a początkv sądow sądzacz strony,
tylko mającz Boga przed oczyma, aby zlomcze
prawdy a przedawcze swego samnyenya y czyczy na-
leszeny nye bili a chytrosczą swą sprawiedly-
wosc opwsczywszy, kv gedney stronye, drugą o-
pwrzczywszy nye przystali, wkładany, aczby nye-
ktory sądza wybrany moczą naszą albo gego na-
myestnyk, opwsczywszy boyaszny Boga, dżerszac

Dział. 2

Przed

Przed

cum instr.

* jakim ya Janowy ... za szumą pyem nyadzy
krągam zapyszanija przeth zapowyczka i przeth
poszwy Wosecha ... ~~przeth komossem~~ ... dozycz
sczynyl supelnye

1487 Zap. Kana nr 3096

1435, R. XXV, 129.

~~ante subversionem~~ *proced.*

ante subversionem
pentapolis ~~proced~~

~~zapa nyenym nyax~~

~~myaxst~~ ~~3~~

~~Acto. 125, b. 201.~~

~~Konania Mableja - Raclata~~

~~Odnis Jana z Ruskozy 1475~~

73

Przed (cum instr.) - ante

уверше нуды до прыма ~~за~~бо
przed gicb прымачим, ~~такучы~~бо
маца пічы розпытася о уверше

1484 ^{Reg} ~~Przed~~ 106.

✓(ante assumptionem seu receptionem ipsorum)

Præd (cum instr.) = ante

~~Statuimus, quod~~ In judiciis terrestribus et ~~fa-~~
pitanorum controversiæ... possunt fieri
ante responsionem alia præter odepora. 1496
~~Ante~~ Jus Col. 336. per reum factam

z b., noc w nocy. wam.

Przed -

Gdyz czy obrat w tajemnicy boss.,
Iwa swego przed stworzeniem swyalka
now. 51.

~~proed~~

proed - ante

Non postulamus
mercedem ante meritum

asplatty proeth
asplurenim ^{XV p. post.} (R. XXV, 179.

~~Brü K. 101 Kaz. St. W. 3.~~

~~Rozpr. 25, str. 170~~

~~Q. 111. v. 268.~~

2582

¶ med / cum (cc.)

instr.

Gdi yezuse in mundo nye bily krzeszczyany, a tho
¶ med narodzenym boszym ~~inst.~~
~~quidam rex dicit~~ ex XV. m. ky. 1, 316

Pred

2

antelucanum, przed szwyth²nym

ca 1500 Erz. stow 79

Pred (cum instr.)

Judan... obiesi? sie... Niektory mowia-, iz
by pred Bozym wstaniem z martwych [ante
resurrectionem domini] Rom. 762.

Před (cum instr.)

Jeze jež wápienie, kiedy sie to stalo w
Judasem: albo před pokusením Božym ..., albo
potem Rom. 767.

Pred (cum instr.)

Takoi dolira swęty Augustyn, nie sie...
pred wstanim smętych Judasz obiec
sie Rom. 768.

Przed - ante

Sprawedlnosc przed nim
(ante eum) do dzisiejszego dnia

Fl 84. 14, sim. Plat

Fl: sprawedlnosc przed nim do dzisiejszego dnia

Przed - ante

Ogier przed nim (ante ipsum)
przejdzie

Fl 96, 3, sim. Put

Fl, ogier idzie przed jego obliczem, latw. ogier przed nim uprzedzi

Przed - ante

Posłał przed tym (ante eos)
mósta

Fl 104, 17, sim. Pul

BŁ: przed nim posłał mósta
Lm: posłał przed nim mósta

Przed

w skrupie oblokowem przed
nimi ~~gidzest~~^{toye} druze
(praecedas eos)

BZ Num 14, 14

Przed

przede

Wspieczyły się przede mną,

(praevenerunt me, Fl: przeszli są me)

w dzień wdzięczenia mego

Ps 17. 21

Bf: napadli na mnie w dzień dla mnie wrogoi
luj: uprzedzili mnie w dzień utrapienia mego lecz pan był dla mnie obroncą

Przed

Murzynowie wpychają przed jego
reklamą ku bogu (Ethiopia prae-
veniet manus eius deo, Fl: przed
tępy jego bogu)

Put 67,34

BF: wieh kuss swe ręce wyciągnie do boga

Woj: murzyniska ziemia dopędzi 7 reklamami swymi do boga

Przed-

Myłoszyerdze y prawda przeydze-
ta przed lyczem twoym (prae-
cedent faciem tuam. Fl: oblicze
twoje)

Piet 88.15

B5: przed tobą krocząc Baska i wieczność
luz: m i p. uprzedzą oblicze swoje

Przed

Angyyel palma, rayska yey dal,
aly przeth panna noszona, gdy do
grobu prowadzona ca 1500 Spr J NWV 12

Proed cum acc. = ante

Zwierzęta... igrając rzucając się przed
jego nogi a skacząc przed nim, wylecnie
wesete mieli [allidentes ante pedes suos
se iactabant et saltantes coram eo gauden-
tes exultabant] Rom. 199.

Przed

Takoż zasobą i przedsobą był tako silnie ubit, iże w jego
wszytkim żywocie począwszy od głowy aż dopięt nie-
było miesca całego; Rozm. 822.

Przed

82. Jaco Potrek neobfzaloual | Sandzi-
noya | przetfeczø nedzel

1390 Pozu nr 82
Lhsz I nr 872
JA IV 180

Pozed

cum instr.

Jakob

Gnewornir saxival Elisabeth

pozed tozemi lati

1393 Pozu no 172
Lehsz I nr 1545 Kubesh nr 237

Przed

cszo Micolay pobral szans na
xeneye tance, sey wziwala przed
*dzimi laty

1399 Poam nr 412

Lchsz I nr 3106

ją odpowiedacz; alysz gdybi bili pozwany de-
wednye podlug vřzadv przed nas abe naszego sa-
dźa, tedy mają odpowiadacz, kterym to ma bycz dane
rozmyslne a obyczayne.

/122/. O dawneszy przedaney abe zastawioney.

/V/stawiamy te na wieky trzymacz, aczby kto
przedawszy dziedzina swą, potem w nyey chciał
nyeczse podlug prawa pozyskowacz w sądze, te ma
uczynicz przed esnyą lyath. Aczlyby tess zasta-
wyl dziedzina komv, a teyte sam abe przez swe przy-
redzene nye wykpyl any przed sąd przywyedl.

V infra octo annos. Sul 65: w osmyy lath)

c. iultr. temporale,

Præd = ante

Widura bog y vumersi ie, ieuare iest præd water ^(ante caecula)

Fl. 54, 21. ~~Præd iudicium iudicium est Fl. 109, 4.~~

sim. Put, sim. Fl i Put 73, 13. Flh 29, MW 1126

Przed (cam instr.)

Caan nasz Jesus Kristus ... bog iest, z ginosexi
ocrowey przed wieki porodron, a xlowiek
z ginosexi maczemena przed wieki narodron.
MW. 112 b.

Przed - ante

Yte Xpus bog przed wyjedzeniem od
wzlowypowatego wzedlnyka przerad-
nego przedan jest

Put 54 arg.

Przed

Czo Czesław wręcił Seredzika we dwie grzywne,
to go wyprowadził przed rokiem 1403 ~~przed 1504. A po~~
~~medzalek przed swanthe Margorata na~~
~~szmaczalem dnia s Bernarthem 14190/1000.~~
~~VII, X^o 1195~~

Pyrdos nr 214

Przed

cum instr.

1311 Taco my po | moz bog †. Jacom
Nyewzał | Cztirz grziwen przedro-
kem vth | kaczew fpoſnanya popa-
nowey | fmerczy pana Thomcowey |

1428 Pozu no 1311

Przed

• 40a

stwen abo z bogem abo gwałtem wezma, ten gdy
przed rokiem • takye rzeczy a • kenye przed
dwiema lyatoma sadownye nye wcziny, tedy po-
tem aczby chciał czynicz, ma bycz dawnoszcza od-
rzeczon.

/125/. O wstecz, gdyby są zasyą do sadzey
pvsczył.

51/ /V/stawiamy tho, gdyby nasz sądza abo sta-
resti / naszege abo weywodi riczerzmy • która
rzcch osądzyl, gdysz nye sam sadza sadzy ale

v (infra annum, Sul 65: przez rok)

~~Dział. 50-54~~

v (infra duos annos, Sul 65: do dwu latów)

yszby chciał wykupić do trzydziestego-tyą, te-
dy także dziedziny przedane albo zastawione po-
dług dawnego tyą przerzeczonych mają zostać
w tego, który przedany albo zastawiony.

/123/. Twardości statutu.

/A/ ta statuta chcemy, aby mieli moc na
wieki od tyą naszego nariadenia tyssyąca
cztyrset czterdziestego siedmego tyą.

/124/. O wzięciu który albo woli gwałtownie.

/A/ cz który który albo woli, skot y gysze
bydle albo gysze rzeczy któreke bądź zledzey-
Dział. 50

przed

całkowicie.

Jaco tho fwatcza ýfz Olbraeth ..|
nechodfkÿ ma fwe dziedzicztwo |
pod krolem przet trzemi lathi |
pirzwe nizlÿ gÿ pyotrafz fche-
lewfkÿ prawem gabal

1420 Koscian^{nr} 1406

Pred
mode

1127 Taco my pomoz bog etc. yfze czom
tý | kone czofm wfzal wfzelonky
tým | wfzal wboru pana mego prze-
de | trzemý laty szagayonim

1423 Pozn nw 1127

cum instr?

przed

Use to wear...

nieograniczona do Podlisscowicz prze
trzydziestu lat

1420 Kościan nr 850

Před
před

1093 Jacom zapufczil zapuſt nanecaÿne
ízoltifkÿ | y podlug prawa volznym
przedeczemÿ lathi | zapowedzał |

1421 Pau m 1093

Przed
przede

1128 yfze czomoy kmothouiczy wfaly
troye kony nap|lawne to. wfaly na-
me^m pravem boru | przedetrzemy
laty izagayonim aty kone fza fwa-
glewa

1423 Pan m 1128

Przed(e)

cum instr.

Take nye posnal poa Senedrayk Nikolaya Zyuno-
wodskyego s Czelnym s satho kop passagu
przede trzini lati po smeresy Snychnyaye

1440 Fyadr nr 1244

Przed

1491 Taco gim pomolz bog etc. Jaco |
othem wedzą yaco Olbracht Cze |
leczfky newraczal lyfta Szegocze |
przed | tim | czafzem any Naten czafz /
yaco | gego lyft wirzbanczin raco-
gemfkÿ mowÿ | - - -

1425 Pozn nr 1491

Przed

nie dawac

1490

(59v) Jaco otem vedza yaco | [Mi-
colay] {olbrach}¹⁾ Czeleczkÿ [Mi-
co] | lay newraczal lifta [zy] |
[dowfkego] zegocze predtim czafcz |
[Czafzem]²⁾ .. ny naten czafz | vaco
[obeczal] yaco gego lift | mowy
wirzbancin rącoge^mfkÿ | — — —

1) Litera l poprawiona z b.

2) Pisarz przekreślił ten wyraz zamiast pop

1425 Poznań 1490

Przed - infra

Pakowałyby... przed przewrotnym
człowi (infra praedicta tempora) mye-
dzi sobą rozdzieliły

Sul 22

sim. Dnia 9

Smed

60

any dzielisz między sobą, ale gesty zymie, tedy za tydzień, a gesty lecze, tedy za dwie niedzeli mają być chowane, a to lubo sprawne lubo niesprawne zakład będzie wzięt. A wszakosz ten, czygy gest zakład we dw niedzeli na gy wyprawycz; pakliby nye wyprawi any chęzi wyprawycz, tedy ten zakład tyte są za elwzanye między sobą mają rozdzielcz. Paklibi czy ysczy sądze abo gynsky, ktorzy na wyrzech są wypisany, przeczyw naszej wolej wozynily, a zakłady przed ezasem wstawionym między sobą rozstargali, te- oł temv, czygy gest zakład, lubo będzie kon abo
Dział. 9

Przed - ante

Gdy waga

Przed (przech. Sprawny lathy (ante legitimam
aetatem) do szkodow czynny byways, Sub. 54

Przed- ante

To byłyby nychthoray... potłuwara
mgre nychthoray s grzechu nychthoray-
stawa ^(Dzial 46: przed) latk (ante multos
annos) doproszonego talobywe doryny-
ack (Dzial 46: przed sydem przyganyce)

Sul 54

Przed

32a

zessyącz lath.

/114/. O potwarzy y o potwarczech.

/A/by potwarz zlych lyvdzy zagynala, be
nyekterzy wżaly sobye w obyczay potwarcze potwa-
ezacz lyvd nyewynny o maszeboystwo przed 47/
dawny my lyathy wczynyone y przed sądem / przy-
ganycz, dla ktorey dawnosczy lyat y starosczy
wzeczy oczyszczenie nye moglo bycz, abo acz byle,
ale szyiną cząskosezą, przeto vstawiamy, aczby
to: chczał o maszeboystwo koge gabacz abo glowy

Dział. 46-47

-----
 pozyskowacz, tedy to ma czynycz do trzech lath,
 nysz wynyda trzy lata od zabicza glowy. Aczlyby
 po trzech lyczzech chczal czynycz, tedi dawnesz
 the odtraczy.

/115/. O sadzach. Capitulum.

/G/dysz przy sadzech wierny sadze nje maja
 nyecz any baczyz gnyewow any lasky any darow,
 gedne podlug prawdy y sprawiedlywosczy sadzycz
 skazowacz, a te od tych, ktorzy na naszym stol-
 czy sa posadzeny; bo gdy sadza wkazuge sprawiedl
 -Dzial. 47

Proced - coram

Nyektory wrały sobie w obywatel potwarca byd niewymny
o marrobojstwo y przed sądem przyganyer trial. 46.

cum intr.

Przed - ante

(przed tydnem^o swatym welkynocznym)

20v lw

Ante diem festum Pasche sciens Ihesus, quia
venit hora, ~~ut transeat~~ (Jo 13.1)

XV med. Gł Wroc 20v

отъ рождѣнія   P med - ante

Ab initio et ante secula.

creata sum (Seculus 24.14)

(Отъ рождѣнія свата et
претъ свѣтъ и мрънъ crazy)†

XV med. Gł Wroc 105 r

Przed

Tedi Vsnamyona Jacob, ze oskarszon przed Labanem
yako wczora a przed wczorayszym dnyem
(1471 MPKJ V 12: przed wczorayssem dnyem,
animadvertit quoque faciem Laban, quod non
esset erga se sicut heri et nudius tertius)
BZ Gen 31,2

Bf. wiadzial, ze Laban zmusil sis dlasi i nie byl jui taki jak dawniej

Przed

It takesz niedawno przed tymy
^{(ante hoc (quos))}
lyatir... pogrzebny bily

BZ Judith 5.22

*Et ad respondendum aucti
quam ad dies huiusmodi
perverent compelli possit
pro debito*

Freeed for c. 1.

-----114c

byl by wolen wszwem gymy-
enyv

albo moga/17/ly gye tesz
przysznacz /18/ przed th-
ymy lathy A/19/by od pow-
yedzalo o /20/ dlugy albo
o gyne rze/21/czy podlug
prawa gy/22/daczyego may-
dborsz /23/ Kyedy dzyeczã
/24/ mã dwanascze /25/
lath tedy yvsze /26/ ma
lathã a moga ge /27/ sza-
nãzycz ytesz moze /28/
szwe gydacze gymye/29/nye
oddacz

prócz szwych opyekalnykow

Ort0ssol 67,3,w.16-29

ort huc 90

Przed

Marja poczęła... narodzić...: Tom niedziela
przed wielkim lat, iże miał okupić swą
śmiercią wyrzutek świat Rom. 696.

-----169b

GOsczyowy czo. tako daleko
szyedzy ysz nyegest powy-
nyen patrzycz dnyą

polo/5/zonego prawa oby-
czaynye /6/ szlowye o de

dwu nyedz/7/elv temv maya

przed de^v/8/ dwyema nye-

dzelomą /9/ zaplaczycz

szlowye trzeoczy /10/ dzen

daley nyezaplaczy/11/ly

geden myesczanyn drv/12/

gyemv są dwye nyedze/13/

ly yako mv zaprawa ka/14/

zą Tedy woyth ma na /15/

nym podlug prawą swa /16/

wyna (ortkmac 122: przede)

Frede (or. e. i.)

Przed

Temu maja przed de dwyema
nyedzeloma xapla crycz

Or. Br. VI 382

~~Or. Br. VI 382~~

Przed

(Ab aeo przed wylyem) (prior omnium
creata est sapientia et intellectus pruden-
tia ab aevo Ecclus 1,4)

~~MPKJ Rp v 140c~~

~~Si~~ 1471 MPKJ Rp v 34v

36: jako nicosta przed wylyem zostala stworzona mudość, rozum i ostrość

Przed

1099 Taco mi pomoz bog etc. yaco ne-
fza | byl fzarni przet yego [~~pfamy~~]
ply | any gey iego pfi gonily do-
yego | wfy — — — |

1422 Pozna on 1099

Przed - ante

cum. instr.

Przebiwać * bodze se slunokem
y przed * mesokem (ante lunam)
w poczeniu y w poczeniu

Fl Fl. 5, sim. Put
sim. Fl i Put Fl. 17

Paol. tj. póki słońce i inieszce tworzą body

Bl. bedzie iyt długo jak słońce, jak krótko przed wryothie pokolenia

Wry: bedzie tworzył + słońcem i przed krótko

~~Przed - ante~~

~~Nyedaawo przed tymy lyati... poqubyeay boly Bk
Judith 5, 22. Wrotei gyny wyperay wrodrenym, gysz
przed nym ^(dute eym) boly, uwordowany Is. 16. II Par. 22, 1.~~

~~Tedi uunamyona Jacob, ze ostkarrown przed Labanem
yako werora a przedawcoraynym dnem (mediuslerling)
Is. Gen. 31, 2.~~

5394

-----40d
tho gest szescz y /26/ trzy-
dzesczy szelagow sprawa pr-
avego /27/ Daley /28/ pyta-
lysczye n/29/asz oprawo thy
/30/my Slowy Stare radzcie
/31/ kthorzy przed namy ge
/32/den rok byly Owynyly
/33/ przed prawem gednego
/34/ czlowyeka naszego mye
/1/szczanya a gedna rzecz k-
to/2/rasz przed pelna rada
/3/ wysznal ysz gdy on byl
/4/ krolewskym vrzadnyky/5/
em Tedy on vczynyl kro/6/
lowy trzy puszky-----

OrtOssol 35,3,w.25-34 :-

OrtMac 37 35,4,w.1-6-

Sred pr.c. J.

-----3b
/12/ Pytalyszczye nasz Gdy
/13/by kthory rzekl przed
dz/14/yedzyczkym O Raczcz-
ach /17/ Pytalyszczye nasz
Gdy/18/by raczcza albo gy-
ny m/19/yesczany czo by
gy przis/20/wano w radą
tagemną /22/ Daley stary
raczcze /23/ czo przed na-
my gedon /24/ rok Raczczy
byly owy/25/nyly przed pra-
wem /27/ Daley pytalyszczye
nasz /28/ Szyano wszyatho
na /29/ gedney łącze a o-
tho o/30/wynyono gednego

Ort0ssol 12,4,w.12-30

Sreed (S.)

Przed-aute e im. h. temp.

po mnye przyjeżdżal mnye, który
pła/ przedemna) stal mnye ^u gwał. bo pierwszy mnye był

(aute me Jo 4, 30) ~~Er. ex. XV OF XII 301~~
EwJam

Bf: istniał już przede mnye, ponieważ był pierwszy ode mnie

Przed

cum instr.

610. (159 r. 1437) Jacom ya szgrzegorzową volya wstal przeth czassem. — Jaco ya tho wem eze Sczepan wstal szgrzegorzową volya przeth czassem.

1437 Zap Warsz nr 610, sim. Sul 7, 1488 Zap Warsz
nr 1571, ca 1500 J17 IV 91

-----55a
/23/ NA to my przyszasz/24/
nyczy zmaydbor/25/ku prawo
powyeda/26/my Gdy pyotr y
my/27/kolay prosto szyć pu
/28/sczyly na warszowo /29/
wysznaneye Tedy ortel /30/
czo wyrzekly przyszasz/31/
nyczy gest prawy a na /32/
szye ostacz podlug prawa
pra /1/ PJtalysczye tesz /2/
nasz o prawo /3/ thymy szl-
owy za/4/lowal szyć na pyo-
tr na /5/ andrzenia ysze ch-
cze gy /6/ wygnacz szdomv
przed /7/ czasszem-----

OrtOssol ~~41,4,w.23-32~~

OrtOssol 48

42,1,w.1-7

Przed p.r.c. 1.

/1/ Pytalysczye nasz o pra
 /2/wo Szaluge szyą pyotr
 /3/ na andrzenia ysz gy ch-
 cze /4/ wygnacz szdomv prz-
ed czasem /7/ Daley gdy cz-
 lowyek by /8/ ozalowan o
 glową albo /9/ o szmyertel-
 ne rany /13/ Pytalysczye o
 prawo /14/ kthora rzecz ma
 bycz go/15/racza swana a
 kkako yą /16/ mayą poszna-
 cz /20/ Daley przestapyły
 ktho /21/ przeczywko Racz-
 czam a/22/bo przeczywko w-
 chwale /23/ myeszczkyey

 OrtOssol 13,4,w.1-23

Przed (i.)

Przed (cum instr.)

~~Dawnoo2 pan Bog sie lnday kaze...~~
(leg. 10...)

Itkore naydre wankley wyeze
Tnyz przed craszem szwyatha wyeze. Mac. (Rok. XV)
Dod. 138.

Przed ~~lat~~ laty - minor annis

^{Gdyż}
~~Lucija~~ → gesere byla przeth lathy alybar
molthszu (≠) lath^v Jul. 37.
(pro nilothszu)

^v(dum... esset minor annis)

Przed

Także wczoraj on przed orzeczonym...

luczny gesty on bil f grab

* stopit

Gn 1816

Przed

Primo enim sanctitatem eius probat
ipse deus sibi coram angelis regracian-
do dżóluqó genuo pret sóptimij

Gn gl. 165a

e. i. uel.

posed = in: posed obliuam aut posed oeryma

= in conspectu: (in conspectu tuo, Put: u oblyuononoy twogay)

Ud drony bdd lude posed obliuam twogim (Fl. 9, 192)

~~Ud pander uary de lychode... posed oeryma goon~~

~~duaryma Fl. 108, 18. posed oblyuam albo oeryma~~

~~oeryma bdd gter tobe Fl. 187, 8.~~

L sim. Fl 137, 2. 142, 2, Fl i Put 9, 26. 105, 44, Put
5, 9. 60, 7. MW 1356

Fl: oerydi uarydy posed tuoru obliuam

Przed - in (conspetu)

cum rustr

Wylewają przed obliczym gęgo
(in conspectu eius. Pul: przed ożymia
gęgo) modlytwo mogą

F1 141.2

c. iusto.

Przed = in conspectu

(in conspectu tuo)

Misłene serora mego przed tobą zawrozy Pl. 18, 15

sim. Put

sim. Put 40, 13. 68, 24

Pl: nied miło było, forma... przed tobą.
Wuj: przed oblicznością twoją

Przed - in conspectu

cum instr.

Bo łowice czinił przed nim
(in conspectu eius)

Fl 35.2, sim. Pui
sim. Fl i Pui 105.23. Pui
21.30.32. 49.4. 67.5. 79.10.
95.6

Michaj: brjaino boya nie ma przed jego jezycem

Przed - tu conspectu

cum instr

Mógł być o świadectwach
twojych przed królem (in conspectu
regum)

Fl 118, 46, sim. Par

Przed - in conspectu

cum instr.

Bo wszystkie stady jego
przede mną (in conspectu meo,
Fl: w obzrzeniu moim)

Put 17, 25

sim. ib. 22, 6. 37, 18. 49, 9.
88, 36

Przed -

Polożył yes ety moje przed
sobą (in conspectu tuo. Fl: w obe-
szczeniu twoim)

Put 55, 8

sim. ib. 85, 13. 89, 8

Przed - coram

cum sociis¹

Obetnyce moje panu wtoozę
przece wzetnij ludzmy zego
(coram omni populo eius)

Fl 115. 5, sim. Pul

Przed

cum intr.

<Boże>, przykasty thy <dary> przenyescz...
przed v oblycznoszczą (Missa XII: przeth
oblyczye) boszkey [fali] dwaly <Kwoey>
(in conspectu divinae maiestatis tuae)

v (Missa VIII: przyed,
VII: przeth)

1413-4 Missa I s. 262,
sim. III - VI. XIV

Proed (cum instr.) = in

~~Nakiermy, pokorny arabe prosaymo, wreest-~~
~~moerai Dore, kasny tyloffery, donyescry pzen-~~
ranere swanteo angyla twego na wyso-
koscry altara twego przed obliczym bosney
mocry Twey. ~~Ma. Dod. 61.~~ (Deus iube
habe perferri per monus sancti angeli
~~in profectus~~)

tui in sublimi altare tuum in conspectu
divinae maiestatis tuae) I, IV, VIII
1424 Insa 3^{III} 61; sim. Ma 7, 4 8

Przed

Supplices te rogamus omnipotens deus
iube, nyabosznye czyebye przoszymy
wszechmocny boze raczy, .hec perferi,
przenyescz, per manus sancti angeli tui
in sublime altare tuum in conspectu
divine maiestatis tue, nya wyszokosc
oltharzya twego przth oblyczye bosztwa
wyelebnosczy twoye ca 1431 Msza XII

s. 218

Przed

Te rogamus omnipotens deus, iube hec perferri
per manus sancti angeli tui in sublime altare
tuum, in conspectu diuine maiestatis tue,
czebye proszimy wszechmogaczy boze, kaszy
thy dary donyescz przez racze swyatego
angyola thego na wyszakosczy oltarzą twoy,
przed oblyczim boszey mocy ^{hy} twoy 1446-7

Msza XIV s. 184

cum xust.

Przed - in

~~cauda~~

(przed-

Multa quidem et alia signa fecit Ihesus in conspectu (discipulorum suorum (Jo 20, 30)

XV med. Gł Wroc 28r

Lij: ucrquid pnd oczyma ucrisio suoid
RT: ucrquid Ihesu uoboc ucrisio

Przed
przede

Dawam czy pole... przede wro-
my ludzmy mimy (praesentibus
fittis populi mei)

BZ Gen 23.11

Przed
przede

Potem * Ebron Abrahamowy
stpowydział przede wsterny
(cunctis audientibus)

BSZ Gen 23.10

Pred (cum instr.)

Cajfar... pytał ich preta, ~~o~~ aby potem
mógł rec pred krolom i pred wrytkiem
ludem, ile wrynit z wielkq radq i z wiel-
kimi rozmyslem Rom. 718.

Przed

A tu się jemu poręśli nasmiwać... ręką:
... minimateś, aby ty byt lepszy i mędrzy na-
szych biskupow? ktorą szalonos'ią czynit, i'ies'
śmiał o nich mowić przed nimi? Rom. 733.

Pred (cum instr.) = coram

Pilat... reks...: przywieźcie mi tego człowieka
prawego... a... ja przed wami pytając, nie mogę
najdź nań nijednej winy [ego coram vobis interrogans
Luc. 23, 14] Rom. 805.

Před (cum instr.)

A nastavry Pilat i řekl před vsytkim
ludem Rom. 805.

Pred (cum instr.)

Pilat wymawiał miłego Jezucyśta przed
tymi rydy Róm. 806.

Przed

O tem, jako miły Cristus barzo nielutościwie był zwleczon i stał nag przed wszystkim ludem. Rozm. 815.

Przed

cum instr.

Sześć (leg. sette) yó przed
widzeniem wszystkich (cunctis
videntibus)

BZ Num 19.5

BZ o jego obywateli

Præd (e in dr.)

Prædopyl geden Seyd
Præd overma wæech

(in omnium oculis)

4/2 I Mad. 2, 23

sim. ib. Id. 49, 5

~~gæwe wæenye præd [to] lœg~~

~~in dæfærged cænneke~~

~~ib. Aæron 2, 1~~

~~[lœp. præd to lœg]~~

Przed - coram

Psalm Dawydow. kiedy przemienyl
otlycze swoje przed Ahyneledu

Put 33 ary.

Przedk

~~Oto worykajacye przed orygalnym~~
~~Amuzem Naw. 186. Ya tuwe wyerne~~
 wydryala cryalo y krew przedem na
 poszwycrono y zegnano chlyeb sakarna
 kaplanskyma ¹⁷⁹⁸

Pre(d)

~~Prathoz thy veszele myala gdysz szyna rozgladala~~
~~besithoo swoje wstapyaner...prathobajw nyelvo~~
vstapyaner (leg. przed tob3)

~~2. pot XV, SKYI, 147~~
p. post.

Przed - ante

cum instr.

Antaresz wdryalal przed obly-
czym (ante faciem) wstalluyego
lyodu

Elw Tam 295

Przed (cum instr.)

~~O panie $\bar{\sigma}$ wo $\bar{\sigma}$ riszkoje, kthonyz they
nosy... byl ... przed byzkry naszykowan
ex XV $\bar{\sigma}$ atwm. 2 90.~~

~~O panie $\bar{\sigma}$ wo $\bar{\sigma}$ ryzkoje ... naszy my
dawn $\bar{\sigma}$ atwm $\bar{\sigma}$ ryzkoje, kthony $\bar{\sigma}$ atwm
przed thoba, $\bar{\sigma}$ a $\bar{\sigma}$ ryzkoje
ex XV $\bar{\sigma}$ ib.~~

Przed

cum instr.

O boże, który... dożyłeś szyć... przed
obłycznostwami Annasza, Caiphasza,
Pylata y Heroda niesłusznych ofiara-
towac!

XV ^{ex.} ~~10. 10. 10.~~ Kaluin 292

Præd

1

illo presente] præd nym

ca 1500 Erz. Stow 79

Pred (cum instr.)

Jako rydowie rawotali (!) pred Pilatem dru-
gich dnu iatobu na mitego Jesucrista Rom.

788.

Przed = coram

A gdyż jego ta dziewczka pytać poezją
zaporał przede wszystkim [negavit coram
omnibus] Polm. 674.

Pred(e) (cum instr.)

Herod... nekij jenn [sc. Jesucristov] prede
wrythim i ydy... : obicujš tobie, ... ne sie
pusrecš a ich macy Rom. 800.

~~Pro~~ Pred. coram
~~coram pro~~

Oratione s. p. wadie braciej s. hrolestwo
pred cesarem Augustem [de lite
fratrum pro regno coram Augusto]
Rom. 107.

Przed

Trzeci żydowski... wstali: Szanna synu Dawida
... a tamciem tedy w nich nauykł to piecnie com
przed Jesusem śpiwał Rom. 753.

przed

Taco etc. ifz Jan {adobefz} [[apotr]
ranczili memu | fzynowi pret fta-
rofto listu wyp^{ra}wena

L. 1695.

1394 Koscian m 13

Fred

Tako my pomozci Bog... yako prawe thy
wschikky rzeczy, choctoryc tu syemskye
dobrye umowiony y preth namy thich
nykomu nye sya vyny... asch tho wdzwyt-
drymy

1406 MM Ae II 28

przed

cum instr.

Ł. 150 Lekcja II nr 1550

Jaco to Swatczø^{a)} iacø Buthka ...
rofdze|lila Sÿannø *cum Janna* [dzel-
niczø] oczcziz<nø>^{a)} | [[y] Jucz-
nila zaplaczene przedÿanem | [p]
[ydanilem] yprzedanilem^{a)} (y. przed Danilem)

^{a)} L. 1550: Dreczko, Grabonovo,

1394 Kościan nr 65

Pored - corans

Uerinita zaplaarene przed Yawem y przed Dawielem.

1393 \ Leksz. II ~~ośc~~ № 1550.

Gned

771 Tako gim pomozi bog | yfwanti †
 yaco to fwatezø | yaco Witek.
 Grumberg | Hance fwey zene wfdal
przetpanem Domaratem | tedi Me-
 dzirzelkim ftarofita | Ofmdzefanth
krziwen | ydwe krziwne Dal. | Po-
 lizagu nadzedzine | Policzsku

1405 Poznań nr 778

licz VI nr 845

Pred

362 Takomi pomofzi bog † iako fan-
 dziuoÿ | starofta wmovil medzi
 mnø amedzi | sczepanem efz nemal
namø niyednego | roku ftacz, nifz
przettimi pani czfo fø | nameneni

1398 Pozn m 362

Leku ; m 2611

Przed

792 Tako gim pomozi bog | y fwanti †
 Jaco to fwat|czø Jaco Mikolay te-
go | cona ne|wifznał przet | paniczi
 czfogÿ woczach | vnego vka¹)
 anigo | vžitka mał ani ma

1409 Poznań m 792

Piek U m 1327

przed

Kedy / pan Barthosz salował przed
tłumem na poręczach

1415 Koscian nr 550

jen med

1821/21, RE. VIII 1. 1421

^(C. 1000)
dzelzand grziwen anÿ gego wka|fzo-
wal przethpaniczem tego kto|rÿ bý
bÿł nyewi^{prawy}wonÿ — — —

1427 Roscian^{nr}/1285

Przed

1263 Taco my pomoz bog etc. Jacom |
charta pana Jezewego newzal |
przetdzerfkem strzeschinskyn (!)
anym | go nigdy mał etc. |

1427 Pozna nr 1263

Przed

cum instr.

Taco my pomoz bog Jfze | fty
1487 rzekl [ny twoy ale moy | alecz go
nyecheza wrocicz] | przetpanyczi
nyest [moy] {yego} ale | [myego
oczca alego wrocicz | nyecheza]
moy alego wrocicz | nyecheza ane-
mam twego nycz | wrocicz

1437 Poam nr 1487

Przed

~~jakom ja przyszedl wchody w dom kxandra~~
~~pyssarzew... nyc gosciłem m...~~ ~~anym~~
mowyl gemu szlych y nycwacznych szlow
przech wlobnymi ludzmy

1440 Zap Wana nr 3007

przed

Thaco † Jaco to fwaczo yfze
Potrassius | róczil za fwego bratta

potrowy ỹ | Jacubowÿ yfz mÿal
czirpicz prawo prze | tÿm zödzan
czo gim woywoyda | vidal

a) — a) Wyrazy w rkp. przestawione.

b) L. 2343: zödzim.

v (leg. przed bym)

1388 Kosićian w 128

Przed

577 Tago mu pomozi bog y swāti | †
iaco dal . Sandzø pomocz | prawa,
Jacuszewi smicolajem | fgego kme-
czem, y temu roku | tengifti Micolay
[prze] przetim | Sandzø Vftal |

(leg. przed tym)

1404 Poan nr 577

lele VI nr 699

Przed

397. † iaco to fwatczini¹⁾ | iaco adamo-
wa iest zafwim mōzem | burgmi-
ftrzem²⁾ poznanskim acofczanskim |
nigdi neothiednana ieÿ rzecz zgri-
zin|fkim, ale grizincki przedpanem
Sōdzi³⁾ wiem⁴⁾ poznal ize cztirzi sta
grziwen | wzōl⁵⁾ ÿeÿ opekadnikiem
bil — — —

1399 Pozn m 397
Lelun: m 2906
Hube 26 m 389
Pnyb 7, f. 155

Przed

538

Tako gim pomozi bog yfwan{ti} | †
 iacofmi przitem bili iaco | ^{potrk} potrk
 vfznal przednami | ifzbi. nebil czlo-
 wek potrkow | ale Jankow. Alii:
 iaco to | fwatezø |

1402 ¹⁴⁰⁵ Per ¹⁴⁰⁵ m 538

Piek v m 268

przed

Jaco Sobek przednami s^o viŃnal |
yŃz z^yego vol^o iacubovi | liŃt pi|Ńan
igego fluga z^yego vol^o Je|go pye-
czancz clifthu zaveŃzil.

a) Piek. 1285: s^o s^o.

1408 koŃcian nr 381

Przed

cum instr.

87. (115) Jako paszek virzeł se szrakogemstwa przed abramem. — ~~abram przitem był: Jakem ya przitem bil esz~~

1424 Zap Warsz nr 87

Przed - coram

Przed gymnaste (coram quibus)
reces swoya... polyceti

Sul 23

sim. Dzial 11

Smed

7c

dalono, aby gdy ony kogo pozwą albo / go kto
pозowie na nyskteri rok albo prawa, tedi chczen,
aby sádza swego podsadka abo gynszego nanyst-
nyka tey panicy y s gey sampiersen do gey gospo-
dy na poslaes, przed ktorymszetha rzecz na pole-
czyes swą sweny rzecznikowy abo rzandczy abo ko-
ny byą gey bandze lvyecz.

/18/. O pospelnem rzecznikv.

/1/sze gdy wszelky człowiek san swey rzeczy
drugdi nye moze prsewieses, przeto chczeni, a-
bi kaszdi człowiek ktoregokoli stadla bands.

Dział. 71

przed

Jacofm tey vmowi zyankem przed |
micolayem cocalewfkim ne | mal
bich mu mal lift wrociez | agini
wizencz

Piek. 595.

1404 kościan nr 225

przed

Jaco Jacub ywilczek nebil przitem |
kedi opole [czi] przemanzfke |
wfdalo fwo rzecz cztirzem wi|bran-
czem przedwoznim

Piek. nie notuje.

1404 Kóścian nr 255

przed

linsky:

Jaco to fwatczø iaco Sandziuo
ne|pufzczil Jerantha profno przed
ftarim sandza maczerzinego po|ffagu

Piek. 1283. Przyb. 9.

1408 Kościan nr 380

W. co iloscian
nr 380

Przed = coram

I. ne puerit Jecantha praeino pried staricus
Lendra macerzinego possazu.

1408 Piek. K. 368.

+ ~~W. M.~~

Przed

926 'taco mu pomoz bog ylwanti † |
yaco neflubowal kmothouicze^m

zufci|cowa zaplaczycz dw krowu.
yaco | dwe kope przed panem wo-
yewoda — — —

1417 Poznań nr 926

Przed

cała instr.

1221 Taco gym pomoz bog etc. Jaco to
fwa | cza yaco, Szedrzyk Szedrzy-
kowicz new | szal plathnego flada
pawlowy Szo | ftrowa yneprzedalgo
zaofm grziven | alegy wfdal ten-
gyfty pawel przedla | wnyky

1426 Pom nr 1221

Przed

1268
cd

naviczlene dze |
dzyni anym odniego wzdana wdzal |
przed ftarofta, anymu rzekl dacz
fta grzi | wen grofchy nafwathy
Marczyn od | drugyego fta grziven
grofchy nafwa | nthi Myccly Jus
mynoni |

1427 Pozn nr 1268 ~~cd~~

Przed (2x)

cum instr.

1306

Taco gym pomoz bog † Jaco |
fwacza Jaco maczek Rogalinſky |
vicupyl polpląfca ypolozily tamo |
kdze schobye wirzekli przedyed-
naczmi | przecziff tym braczy
czofz zobye | rzekli przedyednacz-
my | — — —

1428 Pozn nr 1306

Пред (cum instr.) = coram

Пред законом

1440 ~~1000~~ Забр. 3673
Запрк)

Przed (cum intr.)

Jakom ya s brathem nye wrał Michalowa
yelena przed jego panosza sylan

1446 Jym ~~50~~
wol 81

przed

ż. kiedyś pan wanczenecz szła
do Jafka aczmu penandze wfitki
zapłacił. aon wyznał. zapłacił
mój wfitko ydzankowalmu prze
mnę

1414 Kościelną nr 511

Przed
Przed

cum instr.

Yako Micolay Szdzyessewsky nye wysznal

Micolayewy Scotowskyemu przede trzemy

paniczny granicz

1424 Pysdr nr 978

P r z e d
przede

cum instr.

Jaco są Jan przede mną nye othkazał

1436 ZapWarsz nr 680

przed

Cum instr.

~~po~~^{pi}

Tako gim pomozi bog ýfwanti † |
Jako then lifth widzely czlzo mowý |
na pol drobnina. czlzo lezy ku |
Gorzini. oýelz pol drobnina | Mi-
colaý zalował. napana do|brogofta
ýnapano hanką. aten | lifth zedran
przedzadem ne|winne *Et testes*: Jako
tho fwat|czo

1415 Kościaru nr 554

Przed

cum instr.

~~Jace Potensio ne zachowala godnosc~~
~~grawen po swim nansen, godno trzydziestu~~
~~grawen, czoro przed ^{d/} sarem wysnala~~

1413 Rydzr n[r 372

przed

anym go rzekl przed sandem
wyprawicz

1423 Kościan nr 998

Przed

1195 (30) Taco my pomoz bog etc. yako
oty penądze | ktorem [wizal] wyfnal
przedzadem Janufchewy | Igorze-
wa brat moy woytek nepodalcha-
yest | podefkoda.

1425 Pozu nr 1195

Przed

cum instr.

Sigismundus... a visabat al.
napomynal sowa przed pracoem
litteras et privilegia super... Usczye

1469 167 XII 324

Pozed

1351

Taco my pomofz bog | † Jaco tedy
kedym fzedzal szoltifchem [za] | za-
zedzonym kyedyfz mala Jag-
nefka | fdambrowky¹⁾ Szoltifchem
pravem | cynycz tediſtam przed-
gayonym veczem | nyefizalowa ~~(da)~~
ſchama any przefwego | p^{ro}curato-
ra opoloſmy grziwny any | tefz
onye cupowala³⁾ prawa

1430 Pozu nr 1351
Pnyb 22, Bibl Warsz 1861 III
25

Przed

cum instr.

1352

Byerzem to knalchey | stare przy-
schadze Jfzelmy fchedzeli wiza |
gayonyem veczu tedy kedzisz mala
Ja | gneska fdambrowky Soltiffem
prae^{m1}) | czynycz tediitam przed-
gayoni^m veczem | nyefzalowa²⁾

opolofmy gziwny any | tez onye
cupowala¹) prawa etc. |

¹) *Lubom. 25: pram; capowala.*

²) *Zob. nr 1511. Przyb. 22: nyeszalowa.*

1430 Pozu no 1352
Przyb 22, Bibli Warsz. 1861 III 25

Pred

... Jagneška s Dambrowky... pred gaysonym
 recrem myszalowa. schama any przeswego
 pcuratora opolosmy grzywany any tess
 onye capowala prawa.

1429-37 Bibl. Warsz. 1861. III. 25.

Przed

1547

Tako mi pomoz bog † Jfzem ya
nye | rzekl pyotrowi Slapowi przed-
landem | Abychmu myal garthlo
rzafzac

1432 Poam nr 1547

Przed

cum instr.

Yaco Dorothea / ~~adstian pi 1021 swego prasa~~
dala drzewce dwadzesyja kop posagu
a ti ya obranczil na crassi przed sandem
poswane

1434 Zap. Wnos nr 449

Przed

Tho ma sthalo przed gayonim na-
dem ~~you dal Pyotr tray grayony~~

1478 R2L7# VII 59

Fried

cum inst.

Jaco Michal wysnal ssa Swaskowy przed prawem
~~y przeprosil go trzeci grammi. A ssa tim mu~~
~~Swasek rsich poliscow nye dal.~~

1415 Pysdr nr 427

Przed

~~Jaako (mnye) mnye Jan j Stanislaw
raneyli sprawa, za Byernatha poote
ssiem kop zacladw ha Jan podlug
smowy bytem v Szochaczewye przed
prawem, ha hony nye byly any iserecz
any reczymye~~

1461 Zap Warsz nr 1146

przed

Jako mi Stanisław...

nie postawił sw^(pro swich) ludzcy ... przed
szandem na ten czas, jako mu sandra tam rok sdał

1416 Kościan nr 628

Przed

1034 Tako mi etc. Jacom ne dał rok
za | witego przetpanem Starofta
palucze | ziandrzejem Szoltifem
[z crz] fkrzyze | wnik oczterdzefz-
czy grzywen zawatv | pomocz pra-
wa | — — —

1419 Poan nr 1034

Przed (cum instr.)

Stala się umowa meksi jassekera
a meksi... Gerantem, ^{the yeast} porzeth starostę
by porzeth grynimi pani
~~1402~~ Maik. 118.
XV in.

↓ Dared - coram

~~Sandhuoy ne mal na myj nijednego roka stacz,
 nisz przet timi pani, czto sz namoneni 1398
 dekret. I, No 264. Stala sz umowa... przetk starostę
 ky przetk gynimi pani, czto szj przidem bili 1402
 Mark. 118. Micolay przed] tim sanduz wstal
 1404 piek. 203. Tho przede mnę movyl 1524. Mark.
 XVI, No 792.~~

ojcie przed

Jacotho fwateczą Jaco Cýbek M
colaýew | oczecz newfzał barth
meýewý kmezcze|wý pol flada a
gý bil vkupil za fwe|go fdroweg
zywotha vbarthlomeýa | ýwfdano
mv [v] przeth szoltifem

1420 Kościan ms 789

prze
je

mȳasto fzebye⁸ [a kyedý] tedy |
nȳflal do domv pana gila⁹ aby
bȳezal zanȳe|przyaczelmȳ¹⁰ a¹¹nȳ¹¹
vyedzal¹² anȳffa¹³ przet¹⁴ panem¹⁴
| ftarostą wȳfnal aby do nȳego¹⁵
pan Barthoff | flal

1424 Košucianⁿ/1064

Przed

cum instr.

1215 yaco [Slap] Staniflaw Gowarzew-
fky wra | czyli Staniflaw Slapa
przeciwy Janowy | Comornyczke-
mu yze [fwey zony lift] yego | zona
fwatochna mala fwoy lift ftary |
vaⁿny flomycz anowym yey liftem
mal | fwadacz przetpaⁿnem (!) fta-
rofta, | czogy mala, nagowarzewe
ytemu yefcze trzech lath | ne

1425 Pozn w 1215

Przed (4x)

~~wydzas synowya swe synow stoyace~~
uszkarsyly na, tho yest przeth slachia-
thnim panem Janem y przet panem
woythern przet Polka y tho sa stalo
przeth pany raderyany

1478 R U 7 E VII 59

Pned - coram

Ma. J.

oskarzior ... gwałtownyka pnieh
stharosth₃ + ~~accusans~~ ^{debet} (coram capitane)

~~insurrexerunt violentum et captivum~~

Prav VI
(Mac Hps. VI. 272 - ~~1498~~)
1498)

Przed

Curia in

~~rath bych szam byl przeth V. M. yethnoysz
mya, wyetka thouthnoszcz szasza~~

α) xv Sl. Arch. I, 4, příl. 23

~~tho my szya nye vsz pravyethly byl, gdzye szya
przeth wasza myloszcz oblygovat, ysz my mygal
zaplaaczyc na szvathy Symon Judy.~~

il.

było przed

Jaco czffo² Jandrzych przedemnv³
za⁴dał prawa | na Stacha⁵ carez-
marza⁶ ten⁷ yvff⁸ był Carezma⁹ |
przedemną widał yvprawifną¹⁰ pof-
tampil¹⁰ | nýfli¹¹ najn¹² prawa po-
fandal¹³ {Et}¹⁴ alii scabini <n>a sta-
ra przyffang recipere¹⁴, non iurare,
quod penes fuerunt.

A 24 Koscian^W 1103

Przede

cum instr.

205. (280) Otho, oczosz namya zalowal thich tho czasow
przedexandzem, abych Ja przitem byl, a Ja przitem nebyl Tako
mi pomozy bog yswanth[y] krzysz.

1427 Zap Wansz nr 205

P r z e d
przede

cum instr.

Jako przede mnan Stanislaw visznan, esz zan
Pyotr obranczil sedmydze{siat groszy}

1429 ZapWarsz nr 256

Prede

537. (158) Jacom ya nyewzyal krowy pyotrowy szyla < alem.
ya vnygo kupyl >. — Jacom ya przithem byl eze micolay nyewzal
mico y (!) pyotrowy kowy (!) szyla ale ya kupyl < vnygo >. —
Jaco ya to wem eze mycolay nyewzyal vpyotra krowy szyla ale
ya vnyego kupyl. — < Jacom ya przith[em] byl > eze ~~(micolay)~~
~~#~~ pyotr # wysznal przedemna, mycolay kupyl vnyego krowa ale
yey (nyezal) nyewzal szyla.

1440 Zap Wana nr 537

~~1440~~

Przed

1190. Tako my po | moz bog etc. yako
Szandywoy Chiczin | fky *przez-
flachezicy flubil dacz zabu | do-
wane dwadzescza grziwen groffy |

1424 Pozn w 1190

Przed

1420

Jfzem ya nierzekl potrowi Slapowi |
przezschadem abichmu mał gar-
dlo | rzazacz |

1433 Pozn nr 1420

przed

um. 1294

Tako mÿ pozmozi bog Jaco | Ma-
czek Zymnÿ. nÿe ranczil za | fawrzka
karczmarza zabranze|wã glowã
anymgo przethp^{ra}wem | myal pof-
tawicz othã glowã

1427 Kości an^{nr}/1294

przed

Taco mÿ pomozi bog yfzwâti † |
Jaco mÿ Jądrzych ydzyrzek *cum* |
fratribus nye dalÿ gynnego lyfta |
chowacz kv wernyeÿ rąncze | gedno
then czom gÿ przeth prawem |
polozÿl

1427 Koscian^{ms}/1293

Pred-

~~Uczynily procuratora... polecanego~~
~~noszeleko moze we wszystkich swych rzeczach~~
 kichote ^(z. rzeczy) ~~szymays~~ albo bondo ymiec potrett
 kalysdym szpindro/* ca 1428. Prof. I, 479.

Coram quocunque indice

Przed - coram

Herman... prete. (Dzial 29: przed)
stądza danyu (coram iudice dato)...
młynarza stądziec przykatal

Sul 40

dzyl dawnosca przyjac a o dziedzina wieczne
mylczenie mycz. Potem przyszedwszy Mycolay
brath mlodszy Falcowy, chczal ta rzecz wzrw-
szyca a o nya czynyc. Tedy my skazalysmy My-
colaya brata Falcowa w tey rzeczy nye slvchacz
a pyrwsze skazanye sadzey mocz mycz.

/58/. O mlynarzw pospolytem nyedzy bracza.

/F/ranczek, Falco, Indrzych trze bracza
mayacz gednego mlynarza, tedy Indrzych o nye-
ktore vini mlinarza przed sadza podlug prawa
pokonal. Potem Falco mlodszy brath przyszedwszy.

Przed - coram

Yste w rzeczci, yzst pzetku (Dzial 29:
przed) nyru ynyat, ... nyecowonye sku-
tanye... yawho vidal

Sul 40

dadzą wyną, aczkole bądze naleszon w myescze
abo we wszy, ten nygednym prawem nye ma bycz
sądzon, gedno polskym prawem przed sądzą vsta-
wionym, ktory przekonany ma bycz skaran smyer-
czą gemv zgodną.

/71/: O dzewyczem gwalcze.

/S/lusza podlug zakonv, aby syą kaszdy do-
bry zlego chronyl. Nyektorzy zly a nyeczysci
w swem szywocze, czvdzym szonam abo pannam
gwalt vezinywszy a gych czczy pozbawywszy, gdy
gym bądze dana wyna, chytrosezą podlug nyemyeczs-
Dział. 33

ognyem ma zgnącz. 33/ Przeto chcemy, gdy-
by nyekto / tako naleszon, aczby do kosczoła
abo do klasztora nyekakó wczekl, tedy przez
poruszenie swiátoszczy ma bycz zlostnyk wżath
a podług prawa osądzon. Ale ysze taczy zlosnyczy
ny odpyranyv swey zloszczy wżaly sobye w oby-
czay myeszkaacz w myesczech abo we wsyach,
gdzesztoby są nyemyeczskym prawem odpyraly,
a tako czástokroc swą chytroszczą od smyerczy
wychodzą, przeto chcem, aby zly gori nye myal,
ale wszady potąpyon. Vstawiamy, aby gdy takymv
Dział. 32-33

(P)iotr postawił się naprzeciw Ianowemu są-
dzy o rzecz, którą przed nim miał albo czynił;
ale zdanie Ianowo aczkolwiek wspierał się przal,
a sędzey nie naganił. Tedy my rzecz albo skaza-
nie Ianowo sędzey wstawiliśmy mocz myecz a na
Pyotra wynę podług skazania sędzey.

/57/. Pierwsze skazanie sędzey na myecz mocz.

/F/alco pozwał Indrzycha o dziedzynę, ale
Indrzych zawyodł się dawnosczą, czego szto po-
dług prawa dokonał. Tedy sądza Falcowy przysa-
Dział. 29

Przed - coram

Przed (Dział 33: przed) sądowy
podobnym (coram iudice compe-
tenti) powynny będzie odpowye-
dzacz

Sul 43

Przed - coram

2

Gymnazjum dziedziczne przed (Dziad
43: przed) Kosteńską, wchodząca
szkoła (ma być podana
(coram regia maiestate)

Sul 52

odzeny; a gdy ona vmrze, tedy wszythko na dzie-
czy, acz ge ma, sspadnye. Ale gdyby gynszego
masza chciała poyącz, a dzieczyby były pyrwszego
masza, tedy oczczyzna wszythka ma spasz na dzie-
czy y dzal maczerzyny, czse na nye slwsza, a
ona z ostathkyem masza poymye podlug swey woley.

/104/. O wydawanyv panyen.

/G/dy kto panną wydawa za masz, tedy za po-
sag pyenyądzmy gotowymy tylko przed przyaczelmy
gey ma namyenyecz, ale dziedzyna abo gymyeny
przed krolem ma bycz namyenyono.

Przed - coram

Gdyby lecho przed nami albo przed
starostą naszym... był obywatel
(si... coram nobis vel capitaneo nostro...
accusatus, Dział 60: archid. przed
naszym pozwano albo naszego starosty)

Sul 60

Przed

47b

/150/. O zbieglen z ziemie, komvby dana vyna.

/V/stawiamy tesz, aczby nyekomv dawszy wy-
na, aczkoly przed nas^vgy pozwane abe naszego
starosta, a tegete nye chezane przypusczycz kv
oczyszczeniuv sway nyewynnosczy przez nas abe na-
szego starosta, a tente dla tego nyeprzypvszcze-
nya zabieszalby, przeto aby zabieszanye abe
sgechanye takye gemv na sromota nye obroczone,
vstawyamy, aby ten, komvbysny abe nasch staros-
ta take vczynyli, tedi na poswiatczycz na nas

Dział. 60

v (coram nobis

-----
abe na naschege starostą przed byskypem poznans-
skym abe prebesczen, yszesny gege abe nasz sta-
rosta kv oczyszczenyv nye chczeli przypusczycz.

61/ Starosta tesz /temv abe takimv zbiegowy
mosze dacz myr vpewnywszy gy za szesca nyedzel;
tento starosta przed namy abe naszymy namyestny-
ky abe naszymy wogewodany sprawiedlywosczy gemv
naya schvkacz.

Przed - coram

Na przed - (Dział 60: przed)... by-
skupem (coram... episcopo) * potnia-
nyskym... ostoyatherycz

Sul 60

abo na naszego starostą przed byskvpem poznansky abo prebesczen, yszesmy gege abo nasz starosta kv oczyszczenyv nye chczeli przypuszczycz.

61/ Starosta tesz /temv abo takimv zbiegowy mosze dacz myr vpewnywszy gy za szescz nyedzel; tente starosta przed nany abo naszymy namyestnyky abo naszymy wogewodany sprawiedlywosczy gemv naya schvkacz. Aczlyby tego nye mogli myecz, yzzby mv dane dzen kv oczyszczenyv, tedy starosta ten ysti abo wogewoda tego zbiega gleytowacz swą moczą y przewiescz asz na granycze zemye.

 /150/. O zbieglen z ziemie, komvby dana wyna.

/V/stawiamy tesz, aczby nyekomv dawszy wy-
 na, aczkoly przed nas gy pozwano abe naszego
 starosta, a tegete nye chezane przypusczyz kv
 ocsyszczeniww swey nyewynnosczy przez nas abe na-
 szego starosta, a tente dla tego nyeprypvcze-
 nya zabieszalby, przete aby zabieszanye abe
 sgeehanye takye gemv na sromota nye obreczone,
 vstawyamy, aby ten, komvbysmy abe nasch staros-
 ta take vczynyli, tedi na poswiatczyz na nas

Przed - coram

Gdyby letule prath (Dial 48, przed)
namy) corth wyiz
(coram nobis)

Sul 64

Před

/118/. Pan za slugą nye wchođs do sądv.

/C/sastekrees panowie nečasze dla slug a-
be swich przyredzonych przed sąd w rzeczach wy-
sasstwe otrzymayę, nyesprawnye. Przeto vstavia-
ny, aby tym obyczagen szadny pan za slugą abe
przyredzonym do sądv nye szedl, pod vynę pyātna-
dsasasa.

/119/. Gdy kte kerd abe nyecs wygaye przed
sądem.

/A/esby nyekte przed sądem kerd abe nyecs

-----
 wygiął y vranyl kogo, tedi ten ma bycz na na-
 szey mylosczy. Aczlyby dobywszy brony nykogo
 nye vranyl, tedy ma pokvpycz vlną syedmnadzess-
 cza, a temv, na kogo są poruszy, vlną pyathna-
 dzesscza pokvpy. A gdyby na naszym dwerze abo
 49/ naszego starosty kto brony debądze a nye
 vra/ny kogo, tedy na naszej lascze ma bycz;
 a gdyby vranyl, tedy kromye szadney mylosczy
 ma bycz skaran. Aczlyby przed iarczybyskvpem
 dobył kto myecza abo kerda y vranyl kogo abo
 nye vranyl, tedy iarczybyskvpewy syedmnadzesscza

Przed - coram

Cum Instr.

Kedyby preth starosta naszym v
ihro sta stalo

v (coram nostro capitaneo)

Sul 64

Przed - coram

Kedy p^reth (Dial 49: przed)
ks^udtem arceibyskupem (coram
domino archiepiscopo) ten v^ory-
nik sta przysgodzyl

Sul 64

Przed - coram

Abj ltho deavada, slowa pteeth
(Dial 49: pced) nyu (coram eo)
Korur mooyf

Sul 64

wygiął y wranył kege, tedi ten ma być na naszymy mylesczy. Aczlyby debywssy brony nykege nye wranył, tedy ma pokwpycs ~~winę~~ siednadsescza, a tenv, na kege są poraszcy, winę pyatkna-dzessca pokwpy. A gdyby na naszym dwerze abo 49/ naszego starosty kte brony debadse a nye vra/ny kege, tedy na naszym lasce ma być; a gdyby wranył, tedy kromy szadney mylesczy ma być skaran. Aczlyby przed iarczybyskvpem dobył kte myecza abo kerda y wranył kege abo nye wranył, tedy iarczybyskvpowy siednadsescza

syednadsessca /s/; a gdyby layal abe zla slo-
 wa mowyl przed nym, tedy pyatnadsessca. Aez-
 kelyby na naszym dworze abe ryczerskyem czse
 vkradl, tedy vohu ma bycz vrsnyono; a gdy kto
 na ryczerskyem dworze breny debadze y vrany
 kego, tedy za raną raka abe na mylesczy ryczer-
 skyey.

/120/. Eto ma dacz slvszebnyka.

/9/stawiany, ysz ny abe staresta abe we-
 yewoda abe sadza abe pedsadek abe wozny slusze-
 bnyka mayą dacz kv pozwanyv take, ysze ktorzy

Przed

384

syednanadzesscza /s/; a gdyby layal abo zla slo-
wa mowyl przed nym, tedy pyatnadsesscza. Lec-
kelyby na naszem dwerze abo ryczerskyem esse
vkradl, tedy vehe na byes vranyene; a gdy kte
na ryczerskyem dwerze bronj debadze y vrany
kege, tedy sa raną raka abo na mylescky ryczer-
skyey.

/120/. Eto na dacz slvszebnyka.

/V/stawiamy, ysz my abo staresta abo wo-
yewoda abo sadza abo pedsadek abo wozny slusze-
bnyka maya dacz kv pozwanyv tako, yszte kterzy

Dzial. 49

Przed

Gdy bracia polobony przeczytako
gym zaloby, prethi namy abo szu-
dtamy naszymy odpowiedza (comum
nobis vel ~~in nostro iudicio~~ ^{individuis uobis respondebunt.}
Dzial 50: gdiln bili poturany... przed
nas abo kancgo sadza, [¶] tedy mayo
odpowiadacz)

Sul 65

Ined (cum instr.)

eglesrou pret vandra
iudici denunciatur

~~ca~~ 1461-67. Seru. 98.r.

ją odpowiadacz; alysz gdybi bili pozwany de-
wednye podlug vřzady przed nas abe naszego sa-
dzą, tedy mają odpowiadacz, ktorym to na bycz dan
rozmyslanye a obyczaynye. dano

/122/. O dawneszcy przedaney abe zastawieney.

/V/stawiamy to na wieky trzymacz, aczby kto
przedawszy dzedziną swą, potem w nyey chczal
nyeczse podlug prawa pozyskowacz w sądze, to na
uczynicz przed esną lyath. Aczlyby tess zasta-
wyl dzedziną kemu, a teyte sam abe przez swo przy-
rodzene nye wykpyl any przed sąd przywyedl.

roczne nye stanye, rzecz, o którą pozwana, straczy, wyną pokvpywszy. Aczlyby sapyercza na pyrwem roczce sam abe przez posla swego nye stal, tedy rzecz, o którą pozwana, straczy s wyną syedm grzywien.

/121/. O pozwanyv nyerzadnen.

/Z/akazugem chesacz te nyecz, aczby naszymy dworzanye abe kterzy gynszy na naszym dworze pozwany abe sastany abe przy naszym sądzy / 50/ nyonawysczyą abe chitroszcą, tedy nye ma-
Dział. 49-50

Przed - in praesentia

* Kdy przed (Dział 43: przed)
przyaczolmy (in praesentia
amicorum) będzie dan (sc. porag)

Sul 52

odzeny; a gdy ona umrze, tedy wszystko na dzie-
czy, acz go ma, spadnie. Ale gdyby gynszego
masza chciała pojąć, a dzieczyby były pierwszego
masza, tedy oczczyzna wszystko ma spasz na dzie-
czy y dzal maczerzyny, czse na nye slvsza, a
ona z ostathkyem masza poymie podlug swey woley.

/104/. O wydawany panyen.

/G/dy kto panna wydawa za masz, tedy 'za po-
sag pyenyadzmy gotowimy tylko przed przyaczelmy
gey ma namyenyecz, ale dzedzyna abo gymyenyne
przed krolem ma bycz namyenyono.

Przed - czerwon in
Gdyby.

albo przez obliczenia
Prawyżary są rzekł przez obliczenia
naszych rycerzów^v Sul. 55. Przez starosta,
~~naszym to są setale 64.~~

v (in. nostrorum baronum absentia, Ital 51: przed na-
my abo naszym rycerzom)

Pred. coram

(pred legatem abo postem, impo

ratoris

Descripicio vero ciuitatum fiebat
coram legato,

XIV, sig V 253.
Pred.

y z gynszymy przy nyem na sędze syedzaczymy
sądy, przyiawsz potem rzecz chczał osadzoną
wztrączyz, tego nykt nye mesze vczynicz; te
wyiawszy, aczby kto wztecz do sędzey syą pvs-
czył, kake osądzył, tedy sadza acz pamyata, na
nytychmyast powyedzecz abe do yvtra respamyata-
nye odleszycz.

/126/. Kto przygany sadzy, yszby kretke vczynyl

/V/stawiamy tesz, acz ktoby przed namy abe
naszymy riezierzmy skarszyl na sadzą, yszby gege
Dział. 51

-----
rzecz zle skazal abe gemv przyganyl rzekacz,
ysz mv krothke vczynyl, tedy sadza swej sprawie-
dliwosczy ma dokonacz tymy wszemy, ktorzy s nym
na sadze syedzely, ktorzy poznaya, ysz sprawie-
dlywie osadzyl. Aczlyby ten, ktori take przyga-
nyl, chczalby dokonacz, tedy ma dokonacz szes-
cza swiathkew takyey czczy, yake sadza. Aczlyby
nye mogli dokonacz swiathky, abe by sya sadza wy-
wiedl, tedy ew, ktori take przygany, ny o szadna
rzecz ma bycz sluchan, alysz sadzy zaplaczy trzy
grzywny abe terlop kvny a podsadkowy trzy wier-
dunky abe terlop lisy, e te acz podsadek dokona

-----19a
the ...
przed prawem /4/ jako szyć
rzecz wszoby /5/ mą ale
ya nyewyem /6/ maly tą mo-
cz sprawa /7/ dacz gey tho
wyano sz /8/ gymyenia thy-
ch thó /9/ dzyeczy Gdzysz
gey nye /10/ wyanowano pr-
zed pra/11/wem ytesz thych
dzyeczy /12/ then ortyl
mayą ysze b/13/lyszczy są
kthemv przicz /14/ przysza-
gą gyedną raką /15/ ysze
gych oczecz nycz nye wya-
nowal gych maczyerzy

OrtOssol 26,3,w.3-15

OrtOssol 20

Przed pr.c.y

come in duo

comu vidico

-----19a
 przed prawem /4/ jako szyć
 rzecz wszobyte /5/ ma ale
 ya nyewyem /6/ maly tą mo-
 cz sprawa /7/ dacz gey tho
 wyano sz /8/ gymyenia thy-
 ch tho /9/ dzyeczy Gdzysz
 gey nye /10/ wyanowano pr-
zed pra/11/wem ytesz tych
 dzyeczy /12/ then ortyl
 maya ysze b/13/lyszczy są
 kthemv przicz /14/ przysza-
 gą gyedną raką /15/ ysze

gych oczecz nycz nye wya-
 nowal gych maczyerzy

Ort0ssol 26,3,w.3-15

OrtPlus 21

Smol p.c. 7

opyekalnyk gym/25/yenye
 thych the dzyeczy /26/ pr-
 zedacz Acz by koly ony /27/
 naprzeczyw themv mo/28/wy-
 ly y sthego wyana /29/ za-
 placzycz gyne dlugy A /30/
 mozely tesz opyekadlnyk
 /31/ dlusznikow vmarlego
 /32/ prawem przyczysznacz
 /33/ aby przed prawem oth
 /34/powyedaly y dlugy /1/
 zaplaczyly Myasto dzye/2/
 czy kthorych gest opyeka/3/
 A maly myastho dzyeczy /4/
 opyekaldnykowy przysza/5/
gacz albo mozely-----

Taci p
 Szred p.c. y

OrtOssol 26,4,w.24-34 -
 ortMac 21 27,1,w.1-5

-----20d
/2/ Daleyesczye nasz /3/ py-
taly ktho ra/4/nne ludzy ma
ogladacz /5/ Sządzaly przy-
szącchny/6/ly lyekarz ra-
nnemv na /7/ wysznanye sza-
ly rany cz/8/yaszkye albo
blyszku szm/9/yerczy albo
nye /10/ NA tho my przyszą
/11/sznychy Smaydbur/12/ku
mowyemy pra/13/wo Sządzą
gye ogladacz /14/ ma thy
rany y przed pra/15/wem gye
szesznowacz yka/16/kye by-
ly Ale wmyesczye/17/ch

gdze są ranny lekarze

thym to daya... powiedacz

Ort0ssol 27,2,w.2-17

Ortholac 22

Fried pr. 4.

-----21a
gdze są ranny lekarze /18/
thym to dayą podprzyszą/19/
gą szhaczowawszy yakye /20/
byly przedprawem powie/21/
dacz yakye tho ramy by/22/
ly ytesz Sządzą moze po/23/
dlug oglądanya szadzycz /24/
yortelv pythacz podlug pra-
wa /25/ Pytaly/26/sczye na-
sz may/27/ąly gosczo pod
/28/rosznym albo myesczanom
/29/ albo gynym gosczyem al
/30/bo gynym ludzem czo nye
/31/ są wynny kupoloszone
/32/mv prawu gorący sąnd
/1/ Oszandzyczy yle bandze
w /2/ zapowyedany czasch

OrtOssol 27,2,w.17-32 -
27,3,w.1-2

OrtOssol 22

Freehold p.r.c. J.

-----21c
/18/ DAley pytalyscze /19/
nasz gdy by m/20/yesczyanyn
albo gosc za/21/lowal by o
rola albo /22/ o stoyacze
gymyeny etc /23/ NA to my
przyszasz/24/nyczy Smaydbur
/25/kv mowimy pra/26/wo my-
esczanyn albo go/27/szcz kt-
ory rolą albo stoya/28/cze
gymyeny sządzą al/29/bo
woythem zapowye/30/dzal al-
bo przymarle sto/31/yacze
gymyeny prawy /32/ then
muszy tho prawicz /33/ prz-
ed prawem gdy San/34/dzą
szyadzye na dzyen /35/ po-
loszonego prawa-----

OrtOssol 27,3,w.18-35

Orthac 23

Przed.
p.r.c.
g.

coram iudice

Grzegorz p.r.c. J.

-----23b
/13/ DAley pyta/14/lysczye
nasz gdy /15/ dobry czlow-
yek czomv /16/ sprawnye
nyethu przyga/17/ny podey-
mye szye przed /18/ prawem
ludzkye rzeczy /19/ opra-
wyajacz albo mow/20/yacz a
zatho byerze pye/21/nadze
yprzywyedze rzecz /22/ pr-
zed prawo prosto albo /23/
szwyathky czo gyesth yego
/24/ mytho aczo pyrwey mo
/25/wyl krothky czasz albo
/26/ dlugy ayvsze nyechcze
mowicz

OrtOssol 28,2,w.13-26

OrtOssol 24

Przed p.r.c. J.

Coram, iudicio

-----23d
tedy /5/ wszdy y on ydzye-
czy yego /6/ zostana przy-
szwem peln/7/em prawye Acz
wgynym /8/ nyepoczeszym
szyę nyeprze/9/konaly spr-
awa prawego /10/ DAley py-
talyscz/11/ye nasz mozely
/12/ pospolny poszel przed
pra/13/wem luczkye rzeczy
opra/14/wyacz albo mowycz
tako /15/ yako gynszy rze-
cznyk abo /16/ zawadzą gy-
ch vrzand gdy /17/ ony ma-
ya ludze przed /18/ prawo
poszwacz

albo gymyeny zapowyedacz

Ort0ssol 28,3,w.4-18

Ort0lac 25

-----1c
/2/ Pytalysczye nasz opra
/3/wo Geden masz po/4/yal
zoną wstadło mal/5/szensz-
kye a tha zoną mya/6/lą o-
zczyszną /9/ Daley gdy
dobry Czło/10/wyek czosz
mv sprawnye /11/ nyethu
przygany podey/12/mye sz-
ye ludskye reczy /14/ Da-
ley mozely pospol/15/ny
poszel przed prawem /16/
luczszkye rzeczy oprawy
/17/acz czyly nyemoze /20/
DAley geden człowyek /21/
myal szwe zarobyone /22/
gymyeny Rolye etc

OrtOssol 11,3,w.2-22

Med (S.)

Przed

Dalej pytalyszye nasz, morely poipolny poszed
przed prawem lucrkye reery oprawyaz albo mowyer
takco, yako gynyzy reerzyk ~~118~~ ⁽¹¹⁸⁾ Dated 118.

Coram • iudicio

/9/ any przyszagacz jako
 szą /10/ Gączcze pyszczko-
 wye lotro/11/wye ylaszyeb-
 nyczy ywy/12/leganczy albo
 kthorzy sz/13/lodzyeystwa
 roszboyv p/14/rzed prawem
 nyesszbily /15/ albo gyne
 ny poczeszne /16/ przed pr-
 awem szą doko/17/nany Czy
 to mogą szwe /18/ gymyeny
 dacz yprzeda/19/cz Gyny
 szą Bszpraw/20/ny ludze
 kthorzy szą wp/21/rawye za-
 powyedzany /22/ Czy mogą
 wygynem pra/23/wye dacz al-
 bo przedacz /24/ szwe gymy-
enye

Przed p.r.c. J.

Ort 11 Mac 29

-----30a
/9/ any przysagacz jako
szą /10/ Gączcze pyszczko-
we lotro/11/wye ylaszyeb-
nyczy ywy/12/leganczy albo
kthorzy sz/13/lodzyeystwa
roszboyv p/14/rzed prawem
nyesszbily /15/ albo gyne
ny poczeszne /16/ przed pr-
awem szą doko/17/nany Czy
to mogą szwe /18/ gymyenyne
dacz yprzeda/19/cz Gyny
szą Beszpraw/20/ny ludze
kthorzy szą wp/21/rawye za-
powyedzany /22/ Czy mogą
wygynem pra/23/wye dacz al-
bo przedacz /24/ szwe gymy-
enye

Free for c. 2.

Freeze p.r.e.y.

-----30d
doyad tho gymyeny /18/ ny-
egest wszdano przed /19/
prawem ale bandzely tho
/20/ wszdanye poczwyerdzo-
no /21/ asz przeczywko te-
mv wrok /22/ywdzyen nykth
nyeodmo/23/wy Tedy kthemv
szandzą /24/ albo panstwo
nycz nyema/25/ya podlug
prawą etc /26/ DAley gdy
masz /27/ bydlil szwoya
/28/ zona poczeszna wmal-
zen/29/stwe a then masz
spal by

sznyewyastą gyna bez ma-
lzenstwa

OrtOssol

całkowicie

-----40d
 tho gest szescz y /26/ trzy-
 dzesczy szelagow sprawa pr-
 avego /27/ Daley /28/ pyta-
 lysczye n/29/asz oprawo thy
 /30/my Slowy Stare radzcie
 /31/ kthorzy przed namy ge
 /32/den rok byly Owynyly
 /33/ przed prawem gednego
 /34/ czlowyeka naszego mye
 /1/szczanya a gedna rzecz k-
 to/2/rasz przed pelna rada
 /3/ wysznal ysz gdy on byl
 /4/ krolewskym vrsadnyky/5/
 em Tedy on vczynyl kro/6/
lowy trzy puszky-----

Przed p.e. 2.

Ort0ssol 35, 3, w. 25-34 -
 - Ortlluc 37 35, 4, w. 1-6 -

-----3b
/12/ Pytalysczye nasz Gdy
/13/by kthory rzekl przed
dz/14/yedzyczkym O Raczcz-
ach /17/ Pytalyszczye nasz
Gdy/18/by raczcza albo gy-
ny m/19/yesczanyn czo by
gy przis/20/wano w rada
tagemną /22/ Daley stary
raczcze /23/ czo przed na-
my geden /24/ rok Raczczy
byly owy/25/nyly przed pra-
wem /27/ Daley pytalysczye
nasz /28/ Szyano wszyatho
na /29/ gedney łącze a o-
tho o/30/wynyono gednego

Ort0ssol 12,4,w.12-30

Fred (J.)

coram iudice

Przed p.r.e.j.

-----44d
 ale chce ly krol kxan/5/
 za albo pan tego czlow/6/y-
 eka waszego myesczany/7/na
 ocz owynycz przed pra/8/wem
 Ten czlowyek ma /9/ gy od-
 powadacz a ony /10/ moga
 sznyego bracz czo /11/ gym
 prawo szkaze podl/12/ug pr-
 awa awyaczey /13/ thesz
 nys ysz myloszcz mo/14/ze
 bycz vczynyona y besz /15/
 panow a tho gest sprawego
 prawa etc

Ort0ssol 37,2,w.4-15

80 tunc 40

coram feodali iudicis

-----53a
/4/ Geden Rzecznik nasze/5/
go myasta przyganyl /6/ g-
ednemv naszymv pos/7/poln-
emv poszlowy Nye /8/ gest-
hesz tako dobry yako /9/
my Bo nam daya boze /10/
czyalo ~~na~~ wam nyeda/11/ya
A wy tesz nyczyya /12/ rz-
ecz przed szyemskym /13/
prawem mozczye mo/14/wycz
yako my mozem /15/ Tego
szye nayn spolnye /16/ za-
luya pospolny posz/17/lo-
wy Tho wysznal ten /18/
rzecznik Czo kaszdemv
pospolnemv poszlowy za
tho ma pokupycz spra

Przed p.r.c. J.

Przed p.r.c. 1.

-----42d
/29/ NA to my przysza/30/
sznyczy Smaydb/31/urku mo-
womy /32/ prawo 0 krzywo
przy/33/szastwo maya czlo-
we/34/ka owynycz przed pr-
a/35/wem za przyly szye on
/1/ Tego tedy tego moze pr-
a/2/wo bycz nakrzyzv a wy-
sz/3/nalyszyą bezs czczy y
besz /4/ prawa zostal pod-
lug prawa /5/ Pytalyszczye
tesz /6/ nasz czosz zapra
/7/wo tego czo byerze /8/
lypha-----

Ort0ssol 36,2,w.29-35 -
36,3,w.1-8

Ortline 39

-----43a
Na to my Sm/9/aydburku prz-
yszasznyczy /10/ prawo mow-
ymy ktho /11/ wyadomye bye-
rze ly/12/phą tego mo-
ga przed /13/ prawem obwyn-
ycz za/14/przyly szyą on
tedy tego /15/ moze praw
bycz na krzi/16/zv a wysz-
nalyszye tedy /17/ on tho
ma myastu poku/18/pycz sze-
szcz y trzydzesczy /19/ sze-
lagow wyny Tako /20/ czas-
to yako on tho vczy/21/nyl
a ma tą lyphą wroczycz
od kogo ya wszyal

OrtOssol 36,3,w.8-21

Orthuc 39

Przed p.o.c. J.

in indices

F r z e d - coram

Requisivistis ulterius ponentes, quomodo pre-
locutor affassus est, przyganyl, preconi in
platea dicens, quod non esset tam boni, ut
ipse, quia sibi sacramentum comunicaretur et
ipsis non, nec eciam presumerent nullius pro-
bi hominis verbum loqui coram feodali iudicio
przed zyemskym prawem

OrtRp 23, 2

coram iudicio

-----65d
Ta/15/mo ysthe przed praw-
em /16/ gdzie gest oszalow-
an Sa/17/dą zagoraczą yle
wga/18/yonem sandze anyet-
rze/19/bą go gyndze szuka-
cz al/20/bo podlug prawa
may /21/ Dzyedzyczny wo/22/
yth nyemoze ny/23/zadney
wyny /24/ zyszkącz albo
wzancz pro/25/cz gayonego
Sandv alle /26/ podda ly
szye ocz ktho /27/ a wysz-
naly ge

ten ma to dzyerzecz peln-
ycz y gystzycz podlug
prawa

OrtOssol 46,4,w.14-27

OrtMas 56

Fixed per.c.

kszanu thy mo/9/zę woyth
 zaręczycz aby /10/ prawu
 stały przed szwym /11/ Sa-
 ndzą albo przed praw/12/em
 alle bandzely kthory /13/
 czvdzy czlowyek wgora/14/
 czey rzeczy wktorem szlem
 /15/ vczynku wffaczon then
 /16/ muszy przed naszym Sa
 /17/ndzą vnasz y prawem
 /18/ mvszy bycz praw may
 /19/ Woyth nyem/20/oze v-
 pewnicz /21/ nykogo ktho
 zaluge na/22/ kogo gynego
 gymyenyem

Fixed for c. L.

 OrtOssol 47,1,w.8-21

OrtOssol

in iudicio

-----66a

vchą tho /5/ nyegest och-
romyeny a/6/ny moze thym
szwyath/7/czycz nyžadney
czyaszky/8/ey rany ale gdy
komv /9/ cząly vczątho cz-
lonek sz /10/ palczą albo
czale vcho al/11/bo nosz
vsta nogą oko /12/ albo
mądze Tho zowye/13/my ch-
romotha podług /14/ prawa
maydborszkye /15/ Zaluge
gosc/na gosczyą /17/ Szcz-
udzey zemye przed /18/
prawem gdze szye tą /19/
rzecz dzyala albo stalla
zagoracza

OrtOssol 47,2,w.4-19

Orthmas

Fried. J. J.

/19/ Zaluge gosc na /20/
 goscza szdczdzey zyemye
 /21/ przed prawem /24/ Ma-
 ly wasz kxaza albo /25/ p-
 an naszwego myescza/26/ny-
 na szaloba czo szlusz/27/
 cha kwaszchemv prawu De
 capitali alias /29/ Ozada-
 thkv pecunia vel forisa-
 cione ut quis /31/ Ktho
 da na thargowla /1/ albo
 na ktora koly kupa /2/
 bozy pyenadz szlowye za/3/
 dathek albo kto gy wyesz-
 mye

Breed p.c. 2.

comu iudicio

-----88c

Bo /5/ ta pany ma zaplacz-
 ycz /6/ ydzerszecz czo mv
 wyszna/7/la y szlubyła pr-
zed pra/8/wem y gayonem S-
 an/9/dem podlug prawa pra-
 we /10/ PJtalysczye tesz
 /11/ nasz o prawo /12/ thy-
 my szlowy Jan /13/ Szelgen
 Geden goszcz szw/14/ym rze-
 cznykyem Rzekgl /15/ Panye
 woycze Raczczye /16/ panye
 annye przyszu/17/chacz y
 rzekl y Jan Szel/18/gen dal
 pyenadze szcho/19/wacz

Janed for.c.f.

OrtOssol 57,1,w.4-18
 OrtRuc 71

Przed por. c. y.

coram iudicio

-----94b
czo gest /1/ Sprawa prawe-
go may /2/ Czlowyek moze
sz/3/we dziedzyczstwo /4/
y gymyeny do/5/brze dobyt-
he przed pra/6/wem oddacz
gelye per/7/sonam chce po-
gednym /8/ drugemv albo na-
kosc/9/yol albo gde chce
w /10/ testamencie yako ch-
cze /11/ atho gest sprawa
pra /12/ PRzyszedl geden
/13/ czlowyek pr/14/zed ga-
yny sand /15/ y wszdal dru-
gyemv /16/ czlowyekowy
szwe dziedzyczstwo

OrtOssol 59, 2, w. 33 -

ortNuc 76

59, 3, w. 1-16

-----114d

dzyeczą... moze szwe gyda-
cze gymyeny oddacz

procz szw/30/ych opyekał-
nykow /31/ ale przymarle
dzye/1/czyczatwo y stoya-
cze gy/2/myeny ma dacz
spr/3/zyszwolelym szwyh
/4/ przyrodzonych ytesz /5/
mogą tho dzyeczą pr/6/zy-
czysznicz od powye/7/dacz
oczkołye bancz /8/ przed
prawem jako /9/ gest prawo
sprawa prave /10/ MOgaly
dzyeczą /11/ prawem przy
/12/czysznicz aby dzyedzy-
cz/13/stwo

szłowe oczczyszna przedal

OrtOssol ~~67,3,w.29-31~~

OrtHuc 90 67,4,w.1-13

Przed pr. c. 11.

-----124c

A wysznaly ktho ten vczy-
nek

nanye szamoszy/11/odm do-
szwyathycz przed /12/

prawem tego maya ta/13/

kyesz szczacz szlowye osz-
an/14/dzycz Ale bandze

ktho o /15/ taką rzecz

prosto ozalow/16/ąn prze-

sz wolanyą to gest /17/

przed szwyeczkm szandem

/18/ ten tego odyecz szam

swą /19/ raga a raczcze

nycz tego /20/ nyemaya

szandzycz po/21/dług pra-
wego prawa

OrtOssol 71,3,w.10-21

ortMac 96

Przed pr. e. s.

coram iudicio

-----130c

o dzyerszał ly ten yvsze
tho czo mv zastawiono gdy
mymo prawo czekał

/5/ A on przedawa ge albo

/6/ chce przedacz y spr-

awa /7/ gemv dacz chczą

wnye /8/ wyszanye a drugi

czo /9/ zastawyl szlowye

ny/10/echoze przyszwołycz

czo /11/ thv myedzy gymy

gest zaprawo /12/ Zastawy

/13/ly komv kthore/14/ko-

ly zastawyo/15/ne przed

prawem gy/16/myenyne

ten ma tego gymyenyne pra-
wą obroną ymayą gy spraw-
nye wyaszacz

OrtOssol 74,1,w.5-16

OrtMac 99

Fred p.c.s.

-----132c
/10/ Gdy czlowyck /11/
czyrpyal rok /12/ y dzen
y daleko wya/13/czey Az
wodą zrynny /14/ czyeklą
przesz gego dom /15/ a
naprzeczyw temv ny/16/gdy
przed prawem mo/17/wyl az
y vmarl poge/18/go szmye-
rczy szynowye /19/ gego
tego wyaczey czyr/20/pye-
cz nyechczą Any /21/ prz-
epuszczycz rzekacz

A gemv tho nasz oczczecz
przyyaczyelszkye przepus-
czal ale my nyechczemy
wyaczey any daley przepu-
szczacz

OrtOssol 74,4,w.10-21

ortRuci 100

Przed
p.c. 1.

-----133a

/2/ ATho czyrpyal rok /3/
y dzyen az strzechy /4/
albo szryunny wo/5/dą czy-
eklą przed przesz /6/ ge-
go dwor albo dom /7/ prz-
esz prawey odmowy /8/ sz-
lowye ysz przeczyw /9/
temv wczasz przed pra/10/
wem nyeodmowyl /11/ albo
zabronyl ten mv/12/szy
tesz tho daley czyr/13/
pyecz

nyszly by myal lysth albo
sprawa ktore szwyadeczst-
wo yszby daley tego nye-
myal czyrpyecz podlug
prawa

OrtOssol 75,1,w.2-13

OrtThac 101

Przed p.c.s.

coram iudicio

-----1508

a then tho komv go poda-
no puszczil by gy nagego
szlub

/25/ bandcz na ktory cza-
sz /26/ albo na dlugy
dzyen /27/ aza mv powoly
szap/28/laczy naszmowyony
/29/ dzen a przy gy gyny
/30/ czo mv dluzen ysz
on /1/ wolno chodzi moze-
ly /2/ gy tesz gabacz o-
szwoy /3/ dlug y dobycz
przed pra/4/wem

czyly moze on czo mv za-
raka podan stego wyacz
ysz ten gest mowy zaklad
wmem dludze tako dlugo
asz my gy zaplaczy

~~OrtOssol 82,1,w.25-30~~
82,2,w.1-4

OrtRuc 111

Freed m.c. 5.

-----150d

Pvsczyly kto od szyebye
wolno swego dlusznyka

czo mv zaprawa /15/ raka
podan na gego /16/ szlub
tego moze gyny /17/ czlo-
wyek przed pra/18/wem o-
zalowacz a /19/ podadza-
ly mv go sp/20/rawa zara-
ką tedy go /21/ moze wy-
yacz stego /22/ on czo
mv gy pyrwey /23/ podano
zaraka

gdysz gy naszlub wolno
wypvsczył stego dzyersze-
nyą albo obrony szye
czczyą podlug prava

OrtOssol 82,2,w.14-23

OrtOssol 111

Hand for c. 8

-----152a
Gedny są bezsprawny... a-
nyemoga czlowykev pomocz
przyszyagacz

Ja/12/ko są lazebnyczy
lotro/13/wye szlowye kos-
tarze /14/ pyanycze czo w-
karczm/15/ach czasto bywa-
yą wy/16/legancy albo czy
czo ge /17/ o roszboy o
zlodzyeyst/18/wo przed pr-
awem prz/19/ewyczaszono a
tho ka/20/koly przegednaly
albo /21/ o gyne takye czy
to mo/22/ga swe gymyenyne
/23/ dobrze dacz albo prze
/24/dacz
komv chcza

Ort0ssol 82,4,w.11-24

ort + Mac. 111

Przed pr. c. 17.

-----154a
Kako maya wszdy oczczowego
dlugv na syrocze czo nyemo-
ze myecz opyekaldnyka a ny-
emaly tą syrota od powy-
dzecz

dolath /28/ a kako wyele ma
/29/ myecz lath Slowye /30/
asz by myala ta syro/1/ta
lata podlug prawa /2/ albo
czo gest zaprawo /3/ SJro-
ty czo nyemo/4/ga myecz o-
pye/5/kaldnyką tych /6/ ny-
emoga przyczyszna/7/cz aby
opowyedaly p/8/rzed prawem
a lysz gym /9/ bandze dwa-
nasczye la/10/th podlug
prawą

OrtOssol ~~83,3,w.27-30~~

83,4,w.1-10

OrtOssol 113

Handwritten note:
Fred per. s.

-----+154d

a tako tho szyroczyne Gy-
myenyne mvssy stacz wsza-
powyedzy asz do gych lath
atedy

mv/4/szą przed prawem od
po/5/wyedacz za oczcow
dlu/6/g y zayne rzeczy
czo kto /7/ nanye zaluge
ale nye /8/ mayaly szczego
thy sy/9/rothy zywy bycz
Tedy /10/ woyth moze od
pvsczicz /11/ aby thym
dzyeczom ste/12/go gymye-
nya acz zapo/13/wyedano
dobre pozy/14/wyenyne dano
podlug

OrtOssol 84,1,w.3-14

OrtRuc 113

Handwritten signature:
Fred J. C. J.

coram iudice

Freud p.c.s.

-----157c
 /9/ TEgo vmarlego /10/
 czlowyeka dzye/11/czy czo
 ge myal /12/ zapyrszwszą
 zona ma/13/ya dacz wyano
 swey /14/ maczosche czo
 gey gych /15/ oczczecz o-
 ddal przed pra/16/wem y
 themv dzyecza/17/czv row-
 ny dzal oczczysz/18/ny
 czo ge myal gych /19/ o-
 czecz szgych maczochą /20/
 przeto ysz ony byly

szoba az doszmyerczy w
 malzenstwe any zadnym
 prawem roszwyedzeny pod-
 lug prawa

OrtOssol 85,1,w.9-20

OrtOssol 115

-----157d

przeto ysz ony byly

sz/21/oba az doszmyerczy
w /22/ malzenstwe any zad
/23/nym prawem roszwye/24/
dzeny podlug prawa /25/
DAley pytaly/26/scze nasz
o pr/27/awo o tasz rzecz
tako /28/ nyegest obyczay
aby /29/ wyano przed pra-
wem /30/ dawano ale tako
gdze /31/ szye maya poya-
cz tedy /1/ gey yawno
przed gey /2/ przyyacze-
lem

y przed dobrymy ludzmy
wyano daye

OrtOssol 85,1,w.20-31 -

OrtOssol 145

~~85,2,w.1-2~~

coram iudicio

Przed pr. i. s.

S. Reed p. c. J.

-----158a
gdze szye maya poyacz te-
dy gey yawno przed gey
przyyaczelem
y przed /3/ dobrymy ludz-
my wy/4/ano daye wymyenia
/5/yvcz czo ona ma myecz
/6/ pogeego szmyerczy gdy
/7/by on pyrwey vmarl /8/
y tho vnasz dzyerzą /9/
zawyano y dawaya /10/ a
przetho ysz to wya/11/no
nyedano przed pra/12/wem
ale dano podlug /13/ na-
szego przypyszane/14/go
obyczaya
a ludzye czo przytem byly
drvdzy vmarly adrudzy ye-
scze zywy są

OrtOssol 85,2,w.2-14

OrtOssol 115

-----165b
/2/ BAndzely kom/3/v gego
gymy/4/enye sprawa albo
przed /5/ prawem zapowye-
dano /6/ a zbyeszy tego
nyetrze/7/bą pozywacz ale
ten czo /8/ ge zapowyedza-
l Ma szą /9/ przypowyeda
cz ydacz ge/10/go wolacz
wtrzech gyn/11/szych ga-
yonych szandze/12/ch a
nyeprzydzely ten /13/ dlu-
sznyk

tedy woyth ma themv czo
zapowyedzal wtho gymyeny
wyązanye dacz podlug pra-
va

Ort0ssol 88,1,w.2-13

ort0ssol 119

Przed p.c. 1.

le tunc suo superiori
indice

-----172d

przepadły też o to wo-
yć czo Jsz tedyśz nyedo-
konal prawa y then rzecz-
nyk czo przepadł

czo wzał py/6/enadze atey
rzeczy nye /7/ dofoldrowal
wthem ten /8/ mordarz ge-
st proszen kro/9/lewszka
proszbą ykaza/10/nym kro-
lewskym /11/ BAndzely
przysza/12/szny wo-
yć /13/ szwego pana wy/14/
nowan przed prawem /15/
Jsz to tą rzecz chczac
nye /16/ do szadzyl slow-
ye nyedo/17/konal

znaly to przed prawem Te-
dy on gest vczynyl na prz-
eczywko szwey przyszadze

OrtOssol 90,4,w.5-17

Przed p.m.c. 1,

-----15a

/27/ Gdy przyszasznyczy
/28/ za swe albo zapsz/29/
spolne pyenyadzye /30/ po-
szla po prawo /1/ Syroth-
ny czlowyecz cz/2/yaszko v-
ranyon tego fol/3/drowal
woyth przez swe/4/go rze-
cznyka prze gego /5/ szyro-
czstwo wydzacz gy /9/ Ban-
dzely przyszaszny /10/ woy-
th od swego pana /11/ wyn-
owan przed prawem /13/ Da-
ley o thym rzeczny/14/kv
mowimy prawo g/15/dysz on
tho vyznal przed

Przed p.r.c.y.

OrtOssol 20,4,w.27-30 -

21,1,w.1-15

-----173a
Bandzely przyszaszny woynth
od szwego pana wynowan
przed prawem Js z to tą
rzecz chczacz nye do sza-
dzyl slowye nyedokonal
znaly tho przed /18/ pra-
wem Tedy on gest /19/ vcz-
ynyl na przeczywko /20/
szwey przyszadze y przecz
/21/yw swemv prawu y stra
/22/czyl swe prawo a nye
/23/ moze wyaczey woynthem
/24/ bycz szlowye naprawye
/25/ szyedzecz a ma Swemv
/26/ panv pokupycz wyna
/27/ a tho gest sprawa pra
/28/wego maydborszkyego

Handwritten signature:
Fred J. J.

OrtOssol 90,4,w.17-28

OrtMac 124

-----175c
/6/ Wnaszchem /7/ myes-
czye /8/ geden przypowyed-
dal /9/ szyć kv polv mv-
rowy /10/ swego sąszyada
a gd/11/ysz s ta stala o-
ba Sam/12/pyerzą przed
prawem /13/ Rzekl powod
tego mrv /14/ gest polo-
wycza mego /15/ atho ch-
czą dokazacz te/16/dy rz-
ekl Sampyerz ka/17/ko on
tho moze albo /18/ chce
dokazacz
tedy on rzekl powod Jsz
tho chce dokazacz przy-
szaszny my ludzmy

Przed p.w.c. J.

OrtOssol 91,4,w.6-18

OrtOssol 126

-----177c
/8/ Pytalyscze tesz /9/
nasz oprawo /10/ Gdy czlo-
wyek zdo/11/wyerzenią sz-
wym dze/12/czam y zenye
wybye/13/rze zdobrey wo-
ley op/14/yekaldnyka kto-
rego /15/ swego przyrodz-
onego /16/ przyyaczela a-
lbo obcze/17/go sztego
przyszwoleńm /18/ y to
zapyssa przed pra/19/wem
powynyen ly ten /20/ opy-
ekaldnyk sprawycz /21/
dlugy tych dzyeczy
ytey panyey a maly albo
mozely szobye wzancz zy-
szk' albo vrobek za szwoy
trud

OrtOssol 92,3,w.8-21

01/11/12

Fixed p.c. y

OrtOssol

-----179b
maly powod czyagnacz slo-
wye poydcz albo gechacz

do zachodcze a tho /1/ do
tego drugyego a kako /2/
wyele tych zachodzcz ma
/3/bycz a kako daleko a
ma/4/ly tesz powod tam
gycz /5/ do zachodcze
gdze nye/6/myeczszkye pr-
awo czy/7/ly od powyedacz
ma /8/ to postawycz szwe-
go /9/ zachodczą przed
prawem /10/ gdzie szyą
konya yan/11/tho

awkthorem czassye ma gy
postawycz szlowye kako
dlugy rok kthemv moze myecz

OrtOssol 93,1,w.31 -

OrtShac 128

93,2,w.1-11

Przed pow. 179b

-----184a

Ten Ma na pyrwey doszwyathczycz nayn

Jsze gest ge/3/go zaczwyerdzony czlow/4/yek potem ma nayn do/5/szwyathczycz ysz on tho /6/ vczynyl ocz tho gego za/7/czwyerdzono a gynako /8/ nyemayę go ossandzicz /9/ szlowye szkaczacz wyno/10/wathego wyawszy /11/ gdy by szye szam. przed /12/ prawem wyznal Nye /13/ dokonaly powod szwym /14/ szwyadecztwem

nayn albo nyechczely dofoldrowacz podlug prawa gego Tedy mvszy wyny y wetty pokvpycz podlug prawa

-----
OrtOssol 95,1,w.2-14

Sreed pr.c.v.

180

-----186a
/7/ Był ly by ten v /8/
wasz wten czas /9/ gdy
gey wyan/10/owal aby wya-
now/11/ano procz gayone-
go /12/ sandv tedy ona ma
na/13/przod wszancz tha
osm/14/dzyeszanth grzy-
wyen /15/ gdy szyą gych
ona nye /16/ puszczyla al-
bo nyeod/17/rzekla przed
prawem /18/ y ktemv tesz
ma myecz

czy gey masz od dal przed
prawem albo przed gayonym
sandem y zapyssal podlug
prawa

Ort0ssol 95,4,w.7-18

Ort0nac 131

Przed pr. c. j.

-----186b

ktemv tesz ma myecz

/19/ czo gey masz od dal
p/20/rzed prawem albo prz
/21/ed gayonym sandem /22/
y zapyssal podlug prava
/23/ Wpomynaly/24/sczye
nasz o /25/ ortel o konyv
zapow/26/yadanyv czosz my
w/27/am pyssaly tho znamy
/28/ Wy mowycze ysz nye
/29/ mozczye myecz szwya
/30/deczstwa pospolnego
/1/ Posla Ale ten czlowy-
ek

pod kymyesczye zapowycz-
ely ten koin chce sam
szwyathczycz

OrtOssol 95,4,w.19-30 -

96,1,w.1

Printed for the Dept.

Sprzed gr.c. Turko.

-----195a
pytam prawa g/9/dysz bar-
bara wkvpye/10/nyv tego
domv wspomv/11/anyą tako
ysz pogeego /12/ szmyerczy
myala myecz /13/ ten dom
a dorotha w/14/yedzala
ysz ya wszda/15/wanyv y
przyyaczv /16/ tego domv
przed praw/17/em zamylcz-
ano a ona /18/ tho czyr-
pyala szlowye /19/ prze-
czyw temv nyemo/20/wyla
azaly yvsz nye gesth bly-
szhą barbara tego domv
myecz y ostacz szye wnyem
albo czo gest prawo

OrtOssol 99,2,w.8-20

ture p

-----200c
azalym yvsz ya nyeblyszy
swoy zywoth y czescz og-
nacz sam swa ranką odcyz
y praw bycz albo czo gest
prawo o tho

/12/ przeczyw temv rzekl
po/13/wod Gdyszem yą gy
/14/ przywyodl przed pra-
wo /15/ szycztwą y wola-
lem /16/ nayn Jako na me-
go /17/ mordarzą a zaly
on y/18/vsz tego moze
przed pra/19/wem odbycz
szam swa /20/ ranką albo
czo o tho /21/ gest za-
prawo podlug

OrtOssol 101,3,w.12-21

OrtOssol 138

Przed p.c.i.i.

-----205d
GEden czlowyiek wnaszym
myescze nawadzon pamv
krzywye tako asz szye pan
nayn rozgnyewal

y kazal gy yancz /20/ Ten
czlowyiek wolal /21/ szye
na prawo ktore /22/koly
by pan chczal czo /23/ ma
wszwey zemy ysz /24/ szye
chcze gemv przed /25/ pra-
wem sprawycz to /26/ wszy-
czko mv nyepo/27/moglo a-
le nathym /28/ zostawyon
daly dwa /29/ tysszanczą
grzywyen

Tedy moze wynycz stego
yanczstwa

Ort0ssol 103,3,w.19-29

Mac

coran luis

Fred pr.c.s.

Przed m. c. J.

omni ubi

-----26d

A wszda/29/ly gey tesz czo
swego yle /30/ stoyaczego
gymyenia /31/ przed gayon-
ym Sządem /32/ tho tesz pr-
zydze y³³ tesz to wszythko
ma szo/34/bye wszancz czo
gey przy/35/marlo od gey
rodzyny /1/ A ku gynemv gy-
mye/2/nyv swego maza obro-
ną /3/ nyema Sprawa prawe-
go /4/ Gdy by geden /5/ cz-
lowyek sta/6/ra dawna przy-
szedl w /7/ naszą zemyą

a nayn by poszla rzecz by
byl wyleganyecz-----

OrtOssol 29,3,w.28-35 -

Orthac 27 29,4,w.1-7

-----46c
/7/ daley chczały opawczy
/8/ myesczanye o myescz/9/
ka rzecz szysskacz czosz
szą /10/ szwyathczyly wgay-
nem /11/ szandze albo czo
szye dzya/12/lo przed gayo-
nym szą/13/dem przysząszn-
ym swy/14/adeczthwem Tedy
przy/15/sząsznyczy maya sz-
wy/16/athczycz podwoythow
/17/szka pyeczającą a to gdy
/18/ nyestoyą szamy przed
/19/ gayonym szandem szw/20/
yathczycz oczywyscze a /21/
tho gest Sprawa prawego

Ort0ssol 38,1,w.7-21

Art Mac 41

Coram ipse in iudicio
brevito
Fred pr. c. y.

In Medicum vestrum

-----46c
 /7/ daley chczały opawczy
 /8/ myesczanye o myescz/9/
 ka rzecz szysskacz czosz
 szą /10/ szwyathczyly wgay-
 nem /11/ szandze albo czo
 szye dzya/12/lo przed gayo-
 nym szą/13/dem przyszaszn-
 ym swy/14/adeczthwem Tedy
 przy/15/szasznyczy maya sz-
 wy/16/athczyz podwoythow
 /17/szka pyeczaczą a to gdy
 /18/ nyestoyą szamy przed
 /19/ gayonym szandem szw/20/
 yathczyz oczywyscze a /21/
tho gest Sprawa prawego-----

Grand p.r.c. 5.

-----51c
Tego /17/ konyą y ya pyrwy-
ey /18/ zapowye dzal nysz-
ly /19/ on wgedney kopye
/20/ kthorą my byl wyno/21/
wath then vkogo ko/22/yn
byl ytegom szye /23/ zalo-
wal przed gaynym /24/ szan-
dem Tedy rzekl on /25/ czl-
owyek Jam pyrwszy /26/ nysz-
ly wy a tho szye /27/ spv-
szam na pospol/28/nego po-
szla Tedy rzekl /29/ woyth
yam gy pyr/30/wey zapowye-
dzal ny/31/szly wy

a to szye spvsczam kthemv
vkogo Tthen koyn byl

OrtOssol 40,2,w.16-31

ortOssol 45

Przed Jm.c. L.

na iudicio bruto

/1/ Gesth ly tho gymyeny
 /2/ starszey syestrze y
 gey /3/ maszowy wszdano al
 /4/bo wszdano przed gay/5/
 onym szadem a odzy/6/ersze-
 ly ge na tho rok /7/ y dzy-
 en besz nagabanya /8/ albo
 wpomynanya Te/9/dy the ta-
 kye dawanye /10/ ma mocz
 myecz a mlo/11/dszą syost-
 rą nye moze /12/ ktemv gym-
 yenyv przy/13/dcz any go
 myecz

ale nygestly starszey sz-
 yestrze dano albo wszdano
 zgey mazem przed gayonym
Sandem Tedy przydze

OrtOssol 44,4,w.1-13

OrtOssol 52

An indico basito
 Przed p.c. y.

in iudicio baxito

Przed p.r.c. 9.

-----61c

ale /14/ nyegestly starsz-
ey szye/15/strze dano al-
bo wszda/16/no zgey mązem
przed /17/ gayonym Sądem
Te/18/dy przydze mlodsza
Syo/19/stra wdal gymyenyą
/20/ gey odczyszny a tho
acz /21/ starsza szyostra
Smaszem /22/ oszagnala al-
bo dzyer/23/szala wmyescz-
kyem pra/24/wye Tho gymye-
nye /25/ rok y dzyen Jte-
sz acz /26/ Szyostra mlod-
sza myl/27/czala albo sz-
ya nyev/28/pomynala

to gey nye moze zawadzycz
kv gey prawu podlug prawa

OrtOssol 44,4,w.13-28

OrtMac 52

ca. 1800
medico
Dante

Erud. p. i. g.

- /21/ ato wysznanie wasal
- /22/ yawnie pyszmo sthy/
- 23/my szwyathky czo przy
- /24/ them byly Tedy nye
- /25/mocny zmarl Tedy /26/
- tego zmarlego przyya/27/
- czele rzekly Tzo dano/28/
- wanye y szwyassaje /29/
- nyestalo szye przed gay
- /30/nym Szaden jako gest
- /31/ prawo albo my mya/32/
- lo bycz Tedy rzekl ten
- /33/ zywy towarzysze Jan
- /1/ Szye sznym darowal y
- /2/ szawyaszal

OrtOssol 48,4, w. 21-33 -

orthue 60

~~49.1.w.1~~

coram iudicio Lavito

Freud p. c. 1.

-----71a
do /31/ szwey szmyerczy
Any od/32/dal nykomv prze-
d ga/33/yonym szandem tho
ma/34/ya wszacz y myecz
gego /1/ blyszy przyrodze-
ny pod/2/lug prawa prawego
ma /3/ Daley pytaly/4/sz-
czye nasz a /5/ pyszalyscze
geden ortel /6/ donasz Czo
gy wyrzekl /7/ gedem wasz
przyszasznyk /8/ thymy sl-
owy Gdysz o/9/pawczanom
sprawa da/10/no nadlusszy
y pewny /11/ dzen przyny-
escz vkazan/12/ye

OrtOssol 49,1,w.30-34 -
~~49,2,w.1-11~~

szwyedze/24/nym przyszasz-
 nycznym /25/ popyszacz y
 ortela tego /26/ szyą do-
 wyedacz w wy/27/szym pra-
 wye podlug /28/ prawą na-
 druge mo/29/wymy tako Rz-
 ekl han/30/usz naprzysza-
 sznyky /31/ by mv krzywdą
 vczy/32/nyly a gedney st-
 ronye /33/ wyaczey przyk-
 ladaly /34/ nyszly drugey
 o tha szlo/1/wa mogą mv
 wyną /2/ dacz przed szan-
 dem posz/3/naly szye tych
 szlow

Przed p.r.c.j.

-----87a
/20/ Pjtalysczye tesz /21/
nasz o prawo /22/ thymy
słowy Jan /23/ Szelgen an-
na stala prz/24/ed gaynym
szandem zgey /25/ rzeczny-
kyem y od powye/26/dzala
temv goszczowy /27/ tako
panye woycze o/28/wo sto-
gy pany anna /29/ y ya od-
nyey szłowem /30/ y wysz-
nawa ysz then /31/ masz
przynyosl pyena/32/dze
pod szwa pyeczaczą /33/ a
yako wyele gych bylo/1/
Tho wye

OrtOssol 56,2,w.20-33 -

56,3,w.1 - ortOmac 70

Przed pr. e. 27.

verum iudicio dicitur

/5/ Pytalyczye nasz opra/6/
 wo pany anna Stala /7/ prz-
ed Gayonym sandem /8/ szgey
 rzecznykyem /10/ Pytaly 0
 prawo Jan /11/ Segel geden
 gosc z swym /12/ rzecznykyem
 panye wo/13/ycze kasczye
 panyey anne /15/ Daley wa-
 sze py/16/tanye gest takye
 opra/17/wo albo gdzie y syne
 ra/18/ny maya bycz zwany
 /19/ albo Smyertelne /22/
 Daley gdy by kto vczy/23/
 nyl nagla rzecz nad /24/ Sy-
 rothą albo nad gosczem /25/
 De orbato alias syroth/26/
nem filio post obitum patris

J.
 p.

Prud

com indicio comit

Przed p.o.c. S.

-----87a

Tedy rzekl /29/ tego gos-
 czyą rzecznyk /30/ Panye
 woycze y wyer/31/ny przy-
 szasznyczy Tho /32/ wamy
 szwyathczą a /33/ wyrzekk-
 nycze my pra/34/wo Gdy ta
 pany wysz/1/nalą tho Slu-
 byenye /2/ przed gayonym
 szandem /3/ maly ona thy-
 ch pyena/4/dzye dacz czyly
 nyemą /5/ czyly czo gest
 prawo Na /6/ tha przeszcz-
 ona rzecz od/7/powyedany
 przyszasz/8/nyczy Skrakowa
 mowy/9/my ortel

OrtOssol 56,3,w.28-34 ---
 OrtHuc 21 56,4,w.1-9

-----88a
Tho szluby/10/nye czo t-
hą pany wysz/11/nalą przed
gayonym s/12/dem To mvszy
ony dzyer/13/szcz ten or-
tel layal they /14/ panyey
Rzecznyk Rzekl /15/ ysz ya
chczą lepsy ortel /16/ wy-
rzcch albo naydz y pr/17/
zyszedl takim ortelem /18/
wlawyczą y rzekl taky /19/
ortel Gdysz ta pany w/20/
gey sznathkv y wlak/21/ny-
enyv y nyeroapam/22/yatal-
ye tho rzekla

Przed p.r.c. y.

in indicio

-----98d
/1/ ysz gey tho dzyedzyczs-
two /2/ przed gayonym szan-
dem /3/ wszdano tako ona z-
lomy /4/ they drugey pany-
ey w/5/wyżazanye przetho y-
sz /6/ ona wczasz ge odwol-
ala /7/ y przeczyw themv
mo/8/wyla podlug prawe/9/
go prawa maydborsz /10/ WA-
sche pyta/11/nye o prawo
/12/ gesth takye Ge/13/dna
pany myalą dzye/14/dżyczst-
wo y nyewyescze /15/ rze-
czy y vmarla y zоста/16/wy-
la poszobyge gedne/17/go
szyna

Fred m.c. 5.

OrtOssol 61,3,w.1-17 *Orthos 79*

-----104a

mogl ly by gey tako masz
dacz... yako wthem lyscze
stogy

gdy to gymye/20/nye pothy-
ch dzeczech spra/21/wnye
nanya wmrzecz /22/ myalo
czyly czo gest spra/23/wa
przeczyw temv rze/24/kl
geden czlowyck prze/25/
czyw temv czo wyban /26/
wybran dzyeczom ytey /27/
panyey wopyekald/28/nyka
Gdysz ten vmar/29/ly czlo-
wyek sdrow stal /30/ przed
gayonym sandem

y dopytal szye pyrwey or-
tela mozely szwe zarobyone
gymyenyne dacz komv ohcze

OrtOssol 63,3,w.19-30

ortOssol 83

Fred J. J.

coram iudicio lauto

-----104b

Gdysz ten vmarly czlowyck
sdrow stal przed gayonym
sandem

/31/ y dopytal szye pyr-
wey /32/ ortela mozely
szwe za/33/robzone gymye-
nye dacz /1/ komv chce a
kako chce /2/ ytesz gemv
na tho ortel /3/ wyrzecz-
on agdy ten czlo/4/wyck
wymyenył tho /5/ dawanye
przed gayon/6/ym szandem
szwym dze/7/czom szwey
zenye y szwym /8/ przyro-
dzonym blyszym /9/ przyy-
aczelom

y przodkom

OrtQssol 63,3,w.31-33

OrtQssol 83

63,4,w.1-9

Przed p.r.c. l.

-----104c

agdy ten czlowyiek wymye-
nyl tho dawanye... szwym
przyrodzonym blyszym
przyyaczelom

y przodkom /10/ Slowye o-
zczzv y macze/11/rzy ged-
no ysz tedy nye /12/ bylo
polozony dzen sza/13/dowy
y yawno przed /14/ przy-
szasznyky tako wy/15/sz-
lowyono ysz to mya/16/no
wywolacz wpolo/17/szony
dzen sandowy przed /18/
gayonym sandem a gd/19/
ysz szam nyemoze bycz
kthemv tho poleczyl przed
szandem szwemv opyekald-
nykowy

OrtOssol 63,4,w.9-19

OrtRunc 83

Przed jor.c. 1.

-----104d

gdysz szam nyemoze bycz
/20/ kthemv tho poleczyl
/21/ przed szandem szwe-
mv /22/ opyekaldnykowy a-
by /23/ tho dal jako on
szam /24/ tedy wywolacz
y opo/25/wyedacz przed
wyszym /26/ wylozonym ga-
yonym /27/ szandem Jakosz
to vczy/28/nyl a ta pany
prze/29/czyw themv nycz
nye /30/ rzekla any wthem
go/31/raczem szandze Any

OrtOssol 63,4,w.20-31

Ort Mac 83°

Przed p.c. J.

-----104d

gdysz szam nyemoze bycz
/20/ kthemv tho poleczyl
/21/ przed szandem szws-
mv /22/ opyekaldnykowy a-
by /23/ tho dal yako on
szam /24/ tedy wywolacz
y opo/25/wyedacz przed
wyszym /26/ wylozonym ga-
yonym /27/ szandem Jakosz
to vczy/28/nyl a ta pany
prze/29/czyw themv nycz
nye /30/ rzekla any wthem
go/31/raczem szandze Any

Ort0ssol 63,4,w.20-31

ortmac' 83

tu praximo indico
Przed for.c.i.

coram iudicio

Przed p.r.c. J.

-----112c
/19/ Na kogo chcą do/20/
konacz krzywo/21/przyszą-
stwą tho /22/ muszą gemv -
o tho wy/23/na dacz przed
szandem /24/ opowyedzecz
gemv tho /25/ wczem przy-
szagl wy/26/sznaly on to
albo ma /27/ podnym doka-
zacz to /28/ gymyenyne 0
kthore /29/ wyedzacz przy-
szagl /30/ tako nayn do-
konano /31/ krzywoprzy-
sząstwą

J straczyl szwa czescz J
pravo a gesth zostal bez
prawą

OrtOssol 66,4,w.19-31

OrtAue 89

coram iudicio

Przed p.r.c.s.

-----124a

Agdy by gedna stroną (sz-
nych)
szlo/17/wye geden wysznal
szę /18/ tego przed szan-
dem vczy/19/nka albo prz-
ed szyedza/20/czą radą
szam szwamy /21/ vsthy
szwym rzecznyk/22/yem al-
bo czo gesth o /23/ tho
prawo podlug pra /24/ BA-
ndze ktho na/25/leszyon
wnye/26/malszenstewye /27/
szlowye ysz przestapy /28/
stadlo malzenszkye /29/
bandz masz bandz nye/30/
wyastą

a gdy nayn Strzega-----

OrtOssol 71,2,w.16-30

ortOssol 96

conu indici. seculari

-----124c

A wysznaly ktho ten vczy-
nek
nanye szamoszy/11/odm do-
szwyathycz przed /12/
prawem tego maya ta/13/
kyesz szczacz szlowye osz-
an/14/dzycz Ale bandze
ktho o /15/ taką rzecz
prosto ozalow/16/an prze-
sz wolanyą to gest /17/
przed szwyeczkm szandem
/18/ ten tego odyecz szam
swą /19/ rągą a raczcze
nycz tego /20/ nyemaya
szandzycz po/21/dług pra-
wego prawa

Przed p.r.c. J.

OrtOssol 71,3,w.10-21

ortMac 96

coram iudicio

-----125c
/3/ Kyedy maya /4/ gedze-
ne albo /5/ pyczye zapla-
czycz pod/6/lug prawą
Gyedzenye /7/ albo pycze
czso czlowye/8/k przed
szandem viszna /9/ tho ma
zaplaczycz zad/10/wye ny-
edzyely podlug /11/ prawa
maydborszkye /12/ Kyedy
krol al/13/bo dzyedzynn
/14/y pan albo gynszy pan
/15/ kogo przed szwymy lu
/16/dzmy y szgych dobrym
/17/ omyszlenym
y rada oszandzy ku szmye-
rczy .

Przed p.c.i.g.

OrtOssol 72,1,w.3-17

Mac

-----127b

/2/ Kyedy czlowy/3/ek po-
ddaly /4/ szye przed Bur
/5/grabyą albo przed san-
dem /6/ albo przed Racz-
czamy p/7/ód wysze prawo
oczko/8/ly bandz a thego
nye /9/ dzyerszy czo ten
o to czlo/10/wyiek prze-
padl albo czo /11/ o tho
maya czynycz po/12/dlug
prawa albo czo gest

OrtOssol 72,4,w.2-12

ortPlus 98

Przed j.m.c.s.

Commissarius

coram iudicio
banito

-----130a
/12/ Gdy czlowyiek /13/
zastawy ge/14/den dru-
gyemv rolą do/15/m albo
ktore kole gyne /16/ sto-
yacze gymyeny prz/17/ed
szandem a zapysze to /18/
gemv lysthem przysza/19/
sznyozyem podlug pyą/20/
czący ktory sznych ma
/21/ lepsą tey roley albo
/22/ domv obroną ten ly
czo /23/ ge gemv zastawyl
acz on zostal wthey y za-
pyszal albo zastawyono y-
zapyszano ten ly czo gye
zastawyl acz on zostal

Inter p. e. z.

OrtOssol 73,4,w.12-23

Art. 99

-----140d

przyszeli ten to dluznyk
czo mv Gego gymyeny zopow
wedzal y rzekl

Sly/3/szalem ysz ten me
gy/4/myeny zopowwedzal
/5/aya czynya wam wy/6/a-
domo jsz gescze gego /7/
dzen nyeprzyszeli za/8/p-
laczenya albo yszby /9/ch
mv myal zaplaczicz /10/
aya thv stoyacz przed /11/
gayonym szandem znam /12/
dlug gednemv czlow/13/ye-
kv a themv ya za/14/sta-
wyam

wgego dludze wszythko gy-
myeny moge

OrtOssol 78,2,w.2-14

OrtOssol 106

Fred M.C.S.

-----141d

A zaly moge zapowedydanye
yvsz ma mocz myecz

nyszly ma kto /23/ stego

moze od czyszczacz /24/

przeciwy rzekl ten czo

/25/ mv gymyeny przed

/26/ gaynym szandem zast

/27/awyono Gdysz ten czlo

/28/wyek przyszedl szdrow

/29/ przed gayony szand

gy /1/ szdobrego namysz-

lenya /2/ mnye dlug wysz-

nal ysz /3/ mnye napyrwey

wyno/4/wath nyszly ktho-

remv /5/ gynemv

czo gym wynowath

OrtOssol 78,3,w.22-29 -

OrtOssol 106 ~~78,4,w.1-5~~

*Freeed
for c. s.*

-----142c

Nyedopuszczyly ten dlusz-
nyk woytowy szwego gymye-
nyą rospuszczenie

/27/ gdy przyszedl przed

ga/28/yony szand Agynemv

/29/ przed gayonym szadem

/30/ szwe gymyenyne zasta-

vil /1/ za dlug a nyeopo-

wyiedz/2/ely wsządznych

ten czo /3/ mv tho gymye-

nye zasta/4/wyono a nydo-

szągl ge/5/go prawem pyr-

wey ny/6/szly przyszedl

dzen zapla/7/czenia tego

czo gymye/8/nye

wszem dludze zapowyedzal

tedy zapowyedanye ma mocz

myecz przed szya-----

OrtOssol 78,4,w.27-30 -

~~79,1,w.1-8~~

ortOssol 107

Przed p.r.c.s.

-----143a

przydzyely kto a lyczy
szye temv vmarlemv przy-
rodzony

tedy ma czlowyck /25/ wy-
myenycz blyzkosczy /26/ A
ma na to przyszancz /27/
szam ranką ysz mv gest /28/
wthem czlonkv atako /29/
blyzko przyrodzon ten /30/
vmarly Jako wymye/31/nyl
przed gaynym szá/1/dem a
tako moze szá/2/gnacz po-
gego gymye/3/nye a ma to
tesz vpe/4/wnycz

naszwem stoyaczem gymyenyv
aczby kthory przyrodzony
przyszedl wrok y wdzen

OrtOssol 79,1,w.24-31 -

OrtNac 105

~~79,2,w.1-4~~

Hand pr.e.s.

-----143c

Szyagnal ly kto po od vma-
rley rancze po gymyeny
ten ma tho vpewnycz

stoyą/17/czym gymyeny w
/18/ tem ze prawye a pr/19/
zydze ly ktory gyny /20/
po them myenyacz sz/21/ye
blyszym ten to ma /22/ v-
kazacz na krzyszv sz/23/am
szwą ranką Jsz /24/ temv
vmarlemv ta/25/ko blyzko
przyrodzon /26/ gesth jako
przed gayo/27/nym szadem
wymo/28/wyl tedy przysza-
szny/29/czy mayą naydz hy
/30/ wyrzecz

ktory sznych gesth blyszy
y temv maya dacz wyazanye

OrtOssol 79,2,w.16-30

OrtOssol 105

Freeed p.c. 5.

coram iudicio

-----144b
 nyewyasta szwym od gey
 dzeczającą odvmarly stoya-
 czym gymyenyem przyszwolemy
 gey przyrodzo/27/nych gdy-
 sz sznyą staly /28/ przed
 gaynym sandem /1/ mogly v-
 czynycz czso ch/2/czely
 ten ortel layal /3/ przy-
 szasznyk gedem pr/4/zyszą-
 sznyk szwym prz/5/yrodzo-
 nym przyyaczce/6/lem kogo
 thyka tarzecz /7/ kthorych
 thu gystne /8/ tesz oczny-
 wyczye stal /9/ y przy-
 szedl podlug pra/10/wą na-
 lawyczą y rzekl
ten ortel ya laya-----

Przed p.c. J.

Ort0ssol 79,3,w.26-28 -
 Ort0ssol 79,4,w.1-10

-----1460

/25/ Gdy by przysze/26/dl
czlowyek /27/ przed gayony
sand szwa /28/ zona a dal
by thv pr/29/zed gayonym
szandem /30/ szwey zenye
albo szwe/1/mv przyyaczy-
elowy /2/ albo czvdze Swe
sto/3/yacze gymyenyne albo
/4/ nyestoyacze pogego
/5/ szmyerczy dzeczynne
/6/ myecz asznym vczynicz
/7/ y nyechczacz nyechacz
/8/ czso by chczal

yako dzedzycz thym obycz-
agem a on wsdy thym gymy-
enym wladnal yako szyw

Ort0ssol 80,3,w.25-30 -

~~80,4,w.1-8~~

Ort Mac 108

Przed pr. c. d.

coram iudicio

-----147b

/1/ Stoyacze gymye/2/nye
czo czlowyck /3/ ge sam
zarobyl /4/ y gydacze mo-
ze przed /5/ gaynym szan-
dem za zy/6/vothą dacz
komv chce /7/ a przyro-
dzeny gego ny/8/emoga
przeciww themv /9/ ale
gdy by oddal stoy/10/acze
gymyenyne czo na/11/yn od-
vmarlo przeciww /12/ temv
moga bycz gego /13/ bly-
szchy przyrodzeny
acz othem wyedzely a wol-
noly gym bylo tamo przyd-
cz w rok y dzen

OrtOssol 81,1,w.1-13

ortMac 109

Free of p.c.i.

coram iudicio

-----153c

MOzely opyekaldnyk...twar-
de rzeczy przewlec

/28/ szlowye odloszycz Asz
do /1/ dzyeczynnych lath
S/2/lowye asz dorosczye /3/
czyly nyemoze albo /4/ czo
gest prawo podlu /5/ Opye-
kaldnyk /6/ moze ~~z~~ dobrze
o/7/pyekaldnyczst/8/wo sp-
uszczycz ale mv/9/szy acz
go na tho pr/10/zyczysznye
Sampye/11/rz przed gayonym
sa/12/dem przysacz tako
ysz /13/ on tego opyekald-
ny/14/czstwa
nykomv na przekora nyesp-
scza

OrtOssol ~~83, 2, w. 28~~

83, 3, w. 1-14

Art Mac 112

Przed p.r.o.s.

in iudicium basitum

Przed p.r.c. 3.

-----163b
 Stymy moze woith sand ga-
 ycz y sandzycz czo trzeba
 anyemaly /1/ albo nyemo-
 zely gych /2/ wyaczey my-
 ecz ato gest /3/ prawo
 podlug prawa /4/ PRzysze-
 dl ge/5/den czlowyck /6/
 szwa zoną przed /7/ gayo-
 nym]szadem]y w/3/szdał
 gey polowyczą /9/ szwego
 stoyaczego gy/10/myenya
 czo go szam /11/ dobył y
 zarobyl tako /12/ aby ona
 pogoego szmyerczy yako dz-
 yedzyczką vczynyla yako
 by chczała

OrtOssol 87,1,w.32

*v(OrtOssol 118: przed 87,2,w.1-12
gayny czo)*

Handwritten notes:
w. 147d
przed p.c.s.

-----147d
/24/ MOgaly od dz/25/ye-
szaczy grzy/26/wyen czo
poszyczayą /27/ nazakład
wzancz ged/28/na grzywna
czynszv /29/ albo platv
Acz bez za/30/cladv po-
zyczą gdy szye /1/ kto
wyszna przed gay/2/onym
szandem albo /3/ przed
szyedzaczą radą /4/ y za-
pyssano a maya /5/ ly to
sprawnye dacz /6/ tako
dlugo
nakaszdy dzen rok az gys-
czysna wroczą

OrtOssol ~~£1,1,w.24-30~~

OrtOssol 109

81,2,w.1-6

coram iudicio

-----148a

a maya ly to sprawnye dacz
tako dlugo

nakaszdy /7/ dzen rok az

gyszczysna /8/ wrocza nye-

lyczacz ro/9/cznych wyszcz-

yna albo /10/ czo gest pr-

awo podlug ~~XXXX~~ /11/ MOga

dobrze /12/ stoyacze gym

/13/yenye albo gy/14/ne

nyestoyacze wza/15/kladze

komv zastaw/16/ycz przed

gayonym /17/ Sandem zawy-

nyone /18/ zawymyenyone

py/19/enadze

szlowye zadwadzyescza lubo

za dzyesacz mnyey albo wy-

aczey grzywyen

Ort0ssol 81,2,w.6-19

ortnac 109

Przed p.r.c.s.

coram iudicio bruto

-----163d

masz tesz procz zony wsz-
yal pyenyadzy na dwe
grzywnye

/24/ czynszchv tegosz do-

mv /25/ popo gorzenyv za-

szyą /26/ ale nye przed

gayonym /27/ sandem atesz

gest ten /28/ masz dluzen

procz zasta/29/wyenia do-

mv y tesz /30/ tha gego

zona raczyła /31/ tesz o

drugye dlugy za /1/ Szwe-

go thego maza ten /2/ ma-

sz vmarl a gego zo/3/na

wyaszala szye

wwego polowyczą gymyenia

OrtOssol 87,2,w.24-31 -

Ort Duac 118

~~87,3,w.1-3~~

Hand pr. c. y.

comu indicio bruito

-----166b
/21/ Gdy kto komv /22/
drogą szasta/23/py zostra
bronya mye/24/ny szlowye
chcze nye/25/sprawnoscz v-
czynycz /26/ znaly to prz-
ed gayonym /27/ sandem ma
zatho czyr/28/pyecz albo
straczycz swą /29/ raka
zaprzyly szye on te/30/go
za to mvssy samo/1/Trzecz
przysancz

a bandzely zaracon kv pra-
wu na trzech blyszych San-
dzech Tedy poraczny maya
polowycza wyny y wethy

OrtOssol 88,2,w.21-30 -

OrtOssol 120

~~88,3,w.1~~

Przed m. c. J.

-----164a

ten masz vmarl *a gego zo-
na wyaszala szye

wgego /4/ polowyczą gymy-
enya /5/ stoyaczego jako
gey wsz/6/dal za zywotha
przed /7/ gayonym sandem
a w /8/ drugą polowyczą
wya/9/szalysze tego vmar-
lego /10/ maszą dzyeczy
Thyto /11/ dzyeczy chczą
aby tapan/12/ny wzythky
dlugy po/13/lowyczą pla-
czyła jako/14/sz ma thego
gyemyeny/15/a polowyczą

Ta panny mowy ysz nyzad-
nych dlugow chce placzycz
pomocz

OrtOssol 87,3,w.3-15

ortThac 118

Przed p.m.c. 1.

comu iudicio bariato

-----164c
Czokoly tą zona swego ma-
zają vmarlego dlugow raczy-
la y w ktorych szyą szną
ty o/27/na ma zaplaczycz
a /28/ moze rowno gynym
/29/ ludzom podeprzez
szą /30/ tego zaporaczo-
nego /31/ zaplaczenya na
gyne/32/go gymyenyv. czo
po /1/ nym zostalo a czo
then /2/ masz zostawyl
czynsz/3/hv tego domv
przed ga/4/yonym szandem
to tą /5/ zona czyrpyecz
mvssy /6/ na szwey czas-
czy prze/7/to
ysz on wthem byl wolen

OrtOssol 87,3,w.26-32

OrtRuc 111 87,4,w.1-7

Fred J. C. J.

*coram iudicibus
brutibus*

-----172b

pothem vmarl ten ranyony
czlowyek agdy rzecznyk
myal foldrowacz /17/ te-
go vmarlego czlowye/18/
ka wszyal pyenyadze od
/19/ strony y odstapyl
foldro/20/wanya Jakoz to
wyznal /21/ wyacztwye
przed woy/22/tem y prze
dedwyema /23/ przyszasz-
nykoma potem /24/ woyth
przed gaynym /25/ szande-
m dal mv o tho /26/ vyna
a on szya wysz/27/nal
ysz bral pyenadze
y rzekl ysze za rzeklem
szye wspowyedzy nygdy
rzecznikowacz nykomv

Fried. J. C. S.

OrtOssol 90,3,w.16-27

OrtMas 124

in iudicio breuiter

Przed p.r.c. 57,

-----173b

/29/ Daley o them rzecz
 /30/nykv mowimy pra/31/
 wo gdysz on tho /32/ wy-
 sznal przed gayonym /1/
 Sandem ysz on tą rzecz
 /2/ szwą wolya opuszczyl
 kv /3/ ktorey prawem prz-
 yszedl /4/ a pyenadze
 bral tedy ten /5/ rzecz-
 nyk gest wynowath /6/ a
 ma woythowy pokup/7/ycz
 wyną y straczyl pra/8/wo
 szlowye zostal bezsprawa
 anye moze wyaczey rzecz-
 nykem bycz Sprawa

OrtOssol 90,4,w.29-32 -

~~91,1,w.1-8~~

OrtOssol 124

-----15a

/27/ Gdy przyszaszniczy
/28/ za swe albo zaposz/29/
spolne pyenyadzye /30/ po-
szla po prawo /1/ Syroth-
ny czlowyecz cz/2/yaszko v-
ranyon tego fol/3/drowal
woyth przez swe/4/go rze-
cznyka prze gego /5/ szyro-
czstwo [wydzacz gy] /9/ Ban-
dzely przyszaszny /10/ woy-
th od swego pana /11/ wyn-
owan przed prawem /13/ Da-
ley o thym rzeczny/14/kv
mowimy prawo g/15/dysz on
tho vyznal przed✓

OrtOssol 20,4,w.27-30 -

21,1,w.1-15

✓(sc. yajonym rozdau)

Sreed pr.c.i.y.

coram u d. i. e. o. d. n. i. t. o.

-----185c
GEden czlowyck wyanowal
Swey zenye osmdzyesanth
grzywen

na /15/ szwym gydaczem
gymy/16/enyv oprocz sandv
po/17/tym then ysty czlo-
wyek /18/ dal swey zenye
przed /19/ gayonym sadem
polo/20/wyczą swego wsze-
go /21/ gymyenia nyeodwo
/22/layacz any wspomyl/23/
nayacz pyrwego da/24/wa-
nyą wyanaą Ten /25/ czlow-
yek vmarl Mo/26/zely ta
pany odzyer/27/zecz
swe pyrwe danye wyano y-
tesz ktemv polowyczą gy-
myenią czo gey pothem
Masz dal

OrtOssol 95,3,w.14-27

OrtOssol 131

Frank m. c. j.

Winnu indio bawito

-----186b

ktemv tesz ma myecz

/19/ czo gey masz od dal

p/20/rzed prawem albo prz

/21/ed gayonym sandem /22/

y zapyssal podlug prava

/23/ Wpomynaly/24/sczye

nasz o /25/ ortel o konyv

zapow/26/yadanyv czosz my

w/27/am pyssaly tho znamy

/28/ Wy mowycze ysz nye

/29/ mozeczye myecz szwya

/30/deczstwa pospolnego

/1/ Posla Ale ten czlowy-

ek

pod kymyesczye zapowyedz-

ely ten koyn chce sam

szwyathczycz

OrtOssol 95,4,w.19-30 -

OrtHacKa . ~~96,1,w.1~~

Szed p.c. y.

coram iudicio banito

-----187c
Tho wymowyenye nyema moczy
any szyą moze ostacz prze-
tho ysz ta pany wyele lath
zastawyla to gymyeny

/26/ w obronye gey maszą
/27/ Jtesz przetho yszye
tego /28/ nyema wzwem lys-
czye /29/ aby gey kyedy
gey masz /30/ zaszyą przed
gayonym /1/ Sandem spus-
czył albo /2/ wzdal [Ta pa-
ny mo/3/wy Gdysz moy masz
oczy/4/wysczye przed gayo-
nym /5/ sandem spuszczył a-
lbo w/6/zdal]

Interd. p. r. i. s.

Ort0ssol 96,2,w.26-30 -

~~96,3,w.1-6~~

Ort0ssol 132

coram iudicio lauto

-----187d

Ta pany mowy /7/ Gdysz
moy masz oczyw/8/ywsze
przed gayonym /9/ sandem
Bandz mym o/10/pyekaldny-
kyem mem /11/ v dawanyv
ywymo/12/wyenyv przyszwo-
lyl /13/ nycz przeczyw
themv /14/ mowyacz wthem
vm/15/ar1 przetho moye
daw/16/anye y wymowyenye
/17/ ma mocz y stacz pod-
lug /18/ spyewanya mego
lysta /19/ podlug prawa
na tho prosymy wasz nav-
zczycze nasz sprawa ayako
szye myecz ma tha rzecz
podlug prawego prawa

Przed p.r.c.s.

OrtOssol 96,3,w.6-19

ort Mac 132

-----188a

na tho /20/ prosymy wasz
navczcz/21/ye nasz sprawa
ayako /22/ szye myecz ma
thą rzecz /23/ podlug pr-
awego prawa /24/ Gdysz
ten czlowy/25/ek tho da-
wanye /26/ y wymowyenye
/27/ thako przed gaynym
sa/28/dem przyal Tedy tha
/29/ pany ma szye ostacz
pr/30/zyszswem gymyenyv
/31/ podlug gey zapyssv

Jako przed gaynym sadem
Sobye wymowyla podlug
prawa maydborszck

OrtOssol 96,3,19,31

OrtRuc 133

Przed pr. c. s.

coram iudicio

-----188b
tha pany ma szyć ostacz
przyszwem gymyenyv podług
gey zapyssv

Ja/32/ko przed gaynym sa-
dem /1/ Sobyę wymowyla po
/2/dług prawa maydborsz
/3/ GEden czlow/4/yeł st-
oyacz /5/ przed gayonym
sandem /6/ wzdal swey ze-
nye polo/7/wyczą wszego
szwego /8/ gymyenyja stoy-
aczego /9/ y nyestoyacze-
go czo w /10/ then czasz
myal y czo/11/by pothem
mogl mye/12/cz Thako aby
ona tho /13/ wzałą
y myałą dzyedzyczne po
gego szmyerczy

Przed p.r.c. J.

OrtOssol 96, 3, w. 31-32 -
~~96, 4, w. 1-13~~

Coram iudicio Crimib

-----188b
tha pany ma szyć ostacz
pryszwem gymyenyv podlug
gey zapyssv

Ja/32/ko przed gaynym sa-
dem /1/ Sobyę wymowyla po
/2/dlug prawa maydborszck
/3/ GEden czlow/4/yek st-
oyacz /5/ przed gayonym
sandem /6/ wzdal swey ze-
nye polo/7/wyczą wszego
szwego /8/ gymyenyä stoy-
aczego /9/ y nyestoyacze-
go czo w /10/ then czasz
myal y czo/11/by pothem
mogl mye/12/cz Thako aby
ona tho /13/ wzałą
y myałą dzyedzyczne po
gego szmyerczy-----

OrtOssol 96, 3, w. 31-32

96, 4, w. 1-13

OrtThae 133

Freud par. c. 1.

-----16c
gedna pany przysla /15/ sw-
ym mazem przed /16/ gayny
sand y wszala /17/ go szyo-
bye opyekalny/18/kyem y ws-
dala mv /21/ GEden czlowy-
ek sto/22/yacz przed gayn-
ym sa/23/ndem wszdal swey
ze/24/nye polowycza swego
/25/ gymyenia dobrowol /27/
Przydacz gedem czlo/28/wy-
ek przed prawo rz/29/ekl
Jam myal swogey /30/ zony
wszyczko gydacze /31/ gy-
myenye

Ort0ssol 21,4,w.14-31

S. Szulc p.c. D.

casus iudici. bawito

-----188d
pothem wszdano gemv geden
dom

przed gayon/26/ym sandem
czo gy kv/27/pyl a wzdano
gy ge/28/mv y gego ponym
dze/29/czom wolno myecz y
/30/ osyecz dziedzyczne
Ten /1/ Czlowyck vmarl a-
ge/2/go przyrodzenyv prz-
yaa/3/czele mowya ysz ge-
go /4/ zona nyema dzalv w
/5/ them domv przetho ysz
/6/ten dom

wzdam gemv a y gego dzye-
czom po nym dziedzyczne
myecz

OrtOssol 96,4,w.25-30 -

OrtOssol 133

~~97,1,w.1-6~~

Przed p.m.c. 9.

Coram iudicio barito

-----189a
gego zoną nyema dzalv w
them domv przetho ysz ten
dom

wzdam gemv /7/ a y gego
dzyeczom po /8/ nym dzye-
dzyecznye my/9/ecz a ysze
byl sobye zo/10/stawyl
wolne panstwo /11/ swego
gymyenia poko /12/ on zyw
przeczyw themv /13/ mowy
ta pany Moy /14/ masz v-
czynyl mnye dz/15/yedzy-
czka poszobye prz/16/ed
gaynym sandem po/17/dług
spyewanyą mego /18/ lystą
a nyeszlomyl

mnye on tho thym Jsz on
dal ten dom wzdacz szobye
y gego ponym dzeczem-----

Ort0ssol 97,1,w.6-18

Shred pr. e. J.

coram iudicio laudato

Przed p.n.c. J.

-----189c
gdzem ya gego vczynyona
y poczwyerdzona ponym dz-
yedzyczka a sthą moczą
czso sobye zostawyl pans-
two swego gymyenyą zazy-
wothą mnye wyecznye gye
oddal

a /30/ thego davanya mnye
/1/Przed gayonym sandem
/2/ nigdy nyeodmowyl /3/
słowie nyeoddalył albo
/4/ nyeodvolal przetho
ya /5/ sprawa nyefoldru-
ya /6/ tego polowyczą do-
mv /7/ czo thv o tho gest
zapravo

OrtOssol ~~96,1,w.29-30~~
97,2,w.1-7

Ortline 133

Fred J. J.

coram iudicio

-----189d
 /8/ Gdy ten czlowytek /9/
 ostawyl szobyte /10/ myecz
 y panstwo /11/ swego gym-
 ynya gdy /12/ go zapyssa-
 al y dal swe/13/go polo-
 wyczą gymye/14/nyą swey
 zenye poge/15/go szmyer-
 czy a potem /16/ kupyl
 ten dom y przy/17/yal gy
 gdy mv wzda/18/no przed
 gayonym /19/ szandem a
 zona gego /20/ wzdawanyv
 zamylicza/21/la

Tedy ta zona nye ma dzya-
 lv ktemv domv podlug pra-
 wa

OrtOssol 97,2,w.8-21

ortOssol 134

etiam iudicio bonito

Przed p.c. J.
przed

-----190b
moya zona
besz mey voley y /3/ wye-
dzenya klracze ko/4/mv
podala aza ly by /5/ thym
kto mnye mogl /6/ moją o-
brona tego gy/7/myeną
szkazycz prze/8/czyw the-
mv rzekl brath /9/ tey v-
marley zony gdysz /10/ to
gymyeny gescze za /11/
zywotha mnye moya /12/
szyostrą za poleczyła p
/13/rzed gayonym sandem
y samą kswemv gydaczemv
gymyenyv klvcze nossylla
a swey obrony nygdy go
pvsczyła

OrtOssol 97,3,w.2-13

134

-----191a
azaly yą nyeblyszy ktemv
gymyenyv dokazacz swa ob-
rona y myecz ge poswey
Syestrze

nyszlyby kto myą /3/ mogli
od nyego od czysz/4/nacz
yako gest Sprawa /5/ Czo-
kolyby tą /6/ pany odda-
la czo /7/ pyrwey by prz
/8/ed gayonym sandem od/9/
dala Tho nyemoze m/10/ye-
cz podlug prawa mo/11/czy
Jako gest prawo ale /12/
gdysz brath they pan/13/
yey mowy jsz gego sy/14/
ostra

swego gymyenyą od szyebye
swemv mazowy wobrona nyg-
g dy nyeoddala

ort Mac 134

Swed m.c. 1.

coram iudice

-----193b

/14/ Czo szye /15/ sta-
nye wprawie /16/ przed
Sandem /17/ y przed przy-
szasznyky /18/ tho ony
moga szwy/19/athczycz pod
thą przysz/20/agą czo kv
prawu pr/21/zyszagly ale
chczely czo /22/ szwyath-
czycz czo szyą /23/ sta-
lo o procz sandv al/24/
bo wyedzely kthemv /25/
szwyathczycz mvsszą /26/
o szobno przyszancz po
/27/dług prawa prawego

Preed per. c. d.

OrtOssol 98,3,w.14-27

OrtMac 135

coram iudicio

Sreed pr. c. Sachr.

-----194d
barbara po yego szmyerczy
ma wzancz y myecz ten dom

/28/ y tho chce dokazacz
J /29/ sthym czlowykyem
czo /30/ ten dom przedal
y szgy/1/nymy dobrymy ma-
szmy /2/ czo przythem by-
ly a do/3/rothą dobrze
wyedzala /4/ othem ysz
gey zamylcz/5/ano wprzy-
yaczyv tego /6/ domv gdy
gy gey ma/7/zowy przed
sandem wsz/8/dano

pytam prawa gdysz Barbara
wkvpyenyv tego domv wspo-
myanya tako ysz pogeego
szmyerczy myala myecz ten
dom

OrtOssol 99,1,w.28-30 -
99,2,w.1-8

-----195d

Tedy polozyła dwa lysthy
a jako ge przeczczyono
Tedy rzekl doroczyn rze-
cznyk

gescze /16/ ona ma gedem
lysth /17/ na ten dom S-
kthorym/18/ze lysthem
ten dom w/19/szdan y za-
damy aby /20/ gy položo-
no Tedy rz/21/ekl barba-
rzyn rzecznyk /22/ zys-
czely ona tego do/23/mv
tedy gey tesz kte/24/mv
domowy ten lyst /25/ da-
my przed gaynym /26/ sza-
ndem

przed p.c. J.

OrtOssol 99,3,w.15-26

some indices written

-----197b

temv lysthowy y pyeczaczy
Burgrabyą nyechczal wye-
rycz y poszłal ten lysth
do ffryburkv

pytacz rądzecz /1/ Ony ly
ten lysth wyda/2/ly tedy
raczcze sz ffrybur/3/kv
od powyedzely szw/4/ym
lysthem pod gych /5/ pye-
czaczą Jsz nyegesth /6/
to gych lysth any wye/7/
dzą onym any tho gest /8/
gych pyeczacz Tedy /9/
burgraby postawyl /10/
tego yancza przed ga/11/
yonym szadem
y rzekl przesz rzecznyką
szwego

Fred for.c.s.

OrtOssol ~~100,1,w.30~~

orthine 136

100,2,w.1-11

-----199a
druga rzekla ysz ona mnye
zostawyla tho odzenye w-
mem czynszu woyth rzekl
Ja znam

/28/ ysz ona zastawyla to
/29/ odzenye do przysczya
/1/ Swego maza maly ta/2/
kye woythowo wysz/3/nanye
mocz albo wgy/4/nych rze-
czach takych czo /5/ szye
przednym staly pro/6/cz
przyszasznykow albo /7/
mogaly przeczyw temv /8/
mowycz przed gaynym /9/
sandem albo czo o tho /10/
gesth zaprawo podlug

OrtOssol 100,4,w.28-29

OrtMas 127

101,1,w.1-10

coram iudicio linito

Przed p.c. S.

74 iudicio bunito

-----199d

Geden czlowyek przywyodl
drugyego wkloada

/9/ a Szklody przywyodl

/10/ gy przed gayony sand

/11/ a na drocze wyodacz

/12/ gy wolal Czeter trzy

/13/ krocz slowie nyestoy-

cze /14/ na mego morderza

ysz /15/ mego przyyaczeła

szgla/16/ dzyl szwyatha

szszywo/17/ tha ku szmyer-

czy potem /18/ nayn zalo-

wal przed /19/ gayonym

sandem thy/20/my szlowy

zalvya nayn ysz on mego
brata albo gynego przyya-
czyela geden noszem bez
prawa szgyl szwyatha

OrtOssol 101,2,w.9-20

OrtHnac 138

Przed pr.c. g.

-----204b
GEden zyd zalowal szye na
krzesczyanyną ysz gy lay-
al y naszwal gy kwrwym
szynem

Tego sz/7/ye wysznal krz-
esczyan /8/ zyd pytal pr-
awa ma/9/ly mv zatho po-
kvpycz /10/ Tedy przysza-
sznyczy sz/11/kazaly ysz
gdy szya w/12/ysznał prz-
ed gayonym /13/ sandem
ysz mv layal /14/ ma mv
pokvpycz Ten /15/ przysz-
asznykow ortel /16/ layal
ten krzesczy an y /17/
wyrzekl przeczyw temv
/18/ taky ortel

Gdysz wszyczy ludze zydy
zowa kwrwyszyny

OrtOssol 103,1,w.6-18

OrtOssol 140

coram iudicio bono

Frederic J.

certu. principibus
et dominis

Przed. p. i. e. y.

-----36d
 albo /26/ gych albo pospo-
 lithe /27/ dobre gyednaly
 tamo /28/ gysthe przed kxa
 nżaczem /29/ albo przed pa
 ny athen /30/ czlowyiek nye
 sznayacz /31/ kxżaczyą a-
 ny panow /32/ czo są przy
 szlany osob/33/no od kro-
 la przemieszkye /1/ dobre
 any radzecz wyrze/2/kly by
 nye ktchore ny/3/rzadne sz-
 romothne szlow/4/a layacz
 a Szludzmy /5/ gego czo
 sząnym byly /6/ myecze y-
 kordy wyma/7/wyaly -----

OrtOssol 33,4,w.25-33 -

Orthrac 35

-34,1,w.1-7

-----36d

albo /26/ gych albo pospo-
lithe /27/ dobre gyednaly
tamo /28/ gysthe przed kxa
nżaczem /29/ albo przed pa
ny athen /30/ czlowyek nye
sznayacz /31/ kxżaczyą a-
ny panow /32/ czo są przy
szlany osob/33/no od kro-
la przemieszkye /1/ dobre
any radzecz wyrze/2/kly by
nye kthore ny/3/rzadne sz-
romothne szlow/4/a layacz
a Szludzmy /5/ gego czo
sząnym byly /6/ myecze y-
kordy wyma/7/wyaly-----

OrtOssol 33,4,w.25-33 -

ortOssol 35

34,1,w.1-7

Przed p. 3

tu praca
heredia

Free
p.c. 2.

-----39c
sznym wczynycz zap/19/rzy-
ly szyć ktho tego ten /20/
szye ma odpryszancz po/21/
dlug prawego prawa /22/
PJtaliszczye nasz /23/ o
prawo thym/24/y szlowy Gdy
by kto/25/ry czlowyck rze-
kl przed /26/ dzyedyczn-
ym panem /27/ o Radzczach
aby nye /28/ byly prawdy-
wy albo /29/ gysz gym nye-
mają w/30/yerzycz a czo
then za to /31/ przepadl
agdy by on te/32/go prszal
kako tego nayn Radą ma
dowyescz

-----3b
/12/ Pytalyszczye nasz Gdy
/13/by kthory rzekl przed
dz/14/yedzyczkym O Raczcz-
ach /17/ Pytalyszczye nasz
Gdy/18/by raczcza albo gy-
ny m/19/yesczany n czo by
gy przis/20/wano w rada
tagemną /22/ Daley stary
raczcze /23/ czo przed na-
my geden /24/ rok Raczczy
byly owy/25/nyly przed pra-
wem /27/ Daley pytalyszczye
nasz /28/ Szyano wszyatho
na /29/ gedney łączze a o-
tho o/30/wynyono gednego

OrtOssol 12,4,w.12-30

Prud (S.)

-----45b
/30/ Daley pytalysczye /31/
nasz o prawoty/1/my tho sz-
lowy Hannus /2/ opawszky a
hannus Szu/3/kyenyk zalow-
al szye na /4/ dlugyego kw-
ulą yna han/5/nusza Sabeko-
sth myescza/6/nyna zopawy
y przed /7/ sząd poszwaly
a zalowa/8/ly nanye ysz gym
zapla/9/czyly stho grzywy-
en prz/10/ed szandzą belny-
cza czo /11/ gest wopawye
a zatho /12/ myely wszancz
dwana/13/sczye grzywyen v-
szythka-----

9.
Fred p.r.e.

OrtOssol 37,2,w.30-31 -

OrtOssol 41

37,3,w.1-13

-----47c
/3/ przed szyedzaczą radą
y /4/ przed woythem Ten
masz /5/ dan na poraką a-
by go /6/ postawiono narz-
eczony /7/ dzen aczy tho
porączny/8/czy nyepostawy-
ly go czo /9/ czy poraczn-
yczy przena/10/my sprawa
prawego /11/ NA to my prz-
yszasz/12/nyczy zmaydbur
/13/ku prawo mowy /14/ Rz-
eczy czo szye thycze ma/15/
lzenszkye kaszny they /16/
nyemaya szandycz
ale ma bycz dana do ducho-
wnego szandu

OrtOssol 38,3,w.3-16

Orthoc 42
0

Freed for c. J.

Fred J. J.

antiquis

-----58d
Jako /16/ gyst prawo mayd-
bor /17/ DAley gdy Sta/18/
ry radczcze wy/19/byeraya
tedy ma/20/ya nowy przysza-
ncz p/21/rzed starymy Tedy
sta/22/rzy maya poszadzycz
na /23/ szwogych myesczcza-
ch /24/ podlug prawa mayd
/25/ DAley wyszw/26/yecz-
ly kogo /27/ Smyasta szye-
cz/28/cza pyenyadzy albo
/29/ czym koly tho gest wy
/30/zonaly gy szromothn/31/
ye albo kogo szmasta-----

OrtOssol 43,3,w.15-31

OrtHac 50

-----5a
/14/ Daley myesczanyn czo
/15/ szyedzy wlyczy y prze-
dawą /16/ chleb albo czso
gynne /19/ Daley starzy Ra-
czcze no/20/we wybyeraya
Tedy no/21/wy przyssandcz
maya p/22/przed Starymy
/25/ Daley wsswyeczaly /26/
kogo szmyasta sscheszcya
pyenądy /29/ Czokoly Sta-
rzy Raczcze /1/ Wysznowaya
ysz szyą przed /2/ nymy st-
alo to nowy maya przyancz
/5/ A tesz gdy Raczcze cz-
so /6/ wysznawaya nyetrze-
ba /7/ gym ktemv przyszanz-
dcz-----

OrtOssol 14,1,w.14-29 -
14,2,w.1-7

Przed p.c. J.

-----60a
oczczysz/24/ny y maczerzy-
szny /25/ Rzeczkacz azaluy-
acz szą /26/ Jam nyedzelna
Szyo/27/stra od gednego o-
czczą /28/ y odgyedney ma-
czerze /29/ Barbara moya
szyo/30/stra A nym szye od-
rzek/31/la any wszdala any
/32/wypuszczyla swey czą/33/
szy przednyszadnym /34/
czlowyekyem Any /1/ nygdze
by tho mya/2/lo albo moglo
myecz /3/ yakosz tho gest
wya/4/domo Starym ma/5/sz-
om czygym thu byd/6/laczym

Ort0ssol 44,1,w.23-34 -

• OrtRuc 51

~~44,2,w.1-6~~

Free for c. s.

coram iudicio

-----65a

/1/ KTho droszey /2/ prze-
da gedze/3/nye albo pycz-
ye nyszly /4/ gesth posta-
wyono tho /5/ maya kaszny-
cz yszandzy/6/cz raczche
podlug postawi/7/onye na
to wyny Sprawa /8/ DAley
moze cz/9/lowyek swa /10/
rzcch albo gymyeny w /11/
dludze zastawycz ocz ban-
dze /12/ nayn zalowano a
tho /13/ ma vczynycz przed
thym /14/ Sandzą albo pra-
wem g/15/dze szlucha ku pr-
awu po/16/dlug prawa praw-
ego

Przed p.r.c. J.

kszanu thy mo/9/zę woyth
 zarączycz aby /10/ prawu
 staly przed szwym /11/ Sa-
 ndzą albo przed praw/12/em
 alle bandzely kthory /13/
 czvdzy czlowyek wgora/14/
 czey rzeczy wktorem szlem
 /15/ vczynku wffaczon then
 /16/ muszy przed naszym Sa
 /17/ndzą vnasz y prawem
 /18/ mvszy bycz praw may
 /19/ Woyth nyem/20/oze v-
 pewnicz /21/ nykogo ktho
 zaluge na/22/ kogo gynego
 gymyenyu

For

Fixed for c. 1.

 OrtOssol 47,1,w.8-21

ortOssol 56

-----66b

kszanu thy mo/9/ze woyth
zarączycz aby /10/ prawu
staly przed szwym /11/ Sa-
ndzą albo przed praw/12/em
alle bandzely kthory /13/
czvdzy czlowyck wgora/14/
czey rzeczy wktorem szlem
/15/ vczynku wffaczon then
/16/ muszy przed naszym Sa
/17/ndzą vnasz y prawem
/18/ mvszy bycz praw may
/19/ Woyth nyem/20/oze v-
pewnicz /21/ nykogo ktho
zaluge na/22/ kogo gynego
gymyeny

OrtOssol 47,1,w.8-21

Orthac 56

Fixed p.c.v.

coram advocato
hereditario

Fixed for c. 1.

-----67b

swego wynowacz/33/czą na
gemv szandzą /1/ Sandzyoz
a prawa po/2/mocz poko
szye gemv /3/ nyestanye
podlug prawa /4/ Maly v-
nass xa/5/zą albo pan /6/
naffaszego myeszczany/7/na
zalobą czosz szluszą /8/
ku waszemv praw ny/9/emy-
eczszkyemv tho ma /10/ on
zalowacz wszandze /11/
przed waszym dzedzy/12/
cznym woythem tha/13/me
gyste nadzedzinye /14/
wgego woytkowstwe

OrtOssol 47, 2, w. 32-33

OrtHnac 58 47, 3, w. 14

Fred p.c. 1

W. W. W. W.

-----68d

/28/ गया any szadny Sand
 /29/ sstara obyczaya gayly
 /30/ ale tako przesz gayo-
 ne/31/go szandu przednymy
 /32/ szye prawowano aony
 /1/ tako szyedzely y szwy
 /2/athczyly a woyth tesz
 /3/ ku prawu nyeprzysz/4/
 agl a tako gego szan/5/du
 szwyathczyenye szę /6/ sta-
 nye w zapowyedza/7/ny cza-
 sz myedzy dw/8/yema myes-
 czanyo/9/mą a o gydacze
 gy/10/myenye a ony nye są

OrtOssol 48,1,w.28-32 -

OrtMac 59 48,2,w.1-10

coram hominibus

-----70a

towarzyszą onego /7/ gego
 nyemocznego a py/8/tał go
przed thymy to /9/ ludzyny
 sznaly szye te/10/go daro-
 wanyą y zaw/11/yaszanyą
 gesoze Jako szo/12/bye th-
 ym yawnym prze/13/rzezonym
 pyszmem sa/14/pyszaly Tedy
 rzekl ten /15/nyemoczny
 czlowyek /16/ thak Sznan
 mego da/17/rv yzawyaszanyv
 sto/18/bą yako stoy pyszane
 /19/ wthem the yawnem /20/
 zapyszanyv Tedy lepak

Przed p.r.c. y

coram iudice

-----75d
 /20/ podwaszym prawem /21/
 tho gest podwaszym /22/ po-
 szluszenstwem albo /23/ pa-
 nstwem Czy mogą /24/ da wa-
 sz po prawo cho/25/dzycz
 chczaly tesz by kto/26/ry
 pan bandz duchow/27/ny albo
 szwyeczky szv/28/wym podda-
 nczom pr/29/zyszwoły wasz-
 ego pra/30/wa poszyczacz
 thym /31/ mozecz waszego
 pra/32/wą myesczkyego na-
 dze/33/lycz albo wyrzecz
 po/34/dług prawa prawego
 /1/MOgaly o pro/2/ste rze-
 czy przed woythem

Przed p. i. J.

OrtOssol ~~51, 2, w. 20-34~~

OrtOssol 63 51, 3, w. 1-2

-----7c
/22/ Mozely Opyekalnyk /23/
przedacz albo oddacz gy/24/
myenye thych dzyeczy czo
/25/ szye gymy opyeka /28/
GEstly powynyen /29/ przy-
szasznyk czo kv prawu /30/
przyszagl przydcz tam /32/
Mayaly okolyczna /1/ Myas-
ta albo wszy targy czo /2/
lesza wmaydborszkyem /3/
prawye layano ortel /6/ MO-
galy o proste rzeczy /7/
przed woythem besz gay/8/o-
nego szandu nakasdy /9/ dz-
yen zalowacz y odpowyedacz

OrtOssol 15,4,w.22-32 -

16,1,w.1-9

Przed p.c.s.

Przed

Mogaly o prozthey neery przed woythem

ber gaynego sradu ... sadryer ost Mac 63(ist)

coram iudice

-----76a

/3/ woythem bez /4/ ga-
 yonego Szandu na /5/ kas-
 zdy dzen zalowacz /6/ od
 powyedacz y przysza /7/ g-
 acz podlug prawa czy /8/ ly
 nyemoze albo czo gest /9/
 O proste rzeczy ya /10/ ko
 gdy zaluya /11/ o dlug b-
 esz szwy /12/ atakow o to
 dobrze na /13/ kaszdy dz-
 en bez gayone /14/ go Sz-
 andv przyszagacz /15/ p-
przed woythem podlug /16/
 Mozely woyth /17/ wszancz
 szwe /wyny o takye albo
gynne rzeczy

Przed p.c.i.

OrtOssol

coram superiori iudice

-----76d

/13/ krzywdą Tedy ma szyć

/14/ nayn zalowacz przed

/15/ Sandzą wyschym nad

/16/ nym ten to ma szand-

zicz /17/ Jako gest prawo

podlug /18/ Pytalysczye n

/19/asz o prawo /20/ thymy

szlowy /21/zaluyacz szyć

na wa/22/szego woytha kako

gest. /23/Raczcze przysza-

sznyky y /24/ gynszy lud

szromoczyl /25/ nyesprawy-

edlywye /26/ Jgest nyespr-

awyedly/27/wy drapyeszny

wspor/28/ny szewszychkym

po/29/spolstwem nyeszgodny

Orthone
64

Fred p.c.i.j.

-----77a
/30/ przetho bysczye go wo
/31/ythem myecz nyechcz/32
/ely proszacz nasz czo by
/33/sczye sznym myely v/34
czynycz albo przedkym /1/
Tego nawn zalowacz /2/ al-
bo gy poszwacz gy o to /3/
mv wyną dacz albo ka/4/ko
on tego ma bycz pra/5/w a-
lbo ma ly on tesz o /6/tho
czo pokupycz albo czo /7/
zapokutą o tho ma myecz
/8/ sprawa prawego

OrtOssol 51,4,w.30-34 -

52,1,w.1-8 -

Przed m.c.j.

/9/ NA to my przysza/10/
 sznyczy Smayd/11/borku pr-
 awo mo/12/wymy Gest ly wo-
 yth /13/ nyevszytheczny a-
 lbo /14/ wsporny nyesprawy
 /15/edlywy drapyeszlywy
 /16/ wewszythkych rzeczach
 /17/ Spospolstwem nyesz
 /18/godny Raczcze y przy
 /19/szasznyczy szromoczy
 /20/ Tego szye Raczcze ma
 /21/ya nayne przed wyszym
 /22/ Sandza czo gest nad
 /23/ nym wyszy Tho gest
 /24/ przed panem krolem/

Przed por. e. y.

/9/ NA to my przysza/10/
 sznyczy Smayd/11/borku pr-
 awo mo/12/wymy Gest ly wo-
 yth /13/ nyevszytheczny a-
 lbo /14/ wsporny nyesprawy
 /15/edlywy drapyeszlywy
 /16/ wewszythkych rzeczach
 /17/ Spospolstwem nyesz
 /18/godny Raczcze y przy
 /19/szasznyczy szromoczy
 /20/ Tego szye Raczcze ma
 /21/ya nayne przed wyszym
 /22/ Sandza czo gest nad
 /23/ nym wyszy Tho gest
 /24/ przed panem krolem

Przed p.r.c.j.

-----77c

/25/ albo przed thym ko

/26/ mv bandze od krola

/27/ poleczono albo przed

/28/ kxazaczem albo przed

/29/ panem pod czyyą mo

/30/ czą tho woythowstwo

/31/ bylo by przed thym

/32/ szye tego mayą nan

/33/ szkarzycz y poszwacz

/1/ J o tho gemv wyna da-

cz /2/ y tego szye nain

szalo /3/ wacz szewszythkym

/4/ szwyadeczthwem jako

/5/ gest prawo zalowacz

OrtOssol 52,1,w.25-33 -

~~52,2,w.1-5~~

Przed p.r.c. 9.

-----77c

- /25/ albo przed thym ko
- /26/ mv bandze od krola
- /27/ poleczono albo przed
- /28/ kxazaczem albo przed
- /29/ panem pod czyyą mo
- /30/ czą tho woythowstwo
- /31/ bylo by przed thym
- /32/ szye tego mayą nan
- /33/ szkarzycz y poszwacz
- /1/ J o tho gemv wyna da-
- ca /2/ y tego szye nayn
- szalo /3/ wacz szewszythkym
- /4/ szwyadeczthwem yako
- /5/ gest prawo zalowacz

Fred m.c. J.

-----77c

- /25/ albo przed thym ko
/26/ mv bandze od krola
/27/ poleczono albo przed
/28/ kxazaczem albo przed
/29/ panem pod czyyą mo
/30/ cza tho woythowstwo
/31/ bylo by przed thym
/32/ szye tego maya nan
/33/ szkarzycz y poszwacz
/1/ J o tho gemv wyna da-
cz /2/ y tego szye nain
szalo /3/ wacz szewszythkym
/4/ szwyadeczthwem yako
/5/ gest prawo zalowacz

Przed m.c. J.

OrtOssol 52,1,w.25-33 -

~~52,2,w.1-5~~

-----77c

- /25/ albo przed thym ko
/26/mv bandze od krola
/27/ poleczono albo przed
/28/ kxazaczem albo przed
/29/ panem pod czyyą mo
/30/ czą tho woythowstwo
/31/ bylo by przed thym
/32/ szye tego maya nan
/33/ szkarzycz y poszwacz
/1/ J o tho gemv wyna da-
ca /2/ y tego szye nayn
szalo/3/wacz szewszythkym
/4/ szwyadeczthwem yako
/5/ gest prawo zalowacz

Fixed pr. i. j.

Ort0ssol 52,1,w.25-33 -

- 52,2,w.1-5

/12/ y od powyedcz obvdw
 /13/ bylo popyssano Tedy
 da/14/ly tho przysszaszny-
 czy /15/ czyscz przeth nym (i)
 ypyta/16/ly obudw stronv
 Tako /17/ ly szye Tho sta-
 lo Tedy /18/ od powyedzely
 zobv stro/19/nv na to mamy
 wth/20/em doszycz pothem
 yaw/21/no rzecznyk procz
 szandv /22/ na drodze rze-
 kl przysza/23/sznychy nye-
 sprawnye/wczynyly Jszy ony
 wya/25/czey gedney stronye
 az/26/daly Szwozych vsth
 odpowyedcz gego popyszacz

Lotam eis

Przed pr.c. J.

Przed gor. c. l.

Województwo Śląskie

-----800
yako azye pr/9/zednymy dz-
yalo Czy/10/ly ~~sk~~ czy tho
mayą dacz /11/ popyszacz
czo zaluyą /12/ y czo ten
przerzeczony /13/ rzecznyk
atakye wysz/14/nanye y vw-
laczanye /15/ y szromocze-
nye przepa/16/dl Sprawa ma-
ydbor /17/ NA to my przy-
szasz/18/nyczy zmaydbor/19/
ku od powyeda/20/my y pra-
wo mowy/21/my napyrwey st-
rofu/22/gely kto ortel w-
szande /23/ to ma woyth
szwyedzenym przyszasznycz-
ym popyszacz

/1/ Szelagow podlug praw/2/
 a prawego maydborszke /3/
 Gdy bandze ortel /4/ layan
 a Swa/5/no szye na wyszye
 prawo /6/ a gestly doszycz
 kthemv /7/ ysz przyszaszny-
 czy napy/8/szą ten layany
 Ortel y /9/ daczą zapyeczą-
 towany /10/ szwoy lysth wk-
 thory py/11/ssa zalobą y
 odpowye/12/dz Jako szye rz-
 ecz przed /13/ nymy dzyala
 pod szwą /14/ pyeczaczą
 czyly ytesz kte/15/mv przy-
 szasznyczy maya szamy powy-
 sze prawo czągnąc

Przed p.r.c.i.

OrtOssol 54,3,w.1-14

OrtMac 67

coram quibus

-----98c

/18/ Myala ly zona /19/
tego vmarlego /20/ czlowy-
eką lysth /21/ od woytha
y od przy/22/szasznykow y-
sz gey to /23/ dzyedzyczs-
two wszdano /24/ a zaly
gey thy lysthy /25/ zgorz-
aly the ona ma /26/ na kr-
zyszv przyszancz /27/ a
zaly vmarly woyth /28/ y
przyszasznyczy czo szye
/29/ szlowye tho dzyedzy-
cz/30/stwo wszdano przed
/31/ nymy tedy ona moze
/32/ szamoszyodną szdobry
/33/my ludzmy doswiatczicz

Przed p.r.c.1.

in scabris
JF VI 366

Fried for. y.

-----104c

agdy ten czlowyek wymye-
nyl tho dawanye... szwym
przyrodzonym blyszym
przyyaczelom

y przodkom /10/ Slowye o-
zczczv y macze/11/rzy ged-
no ysz tedy nye /12/ bylo
polozony dzen sza/13/dowy
y yawno przed /14/ przy-
szasznyky tako wy/15/sz-
lowyono ysz to mya/16/no
wywolacz wpolo/17/szony
dzen sandowy przed /18/
gayonym sandem a gd/19/
ysz szam nyemoze bycz
kthemv tho poleczyl przed
szandem szwemv opyekald-
nykowy

OrtOssol 63,4,w.9-19

ortOssol 83

coram concordibus

-----110d

szaly kthore dlugy gego
zony zapowedyzany... a za-
gego zony zywothą gych
nyedobandze

albo nysz gesz/23/cze aby
ge mogli wszacz /24/ gdy
by chczal Anye /25/ przy-
szly gescze wgego /26/ o-
brona takye tho pye/27/
nadze przyda na dzye/28/
czy vmarley nyewy/29/asty
A nye nagyey /30/ maszą
thych dzyeczy /1/ oczczy-
ma podlug prawa /2/ Czlo-
wyek czo /3/ przyszagl
prz/4/ed raczczamy

ysz prawie szoszowal od
szwego gymyenyą

Ort0ssol 66,1, w. 22, 30

Ort Mac 88

66,2, w. 1-4

Przed pr. c. Jozsef.

-----10a
/12/ GEden czlowyck v/13/
marl zostawyl posz/14/obyce
dwogye dzyeczy /15/ y zona
pothem vmarlo gedno /18/
GEden czlowyck v/19/marl y
szostawyl po /20/ sobye
swa zona y dwo/21/gye dzye-
czy malych /24/ Iako zeny-
no gyda/25/cze gymyenyce cz-
lowy/26/ek byerze albo mo-
ze bracz De exactione ali-
as /28/ Schosowanyv /29/
Czlowyck czo przy/30/szagl
przed raczczamy /31/ ysz
on prawie szchoszoval

Przed p.r.c. 5.

coram consiliis

-----111b

Maya ly zaprzane y od
 przyszazone
 gymyeny racz/17/cze wza-
 ncz namyesczką /18/ pot-
 rzebą Czyly ge ma/19/ya
 wzancz ponym ge/20/go
 blyszhy przyrodze/21/ny
 szlowye gego dzew/22/ka
 bo masz they tho /23/
 dzyewcze dwoycz szye /24/
 zaprzal przed raczczą /25/
 my od szyebye y od /26/
 szwey zony przeto ysz /27/
 raczcze chczely od nye/28/
 go zaplathy
 tych dlusznym szoszow

Sumed for c. s.

Imed ... : ...

Możesz they tho stryewce dwoyer nye
xapnal przed raczeramy ... pretorys
raczerce cherey od nyego xaplathy
thych dluznych sroskow

Dot. Br. VI 368

~~II 1/2 II VII 368~~

-----116a

nyechczely na przeczyw
themv od powyedacz they
na kogo then dlug zaluya
nablysze /31/ przydacze
sandy Jako /32/ przednymy
powod za/1/luge y to dzy-
edzyczstwo /2/ zapowyeda
wszchem dlu/3/gv Tedy ma-
ya to stoya/4/cze gymye-
nye podacz te/5/mv czo
zaluge oszwoy /6/ dlug w-
trzech blyszych /7/ szan-
dzech pothem sampi/8/erz
szlowye na kogo zalu/9/ya
nyemoze yvsz
oten dlug odpowyedacz

OrtOssol 68,1,w.30-32 -

OrtHnac 91

~~68,2,w.1-9~~

Hand pr. c. 1.

co tam suis komisio

Szed p.c.i.s.

-----125c

/3/ Kyedy maya /4/ gedze-
 ne albo /5/ pyczye zapla-
 czycz pod/6/lug prawą
 Gyedzenye /7/ albo pycze
 czso człowye/8/k przed
 szandem viszna /9/ tho ma
 zaplaczycz zad/10/wye ny-
 edzyely podlug /11/ prawa
 maydborszkye /12/ Kyedy
 krol al/13/bo dzyedzynn
 /14/y pan albo gynszy pan
 /15/ kogo przed szwymy lu
 /16/dzmy y szgych dobrym
 /17/ omyszlenym
 y rada oszandzy ku szmye-
 rczy

OrtOssol 72,1,w.3-17

ortOssol 97

-----11c
/26/ Kyedy maya pyczye /27/
albo gedzyenye dobre /29/
Daley gdy raczcie kogo /30/
od sandzą czczy /31/ Kyedy
kroł albo dzye/32/dzyczny
pan albo gyn/33/szy pan ko-
go przed sw/34/ymy /2/ Gdy
czlowyek bandze /3/ ossan-
dzon naszmyercz spr/4/awa
a krolewszka /7/ Mezely cz-
lowyek kro/8/lewszky ortel
layacz a /9/ gdzie albo do-
kad moze /12/ Kyedy czlowy-
ek przed /13/ Burgrabya al-
bo przed /14/ radczamy pod-
dą szye /15/ pod wysche
prawo-----

OrtOssol 18,3,w.26-34 -

18,4,w.2-15

Przed sw.c.d.

-----127a
amoze ly tho vczynycz al-
bo nyemoze czyly czso
gest /21/ prawo podlug
prawa /22/ Syedzily krol
/23/ naprawye /24/ wmyes-
czkyem /25/ wktorem maya
nye/26/myesczkye prawo te
/27/dy przednym mogą /28/
ortel layacz a czyag/29/
nącz szye do thego wy/30/
szego prawa gdzie tho /31/
gyste myasto obyczą/32/
nye szle po prawo a /1/
To gest sprawa prawego

Handwritten:
Sreed
m.c.s.

Handwritten:
coram eo

OrtOssol 72,3,w.20-32 -

~~OrtOssol 72,4,w.1~~

Przed p.r.c. J.

-----127b

/2/ Kiedy czlowy/3/ek po-
ddaly /4/ szyć przed Bur
/5/grabyą albo przed san-
dem /6/ albo przed Racz-
czamy p/7/od wysze prawo
oczko/8/ly bandz a thego
nye /9/ dzyerszy czo ten
o to czlo/10/wyek prze-
padl albo czo /11/ o tho
mąya czynycz po/12/dług
prawa albo czo gest

OrtOssol 72,4,w.2-12

OrtOssol 98

-----11c
/26/ Kyedy maya pyczye /27/
albo gedzyenyne dobre /29/
Daley gdy raczcie koge /30/
od sandzą czczy /31/ Kyedy
krol albo dzye/32/dzyczny
pan albo gyn/33/szy pan ko-
go przed sw/34/ymy /2/ Gdy
czlowyek bandze /3/ ossan-
dzon naszmyercz spr/4/awa
a krolewszka /7/ Mozely cz-
lowyek kro/8/lewszky ortel
layacz a /9/ gdzie albo do-
kad moze /12/ Kyedy czlowy-
ek przed /13/ Burgrabya al-
bo przed /14/ radczamy pod-
dą szye /15/ pod wysche
prawo-----

OrtOssol 18,3,w.26-34 -

18.4.w.2-15

Grund pr.c.s.

-----127c
/13/ Poddaly szyće kto /14/
przed burgrab/15/ yą pod
wyszhe /16/ prawo ocz ko-
ly bandz /17/ anyedzyer-
szy tego albo /18/ nyes-
pelny Ten przepa/19/dl
szeszcz dzyeszanth sze/20/
lagow poddaly szyće /21/
tako przed szyćedzącą /22/
radą tedy przepadnye /23/
szheczy y trzydzyeshczy
/24/ szelagow tho gest
Szlo/25/wyenszką grzywną
A stanyelyszye tho przed
woythem tedy mv przydze
zato osszm szelagow spra-
wa prawego maydborszkyego

OrtOssol 72,4,w.13-25

ortihac 98

Przed p.r.c. J.

całkowicie brzożabno

Case - Consideration

-----127b

/2/ Kiedy czlowy/3/ek po-
ddaly /4/ sbye przed Bur
/5/grabyą albo przed san-
dem /6/ albo przed Racz-
czamy p/7/od wysze prawo
oczko/8/ly bandz a thego
nye /9/ dzyerszy czo ten
o to czlo/10/wyek prze-
padl albo czo /11/ o tho
maya czynycz po/12/dlug
prawa albo czo gest

Free ^{10.1.15}

OrtOssol 72,4,w.2-12

ortOssol 98

-----11c

/26/ Kyedy maya pyczye /27/
albo gedzyenyne dobre /29/
Daley gdy raczcie kogo /30/
od sandzą czczy /31/ Kyedy
krol albo dzye/32/dzyczny
pan albo gyn/33/szy pan ko-
go przed sw/34/ymy /2/ Gdy
czlowyek bandze /3/ ossan-
dzon naszmyercz spr/4/awa
a krolewszka /7/ Mozely cz-
lowyek kro/8/lewszky ortel
layacz a /9/ gdzie albo do-
kad moze /12/ Kyedy czlowy-
ek przed /13/ Burgrabya al-
bo przed /14/ radczamy pod-
dą szye /15/ pod wysche
prawo-----

Freeed p. 11c. 1.

OrtOssol 18,3,w.26-34 -

18,4,w.2-15

-----127d

poddaly szye tako przed
szyedzącą radą tedy prz-
-epadnye... Szlowsyenzską
grzywną

/26/ A staryelyszye tho p

/27/rzed woythem tedy m

/28/v przydze zato osszm

/29/ szelagow sprawa pra

/30/wego maydborszkyego

/1/ Kyedy by wn/2/asznym

mye /3/ myeszczye czlow/4/

yeka zatwerdzono slo/5/w-

ye poraką albo gynym /6/

kthorym obyczagem al/7/bo

ytesz gdy szwan ku pra/8/

wu A nye przyszedl

a oth banthowan szlowie

szkazan

OrtOssol 72,4,

w.26-30 - ~~73,1.w.1-8~~

ortMac 98'

Przed pr.c.i.

Witam scott

Przed 2 imbr.

Stanye by srye tho przed woythem, tedy
mv przyde ra to ossem srelagow.

Oct. Kal. 296

~~IV s. tab. (X) 296~~

-----157d

przeto ysz ony byly
sz/21/oba az doszmyerczy
w /22/ malzenstwe any zad
/23/nym prawem roszwyte/24/
dzeny podlug prawa /25/
DAley pytaly/26/szcze nasz
o pr/27/awo o tasz rzecz
tako /28/ nyegest obyczay
aby /29/ wyano przed pra-
wem /30/ dawano ale tako
gdze /31/ szye maya poya-
cz tedy /1/ gey yawno
przed gey /2/ przyyacze-
lem
y przed dobrymy ludzmy
wyano daye

Ort0ssol 85,1,w.20-31

ort Ruc 415

85,2,w.1-2

Przed p.c.s.

-----158a
gdze szye maya poyacz te-
dy gey yawno przed gey
przyyaczelem

y przed /3/ dobrymy ludz-
my wy/4/ano daye wymyenia
/5/yvcz czo ona ma myecz
/6/ pogeego szmyerczy gdy
/7/by on pyrwey vmarl /8/
y tho vnasz dzyerzą /9/
zawyano y dawaya /10/ a
przetho ysz to wya/11/no
nyedano przed pra/12/wem
ale dano podlug /13/ na-
szego przypyszane/14/go
obyczaya

a ludzye czo przytem byly
drvdzy vmarly adrudzy ye-
scze zywy szą

OrtOssol 85,2,w.2-14

ortOssol 115

Przed p. i. J.

-----170a

daley tesz /8/ Raczcze
maya na kaszdy /9/ rok
przed starszymy y /10/
przed pospolstwem zew
/11/szythkych dochodow
/12/ myesczyskych wzancz
ly/13/czba y czynycz ia-
ko gest pra /14/ PRzy-
szasznydzi /15/ maya or-
tel /16/ naydcz y prawo
wyrze/17/cz podlug py-
ssanego /18/ prawa jako
gest prawo

Przed p.c. 5

OrtOssol 89,4,w.7-18

Prac p

-----170a

daley tesz /8/ Raczcze
maya na kaszdy /9/ rok
przed starszymy y /10/
przed pospolstwem zew
/11/szythkych dochodow
/12/ myesczyskych wzancz
ly/13/czba y czynycz ia-
ko gest pra /14/ PRzy-
szasznydzi /15/ maya or-
tel /16/ naydcz y prawo
wyrze/17/cz podlug py-
ssanego /18/ prawa jako
gest prawo

OrtOssol 89,4,w.7-18

Handwritten mark

Handwritten note:
Fred p.c. 4.

coram iudice

-----172b

pothem vmarl ten ranyony
czlowyck agdy rzecznyk
myal foldrowacz /17/ te-
go vmarlego czlowye/18/
ka wszyal pyenyadze od
/19/ strony y odstapyl
foldro/20/wanya Jakoz to
wyznal /21/ wyacztwye
przed woy/22/tem y prze-
dedwyema /23/ przyszasz-
nykoma potem /24/ woyth
przed gaynym /25/ szande-
m dal mv o thq /26/ vyna
a on szya wysz/27/nal
ysz bral pyenadze
y rzekl ysze za rzeklem
szye wspowyedzy nygdy
rzecznikowacz nykomv

OrtOssol 90,3,w.16-27

ortMac 124

Przed p.m.c. y.

isram scabris

-----193b

/14/ Czo szye /15/ sta-
nye wprawie /16/ przed
Sandem /17/ y przed przy-
szasznyky /18/ tho ony
moga szwy/19/athczycz pod
thą przysz/20/aga czo kv
prawu pr/21/zyszagly ale
chczely czo /22/ szwyath-
czycz czo szyą /23/ sta-
lo o procz sandv al/24/
bo wyedzely kthemv /25/
szwyathczycz mvsszą /26/
o szobno przyszancz po
/27/dług prawa prawego

Irred pr.c.2

OrtOssol 98,3,w.14-27

OrtOssol 135

coram ipso

-----199a
druga rzekla ysz ona mnye
zostawyla tho odzenye w-
mem czynszu woyth rzekl
Ja znam

/28/ ysz ona zastawyla to
/29/ odzenye do przysczya
/1/ Swego maza maly ta/2/
kye woythowo wysz/3/nanye
mocz albo wgy/4/nych rze-
czach takych czo /5/ szye
przednym staly pro/6/cz
przyszasznykow albo /7/
mogaly przeczyw temv /8/
mowycz przed gaynym /9/
sandem albo czo o tho /10/
gesth zaprawo podlug

Przed pr. c. s.

OrtOssol ~~100,4,w.28-29~~

OrtOssol 137 101,1,w.1-10

-----199b
/11/ Zapowedydanye /12/
czo czyny przy/13/szasz-
ny woyth /14/ Sprawa sz-
lowye podlug /15/ prawa
Jako nany za/16/lezy y
zawyeż[~]anye gy/17/myenya
y zakladv p/18/rzednym
polozone y ge/19/dnanye
y zlvbowa/20/nye czo sz-
ye przednym /21/ stanye
kyedy przydze /22/ przed
sand ko czokoly /23/ wy-
szna to ma mocz
przetho kakoly woyth wy-
sznawa albo wyszną to ma
mocz

OrtOssol 101,1,w.10-23

OrtOssol 137

coram ipso

Szed p.c. s.

coram ipso

-----199b

/11/ Zapowiedanye /12/
 czo czyny przy/13/szasz-
 ny woyth /14/ Sprawa sz-
 lowye podlug /15/ prawa
 Jako nany za/16/lezy y
 zawyż^vżanye gy/17/myenya
 y zakladv p/18/rzednym
 polozone y ge/19/dnanye
 y zlvbowa/20/nye czo sz-
 ye przednym /21/ stanye
 kyedy przydze /22/ przed
 sand ko czokoly /23/ wy-
 szna to ma mocz
 przetho kakoly woyth wy-
 sznawa albo wyszną to ma
 mocz

Przed p.r.c. J

OrtOssol 101,1,w.10-23

OrtOssol 138

-----199c
czokoly wyszna to ma mocz

/24/ przetho kakoly woyth

/25/ wysznawa albo wysz

/26/na to ma mocz bo ka

/27/kokoly szye przed nym

/28/ stalo y wktorey mye-

rze /29/ odzyenye to zas-

tawyla /1/ Podlug woytho-

wszkye/2/go wysznanya ta-

ko ge /3/ ma rosprawycz

podlug /4/ prawa maydbor-

szkye /5/ Pytalysczye /6/

nasz oprawo /7/ Geden cz-

lowyek przyw/8/yodl dru-

gyego wkłoda

a Szklody przywyodl gy

przed gayony sand

OrtOssol 101,1,w.24-29 -

~~101,2,w.1-8~~

OrtAno 138

Hand for c. S.

-----39b

tedy /6/ straczył głową s-
wą ale/7/zy na radcach
czo chcą /8/ sznym wdzał-
acz a szgedn/9/aly by tho
kthory przy/10/szaszny cz-
lowyek a wysz/11/na-ly tho
przed oszyad/12/la rada
Tedy ten prze/13/stapyl
swa przysagą a /14/ gest
krzywo przyszasczą /15/ y
straczył czescz y głową
/16/ swą a leszy to namyca
/17/czkyey mylosczy kako
ch/18/czą

sznym vczynycz

OrtOssol 35,1,w.5-18

Ortline 36

Przed pr.c.i.

coram consilio sedent

-----40c
wszyawyącz a wysz/13/nal
ly by tho przed szye/14/
dzaczą rada ten gest prze
/15/stapyl swą przysząga
a /16/ gest krzywo przysz-
ąsczą a /17/ nyegest dost-
ogen radczczą /18/ bycz A-
le wyawyly ktori /19/ mye-
szczanyn pospolny cz/20/lo-
wyek myesczką tagem/21/na
radą ku kthoryey on /22/
byl przyswan wysznali /23/
to tedy pokupycz ma y /24/
przepadl trzy Slowanszky
/25/ grzywny

Przed p.r.c. J.
Ort0ssol 35,3,w.12-25

coman pl... consili

Przed p.r.c. J.

-----40d
 the gest szescz y /26/ trzy
 dzesczy szelagow sprawa pr-
 avego /27/ Daley /28/ pyta-
 lyszcyen/29/asz oprawo thy
 /30/my Slowy Stare radzche
 /31/ kthorzy przed namy ge
 /32/den rok byly Owynyly
 /33/ przed prawem gednego
 /34/ czlowyeka naszego mye
 /1/szczanya a gedna rzecz k-
 to/2/rasz przed pelna rada
 /3/ wysznal ysz gdy on byl
 /4/ krolewskym vrazdnyky/5
 em Tedy on vczynyl kro/6/
lowy trzy puszky-----

OrtOssol 35,3,w.25-34 -
 Ortkuc 38 35,4,w.1-6

comen plenu concilio

-----41a
gyna/7/rządzył ge
kv strzelanyv /8/ yszosta-
wyl szoby dwye /9/ a gedno
trzeczą dal krolo/10/wy
czo on za tho ma czyrpyecz
/11/ NA to my przy/12/sza-
sznyczy Smayd/13/burku mo-
wymy pra/14/we Gdy ten my-
esczanyn /15/ przed pelna
rada wysznal /16/ aby szo-
bye dwye stawyl /17/ y sz-
chowal a trzeczą krole/18/
wy dal Tho bylo szlodzey
/19/stwo

Przed
par.c. J.

Sred pr. c. J.

coram resident con
silio

-----41b
 a mogli ly gy oszan/20/dzy-
 cz gego prawo vczynycz /21/
 a owynyly gy Stara al/22/
 bo mloda rada wysznaly /23/
 szye tego czo przed stara
 §24/ rada mowyl ywyszal
 /25/ tho gemv gydze o ge-
 go /26/ szywoth a przyly
 szya /27/ tedy moze szye
 sprawicz /28/ na krzyszu
 yako prawo /29/ yest a
 stara rada

yvsz nyemosze nayne szwya-
 thycz bo ony Jusz nye-
 szedza wradzye

 OrtOssol 35,4,w.19-29

OrtMiac 38

coram concubibus
Przed P. s. J.

-----41d
Te/10/dy rzekl ten czlowy-
ek /11/ przed rada wyszna-
ly /12/ namye parobek yra-
th/13/ay a bych kazal bra-
cz /14/ to szyano chcza ya
tho /15/ czyrpyecz y szwoy
zywot /16/ dacz Tedy wysz-
naly a1/17/bo wysznayaly
nayn /18/ przed rada yego
parop/19/czy y gego ratag-
ye ysz /20/ on gym kazal
to Szya/21/no bracz pothem
gy ka/22/klal probosc

szthvmv albo szkosczyola
tako dlugo gysz gemv zap-
laczyl tho Szyano wkradzy-
one

-----41d

Tab. p

Te/10/dy rzekl ten czlowy-
ek /11/ przed rada wyszna-
ly /12/ namye parobek yra-
th/13/ay a bych kazal bra-
cz /14/ to szyano chcza ya
tho /15/ czyrpyecz y szwoy
zywot /16/ dacz Tedy wysz-
naly al/17/bo wysznayaly
nayn /18/ przed rada yego
parop/19/czy y gego ratag-
ye ysz /20/ on gym kazal
to Szya/21/no bracz pothem
gy ka/22/klal probosc

Szred p. c. y.

szthvmv albo szkosczyola
tako dlugo gysz gemv zap-
laczyl tho Szyano wkradzy-
one

-----42a
szthvmv /23/ albo szkosczy-
ola tako /24/ dlugo gysz
gemv zapla/25/czyl tho Szy-
ano wkra/26/dzyone czo ot-
ho gest za /27/ prawo podl-
ug prawa /28/ NA to my prz-
yszasz/29/nyczy Smaydbur/30/
ku prawo mowy/31/my Gdysz
ten obwynyo/32/ny poddal
czlowyek na /33/ zaplata a-
lbo na wysz/34/nanye szwy-
ch parob/1/kow y rathaya o
szwoy /2/ zywoth a ony prz-
ed pel/3/na

rada nawn wysznaly ysz on
kazal bracz tho szyano

OrtOssol 36,1,w.22-34 -
36,2,w.1-3

OrtOssol 38

Przed par. c. 1.

ca. 1000

invidenti consilio.

-----43d
tedy maya /17/ yemv gego
prawo vczy/18/nycz jako fa-
lszerzowy Sprawa /19/ Pyta-
ly/20/sczye nasz tesz o /21/
prawo Jako geden /22/ czlo-
wyek przed szyedza/23/czą
rada dal szye mya/24/stv na
myloscz czo ten /25/ przep-
adl albo kako gy /26/ ma
szandycz podlug /27/ pra-
wa prawego /28/ Na to my
przyszasz/29/nyczy Smaydbur
/30/ku mowymy pra/31/wo wy-
sznalyszye ktho

Frud pr.e.y.

acz szye myastv dal na my-
loscz Themv mozecze vnysz-
chycz albo mnoszycz Wyny

OrtOssol 36,4,w.16-31

Orthanc 40

coram ipis

Fixed for c.s.

-----46a
 mozely myasto /10/ szwą py-
 ączącą szwą rze/11/cz szw-
 yathczycz a szwym /12/ Swy-
 adecztwem swą rzecz /13/
 szyszkącz czyly czo gest
 pra/14/wo naprzeczywko te-
 mv /15/ Rzekly przerzecz-
 ny opa/16/wczyczy Gdy przy-
 szaszny/17/czy Stara dwa
 nyemye/18/ly swey pyeczący
 agey /19/ gescze mayą a ff-
 szythky /20/ rzeczy czo ko-
 ly przed ny/21/my są dzya-
 ly szye y ge/22/scze szye
 dzeyą Bada /23/ pocz-
wyerdzony-----

OrtOssol 37,4,w.9-23

OrtRuc 41

comu residenti consist
lio et iudice

-----47c

/3/ przed szyedzaczą radą
y /4/ przed woythem Ten
masz /5/ dan na poraką a-
by go /6/ postawiono narz-
eczony /7/ dzen aczy tho
porączny/8/czy nyepostawy-
ly go czo /9/ czy poraczn-
yczy przena/10/my sprawa
prawego /11/ NA to my prz-
yszasz/12/nyczy zmaydbur
/13/ku prawo mowy /14/ Rz-
eczy czo szye thycze ma/15/
lzenszkye kaszny they /16/
nyemaya, szandzycz
ale ma bycz dana do ducho-
wnego szandu

Freed fr.e.l.

OrtOssol 38,3,w.3-16

OrtOssol 42

-----59b
/12/ DAley tesz ktori/13/
my slowy szya/14/dacza ra-
da szan/15/dzycze wysznala
gych /16/ szye szlowy asz-
nal czlo/17/wyiek zwoythow-
szkyey /18/ wssy zgedna ny-
ewya/19/stą zopawy przedny-
my /20/ szyedzaczą radą op-
yena/21/dze a braly szye
nagych /22/ wysznanę Tako
to ma /23/ bycz gyszczono
yako szye/24/dzaczą radą
wysznala /25/ yako szye
przed nymy /26/ dzyalo

Fred pr.c. J.

OrtOssol 43,4,w.12-26

None of

-----59b
/12/ DAley tesz ktori/13/
my slowy szya/14/dacza ra-
da szan/15/dzycze wysznala
gych /16/ szye szlowy asz-
nal czlo/17/wyek zwoythow-
szkyey /18/ wssy zgedna ny-
ewya/19/stą zopawy przedny-
my /20/ szyedzaczą radą op-
yena/21/dze a braly szye
nagych /22/ wysznanę Tako
to ma /23/ bycz gyszczono
yako szye/24/dzaczą radą
wysznała /25/ yako szye
przed nymy /26/ dzyalo

OrtOssol 43,4,w.12-26

Fixed for c. S.

Consular
Residencia

/14/ Daley myesczanyn czo
 /15/ szyedzy wlyczy y prze-
 dawą /16/ chleb albo czso
 gynne /19/ Daley starzy Ra-
 czcze no/20/we wybyerayą
 Tedy no/21/wy przyssandcz
 maya p/22/przed Starymy
 /25/ Daley wsswyeczaly /26/
 kogo szmyasta sscheszcya
 pyenądy /29/ Czokoly Sta-
 rzy Raczcze /1/ Wysznowayą
 ysz szyą przed /2/ nymy st-
 alo to nowy maya przyancz
 /5/ A tesz gdy Raczcze cz-
 so /6/ wysznawayą nyetrze-
 ba /7/ gym ktemv przyszand-
 dcz

Przed p.r.c.j.

Przed mi.

coram contributis

-----65c

choczą tha zalo/33/ba gye-
 sth wszdzyączna /1/ vszwy-
 athczona albo prze/2/kona-
 na ale mały kthory /3/ cz-
 lowyek kthorą rzecz /4/
przed szyedzaczą nasza ra
 /5/da czo by chczely nayn
 /6/ dzyerzecz tho mogą o-
 ny /7/ dobrze vczynycz po-
 dlug /8/ prawa prawego ma-
 yd /9/ Gdy bandze kto/10/
 ry czlowyek /11/ oszalow-
 an oroszboy albo /12/ poz-
 egą Bandz blyszko /13/ al-
 bo daleko tego maya /14/
zawolacz ku prawu-----

OrtOssol 46, 3, w. 32-33 -
 , ortOssol 56 46, 4, w. 1-14

/27/ odpowiedcz gego popy
 /28/ szacz kthorasz byly
 na/29/ przeczyw Janowy tho
 /30/ myaly ony zvsth tego
 /31/ tho czo od powyedczal
 /32/ popyssacz y to posz-
 nal /33/ pothem ten rzecz-
 nyk przed /1/ Szyedzaczya
 rada ysz to /2/ wszythko
 tako mowil /3/ yako thu
 stogy przepy/4/ssano a
 przetho proczy/5/my wasz
 o navka mo/6/galy przysz-
 aszyczny dacz /7/ popysz-
 acz zaloba y od/8/powyedcz

 OrtOssol 53, 2, w. 27-33 -

OrtOssol 53, 3, w. 1-7

-----
 orozu zvidenci corasilio

Fried pr.c.s.

in residenti conatio

-----81a
 /4/ tedy szromoczył wasz
 /5/ wszythkych czso sczye
 /6/ szyedzely wthen czasz
 /7/ na lawyczy a natho/8/
 kaszdemv przyszaszny/9/k-
 owy odlyczycz trzydze/10/
 sczy szelagow ma y od /11/
 lozycz albo pokupycz /12/
 woythowy thele wy/13/ny
 gele wam wszyth/14/kym
 prkepadi zaprzyly/15/szye
 tedy moze prawem /16/ od-
 ycz nyszly by to nayn /17/
 chczely wszythczy raczcze
 /18/ wyznacz pod szwa prz
 /19/yszaga ysz ta szlowa
 /20/ przed szyedzaczą radą

Przed pr.c.i.

comen consulari
residencia

-----124a

Agdy by gedna stroną sz-
nych

szlo/17/wye geden wysznal

szę /18/ tego przed szan-

dem vczy/19/nka albo prz-

ed szyedza/20/czą rada

szam szwimy /21/ vsthy

szwym rzecznyk/22/yem al-

bo czo gesth o /23/ tho

prawo podlug pra /24/ BA-

ndze ktho na/25/leszyon .

wnye/26/malszenstewye /27/

szlowye ysz przestapy /28/

stadlo malzenszkye /29/

bandz masz bandz nye/30/

wyasta

a gdy nayn Strzega-----

OrtOssol 71,2,w.16-30

OrtMac 96

Przed p.r.c. 5.

coram consulari residencia.

Free Press

-----127c
 /13/ Poddaly szyće kto /14/
 przed burgrab/15/ya pod
 wyszhe /16/ prawo ocz ko-
 ly bandz /17/ anyedzyer-
 szy tego albo /18/ nyes-
 pelny Ten przepa/19/dl
 szescz dzyeszanth sze/20/
 lagow poddaly szyće /21/
 tako przed szyćedzącą /22/
 radą tedy przepadnye /23/
 szhec z y trzydzyeshczy
 /24/ szelagow tho gest
 Szlo/25/wyenszką grzywną
 A stanyelyszyće tho przed
 woythem tedy mv przydze
 zato osszm szelagow spra-
 wa prawego maydborszkyego

OrtOssol 72,4,w.13-25

OrtOssol 98

Illegale konsulari residencia

Przed p.c. S.

-----147d

/24/ MOgaly od dz/25/ye-
 szaczy grzy/26/wyem czo
 poszyczaya /27/ nazaklad
 wzancz ged/28/na grzywna
 czynszv /29/ albo platv
 Acz besz za/30/cladv po-
 zyczna gdy sbye /1/ kto
 wyszna przed gay/2/onym
 szandem albo /3/ przed
 szyedzacza rada /4/ y za-
 pyssano a maya /5/ ly to
 sprawnye dacz /6/ tako
 dlugo
 nakaszdy dzen rok az gys-
 czysna wrocza

 Ort0ssol 81,1,w.24-30

81,2,w.1-6

ort linc 109

Przed

thowarzine rzemysla caweyeskiego...
dobrowolnye prysiedmy przed wsytklyem
braesthwem mystrzow swoych yedna
volya pronsily mystrzow swoich

1491 RKJŁ VII 56

1
Przed (cum instr.)

Uznawamy... obywatelom przed wszystkim.
1498 Prz. III 335.

3
Przed (cum instr.)

Y wsdal gyemw przed namy s robo-
tany. 1498 III 335.

coram suo iudicio

-----102b

kthori lysth tako spyewą
albo myeny.

Bandz wyado/2/mo kaszdemv
ysz latha /3/ po bozem na-
rodzenyv /4/ Gayony sząd
czosz mv /5/ azano gencz
szthymy /6/ przyszasznyky

Przed d/ty...

a b c etc /7/ przethym Sa-
ndem sto/8/yacz oczywys-

Przed pr. c. J.

czye rostro/9/pny Jan szd-
row y w /10/ dobrem vmysz-

le pital /11/ prawa Mozely
on szw/12/ym gymyenyym dzye

/13/dzycztwem stoyaczym

/14/ y nyestoyaczym

czo szwym dorobyenyym szob-
ye dobyl czynycz czso ~~HH~~
chcze

v(OrtOssol 82: przed Huczo)

OrtOssol 63,1,w.1-14

coram... d. w. b. u. s. c. a. k. u. i.

Przedk. j. o. r. e. . . .

-----172b

pothem vmarl ten ranyony
 czlowyek agdy rzecznyk
 myal foldrowacz /17/ te-
 go vmarlego czlowye/18/
 ka wszyal pyenyadze od
 /19/ strony y odstapyl
 foldro/20/wanya Jakoz to
 wyznal /21/ wyacztwye
 przed woy/22/tem y prze
dedwyema /23/ przyszasz-
nykoma potem /24/ woyth
 przed gaynym /25/ szande-
 m dal mv o tho /26/ vyna
 a on szyą wysz/27/nal
 ysz bral pyenadze
 y rzekl ysze za rzeklem
 szye wspowyedzy nygdy
rzecznikowacz nykomv

OrtOssol 90,3,w.16-27

ortOssol 124

Przed(e)

~~przed dwyjemna nje dzelomaz~~

~~2. pol. X^{te} Oct. Br. VII 549~~

poze dedwjemna przysza 12ay komaz

il. 549

Pried

12a

przysięgę przysądził, a to świadectwo może
być na wyeky.

/46/. Przysięgę mogą świadczyć.

/K/vnrath dw /s/ pozyskował na Domye-
nykv a na to wyodł szesce swiathkow podlug ska-
zania sędzey, myedzy ktoriny swiathky byl
Pyotr Kvnratow przyrodzony. Tego Pyotra Domye-
nyk zamieszkal odwołac, gdy gynsze swiathky
myanowano przed sąden' podlug obyczaya, thym,
yss gest przyrodzony krwią Kvnratowy; a po-
tem, gdy swiathkowie przysyagdli /s/, Domyenyk

V(in iudicio, sed 35: w sydze)

Dział. 24

Pred. 12

6a

weżyny; ale yszc nyektorzy są, wfałnosezą abo
tesz dla nyedostatku, zdany przed sądem/ dosycz
nyewczynywszy prez odhodzą, przeto cheżemy, a-
by tacz za to nyszadney wyny nye podyały, ale gdy
badą przeparczy sądownye, mayą bycz dany za rąką.
Paknyaly z yaczstwa wczekną, tegdy yvss od yacz-
stwa badą wyrwoleny; ale e dlug nyess, wyiawszy
o zlodzeystwo, e te yaczstwa nye mogą bycz prozny.

/13/. O dzieczkowanyv wynach./

9/ /0/ zaclady nyektory vrząd cheżemy polossycz
dla vbostwa naszych poddanych, bo nawezili są

V (in iudicio)

Dział. 8-9-1

Sędzi.

Abi kaszubi w słowick...

79

przed sądem sobie rzecznyka zrzędził, czsoby
gogo rzecz przewiodł.

v. (in iudiciis nostri regni
Sul 23: w sądziech
wolewstwa naszego)

/19/. O rozgodzeny w sadzy.

/I/sze roznagiczi sądze roznagicze ortel
wydawają, a rzeczy czastokrocs podlug swey wo-
ley rozsądzają, przeto chczem, aby sadza geden
pewny osobny a wybrany byl w Kracowie a drugi
w Sadomyrz; a gdi ny w ktorą zenyą przerzecz-
ną wgodzeny, tedi sadza y podsadek tego powia-
tv na naszym dworze mają być wstawycznye, moes
sądow y rzeczy przed nany wyznawayane.

Dział. 71

-----
 dalone, aby gdy ony kogo pozową albo / go kto
 pozowie na nykteri rok albo prawa, tedi chczen,
 aby sądza swego podsadka abo gynszego nanyest-
 nyka tey paney y s gey sampiarsen do gey gospo-
 dy na poslaes, przed ktorynszetho rzecz na pole-
 czyes swą sweny rzecznikowy abo rzandczy abo ko-
 ny syą gey bandza lwyecz.

/18/. O pospelnem rzecznikv.

/I/sze gdy wszelky czlowiek sam swey rzeczy
 drugdi nyc moze przewiascz, przeta chczeni, a-
 bi kaszdi czlowiek ktoregokoli stadla bands.

Smid

10b

wezaszony, strony a potapyenya, przeto 15/
ny / chesacz pomocz ebyema stranoma, vstavia-
ny, aby edtychayast exy, ktore pozową przed
nas albo przed naszego sądzą, dobre a dluge
yneli rozmyslenye na odpowiadanye przed sa-
dem, aby takyny chytroszczany abe chytrzyny
szalebany nyc byli prsechytrzeny. Przeto chese-
ny, aby sapyercha abe peresa, przedy szalebą
wszythką, poleszyl na lyszce pozewnom tako,
ysze nyc bądze potem nyczs przyloszone kv sza-
lebie. Tako tesz gdyby kte byl pozwan o

Dział. 44-113

lv, przeto chczen, aby wiadzano, gdzie abo ces
 na bycz skazana, napyrwey komv dadzą vlną
 pozostwo a nye meglby są wyprawicz, drugo,
 komv dadzą vlną o gwałt abo o rozboj na dobro-
 wolney drodze a nye mosze są oczyszczyć, trze-
 cze, gdy kto nyczezazacz sądv naszego, przed
sądomv myczą abo korda dobylby, ezwane, gdy
 kto koge sądownye o kterą rzecz sądszą y ska-
 zą dosyex vesynyez, a tente 19/ wgardsy de-
 syex veziniez any rakoya / postawywszy kv
 dosyex vezinyenyv, wspornye od sądv olynadse.

Dział. 18-19

v (in iudicio)

Przed

100

ale są naczyl swey krzywdy.

/42/. O złodzeystwie pszol.

[P]yotr szalował na Iana przed sądem, ka-
ko pszoly abo dzenya gego noczną rzeczą kradnye
wzawszy do swego domu donyosł, chcąc nany do-
swiateczyc; ale Ian zaprzal rzeczy złodzeystwa
rzekąc: ja swoy myod yawno do swego domu przy-
nyosł. Tedysny Pyotra pytali: byllyby kto, czso-
by wydsal, gdy Ian wszawszy myod twoy, nyosł
do swego domu; tedy Pyotr nyemayąc swiatkow
rzekl, ysz swiatkowie są zmarly, nye nan kym

(traxit ad iudicium. Sul 33:
przyrzęgnię... ko sądu)

Dział. 22

Przed

21a

abo brath s syostrą oeczczyzną bada oddzeleny, kczemvsz to dzalowy przed sądem brath abo syostrą przygmą skazanye, a potem drvgy abo gynszy brath przyszedwszy przed sadzą, ono skazanye odwoła- wa, dokonawayacz abo chcącz dokonacz, yszby przy tem skazanyv nye byl, chcącz aby to ska- zanye wypysano abo zagaszono, a ktemv naszymy sądze czastokroc syą sklaniaya, a rzeczy ska- zane wygassaly. Przeto my chcącz pewnyeyszy konyecz thym rzeczam vstawycz, wkładamy, aby

Dział. 27

Před

34

/I/an poszyczył Pyotrowy dzesyący grzywyan y wzał po nyem za nye rakomye Wawrzyncza. Po- tem Pyotr Ianowy zaplaczył pyenyądze krom rą- komyey, a potem Pyotr Wawrzyncza pozwał o rą- kogemstwo, a tento przed sądem rzecl, ysze pye- nyądze gemv są zaplaczony przez gyszczca. Tedys- my skazaly doswyathczycz zapłaty.

/103/. O wyanye a przy czem dzieczy mayą ostacz.

/G/dy masz vmrze, tedy szona przy wienye swem ma ostacz, pyenyadzoeh, perlach, kamyenyv.
v (in iudicio, Sud 51. w srodre) Dział. 43

o beszrzenya y syedlenya, nysz drugy, a tako ow
 ospusozony y tess nyedbayaczy dla polepszenya
 zbudowana dzal przez przyaczele wloszony,
 wz
 rzecza, a to po dlugem czasye, dla ktorego o-
 byczaya domownyk czastekroc odtraczy syą od bu-
 lowanya y polepszenya swego gymyenia. Przeto my
 chcąc ten obyczay zatraćyecz, wstawyamy, aby
 gdy bracza abo przyaczele bliższy abo daleczy
 rozdzelaya syą, a wtem dzale bądą myszkacz
 przez trzy lyata y trzy myesyące w mylczenyw
 a przed sadem tego nye wzrvszaly, wygawszy

Dział. 45

(ad iudicium)

(Sul 53: kw szandv nye porzywajacz)

oskonala przyczyna, dla ktoreyby dawnoscs bycs
 ye mogla, tedy tako zamieszka, przesieczona
 awnoscsa na mylczcz.

/111/. O dawnosczy lotrowskyey y zlodzeyskyey.

/G/dysz zlodzeystwo abo zboy dla wyny abo
 myerczy vstawyoney podlug zaslugy przez zle
 ludzy bywa zatayono, tako, ysze zloscs takich
 zlosnykow na vnanaye rychlo nye mosze przydz, a
 gdy kto naprzeczywke gym chce czinicz, tedy
 taczy dawnoscsa, chcza odbywacz; przeto aby sya
 Dzial. 45

Przed

36b

taczy zlosmyczy nye mnoazyli, vstawiamy, aczby
kto o zlodzeystwo abo zboy przed sadem byl na-
mowion, a gdyby ten, ktory namowy, y ten namo-
wiony bylubi w gedney dziedzynie abo pod gedną
parrochią y mszey slvcha- 46/ ly / tym obi-
czagem badze myecz dawnoscz namowyony mymo ge-
den rok; ale gdy ten, czso namowy, y tesz namo-
wyony bądą od syebie daleko, tedy gynsza daw-
noscz namowyonemv nye mosze bycz, gedno trzy la-
ta, a ow, czso tako zamyeszka, dla swego lenywstwa

V (in iudicio. Sul 53: w stydre)

Dział. 45-46

360

^m
a mylczcz.

Przed

38b

/118/. Pan za slugą nye wchodz do sądv.

/C/zastekrecz panowie meczarze dla slug a-
be swich przyredzenych przed sąd w rzeczach wy-
sasstwo otrzymaja nyesprawnye. Przeto vstavia-
ny, aby tym obyczajem szadny pan za slugą abe
przyredzenym do sądv nye szedi, pod vyna pyatna-
dsessca.

/119/. Gdy kto kord abe nyecz wygnye przed
sądem.

/A/csby nyekte przed sądem kord abe nyecz

Dział. 48

Przed

41a

/V/stawiamy, gdy kto rączy za kogo szyde-
wy, konya any welv nye zastawial, wylawszy, ysz-
by byla wola tego, za kogo rączy; tedy ten, za
kogo raczą, taka zastawą ma wykupycz.

/129/. Gdy kogo zastapya przed sądem.

/V/stawiamy tesz, gdyby komv dano winą lu-
bo o mala abe o wieliką rzecz a przed sąd pozwa-
ne, a tente stoyacz przed sadem rzecze: pan my
kazal tho vczynycz abe towarzysch, a zatym pan
abe towarzysch przyszedwszy y zastapi gy, tedy

v (m iudicio, sul 66: v sqdne)

~~Dział. 52~~

/V/stawiany, aczby kto o zlodzeystwo abo
zboj przed sądem był przemoszon trzykrocz abo
dokonan, abo rzecz kradzoną abo gwałtem wzată
oblycznye wroczył, tedy ten na wieky swą czesze
straczył any szadney czczy w krolestwie nyecz
nye mosze, any od nas darow szadnych trzymacz.
 Aczlyby komv dane wyną a tege nye dokonane, a
 tento swiatky są nyalby odwiescz, gdyby w ged-
 nam swiathkv vpadi, tym ezczy nye straczy, ale
 schcodą ma odloszycz.

---Dział. 56---

v (in iudicio. Sul 58: w sądzie)

woszcz, tedy w sporcze odstapvya od pothwarzy. V-
stawiany, aby kyedy my s swym dworem krolewskym
do Poznanya abo Gnyezna wgedzemy, sadza kromye
wszego zanyesskanya do naszego dworu ma bycz y
syecz na sadze a poznacz o wszythky rzeczy dze-
dzyane przed nami^v abo kromye nas s naszego przy-
kazanya; ale gdy my s tych zemy wygedzem, reky
pospolite podlug obyczaya o dziedziny maja bycz
trzymany y chowane.

/116/. O pysarzv zienskom.

/V/stawiany, aby pysarzowie przy sadowych
Dzial. 47

^v(mostra tu praesentia. Sul 63: przy naszey
oblycznoscey)

Smad

8a

.....
rseczy dziedzyna daley trzech nydzai rokv nyo
naya dacz. Ale gdy bądze szaleba o dziedzina, tedi
sadza abe podsadek przorzeczeną szalebą przed na-
ny^vna wypowiedzess, a ny z ryczerstwem naszego
dworv thą ysta rsecz rozgodziny, przez byzny bi-
li nykteryx nagabanyx pylnym ogarnyany, tedy
szeszery abe pryznamyey cztyrzem kv sadzy y ped-
sadekwy poleczyny, którzy taką rsecz dziedzyna
pedlug sprawyedlywoszcy rozgodzą.

/20/. W kaszden powyaczé na bycz sadza./

12/ /V/stawiany, abí kaszdy wogewoda nyal swego
v (nobis, sul 24: naam) Dział. 11-42

Sred.

74

przed sądem sobie rzecznyka zrzadził, czsoby
gego rzecz przewiodl.

/19/. O rozgodzenyv sadzy.

/I/Sze roznagiczi sadze roznagicze ortel
wydawaya, a rzeczy czastokrocs podlug swey wo-
ley rosadzaya, przeto chezem, aby sadza geden
pewny osobny a wybrany byl w Kracowie a drugi
w Sadonyrzv; a gdi ny w ktora zenyą przerzecz-
na wgedzeny, tedi sadza y podsadek tego powia-
tv na naszym dwerze naya bycz vstawyczny, mech
sadow y rzeczy przed nany wyznawayanes.

Dział. 11

mają prawo, nie mogą być pozwany, jedno listem naszym albo starosty naszego; ale na dworze naszym albo przed sądem sądy naszego pospolitego, moczą naszą albo starosty, kromie listu na gospodzie może pozwacz. Ale kromie dworu naszego albo sądu, gdy kto ma być pozwan listem przez słuzebnyka, a to może pozywa albo sługą swym, dawszy mu rok, przed kym stacz a kiedy; aczli-
bi pozwany na pierwszym y wterem roku nie stał,
tedi sądowy pokopy esmy skoth, a gdy na trzeczem

Przed

A gdy nyekto w za-
stawie dziedzina, ktora zastawy, vstawiany, aby
ten, ktori zastawy, abo gego przyrodzony przy-
namnyey gednaczk w rok przed naszym sadza, acz
gy nosze nyecz, abo w parrochy tey dziedzini.

sitn. Sul 35

Dzial. 24-25

vswyatheryl

1
Przed (cum instr.)

Przed wamy, welebnim w Bodre oczerem y kra-
dzem, ~~kradem~~ Jacobem, ... rzeernik ... dicit.

1474 Lab. 540.

przyaczel za przyaczela nye czyrpyal, nyszly-
 by oczesz s synem abo brath z bratem w gednem
 zlem 60/ wczynkw bylyby / wynnemi, ktorzy
 podlug vyny maja bycz skarany. Aczlyby kto
 zlescz sam ktera wcziny, tedy czaszcz gymyenia,
 ktoraby nany nyala bycz, naschemy stoły na bycz
 za taką zlescz przysadzona.

/148/. O wielikyey vinye syedmnadzesyath.

(G)dyby kto nadgechawszy w dom nyekterego
 zemyanyna, przed oblycznoscą dzieczy gego /zabyly
 ten vina pyatnadzesza ma zaplaczycz z pomocnyk

v (Sul 69: pmetk gego dzieczny)

Dział. 59-60

v (in suorum acciderit praesentia puerorum)

-----
 kaszdy tylesz ma dacz sądowy syedmnadzescza a
 dzieczem zabytego pyatnadzescza ma zaplaczycz.

/149/. O ktore rzeczy tą vina bada karany.

/T/a vina syedmnadzescza rzeczona nyeny-
 leszczywa. Ta vina czy maya pokvpycz, kto poraby
 trzy sesnye, kto trzy kopcze granyczne rosypye,
 kto trzy drzewa se pszolany poraby, kto myed
 kradnye a bądze przekonan, poszescza gdy bądze
 przekonan, kto gwalt vczyny y zabyge koge we wsy
 abe na dobrowolney drodze, kto dzewcze abe nye-
 wiescze gwalt vczyny.

Pred -

Urdal dobrovolnye
preth gayonym sadem.

1463 R XXII 382

Przed - coram

cum instr.

Quia dedit citationem coram
alio, przed opusim rymyenysem,
ferrigena

1473 AGZ XII 351

Przed - coram

cum instr.

Quia tu ei hominem... reclinatum
coram homine extraneo al. przed
obozym inquilinum... mittere non
vis

1471 AGZ. XII 402

Przed

cum. instr.

Quia tu... Paulum in hora
et tempore coram extraneo
al. przed opozim [...]

1476 AGZ XIX 278

Przed - coram

Quam reclinacionem... ipsis
coram alienis al. przed opozy-
sioną, dabant

1479 167 XVII 177

sim. ib. 182

Przed - coram

cum instr.

Dum apud te affectabat
coram homine alieno al.
przed obczyznami,

1482 A67 XIX 282

2
Przed (cum instr.)

Jan... gy... przed welim^y ~~dosvathoronich y cranych~~
~~ludry po rosmaytich [me]stecch tegata myasta~~
~~ploczky[ga]~~... zlosthliwini slowmi omovil.

1474 Tab. 540.

Przed - coram

cum instr.

Cum vobis dabitur et ponetur
in curia vestra coram familia
vestra al. prethi dileboycyamy
vanymy

1475 A 67 XII 369

Przed - in conspectu

Droga przed oczyma gospodnowy-
m(a) (in conspectu domini)
smierci świętych jego

Fl 115. 5. sim. Pul

Præd. coram

~~gloria coram simul discum.~~
~~benibus reser prædewricki,~~

mi * redocrimi ^{Tunc erit tibi} gloria coram simul discum ben-

solus ca 1420 R. xxiv, 81.

~~Yag. nr. 1299 k. 5~~

Br. kar. sru. 1. 44.

Rozpr. 24 str. 81 pocz. w. XV

2217

Przed - coram

cum instr.

Bide lub bil przed bogiem
(coram deo) to siewzi szwida

Fl 55, 13, sim. Put
sim. Fl i Put 77, 15. 78, 10. 79, 2

Wij: dopyn sie podprad przed bogiem

Pol: bopyn przed bogiem dndrit to sutatfoser zypjczd

Przed: in conspectu

cum instr.

W parnocy wrocy se lychoła... ocz-
okło w jego przed oczyma gospoduo-
wyma (in conspectu domini)

Fl 108, 13, sim. Put

sim. Fl i Put 115, 5. 8. 118, 168.

140.2. 141.2. Put 17, 27. 100, 10.

157.2. 142, 2

W parnocy wrocy se lychoła... przed oczyma pańskimi nieprawość jego
okło w jego przed oczyma gospoduo-
wyma (in conspectu domini)

Przed - coram

cum sustr.

Zkaszyla się gest* sternyć
przed gospodzyńem (coram deo).

BZ Gen 6.11

BZ: w ocenie boga

Przed - coram

Bil lewiti lowyecz przed
gospodyneru (coram domino)

BZ Gen 10, 9
sim. ib.

Bf. byt najedawiaczym na ziemi myslinym

Przed - in (con)spectu)

Yszesmi nalyesdy mylosze
 przed twyma oczyma (in
 conspectu tuo)

BF Ex 33, 16.

Przed - coram
præde

cum instr.

Bo nalyasless myloręce
* przedde mnęę (coram me)

BZ Ex 33, 17

Przed - apud

cum nota

Palili niepodobni sąd a nieysty
(apud te)
przed sobą wpatrzys

BZ Deut 17, 8

Woj's jaśki trudny a wytylny sąd u ciebie obaczys
BZ: jeśli za trudno ci będzie oszłonić jakiś wyzadek

Przed (cum instr.)

Stye badnye.. a lassche przed plich:
noschya ~~maryszchego pama~~ (in conspectu)... boga
1484 ^{Reg.} ~~Pap.~~ 1705

Przed - in conspectu

cum instr.

Stwierdziłaś tym, że prawię
w cześć, przed syny ludzkości
(in conspectu filiorum hominum,
tl: w obszeru sinow ludzkich)

Put 30.24

Przed - in conspectu

cum instr

Dobre bo jest (sc. imię twoje)
przed stworzonymi twymi (in con-
spectu sanctorum tuorum. Pl: w obe-
żczeniu świętich twych)

Put 51.9

cum iusto

Przed - in conspectu

Wystrzyżelone srye przed bogem
(in conspectu dei)

Put 67, 5, sim. Fl
sim. Put 67, 5

Przed - in conspectu

Jawne wystąpił bog zbawienie
swoje przed poganymi (in conspectu
gentium, tł: w obecności poganów)

Put 97.3

Przed - in conspectu

cum instr.

Spyerwaycze przed królem
bogiem (in conspectu regis domini,
Fl: w obrębie czoła gospodnia)

Put 97.8

Przed

cum instr.

Banda padacz waszy nieprzyja-
czele pod wasz miłość przed waszą
obłycznoscą, (in conspectu vestro
Lev 26.8)

XV p. post. Kaluin 287

Proed (cum-inf.) = in

Humiliamini, ^(leg. hóděce) ~~handre~~ ~~prokoruy~~, in conspectu Domini
proed oblyerym bosrym ~~et exaltabit vos.~~ XV Prof. I
202. (Jac 4.10) (p. post.)

Przed - ante

cum intr.

Były sprawczy oba przed
bogiem (ante deum) Luc 1.6)

Ev Zam 287

sim. ib.

Przed

2 inchi.

proemio-ine

(coram domino Luc 1.15)

Próczem by łozę i y elyky przed bogiem

~~Ev. ex. XV~~ ~~DF RHA 287~~
Ewstach

~~szkole i y by gramy ma by szuy glosy~~

~~Janek w ym wyryty bys dwoy w m. r. d.~~

~~ib. 290~~

Przed - coram

z instr.

Szluszylibyśmy mi w sztygthasory...
przed nym (coram ipso Luc 1, 75)
wszystkych dniow naszymi

Ev Tam 290

Przed

cum instr

2

Kaczy my dacz mądrostwy
stwyestlye: kthore sta przed
thoba, za glosostoz

XV ex. Kaduzin 290

Przed

Isuszy [o]jony przed milim Xpem
bylycz szc dostogny a bogaz szc
* bogoczny

Gm 11 b

Przed

2

Isi są ony przed naszymi oczami
dobry, aże ony są przed * bodziem
sly

Gn 11 b

Przed

Isby są one czynne nie sta-
uily (pro sławily) any wellyly
przed naszymy

Gn 12a

Przed - ante

Crux mea iacobi nichese
przed tobą (ante te)

Fl 38, 7, sim. Put

At: życie moje jako nicosić przed tobą

Przed - ante

cum instr. ⁷

Gospodnie, przed tobą (ante te)
wzrostko stworzone moje

Fl 37, 9, sim. Prut

Bf: przed tobą panie wzrostko moje stworzone

Przed - ante
przede

Robota iest przede mną
(ante me)

Fl Fl. 16. sim. dut

Przed - ante

cum instr.

Tisqoz lat przed oczima
twojima (ante oculos tuos)
inca dzien wtorek

Fl 89, 4, stw. Pier

RF: bo w twich oczach lat tysiąc jest jak dzień wtorek który nigdy

c. iust.

Porced = apud

Ordo ver uoia pced lobd | iust Fl. 38, 11 | (apud te) ^{Put: o vzebye}

BT: u folje jest moja nadzija
Wuj: bytnosc moja u ciele jest

c. iust.

porred = coram

sim. Pub. Kartswitz, v

Fl

(comm te)

~~porred lobq versat ierac Fl. 50, 5. Obetuzoro maye
pau uant pade omeng hooing yepu 1150.~~

v sim. Fl i Pub 85.8. 87.1

BT i loij: utyridus, co rle pot porred toby,

Przed (cum instr.) = coram

To be same m. v. rgrresnyl gesm y zlie y grzech
przed tobj czynyl gesm. ~~by spowiedziem i tak
gdz wyprawyl w miastach through y po
gdz sctayes to dact~~ XIV Mac. Dod. Kart. S. 101.

Przed - coram

cum instr.

Wileycze przed nim (coram
illo) serca waska

Fl 61. 8, sim. Put
sim. Fl i Put 68, 27. Fl, 9. 14

B5: przed nim serca waska wylejcie

przed

Bogięgo ducha albo dusche zett ten, ... gen...
~~sya scham schobye n̄y wskem n̄y podobu,~~
~~an̄y chfali, ak s̄ya n̄y za(//) or na wskem,~~
ma s̄ya przed bogiem yako zebrak przed
krolem

$\frac{4}{2}$ XV R. XXII, 235.
med.

Przed - coram

coram 1984

Ludzie... byli bardzo grzeszni
a zloszczywy przed gospodarzy-
nem (coram domino)

BZ Gen 13.13

BZ. deplorabilem in intentionem coram Talice

Przed-a

Stoz przestano talob swide
 przede mną (a me)

BZ Num 17.10

Bf: zhanict is wspomnie przede mną, aby nie pojmęli
 1.24: urobady stencurata id ode mnie, aby nie pomarli

Porced - contra

~~Kły pokły skel na kolyanu przed Kelyasem BZ 14 kg. 1, 13.~~

Oni nyepriyavuzelske xciimti przed wamiob. Num. 25, 18.

Bo sč y |

(contra vos)

5991

El: oni wrogo otworiti sč do was

Przed

Sfioe gredy gest ora przeth
nim bila ponedala

Gn 14b

Przed

Meduax ~~sz~~ ten the lud przed
tob~~o~~ sponeda

Gm 174 b

Pred

pred.

917 Tako my pomoz bog yfwanti †
yako to|fwacza, gdÿ Micolaỹ fpoz-
nana yal, tako prze|dempna, rzek,
yfz ma, Woczech neranil ale | ma,
pes wgatl. ale mufza nan Szalo-
wacz | ys my pan kafzal

1416 Pozn w 917

JP xxxvii 170

~~Przed~~
Przed

Tako my pomoz bog yfwanti †
yako to
fwaczą gdy Micolaÿ spofznana yal
tako prze
dempną¹⁾ rzek yfz mą Woczech ne-
ranil ale
mą pes wgatl ale mufza nan Szalowacz
ys my pan kafzal.

1416 JP XXXXVII 170-1

~~Forced - coram in auribus~~

~~Writhe remya forced toly qest Bb Gen. 13, 9. Quadre
- bily harroggering a slattering forced yosfordy
nem ib. 13, 13. Nye bidress myeer bogow caudrich
prude mnd ib. Ex. 29, 3. Pawedyal writke to
forced nyng ~~ib.~~ (in auribus eorum) ib. Gen. 20, 8.
Siere (combaret) qd forced widrenym wswilkieh
(cunctis uideatibus) ib. Num. 19, 5. Natyedy my
lorre forced fayma oryyma (in conspectu tuo) ib. Ex. 33, 16.~~

5987

Porced - apud

~~Nycoridubni 1440 a nyeyshy porced salq opatorys Bt. Sant. 178.~~

Orōdu gerye za myō porced Ephronem 156. Gen. 23.8.

(apud Ephron)

5388

Luq: pnyenyiche 113 za myy do Ephron

Bt: pnyenyiche 113 za myy Ephrona

Przed

(leg. przed bobis)

Then, ketho mye prze thoba, vyny, memo
szerezo przyaskoter czynny. ex. xv Lab. 444.

Przed = causa

~~Klonius celowecy (!) niewyultke udzelpa) ma,
Tenery i potogem przed robaty i nem ne
odpracywa Gn. 173, b. Kowaska ne mala...
chosibi gy (synka) ona przed 12^{ty} mmem bita
przycerila Gn. 5, b.~~

Przed

Ktorich * ciowecz neozyste odzecznie
ma, tenozy s pokozem przed robakcy
ff nem ne odpoczyna

Gm 173 b

Przed = a

~~(marking)~~

Gospodzin odgimura seiwola mego, przed nicaske)

bōdō dōreer [Fl. 26, 2] (a quo trepidabo!) ^{sim.} _{put}

~~Zginere granici przed obliczima bozima Fl. 67, 2~~

~~(perant peccatores a facie dei. Ne tery~~

~~predmno (!) karuz karuz Fl. 118, 19 (non~~

~~abscindas a ore mandata tua.)~~

Wrej: kogoś się będo, bękar? Bf: przed kim mam się trwożyć?

Pozed - a
prede

cum. rust

Ne kry *predø mno (a me,
Put: prede mno) kazny twoyde

Jl 118.19

kyj ts.

el. pnykarsu kyj ts. kyj prede mno

Przed - ante

cum rust.

Przed oblyczym (ante faciem)
zynnosoty jego albo scyrzpy?

Fl 147,6, sim. Put
sim. Fl i Put Hab 7

Wuj: albo sie odtoi przed zinnem jego

Pned

chroť pned gemy vorekac iako

pned nye pry ye crelem } Bild. Wam.

1873. III. ~~Fasy~~ Glog facs.

($\frac{1}{2}$ XIV)

Gloger

Przed - a

cum instis

Skwit szło... przed obliczym (a
facie) pana boga porzeczod
rajskego drzewa

BSZ Gen 3.8

Przed- propter

(propter aquas diluuii)

Wzrost gest Noe... w korab przed powodzią 82 Gen. 77.

~~Any mogly swawymyry slaw przed (wzrost) 82 Gen. 77.~~
~~a Maytremem przed (propter) swawymy, gest na nich~~
~~bili ib. Ex. 9, 11.~~

5993

Pr: aby idownic sie przed wolkami pologa

Þozed - a

Þozed oblierym ^(a false) Jaray, þanyey mey, weryekam Þz Gen. 16, 8.

~~Þez þozestand zabol swich þozede wng st. Num. 17, 10.~~

~~Genz þz wrec ratayl acyore may þozede wng st. 1 Reg.~~

~~20, 2.-~~

5992

Przed

prze

The genit to rzecz tutaj
oczek moze przedz

BZ I Reg 20.2

BZ: dlaczego ubiegamy to przedz

przed

Dalbych dobry ^{colacz} golacz wpyecz, bych mogl
przech ~~to~~ woryecz
to

De morte w.

~~MPK J. I. 185, 152.~~

~~L. & Sm. 157 158~~

przed

~~Chociażbych ożenił się z tobą,~~
mogłybych się ~~z tobą~~ przed tobą
(leg. mogli by być)

De morte w.

~~MPK J. I. 191, 350.~~

~~Pr. dom. 191, 350~~

forced

Hardy pract mo kasro skacze

De morte w.

~~MPK J. I. 186, 191.~~

~~De sm 188 191~~

~~prid, photo (a instr.)~~
~~przed~~

~~by sea path~~ Gen ma
~~gody y plame,~~
Kasdy pruth mo kosze skacze

- De muste w.

~~MOK 7. I. 193, 397.~~

~~M. adm. 387 397~~

~~præde, præd(a. iusta)~~
præde

Nyketh sra prædemv nye skrygge

De worte w.

~~MARKY. I. 192, 374.~~

~~W. asm. 375 374~~

Przed - a facie

Psalm Dawydow, kiedy uciekał
przed Absalon, synem swoim

cum fugeret a facie Absalon filii sui

Put 3 arg.

Przed - a facie

Kedy wyzyedcal przed Saulem
w yamę Jonak

cum fugeret a facie Saul

Int 56 arg.

Przed - a facie

cum sustr.

By wyjeżdżały przed leżącym
kolem (a facie arcus, fl: od ob-
licza * locziszka)

Put 59,4

BT: by uciekali przed Turkami

Przed - a

cum instr.

Smoczyki będą przed lizkiem
jego (a facie eius. Fl: od oblicza
jego)

Put 67,5

sim. ib. 88,23. 95,9

czy zatrzyma się od oblicza jego

Przed

curu instr.

Oto wyjechały przed
swojątkim kozytem

Now 186

Пред.

 ^(sc. djjablen)
Брежушупуеуану рокова

XV р. пост. R. ~~AAV~~ 237.

Przed

Potem uslyngac to biskupowie rzy-
dowsy, chcieli ji uchwacić, ale nie
smieli przed ludem [et quae rentes
sum tenere, timuerunt turbas] Rom. 455.

Pred (cum instr.)

Wiec pred kims'

Žydowie... ji chcieli uchwac' i usynic'
kolem, a on pred nimi usiech', nie rozda-
jac ani swieckiej Rom. 778.

Przed - a

Cum tust.

Stółkane moie przed tobą (a te)
ne iest scito

Fl 37, 9, sum. Pict

Wij to.

Bl: dla ciebie

Przed (cum inst.)

(leg. arced. tior.)
Panye boze wszechmogacy, przez twoje sywetha
milosera nyci mesz nycz thayemnego any
skritego w syereru esloweka. ~~xv Br. Fil. IV 631.~~

Spow F.

Przed
Jaco Jan

Soltis ne visedl przed panstke eriwodp 1399 dekre. II, N° 862
ani mu czikowdi wzimil

c. iust.

Przed = praec

Przed blarkom w obecnosci jego oblaary w
skly Fl. ^{sim. put} 17, 14 (praec fulgore) ~~Przed magi~~
~~udleska bde przed obok skom Fl. 27, 9 (praec~~
~~inapra. Szemela dera magi przed terrorycz~~
~~Fl. 118, 28 (praec laudio). Przeloty zerk~~
~~gospodiga a bog uara przed rozcary bogoty~~
~~Fl. 124, 5 (praec amartan diif).~~

Wuj: przed blaskiem w jego otoczeniu rozcary sie obloki
Fl. od blasku jego obecności rozstary sie wozale ognista

Przed - ante

Sinnestoff ie iaco prode przed
 oblicem wiatrowim (ante faciem
 venti, Put: przyed wyatrem)
sim. ib. 34.6

Fl 17, 46, sim. ib.
 34.6, Fl i Put 82, 12

Bl: jak prode na wjetrze idz oznaczben
 wy: sktuzas je jako prode przed wiatrom

Przed - a (facie)

cum instr.

Taco pline work, ktori pline od
oblicza ognowego (a facie ignis.

Tut: przed ognem), taco zginiete
grzeszni przed obliczem (Pul: lyozem)
boszim (a facie dei)

Fl 67. 2, sim. Piel

BC: jak work sie rozpryzaj przy ogniu, tak gina przed bozkiem grzesznicy
tak jak sie worki rozpryzaj od ognia, tak liczy zginie grzeszni od oblicza bozego

Przed - praec

cum instr

Oczy mogą mieć (le)sta błąd
przed woszeniem (praec inopia)

Fl 87, 9, sim. Pus

Przed - praе

cum dusto

Drzemala dusza moja przed
tesznych (praе tuedio)

Fd 118, 28, sim. Pul

Przed (cum intr.) (= wobec, w których, z powodu)

Dziewica Maryja ... rekła ku swemu
synu: ... widzisz jako me serce i dusza
zdoga sie przed twema oczyma od wieli-
kiego udręczenia i przed nieściszą. Rom.

523.

Przed

Jako Marcini

At, nie mogł przejechać przed słim powietrzim,
ierzora oglandaw.

1420, ~~Przyb. Kość. 1A~~ Koscian nr 812

Przed

Potem gest Abram szedł do Egiptu,
 abi tam bil gestozem (pro gestozem),
 bo nye mozgl przed glodem bicz w ze-
 mij (praevalucout enim fames in terra)

BF Gen. 12.10

Przed - coram, propter

Strzy mogly czarnolonyerz stacz
przed faraonem a Moysessem
przed ranami (coram Moysesse prop-
ter ulcera)

BZ Ex 9, 11

Fixed pr. c. 7.

ed iudicium non
poterit venire sine
impedimento

-----67a
albo stalla /20/ zagora-
cza na na pyr w/21/ey wth-
em gystem pra/22/wye szye
zalowacz nye /23/ moze ly
szye themv czosz /24/ szye
zaluge prawa ta/25/no ys-
the albo nyemo/26/zely
thanto prawa pa/27/trzycz
przed goraczą po/28/trze-
basczya albo kthemv /29/
prawu przycz gdzie ko/30/
ly then ysthy powod /31/
przydze yzaluge szye /32/
na swego wynowacz/33/cza

OrtOssel 47,2,w.19-32

1914/15 57

*Przed p.m.c. 91,
174d
ten byk tam d...
tam byk d...
ostendit*

-----174d

tho moze szobyte dobre
wzancz
nyeprzy/2/dzely ktory ma-
sczyszna /3/ przyrodzono
tego vmarl/4/ego czo by
gy foldrowal /5/ wrol y
wdzen a przysz/6/edly by
ktory masczysz/7/ną przy-
rodzony tego za/8/bythego
acz porokv ypo /9/ dnyv
gdy vkaze podlug /10/ pr-
awa ysz nyemogl p/11/yrw-
ey przycz przed nye/12/
wolnoscą temv thy w/13/
oythowy (ma)
dacz pyenadze czo ge wzal
podlug gednanyą zaglowa

OrtOssol 91,3,w.1-13

Ort Mac 125

Przed - causa, gratia

Nie mogł przyjąć przed niewłaściciel *Ort. Acc. 125.*

Przed

Przed nym = ab eo

(montes commoti sunt ab eo [Vah 1.5])

1471

MFJ:V14

Bf: przed nim dnia giny
Wuj: giny pomosty sie przed nim

fred "papier"

si lapidem non invertis, propter fractionem
carbonum, alias prode homy DL LB III 355

Tom powdering in straw box

Przed - ab

Cicero insto

Przed tym (ab eo, Fl: od nego)
potuszcze sie wrzysocy bydllybocy
na stwycetye

Put 32.8

Przed - prae

Kto zna...

Przed strachem (prae timore.

fl: prae strach) twoym gnyew

twoy rozmyetzywe

Put 89.13

Wuj: kto wie.. przed bojaśnią twoją gnyew twój policzyć
Bf. kto znał polską twego gnyewu i obrzucenia twego wy tralemaj tobie bojaśni

Proed = prae

At tu jemu ofierowan paratizem rabity,
leżący na łóżku, a mieli ji k niemu uterzej
a gdyi tamo porysli, nie mogli jego k nie-
mu przyprawić przed t kuszaniem [et cum non pos-
sent offerre eum illi prae turba] Rom. 292.

Irred = praes

Lachensz... riq. dat wirre' mitego Jesucrista
... a nie mogt widrie' pred t' susroq., i ie
byl stowiek niski [et non poterat praes tur-
ba, quia statura pusillus erat] Rom. 406.

Przed (wobec)

Święty Piotr naśladował miłego Jesuścistę
z daleka... preto... iże nie mógł blisko
przystąpić przed siłą i duszą ludu Róm.

664.

Pred

Trzecia karta... chciała k. niemu przystą-
pić ale przed silną chorobą (czyrba) nie
mogła Rom. 711.

Pred = propter (pro: pro!)

Wiele krzyżat żydowskich wch wieryło,
ale pred licemierniki nie śmieli jawnie
mówić [et ex principibus multi crediderunt
in eum: sed & propter Pharisaeos non confi-
tebantur] Rom. 468.

Przed (cum iustis) = proae

A będąc pramionem w stońcu i na mie-
siancu... kiedy poornę ludzie schną-ć
przed strachem i przed rekaniem (pro: re-
kaniem), co ma przydź na wrytek świat [are-
scentibus hominibus proae timore et ex-
spectatione, quae supervenient universo
orbi] Rom. 482.

posed - proae

cum instr.

~~pre confusione sonitus maris
et fluctuum przedrpszem~~

~~(szwanku morskiego yprzedwel.~~

~~nam i = ^{Erunt signa...} pre confusione sonitus maris et fluctuum~~

~~ca 1420 | R. xxiv, 82~~

~~(Luc 21, 25)~~

~~Jag. nr. 1294. k. 16~~

~~Br. Kar. św. I. 45.~~

Rozpr. 24 str. 82 poz. w. XV

2469

Pred

Piotr... naśladował mistrza swego przez
naboieństwo ale zdaleka przed strachem
Rom. 665.

Pred

Natychmiast kur rąpiel, ale Piotr przed
wielikimi strachy nie slynał jego Rozm. 675.

Przed

Piotr... tej niewieście... nic nie odpowiedział
Przed wielkimi strachy Róm. 675.

Pred(e) (cum instr.)

Nie mogł odpowiedzieć szybko przede
konią, alei pierwszej krew pociekła z jego
świętych ust, toż dopiero przemówił Rom. 683.

Przed

Święty Piotr... od wielkiej roboty nie
przed progiem... raprzyści? sie nie jeść ani
pić ani spać Polm. 700.

Porced = quam (cum comparat.)

Gen~~er~~ na ^{*}svem~~t~~ / svece porced nim ne
gestej on bit sv~~o~~thery Gn. ~~11~~ 4, a.

jeisei pned nim pned ktoryin

Przed

Ya wasz chwałó, panny, pane, ysz przeth
wami niczsz lepszego ne   Słota w. 84

Przed - proae

Wielkiy jest gospodarz ^{a bog nar} przed (Put:
nade) wsemny boghy (proae omnibus
diis)

Fl 134.5

fl: wladca nar jest nad wsemny boghy

Przed - coram
præde

Stye bōdzyest mycz bōgōw
wōdrici præde mōs (coram me)

BZ Ex 20,3

perxod.

(14)

Nye kay sya nye thym rasrem,
isr ma vydrysr ^{preth} ~~preth~~ obrasrem

De motto w.

~~MORZ. T. 182, 60.~~

~~Dygal. obm. 182~~

Przed

^{coscoda}
Dopierkię się do ~~coscoda~~ na ~~madit~~ lud potrzeb
Boga ~~wezmą~~ tego ~~wezmą~~ ^{tego} Kłw. ar 5.

Przed

257. Jace mi Mala Hoffka obranczil, jrz ne
mala na Potrasa zalowacz,
alegi: przedgniezdzenskogo
pnie / sz

1391 Poru mi 257

Lekn i w 1061

Przed

Mala Zoffkij obranezil, iz ne mala na potrasva
zalowacz, ale gi mala przed gnezdzenskogo
przineser 1391 Lekcz. I, N° 1061.

Pred
 Jako lasnek gyal na mo chedzinj...

183. ~~izamod ti J i sz tridzesi~~
 knot pred ma vrotu

1393 Pozu nr 183

Lehsz i nr 1556

Pred

358 Jaco, to swaczimi is micolay {giua-
ko} neroczil | Czaflawoui za stafka,
yedno gi pred | {preczele przy velcz 3)}
Et primus sicut circa hoc fuit iurabit.

pro. L 1842: ad amicos proet priacoda 1397 Poru us 358
 Lellu! us 2577

Przed - in (conspetu)

Przybliży się prosba moja przed
oczy twoje (in conspectu tuo), gos-
podnie

Fl 118, 169, sim. Ps
sim. Fl i Ps 118, 170

Przy: przed cis; przed oblicznością twoją
Przed: przed wrodzenie swoje dojrano do ciebie. o panie

c. ac.

Prosd = in

Waxy prostrata waxy prostr very twigs,

Fl. 118, 170 (intra postulate wca in conpo-
ela Newf.)

c. a. c.

Proced = ante

Wyngore dyabel przed noghy jego, Fl. Hab. 8, ^{sim} _{put}
(ante pedes eius Hab 3.5)

Pf: ratura idrie przed jego obliczem. w sklad ze nim goryzka śmiertelna
Wuj: przed nogami jego

Pored-ante

Doornye syo riba myotair pored ^(ante pedes eius) nozy gego BZ
~~Job. 6, 4. Poriymad ge pored cad/ Adama. 1. Gen. 2, 19.~~
~~Brala syo pored syo (profecta eil) Job. Judith 10, 5.~~

5686

Przed (cum acc.)

Przistopimy s warphi przed [~~pro. przed~~] tron fali
[wistej]. XIV Roczn. 233.
ex.

Przed
Jaco

* przed poswem

Ta *~~sz~~ecz Janussowa przed m^o nie przichodziła o kon
1401 Diek. 54. ~~Przide pan Soliva przet pana starostę
by przet pani, by obricel (= obręcyt) yest panem
waythem 1402 Mark. 117.~~

Pyrdt nr 155

Przed

655 Tako gim pomozi bog y fwanti † |
 Jaco to fwaczø Jaco kedi Potr
przi|wodl.fwego złodzeÿa przetfwe-
go pana | tedi pan ofladzil prawo
 polke ÿne | meczfke. apotr ne-
 chczałgo dokonacz

1408 Pozn m 655

Reh VI nr 1242

ponad

Tako. etc. ýze Janulz. trfzy[em
 cupczem] | cupcze prziwodzil̄y
przetpana Janulza | nadzedzina
 prziwodzil. ý ofzadzalmu | ýego
 rola. ýofz. zaofzm grziwen. | przedal.
 zapýacz. trzeciakowich. aza | trfzý
 grofzowých. aon niýednego | nech-

1418 Kościom nr 739

przed

~~gwalt~~

Tako gim po^{mo}zi bog⁵ etc⁶. Jako⁷
Marczin | Kot⁸ newrzuczilffe⁹ mocz
gwaltem | *in Jacobi molendinum*
namefzkem¹⁰ | kowe. przedelzrzem.

1416 Kościuszki 611

~~Przed~~

Przed

⊕

cum acc.

Yacosmy przy tem byli, kyedy ~~Andrzej~~ Andrzej ranczil

za Pawla postawicz ^{L...} Mycolayew przed prawo.

Kyedy by go ne postawyl, tedy mu wynowath

dzeszancz grzywen

1416 Pyzdr nr 476

prwad

Berzemÿ tho kufweÿ⁴ dufzÿ | ŷ ku-
fwey⁵ czczy. ŷzelzmÿ⁶ bylÿ | pofzly.
ot pana. Jana. do Olbrach|ta. Cromno-
wa. aby przyal⁷. | przetpana Jana.
ÿpofzlufzen⁸ | Jako⁹ starofcze abyfze
Iprawil | wczembÿ¹⁰ mu¹⁰. winã¹¹ dal

1418 Kościan nr 706

Przed

1012 Tako gym pomoz bog y szwaty † |
Jako tho szwaczę, yze pan Mofcicz. |
pobral owcze y bidla, czlzo go przy |
gnal pan Micolaÿ szwanowa przed |
Obornikÿ y [szÿta] zyta tamo yako |
szeczdzefzant grzywen y [tek] tego |
v|zitek ma

1418 Pozu nr 1012

Przed (cum acc.)

Przidis pan doliva przet pana
starostę by przet pani
~~1402~~ Math. 117.
XV in.

Przeretx

cum acc.

~~gdzie emy eszmy szedy, kazdy gy sluga namedy...~~

lepiej myy przereu stawa.

~~Arch. XIV. 500 vj. 2. 1. 110.~~

~~Nota.~~

Stoba no. 38

c 1410. JA. 14. 500.

Ised

1006 (117) Jiz yaco izalował Bodzantha
na Bartho|fza yfzbÿ mal. Barthos
Jachacz izamoczwa|rth gwaltem

przedyego dom yfcrzelicz nan |
a on fnamÿ tą nocz ydzen bil. anÿ
tego | wczÿnil |.

1420 Pozan in 1006

Przed-ad

(Procidit ad janua Thru,

spadł przethcolana) ihusrowa |
(Luc 5, 8)

ca. 1420) R. XXIV, 84.

~~Jag. nr. 1299. k. 53.~~

~~Bn. Kar. św. I. 47.~~

Rozpr. 24 str. 34 pocz. w. XV

2773

jen przed

Jeze pani Koscia sama na sie podnosila niemecz-
skie prawo o wojtowa stryewiana. nistly ze przed
wojta pozwal

Ifze pani zowka [yf yelcze tedi
bila wne|meczfkem] szama nafsza
podnosila niemecz|fke [prawo] prawo.
[wy] o wojtowa s|trige|wyfną nifly
gą predwojta pozwal.

1427 Koscian ^{nr} 1211
1211a

Przed (2x)

cum all.

1441

Taco nam pomofz bog | etc. Jfze-
fmy byli przitem kedy | Jan karcz-
mars ftawal trzy | kmyotowicze
przewoytha abo | przedyego zona
ozadzayanczmu | rola awoyth gych
nechczal prz | iyancz albo woythco-
wa etc. — — —

[cd]

1434 Pozan nr 1441

Przed

ts. co Pom nr 1441

pre?

~~iszesmy~~ byli ~~pritem~~ kedy Jan
karsmarz stawial trzy kmytowice
* pre wyzha pbo przed yego pona...

~~Przed.~~ 1434 Bibl. Warsz. 1857 II 796 ~~pryp.~~

Witam się z wianem świątecznym

Przed p.m.c. Ak.

-----67c

/15/ ale chczałyby wasz
 p/16/an kogo v wynycz 0
 /17/ gyna rzecz kakokoly
 oz/18/emszkye gynyenye al/
 19/bo o gyna rzecz temv
 /20/ dacz dzen przed szye
 ta/21/ko czosz by szlusza-
 la p/22/rzed gego burgrabyą
 /23/ albo przed swego san/
 24/dzyą a na gemv osza/25/
 dzycz szwych szyeman /26/
 zemszkye prawo pod/27/lug
 prawa prawego /28/ Ktho da
 na kto/29/rakoly kvpyą
 /30/ albo na targowną bo
 /31/zy pyenadz

/15/ ale chczałyby wasz
 p/16/an kogo v wynycz 0
 /17/ gyna rzecz kakokoly
 oz/18/emszkye gymyeny al/
 19/bo o gyna rzecz temv
 /20/ dacz dzen przed szye
 ta/21/ko czosz by szlusza-
 la p/22/rzed gego burgrabyą
 /23/ albo przed swego san/
 24/dzyą a na gemv osza/25/
 dzycz szwych szyeman /26/
 zemszkye prawo pod/27/lug
 prawa prawego /28/ Ktho da
 na kto/29/rakoly kvpyą
 /30/ albo na targowną bo
 /31/zy pyenadz

Przed p.r.c. A.C.

coram iudicium

-----149a
 /23/ MOzely ktho /24/ szw-
 ego dlu/25/szynyką vlapycz
 y prz/26/ed woythą przywye
 /27/szcz przez poszła albo
 /28/ przez przykazanyą
 /29/ woythowszkyego a /30/
 na wyaczey gdy by /1/ szye
 kryl albo vczekal /2/ a
 gdy by nyemogl m/3/yecz
 woythą albo posz/4/lą mo-
 gl ly by gy gw/5/althow-
 nye wszderzecz /6/ albo
 czso gest prawo

Fred J. C. Ac.

OrtOssol 81, 3, w. 23-30 -

OrtOssol 110

~~81, 4, w. 1-6~~

-----13a
/27/ Mogaly od dzyeszaczy
/28/ grzywyen czo pozycza-
yą /29/ na zakład wzancz
gedn/30/a grzywną doroku
czynszv /32/ Mozely kto ku-
pucz ktore/33/koly gymyeny-
ye tako ysz /34/ czo gye
przedala y szaszą /1/ kup-
yla one gymyenyne /4/ Moze-
ly kto swe dluz/5/nyką sw-
ege vlapycz y /6/ przed
woytha przywyne/7/szcz procz
poszla albo pro /8/ precz
przykazanyą /11/ Pytalysz-
cze nasz o pra/12/wo

OrtOssol 19,3,w.27-34 -

19,4,w.1-12

Free
per. e. etc.

-----198b
Oprzemyenyenyie rzeczy ny-
kogo maya yacz any nagego
zywoth mowycz a gdysz ten
gosc znyzadna rzeczą yath
any wczem vffaczon /19/
any on sam tego ly sta
/20/ przynioszl Tedy on
gest /21/ blyszchy swą
sygyą y /22/ gymyenyie br-
onycz ny/23/szly by kto
takyego mo/24/gl przesz-
aczycz podlug /25/ prawa
prawego ma /26/ PJtalys-
czye /27/ nasz o prawo
/28/ thymy szlowy /1/ Ge-
dna pany przyszla /2/
przed woythą y zalow/3/a-
la mv
ysz_gey_czynszownyk_szbye-
OrtOssol 100,3,w.18-28^{zal}
OrtOssol 137 - 100,4,w.1-3

ad indicem

Freed pr.c. Ac.

-----17c
/20/ Pytalyszczye nasz op-
ra/21/wo Gedna pany przysz
/22/la przed woytha y za-
lo/23/walą mv ysz czynszow
/24/nyk sszbyezal precz,
/28/ Pytalyszczye nasz Ged-
en /29/ czlowsyk przywyodl
/30/ drugego wkłoda a szk-
lo/31/dy przywioldl gy prz-
ed gay /2/ Pytalyszczye na-
sz o pra/3/wo kako zalowal
geden /4/ czlowsyk na dru-
gego /5/ o dlug czo mv gy
wy/6/nowath

OrtOssol 22,2,w.20-31 -

22,3,w.2-6

Przed p.r.c. Ac.

ad indicem

Przed por. c. He.

-----198c
Gedna pany przysza przed
woythą y zalowala mv
ysz gey czyn/4/szownyk
szbyezal y pro/5/szyla
prawa woith /6/ poszedl
sznya dotego /7/ domv do
zony tego /8/ szbyeklczą
ta zona rze/9/kla gysz ya
gey nycz /10/ szlubyła w-
them woith/11/th zawarł gey
komo/12/ra az do prawa ta
pa/13/ny naradzywszy szye
/14/ przydze przed woithą
y zastawy tey panyey szwe
odzenye do prawa

OrtOssol 100,4,w.3-14

OrtOssol 137

Przed

Przyjaciele Józefowi poręśli się radzić,
jako by ją [sc. Marię] domu zbawili,
i porwali ją s miłym synem przed
rydowskie sądzie ~~Poln. 147.~~ i przed
mistrze Rakona Poln. 147.

przed

Tako my etc. Jaco Pawel Rofzek
przÿ|wÿodl Jandrzejã przeth prawo
aby ran|komÿe poftawil abÿ praw
ftal gdzie | prawo fcafze aon nÿech-
czal ÿ otho w|faczon wtewerdzã

1425 Kościeln^{nr} / 1228

Przed

cum acc.

1387

Berzem to kunafchey starey przy |
fchadze Jfze yan Coth przifedl
prz | edgayne wecze ypodal yefd
refch alias | quadraginta capecia si-
liginis et quinquaginta tritici vide-
licet in sexagena census et in marca
cum media debiti legittimi etc.

1432 Pozn nr 1387

Przed- ad praesentiam

Wzrost ^{n/ thaker} zwany prawyagye szg przed sandzee
ku prawu thako wstawyami biez popiwani Sul. 25.

(ad praesentiam ipsorum iudicium)

Przed - ad praesentiam

Czteryadymyry... przed naszym oblycz-
nosz albo naszymi sandry (ad nostram
vel iudicium praesentiam, Driad 14: przed
nas albo przed sadzy naszymy)... potwami
bywamy

Sul 27

Smied

10a

vezini, a nyewynnye kayecza bądze posywal, ten
przepadnye wyna rzeczona pyathnadzesesa, ale
gdyby kayecze byli wynny, tedy ma kaszdage
pozwasz osobno, de wroth gego gechwasy a lya-
ska vderzywszy, przyczina ma powiedzeaz.

/27/. Sampierozza przedny ma poleszyez sza-
loba wszytką na lyscze pozewnem.

/P/rzydawa sya czastokroc, ysze dworza-
nye naszego dworu albo gynszy ktorzykela przed
nas albo przed sadzą naszego pozywayacz chy-
trza, a rozmagite szaloby wymyslaja dla

Dzial. 14

Przed

10a

vzini, a nyewymnye kryecza bądze posywal, ten
przepadnye wyna rzeczoną pyathnadzesesa, ale
gdyby kryecze byli wynny, tedy ma kaszdego
pozwasz osobno, da wreth gogo gechawszy a lya-
ską vderzyszy, przyczina ma powiedzeoz.

/27/. Sampierozza przedny ma poleszyez sza-
lobą wszytką na lyačne pozownem.

/P/rzydawa syą cząstekroc, ysze dworza-
nye naszego dworu albo gynszy kterykela przed
nas albo przed sądzą naszego pozywajacz chy-
trza, a rozmagite szaloby wymyslaja dla

Dział. 14

Przed

Abi... przed muską, albo sandzega
obliczności (ad nostram vel iudicis
praesentiam, Dnia 15. przed nas albo przed
naszego sądu) potworzbi był

Sul 27

Smed

10b

wezaszonyą strony a potapyenya, przeto 15/
ny / ehasacz pomocz obyema stronema, wstawia-
ny, aby edtychnyast ezy, które pozową przed
nas albo przed naszego sądzą, dobre a dluge
ynieli rozmyslenye na odpowiadanye przed sa-
dem, aby takyny chytroszczany abe chytrzyny
szalebany nyc byli przechytrzeni. Przeto chosze-
ny, aby sapyerensa abe peresa przedny szalebą
wszythką peleszyl na lyszce pozownem tako,
ysze nyc bądźce potem nyczs przyloszene kv ssa-
lebie. Tako tesz gdyby kto byl pozwan o

Dział. 44-13

Smed

10b

wezaszony, strony a potapyeny, przeto 15/
ny / ehesacz pomocz abyema stronema, wstawia-
ny, aby edtychnyast ezy, ktore pozowa przed
nas albo przed naszego sãdzã, dobre a dluge
jnyeli rozmyslenye na odpowiadanye przed sa-
dem, aby takyny chytroszany abe chytrzyny
szalebany nye byli przechytrzeny. Przeto chese-
ny, aby sãpyeresa abe peresa przedny szalebã
wszythkã poleaszyl na lyszce pozownem take,
ysze nye bãdze potem nyczs przyleszone kv sza-
lebie. Take tesz gdyby kto byl pozwan e

~~Dział. 44-15~~

Pned - ad

~~skarcioemy is yeslbi niekhton
zyemyanyh.. smialbi wnicr pned
oblianoscr sadrics .. ~~do miesca
srodowego stroino... talcomi
zaplacier mo.. [decernimus quod n
obiquis inditium.. (ad presenciam
iudicis).. cum acmis... sint sunt
locum iudicis... talis solvet]~~~~

1498 Mac ^{Prapw} ~~1498~~ VI. 273.

przed

gdyż przynajmniej przed myślimy niewyastu

~~200. 300.~~
Prz. 200. 300.

Pred

(A padwischy pred nye korny by sre
yemur - et proidentes edoraerunt
cum (That 2.11)

~~XV~~ / med. sly $\bar{v}$ 265

Przed - ad

sim. ib.

Przywiodł go przed
Adama (od Adam)

BZ Gen 2, 19
sim. ib. 2, 22

Przed

cum acc.

Chleb przed nym (in conspectu
eius) polozył

Bz Gen 24.33

Przed

mogą być w nich, cho przed

*myś bardzo polecono

Reg
1484 ~~Zafit. 11~~ 711

Przed - coram

(universae congregationi)
Przed przede wszystkim zboru (synow Izraelskich:
przystęperze przed ~~pana~~ BZ 2k. 16, 9.
(coram domino)

5985

Przed - ad
przede

Człotki *otyoszkowego bils,
przynosiły przedem (ad eum)

BZ Ex 18.26

Przed- ante
przede

cum acc.

Gisz to ~~widok~~ przede drzewi
(ante fores) strzedi swyadectwa

B̄ Num 3.26

tedy /5/ wszdy y on ydzye-
 czy yego /6/ zostaną przy-
 szwem peln/7/em prawye Acz
 wgynym /8/ nyepoczeszym
 szyę nyeprze/9/konaly spr-
 awa prawego /10/ DAley py-
 talyscz/11/ye nasz mozely
 /12/ pospolny poszel przed
 pra/13/wem luczkye rzeczy
 opra/14/wyacz albo mowycz
 tako /15/ yako gynszy rze-
 cznyk abo /16/ zawadzą gy-
 ch vrząd gdy /17/ ony ma-
 ya ludze przed /18/ prawo
 poszwacz

albo gymyeny zapowyedacz

OrtOssol 28,3,w.4-18

Ortluc 25

Freeed pr. e. He.

com. gl. ad. iudic. ...

ad iudicium

-----23b
 /13/ DAley pyta/14/lysczye
 nasz gdy /15/ dobry czlow-
 yek czomv /16/ sprawnye
 nyethu przyga/17/ny podey-
 mye szye przed /18/ prawem
 ludzkye rzeczy /19/ opra-
 wyayacz albo mow/20/yacz a
 zatho byerze pye/21/nadze
 yprzywyedze rzecz /22/ pr-
zed prawo prosto albo /23/
 szwyathky czo gyesth yego
 /24/ mytho aczo pyrwey mo
 /25/wyl krothky czasz albo
 /26/ dlugy ayvsze nychcze
 mowicz

Przed p.r.c. kc.

OrtOssol 28,2,w.13-26

OrtKac 24.

Przed (cum acc.)

Iny maya : ludre przed prawo poszwac ~~ii~~ ^{br.)} Urtel
~~118.~~ //6

-----32b
ale bąndze /33/ vfaczon w-
gorączey rzeczy /1/ zawol-
al zalował ly na /2/ kogo
o rany albo o ma/3/zoboyst-
wo Tego maya /4/ poszwacz
przed prawo /5/ Tedy zagor-
aczą podług /6/ prawa . ku
gego prawo /7/ a prawowacz
szye sznym /8/ aby zaszyą
od powyę/9/dzał Nyeprzydze-
ly prz/10/ed prawo zanocz
y zą /11/ dzyen tedy moga
gy za/12/twyerdzycz sprawa
prawego

OrtOssol 31,4,w.32-33--

32,1,w.1-12

OrtNuc 31

ad iudicium

Przed p.c. He.

od 1840/1841

-----32b
 ale bąndze /33/ vfaczon w-
 gorączey rzeczi /1/ zawol-
 al zalował ly na /2/ kogo
 o rany albo o ma/3/zoboyst-
 wo .Tego maya /4/ poszwacz
 przed prawo /5/ Tedy zagor-
 aczą podług /6/ prawa . ku
 gego prawo /7/ a prawowacz
 szye sznym /8/ aby zaszyą
 od powye/9/dzał Nyeprzydze-
 ly prz/10/ed prawo zanocz
 y zą /11/ dzyen tedy moga
 gy za/12/twyerdzycz sprawa
 prawego

Freud p.r.e.Hr.

 Ort0ssol ~~31,4,w.32-33~~ -
 32,1,w.1-12

OrtHue 31

-----124b

BAndze ktho naleszyon w-
nyemalszenstewye... bandz
masz bandz nyewyastą
a gdy nayne /1/ Strzegą
szlowye ysz zago/2/rączey
rzeczy vffyczą -ty /3/ ma-
yą szwolany przed /4/
prawo przywyesz y then
/5/ vczynek szamoszyodm
na /6/ nye dowyescz szlo-
we po/7/przyszancz A gdy
to vczy/8/nyą Tedy maya
gy szczą/9/cz A wysznaly
ktho ten /10/ vczynek
nanye szamoszyodm doszwy-
athycz przed prawem tego
maya takyesz szczacz

OrtOssol 71,2,w.30

ortshue 96 71,3,w.1-10

ad iudicium

for. c. h.

Freder

-----25b
Tego dla /15/ ysz ona sz-
wą dobrą wo/16/lyą zama-
szą tego ystego /17/ Szła
a tho Sprawa /18/ Pytalys-
czye nasz /19/ o prawo th-
y/20/my Słowy przysła
/21/ gedna nyewyastą prz-
ed /22/ Gayony szand yest
swe /23/ gymyeny yszwa
rzecz /24/ wszdala y vst-
anowyla /25/ y to zapysza-
no y vczy/26/nyla szwego
bratha o/27/pyekaldnyka
kv dokona/28/nyv gey wsz-
danyv

OrtOssol 29,1,w.14-28

OrtMoc 26

Handwritten notes on the left margin:
- Top: "nie widzieli wam..."
- Middle: "Przed" (written vertically)
- Bottom: "Kor. c. 11c."

-----1d

/24/ DAley gedna nyewya/25/
sta przed gayonym Sadem
/26/ swe gymyeny yswa /27/
rzcch wsdala y vstawyla
/28/ y tho zapyssano ysz v-
czy /29/nyla swego bratha
opie/30/kalnyka /2/ DAley
gdy by Maszysz/3/na wylega-
nyecz czo nye /4/ Stadla
malzenszkyego /5/ poyal
zona szstadla /6/ malzensz-
kyego //10/ DAley Gdy by ge-
den czlowyck staradawna
/12/ przysedl wnasza zye-
mya /13/ anayn gdy mowya
ysz/14/by byl wyleganyecz

OrtOssol 11, 3-4, w. 24-14

Sred (D.)

Przed por. e. We.

-----25c
iako /29/ stogy zapyszano
odszlo/30/wa doszlowa wpy-
sza/31/nem reystrze A gdy
yv/32/sze tha nyewyasta v-
czy/33/nyla tho danye po-
szla /34/ zamasz y vmarla
Pothem /1/ Przyszedl gey
masz przed /2/ gayny sza-
nd ypytal orthe/3/la thy
my szlowy Gdy cz/4/yem ya
szyedzal szwą zo/5/ną wgy-
ey gymyenyv /6/ pelnym pr-
awem mam/7/ly szwey zenye
prawo od/8/zyerszecz

ydoszagnacz gydaczego gy-
myenya y nyegydaczego

OrtOssol 29,1,w.28-34 -----

29,2,w.1-8

ort+mac 26

Przed por. c. Ac.

Przed por. c. Ac.

-----83a
 /15/mv przyszaszniczy maya
 /16/ szamy powysze prawo
 /17/ czagnacz Czyly czo g-
 est pravo /18/ Woyth Swye-
 dzenym /19/ y szwysznanym
 /20/ przyszasznykow /21/
 ma ortel popyszany do/22/
 wyszego prawa poszlacz/23/
 a nyetrzeba przyszaszny/24/
 kom czagnacz powysze /25/
 tho prawo podlug prawa/26/
 PJtalysczye tesz /27/ nasz
 o prawo /28/ Gyedna nyewya
 /29/sta przyszla przed ga-
 yo/30/ny Szand szwym masz-
 em rzekacz

-----8b
/21/ Pytalyscze Gedna nye/
wyastha szwym mazem /23/
przyszla przed gayony sand
De peraffernalibus et /25/
superpellectilibus hoc est
de gyerdze /26/ Proszymy
wasz navcze /27/ nasz czo
gest Gyerda nye/28/wyescz-
kye rzeczy czo zlu/29/sza-
ya napanye /32/ Pytalyscz-
ye nasz Hannus /1/ Zawolal
zalowal na pa/2/nyą anna
ysz gey dal s/3/chowacz
dzyesancz grzywyen

OrtOssol 16,2,w.21-32 -
16,3,w.1-3

Freed for c. de.

Fried pr. c. H.

in indicium bawitum

-----83d
besz szwey /26/ zawady my-
ch przyya/27/czol y czvdz
ych Thą /28/ nyewyasta w-
marla /29/ a zostaly po ny-
ey trzy /30/ Syostry rodz-
one a stych /31/ tho trze-
ch Szyostr yed/32/ney masz
przyszedeł prz/33/ed gayny
szand y odwo/1/1al tho da-
rowanye dla /2/ thych to
nyewyesczych /3/ rzeczy
tho gest gyerda do /4/ ro-
ku y dnya szlowye ny/5/sz-
ly dawnoscz wydze a pytal

OrtOssol 54,4,w.25-33 -
OrtOssol 68 55,1,w.1-5

in bonitate indicat

-----94b
czo gest /1/ Sprawa prawe-
go may /2/ Czlowyck moze
sz/3/we dziedzyczstwo /4/
y gymyeny do/5/brze dobyt-
he przed pra/6/wem oddacz
gelye per/7/sonam chce po-
gednym /8/ drugemv albo na-
kosc/9/yol albo gde chce
w /10/ testamencie jako ch-
cze /11/ atho gest sprawa
pra /12/ PRzyszedl geden
/13/ czlowyck pr/14/zed ga-
yny sand /15/ y wszdal dru-
gyemv /16/ czlowyckowy
szwe dziedzyczstwo

OrtOssol 59,2,w.33

OrtRuc 76 59,3,w.1-16

Przed p.m.c. Hc.

/18/ Daley ta pany mo/19/wy
 ysz ona przynyo/20/szla k-
 szwemv mazowy /21/ pyenya-
 dze /24/ Woythostwo albo
 /25/ Soltystwo czo gye ku
 /26/pyą wdzyedzyczstwo /27/
 y czo sznyego szluza krololo-
 vy /29/ Pysszalysmy wam /30/
 ysze czlowyek moze /31/ da-
 cz dacz dobythe swe /32/ y
 gydące gymyeny /1/ komv
 chcze temv da /3/ Przyszedel
 geden czlow/4/yek przed ga-
 yony sand /5/ y wszdal dru-
 gyemv czlo/6/wyekowy swe
 gymye

Spred p.r.c. etc.

OrtOssol 16,4,w.18-32 -

17,1,w.1-6

-----141d

A zaly moge zapowedydanye
yvsz ma mocz myecz
nyszly ma kto /23/ stego
moze od czyszczacz /24/
przeciwy rzekl ten czo
/25/ mv gymyeny przed
/26/ gaynym szandem zast
/27/awyono Gdysz ten czlo
/28/wyek przyszedl szdrow
/29/ przed gayony szand
gy /1/ szdobrego namysz-
lenya /2/ mnye dlug wysz-
nal ysz /3/ mnye napyrwey
wyno/4/wath nyszly ktho-
remv /5/ gynemv
czo gym wynowath

OrtOssol 78,3,w.22-29 -

Et Mac 106 ~~78,4,w.1-5~~

re indicium bantua

Frud p.c. He.

in bantura indichu

-----97c
 /26/ WAssze pyta/27/nye ge-
 st ta/28/kye o prawo /29/
 thymy Szłowy Ged/30/na pa-
 ny przyszła pr/31/zed gay-
 ony sząd Rze/32/kla ysz
 gey przyrodzony /1/ Przyy-
 aczel zostawyl dzye/2/dzy-
 czstwo po szwey szmyer/3/3
 czy ywymyenyła szwoy /4/
 rod y v kazala szwą przy/5/
 szagą ysz oną pothem v/6/
 marlem blyszą przyrodzo/7/
 ną A tako dano gey w/8/ya-
 szanye wgymyenyne /9/ dzye-
dzyczstwa sprawa

Przed p.p.c. tte.

OrtOssol 60,4,w.26-32 -
~~61,1,w.1-9~~

OrtRuc 78

-----9c
/28/ Wasze pytanye o pra/29/
wo Gedna pany przy/30/szla
przed gayony sand /31/ Wa-
sze pytanye o pra/32/wo Ge-
dna pany /1/ Przyslą ysz m-
yala dze/2/dzycztwo y nyew-
yeszcz/3/kye rzeczy /6/ Ke-
den czlowyiek myal /7/ brat-
ha gednego od oczcza /8/ a
nyeod maczerze a od /10/ Mo-
zely czlowyiek zaro/11/byone
albo gyne swe /12/ od kaza-
cz albo dacz po /15/ Daley
geden czlowy/16/ek zalowal
povmar/17/ley racze ysz

OrtOssol 17,1,w.28-32 -
17,2,w.1-17

Przed p. 1. 5

-----142c

Nyedopusozlyly ten dlusz-
nyk woytowy szwego gymye-
nyą rozpusczenie

/27/ gdy przyszedl przed

ga/28/yony szand Agynemv

/29/ przed gayonym szadem

/30/ szwe gymyenyne zasta-

vil /1/ za dlug a nyeopo-

wyedz/2/ely wsządznych

ten czo /3/ mv tho gymye-

nye zasta/4/wyono a nydo-

szagl ge/5/go prawem pyr-

wey ny/6/szly przyszedl

dzen zapla/7/czenya tego

czo gymye/8/nye

wszem dludze zapowyedzal

tedy zapowyedanye ma mocz

myecz przed szya-----

OrtOssol 78,4,w.27-30 -

Ort Dec 107 ~~79,1,w.1-8~~

re bantura iudicum

Przed pr. i. H.

coram iudicis laicis

-----146b
/25/ Gdy by przysze/26/dl
czlowyek /27/ przed gayony
sand szwa /28/ zona a dal
by thv pr/29/zed gayonym
szandem /30/ szwey zenye
albo szwe/1/mv przyyaczy-
elowy /2/ albo czvdze Swe
sto/3/yacze gymyenyne albo
/4/ nyestoyacze pogego
/5/ szmyerczy dzeczynne
/6/ myecz asznym vczynicz
/7/ y nyechczacz nyechacz
/8/ czso by chczal
yako dziedzycz thym obycz-
agem a on wsdy thym gymy-
enym wladnal yako szyw

Fred J. C. He.

OrtOssol 80,3,w.25-30 -

OrtOssol 80,4,w.1-8

-----12d
/7/ Geden czlowyek przy/8/
szedl przednasz wgayny /9/
szand y zapowzedzal /11/
Pyssalyszczye nam o /12/
geden orthel czo gy przy
/13/szaznyczy wyrzekly /15/
Mozely nyewyasta za/16/pla-
czony dlug slowye /17/ ysz
ona myeny aby zaplaczen
/20/ Gdy by czlowyek przy
/21/szedl przed gayony sa-
nd /22/ swa zona a oddalby
/23/ ku swey zenye albo
swe/24/mv przyyaczyelowy

Ort0ssol 19,3,w.7-24

Przed p.c.Hc.

comen iudicio braitto

-----187a
przeto wy nyemozeczye szw-
yathczycz thym gednym
czlowyeken

/1/ Any spomoczą tego p/2/
rzyszaszne go pyssarzą to

/3/ zapowjedanye sprawa

/4/ Pytalysczye nasz /5/

oprawą tymy /6/ szlowy Ge-

dna pany prz/7/yszłą swym

maszem p/8/rzęd gayony sa-

nd y wżą/9/la go szobyie o-

pyekald/10/nykyem J wszda-

la mv /11/ swe wszythko

gymyeny /12/ poswey smye-

rczy

dzyedzycznye myecz thym o-

byczagem

Przed por. r. Hc.

OrtOssol 96,2,w.1-12

ortMac 132

-----16c

gedna pany przysla /15/ sw-
ym mazem przed /16/ gayny
sand y wsząła /17/ go szyo-
bye opyekalny/18/kyem y ws-
dala mv /21/ GEden czlowy-
ek sto/22/yącz przed gayn-
ym sa/23/ndem wszdal swey
ze/24/nye polowycza swego
/25/ gymyenia dobrowol /27/
Przydacz geden czlo/28/wy-
ek przed prawo rz/29/ekl
Jam myal swogey /30/ zony
wszyczko gydacze /31/ gy-
myenye

OrtOssol 21,4,w.14-31

Przed p.r.c.k.e.

ad indicium hantum

-----198d
ta pany naradzywszy szye
przydze przed woytą

/15/ y zastawy tey panyey

/16/ szwe odzenye do pra

/17/wa pothem przyszly

/18/ przed gayony sand

/19/ ta czo zastawyla o-

dze/20/nye az do przyszc-

ya /21/ albo wroczenią

gey /22/ maza y pvsczyła

szye /23/ do woythą druga

rz/24/ekla ysz ona mnye

/25/ zostawyla tho odze

/26/nye wmem czynszu /27/

woyth rzekl Ja znam

ysz ona zastawyla to odz-

enye do przyszczyą Swego

maza

OrtOssol 100,4,w.15-27

OrtOssol 137

per.c.Hc.

Przed

indivisiu brenstun

Przed p.r.c. Hc.

-----199b
/11/ Zapowiedanye /12/
czo czyny przy/13/szasz-
ny woyth /14/ Sprawa sz-
lowye podlug /15/ prawa
Jako nany za/16/lezy y
zawyeżanye gy/17/myenya
y zakladv.p/18/rzednym
polozone y ge/19/dnanye
y zlvbowa/20/nye czo sz-
ye przednym /21/ stanye
kyedy przydze /22/ przed
sand ko czokoly /23/ wy-
szna to ma mocz
przetho kakoly woyth wy-
sznawa albo wyszną to ma
mocz

Ort0ssol 101,1,w.10-23

Ort0ssol 138

-----207d
dano gey sprawa dwa przy-
szasznyky

aby w /21/ gego czterzech
kolyecz /22/ szvkano y
wzala czo /23/ by zagey
stalo przy/24/dacz zaszya
przed Sand /25/ prawy sz-
wych pyena/26/dzy zarola
czo przepa/27/dala hannv-
szowy ta/28/ko rzecze ha-
nnus nye /29/ mam gey za-
placzycz /30/ czym ~~mo~~tho
ma swa /1/ Rolya nyechacz
ya za/2/szye weszmye

tedy ona rzecze nyechcza
gey

OrtOssol 104,2,w.20-30 -

OrtOssol 142

~~104,3,w.1-2~~

*Przed
Ar. e. Ae,
Ar. e. Ae,*

-----32c
/13/ Pytalysczye na/14/sz
o prawo ty/15/my Slowy Gy-
e/16/den poczeszny czlowy-
ek /17/ nasz myesczany n v-
marl /18/ a szostawyl swą
prawą /19/ dziewczką y bra-
tha rodzo/20/nego Tho dwo-
gye przy/21/szlo przed na-
sz wgayny /22/ sząd Jpyt-
aly nasz ktho /23/ sznych
mą wsząncz tego /24/ vmar-
lego Sbroyą y ge/25/go ge-
mv przykroyone /26/ odzye-
nye agdy by vthei /27/
dziewky byly dzyeczy

OrtOssol 32,1,w.13-27

OrtMac 31

Przed for. c. He.

Przed 2 str.

Dwoje przyszło przed nasz w gajny
strand i pytały nasz ktho s nich
ma wspomnec . . . umarłego sbroya.

Ord. Kat. 195

~~II 1/2 IV Sibir, CXI 195~~

Przed p.n.c. Ac.

in iudicium vocatum

-----140b

przyszedeł by daleko po
rocze y podnyv
y dokaze /6/ tego ysz tak
daleko byl /7/ y tesz ysz
on gest blysz/8/y przyro-
dzony themv /9/ vmarlemv
aprzypo/10/wyada sbye k-
temv gy/11/myenyv mvszil-
by ge/12/scze gego od
stapycz po/13/dlug prawa
prawego /14/ GEden czlow
/15/yek przysedeł /16/
przed nasz wga/17/yony
szand y zapowye/18/dzal
gednemv szwoqe/19/mv dlu-
sznykowy
wszykko gego gymyeny y
dlugy

OrtOssol 78,1,w.5-19

OrtNuc 106

-----12d
/7/ Geden czlowyek przy/8/
szedl przednasz wgayny /9/
szand y zapowzedzal /11/
Pyssalyszczye nam o /12/
geden orthel czo gy przy
/13/szaznyczy wyrzekly /15/
Mozely nyewyasta za/16/pla-
czony dlug slowye /17/ ysz
ona myeny aby zaplaczon
/20/ Gdy by czlowyek przy
/21/szedl przed gayony sa-
nd /22/ swa zona a oddalby
/23/ ku swey zenye albo
swe/24/mv przyyaczyelowy

OrtOssol 19,3,w.7-24

Print p.c. Ac.

Art. 113

Ortossoi 84, 1, w. 15-27

-----155a

/15/ Pjtalyseze tesz /16/
 nasz opra/17/wo thymy sz-
 10/18/wy Geden czlowyek p
 /19/ rzywyodi przed nasz p/20/
 rzed gayony sand czlo/21/
 wyeka czom na schy/22/
 ya wyazano trzy szkoc/23/
 ry jako gy wyodi p/24/rz-
 ed sand Tako rzeoze /25/
 czoggy przed prawow/26/
 yoda pyrwey nybzly /27/
 nayn zalowano
 Jzaliowal szye rzekacz ybz
 mv thy szkory gwaltomye
 na szlyy wyazano

Good for it, He.

coram nobis

-----13c

/1/ MOzely zapowjedacz ty-
ch /2/ szyroth gymyeny
/5/ Mozely wyleganyecz /6/
y gyego dzyeczy albo bez
/7/prawny czlowyek slowye
/10/ Iako maya dobywacz
/11/ dlugv na dzyeczyaczv
czo /12/ ma dzyedzyczstwo
/15/ Mozely opyekaldnyk
/16/ opyekanye opuszczycz
dla /17/ takyego nagabanya
/20/ Pytalyszczye nasz o
pra/21/wo Geden czlowyek
prz/22/ywyodl przed nasz
przed

OrtOssol 20,1,w.1-22

Przed p.e.H.

-----180b
o tych nyemozem wam pos-
polytego prawa od pyszacz
ale /13/ przydzely przed
wasz o /14/ ktora rzecz
ortelą naycz /15/ czego
wy nyemozeczce /16/ od pr-
awycz albo naycz /17/ ocz.
donasz poszlecze nay/18/
dzem wam ortel podlug /19/
waszego pyssanya Jako /20/
gest prawo maydborsz /21/
Pjszalysczye te/22/sz na-
sz pyta/23/yacz czo albo
ktory vzy/24/tek mamy
albo maya przyszasznychy
myecz od tego przadv slo-
wie przyszastwa

Przed
m. H.

OrtOssol 93,3,w.12-24

Orthnac 128

Przed (cum acc.)

2

Przytel gesi przyed nasz slawethny
panossa. 1498 [K]. III 335.

coram iudicio

Przed p.c. H.

-----59d
 /9/ chcemyly a gest nam
 /10/ tesz kthemv podtrzeb
 /11/yen yvzytheczen wy/12/
 byeramy go wradą y /13/
 byerzemy kszobyte wsze/14/
 dzacza radą agest spra/15/
 wego prawa maydbor /16/
 Pytalysczye tes /17/ nasz
 o pravo /18/ thymy szlowy
 /19/ dwie rodzone Szyostry
 /20/ gednego oczcza y ged-
 nei /21/ maczerze przysz-
 ly przet /22/ nasz a mlod-
 sza prawny/23/la na star-
 szyey ^{v (ort0ssol st: przed)}
oczczyszny y maczerzyszny

-----76b

/19/ albo gynnne rzeczy g-
dy /20/ gemv od przyszas-
znykow /21/ nyebandze wy-
rzczo no /22/ albo czo g-
est pravo sprawa /23/ PR-
zepadnyely /24/ ktho wyna
pro/25/cz gayonego sz/26/
andv woythowy thą /27/ wy-
ną moze on wysz/28/nacz
chczely yą ktho /29/ dacz
ale nyechczely gei /30/mv
kto powoley dacz /31/ Te-
dy moze woyth tego /32/
ystego poszwacz przed ga-
yny Szand

Przed p.r.e. He.

Pred

they go more woyth poszwacz

pred gayny szed Ort Mac 63(d)

-----45b
/30/ Daley pytalysczye /31/
nasz o prawoty/1/my tho sz-
lowy Hannus /2/ opawszky a
hannus Szu/3/kyenyk zalow-
al szye na /4/ dlugyego kw-
ulą yna han/5/nusza Sabeko-
sth myescza/6/nyna zopawy
y przed /7/ sząd poszwaly
a zalowa/8/ly nanye ysz gym
zapla/9/czyly stho grzywy-
en prz/10/ed szandzą belny-
cza czo /11/ gest wopawye
a zatho /12/ myely wszancz
dwana/13/sczye grzywyen v-
szythka

Fried pr. e. Hc.

OrtOssol ~~37,2,w.30-31~~

OrtOssol 41

37,3,w.1-13

-----3d
/26/ Pytalysczye nasz /27/
o prawo thymy slowy /28/
Ten czlowyck czo szye dal
/1/ namyloscz myastv yrad-
czam /2/ De institucione
vyelkierz /3/ Daley pytaly-
sczye nasz /4/ Gdy by rada
Spospol/5/stwem vstawy wyl-
kyerz /6/ tho raczcze /8/
Dalye pytalyscze /9/ nasz
o prawo Hannus /10/ Opawsz-
ky a Hannus /11/ Szukyenyk
zalowaly /12/ szye y przed
Sand poswaly /13/ y zalowa-
ly namye/14/szczanyrna szopa-
wy ysz /15/ gym nyczaplacz-
yl Stho /16/ grzywyen-----

OrtOssol 13,1-2,w.26-16

Sreed p.c. Ac.

coram iudiciu

-----105a
 /1/ Albo o gyna nierzad/2/
 na rzecz zawolany pr/3/
zed gayny szand przyw/4/y-
 edzon A maly on the /5/ o-
 dycz the on ma albo m/6/v-
 szy szamoszyodm ale /7/
 bandzely taky czlowyck /8/
 prosto bez wolanya /9/ o-
 zalowan Tedy gesth/10/ly
 blyszy odycz szam /11/ sz-
 wa raka nyszly Ten

Przed pr.c. Hc.

czo nayne zaluge doszwyathczyez a the gesth sprawa prawego maydbor

-----

OrtOssol 64,1,w.1-11

V (ortOssol 85: przed gaynym szandem)

Orthodox 113

Orthodox 84, 1, w. 15-27

-----155a-----
 /15/ Ptalysze teaz /16/
 nasz opra/17/wo thymy sz-
 10/18/wy Geden czlowyek p
 /19/ rzywyodi przed nasz p/20/
 przed gayony sand czlo/21/
 wyeka co mw na schy/22/
 ya wyazano trzy szk/23/
 ry jako gy wyodi p/24/rz-
 ed sand Tako rzecze /25/
 co gy przed prawo w/26/
 yoda pyrwey nyszly /27/
 nayn zalowano
 Jzalomal szye rzekacz ysz
 mw thy szkory gwaltomnye
 na szyla wyazano

Proof p. i. Ho.

in Latin indicio

-----183c
gdy by kv prawnu nyestal a
przeto by wynon o glowa
y o czyaszkye rany
albo /8/ o gyna nyespraw-
na /9/ rzecz a then tho
taky /10/ zczwyrdzony by
wthym /11/ vffaczon y
przywye/12/dzon przed sa-
nd trzeba/13/ly na tego
nathych/14/myasth doszwy-
athczicz /15/ czyly bez
doszwyath/16/czenyą maya
gy osa/17/dzycz o taką
rzecz ocz /18/ gest zacz-
wyerdzon al/19/bo tesz
gdy by gy nykth chciał
foldrowacz

OrtOssol 94,4,w.7-19

OrtPase 130

Fried m.c.Hc.

-----13c

/1/ MOzely zapowyedacz ty-
ch /2/ szyroth gymyeny
/5/ Mozely wyleganyecz /6/
y gyego dzyeczy albo bez
/7/prawny czlowyck slowye
/10/ Iako maya dobywacz
/11/ dlugv na dzyeczyaczv
czo /12/ ma dzyedzyczstwo
/15/ Mozely opyekaldnyk
/16/ opyekanye opuszczycz
dla /17/ takyego nagabanya
/20/ Pytalyszczye nasz o
pra/21/wo Geden czlowyck
prz/22/ywyodl przed nasz
przed√

Ort0ssol 20,1,w.1-22

√(sc.gajony sad)

Przed
p.c. to.

Costano indigenas
Amatun

-----155a
/15/ PJtalyscze tesz /16/
nasz opra/17/wo thymy sz-
lo/18/wy Geden czlowyiek p
/19/
rzywyodl przed nasz p/20/
rzed gayony sand czlo/21/
wyeka czo mv na schy/22/
ya wyazano trzy szko/23/
ry yako gy wyodl p/24/rz-
ed sand Tako rzecze /25/
czo gy przed prawo w/26/
yoda pyrwey nyszly /27/
nayn zalowano

Friedrich Schlegel

Jzalowal szye rzekacz ysz
mv thy szkory gwaltonnye
na szyya wyazano

OrtOssol 84,1,w.15-27

Ort + Thuc 113

coram iudicium banitum

Przed p.r.c. Ac.

-----199d

Geden czlowyck przywyodl
drugyego wkłoda

/9/ a Szklody przywyodl

/10/ gy przed gayony sand

/11/ a na drocze wyodacz

/12/ gy wolal Czeter trzy

/13/krocz slowie nyestoy-

cze /14/ na mego morderza

ysz /15/ mego przyyaczeła

szgla/16/dzyl szwyatha

szszywo/17/tha ku szmyer-

czy potem /18/ nayn zalo-

wal przed /19/ gayonym

sandem thy/20/my szlowy

zalvya nayn ysz on mego
brata albo gynego przyya-
czyela geden noszem bez
prawa szgyl szwyatha

OrtOssol 101,2,w.9-20

OrtOssol 138

-----17c

/20/ Pytalyszczye nasz op-
ra/21/wo Gedna pany przysz
/22/la przed woytha y za-
lo/23/walą mv ysz czynszow
/24/nyk sszbyezal precz

. /28/ Pytalyszczye nasz Ged-
en /29/ czlowyck przywyodl
/30/ drugogo wkłoda a szk-
lo/31/dy przywioldl gy prz-
ed gay /2/ Pytalyszczye na-
sz o pra/3/wo kako zalowal
geden /4/ czlowyck na dru-
gogo /5/ o dlug czo mv gy
wy/6/nowath

Ort0ssol 22,2,w.20-31 -

22,3,w.2-6

Przed m.c.H.

ad iudicium

-----205a
tako szyć przyszaszniczy
vpomynaly gemv y poracznym
kom gego aby ortel ten
przynoszl y polozył Tako
wszdy gego nyepzynoszl

pothem /13/ weczwyercz ro-
kv posz/14/waly gy przed
sand y /15/ gego poracz-
nyky y ka/16/zaly gym po-
lozycz ten /17/ ten ortel
a yakogo ny/18/emyely po-
ddal szyć pod /19/ wyna y
nyepolozy/20/ly gego a
wedwu nye/21/dzyelv tedy
maya y /22/ chczą woytho-
wy

y przyszaszniczym gych wy-
na zaplaczycz

ortel 140

Szed m. e. Hc.

ante hereditatem

-----115d

Szoltysz albo woyth albo
gego szluzebnyk ma przydcz

przed tho' /19/ stoyacze

gymyeny J /20/ to opowy-

edzecz albo za/21/powy-

dzecz za ten dlug /22/

tego czo zaluge y wy/23/

myenyecz gy a to ma /24/

vczynycz przy szaszyc/25/

dzach obapelnnych y to /26/

gymyeny oszwyatczicz /27/

a nyechczely na prze/28/

czyw themv od powye/29/

dacz they na kogo then

/30/ dlug zaluya

-----
nablysze przydacze sandy

v(ortthac 91, pro tho)

Ort0ssol 68,1,w.18-30

Przed p.r.c.14e.

-----10c
/2/ Iako mayą dobywacz /3/
nakym dzyedzyczstwa a /4/
mayaly stego pyrwey dl/5/v-
gy zaplaczycz nyszly wyano
/7/ Zoltysz albo /8/ woyth
albo gynego szlu/9/zebnyk
ma przycz przed /10/ tho
stoyacze gymyeny /14/ MO-
zely masz dacz swe/15/go
gydaczego ydaczego /16/ gy-
myenya swey zenye /17/ czo
chcze ktory nyegest /18/
woythow De sentenciato iu-
ramento in peremptorio tem-
pore alyas /22/ wwyaszany
czas

Przed p. c. Ac.

czyrpyen zlepydy

-----133a

/2/ ATho czyrpyal rok /3/
y dzyen az strzechy /4/
albo szrynnny wo/5/dą czy-
eklą przed przesz /6/ ge-
go.dwor albo dom /7/ prz-
esz prawey odmowy /8/ sz-
lowye ysz przeczyw /9/
temv wczasz przed pra/10/
wem nyeodmowyl /11/ albo
zabronyl ten mv/12/szy
tesz tho daley czyr/13/
pyecz

nyszly by myal lysth albo
sprawa ktore szwyadeczst-
wo yszby daley tego nye-
myal czyrpyecz podlug
prawa

OrtOssol 75,1,w.2-13

[Przed]

totam iudicium

-----156a

tedy rzekl powod
ya moga na/30/yn myecz dwa
czlowieky /1/ A rzekl a
zaly ya nayn /2/ nyebly-
chy doszwyathczycz /3/ ysz
mv myano szescz gro/4/szy
szyrokych dacz zaty /5/
skory prawo podlug pra /6/
Gdy tego yaczą prz/7/ywye-
dly przed /8/ prawo nyewo-
la/9/yacz gego szwyathky
tego /10/ od wolanya szlo-
wye ysz

Przed p. r. c. Hc.

nayn nyewolano wyodacz na-
yn gy przed prawo Nyestoy-
cze na mego szlodzeya

OrtOssol 84, 2, w. 29-30
84, 3, w. 1-10

ortOssol 14h

coram iudicium

-----155a
/15/ PJtalyscze tesz /16/
nasz opra/17/wo thymy sz-
lo/18/wy Geden czlowyck p
/19/
rzywyodl przed nasz p/20/
rzed gayony sand czlo/21/
wyeka czo mv na schy/22/
ya wyazano trzy szk/23/
ry yako gy wyodl p/24/rz-
ed sand Tako rzecze /25/
czo gy przed prawo w/26/
yoda pyrwey nyszly /27/
nayn zalowano

Jzalowal szye rzekacz ysz
mv thy szkory gwałtownye
na szyya wyazano

OrtOssol 84,1,w.15-27

ort Ossol 117

Freud p. o. H.

-----156b

Gdy tego yaczą przywyedly
przed prawo nyewolayacz
gego szwyathky tego od
wolanya szlowye ysz

/11/ nayn nyewolano wyo
/12/dacz nayn gy przed^v
pra/13/wo Nyestoycze na
mego /14/ szlodzeya tedy
ten yaczecz /15/ blyszy
szam szwą raką /16/ na
krzyszv odbycz ysz mv /17/
thy szkory gwałtownye /18/
na szyyą wyazany te/19/dy
ma gy spokvpem slo/20/wye
szwyectem y szwyna /21/
puszczycz podług prawa

Ort0ssol 84,3,w.11-21

v(-ort0ssol 114: na)

pr.c.Hc.

J. med

-----171c

SJrothny czlowyek czyasz-
ko vranyony albo wranyon
tego foldrowal woith

przesz szwego czlo/15/wy-
eka tho gest rzeczny/16/
ka przegego syrothstwo

/17/ y ostrzegl tho wfol-
dro/18/wanyv w wyschylaly
/19/by bolescz a by tesz

mogl /20/ v wyschycz za-
lobą ate/21/mv ozalowanem
mv czlo/22/wyekv vdzalano

dzen /23/ do zayvtrzą Te-
dy przy/24/szedl przed
prawo komv /25/ dana wy-
na

OrtOssol 90,2,w.14-25

OrtOssol 123

Frzed pr. c. Ac.

-----183d

maya gy osadzycz o taką
rzecz ocz gest zaczwyerdz
dzon albo tesz

gdy by gy ny/20/kth chcz-
al foldrowacz /21/ mozely
on thym bycz /22/ proszen
prawu podlug /23/ prawa
jako szye ma /24/ NAYdzy-
ely kto /25/ szwego czlow
/26/yeka albo nye/27/wya-
sta a przywye/28/dzely gy
przed prawo /29/ yako ge-
st prawo Ten /1/ Ma^{na} pyr-
wey doszwy/2/athczycz
nayn

Jsx gest gego zaczwyerdz-
ony czlowyek

Ort0ssol 94,4,w.19,29 -

130 ~~95,1,w.1,2~~

Przed p.r.c.Hc.

-----16a

De homine involutum /9/ fi-
deiusorie alias zaczwy
/10/ Gdy by czlowyek zat
/11/wyerdzon slowy ku pra-
wu /13/ Naydzely kto /14/
swego zatwyerdzonego /15/
czlowyeka albo nyewya/16/s-
ta aprzywyedzye gy /17/ p-
rzęd prawo onego cz /19/
Nyesprawna rzecz gest /20/
roszmagytha przetho ny/21/
emozem wam na wsyth/22/ka
prawa naydcz /25/ Gdy by
myala gedna /26/ zenczyzna
drugey zen/27/czysznye al-
bo masczys/28/nye przysan-
dcz po w/29/vmarley rancze

OrtOssol 21,3,w.8-29

pr. c. He.

Israel

Przed p.r.c. Hc.

-----190a
gdy... zona gego wzda-
nyv zamyliczala

Tedy ta zona nye /22/ ma
dzyalv ktemv do/23/mv po-
dlug prawa /24/ PRzydacz
ge/25/den czlowy/26/ek
przed prawo rzekl /27/
Jam myal mogey zo/28/ny
wszyczko gydacze /29/ gy-
myenyne wszey obro/30/nye
ymogyv rakv y /31/ kvp-
czylem gym do rvssy /1/
J gdzem chczal a moya
/2/ zona

besz mey voley y wyedzenya
klracze komv podala aza
ly by thym kto mnye mogli
moya obrona tego gymyeny
nya szkazy cz

OrtOssol 97,2,w.21-31 -
OttMac 134 97,3,w.1-2

-----16c
gedna pany przysla /15/ sw-
ym mazem przed /16/ gayny
sand y wszala /17/ go szyo-
bye opyekalny/18/kyem y ws-
dala mv /21/ GEden czlowy-
ek sto/22/yacz przed gayn-
ym sa/23/ndem wszdal swey
ze/24/nye polowycza swego
/25/ gymyenia dobrowol /27/
Przydacz geden czlo/28/wy-
ek przed prawo rz/29/ekl
Jam myal swogey /30/ zony
wszyczko gydacze /31/ gy-
myenye

OrtOssol 21,4,w.14-31

Gred p.r.e.Hc.

*comu iudicium baci-
tura*

-----200c
azalym yvsz ya nyeblyszy
swoy zywoth y czescz og-
naczn sam swa ranką odycz
y praw bycz albo czo gest
prawo o tho

/12/ przeczyw temv rzekl
po/13/wod Gdyszem yą gy
/14/ przywyodl przed pra-
wo /15/ szycztwą y wola-
lem /16/ nayn Jako na me-
go /17/ mordarzą a zaly
on y/18/vsz tego moze
przed pra/19/wem odbycz
szam swa /20/ ranką albo
czo o tho /21/ gest za-
prawo podlug

Przed for. c. Acc.

OrtOssol 101,3,w.12-21

5ttMac 138

Smed-ad

2a

strona yedna zdał abo skazał y przysądził o
dziedzyna abo o gynsze rzeczy przed sąd yawno
przywiedzony nyesprawiedliwie, wczaszayacz drw-
gą stroną, tedy strona wczaszona odzowie syą
w wysszemv stolv. A ysze gest obyeczay w są-
dach polskych, ysze sądza, kteremv wyną da-
dzą, nys pozyszczs wyny, alyszby gego dokona-
no; paknyaly bądźz przekonan, tedy lvyysze
albo 3/ trzy grzywny stronye wraszoney prze-
padnye / z wyną, ktora rzeczona pyathnadzes-
cza, se sromotą na dacz temv, ktori gego o
Dział. 2-3

(in indicium. Sul: w srad)

/9/. O dziedzina w sasiedstwie.

/G/dyszby kto przed sąd^v pozwal nyekogo o dziedzina w pienyadzoach zastawiona, a gdyby go kv sąd^v przyzwal, a zatym gdyby sampyerz na rocze zawytnem nye stal, tedy powod abo gysczecz dziedzina otrzima, pyenyadze sampyerzowy wroczywszy.

/10/. Rosand o granicze.

/C/zastokrocz myedzi naszini poddanini o granicze gadky bywaya, myedzi ktorimi naklad straw y. szylnych roboth rostargnyenya bywaya.

v (ad indicium. Sul 21. do squdv)

Dzial. 7

Pmed

15b

zastawą w miejscach w pieniądzech, tedy gemv
sądzą przysądzy pyenyadzi dopelnycz; aczlyby
tesz zastawa wyączey, nyszli thy pyenyadze,
w ktorych zastawyona, tedy ostatek ma wroczyca-
temv, czyya byla pyrwey.

/38/. O doswyathczenyv gwaltu.

/P/rzete aby potwarz drogy nye myala,
chczeny, aby ktoregokoly 21/ stadla nyeporv-
szony swey czczy czlowiek o kakykoly gwalth
przed / sąd'bylby pozwan, tedy nany dobrym

v(ru iudicium)

Dział. 26-27-

Pmed

1Cb

/41/. O doswyatczyenyv ran.

/G/est przyszlo przed nas, kako Pyotr sczygajacz Iana, gest gy vranyl 22/ barzo na vliczi; tedy / Ian Pyotra pozwal przed sad^vszalvyacz nany, ysze gy vranyl. Ian rzecł, ysze ya gesm gy vranyl, ale z gego poczathkyem, bo on mnye pyrwey vranyl, a na to ya mam swiatky. Przeto ny Ianowy przysadzylysmy doswyatczyecz na Pyotra, przeto, ysze gy posczygnal na vliczi y gest gy ranyl, bo Pyotr nye odeymowal swego szywota.

v (ru iudicium, Sol 33: w synth)

Dzial. 24-22

mzdy, chcem, aby szydowie pyenyądzi pozyczay-
 ącz, za lypha na tydzeny nyewiaczey wżaly pod
 naszą myloszczą od grzywny, gedno pol grosza.
 A gdyby syą kto szydowy lystem zobowżazal na
 pyenyadze lychwą placzycz, a gdyby szyd swą
chytroszczą zamylczal y zadzerszal do dw lath a
nye przypozywal gyszczę o mzdą przed sąd, tedy
 lychwa od dw lath ma straczycz a daley telko
 mzdą a znow lychwą poczată ma myecz, a on lyst
 zapysny nygedney moczy daley myecz nye mosze.

Dział. 38

v (ad iudicium. Sul 48: do stąndo)

Przew

/112/. O dawności rzeczy młodych.

Aczby rzeczy młode iate doskonałych
escze nye myali a o dziedzinie byli przed sąd
ozwany, a ty to dla niedostatków iat albo ro-
wmu odyącz są prawem nye mogą, tedy sądzą prawo
a odłozycz y zawiessycz tako długo, az dzie-
zem iata wynyda. A potem acz są rzecz wzno-
y, rzeczy mają odpowiedacz a nye mogą są daw-
nością onych iate, których byli pozwany, wy-
ącz; ale o gysze rzeczy, o ktoreby nowe byli

V(ad iudicia,

Sul 54: do stądow)

Dział 46

/118/. Pan za slugą nye wchodz do sądv.

/C/sastokrocz panowie meczarze dla slug a-
 be swich przyredzonych przed sądv ^(před soudem) w rzeczach wy-
 czasstwo otrzymają nyesprawnye. Przeto vstawia-
 ny, aby tym obyczagem szadny pan za slugą abe
 przyredzonym do sądv nye szedl, pod vyną pyatna-
 dzesscza.

/119/. Gdy kte kerd abe nycecz wygnye przed
 sądem.

/A/czby nycekte przed sądem kerd abe nycecz

Przed

11b

/30/. Zlesnyk podług wsielczy na czyrpyocz.

/P/rzydawa są czastokrocz, ysz gdy nyc-
kterzy bywają pozwany przed naszą oblycznoszcz
e nyektore vini, the gest e gwałt abe zledzey-
stwe, wzięli sobie obyczay, ysz the nyc swą
wola, ale przykazany swych panow abe starszych
czynią, kteraszte wynową od zlesczy y od swyer-
czy czastokrocz byli wyzwoleny. Czse szesny v-
znali, ysz the byle przeczywke sprawiedlywosczy
beszey, przete bożany boga mająca przeczyw te-

V(ad uotrum audicuciam, Sed 22. k nastemo
sandr)

Dzial. 16

/110/. O pospólytem dobrem.

/V/stawyczne pospolstwo czyny czastokrocz
 rostargnyenye, w ktoremszete bracza abo gynszy
 przyaczele na gnyew abo swar czastokrocz przy-
 45/ chedzą a tako w szkoda vpadają. / Wiele
 ludzy wzięły to w obyczay myszkacz w osobnosczy
 swych domow abo syedlysk, czasz, ktora na nye
 slvsza z rozdzenya oczczyzny, a to przez przy-
 aczele, aczkole tego dzalv przed oblycznosca
króla abo xandza nye przywyoda. Ale czastekrocz
 syą przygadza, ysze geden pylyneyszy gest syebye
 Dział 45

v (ad principem, Sul 53: lew kazydzw)

Przed

1Cb

/41/. O doswyatczyenyv ran.

(accepimus. Sul 33: sty-
salyssmy)

Gest przyszlo przed nas, kako Pyotr sczy-
gayacz Iana, gest gy vranyl 22/ barzo na vli-
czy; tedy / Ian Pyotra pozwal przed sad szalvyacz
nany, ysze gy vranyl. Ian rzeci, ysze ya gesm
gy vranyl, ale z gego poczatkym, bo on mnye
pyrwey vranyl, a na to ya mam swiatky. Przeto
ny Ianowy przysadzylysmy doswyatczyecz na Pyotra,
przeto, ysze gy posczygnal na vliczy y gest gy
ranyl, bo Pyotr nye odeymowal swego szywota.

Dzial. 21-22

lyas abo gay nyektorogo zamyany na kromyę gege woley, drzewo wyrabywszy przez wywassa. Przetostawiany, gdy kto z czygego lyasa wyrabywszy wywieszę dąb, czsoby są godzył na essay, abo gdyby pospolytych drzew woz wywiozł, tedy temu panu, czyge gest drzewo, na pokypcz wyną rzeczoną syedynadzesyąt.

/139/ O potwarzy słuszebnycey.

[C]zastokrocz przed nas gest przywiedzone,
kako słuszebnycey w naszym krolestwie zienyany
abo wsy dwchownych weziaszaya, wynalyzawyacz

sobie dziwna prawa; przeto taky podług pyrwych statuth ma czyrpyecz.

/140/. Gdy slůga pomaga za panem.

/G/dykoly sluga swego pana bronyacz, kogo vrazy, za to od vraszonego abo od gego przyaczela nygedney myerszaczky nye ma czyrpyecz.

/141/. O zabyczv bydlyaczia.

/V/stawiamy tesz, acz kte nyevczone bydlyą zabyge, ten ma dacz temv, czyge gest, za nye trzy grzywny, za szrzebca tesz trzy grzywny

Przed

21a

abo brath s syostrą oczczyzną bada oddzeleny, kczemvsz to dzalowy przed sądem brath abo syostre przygmą skazanye, a potem drvgy abo gynszy brath przyszedwszy przed sadzą^v, ono skazanye odwoła-
wa, dokonawayacz abo chczącz dokonacz, yszby przy tem skazanyv nye byl, chczącz aby to skazanye wypysano abo zagaszono, a ktemv naszymy sędze czastokroc syą sklaniaya, a rzeczy skazane wygassaly. Przeto my chcącz pewnyeyszy konyecz thym rzeczam vstawycz, vkladamy, aby

v (ad presentiam iudicis, Sul 38:

Dział. 27

ku obliczności sądu)

Proed (cum acc.) = ante

Ante iudicium alias ^{re/}propl gaymy ssant

1451 Proed. 70

Comitiva Ratholdi Sagita-
 riorum Cuius dies ostensio-
 nis erat feria sexta omni-
 um sanctorum Anno domini
 147 primo in Campo ante
 Schvmusz opidum Iacus
 Iacus kon srzydza pleszny-
 vy strzelczy srzedny dobry
szastrzelon przed Aperiasz-
ch. Kon svronaplyesznyvy
 rowny gdyszmy thachly swya-
 ly mv gy pyeszy vewschy
 Kon plesznyvy rowny strzel-
 czy plech vterque oboyczek
 Kon Gnyady rowny strzelczy
 panczers oboyczek lepka

Przed

1471/

Przed

kon ... strzelcy...

szastrozelon przed Aperiasek

1471 Gots Jar 282.

Przed - in conspectu

cum acc

Boże, gdy wynydrzysz przed twój
lud (in conspectu populi tui,
Fl: w obzroczniu ludu twego)

Put 67.8

Woj: gdy wynydrzył przed ludem twym
Boż. Ty wynydr przed ludem twym

Przed - in conspectu

cum acc.

Wynidzy przed oczy (in conspectu
tuo, fl: w obzroczniu twojem) wzdry-
chanje spytych

Put 78.11

Sim. ib. 87.2

Pol: wiek dojdzic do ciebie

Wzry: wiek dojdzic przed obliczoscia twoja - wzdrychanie spytanym

Przed - in conspectu

cum acc.

Wynidzcie przede mną (in conspectu
eius. Fl: w obeczeniu jego) z rado-
stą

Put 99.2

Wyj: wchodzić przed oblicznością jego z radością
Fl: wśród dźwięków radości stawajcie przed jego obliczaniem

z 4. przyp. na pyłanie dokąd?

Przed-

Przywiedzy mye przed oblyere synawka
shwego Now. 69. ~~Yako ku przyslucha
przede przed panu shako swarnego. 82.~~

Przed

curr acc.

Yakom ya przed vtya stinya-
la vydyt?

Nov 82

Przed

chem acc

2

Yako thu przyslucha przydz
przed pana thako moznego?

Mar 82

~~Approved (2 acc)~~
Approved

Cum acc.

Duska nije smije pruziti svatko gicaj.

Skarga Proc no. 50

~~MARK T. 1980.~~

~~Zak. umier. n. Nehr. A. 9. 1964~~

1

Inced (cum acc)

Inced palat. foras

Exiit foras,

Inced palat., + foras ad eos dicere (Jo 19.4)

~~245~~ XV, Rāwim. 245.

(p. post.)

Pred. coram

Jesus natychmiast... imie nosić iue
chleby krasne, stawiający na stole
przed goście [quos coram hospitibus
in mensa reponerat] Rom. 102.

Pred (acc.) = ad

Tedy przyszedł do niego wielkie i tuzsze
luda, którzy są mieli s sobą wiele ślepych,
wiele chorych... i miotali je przed jego święte
nogi a on je wszystkie udrowił [et proiecerunt
eos ad pedes eius, et curavit eos] Róm. 358.

Przed

A ona przysiedwory padła przed jego
nogi, proszęy jego, by je [j] nie zostawił
w takim smętku Rom. 496.

Przed (cum a. u.)

Święty Jan... padł przed nogi dziewczicy Maryj,
jakoby za martwe Róm. 734.

Pred [cum au.] . ante

Tako pbiere usytki ludie pred sig
[et congregabuntur ante eum omnes gen-
tes] Rom. 491.

Act 25, 31-46

Predsię

Predsyę ^{1/2 XV} / R. XXXIII. 122.

(et congregabuntur ante eum omnes
gentes sicut 25, 32)

W przedzi

25, 32

Pred (cum acc.)

Przywiozły (!) go przed Piłatow dom,
nie weszli sami w dom, ale posłali sługi,
by k nim wynieśli Łomę. 744.

Pred (cum acc.)

Przewica Marja Pryorowa przed Pilatow dom
Rozm. 757.

Przed (nam acc.)

Tedy są iydowie porępli prosić rekę:
Prosiemy wanej wielebnosci, a by jemu
karsz stać przed Twoj stolec Rom. 750.

Pred (cum acc.)

Żydowie... jemu go byli pro[st] dom nie przy-
wiedli, alii by k temu uslyneli, co by k temu
mowid Pilat Rom. 750.

Pred (um acc.)

Judas ... przyniósł ty istne trzydzieci pie-
niędzy srebnych i rucił je pred biskupem
izydowskim Polm. 759.

Przed

A także szedł potem w wietnicę, pojawiając się [z]sobą mi-
łego Jesucrista, którego był wywiodł z domu przed
wietnicę, i rzekł ku mi(843)łemu Jesusowi: Rozm.
842—843.

Med

A także szedł potem w wietnicę, pojawiając się [z]sobą mi-
łego Jesucrista, którego był wywiodł z domu przed
wietnicę, i rzekł ku mi(843)łemu Jesusowi: Rozm.
842—843.

Przed

cum acc.

120. (184^v) Jako mne Sandek vinowath poltrzcza copi. —
Jako Sandek (Pyotrassovi) < Stanislawoui > przedemne visnal pol-
trzcza kopi.

1425 Zap Waza nr 120

Przed

cum acc.

Thv my szya nye vospavyethlyvyl,
ydye szya preeh vasta myloszoz
oblygovat, yet my myal zaplavyoz

XV ex. Sl Strch I pril 23

Pred (cum acc.)

Idzie przed Bog wojska rycerzow Rom.
626.

Przed - propter

Kiedy służnik wynydzyc w myastha przed sluzg Pot. Mac. 58

propter debita

Przed

Przymicze tho powedane przed waszō
czescz, panni, pane Słota w. 110

super id nullum test
monum vadit

Fixed price.

-----168b

/23/ Czokoly szwyath/24/
czy gayony sand /25/ to
gydze przed w/26/szythky
gyne szwyade/27/czstwa
podlug prawego /28/ prawa
maydborszkye /29/ DAley
pytaly/30/szcze nasz kye
/31/dy szlowie ktory kye-
dy /32/ czasz a kako dlu-
go maya /1/ J mvscha prz-
yszasznyczy /2/ woythowy
kv prawu /3/ wsandze po-
dlug prawa

OrtOssol 89,1,w.23-32 -
~~89,2,w.1-3~~

z gynyenya podlug oschaczewanya w pienyadzech
za byes dane, a dzedsyny sany otrzynaya. Ale
sakasvgeny, aby szadna dziewczka w pusczyne nyc
vpadala, ale gdy kto varse plody nyenayacs,
tedy blyssssy pvsezyna otrzyna.

/132/. O dzale oszczewskym.

/V/stawiany, gdy nasz po smyeresy szony
swey swego syny oddzely z gynyenya, kterynte
dzaly nyc mogli odnowyc, a gdyby taky dzal przed
nas abe starosti naszego nyc byl vestyrdzen, po
smyeresy oszczewoy synowie taky dzal mogli

-Dziat. 54-

v (per nos, Sul 66: pries nasz)

wzruszyc, ktorzy myedzy sobą oczeczowa czascz
rozdzelyą. Ale gdyby oczecz dzal vezynyl s syn-
ny tym obyczagem, yace pyrwey, a potem druga
szoną poyal y myal s nią syny gynsze, tedy sy-
newie przy szmyerczy szony kv czasczy oczeze-
wey nye mogą przystapycz, ale ta czascz spad-
nye na syny wtorey szony. Aczlyby byli dzewky,
tedy ma gyn bycz obrządzone tym obyczagem, yako
przedtym postawylene o posag.

Ared

Multa quidem et alia signa fecit Iesus

Ared, = in conspectu (R. xxiv, 75.
discipulorum suorum (Jo 20.30) (XV in.)

~~Jag. 207. 1277 k. 33.~~

~~Pr. Kar. huc. I. 36.~~

Rozpr. 22 / str. 73 pocz. w. XV

1095

Przed

Tam non meminit presura

XVim

~~Przed: propter~~

Pr. xxix, 73.

~~gaudium (Jo 16. 21)~~

~~Pr. 297 v. 86~~

~~Pr. Kar. św. I. 36.~~

Rozpr. 23 str. 73 pocz. w. XV.

1139

Przed

XVI wiek

Polozyly przed (vor) nasz wypisz ych lysthow
1532 M.M. No. VII, No 306.

Przed ~~MS~~

Panny, na to szó trzymajcze, male kōszy
przed szó krajcze Skota w. 71

Przed~~nie~~

Brala syć przedsyć
(profecta est)

BZ Judith. 10, 5

Przed [cum acc.]

[Dobry]y padają- na swe oblicze i
modlą- sie Bogu... ale r'li padają- wznak.]
Rozum. tego może być, iże dobry przed się
bawąc przypominająci rozobka Rozum. 630.

Rozum. tego może być, yże dobry przed-
szyć bawąc przypominająci rozobka,
asły takież bawąc posygodnyie rzeczy,
czuści rozycerdyie przypominająci myśli
To & czuści duchownych

Pred (cum acc.)

~~Jeli mi tega Jesuerista...~~ niektorzy to
śmierne ja gnjątko jako wolu ku ofierze...
Pred sie ciągnąc Rom. 652.

Wyehtony to śmierne ja gnjątko jako
wolu ku ofierze albo ku vlyczyv pred-
nye cygnąca

Ter o

Pred

Pred sie i ra sie

Nase mily mistrz jet... nie wimy, gdzie ji
ram wiedziemo... jednowmy widieli prer Pask-
Zref bijac, pchajac, siepajac pired sie i
rasie Rom. 694.

Przed sie

Et si ministerialis cognoscet terminum
zaliczem, ille etiam debet procedere
al. przed sie pozoz

1436 AGZ XI 114

'potopic', uenypic, drietar

Ort Mac 99: przed szych

-----129c

Jam powyadanyv tego lysthą ten dług zaplaczył a ten lysth wyerzający przy nyem zostawyl

gemv albo /22/ acz ktorym koly oby/23/czagem przy nyem zo/24/stal ten lysth maly /25/ tako dlugo szwyadzcz/26/stwo tego lysthą przed/27/szye gycz albo mozely /28/ ten wynowathy do/29/kazacz aby on ten dług /1/ zaplaczył albo czo o to gest

-----
OrtOssol 73,3,w.21-29 -

73,4,w.1

pot. 47,3w.20

Saxel p.r.c. H.

Przed sie

utrum eiusdem littere
testimonium et tenor
processum habere debeat

-----142b

a zaly yvsz moze zastawy-
enye albo czso mnye zas-
tawyono

ma /16/ mnye przed szye
gycz y /17/ mocz myecz ny-
szly by kto /18/ od nyego
mnye mogli /19/ od czysz-
acz a tesz gego /20/ za-
powyedanye ktorą /21/ mo-
ze ~~mnye~~ mocz myecz albo
/22/ czo o tho gest zapr-
awo /23/ Nyedopusczyly
ten /24/ dlusznik woy/25/
towy szwego gy/26/myeną
rospuszczenye
gdy przyszedl przed gayo-
ny szand

OrtOssol 78,4,w.15-26

Ort dec 106. przed sypz

Frederik

atrum iam principali po-
sicio mihi vigorem et po-
testatem habere debeat,
quam quis me ab ea re-
primere possit.

10rt dec 107: ma mod gydz y mocz mylec

-----142d
nyszly przyszedl dzen zap-
laczenia tego czo gymyeny
wszem dludze zapo/9/wyiedz-
al tedy zapow/10/yedanye
ma mocz m/11/yecz przed
szya/podlug /12/ prawego
prawą mayd /13/ Njszadnemv
czlo/14/wyekowy po/15/trz-
ebyszno vka/16/zanye albo
szwyadecz/17/stwa gynego
kv blysz/18/kosczy przyro-
dzeną Ny/19/szly tako gdy
vmrze a /20/ zostawy posz-
obye gy/21/myeny przydzy-
ely /22/ kto a lyczy szye
temv /23/ vmarlemv przyro-
dzo/24/ny
tedy ma czlowyek wymyenyecz
blyszkosczy

OrtOssol 79,1,w.8-24

Freebie

extunc possessio et avertasio
ante invadacionem precire
et vigorem habere debet

Art Dec 57: med ruz

-----67c

/15/ ale chczałyby wasz
p/16/an kogo v wynycz 0
/17/ gyna rzecz kakokoly
oz/18/emszkye gynyenye al/
19/bo. o gyna rzecz temv
/20/ dacz dzen przed szye
ta/21/ko czosz by szlusza-
la p/22/rzed gego burgrabya
/23/ albo przed swego san/
24/dzya a na gemv osza/25/
dycz szwych szyenan /26/
zemszkye prawo pod/27/lug
prawa prawego /28/ Ktho da
na kto/29/rakoly kvpya
/30/ albo na targowna bo
/31/zy pyenadz

OrtOssol 47,3,w.15-29

Friedrich

huic vester dominus pro
huiusmodi conditione
coram se mandet

~~procedis~~
volentes autem partibus iusticiam
favere, recepimus ad duas septima-
nas ad interrogandum, utrum
dominus Petrus causam accepit
vel si domina potest habere
terminum ad duas septimanas

procedis . 1439 AGZ. XI. 152.
~~Arch. B. XI.~~

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Łap sadów sabockich

R 1439 str 152

129

prodest

Idcirco recepimus ad terminos ad in-
terrogandum, si nuncius domini
causam omisit vel terminus prodest
se ante se.

~~Archib. XI,~~

1443 AGZ. XI. 211.

Archiwum bernardyńskie. T. XI

Zap. sądów sanockich

R 1143 str 211

230

Prædse

Postquam domina reponet suas citaciones, cum quibus dominum Johannem Ornelto citavit, si erunt ille citaciones in se magis continentes, quam pro quo terminum postposuit, tunc habet terminum ante se al. prædse

1443 AGZ XI 213

Przed sie

Quia non potuit venire ad terminum propter aquas, sed heredes domini castellani Yauxensis habent ante se suam actionem pro predictis

1444 167 XI 229

Przedste

Quia tu emisti nosbz ... in suppa
et non duxisti ad suppas ligne
tres septimanas et in qualibet
septimana neglexisti me in una
marca et in sex grossis et *nosbz
pretise et totidem habeo dampni

1447 A67 XI 310

Przedsię

Si matrem non statuerent et
non inscriberet, tunc terminum
habent przedsię zdany

1448 AGZ XI 319

Prædæ

Si non concordabunt, tunc terminum habent prædæ in terminis proximioribus

1448 AGZ XI 321

Przedcie

Si non concordabunt, tunc termini-
nis ante se al. pnedse

1453 A67 XI 395

Przed cf. Przed sie

Przed of. Przedtem